

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 januari 2003

WETSONTWERP
betreffende de aanvullende pensioenen

INHOUD

1. Amendementen nrs 48 tot 87	1
2. Amendementen voorgelegd aan de Raad van State ..	87
3. Advies van de Raad van State nr. 34.114/2	153
4. Tekstvergelijking van de gewijzigde artikelen	178

AMENDEMENTEN

Nr. 48 VAN DE REGERING

Opschrift

Het opschrift van het wetsontwerp aanvullen met de woorden «en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid».

VERANTWOORDING

De aanvulling gebeurt ingevolge het advies van de Raad van State nr. 34.114/2 van 23 oktober 2002, die opmerkt dat de wijzigingen die worden aangebracht in titel IIIbis van het wetsontwerp (nieuw) betrekking hebben op de bovenwettelijke voordelen in geval van ziekte en invaliditeit. Met dit advies is rekening gehouden.

Voorgaande documenten :

Doc 50 1340/ (2000/2001) :

- 001 : Wetsontwerp.
- 002 tot 004 : Amendementen.
- 005 : Verslag.
- 006 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 janvier 2003

PROJET DE LOI
relatif aux pensions complémentaires

SOMMAIRE

1. Amendement n° 48 à 87	1
2. Amendements soumis au Conseil d'Etat	87
3. Avis du Conseil d'Etat n° 34.114/2	153
4. Coordination des articles modifiés	178

AMENDEMENTS

N° 48 DU GOUVERNEMENT

Intitulé

Compléter l'intitulé du projet de loi par les mots «et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale».

JUSTIFICATION

L'ajout fait suite à l'avis du Conseil d'État n° 34.114/2 du 23 octobre 2002 qui fait remarquer que les modifications apportées dans le titre IIIbis du projet de loi (nouveau) concernent également les avantages extra-légaux en cas de maladie et d'invalidité. Il a été tenu compte de cet avis.

Documents précédents :

Doc 50 1340/ (2000/2001) :

- 001 : Projet de loi.
- 002 à 004 : Amendements.
- 005 : Rapport.
- 006 : Texte adopté par la commission.

Nr. 49 VAN DE REGERING

Art. 69 tot 78

In titel III, hoofdstuk IV Wijzigingen aan de fiscale wetgeving, dat de artikelen 69 tot 78 bevat, weglaten.

VERANTWOORDING

De fiscale bepalingen die nu in het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeelen inzake sociale zekerheid voorkomen, worden geïntegreerd in een titel IIIbis met als opschrift «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving.».

Nr. 50 VAN DE REGERING

Titel IIIbis

Tussen titel III en IV een titel IIIbis invoegen met als opschrift «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving.».

VERANTWOORDING

De nieuwe Titel IIIbis bevat een reeks artikelen die, overeenkomstig de beslissing van de Ministerraad van 30 juni 2000 ertoe strekken de fiscale wetgeving aan te passen aan het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeelen inzake sociale zekerheid (kortweg het wetsontwerp AP). Die artikelen zijn met hun verantwoording opgenomen in afzonderlijke amendementen. Hierna volgt een algemene commentaar op het geheel van de fiscale bepalingen.

Het ontwerp is ingedeeld in twee hoofdstukken die de wijzigingen regelen die noodzakelijk zijn in het Wetboek van de inkomenbelastingen 1992 (WIB 92) en in het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) teneinde de sociale regels uit het wetsontwerp AP om te zetten in de belastingwetgeving.

Het wetsontwerp AP regelt de organisatie van de aanvullende pensioenen van werknemers. Voor een meer gedetailleerde toelichting bij de doelstellingen van het wetsontwerp AP wordt verwezen naar de voorgaande parlementaire documenten terzake (Kamer, Parl. St., zitting 2000-2001, Doc 50 001340/1).

Het genoemde wetsontwerp AP maakt een onderscheid tussen «gewone» en «sociale» pensioentoezeggingen.

De sociale pensioentoezeggingen moeten aan een aantal aanvullende voorwaarden voldoen.

Eén van die voorwaarden is de verplichting om een solidariteitstoezegging op te nemen in de pensioentoezegging.

N° 49 DU GOUVERNEMENT

Art. 69 à 78

Dans le titre III, supprimer le chapitre IV Modifications à la législation fiscale contenant les articles 69 à 78.

JUSTIFICATION

Les dispositions fiscales reprises actuellement dans le projet de loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale sont intégrées dans un titre IIIbis intitulé «Modifications à la législation fiscale.».

N° 50 DU GOUVERNEMENT

Titre IIIbis

Insérer entre les titres III et IV un titre IIIbis intitulé «Modifications à la législation fiscale.».

JUSTIFICATION

Le nouveau titre IIIbis contient une série d'articles qui, conformément à la décision du Conseil des Ministres du 30 juin 2000, visent à adapter la législation fiscale au projet de loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale (en abrégé le projet de loi PC). Ces articles sont repris dans des amendements séparés avec leur justification. Ci-après suit le commentaire général de l'ensemble des dispositions fiscales.

Le projet est divisé en deux chapitres qui règlent les modifications qui doivent être apportées dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) et dans le Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) afin de transposer les règles sociales du projet de loi PC dans la législation fiscale.

Le projet de loi PC règle l'organisation des pensions complémentaires des travailleurs. Pour une explication plus détaillée des objectifs du projet de loi PC, il est renvoyé aux documents parlementaires précédents (Chambre, Doc. Parl. session 2000-2001, Doc 50 001340/1).

Le projet de loi PC précité opère une distinction entre «les engagements ordinaires» de pension et «les engagements sociaux» de pension.

Les engagements sociaux de pension doivent remplir un certain nombre de conditions supplémentaires.

Une de ces conditions est l'obligation de prendre un engagement de solidarité dans l'engagement de pension.

Wat die solidariteitstoezegging precies kan inhouden, wordt in een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgelegd. Inzonderheid kan het gaan om de volgende vormen van solidariteit :

- financiering van de opbouw van de pensioentoezegging gedurende bepaalde periodes van inactiviteit zoals werkloosheid of loopbaanonderbreking of bij faillissement van de werkgever ;
- vergoeding van inkomstenverlies in bepaalde gevallen zoals permanente arbeidsongeschiktheid, overlijden tijdens de loopbaan of ernstige ziekte ;
- de verhoging van de lopende uitkeringen.

Om deze sociale pensioentoezeggingen aan te moedigen, worden zij vrijgesteld van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten.

In het kader van diezelfde sociale pensioentoezeggingen is het, volgens de Memorie van toelichting bij het sociale luik van het wetsontwerp AP, «de bedoeling (door middel van fiscale stimuli) de ontwikkeling van de solidariteit te bevorderen» en «maakt het luik solidariteit integraal deel uit van het plan zodat de voordelige fiscale behandeling ook voor dit luik geldt».

Daarom gelden voor de bijdragen die gebeuren in het kader van het luik «solidariteit» van de sociale pensioentoezeggingen, op fiscaal vlak dezelfde regels als diegene die van toepassing zijn op de bijdragen die gebeuren in het kader van het luik «aanvullend pensioen».

De uitkeringen die gebeuren ingevolge de uitvoering van de solidariteitstoezegging, worden evenwel onderworpen aan het belastingstelsel dat overeenstemt met de kwalificatie die overeenkomstig de bepalingen van het WIB 92 aan die inkomsten moet worden gegeven.

Voor alle duidelijkheid wordt erop gewezen dat het voornoemd standpunt enkel van toepassing is op de solidariteitstoezeggingen die zullen worden opgenomen in het koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteitsprestaties dat in uitvoering van het wetsontwerp AP wordt genomen.

Wanneer de draagwijdte van dat koninklijk besluit in de toekomst zou worden uitgebreid, spreekt het voor zich dat de fiscale gevolgen van elke uitbreiding moeten worden onderzocht.

In voorkomend geval moet dus telkens het belastingstelsel worden vastgesteld dat van toepassing zal zijn zowel op de bijdragen als op de uitkeringen die verband houden met de «nieuwe» solidariteitsprestaties.

Wanneer ingevolge die evaluatie standpunten worden ingenomen die afwijken van het gemeen recht, zal desgevallend de belastingwetgeving terzake moeten worden aangepast.

Uit hetgeen voorafgaat, blijkt reeds duidelijk dat het wetsontwerp AP belangrijke gevolgen heeft voor de bepalingen van het WIB 92 die zowel de aftrekbaarheid als beroepskosten van de werkgeversbijdragen als de toepassing van de belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen betreffen.

Uiteraard heeft dit alles ook gevolgen voor de artikelen uit het WIB 92 die het belastingstelsel van de beoogde aanvullende pensioenen regelen.

Verder wordt nog in een specifiek fiscaal stelsel voorzien voor de bijdragen, premies en de uitkeringen inzake de volgende toezeggingen of verzekeringen in het voordeel van de werknemers en de bedrijfsleiders :

En ce qui concerne cet engagement de solidarité, il y a lieu de préciser qu'il sera fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. Il peut s'agir en particulier des formes suivantes de solidarité :

- le financement de la constitution d'un engagement de pension durant certaines périodes d'inactivité comme le chômage ou l'interruption de carrière ou en cas de faillite de l'employeur ;
- la compensation d'une perte de revenus dans certains cas comme l'incapacité permanente de travail, le décès en cours de carrière ou la maladie grave ;
- la majoration des allocations en cours.

Afin d'encourager les engagements sociaux de pension, ceux-ci sont exonérés de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance.

Dans le cadre de ces engagements sociaux de pension, suivant l'exposé des motifs du volet social du projet de loi PC, «l'intention est de promouvoir (par des incitants fiscaux) le développement de la solidarité» et «le volet solidarité fait partie intégrante du plan de telle sorte que le traitement fiscal avantageux s'y applique également».

C'est pourquoi les règles applicables pour les cotisations versées dans le cadre du volet «solidarité» des engagements sociaux de pension sont les mêmes sur le plan fiscal que celles qui s'appliquent aux cotisations versées dans le cadre du volet «pensions complémentaires».

Les allocations octroyées afin d'exécuter l'engagement de solidarité sont toutefois soumises au régime fiscal qui correspond à la qualification qui doit être donnée à ces revenus conformément aux dispositions du CIR 92.

Pour plus de clarté, il est précisé que la position évoquée ci-dessus s'applique uniquement aux engagements de solidarité qui seront repris dans l'arrêté royal fixant les prestations de solidarité, arrêté pris en exécution du projet de loi PC.

Si la portée de cet arrêté royal était élargie dans le futur, il va de soi que les conséquences fiscales d'un tel élargissement devraient être examinées.

Le cas échéant, il y a lieu de fixer chaque fois le régime fiscal qui sera applicable tant aux cotisations qu'aux allocations qui ont trait aux «nouvelles» prestations de solidarité.

Lorsque, suite à cette évaluation, les positions qui sont prises dérogent au droit commun, la législation fiscale en cette matière doit faire l'objet d'une adaptation.

Il ressort clairement de ce qui précède que le projet de loi PC a des conséquences importantes sur les dispositions du CIR 92 qui concernent tant la déductibilité à titre de frais professionnels des cotisations patronales que l'application de la réduction d'impôt pour les cotisations personnelles.

Tout ceci a indéniablement des conséquences sur les articles du CIR 92 qui règlent le régime fiscal des pensions complémentaires précitées.

En outre, un régime fiscal spécifique est encore prévu pour les cotisations, primes et allocations relatives aux engagements ou assurances suivants conclus au profit des travailleurs et des dirigeants d'entreprise :

- bepaalde toezaggingen die medische kosten vergoeden ;
- bepaalde toezaggingen «afhankelijkheid» ;
- bepaalde toezaggingen «ernstige aandoening» ;
- bepaalde persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezaggingen.

De in de vorige leden bedoelde pensioenen, bijdragen, premies of uitkeringen kunnen zowel in het kader van een collectieve als in het kader van een individuele toezagging gebeuren.

Wanneer die bijdragen, premies of uitkeringen gebeuren in het kader van een individuele toezagging dan geldt voor de in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers en voor de bedrijfsleiders die niet op een in artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92 bedoelde regelmatige basis bezoldigingen ontvangen, een bijkomende voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op het hiervoor beoogde stelsel.

Wat de in het vorige lid bedoelde bedrijfsleiders betreft, wordt in de verdere tekst van de verantwoording gemakshalve steeds over «niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» gesproken.

In een dergelijk geval wordt het specifiek fiscaal stelsel slechts toegepast wanneer in de onderneming voor de werknemers of genoemde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan een collectieve toezagging bestaat die voor elk van hen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat het nieuwe stelsel dat wordt ingevoerd inzake de hiervoor genoemde toezagging «medische kosten» niets wijzigt aan het stelsel van de sociale voordeelen (huidig artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92) dat momenteel bestaat voor de hulp die werknemers en bedrijfsleiders of hun rechtverkrijgenden ontvangen bij uitzonderlijke omstandigheden zoals bijvoorbeeld heelkundige bewerking, zware ziekte, enz.

Bijdragen, premies en uitkeringen die voorvloeien uit een verzekeringspolis van het type «gezondheidszorgen» of «opname in ziekenhuis» die slechts tussenkomsten in uitzonderlijke gevallen dekt, vallen evenwel niet langer onder de toepassing van het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92.

Dergelijke voordelen vallen voortaan onder de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp), voor zover zij althans voorvloeien uit vanaf de inwerkingtreding van de wet AP gesloten toezaggingen,

De hiervoor genoemde persoonsverzekeringen zijn met name de verzekeringen waarbij de verzekeringsprestatie of de premie afhankelijk is van een onzeker voorval dat iemands leven, fysische integriteit of gezinstoestand aantast (wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, artikel 1).

Onder «persoonsverzekeringen» kunnen onder meer worden verstaan :

- de levensverzekering ;
- de verzekering lichamelijke ongevallen ;
- de ziekteverzekeringen ;
- de verzekeringsformules die dekking voorzien voor kostenverwekkende gebeurtenissen die de gezinstoestand wijzigen zoals geboorte en huwelijk.

De persoonsverzekering staat tegenover de schadeverzekering, waar de verzekeringsprestatie afhankelijk is van een onzeker voorval dat schade veroorzaakt aan iemands ver-

- certains engagements qui remboursent des frais médicaux ;
- certains engagements «dépendance» ;
- certains engagements «affection grave» ;
- certaines assurances de personnes ou engagements similaires.

Les pensions, cotisations, primes ou allocations visées aux alinéas précédents peuvent intervenir tant dans le cadre d'un engagement collectif que dans le cadre d'un engagement individuel.

Lorsque ces cotisations, primes ou allocations interviennent dans le cadre d'un engagement individuel, il existe, pour les travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92 et pour les dirigeants d'entreprises qui ne reçoivent pas des rémunérations sur une base régulière visée à l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 une condition supplémentaire pour pouvoir prétendre au régime visé ci-dessus.

Lorsqu'il s'agit de dirigeants d'entreprises visés à l'alinéa précédent, il est fait mention dans les justifications ultérieures des «dirigeants d'entreprise» qui ne sont pas rémunérés régulièrement.

Dans un tel cas, le régime fiscal spécifique s'applique uniquement lorsqu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire à tous les travailleurs ou les dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Enfin, il faut encore préciser que le nouveau régime qui est introduit en matière d'engagement «frais médicaux» précité ne modifie en rien le régime des avantages sociaux (actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92) qui existe actuellement pour l'aide que reçoivent les travailleurs et dirigeants d'entreprise ou leurs ayants droit en des circonstances exceptionnelles telles que par exemple une intervention chirurgicale, une maladie grave, etc.

Les cotisations, primes et allocations qui résultent d'une police d'assurance de type «soins de santé» ou «admission à l'hôpital» couvrant seulement des interventions dans des cas exceptionnels ne tombent toutefois plus sous le champ d'application de l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92.

Désormais, de tels avantages tombent sous le champ d'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet), pour autant qu'ils résultent d'engagements conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Les assurances de personnes précitées sont les assurances dont la prestation ou la prime dépend d'un événement incertain qui affecte la vie, l'intégrité physique ou la situation familiale d'une personne (loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, article 1er).

Par «assurances de personnes», il faut entendre, entre autres, les assurances suivantes :

- l'assurance-vie ;
- l'assurance contre les accidents corporels ;
- les assurances contre la maladie ;
- les formules d'assurance qui prévoient la couverture d'événements générant des frais qui modifient la situation familiale comme une naissance ou un mariage.

L'assurance de personnes s'oppose à l'assurance dommage où la prestation est fonction d'un événement incertain qui occasionne des dommages au patrimoine d'une personne (M. FON-

mogen (M. FONTAINE, Verzekeringsrecht, Brussel, Larcier 1999, blz. 292 en 293, nr. 688 en 690).

Hierna volgt een schematisch overzicht van de wijzigingen op het vlak van de inkomstenbelasting die in detail worden besproken in de verschillende amendementen. De verwijzingen naar de artikelen van het WIB 92 duiden op de regels na inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen.

I. AANVULLENDE PENSIOENEN (= 2e pijler)

A. uitbetaalde aanvullende pensioenen (in rente of kapitaal)

a) bij de werknemer :

1. die uitbetaalde pensioenen zijn in beginsel belastbaar (artikel 34, WIB 92) ;
2. er is eventueel een vrijstelling (artikelen 39 en 40, WIB 92) ;
3. er is in vele gevallen een afzonderlijke taxatie (artikel 171, WIB 92) ;
4. er bestaat een bijzondere regel voor het opnemen van voorschotten voor het bouwen, enz. van een woning in België, namelijk de fictieve omzetting van het opgenomen kapitaal in een rente (artikel 169, WIB 92) ;
5. er is een specifieke regel voor de gevallen van overdracht van reserves van het ene contract naar het andere of van een interne opbouw naar externe opbouw om te beletten dat die overdracht als een uitkering wordt beschouwd (artikelen 364ter en 515septies, WIB 92) ;
6. na ontvangst van het kapitaal kan dit kapitaal worden omgezet in een rente. Om duidelijk te zijn, wordt vastgelegd dat in dit geval de rente geen beroepsinkomen is (artikelen 17 en 20, WIB 92).

b) bij de werkgever :

De rechtstreekse betaling van een aanvullend pensioen na de inwerkingtreding van de wet AP, blijft zoals voorheen onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 52 en 60, WIB 92.

Opgelet : bedrijfsleiders

Wat de bedrijfsleiders betreft, zijn de fiscale regels inzake de taxatie van de uitbetaalde aanvullende pensioenen gesteund op deze voor de werknemers, met dien verstande dat voor de bedrijfsleiders die zelfstandig zijn en een mandaat hebben :

- de pensioentoezeggingen die binnen de onderneming zijn gefinancierd, worden bedoeld in artikel 195, § 1, WIB 92 dat verwijst naar de artikelen 52, 59 en 60, WIB 92 ;
- de huidige regel inzake de bedrijfsleidersverzekering (verzekering afgesloten door de onderneming op het hoofd van de bedrijfsleider ten gunste van de onderneming) behouden blijft (artikel 195, § 2, WIB 92) .

Een specifieke overgangsregel wordt overigens vastgelegd voor de omzetting van bedrijfsleidersverzekeringen in aanvullende pensioentoezeggingen (artikel 515sexies, WIB 92) .

TAINÉ, Verzekeringsrecht, Bruxelles, Larcier 1999, p. 292 et 293, n° 688 et 690).

Ci-après suit un aperçu schématique des modifications sur le plan des impôts sur les revenus qui sont analysées en détail dans les différents amendements. Les renvois aux articles du CIR 92 font allusion aux règles applicables après l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions.

I. PENSIONS COMPLEMENTAIRES (= 2ème pilier)

A. pensions complémentaires payées (en rente ou capital)

a) dans le chef du travailleur :

1. les pensions payées sont en principe imposables (article 34, CIR 92) ;
2. il y a éventuellement une exonération (articles 39 et 40, CIR 92) ;
3. il y a dans de nombreux cas une taxation distincte (article 171, CIR 92) ;

4. il existe une règle spéciale pour l'octroi d'avances pour la construction, etc. d'une habitation en Belgique, c'est-à-dire la conversion fictive d'un capital emprunté en une rente (article 169, CIR 92);

5. il y a une règle spécifique pour les cas de transfert de réserves d'un contrat déterminé à un autre ou d'une construction interne à une construction externe pour empêcher que ce transfert ne soit considéré comme une pension (articles 364ter et 515septies, CIR 92) ;

6. après réception d'un capital, ce dernier peut être converti en une rente. Pour être clair, il est stipulé que dans ce cas la rente n'est pas un revenu professionnel (articles 17 et 20, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur :

Le paiement direct d'une pension complémentaire, après l'entrée en vigueur de la loi PC, reste comme auparavant soumis aux dispositions des articles 52 et 60, CIR 92.

Attention : dirigeants d'entreprise

En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise, les règles fiscales s'appuient, en matière de taxation des pensions complémentaires payées, sur celles des travailleurs, étant entendu, qu'en ce qui concerne les dirigeants d'entreprise qui sont des mandataires indépendants :

– les engagements de pension financés au sein de l'entreprise sont visés par l'article 195, § 1er, CIR 92 qui renvoie aux articles 52, 59 et 60, CIR 92 ;

– la règle actuelle en matière d'assurance dirigeants d'entreprise (assurance conclue par l'entreprise sur la tête du dirigeant d'entreprise en faveur de l'entreprise) est maintenue (article 195, § 2, CIR 92) .

Par ailleurs, une règle transitoire spécifique est stipulée pour la conversion des assurances dirigeants d'entreprise en engagements de pensions complémentaires (article 515sexies, CIR 92).

B. bijdragen tot vorming van de aanvullende pensioenen

a) werkgeversbijdragen / bijdragen van de onderneming :

– zijn slechts belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van een individuele toezagging worden toegekend aan in artikel 30, 1e, WIB 92 bedoelde werknemers, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezagging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

– zijn geen belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van collectieve of individuele toezaggingen worden toegekend aan bedrijfsleiders die overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92, regelmatig bezoldigingen ontvangen ;

– zijn aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen naar aanleiding van het pensioen tot 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldigingen. In geval van individuele toezaggingen aan werknemers die geen bedrijfsleider zijn, komen de bijdragen of premies slechts voor een aftrek als beroepskost in aanmerking in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar niet overschrijden ;

– bevatten de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezagging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP ;

b) werknemersbijdragen / bijdragen door een bedrijfsleider :

Die bijdragen, met inbegrip van de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezagging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP, geven recht op een belastingvermindering waarbij rekening moet worden gehouden met de begrenzing tot 80 pct. Evenwel mogen de persoonlijke bijdragen die betrekking hebben op de individuele voortzetting door een werknemer van een pensioentoezagging als bedoeld in artikel 33, wet AP, niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de vooroemdewet (artikelen 1451 en 1453, WIB 92).

II. INKOMENSVERVANGENDE TOEZEGGINGEN

A. uitbetaalde vergoedingen

a) bij de werknemer / bedrijfsleider :

Deze vergoedingen zijn belastbaar (artikel 31, WIB 92 / artikel 32, WIB 92).

b) bij de werkgever / onderneming :

De betalingen zijn beroepskosten voor de werkgever / onderneming krachtens de algemene regel van de aftrekbaarheid van beroepskosten.

Kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendigde derving van inkomen bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de

B. cotisations constitutives de pensions complémentaires

a) les cotisations patronales / les cotisations de l'entreprise :

– constituent uniquement des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées dans le cadre d'un engagement individuel à des travailleurs visés à l'article 30, 1e, CIR 92, sauf s'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– ne sont pas des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées dans le cadre d'engagements collectifs ou individuels à des dirigeants d'entreprise qui perçoivent régulièrement des rémunérations conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 ;

– sont déductibles suivant la règle relative à la limite de 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale des prestations légales et extra-légales à l'occasion de la mise à la pension. En cas d'engagements individuels envers les travailleurs qui ne sont pas des dirigeants d'entreprise, les cotisations ou primes ne sont prises en considération à titre de frais professionnels déductible que dans la mesure où elles ne dépassent pas un montant maximum de 1.525 EUR par an ;

– comprennent les cotisations et primes conformément à un engagement de solidarité tel que visé aux articles 10 et 11 de la loi PC ;

b) les cotisations des travailleurs / des dirigeants d'entreprise :

Ces cotisations, en ce comprises les cotisations et primes conformément à un engagement de solidarité tel que visé aux articles 10 et 11 de la loi PC, donnent droit à une réduction d'impôt dans laquelle il faut tenir compte de la limite de 80 p.c. Cependant, les cotisations personnelles qui se rapportent à la continuation individuelle par un travailleur d'un engagement de pension visé à l'article 33 de la loi PC, ne peuvent excéder 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit en proportion des jours d'adhésion, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précitée (articles 1451 et 1453, CIR 92).

II. ENGAGEMENT COUVRANT UNE PERTE DE REVENUS

A. indemnités payées

a) dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise :

Ces indemnités sont imposables (article 31, CIR 92 / article 32, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur / de l'entreprise :

Les paiements constituent des frais professionnels pour l'employeur / l'entreprise en vertu de la règle générale de la déductibilité des frais professionnels.

Les capitaux qui ont la nature d'une indemnité en réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et qui sont directement attribuées par

(gewezen) werkgever worden uitgekeerd aan (gewezen) personeelsleden, zijn evenwel geen aftrekbare beroepskosten (artikel 53, 23°, WIB 92).

B. bijdragen tot vorming van inkomensvervangende uitkeringen

De werkgeversbijdragen / bijdragen van de onderneming zijn :

- slechts belastbare voordeLEN van alle aard wanneer zij worden toegekend aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders en aan in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers in het kader van een individuele toezegging, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

- aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid tot 100 pct. van de normale bruto-jaarbezoldigingen (artikelen 52, 59 en 195, WIB 92).

De werknemersbijdragen / bijdragen van bedrijfsleiders

- zijn in principe overeenkomstig de bepalingen van artikel 52, 10°, WIB 92 aftrekbaar als beroepskost wanneer zij gebeuren in het kader van door de belastingplichtige gesloten contracten tegen ziekte en van het type «gewaarborgd inkomen» en in de mate waarin ze worden gestort om de belastingplichtige te verzekeren tegen een verlies van beroepsinkomsten veroorzaakt door een ziekte, een ongeval of de invaliditeit die er het gevolg van is ;

- moeten worden afgezonderd uit de solidariteitstoezegging om het deel te bepalen dat aanleiding kan geven tot de in artikel 1451, 1°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering.

III. TOEZEGGINGEN MEDISCHE KOSTEN, AFHANKELIJKHEID, ERNSTIGE AANDOENING, ANDERE PERSOONSVERZEKERINGEN

A. Uitkeringen

De uitkeringen zijn niet belastbaar bij de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) en niet aftrekbaar bij de werkgever / onderneming (artikelen 53 en 195, WIB 92).

Rechtstreeks door de werkgever/onderneming betaalde uitkeringen worden evenwel bij voortduur aangemerkt als belastbare voordeLEN van alle aard, behoudens wanneer zij als een in het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92 bedoeld sociaal voordeel kunnen worden aangemerkt (zie verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 wijzigt).

B. Bijdragen tot vorming van de uitkeringen

De werkgeversbijdragen zijn :

- geen belastbare voordeLEN van alle aard voor de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) ;

- werkgeversbijdragen die verband houden met individuele toezeggingen aan in artikel, 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers en aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders, zijn

l'(ancien) employeur aux (anciens) membres du personnel ne sont toutefois pas des frais professionnels déductibles (article 53, 23°, CIR 92).

B. cotisations constitutives de prestations en remplacement d'allocations

Les cotisations patronales / cotisations de l'entreprise :

- sont uniquement des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées à des dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement et, dans le cadre d'un engagement individuel, à des travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92 sauf s'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs ou une catégorie spécifique de ceux-ci ;

- sont déductibles suivant la règle relative à la limite à 100 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale des prestations légales et extra-légales en cas d'incapacité de travail (articles 52, 59 et 195, CIR 92).

Les cotisations des travailleurs / des dirigeants d'entreprise :

- sont en principe déductibles, conformément aux dispositions de l'article 52, 10°, CIR 92, à titre de frais professionnels lorsqu'elles se déroulent dans le cadre de contrats conclus par le travailleur contre la maladie et du type «revenu garant» et dans la mesure où ces cotisations sont versées dans le but d'assurer le contribuable contre une perte de revenus professionnels occasionnée par une maladie, un accident ou l'invalidité qui en résulte ;

- doivent être séparées de l'engagement de solidarité pour déterminer la partie qui peut donner lieu à la réduction d'impôt visée à l'article 1451, 1°, CIR 92.

III. ENGAGEMENTS FRAIS MEDICAUX, DEPENDANCE, AFFECTIONS GRAVES, AUTRES ASSURANCES DE PERSONNES

A. Prestations

Les prestations ne sont pas imposables dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) et ne sont pas déductibles dans le chef de l'employeur / entreprise (articles 53 et 195, CIR 92).

Les prestations payées directement par l'employeur/entreprise sont toutefois de manière permanente considérées comme des avantages de toute nature imposables, sauf si elles peuvent être considérées comme un avantage social visé à l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92 (voir justification de l'amendement qui modifie l'article 38, CIR 92).

B. Cotisations constitutives de prestations

Les cotisations patronales :

- ne constituent pas des avantages de toute nature imposables pour le travailleur / le dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) ;

- les cotisations patronales relatives aux engagements individuels attribués aux travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92 et aux dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement

slechts vrijgesteld als voordeel van alle aard wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor die werknemers of bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan;

– niet aftrekbaar (artikelen 53 en 195, WIB 92) voor zover zij althans niet als een voordeel van alle aard worden aangemerkt (zie vorig streepje).

Nr. 51 VAN DE REGERING

Art. 79-1

In Titel IIIbis, in een Hoofdstuk I «Wijzigingen in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992» een artikel 79-1 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-1. — In artikel 17, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 22 december 1998, wordt het 4° aangevuld met de volgende bepaling :

«De lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen of premies als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, zijn geen pensioenen.».».

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp AP voorziet in de mogelijkheid om, wanneer de prestatie wordt uitgekeerd als een kapitaal, de omvorming van dat kapitaal in een rente te vragen (zie artikel 28 van het wetsontwerp AP).

In de praktijk zal zulks gebeuren door afstand te doen van het kapitaal. Een dergelijke verrichting valt onder de toepassing van de bestaande artikelen 17, § 1, 4° en 20, WIB 92.

Bij toepassing van artikel 344, WIB 92 kunnen akten evenwel een andere kwalificatie krijgen wanneer de administratie door vermoedens zou vaststellen dat de oorspronkelijke kwalificatie van die akten tot doel heeft de belasting te ontwijken.

Het gevaar bestaat dan ook dat fiscale ambtenaren zich op die bepaling baseren om in situaties waarin een lijfrente wordt aangelegd tegen storting met afstand van kapitaal, de rente als nog integraal als een beroepsinkomen te belasten.

Teneinde de belastingplichtige voldoende rechtszekerheid te bieden dat een dergelijke herkwalificatie niet zal plaatsvinden, is het noodzakelijk artikel 17, § 1, 4°, WIB 92 aan te vullen.

Om te vermijden dat eerst de kapitalen en vervolgens de lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van datzelfde kapitaal, als pensioenen worden belast, wordt bijgevolg een nieuwe bepaling in artikel 17, § 1, 4°, WIB 92 ingevoegd die uitdrukkelijk stelt dat die renten geen pensioenen zijn.

lièremenent sont exonérées comme avantage de toute nature uniquement lorsqu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire à tous ces travailleurs ou dirigeants d'entreprise ou une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– ne sont pas déductibles (articles 53 et 195, CIR 92) pour autant qu'elles ne soient pas considérées comme un avantage de toute nature (voir tiret précédent).

N° 51 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-1

Dans le titre IIIbis, chapitre Ier, «Modifications au Code des impôts sur les revenus 1992», insérer un article 79-1 libellé comme suit :

«Art. 79-1. — Dans l'article 17, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, remplacé par la loi du 22 décembre 1998, le 4° est complété par la disposition suivante :

«Les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, formé au moyen de cotisations ou primes visées à l'article 34, § 1er, 2°, ne constituent pas des pensions.».».

JUSTIFICATION

Lorsque la prestation est exprimée en capital, la loi PC prévoit la possibilité de demander la transformation de ce capital en rente (voir article 28 du projet de loi PC).

Dans la pratique, cela donnera lieu à la cession du capital. Une telle opération tombe dans le champ d'application des articles 17, § 1er, 4° et 20, CIR 92 (actuels).

Toutefois, par application de l'article 344, CIR 92, les actes peuvent recevoir une autre qualification si l'administration établissait par présomptions que la qualification d'origine de ces actes a pour but d'éviter l'impôt.

Par conséquent, le danger existe que les fonctionnaires fiscaux se basent sur cette disposition pour imposer intégralement la rente à titre de revenu professionnel dans des situations où une rente viagère est constituée moyennant versement à capital abandonné.

Afin de garantir au contribuable la sécurité juridique nécessaire qu'une telle requalification ne se déroulera pas, il est nécessaire de compléter l'article 17, § 1er, 4°, CIR 92.

Pour éviter que d'abord les capitaux et puis les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, soient imposés comme des pensions, une nouvelle disposition stipulant que ces rentes ne constituent pas des pensions est par conséquent insérée à l'article 17, § 1er, 4°, CIR 92.

Aangezien een analoge situatie zich kan voordoen met betrekking tot de lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen als vermeld in de artikelen 1451, 2°, en 14517, 1°, WIB 92 die betrekking hebben op individuele levensverzekeringen, worden ook die lijfrenten in de nieuwe bepaling opgenomen.

Het advies van de Raad van State wordt niet gevolgd.

Nr. 52 VAN DE REGERING

Art. 79-2

Een artikel 79-2 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-2. — In artikel 20 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden «vermelde lijfrenten» en «zijn aangelegd», de woorden «of tijdelijke renten» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt er enkel toe om een vergetelheid recht te zetten die in de huidige tekst was geslopen ter gelegenheid van de coördinatie van het WIB 92.

Nr. 53 VAN DE REGERING

Art. 79-3

Een artikel 79-3 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-3. — Artikel 31, tweede lid, 4° van hetzelfde Wetboek, wordt vervangen als volgt :

«4° vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen, daarin begrepen de vergoedingen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, en de vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, vierde streepje;».

VERANTWOORDING

De Regering heeft als principe gesteld dat er, voor een aantal toezeggingen, slechts een belastingheffing mag plaatsvinden ofwel aan het begin (verwerping van de aftrek van de betaalde bijdragen of -premies en bijgevolg vrijstelling van de uitkeringen) ofwel aan het einde (aftrek van de bijdragen of premies en bijgevolg belastingheffing over de uitkeringen).

Puisqu'une situation analogue peut se présenter en ce qui concerne les rentes viagères constituées moyennant versement à capital abandonné formé par des cotisations visées aux articles 1451, 2°, et 14517, 1°, CIR 92 relatifs aux assurances-vie individuelles, ces rentes viagères sont également reprises dans la nouvelle disposition.

Il n'a pas été tenu compte de l'avis du Conseil d'État.

N° 52 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-2

Insérer un article 79-2 libellé comme suit :

«Art. 79-2. — Dans l'article 20 du même Code, les mots «ou temporaires» sont insérés entre les mots «rentes viagères» et les mots «visées à»..».

JUSTIFICATION

Cet amendement tend à rectifier un oubli qui se trouvait dans le texte actuel suite à la coordination du CIR 92.

N° 53 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-3

Insérer un article 79-3 libellé comme suit :

«Art. 79-3.— L'article 31, alinéa 2, 4° du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«4° les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations, en ce compris les indemnités attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du .... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certaines avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, et les indemnités constituées au moyen des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, 4ème tiret ;».

JUSTIFICATION

Le Gouvernement a posé pour principe que, pour certains engagements, il ne peut y avoir imposition que, soit à l'entrée (rejet de la déduction des cotisations ou primes payées et par conséquent exonération des prestations), soit à la sortie (déduction des cotisations ou primes payées et par conséquent imposition des prestations).

Dit amendement vervangt de tekst van artikel 31, tweede lid, 4°, WIB 92 zodanig dat het eveneens de vergoedingen verkregen tot geheel of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen omvat die voortkomen van :

- toezeggingen die geheel of gedeeltelijk een inkomensverlies dekken;
- solidariteitstoezeggingen als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP;
- toezeggingen gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, vierde streepje, WIB 92 (collectieve of individuele toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte).

De voornoemde beslissing van de Regering impliceert dat het voor de hiervoor bedoelde vergoedingen geen enkel belang heeft of zij al dan niet een daadwerkelijk verlies van inkomsten dekken.

In dezelfde gedachtegang worden de door de werkgever ten laste genomen bijdragen of -premies die in principe als een voordeel van alle aard kunnen worden aangemerkt, explicet vrijgesteld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 door de verwijzing naar artikel 52, 3°, b, WIB 92.

Wanneer in het kader van een dergelijke toezegging een vergoeding wordt toegekend tot het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige derving van bezoldigingen, dan wordt de belastbaarheid van die sommen als pensioen, geregeld door artikel 34, § 1, 2°, b, WIB 92. Die bepaling verduidelijkt dat pensioenen gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92, daarvan zijn begrenzen. Dat artikel verwijst op zich naar artikel 52, 3°, b, WIB 92 inzake de aftrekbare werkgeversbijdragen en -premies.

Teneinde een grotere rechtszekerheid te bekomen is het bijgevolg eveneens aangewezen een vergelijkbare verwijzing op te nemen in artikel 31, tweede lid, WIB 92 zodanig dat er een duidelijke basis wordt ingevoerd om de vergoedingen te beladen die uit de genoemde toezeggingen voortspruiten en die het volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen beogen.

In bijkomende orde zorgt de verwijzing in artikel 32, tweede lid, 2°, WIB 92 naar de voordelen, vergoedingen en bezoldigingen die gelijkaardig zijn aan die vermeld in artikel 31, tweede lid, 2° tot 5°, WIB 92, ervoor dat diezelfde bepaling ook van toepassing is op bedrijfsleiders.

Het advies van de Raad van State is gedeeltelijk gevuld. Het oorspronkelijk voorgestelde (nieuwe) artikel 31, tweede lid, 4°bis, WIB 92 wordt ingevoegd in artikel 31, tweede lid, 4°, WIB 92.

Nr. 54 VAN DE REGERING

Art. 79-4

Een artikel 79-4 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-4. — Artikel 34, § 1, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 17 mei 2000 en bij de programmawet van 24 december 2002, wordt gewijzigd als volgt :

Le présent amendement remplace le texte de l'article 31, alinéa 2, 4°, CIR 92 de telle manière qu'il comprend également les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations qui résultent :

- d'engagements qui couvrent tout ou partie d'une perte de revenus ;
- d'engagements de solidarité visés aux articles 10 et 11 de la loi PC ;
- d'engagements constitués au moyen de cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, 4ème tiret, CIR 92 (engagements collectifs ou individuels qui doivent être considérés comme un complément aux prestations légales en cas de décès ou d'incapacité de travail suite à un accident du travail ou un accident ou bien une maladie professionnelle ou une maladie).

Le décision du Gouvernement précitée a pour conséquence qu'il est sans importance que les indemnités visées ci-dessus couvrent ou non une perte réelle de revenus.

Dans le même ordre d'idées, les cotisations ou primes prises en charge par l'employeur qui en principe peuvent être prises en considération à titre d'avantage de toute nature, sont exonérées de manière explicite à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° par la référence qui y est faite à l'article 52, 3°, b, CIR 92.

Lorsque dans le cadre d'un tel engagement une indemnité est attribuée en vue de la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de rémunérations, le caractère imposable de ces sommes au titre de pension(s) est réglé à l'article 34, § 1er, 2°, b, CIR 92. Cette disposition précise que les pensions constituées au moyen de cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 y sont reprises. Cet article se réfère à l'article 52, 3°, b, CIR 92 relatif aux cotisations et primes patronales déductibles.

Afin d'assurer une plus grande sécurité juridique, il est par conséquent indiqué de faire une référence comparable à l'article 31, alinéa 2, CIR 92 de telle sorte que soit instaurée une base claire qui permette l'imposition des indemnités qui proviennent des engagements visés et qui visent la réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations.

A titre accessoire, la référence dans l'article 32, alinéa 2, 2°, CIR 92 aux avantages, indemnités et rémunérations qui sont identiques à ceux visés à l'article 31, alinéa 2, 2° à 5°, CIR 92, fait que cette même disposition est également applicable aux dirigeants d'entreprise.

L'avis du Conseil d'État a été suivi partiellement. L'article 31, alinéa 2, 4°bis, CIR 92 (nouveau) initialement proposé est inséré dans l'article 31, alinéa 2, 4°, CIR 92.

Nº 54 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-4

Insérer un article 79-4 libellé comme suit :

«Art. 79-4. — L'article 34, § 1er, du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 17 mai 2000 et par la loi programme du 24 décembre 2002, est modifié comme suit :

1° het 2° wordt vervangen als volgt:

«2° kapitalen, afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten, pensioenen, aanvullende pensioenen en renten, die geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van :

a) persoonlijke bijdragen van aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden, of werkgeversbijdragen. Wat de in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleiders betreft die zijn tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst, moet de notie «werkgeversbijdragen» voor de toepassing van deze bepaling worden vervangen door de notie «bijdragen van de onderneming» ;

b) bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, daarin begrepen de aanvullende pensioenen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de genoemde wet en de pensioenen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19° ;

c) bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de onder b vermelde wet wanneer die bijdragen zijn gedaan in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33 van dezelfde wet ;

d) bijdragen als vermeld in de artikelen 1451, 2°, en 14517, 1°.

Onder aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid wordt verstaan het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen;»;

2° § 1 wordt aangevuld met een 2°bis dat luidt als volgt:

«2°bis aanvullende pensioenen voor zelfstandigen als bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4 van de programmawet van 24 december 2002 ;».

1° le 2° est remplacé par la disposition suivante :

«2° les capitaux, valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie, pensions, pensions complémentaires et rentes, constitués en tout ou en partie au moyen de :

a) cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès, ou de cotisations patronales. En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, qui ne sont pas employés dans le cadre d'un contrat de travail, la notion de «cotisations patronales» doit être remplacée, pour l'application de cette disposition, par la notion de «cotisations de l'entreprise» ;

b) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, en ce compris les pensions complémentaires attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi précitée et les pensions constituées au moyen de cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19° ;

c) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi reprise sous b, lorsque ces cotisations sont versées dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension visé à l'article 33 de la même loi ;

d) cotisations visées aux articles 1451, 2°, et 14517, 1°.

Par pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, il faut entendre la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la mise à la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont octroyées sur la base de versements obligatoires déterminés dans un règlement de pension ou une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale ;»;

2° le § 1er est complété par un 2°bis rédigé comme suit :

«2°bis les pensions complémentaires des indépendants visées dans le titre II, chapitre Ier, section 4 de la loi-programme du 24 décembre 2002 ;».

VERANTWOORDING

De Raad van State merkt op dat de voorgestelde tekst niet voldoet aan het arrest nr. 120/2001 van 10 oktober 2001 van het Arbitragehof.

Dit arrest stelt dat de belastingheffing over vergoedingen die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op een beroepswerkzaamheid en die door een verzekeraarsmaatschappij worden uitgekeerd tot herstel van een fysiologische en/of economische invaliditeit, zonder dat er sprake is van inkomensderving voor het slachtoffer en zonder dat de begunstigde van de vergoeding de premies verbonden aan het contract als beroepskosten heeft afgetrokken, in strijd is met de bepalingen van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Die problematiek treft onder meer de artikelen 31, 34 en 39, WIB 92 en vereist inzonderheid de volledige herwerking van artikel 34, WIB 92.

De aanpassingen die moeten worden uitgevoerd om de betrokken bepalingen in overeenstemming te brengen met het genoemde arrest, zijn te omslachtig om dit in het kader van het wetsontwerp AP te regelen.

De Regering verbindt er zich evenwel toe die problematiek met een afzonderlijk wetgevend initiatief te regelen.

Het advies van de Raad van State wordt voorlopig niet gevolgd.

Artikel 23, § 1, WIB 92 somt de inkomen op die als beroepsinkomen worden aangemerkt. Daaronder bevinden zich de pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen. Artikel 34, WIB 92 geeft een verdere omschrijving van die categorie van beroepsinkomsten.

Artikel 34, WIB 92 wordt aangepast aan de bepalingen van het wetsontwerp AP.

In § 1 wordt een opsomming gegeven van de verschillende groepen van pensioenen, renten, enz.

De eerste groep wordt gevormd door de pensioenen die rechtstreeks of onrechtstreeks hun oorsprong vinden in enigerlei beroepswerkzaamheid. Aan deze bepaling wordt niets gewijzigd.

De tweede groep betreft de pensioenen, renten, enz. die het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige derving van winst, bezoldigingen of baten uitmaken. Aan deze bepaling wordt evenmin iets gewijzigd.

De huidige derde groep (artikel 34, § 1, 2°, WIB 92) betreft de pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten die zijn gevormd met persoonlijke of met werkgeversbijdragen.

Teneinde duidelijk te laten blijken dat de notie «afkoopwaarden» uitsluitend van toepassing is voor de levensverzekeringscontracten, wordt de structuur van de inleidende bepaling van artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 gewijzigd.

De oude redactie van deze bepaling gaf terzake aanleiding tot misverstanden.

De notie «renten» in dezelfde inleidende bepaling moet in de brede betekenis van het woord worden begrepen.

Dat betekent dat de renten zowel kunnen voortkomen uit levensverzekeringscontracten als uit andere vormen van pensioentoezeggingen.

JUSTIFICATION

Le Conseil d'État fait remarquer que le texte proposé ne satisfait pas à l'arrêt n° 120/2001 du 10 octobre 2001 de la Cour d'Arbitrage.

L'arrêt précité stipule que la taxation des indemnités qui se rattachent directement ou indirectement à l'exercice de l'activité professionnelle et qui sont octroyées par une entreprise d'assurances en réparation d'une invalidité physiologique et / ou économique sans qu'il n'y ait perte de revenus pour la victime et sans que le bénéficiaire de l'indemnité n'ait déduit les primes liées au contrat à titre de frais professionnels, est en contradiction avec les dispositions des articles 10 et 11 de la Constitution.

Cette problématique concerne entre autres les articles 31, 34 et 39, CIR 92 et exige en particulier la refonte complète de l'article 34, CIR 92.

Les adaptations qui doivent être effectuées pour mettre les dispositions visées en conformité avec l'arrêt précité sont trop confuses que pour les insérer dans le cadre de la loi PC.

Toutefois, le Gouvernement s'engage à régler cette problématique par une initiative législative particulière.

Provisoirement, on ne s'est pas conformé à l'avis du Conseil d'État.

L'article 23, § 1er, CIR 92 énumère les revenus considérés comme revenus professionnels. Sous ce vocable se retrouvent les pensions, rentes et allocations en tenant lieu. L'article 34, CIR 92 donne une description détaillée de cette catégorie de revenus professionnels.

L'article 34, CIR 92 est adapté aux dispositions du projet de loi PC.

Le § 1er comporte une énumération des différents groupes de pensions, rentes, etc.

Le premier groupe est constitué de pensions qui trouvent directement ou indirectement leur origine dans quelque activité professionnelle. Cette disposition n'a pas fait l'objet de modification.

Le deuxième groupe concerne les pensions, rentes, etc... qui constituent la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de bénéfices, de rémunérations ou de profits. Cette disposition n'a pas non plus été modifiée.

L'actuel troisième groupe (article 34, § 1er, 2°, CIR 92) concerne les pensions, rentes, capitaux et valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie qui sont constitués au moyen de cotisations personnelles ou patronales.

En outre, la structure de la disposition liminaire de l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 est modifiée afin de clairement montrer que la notion de «valeurs de rachat» est d'application exclusivement pour les contrats d'assurance-vie.

L'ancienne rédaction de cette disposition prêtait à équivoque.

Dans la même disposition liminaire, la notion de «rentes» doit être comprise au sens large du mot.

Cela signifie que les rentes peuvent résulter tant de contrats d'assurance-vie que d'autres formes d'engagements de pension.

Verder wordt deze groep aangevuld met al de uitkeringen die bij toepassing van het wetsontwerp AP als een aanvullend pensioen moeten worden aangemerkt. Daarin zijn bijgevolg zowel begrepen de uitkeringen die worden vereffend in het kader van de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen en die als een aanvullend pensioen moeten worden aangemerkt, alsook de uitkeringen die worden vereffend in het kader van een individuele voortzetting van de pensioentoezegging als bedoeld in dezelfde wet.

Worden hier eveneens bedoeld, de pensioenen die zijn gevormd met bijdragen en premies die overeenkomstig artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, WIB 92, (in ontwerp) explicet van personenbelasting worden vrijgesteld (zie terzake ook de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 wijzigt).

In artikel 34, § 1, 2°, a, WIB 92 (in ontwerp) dat gedeeltelijk de bestaande tekst overneemt, worden verder de vergoedingen bedoeld die voortkomen uit toezaggingen die reeds voor de inwerkingtreding van de wet AP bestonden en die ook na de inwerkingtreding van die wet doorlopen.

Hier wordt bijvoorbeeld gedacht aan onderhandse toezaggingen die zijn gedaan aan bedrijfsleiders en werknemers («gevormd met werkgeversbijdragen»). Daarom wordt uitdrukkelijk de gelijkstelling werknemer - bedrijfsleider geregeld.

Dezelfde bepaling is tevens van toepassing op sommen die na de inwerkingtreding van de wet AP voortkomen van onderhandse pensioenbeloften.

Wanneer kapitalen worden uitgekeerd in het kader van dergelijke pensioenbeloften, dan komen die sommen in aanmerking voor een afzonderlijke taxatie.

Terzake zal artikel 171, 4°, f, WIB 92 (in ontwerp) van toepassing zijn.

De gratis kapitalen die zonder voorafgaande stortingen van de werkgever of de onderneming zijn gevormd zijn niet bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, a, WIB 92 (in ontwerp).

Die kapitalen zijn belastbaar overeenkomstig de bepalingen van artikel 34, § 1, 1°, WIB 92 («rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op een beroepswerkzaamheid»).

Het aanslagstelsel van die gratis kapitalen wordt naargelang het geval geregeld door artikel 171, 1°, h, of 171, 4°, g, WIB 92 (in ontwerp).

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 171, WIB 92 wijzigt.

De vierde groep betreft tenslotte de inkomsten uit het pensioensparen. De bepalingen die op deze groep betrekking hebben worden niet gewijzigd.

In een nieuw tweede lid bij artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 wordt tenslotte een definitie ingevoerd van wat als een aanvullend pensioen moet worden aangemerkt.

Deze definitie neemt de definitie over die is opgenomen in artikel 3, § 1, 1°, van het wetsontwerp AP.

Het advies van de Raad van State om artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 anders in te delen, wordt niet gevuld.

Een herschikking van artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 kadert beter in de volledige herwerking van artikel 34, WIB 92 ingevolge het genoemde arrest van het Arbitragehof.

En outre, ce groupe est complété par toutes les prestations qui doivent être considérées comme une pension complémentaire en application du projet de loi PC. Y sont ainsi comprises les indemnités liquidées dans le cadre de l'exécution d'engagements de solidarité et qui doivent être considérées comme une pension complémentaire, ainsi que les indemnités liquidées dans le cadre d'une continuation à titre individuel de l'engagement de pension visé dans la même loi.

Sont également visées dans le présent article, les pensions constituées au moyen des cotisations et primes qui sont explicitement exonérées de l'impôt des personnes physiques conformément à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92 en projet (voir à ce sujet la justification de l'amendement modifiant l'article 38, CIR 92).

Sont visées à l'article 34, § 1er, 2°, a, CIR 92 (en projet) qui reprend partiellement le texte existant, les indemnités qui résultent d'engagements qui existaient déjà avant l'entrée en vigueur de la loi PC et qui subsistent après l'entrée en vigueur de ladite loi.

On pense ici par exemple aux engagements sous seing-privé qui sont pris en faveur des dirigeants d'entreprise et des travailleurs («constitués au moyen des cotisations patronales»). C'est pourquoi l'assimilation travailleur - dirigeant d'entreprise est réglée explicitement.

La même disposition est également d'application sur des montants qui, après l'entrée en vigueur de la loi PC, résultent de promesses de pension sous seing privé.

Lorsque des capitaux sont attribués dans le cadre de telles promesses de pension, alors ces sommes entrent en considération pour une taxation distincte.

Dans ce cas, l'article 171, 4°, f, CIR 92 (en projet) sera d'application.

Les capitaux gratuits constitués sans versements préalable de l'employeur ou de l'entreprise ne sont pas visés à l'article 34, § 1er, 2°, a, CIR 92 (en projet).

Ces capitaux sont imposables conformément aux dispositions de l'article 34, § 1er, 1°, CIR 92 («qui se rattachent directement ou indirectement à l'exercice de l'activité professionnelle»).

Le régime d'imposition de ces capitaux gratuits est réglé, suivant le cas, par l'article 171, 1°, h, ou l'article 171, 4°, g, CIR 92 (en projet).

Pour un commentaire plus approfondi, il est renvoyé à la justification de l'amendement qui modifie l'article 171, CIR 92.

Enfin, le quatrième groupe concerne les revenus provenant de l'épargne-pension. Les dispositions qui ont trait à ce groupe ne sont pas modifiées.

Une définition de ce qui doit être considéré comme une pension complémentaire est insérée dans un nouvel alinéa 2 à l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92.

Cette définition reprend la définition qui est donnée à l'article 3, § 1er, 1°, du projet de loi PC.

L'avis du Conseil d'État quant à diviser autrement l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 n'a pas été suivi.

Un ajustement de l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 cadre mieux avec la refonte complète de l'article 34, CIR 92, suite à l'arrêt précité de la Cour d'Arbitrage.

Op dit moment wordt geopteerd voor een aanvulling van het artikel om het in overeenstemming te brengen met de sociale bepalingen WAP.

Het herschrijven van het artikel heeft overigens een weerslag op verschillende andere artikelen die verwijzen naar artikel 34, WIB 92.

De Regering acht het ogenblik niet gunstig om het ganse artikel te herwerken. Het is voornamelijk de bedoeling de sociale bepalingen van de WAP om te zetten in fiscale wetgeving.

Tenslotte wordt nog een 2°bis ingevoegd waarin de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen als bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4 van de programmawet van 24 december 2002 worden opgenomen.

Artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 werd door artikel 72 van de programmawet van 24 december 2002 met de genoemde aanvullende pensioenen aangevuld.

Het behoud van die pensioenen in artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 levert problemen op inzonderheid wat de toepassing van de artikelen 169, § 1, tweede lid en 171, 4°, f, WIB 92 betreft.

In die bepalingen wordt telkens verwezen naar de kapitalen en afkoopwaarden als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, WIB 92.

Wanneer de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen in de aanhef van artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 behouden blijven, dan zitten die aanvullende pensioenen eveneens vervat in de genoemde verwijzingen, hetgeen niet de bedoeling is.

Wat artikel 169, WIB 92 betreft, zouden de aanvullende pensioenen van zelfstandigen op die manier zowel bedoeld zijn in het eerste lid als in het tweede lid van artikel 169, § 1, WIB 92.

Verder zou de verwijzing in artikel 171, 4°, f, WIB 92 impliceer dat de kapitalen en afkoopwaarden die voortkomen uit het aanvullend pensioen voor zelfstandigen, in theorie onder de toepassing van dat artikel zouden vallen maar daarvan toch weer worden uitgesloten gelet op de verwijzing naar artikel 169, § 1, WIB 92.

Een dergelijke redactie heeft geen enkele zin en dus is het beter om in artikel 34, WIB 92 een aparte categorie te creëren voor de aanvullende pensioenen van zelfstandigen.

L'option a été prise de compléter l'article de manière à le mettre en conformité avec les dispositions sociales LPC.

La réécriture de l'article a d'ailleurs une incidence sur différents autres articles qui se réfèrent à l'article 34 CIR 92.

Le Gouvernement estime que le moment n'est pas propice pour restructurer l'ensemble de l'article. Le but principal est d'incorporer les dispositions sociales de la LPC dans la législation fiscale.

Enfin, il est inséré un 2°bis dans lequel sont mentionnées les pensions complémentaires des indépendants visées au titre II, chapitre Ier, section 4 de la loi-programme du 24 décembre 2002.

L'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 a été complété par l'article 72 de la loi-programme du 24 décembre 2002 avec les pensions complémentaires y visées.

Le maintien de ces pensions dans l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 occasionne des problèmes en ce qui concerne plus particulièrement l'application des articles 169, § 1er, alinéa 2 et 171, 4°, f, CIR 92.

Il est également fait référence, dans ces dispositions aux capitaux et valeurs de rachat visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, CIR 92.

Lorsque les pensions complémentaires des indépendants sont maintenues dans le préambule de l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92, alors ces pensions complémentaires sont également reprises dans les références précitées, ce qui n'est pas le but.

En ce qui concerne l'article 169, CIR 92, les pensions complémentaires des indépendants seraient visées tant à l'alinéa 1er qu'à l'alinéa 2 de l'article 169, § 1er, CIR 92.

De plus, la référence à l'article 171, 4°, f, CIR 92 impliquerait que les capitaux et valeurs de rachat résultant de la pension complémentaire des indépendants tomberaient en théorie dans le champ d'application de cet article mais ils en sont exclus vu la référence à l'article 169, § 1er, CIR 92.

Une telle rédaction n'a aucun sens et il est donc préférable de créer une catégorie particulière, à l'article 34, CIR 92 pour les pensions complémentaires des indépendants.

Nr. 55 VAN DE REGERING

Art. 79-5

Een artikel 79-5 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-5. — Artikel 38 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 6 augustus 1993, 6 juli 1994 en 21 december 1994, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, bij de wetten van 8 augustus 1997, 8 juni 1998 en 7 april 1999, bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, bij de wetten van 22 mei 2001, 10 juli 2001, bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, bij de wet van 10 augustus 2001 en bij de programmawet van 24 december 2002, wordt gewijzigd als volgt :

N° 55 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-5

Insérer un article 79-5 libellé comme suit :

«Art. 79-5. — L'article 38 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 6 août 1993, 6 juillet 1994 et 21 décembre 1994, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, par les lois des 8 août 1997, 8 juin 1998 et 7 avril 1999, par l'arrêté royal du 20 juillet 2000, par les lois des 22 mai 2001, 10 juillet 2001, par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, par la loi du 10 août 2001 et par la loi-programme du 24 décembre 2002, est modifié comme suit :

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt :

«18° de voordelen die voor de werknemers die in artikel 30, 1°, bedoelde bezoldigingen verkrijgen voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en - premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, op voorwaarde, wanneer het een individuele toezegging betreft, dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is ;

19° de voordelen die voor de bedrijfsleiders die in artikel 30, 2°, bedoelde bezoldigingen verkrijgen, voortvloeien uit de op de onderneming rustende betaling van bijdragen en premies die krachtens artikel 195, § 1, tweede lid, van de bedrijfsresultaten mogen worden afgetrokken;

20° de voordelen die voor de verkrijgers van bezoldigingen als bedoeld in artikel 30, 1° en 2° voortvloeien uit het ten laste nemen, door de persoon die de bezoldigingen verschuldigd is, van de bijdragen of premies betreffende collectieve of individuele toezeggingen als bedoeld in § 2, en de uitkeringen gedaan ter uitvoering van die toezeggingen, voorzover die toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te vergoeden.»;

2° hetzelfde artikel, waarvan de bestaande tekst, zoals die wordt aangevuld door het 1°, § 1 zal vormen, wordt aangevuld met een § 2 en 3 die luiden als volgt :

«§ 2. De vrijstelling waarin § 1, eerste lid, 20°, voorziet, is eveneens toepasselijk op de bijdragen en premies die door de werkgever of de onderneming ten laste worden genomen ten gunste van werknemers of bedrijfsleiders met loopbaanonderbreking of tijdskrediet, met brugpensioen of gepensioneerd of werknemers of bedrijfsleiders die naar een andere werkgever of naar een andere onderneming zijn overgestapt.

De in § 1, eerste lid, 20°, bedoelde collectieve of individuele toezeggingen zijn :

1° toezeggingen die uitsluitend tot doel hebben medische kosten te vergoeden die verband houden met hospitalisatie, dagverpleging, ernstige aandoeningen en palliatieve thuiszorg van de werknemer of bedrijfsleider en in voorkomend geval de inwonende gezinsleden ;

2° toezeggingen die uitsluitend tot doel hebben specifieke kosten te vergoeden, veroorzaakt door de afhankelijkheid van de werknemer of bedrijfsleider ;

1° l'alinéa 1er est complété comme suit :

«18° les avantages résultant pour les travailleurs qui recueillent des rémunérations visées à l'article 30, 1°, du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, à condition, lorsqu'il s'agit d'un engagement individuel, qu'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci de manière identique et non discriminatoire;

19° les avantages résultant, pour les dirigeants d'entreprise qui recueillent des rémunérations visées à l'article 30, 2°, du paiement incomptant à l'entreprise de cotisations et primes déductibles des résultats de celle-ci en vertu de l'article 195, § 1er, alinéa 2 ;

20° les avantages résultant, pour les bénéficiaires de rémunérations visées à l'article 30, 1° et 2° de la prise en charge par le débiteur de ces rémunérations, des cotisations ou primes relatives à des engagements collectifs ou individuels visés au § 2 et les prestations effectuées en exécution de ces engagements pour autant que ceux-ci n'aient pas pour but d'indemniser une perte de revenus.»;

2° le même article, dont le texte actuel, tel qu'il a été complété par le 1° et le 2°, formera le § 1er, est complété par les §§ 2 et 3, rédigés comme suit :

«§ 2. L'exemption prévue au § 1er, alinéa 1er, 20°, est également applicable aux cotisations et primes prises en charge par l'employeur ou l'entreprise au profit de travailleurs ou dirigeants d'entreprise en interruption de carrière ou en crédit-temps, prépensionnés, pensionnés ou travailleurs ou dirigeants d'entreprise qui ont changé d'employeur ou d'entreprise.

Les engagements collectifs ou individuels visés au § 1er, alinéa 1er, 20°, sont :

1° les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser des frais médicaux relatifs à l'hospitalisation, à la journée d'hospitalisation, aux affections graves et aux soins palliatifs à domicile du travailleur ou du dirigeant d'entreprise et le cas échéant de tous les membres de la famille vivant sous le même toit ;

2° les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser les frais spécifiques provoqués par la dépendance du travailleur ou du dirigeant d'entreprise ;

3° toezeggingen die uitsluitend voorzien in de uitkering van een rente ingeval de werknemer of bedrijfsleider het slachtoffer is van een ernstige aandoening ;

4° andere persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezeggingen dan die welke hiervoor en in § 1, eerste lid, 18° en 19° zijn bedoeld, voor zover deze verzekeringen of toezeggingen gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen :

a. de verzekeringscontracten of de toezeggingen kunnen worden beschouwd als een aanvulling van de voordelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid ;

b. de contracten en toezeggingen mogen uitsluitend voorzien in uitkeringen tijdens het dienstverband van de voornoemde personen. Periodes van schorsing van het dienstverband worden ook in aanmerking genomen.

Voor de in artikel 30, 1°, bedoelde werknemers en de in 30, 2° bedoelde bedrijfsleiders die overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid niet regelmatig worden bezoldigd, komt een in het vorige lid bedoelde individuele toezegging slechts voor de vrijstelling als voordeel van alle aard in aanmerking op voorwaarde dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de genoemde werknemers en bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

Voor de toepassing van § 1, eerste lid, 20°, hebben de volgende termen de hiernavolgende betekenis :

– hospitalisatie : elk medisch noodzakelijk verblijf van ten minste één nacht in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;

– dagverpleging : het medisch noodzakelijk verblijf zonder overnachting in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;

– ernstige aandoeningen : aandoeningen die als zodanig door de Minister van Sociale Zaken erkend zijn ;

– palliatieve thuiszorg : de behandeling thuis van terminale patiënten die gericht is op de fysische en psychische noden van de patiënt en bijdragen tot het bewaren van een zekere kwaliteit van het leven ;

– afhankelijkheid : de medisch vaststaande nood aan hulp voor het vervullen van gewone en instrumentele activiteiten van het dagelijkse leven.

§ 3. Wanneer de in § 1, eerste lid, 18° tot 20°, bedoelde voordelen en uitkeringen worden toegezegd in het kader van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende

3° les engagements qui prévoient exclusivement le versement d'une rente dans le cas où le travailleur ou le dirigeant d'entreprise est la victime d'une affection grave ;

4° les assurances de personnes ou engagements similaires autres que les engagements visés ci-dessus et au § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, pour autant que ces assurances ou engagements répondent simultanément aux conditions suivantes :

a. les contrats d'assurance ou les engagements peuvent être considérés comme un complément d'avantages attribués dans le cadre de la législation en matière de sécurité sociale ;

b. les contrats et engagements ne peuvent prévoir que des versements pendant le contrat de travail des personnes précitées. Des périodes de suspensions de contrat de travail sont également prises en considération.

En ce qui concerne les travailleurs visés à l'article 30, 1° et les dirigeants d'entreprise visés à l'article 30, 2° qui ne sont pas rémunérés régulièrement conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, un engagement individuel visé à l'alinéa précédent n'est pris en considération pour l'exonération comme avantage de toute nature qu'à la condition qu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Pour l'application du § 1er, alinéa 1er, 20°, les termes suivants ont le sens défini ci-après :

– hospitalisation : tout séjour médicalement nécessaire d'au moins une nuit dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;

– journée d'hospitalisation : le séjour médicalement nécessaire sans nuitée dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;

– affections graves : les affections reconnues comme telles par le Ministre des Affaires sociales ;

– soins palliatifs à domicile : le traitement au domicile des patients en phase terminale orienté vers les besoins physiques et psychiques du patient et contribuant au maintien d'une certaine qualité de vie ;

– dépendance : le besoin médicalement établi d'aide pour accomplir les activités ordinaires et instrumentales de la vie quotidienne.

§ 3. Lorsque les avantages et allocations visés au § 1er, alinéa 1er, 18° à 20° font l'objet d'engagements dans le cadre d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions com-

de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeLEN inzake sociale zekerheid of in het kader van een plan met twee of meer toezeggingen, zijn de in § 1, eerste lid, 18° tot 20°, beoogde vrijstellingen slechts van toepassing voor zover die solidariteitstoezegging of dat plan door de verzekeringsonderneming of voorzorginstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.».

VERANTWOORDING

De wijziging van artikel 38, WIB 92 strekt ertoe, ten name van de rechthebbenden, de vrijstelling te verzekeren van de voordeLEN die voortvloeien uit de betaling van de bijdragen en premies die door de onderneming ten laste worden genomen ter uitvoering van aanvullende pensioentoezeggingen (rust- en/ of overlevingspensioen in geval van overlijden van de aangeslotene voor of na zijn pensioen) die zijn gesloten in het voordeel van de personeelsleden en de bedrijfsleiders.

Deze wijziging is verantwoord ingevolge de zorg om juridische zekerheid, alsmede door de evolutie van het wettelijk kader inzake aanvullende pensioenen.

Bovendien heeft de Regering beslist een aantal nieuwe voordeLEN in te voeren die geen aanleiding geven tot het beladen van een voordeel van alle aard bij de verkrijger van het voordeel. De kosten die daarmee verband houden, vormen daarentegen geen beroepskosten bij de werkgever.

Het gaat hier meer specifiek om de door de werkgever of de gewezen werkgever van de verkrijger ten laste genomen bijdragen en premies, die verband houden met een aantal limitatief in de wet opgesomde verzekeringen en toezeggingen.

De uitkeringen die in uitvoering van dezelfde toezeggingen worden uitbetaald zijn eveneens vrijgesteld voor zover die toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

Inzonderheid gaat het om de volgende verzekeringen of toezeggingen die in artikel 38, § 2, tweede lid WIB 92 (in ontwerp) worden opgesomd :

1. de verzekering medische kosten die verband houden met hospitalisatie, dagverpleging, ernstige aandoeningen en palliatieve thuiszorg.

Onder «hospitalisatie» moet worden verstaan :

elk medisch noodzakelijk verblijf van ten minste één nacht in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien.

Onder «dagverpleging» moet worden verstaan :

het medisch noodzakelijk verblijf zonder overnachting in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien.

plémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ou dans le cadre d'un plan avec deux ou plusieurs engagements, les exonérations visées au § 1er, alinéa 1er, 18° à 20°, ne sont applicables que pour autant que cet engagement de solidarité ou que ce plan soit géré de façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de sorte qu'à tout moment, pour chaque contribuable ou redevable, l'application d'un régime spécifique en matière d'impôt sur les revenus et de taxes assimilées au timbre peut être garanti tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.».

JUSTIFICATION

La modification de l'article 38, CIR 92 vise à assurer l'exonération, dans le chef des bénéficiaires, des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes prises en charge par l'entreprise en exécution d'engagements de pension complémentaire (pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite) qui sont conclus au profit des membres du personnel et des dirigeants d'entreprise.

Cette modification est justifiée par un souci de sécurité juridique, ainsi que par l'évolution du cadre légal en matière de pensions complémentaires.

De plus, le Gouvernement a décidé d'introduire un certain nombre de nouveaux avantages qui ne donnent pas lieu à l'imposition d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire de l'avantage. Par ailleurs, les frais qui s'y rapportent ne constituent pas des frais professionnels dans le chef de l'employeur.

Il s'agit plus spécifiquement des cotisations et primes prises en charge par l'employeur ou l'ancien employeur du bénéficiaire, qui ont trait à un nombre limité d'assurances et d'engagements et des prestations qui en découlent énumérés dans la loi.

Les prestations effectuées en exécution de ces mêmes engagements sont également exonérées pour autant que ces engagements n'ont pas pour but de couvrir une perte de revenus.

Il en est ainsi particulièrement pour les assurances ou engagements qui sont énumérés à l'article 38, § 2, alinéa 2, CIR 92 (nouveau) :

1. l'assurance frais médicaux relatifs à l'hospitalisation, à la journée d'hospitalisation, aux affections graves et aux soins palliatifs.

Par «hospitalisation», il faut entendre :

tout séjour médicalement nécessaire d'au moins une nuit dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière.

Par «journée d'hospitalisation», il faut entendre :

le séjour médicalement nécessaire sans nuitée dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière.

De noties hospitalisatie en dagverpleging omvatten tevens de terugbetaling van de ambulante kosten die verband houden met de desbetreffende aandoening en die worden gemaakt in een periode gaande van 6 maanden voor tot 6 maanden na de ingreep.

Ingeval van hospitalisatie loopt de eerste periode van 6 maanden tot op het moment waarop de patiënt in het ziekenhuis wordt opgenomen en vangt de tweede periode van 6 maanden aan na het ontslag van de patiënt uit het ziekenhuis.

Onder ernstige aandoeningen moet worden verstaan :

de aandoeningen die als zodanig door de minister van Sociale Zaken erkend zijn.

Hierna volgt een overzicht van aandoeningen die door de minister van Sociale Zaken erkend zijn als ernstige aandoening : kanker, leukemie, tuberculose, multiple sclerose, ziekte van Parkinson, difterie, poliomyelitis, cerebro-spinale meningitis, pokken, tyfus, tyfus- en paratyfuskoorts, encefalitis, miltvuur, tetanus, ziekte van Hodgkin, cholera, ziekte van Alzheimer, virale hepatitis, ziekte van Crohn, AIDS, malaria, ziekte van Pompe, ziekte van Creutzfeld-Jacob, mucoviscidose, diabetes, nierdialyse en progressieve spierdystrofie.

De minister van Sociale Zaken zal de belastingadministratie in kennis stellen van elke aanvulling of wijziging die aan die lijst moet worden aangebracht.

Onder palliatieve thuiszorg moet worden verstaan :

de behandeling thuis van terminale patiënten die gericht is op de fysieke en psychische noden van de patiënt en bijdragen tot het bewaren van een zekere kwaliteit van het leven.

2. de contracten die uitsluitend specifieke kosten vergoeden, veroorzaakt door de afhankelijkheid van de verzekerde.

Die kosten bestaan uit de kosten veroorzaakt door de medisch vaststaande nood aan hulp voor het vervullen van gewone en instrumentele activiteiten van het dagelijkse leven.

Aangezien in de praktijk vele verzekeringscontracten van het type «medische kosten» en «afhankelijkheid» de beoogde kosten op een forfaitaire basis terugbetaLEN, eerder dan de werkelijke kosten te vergoeden, wordt voor de toepassing van deze bepaling niet vereist dat de hiervoor beoogde toezeggingen uitsluitend werkelijke kosten vergoeden.

Het spreekt evenwel voor zich dat deze forfaitaire terugbetalingen op een redelijk bedrag moeten worden vastgesteld en geen buitensporige vormen mogen aannemen.

3. de verzekeringscontracten die uitsluitend voorzien in de uitkering van een rente ingeval de verzekerde het slachtoffer is geworden van een ernstige aandoening.

Wat de notie «ernstige aandoeningen» betreft, wordt verwzen naar de toelichting die hiervoor bij het punt 1 «verzekering medische kosten» is gegeven.

Dit type van contract moet ertoe strekken de grote financiële lasten die de behandeling van de bedoelde ernstige aandoeningen met zich brengen, enigszins te dekken.

4. de persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezeggingen die niet in de vorige leden of in het 18° of 19° van dit artikel zijn

Les notions d'hospitalisation et de journée d'hospitalisation comprennent aussi le remboursement des frais ambulatoires qui ont trait aux affections en question et qui sont exposés durant une période allant de 6 mois avant à 6 mois après l'intervention.

En cas d'hospitalisation, la première période de 6 mois s'étend jusqu'au moment où le patient est admis à l'hôpital et la deuxième période de 6 mois débute après la sortie du patient de l'hôpital.

Par affections graves, il faut entendre :

les affections reconnues comme telles par le Ministre des Affaires sociales.

Ci-après se retrouve un aperçu des affections reconnues comme affections graves par le ministre des Affaires sociales : le cancer, la leucémie, la tuberculose, la sclérose en plaques, la maladie de Parkinson, la diphtérie, la poliomyélite, la méningite cérébro-spinale, la variole, la typhus, la fièvre typhoïde et paratyphoïde, l'encéphalite, le charbon, le tétanos, la maladie de Hodgkin, le choléra, la maladie d'Alzheimer, l'hépatite virale, la maladie de Crohn, le SIDA, la malaria, la maladie de Pompe, la maladie de Creutzfeld-Jacob, la mucoviscidose, le diabète, la dialyse rénale et la myopathie.

Le ministre des Affaires sociales informera l'administration fiscale de chaque ajout ou modification à apporter à cette liste.

Par soins palliatifs, il faut entendre :

le traitement au domicile des patients en phase terminale orienté vers les besoins physiques et psychiques du patient et contribuant au maintien d'une certaine qualité de vie.

2. les contrats qui remboursent des frais spécifiques exclusivement occasionnés par la dépendance de l'assuré.

Les frais se composent des frais occasionnés par la nécessité médicale établie d'une aide pour accomplir les activités ordinaires et instrumentales de la vie quotidienne.

Vu que dans la pratique beaucoup de contrat d'assurance du type «frais médicaux» et «dépendance» remboursent les frais visés sur une base forfaitaire, plutôt que d'indemniser les frais réels, il n'est pas exigé pour l'application de cette disposition que les engagements visés ci-dessus remboursent exclusivement les frais réels.

Il va de soi que ces remboursements forfaits doivent être fixés de manière raisonnable et que toute forme exagérée est proscrite.

3. les contrats d'assurance qui prévoient exclusivement le versement d'une rente dans le cas où l'assuré est victime d'une affection grave.

En ce qui concerne la notion «d'affections graves», il est renvoyé au commentaire donné au point 1 ci-dessus «assurance coûts médicaux».

Ce type de contrat doit mentionner quelles sont les lourdes charges financières visées qui sont couvertes dans le cadre du traitement d'affections graves.

4. les assurances de personnes ou les engagements similaires qui ne sont pas visés dans les alinéas précédents ou au

bedoeld en die kunnen worden beschouwd als een aanvulling van de voordelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid.

Wat de persoonsverzekeringen of andere gelijkaardige toezeggingen betreft, gaat het om andere toezeggingen dan diegene bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, WIB 92 (in ontwerp).

Bovendien moeten die andere persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezeggingen nog aan twee bijkomende voorwaarden voldoen.

Zij moeten enerzijds een aanvulling zijn van de voordelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid en zij mogen anderzijds uitsluitend voorzien in uitkeringen tijdens het dienstverband van de betrokken personen.

Die tweede voorwaarde is ogenschijnlijk strikter dan hetgeen geldt voor de andere in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 bedoelde toezeggingen.

Aangezien het hier een type van verzekeringen of toezeggingen betreft dat momenteel nog niet gangbaar is en waarvan de toepassingsmodaliteiten nog niet zijn gekend, heeft de wetgever gemeend een dergelijke beperking te moeten invoeren om eventuele misbruiken die uit de toepassing van die verzekeringen of toezeggingen zouden kunnen voortvloeien, uit te sluiten.

De aanvullende dekking arbeidsongeschiktheid wordt hier niet bedoeld aangezien die ressorteert onder artikel 38, § 1, eerste lid, 18° of 19°, WIB 92 naargelang het een werknemer of een bedrijfsleider betreft.

De bijdragen en premies voor een aanvullende dekking arbeidsongeschiktheid zijn overigens aftrekbaar als beroepskost bij toepassing van artikel 52, 3°, b en 195, WIB 92 en dit in tegenstelling tot de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde bijdragen en premies die bij toepassing van artikel 53, 21°, WIB 92 (in ontwerp) niet als beroepskost aftrekbaar zijn.

Deze verzekeringen of toezeggingen moeten gelijktijdig voldoen aan de in de wet opgesomde voorwaarden.

Wanneer de hiervoor bedoelde bijdragen, premies of uitkeringen gebeuren in het kader van een individuele toezegging dan is het bedoelde specifieke belastingstelsel er slechts op van toepassing, op voorwaarde dat in de onderneming een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de werknemers en niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

De notie «op eenzelfde wijze» moet worden begrepen als voor de toepassing van het huidige artikel 35, § 2, eerste lid, 1°, KB/WIB 92.

Dat wil zeggen dat de collectieve toezeggingen ook slechts op een genoegzaam omschreven bijzondere categorie van het personeel/ de bedrijfsleiders van toepassing mag zijn.

Het spreekt evenwel voor zich dat de verhouding individuele/ collectieve toezegging in een dergelijk geval tevens binnen dezelfde categorie van het personeel of de bedrijfsleiders moet worden bekeken.

18° ou 19° du présent article et qui peuvent être considérés comme un complément aux avantages attribués dans le cadre de la législation concernant la sécurité sociale.

En ce qui concerne les assurances de personnes ou les autres engagements similaires, il s'agit d'autres engagements que ceux visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19° (en projet).

En outre, ces autres assurances de personnes ou autres engagements similaires doivent encore satisfaire à deux conditions supplémentaires.

D'une part, ils doivent constituer un complément aux avantages attribués dans le cadre de la législation en matière de sécurité sociale et, d'autre part, ils peuvent être prévus exclusivement en prestations durant le contrat de travail des personnes concernées.

Cette deuxième condition est apparemment plus stricte que ce qui est applicable pour les autres engagements visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92.

Vu qu'il s'agit ici d'un type d'assurances ou d'engagements qui ne sont pas encore disponibles à l'heure actuelle et dont les modalités d'application ne sont pas encore connues, le législateur a estimé devoir instaurer une telle limitation afin d'exclure d'éventuels abus qui pourraient résulter de l'application de ces assurances ou engagements.

La couverture complémentaire en cas d'incapacité de travail n'y est pas visée vu qu'elle ressortit à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° ou 19°, selon qu'il s'agit d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise.

Les cotisations et primes pour une couverture complémentaire en cas d'incapacité de travail sont du reste déductibles à titre de frais professionnels en application de l'article 52, 3°, b et 195 et ce par opposition avec les cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20° (en projet) qui ne sont pas déductibles à titre de frais professionnels en application de l'article 53, 21° (en projet).

Ces assurances ou engagements doivent répondre en même temps aux conditions énumérées par la loi.

Lorsque les cotisations, primes ou allocations visées précédemment interviennent dans le cadre d'un engagement individuel, le régime d'imposition spécifique visé ne s'appliquera qu'à la condition qu'existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non-discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement ou une catégorie spécifique de ceux-ci .

La notion «de manière identique «doit se comprendre comme pour l'application de l'actuel article 35, § 2, alinéa 1er, 1° de l'AR/CIR 92.

Cela signifie que les engagements collectifs ne pourront s'appliquer qu'à une catégorie particulière suffisamment définie du personnel/des dirigeants d'entreprise.

Il va de soi que le rapport engagement individuel/collectif dans un tel cas doit être examiné au sein de la même catégorie de personnel ou de dirigeants d'entreprise.

In dit verband meent de Raad van State dat de voorwaarde van het bestaan van een collectief stelsel voor de niet regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders op een vergissing berust.

De Raad Van State maakt de vergelijking met het bepaalde in artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, WIB 92.

Die vergelijking is evenwel niet terecht.

De bijdragen en premies als bedoeld in het artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, WIB 92 zijn bij toepassing van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92 bij de onderneming slechts aftrekbaar als beroepskost voor zover zij betrekking hebben op regelmatig betaalde bezoldigingen.

Dergelijke premies en bijdragen die betrekking hebben op niet regelmatig betaalde bezoldigingen van bedrijfsleiders zijn bij de onderneming nooit aftrekbaar als beroepskost.

De gevallen waarin een aanvullend pensioenplan wordt gevormd met bijdragen die bij de onderneming niet aftrekbaar zijn, zullen in de praktijk niet voorkomen.

Artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92 is evenwel niet van toepassing wat de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 bedoelde voordelen betreft.

In tegenstelling tot het artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, WIB 92 kan het 20° van dit artikel dus wel toepassing vinden voor de niet regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders.

Enkel de premies van contracten die de werkgever ten gunste van werknemers of gewezen werknemers heeft gesloten, komen voor deze vrijstelling als voordeel van alle aard in aanmerking.

Dat betekent concreet dat de terugbetaling van premies die verband houden met door de werknemer, of gewezen werknemer individueel gesloten contracten, niet voor deze vrijstelling in aanmerking komen en bij voortduur als een belastbaar voordeel van alle aard moeten worden aangemerkt.

De uitkeringen die in het kader van de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde verzekeringscontracten of toezeggingen gebeuren, zijn evenmin belastbaar voor zover die contracten of toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

Rechtstreekse uitkeringen door de werkgever van sommen die verband houden met de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde kosten, worden hier niet bedoeld en vormen bij voortduur een voordeel van alle aard bij de verkrijger van het voordeel.

Bovendien wordt erop gewezen dat het nieuwe stelsel dat wordt ingevoerd inzake de hiervoor genoemde toezegging «medische kosten» niets wijzigt aan het stelsel van de sociale voordelen (huidig artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92) dat momenteel bestaat voor de hulp die werknemers en bedrijfsleiders of hun rechtverkrijgenden van de werkgever of de gewezen werkgever zelf ontvangen bij uitzonderlijke omstandigheden zoals bijvoorbeeld heelkundige bewerking, zware ziekte, enz.

Het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92 is evenwel niet langer van toepassing op tussenkomsten die voortvloeien uit een verzekeringspolis van het type «gezondheidszorgen» of

Dans cet ordre d'idées, le Conseil d'État estime que la condition de l'existence d'un régime collectif pour les dirigeants d'entreprise rémunérés de manière non périodique repose sur une erreur.

Le Conseil d'État fait la comparaison avec la disposition reprise à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, CIR 92.

Cette comparaison est toutefois erronée.

Les cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, CIR 92 sont en application de l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 uniquement déductibles dans le chef de l'entreprise à titre de frais professionnels pour autant qu'ils aient trait à des rémunérations payées périodiquement.

De telles primes et cotisations afférentes à des rémunérations de dirigeants d'entreprise qui ne sont pas payées périodiquement ne sont jamais déductibles à titre de frais professionnels dans le chef de l'entreprise.

Les cas où un plan de pension complémentaire est constitué au moyen de cotisations qui ne sont pas déductibles dans le chef de l'entreprise, ne se présenteront pas dans la pratique.

Toutefois, l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92, n'est pas applicable aux avantages visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92.

Par opposition à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, CIR 92, le 20° peut trouver à s'appliquer pour les dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement.

Seules les primes des contrats que l'employeur a conclus au profit des travailleurs ou anciens travailleurs sont prises en considération pour l'exonération en tant qu'avantage de toute nature.

Cela signifie concrètement que les remboursements des primes afférentes à des contrats conclus à titre individuel par le travailleur ou par l'ancien travailleur, ne sont pas pris en considération pour cette exonération et doivent être considérés comme un avantage de toute nature imposable.

Les allocations octroyées dans le cadre de contrats d'assurance ou engagements visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet) ne sont pas non plus imposables pour autant que ces contrats ou engagements n'ont pas pour but de couvrir une perte de revenus.

Les sommes relatives aux frais visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet) qui sont allouées directement par l'employeur ne sont pas visées ici et sont considérées comme constitutives d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire de l'avantage.

Enfin, il faut encore préciser que le nouveau régime qui est introduit en matière d'engagement «frais médicaux» précité ne modifie en rien le régime des avantages sociaux (l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92) qui existe actuellement pour l'aide que reçoivent les travailleurs et les dirigeants d'entreprise ou leurs ayants droit en des circonstances exceptionnelles telles que par exemple une intervention chirurgicale, une maladie grave, etc.

L'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92 n'est toutefois plus d'application pour les interventions qui résultent d'une police d'assurance de type «soins de santé» ou «admission à l'hôpital».

«opneming in ziekenhuis» die slechts tussenkomsten in uitzonderlijke gevallen dekt (zware ziekte, ongeval, heelkundige bewerking).

Voortaan vallen die situaties onder de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp).

Verder wordt verduidelijkt dat hetzelfde belastingstelsel van toepassing is wanneer die voordelen worden toegekend aan werknemers die met loopbaanonderbreking zijn, aan brug gepensioneerde werknemers, aan gepensioneerde werknemers en aan gewezen werknemers die naar een andere werkgever zijn overgestapt.

Om van de belastingvrijstelling als voordeel van alle aard bij toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp) te kunnen genieten wordt in de nieuwe § 3 nog een extra voorwaarde ingevoegd voor de solidariteitstoezeggingen die zijn bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP en voor de plannen die twee of meer toezeggingen bevatten.

In dit verband wordt een onderscheid gemaakt tussen toezeggingen, solidariteitstoezeggingen en plannen.

Een toezegging houdt verband met de waarborg tot het verstrekken van één enkele prestatie, bijvoorbeeld de uitkering van een aanvullend pensioen.

Een solidariteitstoezegging daarentegen bevat volgens de definitie die aan deze term in artikel 3, § 1, 17° van de wet AP is gegeven, de toezegging van solidariteitsprestaties (dus meer dan één).

Een solidariteitstoezegging kan dus verschillende prestaties waarborgen die elk een apart fiscaal leven leiden waardoor een gedifferentieerd beheer noodzakelijk is.

Dezelfde redenering geldt voor een plan dat ten minste twee prestaties waarborgt. Ook daar dringt een gedifferentieerd beheer zich op.

In het kader van een solidariteitstoezegging of een plan met twee of meer toezeggingen, kan de vrijstelling als voordeel van alle aard bijgevolg slechts worden verkregen wanneer de solidariteitstoezegging of het plan op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd.

Dat gedifferentieerd beheer impliceert een zodanige opvolging van de verschillende dekkingen, dat te allen tijde voor elke belastingplichtige de toepassing van het desbetreffende regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taken kan worden gewaarborgd zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

Het stelsel dat hiervoor uitgebreid is toegelicht, is tevens van toepassing op de bedrijfsleiders waarbij de notie «werkgever» moet worden vervangen door «onderneming» en de notie «werknemer» door «bedrijfsleider».

Collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust-en/of overlevingspensioen

Thans worden de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekeringen betaald in het kader van een collectieve regeling (groepsverzekering of pensioenfonds) afgetrokken door de ondernemingen overeenkomstig de artikelen 52, 3°, b, en 59, WIB 92.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, WIB 92, zijn dezelfde regels van overeenkomstige toepassing op de door

tal» couvrant seulement des interventions dans des cas exceptionnels (maladie grave, accident, intervention chirurgicale).

Dorénavant, ces situations tombent sous le champ d'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet).

En outre, il est précisé que le même régime d'imposition est applicable lorsque ces avantages sont attribués aux travailleurs en interruption de carrière, aux travailleurs prépensionnés, aux travailleurs pensionnés et aux anciens travailleurs qui ont changé d'employeur.

Pour pouvoir bénéficier de l'exonération d'impôt comme avantage de toute nature en application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet), une condition supplémentaire est introduite dans le nouveau § 3 en ce qui concerne d'une part, les engagements de solidarité qui sont visés aux articles 10 et 11 de la loi PC et, d'autre part, les plans qui contiennent deux ou plusieurs engagements.

Dans ce cadre, une distinction est faite entre engagements, engagements de solidarité et plans.

Un engagement ne permet de garantir qu'une seule prestation, par exemple le versement d'une pension complémentaire.

Par contre, un engagement de solidarité contient, suivant la définition donnée à ce terme à l'article 3, § 1er, 17° de la loi PC, l'engagement de prestations de solidarité (donc plus d'une).

Un engagement de solidarité peut donc garantir différentes prestations qui mènent chacune à une existence fiscale séparée par laquelle une gestion différenciée est nécessaire.

Le même raisonnement vaut pour un plan qui garantit au moins deux prestations. Là aussi une gestion différenciée s'impose.

Dans le cadre d'un engagement de solidarité ou d'un plan comportant deux ou plusieurs engagements, on ne peut bénéficier de l'exonération comme avantage de toute nature que lorsque l'engagement de solidarité ou le plan est géré de façon différenciée.

Cette gestion différenciée implique une succession de différentes couvertures de manière à ce que chaque fois et pour chaque contribuable l'application du régime en la matière puisse être garanti en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre, tant pour le traitement des cotisations ou primes que des prestations.

Le régime commenté ci-avant de manière détaillée est également applicable aux dirigeants d'entreprise pour lesquels la notion d'«employeur» doit être remplacée par celle d'«entreprise» et la notion de «travailleur» par celle de «dirigeant d'entreprise».

Engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie

Actuellement, les cotisations patronales d'assurance complémentaire payées dans le cadre d'un règlement collectif (assurance de groupe ou fonds de pension) sont déduites par les entreprises conformément aux articles 52, 3°, b, et 59, CIR 92.

Conformément aux dispositions de l'article 195, CIR 92, les mêmes règles s'appliquent mutatis mutandis aux cotisations

de onderneming verschuldigde bijdragen ter uitvoering van een collectief pensioenreglement ten voordele van de bedrijfsleiders.

In de praktijk zijn deze werkgeversbijdragen en de bijdragen die de onderneming ten laste neemt in principe vrijgesteld als bezoldiging (voordeel van alle aard) ten name van de begunstigen (personeelsleden en bedrijfsleiders).

Gelet op het feit dat het wetsontwerp AP de bepalingen verbetert betreffende de verworven rechten en garanties van de aangeslotenen, leek het wenselijk, met het oog op de rechtszekerheid, om op uitdrukkelijke wijze te voorzien in de vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen ter uitvoering van collectieve pensioentoezeggingen. Deze vrijstelling is uitdrukkelijk voorzien in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92, in ontwerp.

Omwille van soortgelijke motieven inzake rechtszekerheid en voor meer duidelijkheid, is in deze vrijstelling eveneens voorzien ten gunste van alle bedrijfsleiders ongeacht of zij al of niet worden beoogd door het wetsontwerp AP (artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, WIB 92, in ontwerp).

De nieuwe bepaling zal niet enkel van toepassing zijn op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen ter uitvoering van aanvullende collectieve pensioentoezeggingen toegekend vanaf de datum van inwerkingtreding van het wetsontwerp AP maar eveneens, louter ter bevestiging, op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen ter uitvoering van collectieve toezaggingen afgesloten voor deze datum.

De vrijstelling betreft de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, WIB 92 of die bij de onderneming rusten, krachtnaams collectieve toezaggingen in het voordeel van de bedrijfsleiders (artikel 195, WIB 92), hetgeen de persoonlijke bijdragen uitsluit (met name de door het personeelslid of bedrijfsleider verschuldigde individuele premies) die eventueel zouden gedragen worden door de onderneming ter ontlasting van de werknemer of van de bedrijfsleider.

Individuele aanvullende pensioentoezaggingen inzake rust en/of overlevingspensioen

Het tweede element welke de voorgestelde wijzigingen verantwoord is verbonden met de nieuwe wettelijke bepalingen die verband houden met de individuele pensioentoezaggingen.

De occasionele en niet systematische pensioentoezaggingen in het voordeel van een werknemer en/of zijn rechtverkrijgenden mogen niet langer het voorwerp uitmaken van een interne financiering (door het aanleggen van een interne voorziening, door het rechtstreeks betalen van kapitalen of door tussenkomst van een bedrijfsleiderverzekering ten name van de bedrijfsleiders die hun functies uitoefenen in het kader van een arbeidsovereenkomst).

Dezelfde verplichting tot externe financiering is eveneens van toepassing op de individuele pensioentoezaggingen gesloten in het voordeel van zelfstandige niet-gemandateerde bedrijfsleiders (artikel 32, eerste lid, 2°, WIB 92), als gevolg van de wijzigingen aangebracht aan artikel 2, § 3 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, door het wetsontwerp AP.

Dientengevolge zal de financiering van de individuele pensioentoezaggingen moeten worden toevertrouwd aan een voorzorginstelling (pensioenfonds) of aan een

dues par l'entreprise en exécution d'un règlement collectif de pension en faveur des dirigeants d'entreprise.

Dans la pratique, ces cotisations patronales et les cotisations incombant à l'entreprise sont en principe exonérées à titre de rémunération (avantage de toute nature) dans le chef des bénéficiaires (membres du personnel et dirigeants d'entreprise).

Compte tenu que le projet de loi PC améliore les dispositions relatives aux prestations acquises et aux garanties des affiliés, il est apparu souhaitable, dans un souci de sécurité juridique, de prévoir de manière expresse l'exonération des avantages qui résultent du paiement de cotisations patronales en exécution d'engagements collectifs de pension. Cette exonération est expressément prévue par l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92, en projet.

Pour des motifs analogues de sécurité juridique et pour une plus grande clarté, une telle exonération est également prévue en faveur de tous les dirigeants d'entreprise qu'ils soient ou non visés par le projet de loi PC (article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, CIR 92, en projet).

La nouvelle disposition s'appliquera non seulement aux avantages qui résultent du paiement de cotisations en exécution d'engagements collectifs de pension complémentaire octroyés à partir de l'entrée en vigueur du projet de loi PC mais aussi, à titre purement confirmatif, aux avantages qui résultent du paiement de cotisations en exécution d'engagements collectifs octroyés avant cette date.

L'exonération concerne les avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, CIR 92 ou incombant à l'entreprise, en vertu d'engagements collectifs en faveur de dirigeants d'entreprise (article 195, CIR 92), ce qui exclut les cotisations personnelles (c'est-à-dire les primes individuelles dues par le membre du personnel ou le dirigeant) qui seraient éventuellement supportées par l'entreprise à la décharge du travailleur ou du dirigeant d'entreprise.

Engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie

Le second élément justifiant les modifications proposées est lié aux nouvelles dispositions légales organisant les engagements individuels de pension.

En effet, les engagements de pension occasionnels et non systématiques au profit d'un travailleur et/ou de ses ayants droit ne peuvent plus faire l'objet d'un financement interne (par la constitution d'une provision interne, par le paiement de capitaux en direct, voire par le biais d'une assurance dirigeant d'entreprise dans le chef des dirigeants exerçant leurs fonctions dans le cadre d'un contrat de travail).

La même obligation de financement externe s'applique également en ce qui concerne les promesses individuelles de pension conclues en faveur des dirigeants d'entreprise indépendants non mandataires (article 32, alinéa 1er, 2°, CIR 92), à la suite des modifications apportées à l'article 2, § 3 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, par le projet de loi PC.

Il s'ensuit que le financement des engagements individuels de pension devra être confié à une institution de prévoyance (fonds de pension) ou à une entreprise d'assurance-vie, de sorte

levensverzekeringsonderneming, zodat de betrokken werknemer of bedrijfsleider, ten definitieve titel, de rechtstreekse recht-hebbende zal zijn van de pensioenovereenkomst.

In de huidige stand van zaken zijn de premies die worden gestort ter uitvoering van een aanvullend pensioenverzekeringscontract, gesloten in het onmiddellijke en definitieve voordeel van een werknemer of een bedrijfsleider belastbaar als voordeel van alle aard (typisch geval van een individueel levensverzekeringscontract, met aanduiding van die werknemer of bedrijfsleider als begünstigde).

Om deze redenen, is voorzien in een uitdrukkelijke vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies door de onderneming ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen, als bedoeld in het wetsontwerp AP of georganiseerd in functie van de wijzigingen aangebracht door het voornoemde wetsontwerp aan de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Voor de werknemers geldt de vrijstelling van het voordeel enkel wanneer in de onderneming voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan een collectieve toezegging bestaat die voor hen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Het betreft hier een voorwaarde die enkel op fiscaal vlak geldt voor de in artikel 30, 1^e, WIB 92 bedoelde werknemers.

De invoering van deze extra voorwaarde moet er inzonderheid toe leiden dat werkgevers zoveel mogelijk een collectief stelsel aan hun werknemers aanbieden.

Bovendien wordt op deze wijze ook paal en perk gesteld aan mogelijke misbruiken van het stelsel van de individuele aanvullende pensioentoezeggingen.

De Raad van State merkt op dat die extra voorwaarde niet geldt voor de bedrijfsleiders.

Het is veel minder evident om een collectieve basis te eisen voor de bedrijfsleiders die in de regel toch al een zeer beperkte categorie uitmaken.

Bovendien zou die extra voorwaarde voor bedrijfsleiders er in de praktijk toe kunnen leiden dat een aantal bijzondere categorieën van bedrijfsleiders worden gevormd die bijvoorbeeld telkens slechts één bedrijfsleider bevatten.

In een dergelijke situatie heeft die extra voorwaarde voor bedrijfsleiders uiteraard geen enkele zin.

Aangezien de categorieën van de werknemers en die van de bedrijfsleiders twee wel omschreven en duidelijk van elkaar te onderscheiden categorieën vormen, kan er evenmin sprake zijn van enige vorm van discriminatie tussen beide categorieën.

Sociale toezeggingen

Zoals in de memorie van toelichting wordt gezegd (parlementaire stukken, Kamer, Doc 050 1340/1), legt het wetsontwerp AP een nieuw wettelijk kader vast inzake aanvullende pensioenstelsels (collectieve pensioentoezeggingen), door naast de «gewone» pensioentoezeggingen, een stelsel van «sociale» toezeggingen te creëren in welke het pensioenplan een luik «solidariteit» bevat dat verbonden is met het luik «rust- en/of overlevingspensioen». Het luik solidariteit is verbonden met de aanvullende pensioentoezegging, zodanig dat een identiek fiscaal regime erop moet worden toegepast, onder voorbehoud

que le travailleur ou le dirigeant concerné sera, à titre définitif, le bénéficiaire direct de la convention de pension.

Or, dans la situation actuelle, les primes versées en exécution d'un contrat d'assurance de pension complémentaire au bénéfice immédiat et définitif d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise sont taxables comme avantages de toute nature (cas typique du contrat individuel d'assurance-vie, avec désignation de ce travailleur ou dirigeant comme bénéficiaire).

Pour ces motifs, il est prévu une exonération expresse des avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes par l'entreprise en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire, visés par le projet de loi PC ou organisés en fonction des modifications apportées à la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances par ledit projet de loi.

Pour les travailleurs, l'exonération de l'avantage de toute nature s'applique uniquement lorsqu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire à tous les travailleurs visés ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Il s'agit d'une condition qui ne s'applique que sur le plan fiscal aux travailleurs visés à l'article 30, 1e, CIR 92.

L'introduction d'une condition supplémentaire doit en particulier amener le plus possible d'employeurs à offrir un régime collectif à leurs travailleurs.

En outre, de cette manière, on met un terme à d'éventuels abus du régime des engagements individuels de pension complémentaire.

Le Conseil d'État fait remarquer que cette condition supplémentaire ne s'applique pas aux dirigeants d'entreprise.

C'est beaucoup moins évident d'exiger une base collective pour les dirigeants d'entreprise qui, en règle générale, constituent une catégorie bien déterminée.

De plus, cette condition supplémentaire pour les dirigeants d'entreprise pourrait aboutir dans la pratique à ce qu'un nombre de catégories particulières de dirigeants d'entreprise qui par exemple ne seraient formées que d'un dirigeant, ne soient constituées.

Dans une telle situation, cette condition supplémentaire pour les dirigeants d'entreprise n'a évidemment aucun sens.

Etant donné que les catégories de travailleurs et de dirigeants d'entreprise forment deux catégories bien définies et clairement distinctes l'une de l'autre, il ne peut non plus être question de la moindre forme de discrimination entre les deux catégories.

Engagements sociaux

Comme cela a été expliqué dans l'exposé des motifs (documents parlementaires, Chambre, Doc 050 1340/1), le projet de loi PC confère un nouveau cadre légal aux régimes de pensions complémentaires (engagements collectifs de pension), en créant, à côté des engagements «ordinaires» de pension, un régime d'engagements «sociaux» dans lesquels le plan de pension comprend un volet «solidarité» associé au volet «pension de retraite et/ou de survie». Ce volet solidarité est lié à l'engagement de pension complémentaire de telle sorte qu'un régime fiscal identique doit y être appliqué, sous les réserves

van datgene wat reeds in het algemene deel werd gezegd over de solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 - Stelsel van de werknemers

Artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wordt aangevuld met een 18° teneinde de vrijstelling te verzekeren van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies ten voordele van de werknemers die bezoldigingen ontvangen als bedoeld in artikel 30, 1°, WIB 92, in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging voor het vestigen van een aanvullend pensioen, en desgevallend (stelsel van «sociale» toezaggingen), de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP alsmede van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies ten voordele van de werknemers in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging die moet beschouwd worden als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte.

De in het vorige lid bedoelde voordelen die voortvloeien uit een individuele toezagging, komen slechts voor de vrijstelling in aanmerking wanneer in de onderneming ook een collectieve toezagging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, WIB 92 - Stelsel van de bedrijfsleiders

Deze bepaling vult artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 aan teneinde te voorzien in de vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies door de onderneming, ten voordele van haar overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, WIB 92, regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders die bezoldigingen ontvangen als bedoeld in artikel 30, 2°, WIB 92, ter uitvoering van een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezagging alsmede van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies ten voordele van de bedrijfsleiders in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging die moet beschouwd worden als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte.

Aangezien titel II van het wetsontwerp AP uitsluitend van toepassing is op de personen verbonden door een arbeidsovereenkomst, met inbegrip van de bezoldigde bedrijfsleiders, ondergaan de zelfstandige bedrijfsleiders geen wijziging op sociaal vlak wat de organisatie en de uitvoering van collectieve aanvullende pensioenreglementen inzake een rust- en/of overlevingspensioen betreft.

Op fiscaal vlak, lijkt het evenwel noodzakelijk om de zelfstandige bedrijfsleiders en de bedrijfsleiders tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst op gelijke voet te plaatsen en om voor hen, zoals voor de werknemers vermeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 in ontwerp, in de vrijstelling als voordeel van alle aard te voorzien voor de bijdragen die in dit verband door de onderneming ten laste worden genomen.

déjà exprimées dans les généralités concernant les prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 - Régime applicable aux travailleurs

En conséquence, l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 est complété par un 18° afin d'assurer l'exonération des avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes patronales en faveur des travailleurs qui perçoivent des rémunérations visées à l'article 30, 1°, CIR 92 en exécution d'un engagement collectif ou individuel pour la constitution d'une pension complémentaire et, le cas échéant (régime d'engagements «sociaux»), l'exécution de prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC ainsi que des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes patronales en faveur des travailleurs en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

Les avantages visés à l'alinéa précédent qui résultent d'un engagement individuel sont pris en considération pour l'exonération uniquement lorsque existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, CIR 92 - Régime applicable aux dirigeants d'entreprise

Cette disposition complète l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 afin de prévoir l'exonération des avantages qui résultent du paiement de cotisations et de primes par l'entreprise, en faveur de ses dirigeants qui perçoivent régulièrement des rémunérations visées à l'article 30, 2°, CIR 92 conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92, en exécution d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire ainsi que des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes patronales en faveur des dirigeants d'entreprise en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

Le titre II du projet de loi PC s'appliquant exclusivement aux personnes liées par un contrat de travail, en ce compris les dirigeants d'entreprise salariés, les dirigeants d'entreprise indépendants ne subissent pas de modification sur le plan social en ce qui concerne l'organisation et l'exécution de règlements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie.

Sur le plan fiscal, il apparaît toutefois nécessaire de mettre les dirigeants d'entreprise indépendants sur le même pied que les dirigeants occupés en exécution d'un contrat de travail et de prévoir dans leur chef, comme pour les travailleurs mentionnés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 en projet, l'exonération à titre d'avantage de toute nature des cotisations prises en charge par l'entreprise dans ce cadre.

Wat de individuele aanvullende pensioentoezeggingen betreft, bepaalt het sociale luik van het wetsontwerp AP dat de aanvullende pensioentoezeggingen die worden toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 2°, WIB 92 (niet mandatarissen), het voorwerp zullen moeten uitmaken van een financiering buiten de onderneming zoals dit is vastgelegd voor de werknemers en bezoldigde bedrijfsleiders (uitsluiting van interne voorzieningen, uitkeringen van zogenoemde gratis pensioenen of bedrijfsleiderverzekeringen).

Derhalve is eveneens in een vrijstellingssregel voorzien voor bijdragen en premies betaald door de onderneming ter uitvoering van een individuele toezegging in het onmiddellijk en definitieve voordeel van bovenvermelde bedrijfsleiders.

Om redenen van coherentie wordt eenzelfde oplossing aangehouden ten gunste van de bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92 (mandatarissen van ondernemingen) die het statuut van zelfstandige hebben (personen als bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het KB nr. 38 van 27 juli 1967), niettegenstaande het feit dat een interne financiering van individuele pensioentoezeggingen (door het aanleggen van een interne voorziening, door het rechtstreeks betalen van kapitalen of door tussenkomst van een bedrijfsleiderverzekering) in hun hoofde toegestaan blijft.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92

Artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wordt met een 20° aangevuld ingevolge de beslissing van de Regering om een aantal nieuwe voordelen in te voeren die van belasting worden vrijgesteld bij de verkrijger. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij dit amendement.

De bepaling die door dit amendement wordt ingevoerd, is van toepassing op de werknemers, op de gewezen werknemers, op de zelfstandige bedrijfsleiders, op de bedrijfsleiders die zijn tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst alsmede op de gewezen bedrijfsleiders.

Inwerkingtreding

Omwillen van de wisselwerking met de bepalingen van de Titels II en III van het wetsontwerp AP, zal de inwerkingtreding van deze bepaling worden bepaald door de Koning.

Aangezien de inwerkingtreding van het wetsontwerp AP nog niet definitief werd vastgesteld op het ogenblik dat dit amendement werd opgesteld, zal voor elke bepaling die wordt ingevoerd via amendement de inwerkingtreding moeten worden vastgesteld, rekening houdende met die welke van toepassing zal zijn op de daarbij horende bepaling van het voormalde wetsontwerp AP.

De nieuwe maatregelen die zijn vervat in het artikel 38, eerste lid, 18° en 19°, WIB 92 zoals die door dit amendement worden ingevoerd, zullen van toepassing zijn :

- op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen vanaf de inwerkingtreding van de wet AP voor de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen ;

- op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

En ce qui concerne les engagements individuels de pension complémentaire, le volet social du projet de loi PC prévoit que les engagements de pension complémentaire octroyés à des dirigeants indépendants visés à l'article 32, alinéa 1er, 2°, CIR 92 (non mandataires) devront faire l'objet d'un financement externe à l'entreprise comme cela est prévu pour les travailleurs et dirigeants salariés (exclusion des provisions internes, allocations de pensions dites gratuites ou assurances dirigeant d'entreprise).

Dès lors, une mesure d'exonération des cotisations et primes payées par l'entreprise en exécution d'un engagement individuel au bénéfice immédiat et définitif des dirigeants susmentionnés est également prévue.

Par souci de cohérence, une solution identique est retenue implicitement en faveur des dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92 (mandataires d'entreprise) qui ont le statut d'indépendant (personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'AR n° 38 du 27 juillet 1967), nonobstant le fait qu'un financement interne des engagements individuels de pension (par la constitution d'une provision interne, par le paiement de capitaux en direct, voire par le biais d'une assurance dirigeant d'entreprise) reste permis dans leur chef.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92

L'article 38, § 1, alinéa 1er, CIR 92 est complété par un 20° suite à la décision du Gouvernement d'introduire un certain nombre de nouveaux avantages qui sont exonérés d'impôt dans le chef du bénéficiaire. Pour une explication plus détaillée, il est renvoyé à la justification générale du présent amendement.

La disposition instaurée par cet amendement s'applique aux travailleurs, aux anciens travailleurs, aux dirigeants d'entreprise indépendants, aux dirigeants d'entreprise occupés en exécution d'un contrat de travail ainsi qu'aux anciens dirigeants d'entreprise.

Entrée en vigueur

En raison des interactions avec les dispositions des titres II et III du projet de loi PC, l'entrée en vigueur de la présente disposition sera réglée par le Roi.

L'entrée en vigueur du projet de loi PC n'étant pas déterminée définitivement au moment de l'élaboration du présent amendement, il conviendra de fixer l'entrée en vigueur de chaque disposition introduite par amendement en tenant compte de celle qui sera applicable à la disposition y afférente dudit projet de loi PC.

Les nouvelles dispositions contenues à l'article 38, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92 telles qu'introduites par le présent amendement s'appliqueront :

- aux avantages qui résultent du paiement de cotisations à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie;

- aux avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

– op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van een individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

– op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies vanaf de inwerkingtreding van de wet AP in uitvoering van een collectieve toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte.

De nieuwe bepalingen die zijn opgenomen in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92, zullen van toepassing zijn op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van de in § 2 (in ontwerp) van datzelfde artikel bedoelde individuele toezeggingen toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

Diezelfde bepalingen zullen van toepassing zijn op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies vanaf de inwerkingtreding van de wet AP in uitvoering van de in § 2 (in ontwerp) van datzelfde artikel bedoelde collectieve toezeggingen.

In dit opzicht past het bijgevolg te onderstrepen dat de fiscale bepalingen die thans van kracht zijn, van toepassing zullen blijven op de individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen en op de in het vorige lid bedoelde individuele toezeggingen, gesloten voor de datum van inwerkingtreding van vooroemdste wet, alsmede op hun toekomstige effecten.

Hetzelfde standpunt geldt voor de voordelen die voortvloeien uit individuele toezeggingen aan werknemers en niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders wanneer zij niet voldoen aan de voorwaarden voor de vrijstelling als voordeel van alle aard.

Zodoende blijven de premies betaald in uitvoering van individuele levensverzekeringscontracten, voor de inwerkingtreding van de wet AP gesloten in het voordeel van een werknemer of een bedrijfsleider, verder belastbaar als voordeel van alle aard. Het betreft inzonderheid alleenstaande gevallen voor dewelke de belastingheffing op de premies als voordelen van alle aard ten name van de werknemer of de bedrijfsleider, zou leiden tot de toepassing van het fiscaal regime met betrekking tot de derde pijler (aftrek van premies of belastingvermindering in de personenbelasting). Er kan derhalve niet worden overwogen de gevolgen van zulke toezeggingen te wijzigen zolang zij bij voortduur worden uitgevoerd.

– aux avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes en exécution d'un engagement individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

– aux avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en exécution d'un engagement collectif qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

Les nouvelles dispositions reprises à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 s'appliqueront aux avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes en exécution d'engagements individuels visés au § 2 (en projet) du même article qui sont octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Ces mêmes dispositions s'appliqueront aux avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en exécution d'engagements collectifs visés au § 2 (en projet) du même article.

Il convient donc de souligner que les dispositions fiscales qui sont en vigueur actuellement resteront applicables aux engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie et aux engagements individuels visés à l'alinéa précédent, conclus avant la date d'entrée en vigueur de la loi susnommée, ainsi qu'à leurs effets futurs.

La même position s'applique aux avantages résultant d'engagements individuels octroyés aux travailleurs et aux dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement lorsqu'ils ne satisfont pas aux conditions pour l'octroi de l'exonération comme avantage de toute nature.

Ainsi, les primes payées en exécution de contrats d'assurance-vie individuelle, conclus au profit d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise avant l'entrée en vigueur de la loi PC continueront à être taxées comme avantages de toute nature. Il s'agit en l'espèce de cas isolés pour lesquels la taxation des primes à titre d'avantages de toute nature dans le chef du travailleur ou du dirigeant d'entreprise ont pu entraîner l'application du régime fiscal relatif au troisième pilier (déduction des primes ou réduction d'impôt à l'impôt des personnes physiques). Il n'est dès lors pas envisageable de modifier les conséquences de tels engagements aussi longtemps qu'ils continueront à être exécutés.

Nr. 56 VAN DE REGERING

Art. 79-6

Een artikel 79-6 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-6. – In artikel 39 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 17 mei 2000, 19 juli 2000 en de programmawet van 24 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de aanhef van § 2 worden de woorden «aanvullende pensioenen,» ingevoegd tussen de woorden «Pensioenen,» en de woorden «renten, kapitalen,» ;

2° § 2, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° indien ze voortkomen uit een individueel levensverzekeringscontract dat is afgesloten ten gunste van de belastingplichtige of de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, en :

a) geen vrijstelling is toegepast overeenkomstig bepalingen die vóór het aanslagjaar 1993 van toepassing waren en de in de artikelen 1451, 2°, en 14517, 1°, vermelde verminderingen niet zijn verleend ;

b) de vrijstelling krachtens artikel 15, eerste lid, van de wet van 13 juli 1959 is geweigerd ;

c) van de vrijstelling overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van de voormelde wet of overeenkomstig artikel 508 afstand is gedaan;

d) ze niet geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van werkgeversbijdragen noch van bijdragen die in aanmerking konden komen voor de toepassing van artikel 1451, 1°, noch van bijdragen die in aanmerking konden komen als beroepskosten overeenkomstig artikel 52, 7°bis;».».

VERANTWOORDING

Artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 wordt aangepast omwille van de verschuiving van sommigen individuele levensverzekeringscontracten van de derde naar de tweede pijler. Inzonderheid gaat het hier om de contracten die worden gesloten naar aanleiding van een individuele pensioentoezegging of naar aanleiding van de individuele voortzetting van een pensioentoezegging in uitvoering van artikel 33 van het wetsontwerp AP.

In die geest wordt de inleidende bepaling van artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 herschreven zodanig dat die bepaling voortaan alle levensverzekeringscontracten beoogt die zijn gesloten in het onmiddellijk, individueel en definitief voordeel van de belastingplichtige of van de persoon van wie hij rechtverkrijgende is.

N° 56 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-6

Insérer un article 79-6 libellé comme suit :

«Art. 79-6. – A l'article 39 du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 17 mai 2000 et 19 juillet 2000 et par la loi-programme du 24 décembre 2002, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans la phrase liminaire du § 2, les mots «pensions complémentaires,» sont insérés entre les mots «Les pensions,» et les mots «rentes, capitaux,» ;

2° le § 2, 2°, est remplacé par la disposition suivante :

«2° dans l'éventualité où ils résultent d'un contrat individuel d'assurance-vie conclu en faveur du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit et :

a) pour lesquels aucune exonération n'a été opérée en vertu de dispositions applicables antérieurement à l'exercice d'imposition 1993 et les réductions prévues aux articles 1451, 2°, et 14517, 1°, n'ont pas été accordées ;

b) pour lesquels l'exonération a été refusée en vertu de l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 13 juillet 1959 ;

c) pour lesquels il a été renoncé à cette exonération conformément à l'article 15, alinéa 2, de la loi précitée ou à l'article 508 ;

d) qu'ils ne sont pas constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations patronales ni de cotisations qui ont pu entrer en ligne de compte pour l'application de l'article 1451, 1°, ni de cotisations qui ont pu entrer en ligne de compte à titre de frais professionnels conformément à l'article 52, 7°bis ;».».

JUSTIFICATION

L'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est adapté à cause du glissement de certains contrats individuels d'assurance-vie du troisième vers le deuxième pilier. C'est notamment le cas des contrats qui sont conclus à l'occasion d'un engagement individuel de pension ou de la continuation à titre individuel d'un engagement de pension en exécution de l'article 33 du projet de loi PC.

Dans cet état d'esprit, la disposition introductory de l'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est réécrite de telle sorte que cette disposition vise dorénavant tous les contrats d'assurance-vie conclus à l'avantage immédiat, individuel et définitif du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit.

Artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 wordt aangevuld met een d die er moet voor zorgen dat pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden die voortkomen van individuele levensverzekerings-contracten die worden afgesloten binnen de regels van het wetsontwerp AP en waarvoor, inzake de betaalde bijdragen, bijgevolg geen toepassing van artikel 1451, 2°, WIB 92 kan worden gevraagd, niet in aanmerking komen voor vrijstelling van zodra artikel 1451, 1°, WIB 92 kan worden toegepast. Concreet wil dit zeggen dat de pensioenen, enz. die voortkomen uit individuele contracten waarvoor, in het kader van de aanvullende pensioenregeling, persoonlijke bijdragen worden ingehouden op het loon van de werknemer, niet onder de vrijstellingsregel vallen.

Zo wordt vermeden dat, na de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen, bij de uitkering van de betreffende pensioenen, enz. betwistingen zouden ontstaan omtrent de belastbaarheid van die uitkeringen omwille van het feit dat zowel voldaan is aan de bepalingen van artikel 39, § 2, WIB 92, zoals dit nu bestaat, en artikel 1451, 1°, WIB 92. Daarom moet de toepassing van artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 expliciet worden uitgesloten waar het pensioenen, enz. betreft die zijn gevormd met de in artikel 1451, 1°, WIB 92 bedoelde bijdragen.

In deze wordt het advies van de Raad van State niet gevolgd.

De tekst van de Raad van State is immers onvolledig. Hij omvat niet :

- de gevallen waarin de vrijstelling overeenkomstig artikel 15, eerste lid, van de wet van 13 juli 1959 is geweigerd;
- de gevallen waarin van de vrijstelling afstand is gedaan overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van de genoemde wet of overeenkomstig artikel 508, WIB 92;
- de gevallen waarin de werknemer zelf zijn contract sluit in het kader van een individuele voortzetting (geval bedoeld in artikel 1451, 1°, WIB 92).

Nr. 57 VAN DE REGERING

Art. 79-7

Een artikel 79-7 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-7.— Artikel 40 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«Art. 40. — Deelnemingen in de winst ter zake van levensverzekeringscontracten, aanvullende pensioentoezeggingen of van aanvullende pensioenovereenkomsten zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig met de uit die contracten, toezaggingen of overeenkomsten, voortloeiende pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopvoorraarden worden vereffend.

Onder deelnemingen in de winst worden de deelnemingen verstaan omschreven in artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, zelfs als die krachtens artikel 183quinquies vrijgesteld zijn van de taks.».

L'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est complété par un d qui doit faire en sorte que les pensions, pensions complémentaires, rentes, capitaux et valeurs de rachat résultant de contrats individuels d'assurance-vie conclus suivant les règles du projet de loi PC et pour lesquels, en matière des cotisations payées, l'application de l'article 1451, 2°, CIR 92, ne peut donc pas être demandée, n'entrent pas en ligne pour l'exonération dès que l'article 1451, 1°, CIR 92 peut être appliqué. Concrètement, cela signifie que les pensions, etc. résultant de contrats individuels pour lesquels, dans le cadre des règles concernant les pensions complémentaires, des cotisations personnelles ont été retenues sur la rémunération du travailleur, ne bénéficieront pas de la règle d'exonération.

Ainsi, on évitera qu'après l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions, des contestations ne naissent quant à l'imposabilité des versements de pensions, etc. concernées, dès lors qu'il est satisfait aux dispositions tant de l'article 39, § 2, CIR 92, tel qu'il existe actuellement, que de l'article 1451, 1°, CIR 92. Pour cette raison, l'application de l'article 39, § 2, 2°, CIR 92 doit être explicitement exclue pour les pensions, etc. qui sont constituées au moyen de cotisations visées à article 1451, 1°, CIR 92.

Sur cet aspect, l'avis du Conseil d'État n'a pas été suivi.

Le texte du Conseil d'État est incomplet. Il ne comprend pas :

- les cas pour lesquels l'exonération est refusée en vertu de l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 13 juillet 1959 ;
- les cas pour lesquels il a été renoncé à l'exonération conformément à l'article 15, alinéa 2, de la loi précitée ou à l'article 508, CIR 92 ;
- les cas pour lesquels le travailleur lui-même conclut un contrat dans le cadre d'un engagement individuel (cas visé à l'article 1451, 1°, CIR 92).

N° 57 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-7

Insérer un article 79-7 libellé comme suit :

«Art. 79-7. — L'article 40 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 40. — Les participations aux bénéfices attachées à des contrats d'assurance-vie, d'engagements de pension complémentaire ou de conventions de pension complémentaire, sont exonérées pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions résultant de ces contrats ou engagements, pensions complémentaires, rentes, capitaux ou valeurs de rachat.

Par participations aux bénéfices, on entend celles définies à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre, même si elles sont exemptées de la taxe en vertu de l'article 183quinquies.»

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de vrijstelling van winstdeelnemingen in de inkomstenbelastingen.

De oorspronkelijke tekst van dit artikel was uitsluitend van toepassing op winstdeelnemingen die uit levensverzekeringscontracten voortvloeien.

Die bepaling wordt behouden en omvat al de winstdeelnemingen die uit levensverzekeringscontracten voortvloeien, ongeacht of het zuivere individueel gesloten levensverzekeringscontracten betreft die tot de derde pensioenpijler moeten worden gerekend, dan wel een individuele pensioentoezegging of de individuele voortzetting van een collectieve pensioentoezegging onder de vorm van een levensverzekeringscontract betreft, die voortaan tot de tweede pensioenpijler behoren.

Daarnaast wordt de toepassing van het artikel uitgebreid tot de winstdeelnemingen die worden toegekend ingevolge de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in het wetsontwerp AP.

Die aanvulling is nodig gelet op het feit dat winstdeelnemingen niet enkel in het kader van een levensverzekering, maar ook bijvoorbeeld in het kader van een pensioenfonds kunnen worden uitgekeerd.

In dit artikel worden bijgevolg de winstdeelnemingen beoogd die onderworpen zijn aan de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen als bedoeld in het artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) alsmede de winstdeelnemingen die overeenkomstig de bepalingen van het artikel 183quinquies van datzelfde wetboek, uitdrukkelijk van die taks zijn vrijgesteld.

De jaarlijkse taks als bedoeld in het genoemd artikel 183bis, is van toepassing ongeacht of de winstdeelnemingen worden gevormd in het kader van een groepsverzekering dan wel van een pensioenfonds.

Bij toepassing van de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP moet de totale winst die in het kader van een «sociaal» pensioenstelsel wordt verwezenlijkt, onder de aangeslotenen worden verdeeld. Met «aangeslotenen» worden de werknemers bedoeld die behoren tot de categorie van het personeel waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd (zie de definities in artikel 3, § 1, van het wetsontwerp AP). Voor de uitvoering van deze verplichting wordt geen onderscheid gemaakt naargelang het aanvullend pensioen is gevormd in het kader van een groepsverzekering, dan wel in het kader van een pensioenfonds.

De aanpassingen aan artikel 183bis, WZGT en aan artikel 40, WIB 92 strekken ertoe dat onder meer die winstdeelnemingen eenzelfde fiscale behandeling krijgen. Tezelfdertijd wordt vermeden dat winstdeelnemingen die aan de taks op de winstdeelnemingen worden onderworpen in uitvoering van artikel 183bis, WZGT (zie hiervoor), nogmaals in de inkomstenbelastingen zouden worden belast.

Bovendien is het niet de bedoeling om de winstdeelnemingen die onder de toepassing van de in artikel 183quinquies, WZGT beoogde vrijstelling van de jaarlijkse taks vallen, belastbaar te stellen in de inkomstenbelastingen. Het gaat hier inzonderheid

JUSTIFICATION

Le présent article règle l'exonération des participations bénéficiaires de l'impôt sur les revenus.

Le texte original était exclusivement applicable aux participations bénéficiaires résultant de contrats d'assurance-vie.

Cette disposition est maintenue et contient toutes les participations bénéficiaires résultant de contrats d'assurance-vie, aussi bien les véritables contrats d'assurance-vie conclus à titre individuel qui doivent être rangés dans le troisième pilier, que les engagements individuels de pension ou la continuation individuelle d'engagements collectifs de pension sous la forme d'un contrat d'assurance-vie qui appartiennent dorénavant au deuxième pilier.

En outre, l'application de l'article est étendue aux participations bénéficiaires attribuées suite à la constitution d'une pension complémentaire visée dans le projet de loi PC.

Cet ajout est nécessaire étant donné le fait que les participations bénéficiaires peuvent non seulement être constituées dans le cadre d'une assurance-vie, mais également par exemple dans le cadre d'un fonds de pension.

Sont par conséquent visées dans le présent article, les participations bénéficiaires soumises à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires visée à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) ainsi que les participations bénéficiaires, qui sont explicitement exonérées de cette taxe conformément aux dispositions de l'article 183quinquies du même Code.

La taxe annuelle visée à l'article 183bis précité est applicable, que les participations bénéficiaires soient constituées dans le cadre d'une assurance de groupe ou dans le cadre d'un fonds de pension.

En application des articles 10 et 11 du projet de loi PC, l'ensemble des bénéfices réalisés dans le cadre d'un régime «social» de pension doit être réparti entre les affiliés. Par «affiliés», il faut entendre les travailleurs qui appartiennent à la catégorie du personnel pour laquelle l'organisateur a instauré un régime de pension (voir les définitions reprises à l'article 3, § 1er, du projet de loi PC). Pour l'exécution de cette obligation, il n'est pas fait de distinction selon que la pension complémentaire est constituée dans le cadre d'une assurance de groupe ou dans le cadre d'un fonds de pension.

Les adaptations apportées à l'article 183bis, CTAT et à l'article 40, CIR 92 visent à ce que ces participations bénéficiaires aient entre autres un même traitement fiscal. De cette manière, on évite que des participations bénéficiaires soumises à la taxe sur les participations bénéficiaires en application de l'article 183bis, CTAT (voir supra), soient à nouveau imposées dans le cadre de l'impôt sur les revenus.

De plus, l'intention n'est pas de rendre imposable à l'impôt sur les revenus les participations bénéficiaires qui tombent sous l'application de l'exonération de la taxe annuelle visée à l'article 183quinquies, CTAT. Il en est ainsi notamment pour les parti-

om winstdeelnemingen voortvloeiend uit spaarverzekeringscontracten die in het kader van het pensioensparen zijn gesloten en om winstdeelnemingen voortvloeiend uit levensverzekeringscontracten waarvoor de belastingplichtige geen fiscaal voordeel heeft verkregen.

Voor alle duidelijkheid en teneinde elk misverstand terzake uit te sluiten wordt in artikel 40, WIB 92 dan ook verwezen naar de winstdeelnemingen die voor de toepassing van de artikelen 183bis en 183quinquies, WZGT in aanmerking komen.

Bovendien moet de tekst van artikel 40, WIB 92 nog worden aangepast aan de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen die met de programlawet van 24 december 2002 zijn gereeld.

Derhalve wordt de notie «aanvullende pensioenovereenkomsten» die voor de zelfstandigen geldt, toegevoegd.

Het advies van de Raad van State is gevuld wat de redactie van het artikel betreft.

Nr. 58 VAN DE REGERING

Art. 79-8

Een artikel 79-8 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-8. — Artikel 52, 3°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 30 maart 1994, 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wet van 22 december 1998, wordt vervangen als volgt :

«3° de bezoldigingen van de personeelsleden en de volgende ermee verband houdende kosten :

- a) de wettelijk verschuldigde sociale lasten ;
- b) werkgeversbijdragen en -premies, gestort ter uitvoering van :
  - een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood voor het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of overlijden ;
  - een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, met het oog op de vorming van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden ;
  - een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid ;
  - een collectieve of individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte ;

pations bénéficiaires qui résultent de contrats d'assurance-épargne conclu dans le cadre de l'épargne-pension et pour les participations bénéficiaires qui résultent de contrats d'assurances-vie pour lesquels le contribuable n'a pas obtenu d'avantage fiscal.

Pour plus de clarté et afin d'éviter tout malentendu, référence est faite dans l'article 40, CIR 92 aux participations bénéficiaires qui entrent en considération pour l'application des articles 183bis et 183quinquies, CTAT.

De plus, le texte de l'article 40, CIR 92 doit encore être adapté aux pensions complémentaires des indépendants qui sont réglées dans la loi-programme du 24 décembre 2002.

C'est pourquoi la notion de «conventions de pension complémentaire» applicable aux indépendants est ajoutée.

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État en ce qui concerne la rédaction de l'article.

N° 58 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-8

Insérer un article 79-8 libellé comme suit :

«Art. 79-8. — L'article 52, 3°, du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 30 mars 1994, 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996 et par la loi du 22 décembre 1998, est remplacé par la disposition suivante :

«3° les rémunérations des membres du personnel et les frais connexes suivants :

- a) les charges sociales légalement dues ;
- b) en cotisations et primes patronales, versées en exécution :
  - d'une assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital, en cas de vie ou en cas de décès ;
  - d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès ;
  - d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ;
  - d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie ;

c) de bijdragen inzake sociale verzekering of voorzorg die in b) hierboven niet worden genoemd en die verschuldigd zijn krachtens contractuele verplichtingen;».

VERANTWOORDING

In artikel 52, 3°, WIB 92, moet, wat de extrawettelijke regelingen betreft, een onderscheid worden gemaakt tussen degene die zonder specifieke voorwaarden aftrekbaar zijn en diegene die onder bijzondere voorwaarden aftrekbaar zijn.

Daarom wordt in artikel 52, 3°, c, WIB 92 uitdrukkelijk gesproken van de andere dan in b vermelde extrawettelijke bijdragen. Aan de in artikel 52, 3°, b, WIB 92 vermelde bijdragen zijn immers voorwaarden verbonden (zie artikel 59, WIB 92).

Artikel 52, 3°, b, eerste streepje, WIB 92 herneemt de bestaande wettekst zodat uitdrukkelijk elke bijdrage en premie wordt bedoeld die de onderneming ten laste heeft genomen buiten de toepassingsfeer van het wetsontwerp AP waarnaar wordt verwezen in het tweede streepje, WIB 92 (zie hierna).

Artikel 52, 3°, b, WIB 92 wordt overigens aangevuld teneinde het aan te passen aan de terminologie van het wetsontwerp AP. De door de onderneming ten laste genomen werkgeversbijdragen en -premies voor de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dat wetsontwerp AP worden uitdrukkelijk vermeld.

Dienaangaande wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis in het wetsontwerp AP invoegt en naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, luidens dewelke terzake enkel de solidariteitsprestaties die worden vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit dat in uitvoering van de wet AP met dit doel is getroffen, in aanmerking worden genomen.

De werkgeversbijdragen en -premies, betreffende individuele pensioentoezeggingen, die rechtstreeks ten laste worden genomen in het voordeel van een personeelslid zijn eveneens bedoeld door artikel 52, 3°, b, WIB 92.

De regering heeft beslist artikel 52, 3°, b, WIB 92 aan te vullen met de werkgeversbijdragen of -premies voor collectieve of individuele toezaggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte.

Dergelijke bijdragen en premies zijn dus aftrekbaar binnen de voorwaarden en de begrenzing gesteld in artikel 59, WIB 92, zoals gewijzigd bij amendement.

Bovendien werd bevestigd dat, als gevolg van de toezaggingen in het kader van het wetsontwerp AP, alle bijdragen en premies bedoeld zijn, om het even op welke verzekeringstechniek een groepsverzekering is gesteund.

De bijdragen en premies bedoeld in de voorgaande leden zijn bovendien vrijgesteld als voordeel van alle aard overeenkomstig het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, rekening houdende met de bepalingen inzake de inwerkingtreding welke hierna worden besproken.

c) les cotisations d'assurance ou de prévoyance sociale non visés au b) et dues en vertu d'obligations contractuelles;».

JUSTIFICATION

A l'article 52, 3°, CIR 92, une distinction doit être faite, en ce qui concerne les régimes extra-légaux, entre ceux qui sont déductibles sans conditions spécifiques et ceux qui sont déductibles sous conditions particulières.

C'est pourquoi il est fait mention explicitement à l'article 52, 3°, c, CIR 92 des cotisations extra-légales autres que celles visées au b. Les cotisations visées à l'article 52, 3°, b, sont en effet liées à des conditions (voir article 59, CIR 92).

L'article 52, 3°, b, 1er tiret, CIR 92 reprend le texte légal actuel afin de viser expressément toute cotisation et prime prise en charge par l'entreprise en dehors du champ d'application du projet de loi PC auquel il est fait référence au 2ème tiret (cf. ci-dessous).

L'article 52, 3°, b, CIR 92 est par ailleurs complété en vue de l'adapter à la terminologie du projet de loi PC. Les cotisations et primes patronales prises en charge par l'entreprise pour l'exécution de prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC y sont expressément mentionnées.

A cet égard, il est renvoyé à la justification générale à l'amendement qui insère le titre IIIbis dans le projet de loi PC et à la justification à l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92 qui précisent que seules les prestations de solidarité visées dans l'arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres pris à cette fin en exécution de la loi PC entrent en considération à ce niveau.

Les cotisations et primes patronales, relatives à des engagements individuels de pension, qui seront directement prises en charge au profit d'un membre du personnel sont également visées par l'article 52, 3°, b, CIR 92.

Le gouvernement a décidé de compléter l'article 52, 3°, b, CIR 92 par les cotisations ou primes patronales d'engagements collectifs ou individuels qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

De telles cotisations et primes sont donc déductibles aux conditions et dans la limite prévues par l'article 59, CIR 92, tel qu'il est modifié par amendement.

Il est par ailleurs confirmé, à la suite des engagements formulés dans le cadre du projet de loi PC, que toutes les cotisations et primes sont visées, quelle que soit la technique d'assurance sur laquelle l'assurance de groupe est basée.

Les cotisations et primes visées aux alinéas précédents sont par ailleurs exonérées à titre d'avantages de toute nature en vertu de l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92, en tenant compte des dispositions relatives à l'entrée en vigueur qui sont commentées ci-après.

Het advies van de Raad van State is gevuld.

Inwerkingtreding

De nieuwe bepaling zal evenals het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, van toepassing zijn :

– op de bijdragen betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet betreffende de aanvullende pensioenen voor de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen ;

– op de bijdragen en premies betaald ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP evenals op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van een collectieve of individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeerlijnen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte en die vanaf dezelfde datum zijn toegekend.

Nr. 59 VAN DE REGERING

Art. 79-9

Een artikel 79-9 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-9. — Artikel 53 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 30 maart 1994, 7 april 1995 en 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, bij de wet van 22 december 1998 en bij de programmawet van 24 december 2002 wordt aangevuld als volgt :

«21° de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, bedoelde werkgeversbijdragen en -premies ;

22° in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar overschrijden, de in artikel 52, 3°, b, vermelde werkgeversbijdragen en -premies die zijn gestort in uitvoering van in artikel 6 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid bedoelde individuele aanvullende pensioentoezeggingen, gesloten in het voordeel van personen die in artikel 30, 1°, bedoelde bezoldigingen ontvangen ;

23° kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de werkgever of de gewezen werkgever worden uitgekeerd aan personeelsleden of gewezen personeelsleden.».

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État.

Entrée en vigueur

La nouvelle mesure s'appliquera, comme l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92 :

– aux cotisations payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi relative aux pensions complémentaires en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie ;

– aux cotisations et primes payées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ainsi qu'aux cotisations et primes payées en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie et qui sont conclus à partir de cette même date.

N° 59 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-9

Insérer un article 79-9 libellé comme suit :

«Art. 79-9. — L'article 53 du même Code, modifié par les lois des 30 mars 1994, 7 avril 1995 et 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, par la loi du 22 décembre 1998 et par la loi-programme du 24 décembre 2002, est complété comme suit :

«21° les cotisations et primes patronales visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°;

22° dans la mesure où elles excèdent un montant maximum de 1.525 EUR par an, les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, qui sont versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire visés à l'article 6 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, conclus au profit de personnes qui perçoivent des rémunérations visées à l'article 30, 1° ;

23° les capitaux qui ont la nature d'une indemnité en réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et qui sont alloués directement par l'employeur ou l'ancien employeur aux membres ou anciens membres du personnel.».

VERANTWOORDING

Wat de invoeging van artikel 53, 21°, WIB 92 betreft, wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wijzigt.

Verder heeft de Regering beslist dat de werkgeversbijdragen en -premies die verband houden met een individuele pensioentoezegging die is gesloten in het voordeel van een persoon die bezoldigingen ontvangt als bedoeld in artikel 30, 1°, WIB 92, slechts als een aftrekbaar beroepskost kunnen worden aangemerkt in de mate waarin zij het bedrag van 1.525 EUR per jaar niet overschrijden.

Bij een overschrijding van het bedrag van 1.525 EUR per jaar wordt de aftrek tot die maximumgrens beperkt. Het saldo is niet aftrekbaar.

Dit maximumbedrag geldt per werknemer en moet in voor komend geval worden omgedeeld over de verschillende werkgevers die de werknemer gedurende eenzelfde jaar heeft gehad.

De aanvullende pensioenen die worden gevormd met het deel van de bijdragen die omwille van een overschrijding van het in het vorige lid vermelde maximumbedrag, niet als beroepskost werden afgetrokken, blijven niettemin belastbaar bij de verkrijger of zijn rechthebbende op basis van de bepalingen van artikel 34, § 1, 2°, b, WIB 92.

De Raad van State merkt op dat deze bepaling in strijd is met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel doordat ze enkel van toepassing is op werknemers en niet op bedrijfsleiders.

De regering meent evenwel dat werknemers en bedrijfsleiders twee afzonderlijke, objectieve en wel omschreven categorieën uitmaken.

Aangezien het niet om vergelijkbare categorieën gaat, meent de Regering dat er geen sprake is van enige vorm van discriminatie.

Tenslotte wordt in een 23° duidelijk gesteld dat de kapitalen die verband houden met de vorming in de schoot van de onderneming of de rechtstreekse uitbetaling door de werkgever, van kapitalen die naar aanleiding van een geval van arbeidsongeschiktheid worden uitgekeerd, niet als beroepskost kunnen worden afgetrokken.

Deze bepaling wordt ingevoerd teneinde misbruiken te vermijden die erin zouden kunnen bestaan dat de werkgever rechtstreeks belangrijke kapitalen tot herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid zou uitkeren nu de mogelijkheid om dergelijke pensioenkapitalen rechtstreeks uit te keren niet meer bestaat ingevolge de verplichte externalisering in het kader van het sociale luik van het wetsontwerp AP.

De Raad van State wijst op de mogelijkheid dat deze maatregel aanleiding zal geven tot een dubbele belasting aangezien de beoogde vergoedingen bij toepassing van artikel 34, § 1, 1°bis, WIB 92 bij de begunstigden kunnen worden belast.

JUSTIFICATION

En ce qui concerne l'insertion de l'article 53, 21°, CIR 92, il est renvoyé à la justification de l'amendement modifiant l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92.

En outre, le Gouvernement a décidé que les cotisations et primes patronales qui ont trait à un engagement individuel de pension conclu au profit d'une personne qui perçoit des rémunérations visées à l'article 30, 1er, CIR 92 peuvent pas être prises en considération à titre de frais professionnels déductibles que dans la mesure où elles n'excèdent pas le montant de 1.525 EUR par an.

Lorsque le montant de 1.525 EUR par an est dépassé, la déduction est limitée à ce montant maximum. L'excédent n'est pas déductible.

Ce montant maximum est applicable par travailleur et doit, le cas échéant, être réparti entre les différents employeurs que le travailleur a eus durant la même année.

Les pensions complémentaires constituées au moyen d'une partie des cotisations qui, étant donné qu'elles excèdent le montant maximum visé à l'alinéa précédent, n'ont pas été déduites à titre de frais professionnels, restent toutefois imposables dans le chef du bénéficiaire ou de son ayant droit sur la base des dispositions de l'article 34, § 1er, 2°, b, CIR 92.

Le Conseil d'État fait remarquer que cette disposition est contraire au principe constitutionnel d'égalité puisqu'elle est uniquement applicable aux travailleurs et pas aux dirigeants d'entreprise.

Le gouvernement estime toutefois que les travailleurs et les dirigeants constituent deux catégories distinctes, objectives et bien définies.

Vu qu'il ne s'agit pas de catégories comparables, le Gouvernement estime qu'il n'est question d'aucune forme de discrimination.

Enfin, il est clairement précisé dans un 23° que les capitaux relatifs à la constitution au sein de l'entreprise ou le paiement direct par l'employeur, de capitaux versés à l'occasion d'une incapacité de travail, ne peuvent pas être déduits comme frais professionnels.

Cette disposition a été instaurée afin d'éviter les abus qui pourraient survenir lorsque l'employeur attribuerait directement d'importants capitaux en réparation d'un perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail maintenant que la possibilité d'octroyer directement de tels capitaux de pension n'existe plus suite à l'obligation d'externalisation dans le cadre du volet social du projet de loi PC.

Le Conseil d'État signale l'éventualité que cette mesure donnera lieu à une double taxation vu que les indemnités visées peuvent être taxées dans le chef des bénéficiaires en application de l'article 34, § 1er, 1°bis, CIR 92.

De Raad van State maakt terzake geen verdere opmerkingen en trekt evenmin een conclusie uit die vaststelling.

De vermeende dubbele belasting betreft in feite geen juridische dubbele belasting aangezien twee verschillende belastingplichtigen worden getroffen en een dubbele belasting zich enkel in hoofde van dezelfde belastingplichtige kan voordoen.

Het advies van de Raad van State wordt voor het overige gevuld.

Inwerkingtreding

– artikel 53, 21°, WIB 92, in ontwerp, zal wat de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van de beoogde toezeggingen en verzekeringen betreft, van toepassing zijn op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van dergelijke toezeggingen of contracten die zijn gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

– artikel 53, 22°, WIB 92, in ontwerp, zal van toepassing zijn op de werkgeversbijdragen en premies gestort in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/ of overlevingspensioen die zijn toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

– artikel 53, 23°, WIB 92, in ontwerp, zal van toepassing zijn op de kapitalen die vanaf de inwerkingtreding van de wet AP rechtstreeks door de werkgever worden toegekend.

Nr. 60 VAN DE REGERING

Art. 79-10

Een artikel 79-10 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-10. — Artikel 59 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 6 juli 1994 en de programmawet van 24 december 2002, wordt vervangen als volgt :

«Art. 59. — § 1. De werkgeversbijdragen en -premies bedoeld in artikel 52, 3°, b, kunnen slechts als beroepskosten worden afgetrokken onder de volgende voorwaarden en binnen de volgende perken :

1° ze moeten definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorginstelling ;

2° de wettelijke en bovenwettelijke uitkeringen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale brutojaarbezoldiging en moeten worden berekend op basis van de normale duur van een beroepswerkzaamheid ;

Le Conseil d'État ne fait pas d'autre remarque sur le sujet et tire une conclusion de cette décision.

La prétendue double imposition n'est pas en fait une double imposition juridique vu qu'il s'agit de deux contribuables différents et qu'une double imposition ne peut se présenter que dans le chef du même contribuable.

Pour le reste, on s'est conformé à l'avis du Conseil d'État.

Entrée en vigueur

– l'article 53, 21°, CIR 92, en projet s'appliquera, en ce qui concerne le paiement des cotisations et primes en exécution des engagements et assurances visés, aux cotisations et primes payés en exécution de tels engagements ou contrats conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

– l'article 53, 22°, CIR 92, en projet s'appliquera aux cotisations et primes patronales versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

– l'article 53, 23°, CIR 92, en projet, s'appliquera aux capitaux qui sont directement attribués par l'employeur à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

N° 60 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-10

Insérer un article 79-10 libellé comme suit :

«Art. 79-10. — L'article 59 du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 6 juillet 1994 et par la loi-programme du 24 décembre 2002, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 59. — § 1er. Les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, ne sont déductibles à titre de frais professionnels qu'aux conditions et dans les limites suivantes :

1° il faut qu'elles soient versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies en Belgique ;

2° les prestations légales et extra-légales en cas de retraite, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent dépasser 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et doivent tenir compte d'une durée normale d'activité professionnelle ;

3° de wettelijke en aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan de normale brutojaarbezoldiging ;

4° de werkgever moet de bewijsstukken overleggen in de vorm en binnen de termijnen die de Koning bepaalt.

§ 2. Een indexering van de renten genoemd in § 1, 2° en 3°, is toegestaan.

§ 3. De begrenzingen genoemd in § 1, 2° en 3°, worden enerzijds toegepast op de bijdragen en premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen en, anderzijds op de bijdragen en premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel door beroepsziekte of ziekte. Voor de berekening van die begrenzingen worden de in artikel 52, 3°, b, derde streepje, bedoelde bijdragen en premies, gestort ter uitvoering van een solidariteitstoezegging, naar gelang van hun aard, omgedeeld over elk van die categorieën.

§ 4. Voor de werkgeversbijdragen en -premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen, moet de begrenzing tot 80 pct., genoemd in § 1, 2°, worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke pensioenen en van de op jaarbasis berekende extrawettelijke pensioenen. De uitkeringen op grond van pensioensparen en van andere individuele levensverzekeringscontracten dan die welke worden gesloten ter uitvoering van een individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, worden niet in aanmerking genomen.

De extrawettelijke pensioenen omvatten inzonderheid de pensioenen:

- die met persoonlijke bijdragen als bedoeld in artikel 52, 7°bis of in artikel 1453 zijn gevormd;*
- die met werkgeversbijdragen zijn gevormd;*
- die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.*

Voor de werkgeversbijdragen en -premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval door beroepsziekte of

3° les prestations légales et complémentaires en cas d'incapacité de travail, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent excéder la rémunération brute annuelle normale ;

4° l'employeur doit produire les éléments justificatifs dans les formes et les délais déterminés par le Roi.

§ 2. Une indexation des rentes visées au § 1er, 2° et 3° est permise.

§ 3. Les limites visées au § 1er, 2° et 3°, s'appliquent, d'une part aux cotisations et primes relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pensions complémentaires et, d'autre part, aux cotisations et primes relatives aux engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie. Pour le calcul de ces limites, les cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, troisième tiret, versées en exécution d'un engagement de solidarité sont réparties, suivant leur objet, entre chacune de ces catégories.

§ 4. En ce qui concerne les cotisations et primes patronales relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pension complémentaire, la limite de 80 p.c. visée au § 1er, 2°, doit s'apprécier au regard de l'ensemble des pensions légales et des pensions extra-légales exprimées en rentes annuelles. Les prestations résultant de l'épargne-pension et de contrats individuels d'assurance-vie autres que ceux conclus en exécution d'un engagement individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, n'entrent pas en ligne de compte.

Les pensions extra-légales comprennent notamment les pensions :

- constituées au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 52, 7°bis ou à l'article 1453 ;*
- constituées au moyen de cotisations patronales ;*
- attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle.*

Pour les cotisations et primes patronales relatives aux engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie pro-

ziekte, moet de begrenzing tot de normale bruto jaarbezoldiging worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid en van de op jaarbasis berekende extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid.

De extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschikheid omvatten inzonderheid:

- *de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid die met werkgeversbijdragen zijn gevormd;*
- *de uitkeringen die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.*

§ 5. De Koning bepaalt wat onder «normale bruto jaarbezoldiging», «laatste normale bruto jaarbezoldiging» en «normale duur van een beroeps-werkzaamheid» in de zin van § 1, 2° en 3°, moet worden verstaan.

Hij bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling en de modaliteiten volgens de welke voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de weder-samenstelling van een hypothecair krediet geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in § 1, 1°, wordt geëist.».

VERANTWOORDING

Artikel 59, WIB 92 (in ontwerp) vermeldt de voorwaarden en de begrenzing inzake aftrek van de werkgeversbijdragen en -premies gestort ter uitvoering van een pensioenreglement, ter uitvoering van een aanvullende pensioenvooreenkomst inzake rust- en/of overlevingspensioen als bedoeld in artikel 52, 3°, b, WIB 92 of ter uitvoering van een toezegging die een vergoeding ingeval van arbeidsongeschiktheid toekent. Tot die toezeggingen in geval van arbeidsongeschiktheid kunnen worden gerekend :

- de toezegging gewaarborgd inkomen ;
- de toezegging arbeidsongevallen en ongevallen ;
- de toezegging lichamelijke ongevallen of invaliditeit voor zover de toezegging tot doel heeft een inkomensverlies te dekken.

Dit amendement past artikel 59, WIB 92, aan de terminologie van het wetsontwerp AP aan.

Aldus zijn de pensioeninstellingen geïdentificeerd overeenkomstig het wetsontwerp AP.

Daarnaast wordt door de verwijzing naar het artikel 52, 3°, b, WIB 92 onrechtstreeks melding gemaakt van de werkgeversbijdragen en -premies gestort ter uitvoering van solidariteits-toezeggingen als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het voormalde wetsontwerp AP. Deze bijdragen zullen dus eveneens aftrekbaar zijn onder de voorwaarden en binnen de

fessionnelle ou d'une maladie, la limite à la rémunération brute annuelle normale doit s'apprécier au regard de l'ensemble des prestations légales en cas d'incapacité de travail et des prestations extra-légales en cas d'incapacité de travail exprimées en rentes annuelles.

Les prestations extra-légales en cas d'incapacité de travail comprennent notamment :

- *les prestations en cas d'incapacité de travail constituées au moyen de cotisations patronales ;*
- *les prestations attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle.*

§ 5. Le Roi définit ce qu'il faut entendre par «rémunération brute annuelle normale», «dernière rémunération brute annuelle normale» et «durée normale d'activité professionnelle» au sens du § 1er, 2° et 3°.

Il détermine les conditions et le mode d'application de la présente disposition, ainsi que les modalités suivant lesquelles des avances sur prestations, la mise en gage des droits à la pension pour sûreté d'un emprunt et l'affectation de la valeur de rachat à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne font pas obstacle au caractère définitif du versement des cotisations et primes requis par le § 1er, 1°.».

JUSTIFICATION

L'article 59, CIR 92, (en projet) énonce les conditions et la limite de déduction des cotisations et primes patronales versées en exécution d'un règlement, en exécution d'une convention de pension complémentaire de retraite et/ou de survie visées à l'article 52, 3°, b, CIR 92, ou en exécution d'un engagement qui attribue une indemnité en cas d'incapacité de travail. Parmi ces engagements, en cas d'incapacité de travail, peuvent se retrouver :

- l'engagement de revenu garanti ;
- l'engagement contre les accidents du travail et les accidents ;
- l'engagement contre les accidents corporels ou l'invalidité pour autant que l'engagement ait pour but de couvrir une perte de revenus.

Le présent amendement adapte l'article 59, CIR 92, à la terminologie du projet de loi PC.

Ainsi, les organismes de pension sont identifiés conformément au projet de loi PC.

De plus, il est fait indirectement mention par un renvoi à l'article 52, 3°, b, CIR 92 aux cotisations et primes patronales versées en exécution d'engagements de solidarité visés aux articles 10 et 11 dudit projet de loi PC. Ces cotisations seront donc également déductibles aux conditions et dans la limite prévues à l'article 59, CIR 92. Il est renvoyé aux remarques figurant dans

begrenzing voorzien in artikel 59, WIB 92. Inzake deze toezeggingen en de vormen van solidariteit die zij kunnen dekken wordt verwezen naar de opmerkingen in de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis in het wetsontwerp AP invoegt.

De werkgeversbijdragen en -premies van aanvullende pensioentoezeggingen zullen aftrekbaar zijn op voorwaarde dat zij worden gestort in uitvoering van een pensioenreglement of een aanvullende pensioenovereenkomst inzake een rust- en/of overlevingspensioen.

Het spreekt voor zich dat de reglementen en aanvullende pensioenovereenkomsten de bepalingen inzake de aanvullende pensioenen die van openbare orde zijn, moeten naleven.

Deze voorwaarde zou in de praktijk geen moeilijkheden mogen veroorzaken gelet op het feit dat het wetsontwerp AP vanaf haar inwerkingtreding in de plaats zal komen van de wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen en dat de ondernemingen bovendien zullen beschikken over een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van artikel 63 van het voormalde wetsontwerp AP teneinde de formele aanpassing van de op die datum bestaande pensioenreglementen en -overeenkomsten te voltooien.

Zodoende wordt een perfecte overgang verzekerd van het oude naar het nieuwe wettelijk regime inzake aanvullende pensioenen.

In dit opzicht wordt verduidelijkt dat eenvoudige en louter formele onaangepastheden binnen de hiertoe voorziene termijn niet automatisch de aftrekbaarheid van de gestorte bijdragen in vraag zullen stellen. Anders zou het zijn wanneer een onderneming een pensioenplan instelt en daarbij de grondbeginselen van de nieuwe wetgeving zou miskennen.

Bovendien wordt verduidelijkt dat de begrenzing tot 80 pct. enkel geldt voor de werkgeversbijdragen en -premies die worden gestort voor de vorming van een aanvullend pensioen.

De werkgeversbijdragen en -premies die worden gestort voor de vorming van aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid kunnen ten belope van 100 pct. van de normale bruto jaarbezoldiging worden afgetrokken.

Verder wordt in § 3 gesteld dat de begrenzing afzonderlijk wordt toegepast op de premies die respectievelijk verband houden met het gedeelte aanvullend pensioen en met het deel dat inkomensverlies dekt in geval van arbeidsongeschiktheid.

Deze regel vindt zijn oorsprong in het feit dat de bijdragen die in het kader van het luik «solidariteit» worden gestort in de huidige stand van zaken zowel kunnen gebeuren met het oog op de uitkering van een aanvullend pensioen als met het oog op de uitkering van een vervangingsinkomen.

De § 4 betreft de beoordeling van de begrenzing tot 80 pct. of tot 100 pct.

Deze beoordeling zal voortaan afzonderlijk gebeuren naargelang het pensioenen, dan wel toezaggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte betreft.

Tot slot wordt in § 5, tweede lid de notie «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet» opgenomen.

la justification générale à l'amendement qui insère le titre IIIbis au projet de loi PC concernant ces engagements et les formes de solidarité qu'ils peuvent couvrir.

Les cotisations et primes patronales d'engagements de pension complémentaire seront déductibles à la condition qu'elles soient versées en exécution d'un règlement de pension ou d'une convention de pension complémentaire de retraite et/ou de survie.

Il va de soi que les règlements et conventions de pension complémentaire doivent respecter les dispositions d'ordre public en matière de pensions complémentaires.

Cette obligation ne devrait pas soulever de difficultés dans la pratique compte tenu du fait que le projet de loi PC se substituera dès son entrée en vigueur à la loi du 6 avril 1995 relative aux régimes de pensions complémentaires et que les entreprises disposeront en outre d'un délai de 3 ans à compter de l'entrée en vigueur de l'article 63 du projet de loi PC précité pourachever l'adaptation formelle des règlements et conventions de pension existants à cette date.

De la sorte, une transition parfaite sera assurée entre l'ancien et le nouveau régime légal en matière de pensions complémentaires.

Il est précisé à cet égard que de simples inadaptations purement formelles ne devront pas automatiquement porter atteinte à la déductibilité des cotisations versées. Il en irait autrement si une entreprise constituait un plan de pension en méconnaissance des dispositions de fond organisant la nouvelle législation.

En outre, il est précisé que la limite de 80 p.c. s'applique uniquement aux cotisations et primes patronales versées pour la constitution d'une pension complémentaire.

Les cotisations et primes patronales versées pour la constitution de prestations complémentaires en cas d'incapacité de travail pourront être déduites à concurrence de 100 p.c. de la rémunération brute annuelle normale.

De plus, dans le § 3, il est proposé que la limite soit appliquée séparément sur les primes qui ont trait respectivement à la partie de la pension complémentaire et à la partie qui couvre la perte de revenus en cas d'incapacité de travail.

Cette règle trouve son origine dans le fait que les cotisations versées dans le cadre du volet «solidarité» ne peuvent servir, dans l'état actuel des choses qu'à attribuer une pension complémentaire ou à prévoir le paiement de revenus de remplacement.

Le § 4 concerne l'appréciation de la limite de 80 p.c. ou de 100 p.c.

Dorénavant, cette appréciation se fera de manière distincte suivant que cela concerne des pensions ou des engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

Enfin, la notion «d'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire» est reprise au § 5, alinéa 2.

Er wordt nog opgemerkt dat de wijzigingen aangebracht aan artikel 59, WIB 92, door dit amendement verscheidene aanpassingen zullen noodzakelijk zijn op het vlak van de uitvoeringsmaatregelen (artikelen 34 en 35 van het KB/WIB 92).

Gelet op de veelvuldige wijzigingen aan het artikel 59, WIB 92 is ervoor gekozen het volledig artikel te vervangen.

Het advies van de Raad van State is gevuld.

Inwerkingtreding

1) Artikel 59, § 1, 2° en 3°, WIB 92 :

De bepalingen zullen op dezelfde wijze van toepassing zijn als de amendementen die de artikelen 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, en 52, 3°, b, WIB 92 wijzigen :

- op de bijdragen betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet AP wat de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen betreft ;

- op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen, toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP, evenals op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van toezaggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte.

2) Artikel 59, § 4, WIB 92 :

De nieuwe bepaling zal van toepassing zijn op de werkgeversbijdragen en -premies gestort vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

Nr. 61 VAN DE REGERING

Art. 79-11

Een artikel 79-11 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-11. — Artikel 145¹, 1° van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«1° als in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die worden betaald door de werkgever via inhouding op de bezoldigingen van de werknemer of door de onderneming via inhouding op de bezoldigingen van de bedrijfsleider met wie geen arbeidsovereenkomst is gesloten;»..».

VERANTWOORDING

Artikel 145¹, 1°, WIB 92 omvat de persoonlijke bijdragen en premies van de werknemers in groepsverzekeringen en pensioenfondsen die door de werkgever op hun bezoldigingen worden ingehouden, alsmede door de verwijzing naar het artikel

Il est signalé que les modifications apportées à l'article 59, CIR 92, par le présent amendement nécessiteront diverses adaptations sur le plan des mesures d'exécution (articles 34 et 35 de l'AR/CIR 92).

Vu les nombreuses modifications apportées à l'article 59, le choix s'est porté sur une réécriture complète de l'article.

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État.

Entrée en vigueur

1) Article 59, § 1er, 2° et 3°, CIR 92 :

Les dispositions s'appliqueront comme pour les amendements modifiant les articles 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, et 52, 3°, b, CIR 92 :

- aux cotisations payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie ;

- aux cotisations et primes payées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC, ainsi qu'aux cotisations et primes payées en exécution d'engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie.

2) Article 59, § 4 , CIR 92 :

La nouvelle disposition s'appliquera aux cotisations et primes patronales versées à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

N° 61 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-11

Insérer un article 79-11 libellé comme suit :

«Art. 79-11. — L'article 145¹, 1° du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«1° à titre de cotisations et primes personnelles visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c , payées à l'intervention de l'employeur par voie de retenue sur les rémunérations du travailleur, ou à l'intervention de l'entreprise par voie de retenue sur les rémunérations du dirigeant d'entreprise qui n'est pas dans les liens d'un contrat de travail;»..».

JUSTIFICATION

L'article 145¹, 1°, CIR 92 contient les cotisations et primes personnelles des travailleurs retenues par l'employeur sur leurs rémunérations dans le cadre d'assurances de groupe et de fonds de pension , ainsi que par la référence à l'article 34, § 1er, 2°,

34, § 1, 2°, WIB 92, de persoonlijke bijdragen die in voorkomend geval gebeuren in het kader van een individuele toezegging.

Inzonderheid worden de persoonlijke bijdragen en premies bedoeld die gebeuren in het kader van :

- een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden ;
- de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, b en c, WIB 92;
- een individuele aanvullende pensioentoezegging.

Het artikel wordt in feite aangevuld met de persoonlijke bijdragen en premies als bedoeld in het laatste streepje om het in overeenstemming te brengen met het wetsontwerp AP.

Solidariteitsprestaties

Wat de persoonlijke bijdragen en premies voor de solidariteitsprestaties betreft, wordt het voordeel van de belastingvermindering beperkt tot de bijdragen en premies die gebeuren voor de solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP. Het betreft solidariteitsprestaties die worden gevormd in het kader van «sociale» pensioentoezeggingen.

Deze solidariteitsprestaties worden strikt afgelijnd door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. In dit verband wordt ook verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de titel IIIbis in het wetsontwerp AP invoegt en naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult.

Individuele voortzetting

De individuele voortzetting van een pensioentoezegging wordt bij toepassing van artikel 33 van het wetsontwerp AP als een pensioen «tweede pijler» aangemerkt in de mate waarin de stortingen niet meer bedragen dan 1.500 EUR (zie artikel 145³, derde lid, WIB 92 - in ontwerp).

Het betreft hier een bedrag op jaarbasis dat in voorkomend geval moet worden verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in het wetsontwerp AP.

De bijdragen en premies die worden gedaan in het kader van een dergelijke individuele voortzetting en die het hiervoor bedoelde bedrag van 1.500 EUR zouden overschrijden, komen geenszins in aanmerking voor de in artikel 145¹, 2°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering.

Tenslotte wordt in artikel 145¹, 1°, WIB 92 nog verduidelijkt dat de belastingvermindering met betrekking tot de persoonlijke bijdragen en premies ook van toepassing is op de bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, WIB 92, met dien verstande dat niet de werkgever maar wel de onderneming die bijdragen en premies op hun bezoldigingen moet inhouden.

Het advies van de Raad van State is gevolgd behalve inzake de verwijzing naar artikel 34, WIB 92 .

CIR 92, les cotisations personnelles qui adviennent le cas échéant dans le cadre d'un engagement individuel.

Parmi les cotisations et primes personnelles se retrouvent celles qui se situent dans le cadre :

- d'une assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès ;
- de la constitution d'une pension complémentaire visée à l'article 34, § 1er, 2°, b et c, CIR 92;
- d'un engagement de pension complémentaire à titre individuel.

L'article est en fait complété par les cotisations et primes personnelles visées dans le dernier tiret afin de le mettre en concordance avec le projet de loi PC.

Prestations de solidarité

En ce qui concerne les cotisations et primes personnelles pour les prestations de solidarité, l'avantage lié à la réduction d'impôt est limité aux cotisations et primes payées pour les prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC. Il s'agit des prestations de solidarité constituées dans le cadre des engagements «sociaux» de pension.

Ces prestations de solidarité sont strictement délimitées par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. En ce sens, il est renvoyé à la justification générale à l'amendement qui insère le titre IIIbis dans le projet de loi PC et à la justification à l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92.

Continuation à titre individuel

La continuation à titre individuel d'un engagement de pension est, en application de l'article 33 du projet de loi PC, considérée comme une pension «deuxième pilier» dans la mesure où les versements ne dépassent pas 1.500 EUR (voir l'article 145³, alinéa 3, CIR 92).

Il s'agit d'un montant calculé sur une base annuelle. Le cas échéant, ce montant doit être réduit en proportion des jours d'adhésion, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans le projet de loi PC.

Les cotisations et primes versées dans le cadre d'une telle continuation à titre individuel et qui dépasseraient le montant précité de 1.500 EUR n'entrent en aucun cas en considération pour la réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 2°, CIR 92.

Enfin, il est encore précisé à l'article 145¹, 1°, CIR 92 que la réduction d'impôt liée aux cotisations et primes personnelles s'applique également aux dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, CIR 92, étant entendu que ce n'est pas l'employeur mais bien l'entreprise qui doit retenir ces cotisations et primes sur les rémunérations des dirigeants d'entreprise.

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État sauf en ce qui concerne le renvoi à l'article 34, CIR 92 n'a pas été suivi.

Nr. 62 VAN DE REGERING

Art. 79-12

Een artikel 79-12 invoegen dat luidt als volgt :

«Art.79-12. — In titel II, hoofdstuk III, afdeling I, onderafdeling IIbis, B, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. het opschrift wordt vervangen als volgt:

«B. Persoonlijke bijdragen en premies betaald door de werkgever of de onderneming» ;

B. in artikel 145³ van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden «persoonlijke bijdragen» en de woorden «gevestigde verzekeringsonderneming of instelling voor sociale voorzieningen» respectievelijk vervangen door de woorden «persoonlijke bijdragen en premies» en de woorden «gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling» ;

2° in het tweede lid worden de woorden «artikel 59, derde lid» vervangen door de woorden «artikel 59, § 4»;

3° tussen het tweede en het derde lid wordt het volgende lid ingevoegd :

«Wanneer de in artikel 145¹, 1° vermelde persoonlijke bijdragen en premies betrekking hebben op de individuele voortzetting van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, mogen de aldus gedane stortingen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de vooroemde wet.»;

4° het laatste lid wordt vervangen als volgt :

«De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling en de modaliteiten volgens dewelke voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de weder-samenstelling van een hypothecair krediet geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in het eerste lid wordt geëist.».

N° 62 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-12

Insérer un article 79-12 libellé comme suit :

«Art. 79-12. — Dans le titre II, chapitre III, section première, sous-section IIbis, B, sont apportées les modifications suivantes :

A. l'intitulé est remplacé comme suit :

«B. Cotisations et primes personnelles payées à l'intervention de l'employeur ou de l'entreprise» ;

B. à l'article 145³ du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans l'alinéa 1er, les mots «Les cotisations personnelles» et les mots «à une société d'assurance ou à un établissement de prévoyance sociale établis» sont respectivement remplacés par les mots «Les cotisations et primes personnelles» et par les mots «à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies» ;

2° dans l'alinéa 2, les mots «article 59, alinéa 3» sont remplacés par les mots «article 59, § 4» ;

3° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

«Lorsque les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ont trait à la continuation à titre individuel d'un engagement de pension visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, les versements effectués ne peuvent pas dépasser 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit au prorata des jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précédente.»;

4° le dernier alinéa est remplacé comme suit :

«Le Roi détermine les conditions et le mode d'application de la présente disposition, ainsi que les modalités suivant lesquelles les avances sur prestations, les mises en gage des droits à la pension pour la garantie d'un emprunt et l'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne constituent pas un obstacle pour le versement définitif des cotisations et primes exigée à l'alinéa 1er.».

VERANTWOORDING

Dit artikel wijzigt artikel 145³, WIB 92 op vier plaatsen :

1° in het eerste lid wordt het artikel in overeenstemming gebracht met de nieuwe terminologie op sociaal vlak. Een instelling voor sociale voorzieningen heet nu een voorzorgsinstelling

De Raad van State heeft kritiek op het behoud van de voorwaarde dat de beoogde persoonlijke bijdragen slechts voor vermindering in aanmerking komen op voorwaarde dat ze in België worden gestort.

In tegenstelling tot artikel 59, WIB 92 waar de Raad van State de nationaliteitsclausule behoudt, geldt hier het argument van de coherentie van het Belgische belastingstelsel niet.

Bovendien verwijst de Raad van State ook naar de mededeling van 19 april 2001 van de Commissie voor de Europese Gemeenschappen inzake de ophulling van fiscale barrières voor grensoverschrijdende bedrijfspensioenregelingen.

De Commissie komt tot het volgende besluit :

«De Commissie is van oordeel dat de discriminerende fiscale behandeling van pensioen- en levensverzekeringen, afgesloten bij een in een andere lidstaat gevestigde pensioeninstelling, in strijd is met de fundamentele vrijheden van het EG-Verdrag; De Commissie zal de desbetreffende fiscale regimes van de lidstaten controleren en de nodige stappen ondernemen teneinde de daadwerkelijke naleving van de fundamentele vrijheden van het EG-Verdrag te garanderen, inclusief het aanhangig maken van de zaak bij het Hof van Justitie op grond van artikel 226 van het EG-Verdrag.».

De Commissie geeft duidelijk aan dat zij de nodige initiatieven zal nemen om de interne wetgevingen van de diverse lidstaten te doen conformeren aan de bepalingen van het EG-Verdrag.

De Raad van State besluit dat artikel 145³, WIB 92 zodanig moet worden gewijzigd dat het in overeenstemming wordt gebracht met de genoemde vereiste van het communautaire recht.

De problematiek van de conformering van de teksten van het WIB 92 aan de Europese regelgeving vergt evenwel een globale aanpassing van al de betrokken teksten.

De regering heeft dan ook beslist die aanpassingen in het kader van een afzonderlijke, globale aanpassing van het WIB 92 aan de Europese regelgeving uit te voeren, eerder dan fragmentarische aanpassingen uit te voeren die de coherentie van de teksten in het gedrang zouden kunnen brengen.

2° het tweede lid wordt aangepast aan de nieuwe redactie van artikel 59, WIB 92.

3° er wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het tweede en het derde lid waarin een begrenzing wordt vastgelegd voor het geval dat een werknemer door zijn nieuwe werkgever bij wie geen pensioentoezegging bestaat, persoonlijk bijdragen en premies laat inhouden met het oog op de voortzetting van een door

JUSTIFICATION

Cet article apporte des modifications à l'article 145³, CIR 92 à quatre endroits :

1° l'alinéa 1er de l'article est adapté afin de le mettre en concordance avec la nouvelle terminologie utilisée sur le plan social. Un établissement de prévoyance sociale devient une institution de prévoyance ;

Le Conseil d'État émet des critiques en ce qui concerne la condition selon laquelle les cotisations personnelles y visées n'entrent en considération pour la réduction qu'à la condition qu'elles soient versées en Belgique.

A l'opposé de l'article 59, CIR 92 où le Conseil d'État maintient la clause de nationalité, l'argument de la cohérence du système fiscal belge n'est pas fondé dans le cas présent.

En outre, le Conseil d'État fait référence à la communication du 19 avril 2001 de la Commission des Communautés européennes relative à l'élimination des entraves fiscales à la fourniture transfrontalière des retraites professionnelles.

La Commission tient le raisonnement suivant :

«La Commission considère que le traitement fiscal discriminatoire des contrats d'assurance retraite et d'assurance vie conclus auprès d'institutions de retraite établies dans un autre État membre est contraire aux libertés fondamentales du traité CE. La Commission contrôlera les règles nationales applicables et prendra les mesures qui s'imposent pour garantir que ces règles respectent réellement les libertés fondamentales du traité CE ; elle saisira si nécessaire la Cour de justice, sur la base de l'article 226 du traité CE.».

La Commission indique clairement qu'elle prendra les initiatives nécessaires afin que les législations internes des différents États membres se conforment aux dispositions du traité CE.

Le Conseil d'État conclut que l'article 145³ doit être adapté de manière à le rendre conforme à l'exigence précitée du droit communautaire.

La problématique de mettre les textes du CIR 92 en conformité avec la réglementation européenne exige toutefois une adaptation globale de tous les textes concernés.

Le gouvernement a également décidé d'exécuter ces adaptations dans le cadre d'une adaptation globale distincte du CIR 92 à la réglementation européenne, avant d'exécuter des adaptations fragmentaires qui pourraient nuire à la cohérence des textes.

2° l'alinéa 2 est adapté en fonction de la nouvelle rédaction de l'article 59, CIR 92.

3° il est inséré, entre les alinéas 2 et 3, un nouvel alinéa fixant une limite dans le cas où des cotisations et primes personnelles sont, à la demande du travailleur, retenues par son nouvel employeur chez lequel n'existe pas d'engagement de pension, en vue de la continuation d'un engagement de pension

de vorige werkgever afgesloten pensioentoezegging. Die inhoudingen mogen niet meer bedragen dan 1.500 EUR.

Verder wordt verduidelijkt dat het bedrag van 1.500 EUR een bedrag op jaarbasis is. Deze verduidelijking is aangewezen om elk misverstand dienaangaande uit te sluiten.

Bovendien wordt dat bedrag verminderd in verhouding tot het aantal dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in vooroemde wet. Zo wordt in voorkomend geval vermeden dat het totale bedrag van 1.500 EUR wordt gecumuleerd met stortingen in een plan.

Wanneer het bedrag van 1.500 EUR op jaarbasis, in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging zou worden overschreden, dan komt het deel dat de grens van 1.500 EUR overschrijdt, niet in aanmerking voor enigerlei belastingvermindering.

Het aanvullend pensioen dat is gevormd met het deel van de bijdragen en premies dat de grens van 1.500 EUR overschrijdt, wordt daarentegen op dezelfde wijze belast als het aanvullend pensioen dat is gevormd met bijdragen en premies die niet meer bedragen dan 1.500 EUR.

Hetgeen voorafgaat ontneemt de aangeslotene die uit een groepsverzekering treedt, niet het recht ten persoonlijke titel voort te gaan met de storting van premies, binnen de voorwaarden vastgelegd in het reglement van de verzekering, evenwel zonder dat die premies door zijn nieuwe werkgever worden ingehouden. Als de voorwaarden vermeld in artikel 145⁴, WIB 92 zijn vervuld, zullen die premies, binnen de in artikel 145⁶, WIB 92 bedoelde begrenzing, het voordeel verkrijgen van de belastingvermindering die is bepaald in artikel 145¹, 2°, WIB 92 en die is bestemd voor de individuele levensverzekeringen. De uitkeringen die voortvloeien uit die contracten, zullen aan de belasting of de taks op het langetermijnsparen worden onderworpen van zodra een in artikel 145¹, 2°, WIB 92 bepaalde belastingvermindering is verworven.

Tenslotte verwart de Raad van State de individuele voortzetting ten belope van 1.500 EUR in artikel 145³, WIB 92 met de individuele toezegging als bedoeld in artikel 53, 22°, WIB 92 (beiden in ontwerp).

Bij toepassing van het artikel 33 van het sociale luik van het wetsontwerp AP, geldt het stelsel van de individuele voortzetting enkel voor de werknemers zoals die in dat sociale luik worden gedefinieerd.

Dat betekent dat al de personen die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst zijn tewerkgesteld (dit is de definitie die in artikel 3, 7° van het wetsontwerp aan de notie «werknemer» wordt gegeven) aanspraak kunnen maken op het stelsel van de individuele voortzetting.

Daarin zijn bijgevolg begrepen de bedrijfsleiders die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst zijn tewerkgesteld.

Teneinde de fiscale teksten op dit vlak te conformeren aan de sociale teksten past het dan ook in dit verband niet de fiscale notie «bedrijfsleider» te hanteren maar wel de sociale notie «werknemer» zodat de «bedrijfsleiders werknemer» wel in aanmerking komen voor de toepassing van artikel 1453, WIB 92.

conclu par l'employeur précédent. Ces retenues ne peuvent pas excéder 1.500 EUR.

Par la suite, il est précisé que le montant de 1.500 EUR est un montant qui doit se comprendre annuellement. Cette clarification est nécessaire afin d'exclure tout malentendu sur le sujet.

En outre, ce montant est réduit en proportion du nombre de jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précitée. De cette manière, l'on empêche, le cas échéant, que le montant total de 1.500 EUR soit cumulé avec des versements dans un plan.

Lorsque, dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension, le montant de 1.500 EUR par an est dépassé, la quotité qui excède la limite de 1.500 EUR n'est pas prise en considération pour une quelconque réduction d'impôt.

La pension complémentaire constituée à l'aide de la partie des cotisations et primes qui excède la limite de 1.500 EUR est par contre taxée de la même manière que la pension complémentaire constituée à l'aide des cotisations et primes qui n'excèdent pas 1.500 EUR.

Ce qui précède n'enlève pas à l'affilié sorti d'une assurance de groupe le droit de continuer le versement des primes à titre personnel, dans les conditions prévues par le règlement de l'assurance, sans toutefois que ces primes soient retenues par son nouvel employeur. Si les conditions fixées à l'article 145⁴, CIR 92 sont remplies, ces primes bénéficieront, dans les limites définies par l'article 145⁶, CIR 92, de la réduction d'impôt prévue à l'article 145¹, 2°, CIR 92 qui est prévue pour les assurances-vie individuelles. Les prestations résultant de ces contrats sont soumises à l'impôt ou à la taxe sur l'épargne à long terme dès lors qu'une réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 2°, CIR a été obtenue ;

Enfin, le Conseil d'État confond l'engagement individuel à concurrence de 1.500 EUR visé à l'article 145³, CIR 92 avec l'engagement individuel visé à l'article 53, 22°, CIR 92 (les deux en projet).

En application de l'article 33 du volet social du projet de loi PC, le régime d'engagement individuel vaut uniquement pour les travailleurs tels qu'ils sont définis dans ce volet social.

Cela signifie que toutes les personnes employées en exécution d'un contrat de travail (c'est la définition qui est donnée à la notion de «travailleur» à l'article 3, 7° du projet de loi) peuvent avoir droit au régime de la continuation à titre individuel.

Par conséquent y sont repris les dirigeants d'entreprise employés en exécution d'un contrat de travail.

Afin d'aligner sur ce plan les textes fiscaux aux textes sociaux, il convient aussi de ne pas utiliser la notion fiscale de «dirigeant d'entreprise» mais bien la notion social de «travailleur» de telle sorte que «les dirigeants d'entreprise salariés» entrent en considération pour l'application de l'article 1453, CIR 92.

Aangezien evenzeer kan worden geargumenteerd dat de sociale categorie van de «bedrijfsleiders werknemer» een afzonderlijke en wel omschreven categorie uitmaakt die duidelijk kan worden onderscheiden van de zelfstandige bedrijfsleiders, meent de Regering dat er geen discriminatie is wanneer de regels inzake de individuele voortzetting niet van toepassing zijn op de zelfstandige bedrijfsleiders.

De situatie is anders voor de toepassing van de artikelen 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, en 53, 22°, WIB 92 (in ontwerp).

Daar gaat het om louter fiscale bepalingen waarvoor bijgevolg ook de fiscale categorieën van werknemers en bedrijfsleiders worden onderscheiden.

4° het laatste lid wordt aangevuld met de notie «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecaire krediet».

Het advies van de Raad van State is enkel gevuld wat de aanpassing aan de nieuwe redactie van artikel 59, WIB 92 betreft.

Nr. 63 VAN DE REGERING

Art. 79-13

Een artikel 79-13 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-13. — In artikel 146, 3°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 30 maart 1994, 21 december 1994 en 7 april 1999, worden de woorden «voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, eerste lid, 13°» vervangen door de woorden «voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 13°».».

VERANTWOORDING

Het betreft hier een verbetering van de verwijzing naar artikel 38, WIB 92.

Nr. 64 VAN DE REGERING

Art. 79-14

Een artikel 79-14 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-14. — Artikel 169, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992 en bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, wordt vervangen als volgt :

«Hetzelfde omzettingsstelsel is van toepassing op de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de afkoopwaarde van een aanvullend pensioen als

Vu que l'on peut argumenter que la catégorie sociale des «dirigeants d'entreprise salariés» forme une catégorie distincte et bien définie qui peut être clairement distinguée des dirigeants d'entreprise indépendants, le Gouvernement estime qu'il n'y a pas de discrimination lorsque les règles relatives à la continuation à titre individuel ne s'appliquent pas aux dirigeants d'entreprise indépendants.

La situation est différente par l'application des articles 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, et 53, 22°, CIR 92 (en projet).

Dans ce cas, il s'agit de dispositions purement fiscales pour lesquelles une distinction est faite entre les catégories fiscales des travailleurs et des dirigeants d'entreprise.

4° le dernier alinéa est complété par la notion «d'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire».

L'avis du Conseil d'État n'a été suivi qu'en ce qui concerne l'adaptation à la nouvelle rédaction de l'article 59, CIR 92.

N° 63 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-13

Insérer un article 79-13 libellé comme suit :

«Art. 79-13. — A l'article 146, 3°, du même Code, modifié par les lois des 30 mars 1994, 21 décembre 1994 et 7 avril 1999, les mots «à concurrence du solde restant après application de l'article 38, alinéa 1er, 13°, sont remplacés par les mots «à concurrence du solde restant après application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 13°».».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une rectification d'un renvoi à l'article 38, CIR 92.

N° 64 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-14

Insérer un article 79-14 libellé comme suit :

«Art. 79-14. — L'article 169, § 1er, alinéa 2, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992 et par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, est remplacé par la disposition suivante :

«Le même régime de conversion est applicable à la première tranche de 50.000 EUR de capital ou de valeur de rachat d'une pension complémentaire visée à

bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, waarop voorschotten op prestaties zijn opgenomen of dat heeft gediend voor het waarborgen van een lening of het weder samenstellen van een hypothecaire krediet, in zover die voorschotten verleend of die leningen gesloten zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, het verbeteren of het herstellen van de in België gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden.».

VERANTWOORDING

Artikel 27, § 2, van het wetsontwerp AP laat toe dat in welbepaalde omstandigheden voorschotten op prestaties worden opgenomen of dat pensioenrechten mogen dienen voor het waarborgen van een lening.

Terzake moet het gaan om onroerende goederen die gelegen zijn op het grondgebied van de Europese Unie en moeten de voorschotten worden verleend of de leningen gesloten om het onroerend goed te verwerven, te bouwen, te verbeteren, te herstellen of te verbouwen.

Artikel 169, § 1, tweede lid, WIB 92 wordt aan die bepaling aangepast in die zin dat de twee mogelijkheden van aanwending die momenteel niet in het WIB 92 zijn opgenomen, met name de verbetering en de herstelling, in het artikel worden ingevoegd.

In tegenstelling tot de sociale tekst waarin wordt gesproken over «op het grondgebied van de Europese Unie gelegen onroerende goederen», wordt in de fiscale tekst wel het begrip «in België gelegen enige woning» behouden.

In vergelijking met de sociale tekst vormt dit een beperking die moet worden gezien in het licht van het beleid dat de Regering voert om inzonderheid de gezinswoning te bevoordelen.

De Raad van State verzet zich niet tegen het behoud van de nationaliteitsclausule in deze bepaling.

De Raad van State vraagt zich alleen af waarom gezinswoningen van niet-ingezeten werknemers die in België tewerkgesteld zijn, worden uitgesloten.

De gezinswoning van dergelijke werknemers is in de regel in het buitenland gelegen.

Wanneer een in het buitenland gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden in aanmerking wordt genomen voor niet-ingezeten werknemers, dan moet hetzelfde worden gedaan voor de werknemers die wel rijksinwoner van België zijn, teneinde elke zweem van discriminatie te vermijden.

Dit zou zich kunnen voordoen indien een rijksinwoner een woning in België huurt en beslist een woning in het buitenland te verwerven die uitsluitend voor zijn persoonlijk gebruik bestemd is.

Als het de bedoeling is rijksinwoners en niet-rijksinwoners voor de toepassing van artikel 169, tweede lid, WIB 92, op ge-

l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, qui a fait l'objet d'avances sur prestations ou qui a servi à la garantie d'un emprunt ou à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire, pour autant que ces avances aient été accordées ou ces emprunts contractés en vue de la construction, de l'acquisition, de la transformation, de l'amélioration ou de la réparation de la seule habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie du ménage.».

JUSTIFICATION

L'article 27, § 2, du projet de loi PC autorise que, dans des circonstances bien précises, des avances sur prestations soient octroyées ou que des droits de pension peuvent servir pour garantir un emprunt.

Il doit s'agir de biens immobiliers situés sur le territoire de l'Union européenne et les avances doivent être accordées ou les emprunts doivent être contractés dans le but d'acquérir, de construire, d'améliorer, de réparer ou de restaurer un bien immobilier.

L'article 169, § 1er, alinéa 2, CIR 92 est adapté à la disposition précitée de telle manière que les deux possibilités d'affectation qui ne sont pas reprises actuellement dans le CIR 92, à savoir l'amélioration et la restauration, soient insérées dans l'article.

Par opposition au texte social où il est fait mention de «biens immobiliers situés sur le territoire de l'Union européenne», le texte fiscal maintient la notion de «seule habitation située en Belgique».

Par comparaison avec le texte social, cette dernière notion constitue une restriction qui doit s'opérer à la lumière de la politique gouvernementale qui vise à favoriser en particulier l'habitation familiale.

Le Conseil d'État ne s'oppose pas au maintien de la clause de nationalité dans cette disposition.

Le Conseil d'État se demande seulement pourquoi les habitations familiales des travailleurs non-résidents occupés en Belgique sont exclues.

L'habitation familiale de ces travailleurs est située en règle générale à l'étranger.

Lorsqu'une seule habitation qui est affectée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des membres de sa famille est prise en compte pour les travailleurs non-résidents, le même principe doit être appliqué pour les travailleurs habitants du Royaume afin d'éviter tout soupçon de discrimination.

Cela pourrait se dérouler si un habitant du Royaume louait une habitation en Belgique et décidait d'acquérir une habitation à l'étranger affectée exclusivement à son usage personnel.

Si le but est de mettre sur un pied d'égalité les habitants du Royaume et certains non-résidents pour l'application de l'art.

lijke voet te behandelen dan moet de voorwaarde dat het om een in België gelegen woning moet gaan, worden geschrapt of vervangen door een uitgebreidere notie zoals in de sociale tekst (grondgebied Europese Unie).

Verder heeft de niet-rijksinwoner die een woning in België zou bouwen in voorkomend geval dezelfde rechten als een rijksinwoner van België.

Aangezien het voor de toepassing van dit artikel om de gezinswoning gaat, zal de betrokken niet-inwoner zodra hij de woning betreft in de regel de hoedanigheid van rijksinwoner verkrijgen.

Wat het voorlopig behoud van de nationaliteitsclausule betreft, wordt ook verwezen naar de verantwoording bij het amendement inzake artikel 79-12.

Wat het begrip «enige woning» betreft dat in de plaats komt van het begrip «eerste woning», wordt gewezen op de administratieve commentaar die stelt dat : «Onder «eerste woning» moet worden verstaan de enige woning die belastingplichtige bezit en niet de eerste woning waarvan hij de eigendom verkrijgt.» (nr. 169/7). Daarom wordt geoordeeld dat het de voorkeur verdient om de wettekst in overeenstemming te brengen met de administratieve praktijk. Dit heeft het voordeel dat in de artikelen die fiscale regels met betrekking tot de gezinswoning bevatten (de artikelen 14517 en 169, WIB 92) hetzelfde begrip wordt gebruikt.

Verder wordt het artikel ook aangepast aan de terminologie van het wetsontwerp AP waarbij wordt opgemerkt dat ook de aanvullende pensioenen die in het kader van de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dat wetsontwerp (sociale pensioenstelsels) worden uitgekeerd onder de toepassing van artikel 169, WIB 92 kunnen vallen. Wat de solidariteitsprestaties betreft, worden hier dus uitsluitend de uitkeringen bedoeld die de aard van een aanvullend pensioen hebben.

Deze toelichting wordt gegeven teneinde elk misverstand terzake te vermijden aangezien in uitvoering van de bedoelde solidariteitsprestaties tevens vergoedingen kunnen worden uitgekeerd die op fiscaal vlak als een vervangingsinkomen moeten worden aangemerkt.

Nr. 65 VAN DE REGERING

Art. 79-15

Een artikel 79-15 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-15. — In artikel 171 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 28 december 1992, 24 december 1993, 30 maart 1994, 6 juli 1994 en 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, bij de wetten van 25 januari 1999, 10 maart 1999, 4 mei 1999, 6 april 2000, bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000 en bij de programmawet van 24 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

169, alinéa 2, CIR 92, la condition selon laquelle l'habitation doit être située en Belgique doit être supprimée ou remplacée par une notion plus large comme celle reprise dans le texte social (territoire de l'Union européenne).

En outre, le non-résident qui aurait fait construire une habitation, a le cas échéant les mêmes droits qu'un habitant du Royaume.

Etant donné pour l'application du présent article, il s'agit de l'habitation familiale, le non-résident concerné recevra généralement la qualité d'habitant du Royaume dès qu'il emménagera.

En ce qui concerne le maintien provisoire de la clause de nationalité, il est renvoyé à la justification de l'amendement relatif à l'article 79-12,

En ce qui concerne la notion de «seule habitation» qui remplace la notion de «première habitation», il est référé au commentaire administratif qui stipule que : «Par «première habitation», il faut entendre l'unique habitation possédée par le contribuable et non la première habitation acquise en propriété.» (n° 169/7). C'est pourquoi on estime qu'il s'indique de mettre le texte légal en concordance avec la pratique administrative. Ceci présente l'avantage que les articles ayant trait à des règles fiscales relatives à la maison familiale (les articles 14517 et 169, CIR 92) utilisent la même notion.

En outre, le texte est adapté à la terminologie du projet de loi PC où il est fait remarquer que les pensions complémentaires qui sont allouées dans le cadre de l'exécution des prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 de ce projet de loi (régimes sociaux de pension) peuvent entrer dans le champ d'application de l'article 169 CIR 92. En ce qui concerne les prestations de solidarité, on vise donc exclusivement les attributions qui ont la nature d'une pension complémentaire.

Cette explication est fournie afin d'éviter tout malentendu car en exécution des prestations de solidarité visées, il peut également y avoir des attributions d'indemnités qui doivent être considérées sur le plan fiscal comme des revenus de remplacement.

N° 65 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-15

Insérer un article 79-15 libellé comme suit :

«Art. 79-15. — A l'article 171 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 28 décembre 1992, 24 décembre 1993, 30 mars 1994, 6 juillet 1994 et 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, par les lois des 25 janvier 1999, 10 mars 1999, 4 mai 1999, 6 avril 2000, par l'arrêté royal du 20 juillet 2000 et par la loi-programme du 24 décembre 2002, sont apportées les modifications suivantes :

1° het 1°, d, wordt vervangen als volgt :

«d) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ;» ;

2° het 1°, e, wordt opgeheven ;

3° het 1° wordt aangevuld als volgt :

«h) de in 4°, g, bedoelde kapitalen geldend als pensioen wanneer die kapitalen in omstandigheden als bedoeld in 4°, g, door de werkgever of de onderneming worden uitgekeerd aan een andere begunstigde dan degene die is bedoeld in 4°, g, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;»;

4° het 2°, b, wordt vervangen als volgt :

«b) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ;»;

5° het 2°, c, wordt opgeheven ;

6° het 2°, d, wordt vervangen als volgt:

«d) kapitalen en afkoopwaarden van de levensverzekeringscontracten bedoeld in artikel 1451, 2°, indien die kapitalen worden vereffend bij overlijden van de verzekerde of bij het normale verstrijken van het contract, of indien die afkoopwaarden worden vereffend in één van de 5 jaren die aan het normale verstrijken van het contract voorafgaan, voor zover die kapitalen en afkoopwaarden niet dienen voor de weder-samenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening. Hierin zijn eveneens begrepen de kapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan een werknemer of aan een niet in artikel 195, § 1 bedoelde bedrijfsleider en die voortvloeien uit een individuele aanvullende pensioentoezegging wanneer :

– voor die werknemer gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan ;

– die bedrijfsleider gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is; »;

1° le 1°, d, est remplacé par la disposition suivante :

«d) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1° et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;» ;

2° le 1°, e, est abrogé ;

3° le 1° est complété par les dispositions suivantes :

«h) les capitaux visés au 4°, g, tenant lieu de pensions lorsqu'ils sont attribués dans les circonstances visées au 4°, g, par l'employeur ou par l'entreprise à un autre bénéficiaire que celui visé au 4°, g, sans avoir été constitués au moyen de versements préalables;»;

4° le 2°, b, est remplacé par la disposition suivante :

«b) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;» ;

5° le 2°, c, est abrogé ;

6° le 2°, d, est remplacé par la disposition suivante :

«d) les capitaux et valeurs de rachat des contrats d'assurance-vie visés à l'article 1451, 2°, si ces capitaux sont liquidés au décès de l'assuré ou à l'expiration normale du contrat ou si ces valeurs de rachat sont liquidées au cours d'une des cinq années qui précédent l'expiration normale du contrat, dans la mesure où ces capitaux et valeurs de rachat ne servent pas à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire. Sont également compris, les capitaux et valeurs de rachat qui sont attribués à un travailleur ou à un dirigeant d'entreprise non visé à l'article 195, § 1er, et qui résultent d'un engagement individuel de pension complémentaire lorsque :

– pour ce travailleur, il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée de cet engagement individuel de pension complémentaire;

– ce dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;»;

7° het 4°, f , wordt vervangen als volgt :

«f) kapitalen en afkoopwaarden die inkomsten vormen zoals bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, wanneer ze niet belastbaar zijn overeenkomstig artikel 169, § 1, en ze aan de begunstigde worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar, of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, met uitzondering van :

– kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1° ;

– kapitalen en afkoopwaarden die krachtens een individuele aanvullende pensioentoezegging, als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, worden toegekend ofwel aan een werknemer als bedoeld in artikel 31 wanneer er gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat die beantwoordt aan de voorwaarden van de voornoemde wet, ofwel aan een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32 die, gedurende de looptijd van die genoemde individuele aanvullende pensioentoezegging, geen bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid;»;

8° het 4°, g, wordt vervangen als volgt :

«g) kapitalen geldend als pensioenen wanneer die kapitalen door de onderneming worden uitgekeerd aan de in artikel 32, eerste lid, 1°, bedoelde bedrijfsleider die het statuut van zelfstandige heeft en die is bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;».».

VERANTWOORDING

De Raad van State stelt voor om artikel 171, WIB 92 volledig te herschrijven.

De voorgestelde structuur bevat de inkomsten die in aanmerking komen voor een verlaagde aanslagvoet per categorie, naargelang de aard van de inkomsten.

Niettegenstaande deze suggestie zeer waardevol is, wordt niet op dit advies van de Raad van State ingegaan.

Het is de bedoeling om met de fiscale amendementen, de bepalingen van het sociale luik van het wetsontwerp AP te integreren in de fiscale bepalingen.

7° le 4°, f, est remplacé par la disposition suivante :

«f) les capitaux et valeurs de rachat constituant des revenus visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, lorsqu'ils ne sont pas imposables conformément à l'article 169, § 1er, et qu'ils sont liquidés au bénéficiaire à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit, à l'exclusion :

– des capitaux ou valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1° ;

– des capitaux et valeurs de rachat attribués, en vertu d'un engagement individuel de pension complémentaire visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, soit à un travailleur visé à l'article 31 en l'absence d'engagement collectif de pension complémentaire dans l'entreprise pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire répondant aux conditions de la loi précitée, soit à un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32 qui n'a pas reçu de rémunérations répondant aux conditions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire;»;

8° le 4°, g, est remplacé par la disposition suivante :

«g) les capitaux tenant lieu de pensions lorsqu'ils sont alloués par l'entreprise à un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er, 1° qui a le statut d'indépendant et qui est visé à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967, au plus tôt à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit, sans avoir été constitués au moyen de versements préalables;».».

JUSTIFICATION

Le Conseil d'État propose de réécrire intégralement l'article 171, CIR 92.

La structure proposée comprend les revenus qui entrent en considération pour un taux réduit par catégorie, vu la nature des revenus.

Malgré cette suggestion judicieuse, il n'a pas été donné suite à cet avis du Conseil d'État.

Le but, avec les amendements, est d'intégrer les dispositions du volet social de la LPC dans les dispositions fiscales.

Gelet op de reeds verregaande complexiteit van die integratie is het niet opportuun om op dit ogenblik ook grote structurele ingrepen in belangrijke artikelen als de artikelen 34 (zie verantwoording bij het amendement inzake artikel 79-4) en 171, WIB 92 uit te voeren.

De suggestie van de RVS wordt evenwel bewaard om in een volgende fase de ganse structuur van het betreffende artikel aan te passen.

Artikel 171, WIB 92 dat de afzonderlijke aanslagen regelt, wordt wel aangepast aan het sociale luik van het wetsontwerp AP.

Bij de redactie van dit artikel is ervan uitgegaan dat het bestaande belastingregime zo veel mogelijk moet worden behouden.

Hierna volgt een overzicht van het belastingstelsel dat overeenkomstig de bepalingen van het nieuwe artikel 171, WIB 92 van toepassing is op de uitkeringen van aanvullende pensioenen, waarbij de enige verschillen met de huidige regeling te maken hebben met :

- het feit dat alle aanvullende pensioenen van personen die onder het sociale statuut van werknemer vallen, aan hetzelfde belastingstelsel worden onderworpen ;
- de vermindering van het aantal omstandigheden waarin aanvullende pensioenen kunnen worden vereffend ;
- het nieuwe aanslagstelsel voor kapitalen die zonder voorafgaande stortingen zijn gevormd.

Evenwel wordt opgemerkt dat de aanvullende pensioenen die worden uitgekeerd in uitvoering van een individuele aanvullende pensioentoezegging, worden beschouwd als uitkeringen uit individuele levensverzekeringscontracten en dus dezelfde fiscale regels als dergelijke uitkeringen volgen (zie artikel 171, 2°, d en 4°, f, WIB 92, zoals gewijzigd door het huidige amendement), indien ze worden uitgekeerd aan:

- een werknemer voor wie gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan;
- een bedrijfsleider die gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijelperk regelmatig bezoldigd is.

I. Met werkgeversbijdragen gevormde aanvullende pensioenen

I.a. Aanvullende pensioenen belastbaar tegen het progressieve tarief

Aanvullende pensioenen die met werkgeversbijdragen zijn gevormd en die worden vereffend in omstandigheden die niet tot de «gunstige» omstandigheden kunnen worden gerekend, zijn steeds progressief belastbaar.

Dit belastingstelsel stemt overeen met het huidige belastingstelsel behalve wat het aantal «gunstige omstandigheden» betreft, dat wordt verminderd ingevolge de nieuwe wet op de aanvullende pensioenen.

I.b. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 16,5 pct. (artikel 171, 4°, f, WIB 92)

Vu la très grande complexité qu'occasionnerait cette intégration, il n'est pas opportun d'opérer, à l'heure actuelle, de grandes modifications de structure dans des articles importants comme l'article 34 (voir la justification de l'amendement relatif à l'article 79-4) et l'article 171, CIR 92.

La suggestion du Conseil d'État conserve toute sa pertinence afin d'adapter lors d'une prochaine phase toute la structure de l'article concerné.

L'article 171, CIR 92 qui fixe les impositions distinctes, est en outre adapté en fonction du volet social du projet de loi PC.

Le présent article a été rédigé en partant du principe que le régime d'imposition existant devait autant que possible être maintenu.

Ci-après figure un aperçu du régime fiscal qui s'applique, conformément aux dispositions du nouvel article 171, CIR 92, aux versements de pensions complémentaires, et pour lequel les seules différences avec le régime actuel ont trait :

- au fait que toutes les pensions complémentaires des personnes assujetties au statut social des travailleurs subiront le même régime fiscal ;
- à la diminution du nombre de circonstances dans lesquelles ces pensions complémentaires pourront être liquidées ;
- au nouveau régime d'imposition des capitaux constitués sans versements préalables.

A noter toutefois que les pensions complémentaires liquidées en exécution d'un engagement individuel de pension complémentaire sont considérées comme des attributions de contrats d'assurance-vie individuelle et suivent par conséquent les règles fiscales applicables à ces attributions (voir article 171, 2°, d, et 4°, f, CIR 92, tel que modifié par le présent amendement), lorsqu'elles sont liquidées à :

- un travailleur pour lequel il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée d'engagement individuel de pension complémentaire ;
- un dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire.

I. Pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations patronales

I.a. Pensions complémentaires imposables au taux progressif

Les pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations patronales et liquidées dans des circonstances qui ne peuvent pas être considérées comme «favorables» sont toujours imposables au taux progressif.

Ce régime fiscal est en conformité avec le régime fiscal actuel, à l'exception du nombre de «circonstances favorables» qui est en diminution suite à la nouvelle loi sur les pensions complémentaires.

I.b Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 16,5 p.c. (article 171, 4°, f, CIR 92)

Het 4°, f, wordt vervangen door een nieuwe tekst die ertoe strekt de kapitalen en afkoopwaarden van de pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, a tot c, WIB 92 (zoals het is gewijzigd door de huidige amendementen) en die met werkgeversbijdragen zijn gevormd, aan een voordelig belastingregime te onderwerpen wanneer zij naar aanleiding van bepaalde omstandigheden worden uitgekeerd.

Deze bepaling betekent concreet dat kapitalen en afkoopwaarden van pensioentoezeggingen die met werkgeversbijdragen zijn gevormd en die worden uitgekeerd vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van de pensionering van de rechthebbende, of nog naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie de belastingplichtige de rechtverkrijgende is, in aanmerking komen voor een afzonderlijke belastingheffing tegen een aanslagvoet van 16,5 pct.

De beperking van het aantal omstandigheden waarin deze afzonderlijke aanslag kan worden toegepast, is een rechtstreeks gevolg van de bepalingen die terzake door artikel 27, § 1, van het wetsontwerp AP zijn ingevoerd.

Door ook de omstandigheid «overlijden» in dit artikel op te nemen gaat de fiscale tekst zelfs verder dan de sociale tekst die deze mogelijkheid niet expliciet bevat.

Het in deze bepaling geschetste belastingstelsel is tevens van toepassing op de pensioenkapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan bedrijfsleiders voor zover die kapitalen en afkoopwaarden overeenkomstig de bepalingen van artikel 34, WIB 92 althans als een pensioen kunnen worden aangemerkt in hoofde van de bedrijfsleider.

Het advies van de Raad van State werd gevuld met dien verstande dat de herschikking van het volledige artikel momenteel niet wordt uitgevoerd en dat in de redactie van artikel 171, 4°, f, tweede streepje, WIB 92 werd verduidelijkt dat het moet gaan om kapitalen en afkoopwaarden die voortkomen uit individuele aanvullende pensioentoezeggingen als bedoeld in de wet AP.

Tenslotte volgt de Raad van State nog het voorstel van de gemachtigde van de minister om artikel 171, 2°, d, WIB 92 aan te vullen met de omstandigheid «bij het normale verstrijken van het contract».

Die aanvulling is nodig gelet op de uitbreiding van het toepassingsgebied van die bepaling.

In de huidige situatie zullen kapitalen uit individuele levensverzekeringscontracten die bij het normale verstrijken van het contract worden uitgekeerd geen aanleiding geven tot een belastingheffing in de personenbelasting aangezien die aan de indirecte taks op het lange termijnsparen worden onderworpen.

Door de toevoeging aan artikel 171, 2°, d, WIB 92 wordt in feite een tweede pijler pensioen aangemerkt als een uitkering in het kader van de derde pijler wanneer ze gebeuren aan werknemers waarvoor geen collectief stelsel van toepassing was en/of aan bedrijfsleiders die niet op een regelmatige wijze werden bezoldigd.

Deze laatste uitkeringen zijn evenwel niet aan de indirecte taks op het lange termijnsparen onderworpen. Dat blijkt uit de huidige redactie van artikel 184, WZGT.

Le 4°, f, est remplacé par un nouveau texte qui a pour but de soumettre à un régime fiscal avantageux les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension visés à l'article 34, § 1, 2°, a à c, CIR 92 et qui sont constitués au moyen de cotisations patronales, lorsqu'ils sont attribués à l'occasion de certaines circonstances.

Cette disposition signifie de manière concrète que les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension constitués au moyen de cotisations patronales et qui sont alloués à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion de la mise à la retraite du bénéficiaire, ou encore à l'occasion du décès de la personne dont le contribuable est l'ayant droit, entrent en considération pour une taxation distincte au taux de 16,5 p.c.

La limitation du nombre de circonstances dans lesquelles cette taxation distincte peut être appliquée est une conséquence directe des dispositions qui sont introduites par l'article 27, § 1er, du projet de loi PC.

Même si le texte social ne retient pas explicitement cette possibilité, le texte fiscal reprend dans cet article la circonsistance «décès».

Le régime d'imposition visé dans cette disposition est également applicable aux capitaux de pension et aux valeurs de rachat attribués aux dirigeants d'entreprise pour autant que ces capitaux et valeurs de rachats puissent être considérés comme une pension dans le chef du dirigeant d'entreprise conformément avec les dispositions de l'article 34, CIR 92.

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État étant entendu que le réaménagement de l'article en entier n'a pas été exécuté et qu'il a été précisé lors de la rédaction de l'article 171, 4°, f, 2ème tiret, qu'il s'agit de capitaux et valeurs de rachat résultant d'engagements individuels de pension complémentaire visés dans la loi PC.

Enfin, le Conseil d'État suit encore la proposition du délégué du ministre de compléter l'article 171, 2°, d avec la condition «à l'expiration normale du contrat».

Ce complément est nécessaire vu l'extension du champ d'application de cette disposition.

Dans la situation actuelle, les capitaux des contrats d'assurance-vie individuelle liquidés à l'expiration normale du contrat ne donneront pas lieu à une imposition à l'impôt des personnes physiques vu qu'ils sont soumis à la taxe indirecte à l'épargne à long terme.

Par l'ajout à l'article 171, 2°, d, CIR 92, une pension deuxième pilier est en fait considérée comme liquidée dans le cadre du troisième pilier lorsqu'elle est allouée à des travailleurs pour lesquels aucun régime collectif n'était d'application et/ou à des dirigeants d'entreprise qui n'étaient pas rémunérés de manière régulière.

Toutefois, ces dernières prestations ne sont pas soumises à la taxe indirecte à l'épargne à long terme. Cela ressort de la rédaction actuelle de l'article 184, CTAT.

Overeenkomstig dat artikel wordt de indirecte taks gevestigd op de theoretische afkoopwaarde van individueel gesloten levensverzekeringscontracten wanneer de verzekeringnemer de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

Voor de in de aanvulling van artikel 171, 2°, d, WIB 92 bedoelde uitkeringen zal de verzekeringnemer evenwel steeds de werkgever zijn zodat niet aan voornoemde voorwaarde wordt voldaan en bijgevolg de indirecte taks niet van toepassing is.

Om de absurde situatie te vermijden dat de kapitalen die voortvloeien uit individuele aanvullende toezeggingen en die worden uitgekeerd aan de hiervoor bedoelde werknemers en bedrijfsleiders naar aanleiding van het normale verstrijken van het contract, gezamenlijk tegen het progressieve tarief zouden worden belast, terwijl de afkoopwaarden die worden uitgekeerd in één van de vijf jaren die het normale verstrijken van het contract voorafgaan, afzonderlijk worden belast tegen 10 pct., is het absoluut noodzakelijk deze bepaling op de voorgestelde wijze te vervolledigen.

II. Met persoonlijke bijdragen gevormde aanvullende pensioenen

II.a. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 33 pct. (artikel 171, 1°, d, WIB 92)

Aanvullende pensioenen die met persoonlijke bijdragen zijn gevormd en die worden vereffend in omstandigheden die niet tot de «gunstige» omstandigheden kunnen worden gerekend, komen in aanmerking voor de afzonderlijke taxatie tegen het aanslagtarief van 33 pct.

Dit belastingstelsel is eveneens geënt op het huidige stelsel.

II.b. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 10 pct. (artikel 171, 2°, b, WIB 92)

In dezelfde gedachtegang komen de kapitalen en afkoopwaarden van pensioentoezeggingen die zijn gevormd met persoonlijke bijdragen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 171, 2°, b, WIB 92, in aanmerking voor een afzonderlijke taxatie tegen een aanslagvoet van 10 pct. wanneer zij in de «gunstige» omstandigheden worden uitgekeerd.

III. Individuele voortzetting

Artikel 171, 1°, d en 2°, b, WIB 92 omvat ook het totale bedrag van de kapitalen of de afkoopwaarden voortvloeiend uit de individuele voortzetting van een pensioentoezegging.

Dat betekent dat in voorkomend geval de sommen die zijn gevormd met bijdragen die het in artikel 1453, WIB 92 bedoelde bedrag van 1.500 EUR overschrijden en waarvoor geen belastingvermindering is verkregen, dit belastingstelsel zullen ondergaan.

IV. Solidariteitsprestaties

Wat de uitkeringen in het kader van solidariteitsprestaties betreft, wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis invoegt in het wetsontwerp AP.

Conformément à cet article, la taxe indirecte est établie sur la valeur de rachat théorique des contrats d'assurance-vie individuelle lorsque le preneur d'assurance a atteint l'âge de 60 ans.

Pour les prestations visées par l'ajout de l'article 171, 2°, d, CIR 92, le preneur d'assurance sera toutefois l'employeur de telle sorte qu'il n'est pas satisfait à la condition précitée et que par conséquent la taxe indirecte n'est pas applicable.

Afin d'éviter la situation absurde que les capitaux résultant d'engagements individuels complémentaires et liquidés aux travailleurs et dirigeants d'entreprise précités à l'occasion de l'échéance normale du contrat ne soient soumis ensemble au taux progressif, tandis que les valeurs de rachat liquidées au cours d'une des cinq années qui précèdent l'expiration normale du contrat sont soumises au taux de 10 p.c., il est absolument indispensable de compléter cette disposition de la manière proposée.

II. Pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations personnelles

II.a. Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 33 p.c. (article 171, 1°, d, CIR 92)

Les pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations personnelles et liquidées dans des circonstances qui ne peuvent être considérées comme «favorables», entrent en considération pour la taxation distincte au taux de 33 p.c.

Ce régime fiscal est également basé sur le régime actuel.

II.b. Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 10 p.c. (article 171, 2°, b, CIR 92)

Dans le même ordre d'idées, les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension constitués au moyen de cotisations personnelles conformément aux dispositions de l'article 171, 2°, b, CIR 92, entrent en considération pour une taxation distincte au taux de 10 p.c. lorsqu'ils sont attribués dans les circonstances «favorables» visées ci-dessus.

III. Continuation à titre individuel

L'article 171, 1°, d et 2°, b, CIR 92 comprend également le montant total des capitaux de valeurs de rachat qui proviennent de la continuation à titre individuel d'un engagement de pension.

Cela signifie que, le cas échéant, les montants constitués au moyen des cotisations qui dépassent le montant de 1.500 EUR visé à l'article 1453, CIR 92 et pour lesquels aucune réduction d'impôt n'est octroyée, ont le même régime d'imposition.

IV. Prestations de solidarité

En ce qui concerne les attributions dans le cadre des prestations de solidarité, il est renvoyé à la justification générale de l'amendement insérant le Titre IIIbis dans le projet de loi PC.

V. Gratis kapitalen

Artikel 171, 1°, WIB 92 wordt met een littera h aangevuld.

Deze bepaling strekt ertoe zogenaamde gratis pensioenkapitalen voortaan afzonderlijk te belasten tegen het tarief van 33 pct. wanneer die worden toegekend aan werknemers en zelfstandige bedrijfsleiders zonder mandaat alsmede aan bedrijfsleiders-loontrekkers.

Artikel 171, 1°, h, WIB 92 (in ontwerp).

Het betreft hier inzonderheid de éénmalige vergoedingen in kapitaal, geldend als pensioen, die door de werkgever worden betaald of toegekend zonder dat voorafgaande stortingen gebeurden.

De aanvulling van artikel 171, 1°, WIB 92 met een littera h heeft in feite tot doel de kapitalen die in strijd met de bepalingen van de wet AP worden betaald of toegekend, afzonderlijk te belasten aan een ander (hoger) tarief dan de kapitalen die in uitvoering van de bepalingen van de genoemde wet zijn betaald of toegekend.

Voor de in dat artikel bedoelde categorieën van belastingplichtigen moet de vorming van een aanvullend pensioen in uitvoering van de bepalingen van het sociale luik van het wetsontwerp AP (artikel 5, § 3) steeds extern gebeuren.

Wat de bedrijfsleiders betreft, sluit artikel 66, b, vijfde streepje van het sociale luik van het wetsontwerp AP de zelfstandige bedrijfsleiders met mandaat uit van de verplichting om het aanvullend pensioen extern te vormen. Voor die groep van bedrijfsleiders die volledig buiten het toepassingsgebied van de wet AP vallen worden de gratis kapitalen zoals nu reeds het geval is, verder belast tegen het tarief van 16,5 pct. wanneer zij in bepaalde gunstige omstandigheden worden uitgekeerd (zie gewijzigd artikel 171, 4°, g, WIB 92 - in ontwerp).

Dergelijke gratis pensioenkapitalen blijven bij de werkgever/onderneming evenwel aftrekbaar als beroepskost voor zover zij in uitvoering van een contractuele verbintenis worden toegekend.

Anderzijds is de vorming van voorzieningen voor risico's en kosten met het oog op de uitvoering van contractuele verplichtingen inzake aanvullende pensioenen die in strijd zijn met de bepalingen van openbare orde van de wet AP, niet mogelijk. Op fiscaal vlak kan een dergelijke voorziening gevormd met het oog op de uitvoering van een contractuele pensioentoezegging in het voordeel van een bedrijfsleider die niet het statuut heeft van een zelfstandige en mandataris, dan ook niet worden vrijgesteld van belastingen.

Artikel 171, 4°, g, WIB 92 (in ontwerp).

Het gewijzigde artikel 171, 4°, g, WIB 92 strekt ertoe een afzonderlijke taxatie tegen het tarief van 16,5 pct. te waarborgen voor de gratis pensioenkapitalen die worden toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders met een mandaat.

Bij toepassing van artikel 66 van het sociale luik van het wetsontwerp AP is dat de enige categorie waarvoor de individuele aanvullende pensioentoezeggingen niet extern moeten worden gevormd.

V. Capitaux gratuits

L'article 171, 1°, CIR 92 est complété par un littera h.

La présente disposition vise à imposer dorénavant les capitaux de pension gratuits au taux distinct de 33 p.c. lorsqu'ils sont attribués à des travailleurs et des dirigeants d'entreprise indépendants sans mandat ainsi qu'aux dirigeants d'entreprise-salariés.

Article 171, 1°, h, CIR 92(en projet).

Il s'agit plus particulièrement des allocations en capital tenant lieu de pension payées ou attribuées en une fois par l'employeur sans avoir fait l'objet de versements préalables.

L'ajout à l'article 171, 1°, CIR 92 d'un littera h a en fait pour but d'imposer distinctement les capitaux payés ou attribués en contradiction avec les dispositions de la loi PC à un autre taux (plus élevé) que les capitaux payés ou attribués en exécution des dispositions de la loi précitée.

Pour les catégories de contribuables visées dans cet article, la constitution d'une pension complémentaire en exécution des dispositions du volet social du projet de loi PC (article 5, § 3) doit toujours être externalisée.

En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise, l'article 66, b, 5ème tiret du volet social du projet de loi PC exclut les dirigeants d'entreprise indépendants avec mandat de l'obligation d'externaliser la pension complémentaire. Pour ce groupe de dirigeants d'entreprise, qui tombent tout à fait en dehors du champ d'application de la loi PC, les capitaux gratuits sont, comme c'est le cas actuellement, imposés au taux de 16,5 p.c. lorsqu'ils sont attribués dans des circonstances favorables bien précises (voir l'article 171, 4°, g, CIR 92 modifié en projet).

De tels capitaux de pension gratuits restent toutefois des frais professionnels déductibles dans le chef de l'employeur/de l'entreprise pour autant qu'ils soient versés en exécution d'une obligation contractuelle.

En revanche, la constitution de provisions pour risques et charges en vue de faire face à des obligations contractuelles de pension extra-légale en contradiction avec les dispositions d'ordre public de la loi PC n'est pas possible. Sur le plan fiscal, une telle provision constituée en vue de couvrir un engagement contractuel de pension conclu au profit d'un travailleur ou d'un dirigeant qui n'a pas le statut de mandataire indépendant ne pourrait donc être admise en exonération d'impôt.

Article 171, 4°, g, CIR 92 (en projet)

L'article 171, 4°, g, CIR 92 modifié vise à garantir une imposition distincte au taux de 16,5 p.c. aux capitaux de pension gratuits attribués aux dirigeants d'entreprise indépendants avec mandat.

Par application de l'article 66 du volet social du projet de loi PC, c'est la seule catégorie pour laquelle les engagements individuels de pension complémentaire ne doivent pas être constitués de manière externe.

De gratis kapitalen die aan de beoogde zelfstandige bedrijfsleiders met mandaat worden toegekend, vallen buiten het toepassingsgebied van het wetsontwerp AP en worden nu reeds afzonderlijk belast tegen een tarief van 16,5 pct. wanneer zij in bepaalde omstandigheden worden uitgekeerd.

Dat aanslagstelsel blijft behouden voor die specifieke categorie van bedrijfsleiders.

Controlemaatregelen

Voor de in artikel 171, 1°, h, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde gratis kapitalen moet de belastingadministratie een systeem van uitwisseling van inlichtingen met de Controledienst voor de verzekeringen (CDV) opzetten.

Aangezien het hier kapitalen betreft die in strijd met de bepalingen van het wetsontwerp AP worden toegekend, zal de CDV een geldboete toepassen die 35 pct. bedraagt van het betreffende kapitaal.

De CDV moet evenwel door de belastingdienst worden ingelicht over de betaling van dergelijke gratis pensioenkapitalen.

Attractiebeginsel :

Wat de toepassing van het attractiebeginsel voor de bedrijfsleiders betreft, moet het volgende onderscheid worden gemaakt

1. Wat groepsverzekeringen betreft :

Gelet op de specifieke bepalingen van artikel 34, § 1, 2°, a, WIB 92 (in ontwerp) moeten de uitkeringen die voortkomen van groepsverzekeringen in principe als pensioenen worden aangemerkt en dit ongeacht of zij met persoonlijke bijdragen, met werkgeversbijdragen of met beide zijn gevormd.

Het zogenaamde attractiebeginsel is dus niet van toepassing op de kapitalen en afkoopwaarden van groepsverzekeringen die een verzekeringsmaatschappij aan de gunstigste bedrijfsleider uitkeert, zelfs niet wanneer die uitkering vóór pensionering van de bedrijfsleider plaatsheeft. Die kapitalen en afkoopwaarden worden bijgevolg niet als bezoldigingen van bedrijfsleiders maar als pensioenen aangemerkt.

2. Wat bedrijfsleidersverzekeringen betreft :

Op de kapitalen die een onderneming aan een bedrijfsleider betaalt of toekent, is in principe het zogenaamde attractiebeginsel van toepassing. Dit geldt ook voor de kapitalen die de onderneming door middel van een bedrijfsleidersverzekering heeft gevormd en vervolgens aan de bedrijfsleider doorstort. Deze kapitalen worden dus in beginsel als een bezoldiging van bedrijfsleider in de zin van artikel 32, WIB 92 aangemerkt.

Evenwel kan een kapitaal dat wordt uitgekeerd aan een bediende-bedrijfsleider, die een opdracht als bestuurder of zaakvoerder in de onderneming blijft uitoefenen, toch als een pensioen in de zin van artikel 34, § 1, 1°, WIB 92 worden aangemerkt, wanneer aan de volgende voorwaarden voldaan is :

1) de verkrijger moet voorheen en onderscheiden van zijn opdracht als bestuurder of zaakvoerder in de onderneming-

Les capitaux gratuits attribués aux dirigeants d'entreprise indépendants avec mandat précités tombent en dehors du champ d'application du projet de la loi PC et sont déjà actuellement imposés au taux distinct de 16,5 p.c. lorsqu'ils sont liquidés dans des circonstances précises.

Ce régime d'imposition subsiste pour cette catégorie spécifique de dirigeants d'entreprise.

Mesures de contrôle

En ce qui concerne les capitaux gratuits visés à l'article 171, 1°, h, WIB 92 (en projet), l'administration fiscale doit mettre sur pied un système d'échange de renseignements avec l'Office de contrôle des assurances (OCA).

Etant donné qu'il s'agit ici des capitaux attribués en contradiction avec les dispositions du projet de loi PC, l'OCA appliquera une amende s'élevant à 35 p.c. du capital concerné.

L'OCA doit toutefois être informé par le service de taxation du paiement de tels capitaux de pension gratuits.

Principe d'attraction :

En ce qui concerne l'application du principe d'attraction à l'égard des dirigeants d'entreprise, la distinction suivante doit être faite :

1. En ce qui concerne les assurances-groupe :

Vu les dispositions spécifiques de l'article 34, § 1er, 2°, a, CIR 92 (en projet), les indemnités résultant d'assurances-groupe doivent être considérées en principe comme des pensions, et ce qu'elles soient constituées au moyen de cotisations personnelles, au moyen des cotisations patronales ou des deux.

Le principe d'attraction n'est donc pas d'application aux capitaux et valeurs de rachat d'assurances-groupe qu'une entreprise d'assurance octroie au bénéficiaire dirigeant d'entreprise, même pas lorsque ce versement a lieu avant la mise à la retraite du dirigeant d'entreprise. Ces capitaux et valeurs de rachat ne sont pas par conséquent considérés comme des rémunérations mais comme des pensions.

2. En ce qui concerne les assurances dirigeants d'entreprise :

Le principe d'attraction s'applique en principe aux capitaux qu'une entreprise paie ou attribue à un dirigeant d'entreprise. Cela vaut aussi pour les capitaux que l'entreprise a constitués au moyen d'une assurance dirigeant d'entreprise et versés par la suite à ceux-ci. Ces capitaux sont donc en principe considérés comme une rémunération de dirigeant d'entreprise au sens de l'article 32, CIR 92.

Toutefois, un capital attribué à un dirigeant d'entreprise-salarié qui continue à exercer une mission d'administrateur ou de gérant dans l'entreprise peut quand même être considéré comme une pension au sens de l'article 34, § 1er, 1°, CIR 92, lorsqu'il est satisfait aux conditions suivantes :

1) le bénéficiaire doit, préalablement et indépendamment de sa mission en tant qu'administrateur ou gérant dans l'entreprise,

krachtens een arbeidsovereenkomst een aan de RSZ onderworpen bezoldigde functie hebben uitgeoefend;

2) het kapitaal moet contractueel overeengekomen zijn en als extrawettelijk pensioen gelden voor de sub 1° bedoelde werkzaamheid en niet voor de opdracht als bestuurder of zaakvoerder;

3) het kapitaal wordt uitgekeerd bij de definitieve stopzetting van de bezoldigde werkzaamheid wegens het bereiken van een zekere leeftijd;

4) de voortgezette werkzaamheid in de onderneming moet strikt beperkt blijven tot de eigenlijke opdracht als bestuurder of zaakvoerder.

Wanneer één van die vier voorwaarden niet vervuld is, wordt het kapitaal als een bezoldiging van bedrijfsleider in de zin van artikel 32, WIB 92 aangemerkt.

Het attractiebeginsel wordt niet aangetast door het wetsontwerp AP voor wat de onder 2 hiervoor beoogde situatie betreft.

Inwerkingtreding

Artikel 171, 1°, h, WIB 92 zal van toepassing zijn op de beoogde gratis kapitalen die voortvloeien uit toezeggingen die worden toegekend vanaf de datum van de inwerkingtreding van het wetsontwerp AP.

Wat artikel 171, 1°, h, WIB 92 betreft, is het advies van de Raad van State niet gevuld.

De tekst die de Raad van State voorstelt omvat niet de gratis pensioenen die worden toegekend zonder dat er contractuele verbintenis bestaat. Die tekst is bijgevolg te eng.

Artikel 171, 4°, g, WIB 92 zal van toepassing zijn op de erin beoogde gratis kapitalen, ongeacht de datum van de toezegging.

Tenslotte verwijst de Raad van State verkeerdelyk naar het arrest 120/2001 van 10 oktober 2001 van het Arbitragehof.

Wellicht wordt het arrest 30/2001 van 1 maart 2001 van hetzelfde Hof bedoeld betreffende gratis uitgeoefende mandaten.

Dat arrest betreft evenwel het geval van een werknemerloontrekker die een bestuurdersmandaat in de onderneming verkrijgt.

Aangezien het een «gratis» mandaat betreft dat geen enkel inkomen genereert, oordeelt het Arbitragehof dat er geen sprake van kan zijn het attractiebeginsel toe te passen op de bezoldigingen uit de loontrekende activiteit.

Het betreft hier evenwel een dossier met een andere problematiek dan de pensioenproblematiek. Beide dossiers worden best apart gehouden.

Wat artikel 171, 2°, d, WIB 92 (in ontwerp) betreft, is het advies van de Raad van State evenmin gevuld.

Deze bepaling is van toepassing op de kapitalen en afkoopwaarden voortkomend van individuele levensverzekeringscontracten.

De tweede zin (vanaf «Hierin zijn eveneens begrepen ...») betreft eveneens contracten die buiten de toepassing van de tweede pijler vallen omdat zij niet aan bepaalde voorwaarden voldoen.

avoir exercé une fonction d'employé soumise à l'ONSS conformément à un contrat de travail ;

2) le capital doit être accordé contractuellement et valoir à titre de pension extra-légale pour le travail visé sub 1° et non pour la mission d'administrateur ou de gérant ;

3) le capital est alloué lors de la cessation définitive de l'activité en tant que salarié à cause de l'atteinte d'une certaine limite d'âge ;

4) l'activité exercée dans l'entreprise doit être strictement limitée à sa propre mission d'administrateur ou de gérant.

Lorsqu'une des quatre conditions n'est pas remplie, le capital est à considérer comme une rémunération de dirigeant d'entreprise au sens de l'article 32, CIR 92.

Le projet de loi PC ne porte pas atteinte au principe d'attraction pour ce qui concerne la situation visée sous le 2.

Entrée en vigueur

L'article 171, 1°, h, CIR 92 sera applicable aux capitaux gratuits visés qui sont attribués à partir de la date d'entrée en vigueur du projet de loi PC.

On ne s'est pas conformé à l'avis du Conseil d'État en ce qui concerne l'article 171, 1°, h, CIR 92.

Le texte que le Conseil d'État propose ne comprend pas les pensions à titre gratuit attribuées sans qu'il n'existe un lien contractuel. Par conséquent, ce texte est trop limité.

L'article 171, 4°, g, CIR 92 sera d'application aux capitaux gratuits y visés, quelle que soit la date de l'engagement.

Enfin, le Conseil d'État fait référence de manière erronée à l'arrêt 120/2001.

L'arrêt 30/2001 du 1 mars 2001 de la même Cour vise sans doute les mandats exercés gratuitement.

Cependant, l'arrêt précité est relatif au cas d'un travailleur salarié qui bénéficie d'un mandat d'administrateur dans l'entreprise

Vu qu'il s'agit d'un mandat «gratuit» qui ne génère aucun revenu, la Cour d'arbitrage estime qu'il n'est pas question d'appliquer le principe d'attraction sur les rémunérations provenant de l'activité de salarié.

Toutefois, il s'agit ici d'un dossier dont la problématique est différente de la problématique pension. Les deux dossiers doivent être traités séparément.

On ne s'est pas conformé également à l'avis du Conseil d'État en ce qui concerne l'article 171, 2°, d, CIR 92 (en projet).

Cette disposition s'applique aux capitaux et valeurs de rachat provenant de contrats d'assurance-vie individuelle.

La deuxième phrase (à partir de «Sont également compris...») concerne également des contrats qui n'entrent pas dans le cadre de l'application du deuxième pilier parce qu'ils ne satisfont pas à des conditions précises.

Het gaat inzonderheid om de contracten die in het kader van een individuele toezegging zijn gesloten voor een werknemer wanneer in de onderneming geen collectieve toezegging bestaat of heeft bestaan of voor een niet regelmatig bezoldigde bedrijfsleider:

Aangezien de hiervoor bedoelde individuele aanvullende toezeggingen volledig in de derde pijler en niet in de tweede pijler vallen, is die bepaling terecht in artikel 171, 2°, d, WIB 92 opgenomen.

In dit verband kan nog nuttig worden verwezen naar de verantwoording bij het amendement inzake artikel 79-5, daar waar de individuele aanvullende pensioentoezeggingen worden toegelicht.

VI. Overgangsbepaling

Wat de toepassing van artikel 171, WIB 92 betreft, wordt nog een overgangsbepaling ingevoerd in artikel 515quater, WIB 92. In dat verband wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement dat dit artikel invoegt.

Specifiek voor sommige gratis kapitalen wordt nog een afzonderlijke overgangsbepaling ingevoerd.

Wat de gratis kapitalen betreft die worden uitgekeerd in uitvoering van een contractuele verbintenis die is gesloten voor de inwerkingtreding van de wet AP, wordt in artikel 515octies een overgangsbepaling ingevoerd overeenkomstig dewelke die kapitalen het bestaande aanslagstelsel behouden (afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 16,5 pct. indien in een aantal gunstige omstandigheden uitgekeerd).

Wat de in uitvoering van een contractuele verbintenis toegekende gratis kapitalen betreft zal het nieuwe artikel 171, 1°, h, WIB 92 bijgevolg slechts van toepassing zijn op de beoogde kapitalen die worden uitgekeerd in uitvoering van een verbintenis, gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

Nr. 66 VAN DE REGERING

Art. 79-16

Een artikel 79-16 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-16.— Artikel 195, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door artikel 22 het koninklijk besluit van 20 december 1996, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«§ 2. Behalve indien de overeenkomsten enkel voorzien in voordelen bij overlijden, worden premies van levensverzekeringen betreffende overeenkomsten die in het voordeel van de onderneming zijn gesloten, met de in § 1, tweede lid, vermelde bijdragen gelijkgesteld en zijn zij slechts aftrekbaar, onder de voorwaarden en binnen de grenzen als bepaald in deze titel, indien deze

Il s'agit en particulier des contrats conclus dans le cadre d'un engagement individuel avec un travailleur ou un dirigeant d'entreprise rémunéré de manière non périodique lorsqu'il n'existe pas ou n'a pas existé d'engagement collectif dans l'entreprise.

Vu que les engagements complémentaires individuels visés ci-dessus relèvent intégralement du troisième pilier et non du deuxième pilier, cette disposition est reprise directement à l'article 171, 2°, d, CIR 92.

En ce sens, il peut être utile de faire référence à la justification de l'amendement relatif à l'article 79-5 où les engagements individuels de pension complémentaire sont commentés.

VI. Disposition transitoire

En ce qui concerne l'application de l'article 171, CIR 92, une disposition transitoire est introduite à l'article 515quater, CIR 92. A ce sujet, il est renvoyé à la justification de l'amendement insérant cet article.

Il est insérée une disposition particulière transitoire spécifiquement pour certains capitaux gratuits.

En ce qui concerne les capitaux gratuits alloués en exécution d'une obligation contractuelle conclue avant l'entrée en vigueur de la loi PC, il est insérée une disposition transitoire à l'article 515octies par laquelle ces capitaux conservent le régime d'imposition actuel (imposables distinctement au taux de 16,5 p.c. s'ils sont alloués dans un certain nombre de circonstances favorables)

En ce qui concerne les capitaux gratuits attribués en exécution d'une obligation contractuelle, le nouvel article 171, 1°, h, CIR 92 sera par conséquent uniquement applicable aux capitaux visés alloués en exécution d'une obligation conclue avant l'entrée en vigueur de la loi PC.

N° 66 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-16

Insérer un article 79-16 libellé comme suit :

«Art. 79-16. — L'article 195, § 2, du même Code, modifié par l'article 22 de l'arrêté royal du 20 décembre 1996, est remplacé par la disposition suivante :

«§ 2. Sauf si les contrats prévoient uniquement des avantages en cas de décès, les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de l'entreprise sont assimilées aux cotisations visées au § 1er, alinéa 2, et ne sont déductibles aux conditions et dans la limite prévues à ce titre, que si ces contrats ont été conclus sur la tête d'un dirigeant

overeenkomsten werden gesloten op het hoofd van een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, en tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst.

Om het aftrekbaar deel van de premies te bepalen komen uitsluitend de in § 1, tweede lid, omschreven bezoldigingen in aanmerking.».

VERANTWOORDING

Er wordt aan herinnerd (zie de verantwoording van de amendementen die artikel 38, WIB 92 wijzigen), dat het wetsontwerp AP voortaan verplicht tot de externe financiering van individuele pensioentoezeggingen, met uitsluiting van die welke zijn gesloten in het voordeel van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92 (mandatarissen van ondernemingen) die het statuut van zelfstandige hebben (personen als bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het KB nr. 38 van 27 juli 1967).

Om deze redenen wordt artikel 195, § 2, WIB 92 gewijzigd teneinde de mogelijkheid te beperken een bedrijfsleider-verzekering te sluiten die in voordelen bij leven voorziet, op het hoofd van enkel de zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen.

Rekening houdende met de verplichting inzake externe financiering ingesteld bij het wetsontwerp AP in het voordeel van andere bedrijfsleiders, past het dus te bepalen dat de premies voor bedrijfsleidersverzekeringen die niet zijn gesloten op het hoofd van een zelfstandig bedrijfsleider mandataris niet meer aftrekbaar zijn.

Dat betekent dat de levensverzekeringspremies inzake contracten die in het voordeel van de onderneming werden gesloten op het hoofd van bedrijfsleiders die geen zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen zijn, of op het hoofd van niet-bedrijfsleiders, niet langer aftrekbaar zijn.

Twee uitzonderingen blijven evenwel bestaan, naast het geval van de zelfstandige bedrijfsleider mandataris :

- de premies betaald ter uitvoering van contracten die uitsluitend voorzien in voordelen bij overlijden (artikel 195, § 2, WIB 92, dat op dat vlak niet werd gewijzigd, voorziet thans in de aftrek van deze premies zonder toepassing van de voorwaarden bepaald in artikel 195, § 1, WIB 92) ;

- de premies betaald ter uitvoering van bedrijfsleider-verzekeringscontracten gesloten vóór de datum van inwerktingreding van de wet AP.

Deze laatste uitzondering zal, enerzijds, worden ingesteld door middel van de inwerktingreding die door de Koning zal worden vastgesteld. Hierin zal worden vastgelegd dat de nieuwe bepaling van toepassing zal zijn op premies betaald ter uitvoering van bedrijfsleiderverzekeringscontracten die zullen worden gesloten vanaf de datum die samenvalt met de datum van inwerktingreding van de bepalingen ter zake van de wet AP. Anderzijds zal deze uitzondering voor de contracten die vóór deze datum zijn gesloten worden ingesteld door een overgangsbepaling (overgangsbepaling = artikel 515sexies, WIB 92, ingevoegd door een ander amendement).

Op deze manier zullen de ondernemingen vrij kunnen beschikken om bedrijfsleiderverzekeringscontracten te onderschrijven die in voorkomend geval bestemd zijn, ofwel om een individuele pensioentoezegging te financieren, in het voordeel

d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er, 1°, et occupé en dehors d'un contrat de travail.

Les rémunérations définies au § 1er, alinéa 2, sont seules prises en considération pour la détermination de la partie déductible des primes.».

JUSTIFICATION

Pour rappel (voir la justification des amendements modifiant l'article 38, CIR 92), le projet de loi PC impose désormais le financement externe des engagements individuels de pension, à l'exception de ceux qui sont conclus en faveur des dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92 (mandataires d'entreprise) qui ont le statut d'indépendant (personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'AR n° 38 du 27 juillet 1967).

Pour ces motifs, l'article 195, § 2, CIR 92 est modifié afin de limiter la possibilité de conclure un contrat d'assurance dirigeant d'entreprise, prévoyant des avantages en cas de vie, sur la tête des seuls dirigeants mandataires indépendants.

Compte tenu de l'obligation de financement externe prévue par le projet de loi PC en faveur des autres dirigeants, il convient donc de prévoir que les primes de contrats d'assurance-dirigeant qui ne sont pas conclus sur la tête d'un dirigeant mandataire indépendant ne sont plus déductibles.

Cela implique que les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de la société sur la tête de dirigeants qui ne sont pas des mandataires indépendants, ou sur la tête de non-dirigeants ne sont plus déductibles.

Deux exceptions subsistent toutefois, outre le cas des dirigeants mandataires indépendants :

- les primes payées en exécution de contrats qui prévoient uniquement des avantages en cas de décès (article 195, § 2, CIR 92, qui est inchangé sur ce plan, prévoit actuellement la déduction de ces primes sans application des conditions prévues à l'article 195, § 1er, CIR 92) ;

- les primes payées en exécution de contrats d'assurance-dirigeant conclus avant la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Cette dernière exception sera organisée, d'une part, par le biais de la disposition d'entrée en vigueur qui sera fixée par le Roi en précisant que la nouvelle disposition s'appliquera aux primes payées en exécution de contrats d'assurance-dirigeant qui seront conclus à partir d'une date concomitante à l'entrée en vigueur des dispositions en question de la loi PC et, d'autre part, par une disposition transitoire en ce qui concerne les contrats conclus avant cette date (disposition transitoire = article 515sexies, CIR 92, introduit par un autre amendement).

De cette façon, les entreprises auront toute latitude de souscrire des contrats d'assurance-dirigeant destinés soit à financer, le cas échéant, un engagement individuel de pension, au profit d'un dirigeant mandataire indépendant, encore et toujours

van een zelfstandig bedrijfsleider mandataris, die overeenkomstig de wetgeving op de controle van de verzekeringen nog steeds en blijvend intern gefinancierd mag worden, ofwel om de ondernemingsrisico's die verbonden zijn aan het overlijden van een van haar leden te verzekeren.

In alle andere gevallen zal de aftrek van de premies van een bedrijfsleiderverzekering geen toepassing meer kunnen vinden, bij gebrek aan enig nut van dit type van contract (ten name van de zelfstandige bedrijfsleider - mandatarissen zelf, heeft de bedrijfsleiderverzekering overigens ook nog slechts een zeer ondergeschikt belang aangezien aan de ondernemingen de mogelijkheid wordt gegeven een individueel levensverzekeringscontract te onderschrijven in het persoonlijk voordeel van deze bedrijfsleiders, met een correlatieve vrijstelling van de premies ter name van de genieters – zie het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult).

Het past in dit verband nog eens te onderstrepen dat de maatregelen bepaald in artikel 195, § 2, WIB 92 de op het vlak van de levensverzekeringen van bedrijfsleider, de aangebrachte wijzigingen aan de financieringswijze van de individuele pensioentoezeggingen door het wetsontwerp AP, precies weergeven.

De werknemers en de bedrijfsleiders (daaronder begrepen die welke zijn bedoeld door de uitzondering inzake de verplichting van externe financiering) kunnen evenwel genieten van soepele maatregelen inzake externe financiering van individuele pensioentoezeggingen die hen zijn toegekend, zodanig dat de draagwijde van de uitzondering waarin uitdrukkelijk op fiscaal vlak werd voorzien voor zelfstandige bedrijfsleiders die een mandaat hebben, ondergeschikt is.

Het advies van de Raad van State is niet gevuld.

De Regering heeft beslist de aftrek van premies als beroeps-kosten in afwijking van de bepalingen van artikel 49, WIB 92, af te wijzen wanneer zij verband houden met contracten die in het voordeel van de onderneming zijn gesloten op het hoofd van bedrijfsleiders die geen zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen zijn of op het hoofd van niet-bedrijfsleiders en wanneer die contracten in voordelen bij leven voorzien..

De door de Raad van State vermeende dubbele belasting is alleszins geen juridische dubbele belasting aangezien de belastbare materie geen tweemaal bij dezelfde belastingplichtige wordt belast.

Inwerkingtreding

De nieuwe bepaling zal van toepassing zijn op de premies betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

Overgangsmaatregelen zijn voorzien voor de levensverzekeringscontracten gesloten voor de inwerkingtreding van de wet AP (artikel 515quinquies, WIB 92, ingevoegd door een ander amendement), alsmede voor de verrichtingen inzake de omzetting van bedrijfsleiderverzekeringen in individuele levensverzekeringscontracten die behoren tot de tweede pijler (artikel 515sexies, ingevoegd door een ander amendement).

autorisé par voie de financement interne par la législation relative au contrôle des assurances, soit à assurer les risques de l'entreprise qui sont liés au décès d'un de ses membres.

Dans tous les autres cas, la déduction des primes d'assurance-vie d'un dirigeant d'entreprise ne trouvera plus à s'appliquer, à défaut d'une quelconque utilité de ce type de contrat (dans le chef même des dirigeants mandataires indépendants, l'assurance dirigeant d'entreprise ne revêt du reste plus qu'un intérêt très secondaire dans la mesure où la possibilité est donnée aux entreprises de souscrire un contrat d'assurance-vie individuelle au profit personnel de ces dirigeants avec exonération corrélative des primes dans le chef des bénéficiaires - voir amendement complétant l'article 38, CIR 92).

Il convient encore une fois de souligner à ce sujet le fait que les mesures prévues à l'article 195, § 2, CIR 92 reflètent exactement sur le plan des assurances-vie dirigeant d'entreprise, les modifications apportées au mode de financement des engagements individuels de pension par le projet de loi PC.

Les travailleurs et les dirigeants d'entreprise (y compris ceux qui sont visés par l'exception à l'obligation de financement externe) peuvent toutefois bénéficier de mesures souples de financement externe des engagements individuels de pension qui leur sont octroyés, de sorte que la portée de l'exception prévue expressément sur le plan fiscal pour les dirigeants mandataires indépendants est secondaire.

On ne s'est pas conformé à l'avis du Conseil d'État.

Par dérogation aux dispositions de l'article 49, CIR 92, le Gouvernement a décidé de refuser la déduction des primes à titre de frais professionnels lorsqu'elles se rattachent à des contrats conclus à l'avantage de l'entreprise sur la tête des dirigeants d'entreprise qui ne sont pas des dirigeants d'entreprise indépendants mandataires ou sur la tête de non-dirigeants d'entreprise et lorsque ces contrats prévoient des avantages en cas de vie.

La double taxation telle qu'elle ressort de l'avis du Conseil d'État n'est pas du tout une double imposition juridique vu que la matière taxable n'est pas imposée deux fois dans le chef du même contribuable.

Entrée en vigueur

La nouvelle disposition s'appliquera aux primes payées à partir de la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Des mesures transitoires sont prévues pour les contrats d'assurance-vie conclus avant l'entrée en vigueur de la loi PC (article 515quinquies, CIR 92, introduit par un autre amendement), ainsi que pour les opérations de transformation de contrats d'assurance dirigeant d'entreprise en contrats d'assurance-vie individuelle appartenant au deuxième pilier (article 515sexies, introduit par un autre amendement).

Nr. 67 VAN DE REGERING

Art. 79-17

Een artikel 79-17 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-17. — In artikel 205, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen door het koninklijk besluit van 20 december 1996, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 2° wordt vervangen als volgt :

«2° de in artikel 53, 6° tot 11°, 14° en 21° tot 23° vermelde kosten ;» ;

2° het 5° wordt vervangen als volgt :

«5° de bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, en de ermee gelijkgestelde premies van bepaalde levensverzekeringen, voor zover die bijdragen en premies niet voldoen aan de voorwaarden en de grenzen gesteld in de artikelen 59 en 195, alsmede de pensioenen, aanvullende pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen voor zover die sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in artikel 60 ;»..».

VERANTWOORDING

Artikel 205, § 2, WIB 92 formuleert een regel inzake de beperking van de aftrek bedoeld in artikel 202, WIB 92 (definitief belaste inkomsten) door met name de bijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood te begrenzen voor zover deze sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in de artikelen 59 en 195, WIB 92 (artikel 205, § 2, 5°, WIB 92).

Deze bepaling moet worden aangepast om rekening te houden met de wijzigingen aan artikel 52, 3°, b, WIB 92 die in andere amendementen zijn opgenomen.

Bij de berekening van de in artikel 205, § 2, WIB 92 bedoelde aftrekbeperking, moet tevens rekening worden gehouden met de in artikel 53, 21° tot 23°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde kosten die niet als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt.

Inwerkingtreding

De bepaling zal van toepassing zijn vanaf het eerste aanslagjaar waarvoor de wijzigingen die deze amendementen hebben aangebracht aan de artikelen 53 en 59, WIB 92 toepassing zullen vinden op de bijdragen en premies, die in die bepalingen zijn beoogd.

N° 67 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-17

Insérer un article 79-17 libellé comme suit :

«Art 79-17. — A l'article 205, § 2, du même Code, remplacé par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, sont apportées les modifications suivantes :

1° le 2° est remplacé par la disposition suivante :

«2° des frais visés à l'article 53, 6° à 11°, 14° et 21° à 23° ;» ;

2° le 5° est remplacé par la disposition suivante :

«5° des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, et les primes y assimilées de certaines assurances-vie, dans la mesure où ces cotisations et primes ne satisfont pas aux conditions et limites fixées par les articles 59 et 195, ainsi que des pensions, pensions complémentaires, rentes et autres allocations en tenant lieu dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par l'article 60 ;»..».

JUSTIFICATION

L'article 205, § 2, CIR 92 énonce une règle de limitation de la déduction prévue à l'article 202, CIR 92 (revenus définitivement taxés) en visant notamment les cotisations d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré, dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par les articles 59 et 195, CIR 92 (article 205, § 2, 5°, CIR 92).

Cette disposition doit être adaptée pour tenir compte des modifications à l'article 52, 3°, b, CIR 92 reprises dans un autre amendement.

Pour calculer la limite de la déduction visée à l'article 205, § 2, CIR 92, il faut tenir compte des frais visés à l'article 53, 21° à 23°, CIR 92 (en projet) qui ne sont pas considérés comme des frais professionnels déductibles.

Entrée en vigueur

La disposition s'appliquera à partir du premier exercice d'imposition pour lequel les modifications apportées aux articles 53 et 59 CIR 92 par les présents amendements trouveront à s'appliquer aux cotisations et primes, visées par ces dispositions.

Nr. 68 VAN DE REGERING

Art. 79-18

Een artikel 79-18 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-18. – Artikel 223, 2°, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

«2° de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 22°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en de in artikel 53, 23°, bedoelde kapitalen ;».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij het amendement dat artikel 234, WIB 92 wijzigt.

De in artikel 53, 21°, WIB bedoelde voordelen worden niet in de belastbare basis opgenomen aangezien het geen pensioenen of aanvullende pensioenen betreft maar eerder voordelen die vergelijkbaar zijn met de in artikel 53, 14°, WIB 92 bedoelde sociale voordelen die evenmin in de belastbare grondslag worden opgenomen.

Nr. 69 VAN DE REGERING

Art. 79-19

Een artikel 79-19 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-19. — In artikel 225, tweede lid, 5°, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «tegen het tarief van 39 pct.» vervangen door de woorden «tegen het tarief vermeld in artikel 215, eerste lid,».

VERANTWOORDING

De aan de rechtspersonenbelasting onderworpen rechtspersonen zijn overeenkomstig de bepalingen van artikel 223, 2°, WIB 92 ondermeer belastbaar op de in artikel 52, 3°, b en 5°, WIB 92 vermelde bijdragen en pensioenen of toelagen.

Overeenkomstig artikel 225, tweede lid, 5°, WIB 92, moet de verschuldigde belasting op die sommen worden berekend tegen het tarief van 39 pct., zijnde het tarief van de vennootschapsbelasting.

Ingevolge de op til staande hervorming van de vennootschapsbelasting wordt het in artikel 215, eerste lid, WIB 92, bedoelde tarief inzake vennootschapsbelasting, verlaagd tot 33 pct.

N° 68 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-18

Insérer un article 79-18 libellé comme suit :

«Art. 79-18. – L'article 223, 2°, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«2° des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 22°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, des pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et des capitaux visés à l'article 53, 23° ;».

JUSTIFICATION

Voir justification de l'amendement modifiant l'article 234, CIR 92.

Les avantages visés à l'article 53, 21°, CIR 92 ne sont pas repris dans la base imposable vu qu'il ne s'agit pas de pensions ou pensions complémentaires mais plutôt des avantages comparables aux avantages sociaux visés à l'article 53, 14°, CIR 92 qui ne sont pas non plus repris dans la base imposable.

N° 69 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-19

Insérer un article 79-19 libellé comme suit :

«Art. 79-19. — Dans l'article 225, alinéa 2, 5°, du même Code, les mots «au taux de 39 p.c.» sont remplacés par les mots «au taux visé à l'article 215, alinéa 1er, «.».

JUSTIFICATION

Les personnes morales soumises à l'impôt des personnes morales sont conformément aux dispositions de l'art. 223, 2°, CIR 92 entre autres imposables sur les cotisations et pensions ou allocations visées à l'article 52, 3°, b et 5°, CIR 92.

Conformément à l'article. 225, alinéa 2, 5°, CIR 92, l'impôt dû sur ces sommes doit être calculé au taux de 39 p.c., à savoir le taux de l'impôt des sociétés.

Suite à la réforme de l'impôt des sociétés qui est annoncée le taux de l'impôt des sociétés visé à l'article 215, alinéa 1er, CIR 92 est réduit à 33 p.c.

Zoals de Raad van State terecht opmerkt, moet het in artikel 225, tweede lid, 5°, WIB 92 vermelde tarief worden aangepast aan de verlaging van het tarief inzake vennootschapsbelasting.

Door in het 5° van het tweede lid van artikel 225, WIB 92 te verwijzen naar het in artikel 215, eerste lid bedoelde tarief, wordt een logische, automatische koppeling verkregen tussen beide tarieven. Die automatische koppeling bestaat overigens ook voor de niet verblijfhouderende rechtspersonen (artikel 247, 2°, WIB 92).

Het advies van de Raad van State is gevolgd.

Inwerkingtreding

Aangezien de inwerkingtreding van de hervorming van de vennootschapsbelasting wordt verbonden aan het aanslagjaar 2004 is het logisch dat ook de inwerkingtreding van artikel 225, tweede lid, 5°, WIB 92 aan datzelfde aanslagjaar wordt verbonden en dus in voorkomend geval zal afwijken van de inwerkingtreding van het grootste deel van de overige bepalingen van het wetsontwerp AP.

Nr. 70 VAN DE REGERING

Art. 79-20

Een artikel 79-20 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-20. — Artikel 234, 3°, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

«3° op de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 22°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, op de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en op de in artikel 53, 23°, bedoelde kapitalen ;».

VERANTWOORDING

Het begrip werkgeversbijdragen en -premies is aangepast in de artikelen 223, 2° en 234, 3°, WIB 92 als gevolg van wijzigingen die in artikel 52, 3°, b, WIB 92 werden aangebracht. De twee grenzen die thans in artikel 59 van hetzelfde Wetboek zijn opgenomen, worden beoogd.

Bovendien worden de artikelen 223, 2° en 234, 3°, WIB 92 aangevuld teneinde tevens de werkgeversbijdragen en -premies te beogen die worden betaald in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen in de mate waarin zij de in artikel 53, 22°, WIB 92 beoogde grens overschrijden.

Diezelfde bepalingen worden aangevuld teneinde de sommen te vatten die verband houden met de rechtstreekse uitbetaling, door de werkgever, van kapitalen die naar aanleiding van een geval van arbeidsongeschiktheid worden uitgekeerd en die zijn bedoeld in artikel 53, 23°, WIB 92.

Comme le Conseil d'État le fait remarquer justement, le taux visé à l'article 225, alinéa 2, 5°, CIR 92 doit être adapté vu la diminution du taux de l'impôt des sociétés.

Suite à la référence faite à l'alinéa 2, 5°, de l'article 225, CIR 92 au taux visé à l'article 215, alinéa 1er, une liaison logique, automatique est faite entre les deux tarifs. Par ailleurs, cette liaison automatique existe aussi pour les personnes morales non-résidentes (article 247, 2°, CIR 92).

L'avis du Conseil d'État a été suivi.

Entrée en vigueur

Vu que l'entrée en vigueur de la réforme de l'impôt des sociétés se rattache à l'exercice d'imposition 2004, il est logique que l'entrée en vigueur de l'art. 225, alinéa 2, 5°, CIR 92 se rattache également à ce même exercice d'imposition et donc le cas échéant dérogera à l'entrée en vigueur de la plus grande partie des autres dispositions du projet de loi PC.

N° 70 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-20

Insérer un article 79-20 libellé comme suit :

«Art. 79-20.— L'article 234, 3°, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«3° sur les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 22°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, sur les pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et sur les capitaux visés à l'article 53, 23° ;».

JUSTIFICATION

La notion de cotisations et primes patronales est adaptée dans les articles 223, 2° et 234, 3°, CIR 92, suite aux modifications apportées à l'article 52, 3°, b, CIR 92. Les deux limites qui sont désormais prévues à l'article 59 du même Code sont visées.

Les articles 223, 2° et 234, 3°, CIR 92 sont en outre complétés afin de viser également les cotisations et primes patronales payées en exécution d'engagements individuels de pensions complémentaires de retraite et/ou de survie dans la mesure où elles dépassent la limite prévue par l'article 53, 22°, CIR 92.

Ces mêmes dispositions sont complétées afin de reprendre les sommes relatives au paiement direct, par l'employeur, des capitaux attribués à l'occasion d'une incapacité de travail et qui sont visés à l'article 53, 23°, CIR 92.

Inwerkingtreding

De bepaling zal van toepassing zijn vanaf het eerste aanslagjaar waarvoor de wijzigingen die deze amendementen hebben aangebracht aan de artikelen 52, 53, en 59, WIB 92 toepassing zullen vinden, op de bijdragen en premies die in die bepalingen zijn beoogd.

Nr. 71 VAN DE REGERING

Art. 79-21

Een artikel 79-21 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-21.— Artikel 364ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992 en gewijzigd bij de programmawet van 24 december 2002, wordt vervangen als volgt :

«Art. 364ter. — Wanneer kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door in artikel 52, 7^ebis of in artikel 1451, 1^e, vermelde persoonlijke bijdragen, door werkgeversbijdragen of door bijdragen van de onderneming, door de voorzorgsinstelling of de verzekeringsonderneming waarbij ze zijn gevestigd, ten bate van de begunstigde of van zijn rechtverkrijgenden worden overgedragen naar een soortgelijke pensioentoezegging of pensioenovereenkomst, wordt deze verrichting niet als een betaling of toekenning aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begunstigde geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.».

VERANTWOORDING

Zie de memorie van toelichting bij artikel 71 van het wetsontwerp AP (Parlementaire Documenten, Kamer, 1340/1, blz. 84).

Het artikel wordt hier volledig hernoemd omdat de terminologie ervan beter in overeenstemming met de wet AP is gebracht («pensioentoezegging» i.p.v. «overeenkomst of reglement»).

Tevens wordt nog verduidelijkt dat de overdracht slechts mag gebeuren naar «soortgelijke pensioentoezeggingen of pensioenovereenkomsten».

Die notie impliceert dat de overdrachten steeds moeten gebeuren naar toezeggingen of overeenkomsten die zich in de tweede pensioenpijler situeren. Overdrachten van toezeggingen of overeenkomsten uit de tweede naar contracten uit de derde pijler vallen bijgevolg niet onder de toepassing van dit artikel.

Entrée en vigueur

La disposition s'appliquera à partir du premier exercice d'imposition pour lequel les modifications apportées aux articles 52, 53 et 59, CIR 92 par les présents amendements trouveront à s'appliquer aux cotisations et primes, visées par ces dispositions.

N° 71 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-21

Insérer un article 79-21 libellé comme suit :

«Art. 79-21.— L'article 364ter du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992 et modifié par la loi-programme du 24 décembre 2002, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 364ter. — Lorsque les capitaux ou les valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 52, 7^ebis ou à l'article 1451, 1e, de cotisations patronales, ou de cotisations de l'entreprise, sont transférés, par l'institution de prévoyance ou l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ils ont été constitués, au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, dans un engagement de pension ou une convention de pension similaire, cette opération n'est pas considérée comme un paiement ou une attribution, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.».

JUSTIFICATION

Voir l'exposé des motifs concernant l'article 71 du projet de loi PC (documents parlementaires, Chambre, 1340/1, page 84).

L'article est repris ici dans son intégralité mais la terminologie est adaptée pour une meilleure concordance avec la loi PC («engagement de pension» au lieu de «convention ou règlement»).

Il est encore précisé que seul le transfert peut avoir lieu vers «des engagements de pension ou des conventions de pension similaires».

Cette notion implique que les transferts doivent toujours avoir lieu vers des engagements ou des conventions qui se situent dans le deuxième pilier. Des transferts d'engagements ou de conventions du deuxième pilier vers des contrats du troisième pilier ne tombent pas par conséquent sous l'application du présent article.

Vanaf de inwerkingtreding van de wet AP zal het ook mogelijk zijn het aanvullend pensioen voor bedrijfsleiders rechtstreeks op te bouwen door middel van een verzekeringsovereenkomst ten gunste van de bedrijfsleider.

Voor die bedrijfsleiders moet bijgevolg ook de mogelijkheid bestaan om de reserves van hun contract over te dragen naar een soortgelijke pensioentoezegging met uitstel van belastingheffing.

In dit verband wordt het advies van de Raad van State gevolgd.

Hier wordt evenwel nog aangestipt dat de «zuivere» bedrijfsleidersverzekeringen nu, noch in de toekomst onder de toepassing van artikel 364ter, WIB 92 kunnen vallen. Het betreft hier een andere soort contracten. In casu verzekert de onderneming zich tegen het verlies van een bedrijfsleider.

Het advies van de Raad van State inzake de verwijzing naar artikel 195, § 2, WIB 92 wordt niet gevolgd nu dat artikel in zijn huidige redactie behouden blijft.

De uitsluiting van overdrachten naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming blijft voorlopig behouden.

In dat verband wordt verwezen naar de verantwoording bij artikel 79-12 van dit ontwerp.

Nr. 72 VAN DE REGERING

Art. 79-22

Een artikel 79-22 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-22. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515quater ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515quater. — § 1. Wat de pensioentoezeggingen betreft, ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid of die voortvloeien uit de verlenging van een vóór die datum gesloten collectieve arbeidsovereenkomst zijn, in afwijking van de artikelen 130 tot 168, afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de vermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3° ;

Il est aussi possible, à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC, de constituer directement la pension complémentaire pour les dirigeants d'entreprise au moyen d'un contrat d'assurance en faveur du dirigeant d'entreprise.

Par conséquent, la possibilité doit exister pour ces dirigeants d'entreprise de transférer les réserves de leur contrat à un engagement de pension similaire avec un report d'imposition.

Dans cet ordre d'idées on s'est conformé à l'avis du Conseil d'État.

Toutefois, il est également stipulé que les assurances dirigeants d'entreprise «pures» ne peuvent pas tomber ni maintenant ni à l'avenir dans le champ d'application de l'article 364ter, CIR 92. Il s'agit ici de contrats d'un autre type. Dans ce cas, l'entreprise s'assure contre la perte d'un dirigeant d'entreprise.

L'avis du Conseil d'État, en ce qui concerne la référence à l'article 195, § 2, CIR 92 n'est pas suivi vu que ledit article est maintenu dans sa rédaction actuelle.

L'exclusion des transferts à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance située à l'étranger reste provisoirement maintenue.

Dans cet ordre d'idées, il est fait référence à la justification de l'article 79-12 du présent projet.

N° 72 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-22

Insérer un article 79-22 libellé comme suit :

«Art. 79-22. — Il est inséré dans le même Code un article 515quater rédigé comme suit :

«Art. 515quater. — § 1er. En ce qui concerne les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclue avant la date d'entrée en vigueur de l'article 79-15 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ou qui résultent de la prolongation d'une convention collective de travail conclue avant cette date et par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distinctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables :

1° au taux de 33 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1°, et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij met persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3° ;

3° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct. : niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, in zover die kapitalen of afkoopwaarden niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 1451, 1°, en wanneer die kapitalen of die afkoopwaarden tot uiterlijk 31 december 2009 aan de recht-hebbende worden uitgekeerd :

1. wat de kapitalen en afkoopwaarden van een verzekeringscontract betreft :

- bij het normale verstrijken van het contract ;*
- bij het overlijden van de verzekerde ;*
- naar aanleiding van de pensionering of brug-pensionering van de verzekerde ;*
- in een der 5 jaren vóór het normaal verstrijken van het contract ;*
- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet ;*

2. wat de andere kapitalen en afkoopwaarden betreft :

- ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan ;*
- naar aanleiding van zijn brugpensionering ;*
- naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is ;*
- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet.*

Het vorige lid is tevens van toepassing op de niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden van aanvullende pensioentoezeggingen die vóór de inwerkingtreding van het artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid zijn gesloten ten gunste van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, die bezoldigingen hebben genoten waarop de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de zelfstandigen is toegepast en die daardoor niet onder het toepassingsgebied van de genoemde wet vallen.

§ 2. Voor de pensioentoezeggingen ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioen-

2° au taux de 10 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

3° au taux de 16,5 p.c. : les capitaux et valeurs visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c., non imposables conformément à l'article 169, § 1er dans la mesure où ces capitaux ou valeurs de rachat ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 1451, 1°, et lorsque ces capitaux ou ces valeurs de rachat sont attribués au bénéficiaire jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009 :

1. en ce qui concerne les capitaux et valeurs de rachat d'un contrat d'assurance :

- à l'expiration normale du contrat ;*
- au décès de l'assuré ;*
- à l'occasion de la mise à la retraite ou à la prépension de l'assuré ;*
- au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat ;*
- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué ;*

2. en ce qui concerne les autres capitaux et valeurs de rachat :

- au plus tôt à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date ;*
- à l'occasion de sa mise à la prépension ;*
- à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit ;*
- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué.*

L'alinéa précédent est également applicable aux capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension complémentaire non imposables conformément à l'article 169, § 1er, qui ont été contractés avant l'entrée en vigueur de l'article 79-15 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale en faveur de dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont bénéficié de rémunérations en raison desquelles la législation en matière de sécurité sociale des travailleurs indépendants est appliquée et qui ne tombent pas de ce fait dans le champ d'application de ladite loi.

§ 2. Dans l'article 171, 4°, f, les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans

reglement of een pensioenovereenkomst gesloten gedurende zes maanden vanaf de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeLEN inzake sociale zekerheid, worden in artikel 171, 4°, f, de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is» vervangen door de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 58 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is». ».».

VERANTWOORDING

Aangezien artikel 61 van het wetsontwerp AP twee overgangsbepalingen invoert wat de toepassing van artikel 27, § 1, eerste lid, van dezelfde wet betreft, worden gelijkaardige overgangsbepalingen ingevoerd wat de toepassing van artikel 171, WIB 92 betreft.

Bij de redactie van de eerste overgangsbepaling (artikel 515quater, § 1, WIB 92) is er rekening mee gehouden dat de bestaande aanvullende pensioentoezeggingen zich vanaf de datum van de inwerkingtreding van het sociale luik van de wet AP moeten richten naar de voorwaarden van die wet.

De bepaling heeft tot gevolg dat tot uiterlijk 31 december 2009 de «oude» omstandigheden van toepassing blijven waarin een aanvullend pensioen kan worden vereffend en waarbij het in aanmerking kan komen voor een afzonderlijke taxatie.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat die overgangsbepaling tevens van toepassing is op de zelfstandige bedrijfsleiders die een mandaat uitoefenen en die buiten het toepassingsgebied van de nieuwe wet op de aanvullende pensioenen vallen.

Deze gelijke behandeling van die categorie van bedrijfsleiders is verantwoord temeer daar zij ook voor de toepassing van artikel 38, WIB 92 worden gelijkgesteld met de andere categorieën van bedrijfsleiders.

Het sociale luik van het wetsontwerp AP (artikel 61, § 2) bepaalt in een tweede overgangsregel dat voor de nieuwe contracten die gedurende zes maanden na de publicatie van de wet in het Belgisch Staatsblad zijn afgesloten, in afwijking van artikel 27, § 1 van het ontwerp in een pensioenleeftijd vanaf 58 jaar mag worden voorzien

In artikel 515quater, § 2, WIB 92 wordt daarom een gelijkaardige overgangsregel ingebouwd die er voor zorgt dat in die specifieke gevallen de uitkeringen vanaf 58 jaar toch in aanmerking blijven komen om afzonderlijk te worden belast.

Door de notie «pensioenleeftijd» in de sociale tekst te gebruiken wordt evenwel geen duidelijk verband gelegd met de omstandigheden die bij toepassing van het genoemde artikel 27, § 1, nog worden aanvaard voor de uitoefening van het recht van afkoop of de uitbetaling van de prestaties.

ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit» sont remplacés par les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 58 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit», pour les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclu pendant les six mois qui suivent la date de publication dans le Moniteur Belge de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale. »..».

JUSTIFICATION

Vu que l'article 61 du projet de loi PC introduit deux dispositions transitoires en ce qui concerne l'application de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, de la même loi, des dispositions transitoires similaires sont introduites en ce qui concerne l'application de l'article 171, CIR 92.

Lors de la rédaction de la première disposition transitoire (article 515quater, § 1er, CIR 92), il a été tenu compte du fait que les engagements de pension complémentaire existants doivent se conformer à partir de la date d'entrée en vigueur du volet social de la loi PC, aux conditions de ladite loi.

La disposition a pour conséquence que les «anciennes» circonstances dans lesquelles une pension complémentaire peut être liquidée et peut entrer en considération pour une taxation distincte, restent d'application jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009.

Enfin, il est précisé que cette disposition transitoire s'applique également aux dirigeants d'entreprise indépendants qui exercent un mandat et qui n'entrent pas dans le champ d'application de la nouvelle loi sur les pensions complémentaires.

Ce traitement identique octroyé à cette catégorie de dirigeants d'entreprise est justifié par le fait que pour l'application de l'article 38, CIR 92 ces dirigeants sont traités de la même manière que les autres catégories de dirigeants d'entreprise.

Le projet de loi PC dans son volet social (art. 61, § 2) prévoit dans une deuxième disposition transitoire que pour les nouveaux contrats conclu pendant les six mois qui suivent la publication de la loi au Moniteur belge et par dérogation à l'article 27, § 1er du projet, l'âge de la pension peut être fixé à partir de 58 ans.

A l'article 515quater, § 2, CIR 92, est insérée une disposition transitoire similaire qui prévoit que dans ces cas spécifiques, les attributions à partir de l'âge de 58 ans sont prises en considération pour l'imposition distincte.

En utilisant la notion «d'âge de la pension» dans le texte social, il n'est pas établi de lien clair avec les circonstances qui sont acceptées, par application de l'article 27, § 1er, précité pour l'exercice du droit de rachat ou le paiement des prestations.

Die omstandigheden zijn beperkt tot :

1. het ogenblik van pensionering van de aangeslotene;

2. het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

Aangezien de wettelijke datum van pensionering in de regel op 65 jaar is vastgesteld, kan met de genoemde afwijking alleen worden beoogd dat de leeftijd van 60 jaar zoals die in de tweede omstandigheid voorkomt wordt omgezet in de leeftijd van 58 jaar voor de nieuwe contracten die in de bewuste periode van zes maanden worden gesloten.

De fiscale tekst is dan ook in die zin opgesteld.

Het advies van de Raad van State is gevuld daar waar het de instelling van een enig vertrekpunt voor de berekening van de termijn van zes maanden betreft.

Nr. 73 VAN DE REGERING

Art. 79-23

Een artikel 79-23 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-23. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515quinquies ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515quinquies. — De artikelen 52, 3°, b, en 195, § 2, zoals ze bestonden vóórdat ze door de artikelen 79-8 en 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid werden gewijzigd, blijven van toepassing op de levensverzekeringspremies met betrekking tot contracten die werden gesloten vóór ... [datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid] in het voordeel van de onderneming op het hoofd van de bedrijfsleiders.»..».

VERANTWOORDING

Deze bepaling strekt ertoe het behoud van de huidige bepalingen te waarborgen ter gelegenheid van de uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust- en/of overlevingspensioen toegekend vóór de inwerkingtreding van de wet AP.

De overgangsbepaling is van toepassing op premies betaald ter uitvoering van levensverzekeringscontracten gesloten in het voordeel van de onderneming op het hoofd van bedrijfsleiders, andere dan zelfstandige mandatarissen, vóór de datum van inwerkingtreding van de wet AP.

Voor de bedrijfsleiderverzekeringscontracten gesloten vóór de inwerkingtreding van de wet AP, zullen de bestaande regels van toepassing blijven tot op het einde van het contract.

Ces circonstances se limitent :

1° au moment de la mise à la retraite de l'affilié ;

2° au moment où il a atteint l'âge de 60 ans.

Vu que la date légale de la mise à la retraite est fixée en règle générale à 65 ans, la dérogation précitée vise uniquement à ce que l'âge de 60 ans comme cela est prévu dans la deuxième circonstance soit remplacé par l'âge de 58 ans pour les nouveaux contrats qui sont conclu dans la période de 6 mois en question.

Le texte fiscal a été rédigé en ce sens.

L'avis du Conseil d'État a été suivi en ce qui concerne l'établissement d'un point de départ pour le calcul du délai de six mois.

N° 73 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-23

Insérer un article 79-23 libellé comme suit :

«Art. 79-23. — Il est inséré dans le même Code un article 515quinquies rédigé comme suit :

«Art. 515quinquies. — Les articles 52, 3°, b, et 195, § 2, tels qu'ils existaient avant leur modification par les articles 79-8 et 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, restent applicables aux primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus avant le ... [date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale] au profit de l'entreprise sur la tête de dirigeants d'entreprise.»..».

JUSTIFICATION

Cette mesure vise à assurer le maintien des dispositions actuelles à l'occasion de l'exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés avant l'entrée en vigueur de la loi PC.

La disposition transitoire s'applique aux primes payées en exécution de contrats d'assurance-vie conclus au profit de l'entreprise sur la tête de dirigeants d'entreprise, autres que les mandataires indépendants, avant la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Pour les contrats d'assurance dirigeant conclus avant l'entrée en vigueur de la loi PC, les règles actuelles continueront à s'appliquer jusqu'au terme du contrat.

Nr. 74 VAN DE REGERING

Art. 79-24

Een artikel 79-24 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-24. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515sexies ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515sexies. — In geval van overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gevormd door middel van levensverzekeringspremies als bedoeld in artikel 195, § 2, die worden gelijkgesteld met bijdragen als bedoeld in artikel 195, § 1, tweede lid, zoals ze bestonden vooraleer ze door artikel 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid werden gewijzigd, die wordt verricht door de verzekeringsonderneming bij dewelke deze kapitalen of afkoopwaarden werden gevormd, teneinde deze te bestemmen voor de uitvoering van een aanvullende pensioentoezegging inzake rust- en/of overlevingspensioen, uitsluitend in het voordeel van een bedrijfsleider op wiens hoofd een contract werd gesloten, is artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, van toepassing op de sommen die naar aanleiding van zulk een verrichting zijn overgedragen, in zover is voldaan aan de volgende voorwaarden :

- de overdracht vindt plaats binnen een termijn van 3 jaar welke aanvangt vanaf ... [de datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid] ;

- de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in artikel 195 werden nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht ;

- en de aanvullende pensioentoezegging, onderschreven door de onderneming in het voordeel van de betrokken bedrijfsleider, wordt ten laatste op het ogenblik van overdracht van de kapitalen of afkoopwaarden aangepast.

Voor de toepassing van het vorige lid, wordt met een overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gelijkgesteld, de toewijzing van de hoedanigheid van begunstigde van het contract van bedrijfsleiderverzekering uitsluitend in het voordeel van de verzekerde bedrijfsleider.

Bovendien wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de bedrijfsleider geschiedt, onvermindert het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de bedrijfsleider.

N° 74 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-24

Insérer un article 79-24 libellé comme suit :

«Art. 79-24. — Il est inséré dans le même Code un article 515sexies rédigé comme suit :

«Art. 515sexies. — En cas de transfert des capitaux ou des valeurs de rachat constitués au moyen de primes d'assurance-vie visées à l'article 195, § 2, qui sont assimilées aux cotisations visées à l'article 195, § 1er, alinéa 2, tels qu'ils existaient avant d'être modifiés par l'article 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, qui est effectué par l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ces capitaux ou valeurs de rachat ont été constitués, en vue d'affecter ceux-ci à l'exécution d'un engagement de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, au profit exclusif du dirigeant d'entreprise, sur la tête duquel le contrat a été conclu, l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, s'applique aux sommes transférées à l'occasion d'une telle opération, pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

- le transfert est effectué dans un délai de 3 ans prenant cours à partir du ... [la date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale]

- les conditions et la limite fixées par l'article 195 ont été respectées jusqu'au moment du transfert ;

- et la promesse de pension complémentaire souscrite par l'entreprise en faveur du dirigeant d'entreprise concerné est adaptée au plus tard au moment du transfert des capitaux ou valeurs de rachat.

Est assimilée à un transfert des capitaux ou des valeurs de rachat pour l'application de l'alinéa précédent, l'attribution du bénéfice du contrat d'assurance dirigeant d'entreprise au profit exclusif du dirigeant d'entreprise assuré.

En outre, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du dirigeant d'entreprise, sans préjudice du droit de percevoir l'imposte lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au dirigeant d'entreprise.

Het vorige lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.».

VERANTWOORDING

Deze bepaling maakt het mogelijk de fiscale neutraliteit van de omzetting van een levensverzekeringscontract gesloten in het voordeel van de onderneming op het hoofd van één van haar bedrijfsleiders (bedrijfsleiderverzekering als bedoeld in artikel 195, § 2, WIB 92, in zijn huidige vorm) in een individueel levensverzekeringscontract in het voordeel van de bedrijfsleider te waarborgen ten name van de bedrijfsleiders, voor zover de verrichting plaatsvindt onder de voorwaarden en binnen de begrenzing als bedoeld in artikel 195, WIB 92 binnen de drie jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet AP.

De termijn van drie jaar stemt overigens overeen met die welke is welke voorzien in artikel 63 van het wetsontwerp AP teneinde de overeenstemming van de op het ogenblik van de inwerkingtreding bestaande pensioenreglementen en -overeenkomsten met de bepalingen van voormalde wet te waarborgen.

Na deze datum die wordt vastgesteld als redelijke vervaldatum, zullen de keuzes die worden verricht inzake de financieringswijze van de individuele aanvullende pensioentoezeggingen, niet meer het voorwerp kunnen uitmaken van een wijziging.

De aldus aangeboden vrijheid van handelen is daarenboven ondergeschikt aan de voorwaarde dat de bestaande pensioentoezeggingen bij deze gelegenheid worden aangepast.

De uitsluiting van overdrachten naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming blijft voorlopig behouden.

In dat verband wordt verwezen naar de verantwoording bij artikel 79-12 van dit ontwerp.

Tenslotte is het niet nodig om in dit artikel expliciet te verwijzen naar het artikel 52, 3°, b, WIB 92 zoals de Raad van State voorstelt.

De verwijzing naar artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92 houdt een impliciete verwijzing in naar artikel 52, 3°, b, WIB 92.

Nr. 75 VAN DE REGERING

Art. 79-25

Een artikel 79-25 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-25. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515septies ingevoegd, dat luidt als volgt :

«Art. 515septies. — Wanneer kapitalen die, voor de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, in de schoot van de onder-

L'alinéa précédent n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.».

JUSTIFICATION

Cette disposition permet d'assurer la neutralité fiscale, dans le chef des dirigeants d'entreprise, de la transformation d'un contrat d'assurance-vie conclu au profit de l'entreprise sur la tête d'un de ses dirigeants (assurance dirigeant d'entreprise visée à l'article 195, § 2, CIR 92, dans sa rédaction actuelle) en un contrat d'assurance-vie individuelle au profit de ce dirigeant pour autant que l'opération soit effectuée dans le respect des conditions et de la limite visées à l'article 195, CIR 92, dans les trois ans à compter de l'entrée en vigueur des dispositions de la loi PC.

Le délai de trois ans correspond par ailleurs à celui qui est prévu par l'article 63 du projet de loi PC en vue d'assurer la mise en conformité des règlements et conventions de pension existants au moment de l'entrée en vigueur, avec les dispositions de ladite loi.

Au-delà de cette date fixée comme un terme raisonnable, les choix opérés quant au mode de financement des engagements individuels de pension complémentaire ne pourront plus faire l'objet de modification.

La latitude offerte est en outre subordonnée à la condition que les engagements de pension existants soient adaptés à cette occasion.

L'exclusion de transfert vers une institution de prévoyance ou une entreprise d'assurance située à l'étranger reste provisoirement maintenue.

Dans cet ordre d'idées, il est renvoyé à la justification de l'article 79-12 du présent projet.

Enfin, il n'est pas nécessaire de faire référence dans cet article de manière explicite à l'article 52, 3°, b, CIR 92 comme le Conseil d'État le propose.

La référence à l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 contient une référence implicite à l'article 52, 3°, b, CIR 92.

N° 75 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-25

Insérer un article 79-25 libellé comme suit :

«Art. 79-25. — Il est inséré dans le même Code un article 515septies rédigé comme suit :

«Art. 515septies. — Lorsque des capitaux constitués, avant l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale au sein de l'entreprise au

neming gevormd zijn ten bate van de begünstigde of van zijn rechtverkrijgenden, worden overgedragen naar een voorzorgsinstelling of een verzekeringsonderneming, dan wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begünstigde geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begünstigde.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.

Op de sommen die bij die gelegenheid worden overgedragen, worden bovendien de bepalingen van artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, toegepast voor zover de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in de artikelen 59 en 195 zijn nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht.».

VERANTWOORDING

Dit artikel moet vermijden dat pensioenkapitalen die vóór de invoering van de wet AP in de onderneming zijn gevormd en die ingevolge een externalisering van dergelijke pensioentoezeggingen overeenkomstig de wet AP, op het ogenblik van hun overdracht zouden worden belast.

Wat vanaf de inwerkingtreding van de wet AP gesloten pensioentoezeggingen met werknemers betreft, legt diezelfde wet de verplichting op deze pensioentoezeggingen buiten de onderneming te vormen.

Die verplichting geldt evenwel niet voor de zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen.

De wet AP bevat evenmin een verplichting om de tot op het moment van inwerkingtreding van de wet AP intern gevormde pensioentoezeggingen over te dragen aan een pensioeninstelling buiten de onderneming. Deze verplichting wordt niet opgelegd aangezien zij bij sommige ondernemingen voor cash flow problemen zou kunnen zorgen.

Niettegenstaande het ontbreken van elke verplichting om de intern gevormde toezeggingen vanaf de inwerkingtreding van de wet AP over te dragen naar een externe pensioeninstelling, bestaat steeds de kans dat sommige bedrijven toch voor een dergelijke overdracht kiezen.

Voor die gevallen voert dit artikel een belastinguitstel in.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat in de mate dat een reeds voor de inwerkingtreding van de wet AP bestaande interne pensioentoezegging niet wordt verhoogd, de begrenzing waarvan sprake in artikel 53, 22°, WIB 92 (in ontwerp), niet van toepassing is, noch op de hiervoor bedoelde overdracht, noch op de verdere premiebetalingen voor de financiering van die toezagging.

Het in het vorige lid uiteengezette standpunt vloeit voort uit de inwerkingtreding van het genoemde artikel 53, 22°, WIB 92 (zie verantwoording bij het amendement dat artikel 53, WIB 92 aanvult).

profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, sont transférés à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impost lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

En outre, les dispositions de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, sont applicables aux sommes transférées à cette occasion, pour autant que les conditions et la limite visée aux articles 59 et 195 aient été respectées jusqu'au moment du transfert.».

JUSTIFICATION

Le présent article permet d'éviter que les capitaux de pension constitués au sein de l'entreprise avant l'instauration de la loi PC et qui, par suite d'une externalisation de tels engagements de pension similaires conformément à la loi PC, ne soient taxés au moment de leur transfert.

En ce qui concerne les engagements de pension conclu avec des travailleurs à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC, cette même loi rend obligatoire l'externalisation de ces engagements de pension.

Cette obligation ne vaut cependant pas pour les dirigeants d'entreprise mandataires indépendants.

La loi PC ne contient pas non plus d'obligation de transférer à un organisme de pension externe à l'entreprise des engagements de pension constitués en interne jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la loi PC. Cette obligation n'est pas imposée compte tenu de ce qu'elle pourrait créer dans certaines entreprises des problèmes de cash flow.

Malgré l'absence d'obligation de transférer les engagements constitués en interne à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC vers un organisme de pension externe, il est possible que certaines entreprises choisissent pareil transfert.

Pour ces cas, le présent article introduit un report de taxation.

Enfin, il est précisé que dans la mesure où un engagement de pension interne existant déjà avant l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires n'est pas majoré, la limite dont il est question à l'article 53, 22°, CIR 92 (en projet) ne s'applique ni au report cité ci-dessus, ni aux paiements de primes ultérieures pour le financement de cet engagement.

Le point de vue exposé à l'alinéa précédent résulte de l'entrée en vigueur de l'article 53, 22°, WIB 92 précité (voir justifications de l'amendement qui complète l'article 53, CIR 92).

Het advies van de Raad van State is gevuld.

De uitsluiting van overdrachten naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming blijft voorlopig behouden.

In dat verband wordt verwezen naar de verantwoording bij artikel 79-12 van dit ontwerp.

Nr. 76 VAN DE REGERING

Art. 79-26

Een artikel 79-26 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-26. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515octies ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515octies. — Artikel 171, 4°, g, zoals het bestond vooraleer het werd gewijzigd door artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeelen inzake sociale zekerheid, blijft van toepassing op de in artikel 171, 1°, h bedoelde kapitalen geldend als pensioenen wanneer die kapitalen worden uitgekeerd in uitvoering van een contractuele verbintenis die is gesloten voor de inwerkingtreding van de genoemde wet.».

VERANTWOORDING

Deze bepaling strekt ertoe het aanslagstelsel dat momenteel van toepassing is op de zogenaamde gratis kapitalen die in bepaalde omstandigheden worden uitgekeerd, aan de in artikel 171, 1°, h, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde personen, te behouden voor de gratis kapitalen die voortvloeien uit contractuele verbintenissen gesloten vóór de inwerkingtreding van de wet AP.

Momenteel worden dergelijke kapitalen die in de gunstige omstandigheden worden uitgekeerd bij toepassing van artikel 171, 4°, g, WIB 92 afzonderlijk belast tegen het tarief van 16,5 pct.

Het is niet de bedoeling van de Regering dat aanslagstelsel te verzwaren voor de reeds bestaande contractuele verbintenissen.

Gratis kapitalen die worden uitgekeerd in uitvoering van contractuele verbintenissen gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP zullen voortaan bij toepassing van het artikel 171, 1°, h, WIB 92 (in ontwerp) afzonderlijk tegen het tarief van 33 pct. worden belast indien zij in de in die bepaling voorziene gunstige omstandigheden worden uitgekeerd aan de beoogde personen.

On s'est conformé à l'avis du Conseil d'État.

L'exclusion de transfert vers une institution de prévoyance ou une entreprise d'assurance située à l'étranger reste provisoirement maintenue.

Dans cet ordre d'idées, il est renvoyé à la justification de l'article 79-12 du présent projet.

N° 76 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-26

Insérer un article 79-26 libellé comme suit :

«Art. 79-26. — Dans le même Code, il est inséré un article 515octies rédigé comme suit :

«Art. 515octies. — L'article 171, 4°, g, tel qu'il existait avant d'être modifié par l'article 79-15 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, reste applicable aux capitaux visés à l'article 171, 1°, h, à titre de pensions lorsque ces capitaux sont alloués en exécution d'une obligation contractuelle conclue avant l'entrée en vigueur de la loi précitée.».

JUSTIFICATION

Cette disposition vise à maintenir le régime d'imposition applicable, à l'heure actuelle, aux capitaux gratuits alloués à des personnes visées à l'article 171, 1°, h, CIR 92 (en projet) dans des circonstances précises, résultant d'obligations contractuelles conclues avant l'entrée en vigueur de la loi PC.

A l'heure actuelle, de tels capitaux alloués dans des circonstances favorables en application de l'article 171, 4°, g, CIR 92, sont taxés distinctement au taux de 16,5 p.c.

L'intention du gouvernement est de ne pas alourdir ce régime d'imposition pour les obligations contractuelles existantes.

De tels capitaux gratuits alloués en exécution d'obligations contractuelles conclues à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC seront dorénavant taxés distinctement au taux de 33 p.c. en application de l'article 171, 1°, h, CIR 92 (en projet) s'ils sont alloués dans les circonstances favorables prévues dans la disposition précitée.

Nr. 77 VAN DE REGERING

Art. 79-27

In Titel IIIbis, in een Hoofdstuk II «Wijzigingen in het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen», Afdeling 1 «Jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten», een artikel 79-27 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-27. — Artikel 174 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, vervangen bij de wet van 13 augustus 1947 en gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«Art. 174. — Worden met de verzekeringen gelijkgesteld, de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming evenals elke verbintenis aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeelen inzake sociale zekerheid..».

VERANTWOORDING

Dit artikel strekt ertoe de verbintenissen aangegaan door de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteits-toezegging bedoeld in deze wet te integreren in artikel 174 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen teneinde deze, zoals de verzekeringscontracten, te onderwerpen aan de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten. De term «pensioenfondsen» wordt vervangen door het begrip «pensioeninstellingen» waaronder wordt begrepen de instellingen die worden bedoeld in artikel 2, § 3, van de wet van 9 juli 1975 op de controle van de verzekeringsondernemingen, belast met de uitvoering van de pensioentoezegging. De voorzorgsinstellingen (voorheen gebruikte benaming «pensioenfondsen») worden vermeld in artikel 2, § 3, 6°, van die wet.

Nr. 78 VAN DE REGERING

Art. 79-28

Een artikel 79-28 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-28. — Artikel 175^l van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij de wet van 13 augustus 1947 en gewijzigd bij de wetten van 27 juli 1953, 14 februari 1961 en 27 december 1965, het koninklijk besluit nummer 13 van 18 april 1967, de wetten van 22 december 1977, 8 augustus 1980 en 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

N° 77 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-27

Dans le Titre IIIbis, dans un Chapitre II «Modifications au Code des taxes assimilées au timbre», Section 1er «Taxe annuelle sur les contrats d'assurance», insérer un article 79-27 libellé comme suit:

«Art. 79-27. — L'article 174 du Code des taxes assimilées au timbre, remplacé par la loi du 13 août 1947 et modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 174. — Sont assimilés aux assurances, les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une compagnie d'assurance ainsi que tout engagement contracté par les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale.».

JUSTIFICATION

Cet article propose d'intégrer les engagements contractés par les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visés par la présente loi dans l'article 174 du Code des taxes assimilées au timbre afin de les assujettir à la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, au même titre que ceux-ci. Le terme «fonds de pension» est remplacé par la notion d'«organisme de pension» lesquels comprennent les organismes visés à l'article 2, § 3, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurance, chargé de l'exécution de l'engagement de pension. Les institutions de prévoyance (anciennement «fonds de pensions») sont mentionnées à l'article 2, § 3, 6°, de cette loi.

N° 78 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-28

Insérer un article 79-28 libellé comme suit :

«Art. 79-28. — L'article 175^l du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par la loi du 13 août 1947 et modifié par les lois du 27 juillet 1953, 14 février 1961 et 27 décembre 1965, l'arrêté royal n° 13 du 18 avril 1967, les lois du 22 décembre 1977, 8 août 1980 et 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 175¹. – § 1. Het tarief van de taks bedraagt 9,25 %.

§ 2. Dit tarief wordt verminderd tot 4,40 % wat betreft :

1° de verzekeringen in geval van leven ;

2° de verzekeringen in geval van overlijden;

3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming ;

4° de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte, indien ze worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan ;

5° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet ;

6° de individuele voortzetting van pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

§ 3. Elke toezegging begrepen in de plannen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, wordt onderworpen aan het tarief dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 en § 2, indien :

– het collectief plan en de eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden, op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan, en

«Art. 175¹. – § 1. Le taux de la taxe est fixé à 9,25 %.

§ 2. Ce taux est réduit à 4,40 % en ce qui concerne :

1° les assurances en cas de vie ;

2° les assurances en cas de décès ;

3° des contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance ;

4° les engagements collectifs qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, lorsqu'ils sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, et lorsque ces engagements collectifs sont accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci ;

5° les engagements de pension exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi ;

6° la continuation à titre individuel des engagements de pension telle que visée à l'article 33 de la loi du...relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ;

§ 3. Chaque engagement compris dans les plans qui sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, est assujetti au tarif qui est d'application à cet engagement particulier conformément au § 1er et § 2, à condition :

– que le plan collectif et les éventuelles possibilités de choix alternatives et individuelles existant dans le plan soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les adhérents, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière, et

– de eventuele toezegging bij overlijden van de aangeslotene, de eventuele toezegging bij arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene en de eventuele toezegging medische kosten van de aangeslotene, kan onderschreven worden zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek indien meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten, en

– dat plan door de verzekeringsonderneming of pensioeninstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde takken kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

In geval van een collectief plan waarbij voor alle aangeslotenen in een globaal premiebudget wordt voorzien en iedere aangeslotene zelf vrij de aanwending van dit premiebudget mag invullen en ventileren over de verschillende in het plan aangeboden dekkingen, moet er een standaard toezegging voorzien worden. In afwachting van een keuze of indien de aangeslotene geen keuze maakt wordt de standaard toezegging voor deze aangeslotene toegepast. Voor elke dekking wordt ook een standaard dekking voorzien. Het verbod van uitsluiting op grond van een medisch onderzoek geldt zowel voor deze standaard dekking als de standaard toezeggingen; de standaard dekkingen en de standaard toezegging moeten in het reglement worden omschreven en een betekenisvolle inhoud hebben.

§ 4. Bij niet-naleving van één van de in § 3 vermelde voorwaarden wordt op alle toezeggingen begrepen in een in § 3 bedoeld plan, het in § 1 bepaalde tarief toegepast.».

VERANTWOORDING

§ 1 van dit artikel stelt het basistarief van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten vast : het bedraagt 9,25 % en wordt onder meer toegepast op de schadeverzekeringen. De schadeverzekeringen worden door artikel 1, littera G, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst gedefinieerd als de verzekeringen waarbij de verzekeringsprestatie afhankelijk is van een onzeker voorval dat schade veroorzaakt aan iemands vermogen. De schadeverzekeringen worden binnen het kader van dezelfde wet onderverdeeld in zaakverzekeringen, aansprakelijkheidsverzekeringen en rechtsbijstand-verzekeringen. Als voorbeelden kunnen worden aangehaald : de brandverzekeringen, de motorrijtuigenverzekeringen en de verzekeringen die de beroepsaansprakelijkheid dekken. De hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen medische kosten worden voor de toepassing van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten aangemerkt als schadeverzekeringen : «De dekking medische en farmaceutische kosten, die het voorwerp uitma-

– l'éventuel engagement lors du décès de l'adhérent, l'éventuel engagement d'incapacité de travail de l'adhérent et l'éventuel engagement frais médicaux de l'adhérent peut être souscrit sans exclusion sur base d'un examen médical lorsque plus de dix personnes sont adhérentes à ce plan collectif, et

– que ce plan soit géré par l'entreprise d'assurance ou l'organisme de pension de façon différenciée de sorte qu'à tout moment pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.

Dans le cas d'un plan collectif pour un budget de prime global est prévu lequel pour tous les adhérents, chacun de ceux-ci étant libre de compléter lui-même l'utilisation de ce budget de prime et de ventiler selon les différents couvertures offerts dans le plan, un engagement standard doit être prévu. A défaut ou dans l'attente d'un choix de l'adhérent l'engagement standard est d'application pour cet adhérent. Une couverture standard est prévue pour chaque couverture. L'interdiction d'exclusion sur base d'un examen médical s'applique aussi bien à cette couverture standard qu'aux engagements standard; les couvertures standard et l'engagement standard doivent être précisé dans le règlement et avoir un contenu significatif.

§ 4. Si une des conditions visées au § 3 n'est pas respectée le tarif prévu au § 1er est appliqué à tous les engagements compris dans un plan mentionné dans le § 3.».

JUSTIFICATION

§ 1 détermine le tarif de base de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance : il est fixé à 9,25 % et est entre autres d'application pour les assurances de dommages. Les assurances de dommages sont définies par l'article 1, G de la loi du 25 juin 1992 comme celles dans lesquelles la prestation d'assurance dépend d'un événement incertain qui cause un dommage au patrimoine d'une personne. Les assurances de dommages furent dans le cadre de la même loi subdivisées en assurances de choses, assurances de responsabilité et en assurances de protection juridique. A titre d'exemples, citons : les assurances contre l'incendie, l'assurance des véhicules automoteurs et les assurances qui couvrent la responsabilité professionnelle. Les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux sont pour l'application de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance considérées comme assurances de choses : «La couverture des frais médicaux et pharmaceutiques, objet de garanties annexes à certaines assurances contre les accidents, ou de polices spécifiques, comme l'assurance hospitalisation,

ken van bijkomende dekkingen in sommige ongevallenverzekeringen, of van specifieke polissen, zoals de hospitalisatieverzekering, behoort eveneens tot de kostenverzekeringen. Ook hier wordt het vermogen van de verzekerde beschermd. De eigen aard van deze dekking was sedert lang benadrukt in de besprekingen die onderstreepten dat zij behoorde tot de schadeverzekeringen, zelfs zo zij gehecht was aan een sommenverzekering.» (FONTAINE, M., Verzekeringsrecht, Brussel, 1999, Larcier, p. 287, nr. 676). De schadeverzekeringen, met inbegrip van de hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen medische kosten, kunnen dus niet genieten van het verlaagd tarief van de taks zoals voorzien door § 2 en § 3 van dit artikel.

De Raad van State is van oordeel dat de verantwoording om de hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen medische kosten steeds aan het tarief van 9,25 % te onderwerpen niet afdoende is. Ze verwijst vervolgens naar artikel 6 van het koninklijk besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen met de volgende opmerking «het ontwerp lijkt wat dat betreft te breken met de huidige praktijk».

Om een einde te maken aan de huidige controversiële administratieve praktijk, die geen enkele rechtsgrond bezit, en om de gordiaanse knoop door te hakken inzake de achterliggende problematiek «bijkomende risico's - aanvullende verzekeringen», respectievelijk gefundeerd op artikel 6 van het koninklijk besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen en artikel 2 van het koninklijk besluit van 17 december 1992 betreffende de levensverzekeringsactiviteit, heeft de Ministerraad van 30 januari 2002 beslist om een duidelijk kader te scheppen voor de verschillende aangeboden verzekeringsrisico's in de tweede pijler. Voortaan wordt uitgegaan van het principe dat ieder risico zijn eigen fiscale regime volgt. De piste bijkomende risico's of aanvullende verzekeringen wordt dan ook voor wat betreft de tweede pijler definitief verlaten.

§ 2 bepaalt dat een aantal contracten, toezeggingen en plannen aan het tarief van 4,40 % worden onderworpen. Het betreft :

1° de verzekeringen in geval van leven: bedoeld worden onder meer de collectieve verzekeringen «leven» die worden aangegaan in het kader van de beroepswerkzaamheid. De eigenlijke bedrijfsleiderverzekering (de zogenaamde key men insurance), zijnde de (individuele) verzekering die onderschreven wordt door een vennootschap in haar eigen voordeel en op het hoofd van de bedrijfsleider, om zich te verzekeren tegen de financiële gevolgen van het wegvalen door overlijden (zie 2°) of pensionering van deze bedrijfsleider, wordt eveneens onderworpen aan het verlaagd tarief van 4,40 %. De «key men» verzekeringen die eveneens in andere voordelen voor de onderneming voorzien, zoals bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid of ontslag van de bedrijfsleider, worden belast aan het tarief van 9,25 % ;

De Raad van State begrijpt niet waarom het begrip «levensverzekeringen» in het ontwerp in twee verschillende onderdelen werd uitgesplitst, namelijk levensverzekeringen en overlijdensverzekeringen.

Vermits er voor geopteerd wordt om inzake de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten voortaan een strikt systeem voor

relève également des assurances de frais. Ici encore, c'est le patrimoine de l'assuré qui est protégé. La spécificité de cette couverture était dégagée depuis longtemps dans les exposés qui soulignaient son appartenance aux assurances de dommages, même adjointe à une assurance de sommes» (FONTAINE, M. ; Droit des assurances, Bruxelles, 1999, Larcier, p. 335, n° 676). Les assurances de dommages, en ce compris les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux, ne peuvent donc pas bénéficier du tarif réduit de la taxe tel que prévu aux § 2 et § 3 de cet article.

Le Conseil d'État est d'avis que la justification pour soumettre toujours les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux au taux de 9,25 % n'est pas pertinente. Il fait référence ensuite à l'article 6 de l'arrêté royal du 22 février 1991 portant règlement général relatif au contrôle des compagnies d'assurance avec la remarque «il semble que, sur ce point, le projet rompe avec la pratique actuelle».

Pour mettre fin à la pratique administrative actuelle controversée, qui n'a aucune base légale, et pour dénouer le nœud gordien relatif à la problématique sous-jacente «risques accessoires - assurances complémentaires», basés respectivement sur l'article 6 de l'arrêté royal du 22 février 1991 portant règlement général relatif au contrôle des compagnies d'assurance et sur l'article 2 de l'arrêté royal du 17 décembre 1992 relatif à l'activité d'assurance sur la vie, le Conseil des Ministres du 30 janvier 2002 a décidé de créer un cadre clair pour les différents risques offerts dans le deuxième pilier. Dorénavant principe est que chaque risque suit son propre régime fiscal. La piste risques accessoires ou assurances complémentaires est en effet, en ce qui concerne le deuxième pilier, abandonnée définitivement.

§ 2 détermine qu'un certain nombre de contrats, d'engagements et plans sont assujettis au tarif de 4,40 %. Cela concerne :

1° les assurances en cas de vie : sont visées entre autres les assurances collectives «vie» qui sont contractées dans le cadre de la sphère professionnelle. La véritable assurance dirigeant d'entreprise (appelée key men insurance), étant l'assurance (individuelle) qui est souscrite par une société à son profit et sur la tête du dirigeant, afin de s'assurer contre les conséquences financières de la perte de ce dirigeant par décès (voir 2°) ou pension, est également assujettie au tarif réduit de 4,40 %. Les assurances «key men» qui prévoient également d'autres avantages pour l'entreprise comme par exemple l'incapacité de travail, la démission ou le licenciement du dirigeant sont assujetties au tarif de 9,25 %.

Le Conseil d'État ne comprend pas pourquoi la notion «les assurances sur la vie» est dans le projet scindée en deux différentes parties, à savoir les assurances sur la vie et les assurances en cas de décès.

On a opté en matière de taxe annuelle sur les contrats d'assurance dans le sens de l'application pour le deuxième pilier

de tweede pijler toe te passen, namelijk de koppeling van een bepaald risico aan een bepaald tarief, wordt een onderscheid gemaakt op grond van de gedekte risico's. Om elke bewisting te vermijden dient de ontwerptekst inderdaad als volgt aangepast te worden:

- a) 1° verzekeringen in geval van leven;
- b) 2° verzekeringen in geval van overlijden.

Voor de duidelijkheid wordt dit in twee verschillende onderdelen opgenomen.

2° alle verzekeringen waarbij het overlijden van de verzekerde persoon de prestatie van de verzekeraar veroorzaakt. Er worden geen voorwaarden opgelegd inzake de hoedanigheid van de begunstigde van de verzekeringsprestatie, zodat de wil van de verzekeringnemer niet gehinderd wordt door fiscale overwegingen. Zo zal bijvoorbeeld de aanwijzing van de samenwonende (niet-gehuwde) partner als begunstigde niet anders beoordeeld worden dan de begunstiging van de gehuwde partner.

3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming behoeven geen verdere commentaar ;

4° bepaalde collectieve toezeggingen. De Regering heeft beslist om het verlaagd tarief van 4,40 % toe te passen op bepaalde collectieve toezeggingen die een onderneming doet aan haar personeel of hun rechthebbenden, op voorwaarde dat deze toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor het geheel van werknemers, regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

Het begrip «toezegging» omvat de notie «verzekering» in de zin van de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en de gelijkaardige verbintenissen met de voorzorginstellingen.

Een «collectieve toezegging» houdt in dat slechts één risico wordt gewaarborgd, in deze arbeidsongeschiktheid, doch dat dat risico wordt aangeboden aan alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

De term «arbeidsongeschiktheid» verwijst naar de diverse sociale wetgevingen die uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid voorzien (zoals bijvoorbeeld de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen).

Door het gebruik van de notie «arbeidsongeschiktheid», in plaats van de notie «invaliditeit», wordt tegemoet gekomen aan de beslissing van de Regering om enkel die types van invaliditeit te aanvaarden voor zover zij tot doel hebben om een inkomensverlies uit arbeid op te vangen. Het doel van de toezegging moet blijken uit de bewoordingen van de overeenkomst.

In praktijk gaat het om de vandaag regelmatig voorkomende polissen van het type gewaarborgd inkomen, invaliditeit, lichamelijke ongevallen en aanvulling arbeidsongevallen, die tot doel hebben een inkomensverlies op te vangen bij invaliditeit.

De tekst van de wet duidt formeel aan dat de aanvullende uitkeringen betrekking kunnen hebben op alle mogelijke oorzaken van arbeidsongeschiktheid, namelijk een (arbeids)ongeval of een (beroeps)ziekte.

d'un système stricte, à savoir la jonction d'un risque déterminé à un tarif déterminé. Il en résulte une distinction sur base du risque couvert. Pour éviter toute contestation, il s'indique en effet d'adapter le texte du projet comme suit:

- a) 1° assurances en cas de vie;
- b) 2° assurances en cas de décès.

Pour plus de clarté, ceci est repris sous deux différentes parties.

2° toutes les assurances pour lesquelles le décès de la personne assurée entraîne la prestation de l'assureur. Il n'est imposé aucune condition quant à la qualité du bénéficiaire de la prestation d'assurance de sorte que la volonté du preneur d'assurance n'est pas entravée par des considérations fiscales. Ainsi par exemple, l'indication du partenaire cohabitant (non marié) en tant que bénéficiaire ne sera pas considérée autrement que la désignation du partenaire marié ;

3° les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurances ne nécessitent aucun commentaire supplémentaire ;

4° Certains engagements collectifs. Le Gouvernement a décidé d'appliquer le tarif réduit de 4,40 % aux certains engagements collectifs qu'une entreprise fait à son personnel ou à leurs ayants droit, à condition que ces engagements soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à l'ensemble des travailleurs, dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou d'une catégorie particulière de ceux-ci.

La notion «engagement» comprend la notion «assurance» dans le sens de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre et les engagements similaires avec les institutions de prévoyance.

Un «engagement collectif» implique que seulement un risque est garanti, dans ce cas l'incapacité de travail, mais que ce risque est offert à l'ensemble des travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou d'une catégorie particulière.

Le terme «incapacité de travail» renvoie aux diverses législations sociales qui prévoient des indemnités d'incapacités de travail (comme par exemple la loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins et indemnités et la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail).

En ce qui concerne l'utilisation de la notion «d'incapacité de travail», au lieu de la notion «d'invalidité», la décision du gouvernement a été rencontrée afin de n'accepter que ces types d'invalidité pour autant qu'elles aient pour but de compenser une perte de revenus du travail. Le but de l'engagement doit ressortir des termes mêmes du contrat.

En pratique, il s'agit des polices courantes du type revenus garantis, invalidité, accidents corporels et complément d'accidents du travail, qui ont pour but de compenser une perte de revenus suite à invalidité.

Le texte de la loi indique formellement que les indemnités complémentaires peuvent avoir rapport avec toutes les causes possibles d'incapacité à savoir un accident du travail ou une maladie (professionnelle).

Aldus wordt een grotere coherentie beoogt tussen de sociale en de fiscale wetgeving wat tevens een vereenvoudiging inhoudt van het globale wettelijke kader waaraan de aanvullende toezeggingen onderworpen zijn.

De woorden «die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen» zijn ontleend aan artikel 2, derde lid, van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.

Artikel 2, derde lid, van deze wet vormt het criterium op basis waarvan de premies en de bijdragen krachtens de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, vrijgesteld zijn van sociale zekerheidsbijdragen.

Op basis hiervan wordt de nodige rechtszekerheid gescha- pen voor toezeggingen die strikt genomen geen aanvulling zijn op de sociale zekerheid of de wetgeving inzake arbeidsonge- vallen en beroepsziekten, maar wel «als zodanig kunnen wor- den beschouwd». Zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van de toe- zegging bij arbeidsongevallen tot ongevallen in de privé-sfeer, de waarborgen premievrijstelling of premieteruggave bij invali- diteit en de uitkeringen tijdens de eerste maand van arbeidson- geschiktheid.

Voor het begrip «onderneming» wordt teruggegrepen naar de definitie die in het sociaal recht gewoonlijk wordt gebruikt en die terug te vinden is in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Dit artikel bepaalt wanneer een ondernemingsraad moet worden ingericht en definieert een «onderneming» als «de techni- sche bedrijfseenheid, bepaald op grond van economische en sociale criteria ; in geval van twijfel primeren de sociale crite- ria». Het aanknopingspunt «onderneming» dringt zich op, en niet de verwijzing naar het begrip werkgever of onderneming in vennootschapsrechtelijke zin, vermits het sociaal overleg in principe per technische bedrijfseenheid wordt georganiseerd en hier de CAO's inzake arbeidsvooraarden, met inbegrip van extralegale voordelen, worden gesloten.

Voor de toepassing van de taks mag het begrip «onderne- ming» beperkt worden tot een exploitatiezetel die bijvoorbeeld van een plaatselijke ondernemingsraad afhangt.

Met de zinsnede «op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen» wordt bedoeld dat alle werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders toe- gang moeten hebben tot deze collectieve toezeggingen en dat er noch tussen de werknemers en regelmatig bezoldigde be- drijfsleiders, noch tussen werknemers, noch tussen regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders een ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt. De toezegging moet deel uitmaken van een reglement dat uniform wordt toegepast voor alle werknemers en regelma- tig bezoldigde bedrijfsleiders en waarbij aansluiting verplicht is voor de werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders die zijn aangeworven of aangesteld na de invoering van de toe- zegging. Evenwel kunnen de aansluitingsvooraarden bijvoor- beeld afhankelijk worden gesteld van de leeftijd, de beroeps- categorie of van de in de onderneming gepresteerde dienstjaren. Er wordt niet vereist dat het bedrag van de toekenning voor iedereen gelijk zou zijn : het is voldoende dat dit bedrag evenredig is met de bezoldigingen van de aangeslotenen, maar het is wel vereist dat die evenredigheid dezelfde is voor alle aangeslotenen.

De cette façon, une plus grande cohérence est recherchée entre les législations sociale et fiscale ce qui implique également une simplification du cadre légal global auquel les engagements complémentaires sont assujettis.

Les mots «qui doivent être considérés comme un complément des indemnités légales» sont empruntés à l'article 2, alinéa 3 de la loi du 12 avril 1965 sur la protection de la rémunération des travailleurs.

L'article 2, alinéa 3 de cette loi détermine le critère sur la base duquel les primes et les cotisations en vertu de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, sont exemptées des cotisa- tions de sécurité sociale.

Sur base de cela, la sécurité juridique nécessaire est assu- rée pour des engagements qui strictement parlant ne sont aucun complément à la sécurité sociale ou à la législation relative aux accidents du travail et aux maladies professionnelles, mais bien «peuvent être considérés comme tel». Comme par exemple l'ex- tension de l'engagement des accidents du travail jusqu'aux acci- dents de la sphère privée, les garanties exemption de prime ou remboursement de prime suite à invalidité et les indemnités durant le premier mois de l'incapacité de travail.

Pour la notion «d'entreprise», il est renvoyé à la définition qui est simplement utilisée en droit social et qui est à retrouver à l'article 14 de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie.

Cet article, qui détermine quand un conseil d'entreprise doit être institué, définit «une entreprise» comme «l'unité technique d'exploitation, définie à partir des critères économiques et sociaux ; en cas de doute les critères sociaux priment». Le critère de rattachement «entreprise» s'impose et non le renvoi vers la notion d'employeur ou d'entreprise au sens de droit des sociétés, vu que la concertation sociale est organisée en principe par unité technique d'exploitation et que sont conclues ici les CCT en matière de conditions de travail, en ce compris les avan- tages extra-légaux.

Pour l'application de la taxe la notion «entreprise» peut être limitée à un siège d'exploitation relevant par exemple d'un conseil d'entreprise local.

Par la proposition «d'une manière identique et non discrimi- natoire pour tous les adhérents», on signifie que tous les tra- vailleurs et dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement doivent pouvoir adhérer à ces engagements collectifs et qu'il ne peut être fait de différences illicites entre les travailleurs et les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ni parmi les travailleurs ni parmi les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrem- ent. L'engagement doit faire partie d'un règlement qui est appliqué de façon uniforme pour tous les travailleurs et dirigeants et pour lequel une adhésion est obligatoire pour les travailleurs et les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement qui ont été embauchés ou engagés après l'instauration de l'engage- ment. Cependant les conditions d'adhésion peuvent par exem- ple dépendre de l'âge, de la catégorie professionnelle ou des années de service prestées dans l'entreprise. Il n'est pas requi- s que le montant des allocations soit identique pour tous : il suffit que ce montant soit proportionnel à la rémunération des adhérents, mais il est bien requis que cette proportionnalité soit identique pour tous les adhérents.

Met «regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» worden die bedrijfsleiders bedoeld die bezoldigingen ontvangen die regelmatig en ten minste om de maand worden betaald of toegekend vóór het einde van het belastbare tijdperk waarin de ertoe aanleiding gevende bezoldigde werkzaamheden zijn verricht en mits zij door de vennootschap op de resultaten van dat tijdperk worden aangerekend (artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92).

Collectieve toezeggingen kunnen ook enkel toegankelijk zijn voor een bijzondere personeelscategorie of een categorie van regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders die genoegzaam omschreven zijn in de wet of in een collectieve arbeidsovereenkomst, of waarvan bewezen is dat zij in de onderneming een homogene groep uitmaken gelet op de aard van hun beroepswerkzaamheden.

Elke individuele toezegging arbeidsongeschiktheid wordt belast aan het tarief van 9,25 %.

De toezeggingen bedoeld in § 2, 4°, genieten enkel van het verlaagd tarief van 4,40 % indien zij aan de hoger vermelde voorwaarden voldoen en indien zij in de vorm van afzonderlijke collectieve toezeggingen worden aangeboden wanneer binnen de onderneming nog andere collectieve toezeggingen zouden bestaan. Indien zij worden aangeboden in het kader van een plan dat verscheidene toezeggingen omvat dan dienen de in § 3 bedoelde voorwaarden te worden nageleefd.

De tekst van deze bepaling, alsook onder meer punt 5° van § 2 en § 3 van dit artikel, wordt aangepast aan de terminologische opmerking van de Raad van State: de term «pensioeninstellingen» wordt vervangen door de begrippen «verzekeringsondernemingen» en «pensioeninstellingen», telkens met verwijzing naar de desbetreffende bepalingen van de Controlewet van 9 juli 1975. De term «pensioeninstelling» wordt in het sociale luik van deze wet evenwel omschreven als een instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3 van de Controlewet van 9 juli 1975, die wordt belast met de uitvoering van de pensioentoezegging. De opmerking van de Raad van State wordt gevolgd omdat deze beter aansluit met de terminologie van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

Het advies van de Raad van State om in de tekst de haakjes te laten vervallen werd gevuld.

De Raad van State vraagt de wettiging van de beperking van de toepassing van het verminderd tarief tot de collectieve toezeggingen, met uitsluiting van de individuele toezeggingen, ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel.

De beslissing werd op de Ministerraad van 30 januari 2002 genomen om alles wat aan de werknemers als groep wordt aangeboden fiscaal aan te moedigen, met als doel zoveel mogelijk werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van een bepaald aantal voorzieningen te kunnen laten genieten. Momenteel kunnen niet alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders genieten van dergelijke toezeggingen: het is meer bepaald om de discriminatie tussen werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders onderling, zij die wel een individuele toezegging in de onderneming hebben verkregen ten opzichte van zij die geen individuele toezegging in de onderneming hebben verkregen, tegen te gaan. Deze bepaling is hoe dan ook sociaal geïnspireerd om werknemers of regelmatig be-

«Dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement» vise les dirigeants d'entreprise qui reçoivent des rémunérations qui sont allouées ou attribuées régulièrement et au moins une fois par mois avant la fin de la période imposable au cours de laquelle l'activité rémunérée a été exercée et à condition que ces rémunérations soient imputées par la société sur les résultats de cette période (article 195, § 1, alinéa 2, CIR 92).

Engagements collectifs peuvent être seulement accessibles à une catégorie particulière du personnel ou à une catégorie de dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement, suffisamment définies par la loi ou par une convention collective du travail, ou pour autant qu'il soit établi qu'elle constitue un groupe homogène au sein de l'entreprise eu égard à la nature spéciale des activités.

Chaque engagement individuel incapacité de travail est assujetti au tarif de 9,25 %.

Les engagements visés au § 2, 4°, bénéficient seulement du tarif réduit de 4,40 % s'ils répondent aux conditions énumérées plus haut et s'ils sont offerts dans la forme d'assurances collectives isolées lorsqu'il existerait dans l'entreprise d'autres engagements collectifs. S'ils sont offerts dans le cadre d'un plan contenant divers engagements, alors les conditions visées au § 3 doivent être respectées.

Le texte de cette disposition, ainsi qu'entre autres le point 5° du § 2 et § 3 de cet article est adapté à la remarque terminologique du Conseil d'État : le terme «organisme de pension» est remplacé par les notions «entreprises d'assurances» et «organismes de pension», avec à chaque fois renvoi aux dispositions relatives à la loi de contrôle du 9 juillet 1975. Le terme «organisme de pension» a cependant été défini dans le volet social de la présente loi comme un organisme visé à l'article 2, § 1 ou § 3 de la loi de contrôle du 9 juillet 1975, qui est chargée de l'exécution de l'engagement de pension. La remarque du Conseil d'État est suivie car elle correspond mieux à la terminologie du Code des taxes assimilées au timbre.

L'avis du Conseil d'État visant à supprimer les parenthèses du texte est suivi.

Le Conseil d'État demande la justification de la limitation de l'application du tarif réduit aux engagements collectifs, à l'exclusion des engagements individuels au regard du principe d'égalité.

La décision a été prise lors du Conseil des Ministres du 30 janvier 2002, pour stimuler fiscalement tout ce qui est offert aux travailleurs en tant que groupe, avec comme but de laisser bénéficier le plus grand nombre de travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'un certain nombre d'engagements. Actuellement, tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés ne peuvent bénéficier de semblables engagements : c'est plus précisément pour aller à l'encontre de la discrimination entre les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés qui ont bien reçu un engagement individuel dans l'entreprise et ceux qui n'ont reçu aucun engagement individuel dans l'entreprise. Cette disposition est de toute façon d'inspiration sociale, pour permettre aux

zoldigde bedrijfsleiders die binnen de onderneming nooit aan spraak zouden kunnen maken op een risicodekking inzake arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte, toe te laten die aanspraak nu wel te maken, precies omdat de onderneming deze risicodekking wel aan andere werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders aanbiedt of wenst aan te bieden.

5° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de instellingen bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3 van de wet van 9 juli 1975, zijnde in hoofdzaak de levensverzekeringsondernemingen en de voorzorgsinstellingen. Met pensioentoezeggingen worden zowel de collectieve pensioentoezeggingen (of pensioenstelsels) als de individuele pensioentoezeggingen bedoeld, en dit zowel voor werknemers als bedrijfsleiders ;

6° de individuele voortzetting van pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeelen inzake sociale zekerheid, vermits deze individuele voortzetting beschouwd moet worden als een aanvullend pensioen van de «tweede pijler». Bijgevolg geniet deze vorm van «individuel» aanvullend pensioen niet van de vrijstelling voor individuele levensverzekeringscontracten bepaald in artikel 176², eerste lid, 4°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

Het voorwerp van § 3 zijn de plannen welke meer dan één toezegging aanbieden die door een onderneming worden ingevoerd ten voordele van de personeelsleden of van de regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders.

Met collectief plan wordt bedoeld dat ten minste twee toezeggingen aan alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan, worden aangeboden. Een individuel plan biedt ten minste twee toezeggingen aan één personeelslid aan.

Dergelijke plannen worden in principe onderworpen aan het basistarief van 9,25 %, dus ook de toezeggingen arbeidsongeschiktheid, leven en overlijden, die worden bedoeld in § 2 van dit artikel, en die deel uitmaken van een dergelijk plan.

Het tarief van 4,40 % wordt op bedoelde toezeggingen evenwel toegepast indien dat collectief plan en de hier in eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, het collectief of individuel plan door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling gedifferentieerd wordt beheerd en er voor welbepaalde toezeggingen geen uitsluiting op grond van een medisch onderzoek is als er meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten.

Voor de begrippen «toezegging», «onderneming», «op eenzelfde niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen», «regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» en «bijzondere categorie van het personeel» wordt verwezen naar de toelichting bij § 2, 4°.

De verzekeringsondernemingen en de pensioeninstellingen worden bovendien verplicht deze plannen gedifferentieerd te beheren.

Gedifferentieerd beheer impliqueert onder meer dat alle stortingen, contractreserves en uitkeringen verbonden aan de toe-

travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés - qui dans l'entreprise ne pourraient jamais prétendre à une couverture de risques en matière d'accidents du travail, ou d'accident ou bien de maladie professionnelle ou de maladie - d'y prétendre maintenant, précisément parce que l'entreprise offre ou souhaite offrir cette couverture de risque à d'autres travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés.

5° les engagements de pension exécutés par les organismes visés à l'article 2, § 1 ou 3 de la loi du 9 juillet 1975, étant en majeure partie les entreprises d'assurances sur la vie et les institutions de prévoyance. Par engagements de pension, on vise tout autant les engagements de pension collectifs (ou régimes de pension) que les engagements de pension individuels, et cela autant pour les travailleurs que pour les dirigeants d'entreprises ;

6° la continuation à titre individuel des engagements de pension visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, vu que cette continuation individuelle doit être considérée comme une pension complémentaire du «deuxième pilier». Par conséquent, cette forme de pension complémentaire «individuelle» ne bénéficie pas de l'exemption prévue à l'article 1762, alinéa 1, 4°, du Code des taxes assimilées au timbre, pour les assurances sur la vie individuelles.

L'objet du § 3 sont les plans qui offrent plus d'un engagement et qui sont introduits par une entreprise au profit des membres du personnel ou des dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement.

Plan collectif vise qu'au moins deux engagements sont offerts à tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou une catégorie particulière du personnel. Un plan individuel offre au moins deux engagements à un membre du personnel.

Semblables plans sont en principe assujettis au tarif de base de 9,25 %, donc aussi les engagements d'incapacité de travail, vie et décès, qui sont visés au § 2 de cet article, et qui font partie d'un semblable plan.

Le tarif de 4,40 % est cependant d'application aux engagements visés à condition que ce plan collectif et les possibilités alternatives de choix individuels éventuellement prévues soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire pour tous les adhérents, que le plan collectif ou individuel soit géré d'une façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance et que pour certains engagements bien déterminés il n'y ait pas d'exclusion basée sur un examen médical s'il y a plus de dix personnes qui ont contracté ce plan collectif.

Pour les notions «engagement», «entreprise», «accessible d'une manière identique et non discriminatoire pour tous les adhérents», «dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement» et «une catégorie particulière du personnel» il est renvoyé aux développements du § 2, 4°.

Les entreprises d'assurance et les organismes de pension sont en outre tenus de gérer ces plans de manière différenciée.

Gestion différenciée implique entre autres que tous les versements, réserves contractuelles et indemnités liées aux en-

zeggingen die door het plan worden aangeboden en waarvoor een ander fiscaal regime geldt, gedurende de volledige duurtijd van het plan van elkaar worden onderscheiden

Aangezien voor elke in dat plan begrepen toezegging een specifiek tarief wordt voorzien door artikel 1751 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen en er inzake inkomstenbelastingen een specifiek regime wordt opgelegd, is een gedifferentieerd beheer noodzakelijk.

Een bijkomende voorwaarde wordt opgelegd indien er meer dan tien personen aangesloten zijn bij het collectief plan : in dat geval mogen de eventuele toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten van het personeelslid, geen aanleiding geven tot uitsluiting van dit plan op grond van een medisch onderzoek.

Deze voorwaarde sluit aan bij hetgeen wordt opgelegd inzake de aansluiting bij een pensioenstelsel door artikel 13 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid. De verzekeraar mag in deze gevallen wel een medisch onderzoek opleggen (vragenlijsten, ...) maar deze mogen enkel dienen om eventueel een bijpremie te vragen die rekening houdt met het resultaat van het medisch onderzoek.

De keuze tussen de takken 21 of 23 kan niet afhankelijk worden gesteld van het ondergaan van een medisch onderzoek vermits dit geen verhoogd risico voor de verzekeraar vormt.

Het laatste lid van § 3 betreft de collectieve plannen waarbij wordt voorzien in een voorzorgsregeling voor alle aangeslotene met een zekere flexibiliteit vermits aan iedere aangeslotene, binnen de perken van ondermeer het premiebudget, de in het reglement opgestelde limieten en de risicoprofielen van de verzekeraar, de mogelijkheid geboden wordt om te kiezen voor welke van de in het plan aangeboden risico's hij verzekerd wil zijn en voor welke dekking.

Het verbod van medische acceptatie geldt bij dergelijke collectieve plannen voor de standaard dekkings en de standaard toezegging.

Met standaard dekking wordt bedoeld dat de aangeslotene bij aansluiting en bij elke wijziging in de gezinssamenstelling steeds het recht heeft om deze dekking in zijn plan op te nemen. Met de standaard toezegging wordt bedoeld dat de aangeslotene die geen keuze kenbaar maakt steeds onder deze toezegging valt.

Het collectief plan met premiebudget waarin de aangeslotene een keuze maakt tussen de door het plan aangeboden risico's, moet voor dat risico of voor die risico's steeds de mogelijkheid voorzien om een betekenisvolle standaard dekking te kiezen.

De notie «betekenisvol» moet geïnterpreteerd worden vanuit de redelijke behoeften van de aangeslotene en rekening gehouden met zijn premiebudget. Onder «betekenisvol» wordt onder meer verstaan dat deze dekkings kunnen beschouwd worden als een aanvulling op de sociale zekerheid. Deze standaard dekkings mogen familie- of loongekoppeld zijn. Indien deze standaard dekking niet «betekenisvol» is en het doel van die standaard dekking de ontwijking van medische acceptatie is, wordt het gehele plan aan het tarief van 9,25 % belast.

Het sociaal-economisch voordeel van deze standaard dekkings is dat het een welbepaalde verzekeringscombinatie mogelijk maakt zonder medische acceptatie. Het laat de werk-

gagements qui sont offerts par le plan et pour lesquelles un autre régime fiscal est fixé, sont distincts les uns des autres pendant toute la durée du plan.

Puisque pour chaque engagement compris dans ce plan un tarif spécifique est prévu par l'article 1751 du Code des taxes assimilées au timbre et qu'en matière d'impôts sur les revenus un régime spécifique est imposé, une gestion différenciée est nécessaire.

Une condition supplémentaire est imposée lorsqu'il y a plus de dix personnes liées par le plan collectif : dans ce cas les engagements éventuels par décès, incapacité de travail ou frais médicaux du membre du personnel ne peuvent donner lieu à exclusion du plan sur base d'un examen médical.

Cette condition est reliée à ce qui est imposé en matière d'adhésion à un régime de pension par l'article 13 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale. L'assureur peut dans ces cas effectivement imposer un examen médical (listes de questions...) mais celles-ci ne peuvent servir qu'à demander éventuellement une surprime, qui tient compte du résultat de l'examen médical.

Le choix entre les branches 21 ou 23 ne peut dépendre d'un examen médical vu que cela ne constitue pas un risque élevé pour l'assureur.

Le dernier alinéa du § 3 concerne les plans collectifs prévus pour tous les adhérents dans un arrangement de prévoyance avec une certaine flexibilité par ce qu'il est offert à chaque adhérent, la possibilité à l'intérieur des limites du budget prime, à l'intérieur des limites fixées dans le règlement et les profils de risques de l'assureur, de choisir parmi les risques offerts par le plan, celle pour laquelle il veut être assuré ainsi que la couverture.

L'interdiction d'exclusion sur base d'un examen médical s'applique pour de tels plans collectifs aux couvertures standard et à l'engagement standard.

Couverture standard veut dire que l'adhérent a toujours le droit de reprendre cette couverture dans son plan au moment de l'adhésion et au moment de chaque changement dans la composition familiale. Engagement standard veut dire que cet engagement est toujours d'application à l'adhérent qui ne fait pas connaître son choix.

Le plan collectif avec budget de prime dans lequel l'adhérent fait un choix entre les risques offerts par le plan, doit toujours prévoir pour ce risque ou ces risques la possibilité d'opter pour une couverture standard significative.

La notion «significative» doit être interprétée à partir des besoins raisonnables de l'adhérent et en tenant compte de son budget de prime. Par «significative» on peut comprendre entre autres que ces couvertures peuvent être considérées comme un complément à la sécurité sociale. Ces couvertures standard peuvent être couplées à la famille ou au salaire. Si cette couverture standard n'est pas «significative» et si le but de celle-ci est d'éviter l'acceptation médicale, tout le plan est assujetti au tarif de 9,25 %.

L'avantage socio-économique de ces couvertures standard est que cela rend possible une combinaison d'assurances bien déterminée sans acceptation médicale. Cela laisse aux em-

gevers en de verzekeraars toe om aan alle werknemers of alle regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan dekkingen aan te bieden zonder dat medisch onderzoek aanleiding kan geven tot uitsluiting. De aansluiting wordt bijgevolg niet afhankelijk gesteld van het resultaat van het geneeskundig onderzoek. Ook de personen met een minder goede algemene gezondheidstoestand, voor wie een dergelijk medisch onderzoek negatief zou kunnen uitvallen, kunnen bijgevolg genieten van de door het plan aangeboden risico's en standaard dekkingen.

De aangeslotene kan vrij zijn premiebudget aanwenden en ventileren over de verschillende door het plan aangeboden standaard dekkingen zonder dat er uitsluiting op grond van een medisch onderzoek kan zijn. Indien de aangeslotene evenwel individueel kiest voor een hogere dekking dan de voor die toezegging aangeboden standaard dekking is medische acceptatie toegelaten voor die bepaalde verhoogde dekking.

§ 3 bepaalt dat op elke collectieve of individuele toezegging van een plan dat voldoet aan al de in die paragraaf gestelde voorwaarden het tarief wordt toegepast dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 of § 2.

Een voorbeeld kan dit beter illustreren :

een collectief plan met globaal premiebudget bevat de toezeggingen overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten. Dit plan voldoet aan alle voorwaarden die opgelegd worden door § 3. Bijgevolg is het tarief zoals bepaald door § 1 en § 2 van toepassing.

- overlijden : 4,40 %, zijnde het onvoorwaardelijk verlaagd tarief van artikel 175¹, § 2, 2° ;
- arbeidsongeschiktheid : 4,40 %, zijnde het voorwaardelijk verlaagd tarief van artikel 175¹, § 2, 4°, indien de toezegging het herstel van inkomensverlies beoogt, het plan op een niet-discriminerende wijze toegankelijk is en gedifferentieerd beheerd wordt;
- medische kosten : 9,25 %, zijnde het basistarief vermeld in § 1.

De Raad van State stelt dat de in het laatste lid van paragraaf 3 aan de Koning toegekende bevoegdheid inzake fiscale materies in strijd is met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet en bijgevolg onaanvaardbaar is.

Dit lid wordt dan ook uit paragraaf 3 geschrapt.

Overeenkomstig § 4 worden, bij niet-naleving van één van de in § 3 bepaalde voorwaarden, al de in het plan opgenomen dekkingen onderworpen aan het basistarief van 9,25 %.

Schadeverzekeringen, met uitzondering van de toezegging medische kosten, kunnen nooit deel uitmaken van de in § 3 bedoelde plannen.

De Raad van State meent dat de sanctie van het tarief van 9,25 %, toegepast op het gehele pensioenplan bij niet naleving van de voorwaarden, buitensporig lijkt.

De Regering is van oordeel dat er geen enkele andere doeltreffende sanctie kan worden opgelegd om het doel, zoveel mogelijk personen de mogelijkheid te geven zich aan te sluiten bij een plan waarin de Regering zich kan vinden, te realiseren. Het opleggen van een gewone boete zou, na een kostenbaten analyse, voor werkgevers uiteindelijk wel eens voordeliger kunnen zijn dan de naleving van de wettelijke voorwaarden die aan dergelijke plannen worden opgelegd.

ployeurs et assureurs la possibilité d'offrir à tous les travailleurs ou aux dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés ou à une catégorie particulière de ceux-ci des couvertures sans que l'examen médical ne puisse donner lieu à exclusion. L'adhésion n'est pas conséquent pas dépendante du résultat de l'examen médical. Même les personnes ayant un état de santé général moins bon, pour qui un semblable examen médical risquerait d'être négatif peuvent par conséquent également bénéficier des risques et couvertures standard offerts par le plan.

L'adhérent peut librement utiliser et ventiler son budget de prime selon les couvertures standard offertes par le plan sans qu'il puisse être exclu sur base d'un examen médical. Si l'adhérent choisit toutefois individuellement une couverture supérieure à la couverture standard offerte pour cet engagement, l'acceptation médicale est permise précisément pour cette couverture supérieure.

§ 3 dispose que pour chaque engagement individuel ou collectif d'un plan qui satisfait à toutes les conditions fixées par ce paragraphe, le tarif appliqué est celui qui s'applique à cet engagement déterminé conformément aux §§ 1 ou 2.

Un exemple peut mieux illustrer cela :

Un plan collectif avec un budget global de prime contient les engagements par décès, incapacité de travail et frais médicaux. Ce plan satisfait à toutes les conditions qui sont imposées par le § 3. Par conséquent, le tarif tel que fixé aux § 1 et 3 est d'application.

– décès : 4,40 % étant le tarif réduit inconditionnel contenu à l'article 175¹, § 2, 2° ;

– incapacité de travail : 4,40 % étant le tarif réduit conditionnel contenu à l'article 175¹, § 2, 4°, si l'engagement couvre la réparation d'une perte de revenus, si le plan est accessible d'une manière non discriminatoire et géré d'une façon différenciée ;

– frais médicaux : 9,25 % étant le tarif de base contenu au § 1.

Le Conseil d'État stipule que la délégation de pouvoir accordée au Roi en matière fiscale, dans le dernier alinéa du paragraphe 3 est en contradiction avec les articles 170 et 172 de la Constitution et est par conséquent inacceptable.

Cet alinéa a donc été supprimé du paragraphe 3.

Conformément au § 4, en cas de non-respect d'une des conditions définies dans § 4, toutes les couvertures prises dans le plan sont soumises au tarif de base de 9,25 %.

Les assurances dommages, à l'exception des engagements frais médicaux, ne peuvent jamais faire partie des plans visés au § 3.

Le Conseil d'État est d'avis que la sanction consistant à appliquer le tarif de 9,25 % à l'ensemble du plan de pension, en cas de non-respect des conditions, semble disproportionnée.

Le Gouvernement estime qu'aucune autre sanction efficace ne peut être imposée pour atteindre le but, à savoir permettre à un maximum de personnes d'adhérer à un plan qui peut recevoir l'assentiment du Gouvernement. L'application d'une amende simple pourrait, après une analyse coûts / profits, en définitive, être plus avantageuse pour les employeurs que le respect des conditions légales qui sont imposées pour de tels plans.

Nr. 79 VAN DE REGERING

Art. 79-29

Een artikel 79-29 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-29. – In artikel 176², eerste lid, van het Wetboek der met het Zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 63 van 28 november 1939 en gewijzigd bij de wetten van 17 juli 1963, 24 december 1963, 28 december 1983, 7 december 1988, 28 december 1992, 5 juli 1998 en 4 maart 1999, wordt tussen 4° en 5° volgend 4°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

«4°bis. elke verbintenis aangegaan, zowel door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, als door de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, in het kader van de pensioenstelsels die voldoen aan de voorwaarden bepaald in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, voor zover die verbintenissen door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferenteerde wijze worden beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen ;»..».

VERANTWOORDING

Artikel 176² van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen stelt bepaalde verzekerings-contracten vrij van de jaarlijkse taks.

De 4°bis voert een nieuwe vrijstelling in. De betalingen gedaan aan de verzekeringsondernemingen, aan de pensioeninstellingen en aan de rechtspersonen die belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging in uitvoering van hun respectieve verbintenissen, worden vrijgesteld van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten, indien het pensioenstelsel voldoet aan de in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van de wet gestelde voorwaarden en de hieraan verbonden solidariteitstoezegging beantwoordt aan de in titel II, hoofdstuk IX van deze wet gestelde voorwaarden. Het betreft enkel de solidariteitstoezeggingen die worden vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteitsprestaties dat in uitvoering van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, wordt getroffen.

N° 79 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-29

Insérer un article 79-29 libellé comme suit :

«Art. 79-29. – Dans l'article 176², alinéa premier du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par l'arrêté royal n° 63 du 28 novembre 1939 et modifié par les lois du 17 juillet 1963, 24 décembre 1963, 28 décembre 1983, 7 décembre 1988, 28 décembre 1992, 5 juillet 1998 et 4 mars 1999, il est inséré entre les 4° et 5° un 4°bis rédigé comme suit :

«4°bis. tout engagement contracté, tant par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, que par les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité, dans le cadre des régimes de pension qui répondent aux conditions établies au titre II, chapitre II, section 2, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, pour autant que ces engagements soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de façon différenciée de sorte que à tout moment, pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations ;»..»

JUSTIFICATION

L'article 176² du même Code exempte certains contrats d'assurance de la taxe annuelle.

Le 4°bis insère une nouvelle exemption. Les paiements effectués aux entreprises d'assurance, aux organismes de pension et aux personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité en exécution de leurs obligations respectives sont exemptés de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, si le régime de pension répond aux conditions établies au titre II, chapitre II, section 2 de la présente loi et si l'engagement de solidarité qui y est lié répond aux conditions établies au titre II, chapitre IX de la présente loi. Cela concerne uniquement les engagements de solidarité qui sont mentionnés dans l'arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres fixant les prestations de solidarité prises en exécution de la loi du.... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale,. Si dans le cadre des engagements de solidarité, des avantages complémentaires, qui ne sont pas mentionnés

Indien in het kader van de solidariteitstoezeggingen nog bijkomende voordelen worden toegekend, die niet worden vermeld in hoger bedoeld koninklijk besluit, moet, voor wat betreft deze bijkomende voordelen, artikel 1751 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden toegepast voor de bepaling van het toepasselijke tarief van de taks.

De vrijstelling van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten voor zowel de pensioentoezegging als alle verbintenissen begrepen in de solidariteitstoezegging, welke toezeggingen samen een sociaal pensioenstelsel vormen, geldt op voorwaarde dat de verschillende risico's die worden aangeboden door het sociale pensioenstelsel, door de verzekeringsonderneming of de pensioeninstelling op een gedifferentieerde wijze worden beheerd.

Volgens de definitie van artikel 3, § 1, 17° van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, bevat een solidariteitstoezegging de toezegging van solidariteitsprestaties door een inrichter aan de werknemers en/of hun rechthebbenden. Een solidariteitstoezegging kan dus verschillende risico's bevatten die, indien de voorwaarden die door de wet aan de inrichting van sociale pensioenstelsels worden gesteld niet worden nageleefd of indien nog andere toezeggingen dan deze vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteitsprestaties worden aangeboden, elk een apart fiscaal regime dienen te ondergaan, overeenkomstig artikel 1751 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen. Een gedifferentieerd beheer is dan ook noodzakelijk.

Nr. 80 VAN DE REGERING

Art. 79-30

Een artikel 79-30 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-30. — Artikel 177, 1°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«1° door de genootschappen, kassen, verenigingen of verzekeringsondernemingen, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, alsmede door alle andere verzekeraars, wanneer ze in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijhuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben ;».».

VERANTWOORDING

Dit artikel vervangt artikel 177, 1°, van hetzelfde Wetboek zodat de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in deze wet,

nés dans l'arrêté royal précité, sont encore attribués, il faut alors pour ce qui concerne ces avantages complémentaires, appliquer l'article 1751 du Code des taxes assimilées au timbre pour la détermination du tarif de la taxe applicable.

L'exemption de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance tant pour l'engagement de pension que pour toutes les obligations comprises dans l'engagement de solidarité, lesquels engagements forment ensemble un régime de pension social, vaut à condition que les différents risques qui sont offerts par le régime social de pension soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'organisme de pension d'une manière différenciée.

Selon la définition de l'article 3, § 1, 17° de la loi du... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale,, un engagement de solidarité contient l'engagement de prestations de solidarité par un établissement aux travailleurs et/ou leurs ayants droit. Un engagement de solidarité peut donc comprendre différents risques qui, si les conditions fixées par la loi pour l'établissement de régimes de pension sociaux ne sont pas respectées ou si d'autres engagements que ceux mentionnés à l'arrêté royal délibéré en conseil des ministres fixant les prestations de solidarité liées aux plans de pension complémentaires sociaux sont offerts, doivent suivre chacun un régime fiscal propre, conformément à l'article 1751 du Code des taxes assimilées au timbre. Une gestion différenciée est donc nécessaire.

N° 80 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-30

Insérer un article 79-30 libellé comme suit :

«Art. 79-30. — L'article 177, 1°, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé comme suit :

«1° par les associations, caisses, sociétés ou entreprises d'assurances, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité dans le cadre des régimes de pension établies dans la loi du .... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, ainsi que par tous autres assureurs lorsqu'ils ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations ;».».

JUSTIFICATION

Cet article remplace l'article 177, 1°, du même Code de sorte que les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visés dans la

in principe gehouden zijn tot de betaling van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten. Gelet op de vrijstelling vervat in artikel 176², eerste lid, 4° bis, van hetzelfde Wetboek heeft dit artikel onder meer betrekking op de verbintenissen aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, welke niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in deze wet om te genieten van de vrijstelling. Ook hier werd het begrip «pensioenfondsen» vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen».

Nr. 81 VAN DE REGERING

Art. 79-31

Een artikel 79-31 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-31. — Artikel 178, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«De genootschappen, verenigingen, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid alsmede alle overige beroepsverzekeraars, in het vorig artikel vermeld, mogen eerst hun verrichtingen aanvangen wanneer zij, vooraf, een beroepsaangifte hebben neergelegd op het daartoe aangewezen kantoor van registratie. Hetzelfde geldt voor de makelaars en alle andere personen die tussentreden bij het sluiten van verzekeringen met vreemde verzekeraars die de onder het tweede lid hierna voorziene aansprakelijke vertegenwoordiger niet hebben.».».

VERANTWOORDING

Dit artikel vervangt artikel 178, eerste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen zodat ook hier het begrip «pensioenfondsen» wordt vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen» en de rechtspersonen die in het kader van deze wet belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging gehouden zijn tot het neerleggen van een beroepsaangifte alvorens zij hun verrichtingen mogen aanvangen.

Nr. 82 VAN DE REGERING

Art. 79-32

Een artikel 79-32 invoegen dat luidt als volgt :

présente loi, sont en principe tenus au paiement de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance. Etant donné l'exemption prévue à l'article 176², alinéa 1er, 4^{° bis} dudit Code, cet article concerne notamment les engagements contractés par les organismes de pension et les personnes morales qui sont chargés de l'exécution des engagements de solidarité qui ne remplissent pas les conditions établies par la présente loi pour bénéficier de l'exemption. Ici également, la notion de «fonds de pension» est remplacée par la notion plus large d'«organisme de pension».

N° 81 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-31

Insérer un article 79-31 libellé comme suit :

«Art. 79-31. — L'article 178, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé comme suit :

«Les associations, sociétés, organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ..... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, et tous autres assureurs professionnels désignés à l'article précédent ne peuvent commencer leurs opérations s'ils n'ont, au préalable, déposé une déclaration de profession au bureau de l'enregistrement désigné à cette fin. Il en est de même des courtiers et de toutes autres personnes qui s'interposent pour la conclusion d'assurances avec des assureurs étrangers n'ayant pas le représentant responsable prévu à l'alinéa 2.».».

JUSTIFICATION

Cet article remplace l'article 178, alinéa 1er, du Code de sorte qu'ici aussi la notion de «fonds de pension» est remplacée par la notion plus large d'«organisme de pension» et que les personnes morales qui dans le cadre de la présente loi sont chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité soient tenues au dépôt d'une déclaration de profession préalablement au commencement de leurs opérations.

N° 81 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-32

Insérer un article 79-32 libellé comme suit :

«Art. 79-32. — In artikel 179¹, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «175¹, eerste lid» vervangen door de woorden «175¹, § 1».

VERANTWOORDING

De door amendement 79-29 aangebrachte onderverdeling in paragrafen van artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen leidt tot aanpassing van artikel 179¹ aangezien in dit artikel nog verwezen wordt naar het eerste lid van artikel 175¹. Het eerste lid van artikel 175¹ wordt nu § 1.

Deze bepaling betreft het voorschot op de jaarlijkse taks verschuldigd in de maand januari dat uiterlijk betaalbaar is op 15 december van het voorafgaande jaar. Dit voorschot wordt enkel voorzien voor de aan de tarieven van 9,25 % of 1,40% verschuldigde taks.

Nr. 83 VAN DE REGERING

Art. 79-33

Een artikel 79-33 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-33. — Artikel 183, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 maart 1965 en 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«De Belgische verzekeraars, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordeLEN inzake sociale zekerheid alsmede de vertegenwoordigers in België van de vreemde verzekeraars, alsmede de makelaars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verifyicateur hebben.».

VERANTWOORDING

Dit artikel onderwerpt de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in deze wet aan dezelfde verplichtingen als de andere verzekeraars. Ook hier werd het begrip «pensioenfondsen» vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen».

«Art. 79-32. — Dans l'article 179¹, alinéa 2, du même Code, les mots «175¹, alinéa 1er» sont remplacés par les mots «175¹, § 1».

JUSTIFICATION

La division en paragraphes apportée par l'amendement 79-29 à l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre, entame l'adaptation de l'article 179¹ vu que dans cet article il est encore référé à l'alinéa 1 de l'article 175¹. Alinéa 1 de l'article 175¹ devient dès maintenant § 1.

Cette disposition concerne l'acompte sur la taxe annuelle due au mois de janvier qui est payable au plus tard le 15 du mois de décembre qui précède. Cet acompte n'est prévu que pour la taxe due aux taux de 9,25 % ou 1,40 %.

N° 82 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-33

Insérer un article 79-33 libellé comme suit :

«Art. 79-33. — L'article 183, alinéa 1er, du même Code, modifié par les lois du 22 mars 1965 et 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Les assureurs belges, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ..... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, de même que les représentants en Belgique des assureurs étrangers et les courtiers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.».

JUSTIFICATION

Cet article soumet les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visées dans la présente loi aux mêmes obligations que les autres assureurs. Ici également, la notion de «fonds de pension» est remplacée par celle plus large d'«organisme de pension».

Nr. 84 VAN DE REGERING

Art. 79-34

In Titel IIIbis, Hoofdstuk II, in een Afdeling 2 «Jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen», een artikel 79-34 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-34. — Artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988, wordt vervangen als volgt :

«Art. 183bis. — De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op levensverzekeringen, op contracten van lijfrente of tijdelijke renten, of op aanvullende pensioenen die op een andere wijze worden opgebouwd dan door middel van een levensverzekering, gesloten met een beroepsverzekeraar of een pensioeninstelling, die in België zijn hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of om het even welke zetel van verrichtingen heeft, zijn onderworpen aan een jaarlijkse taks.».

VERANTWOORDING

Dit artikel houdt de toepassing in van de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen, zoals ingesteld door de artikelen 183bis en volgende van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, op de sommen die worden verdeeld als winstdeelneming met betrekking tot :

- individuele levensverzekeringen en groepsverzekeringen met inbegrip van de bedrijfsleider- verzekeringen aangegaan bij een verzekeringsonderneming ;
- verbintenissen aangegaan bij een pensioeninstelling ;
- de individuele voortzetting van een pensioenstelsel en
- contracten van lijfrente of tijdelijke renten die worden gesloten met een verzekeringsonderneming.

De jaarlijkse taks wordt geheven op de winstdeelnemingen die door verzekeringsondernemingen en pensioeninstellingen worden verdeeld.

De Raad van State stelt dat de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen die geheven wordt op de bedrijfsleider-verzekeringen een dubbele belasting uitmaakt. Volgens haar moet er voor de bedrijfsleiderverzekeringen een vrijstelling in het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden opgenomen.

De Regering stelt dat het geen juridische dubbele belasting betreft. Juridische dubbele belasting veronderstelt namelijk het bestaan van drie voorwaarden: eenzelfde belastingplichtige wordt meerdere malen over dezelfde materie of hetzelfde voorwerp belast met dezelfde belasting.

In dit geval wordt aan geen enkele van de drie gestelde voorwaarden voldaan: de belastingen zijn van een verschillende aard (enerzijds een met het zegel gelijkgestelde taks en anderzijds

N° 84 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-34

Dans le Titre IIIbis, Chapitre II, dans une Section 2 «Taxe annuelle sur les participations bénéficiaires», insérer un article 79-34 libellé comme suit :

«Art. 79-34. — L'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par la loi du 7 décembre 1988, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 183bis. — Sont assujetties à une taxe annuelle, les sommes réparties à titre de participation bénéficiaire afférente aux contrats d'assurance-vie, aux contrats de rentes viagères ou temporaires, ou aux pensions complémentaires constituées autrement que par une assurance-vie, conclus avec un professionnel de l'assurance ou un organisme de pension, qui a en Belgique son principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.».

JUSTIFICATION

Cet article contient l'assujettissement à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires, comme stipulée aux articles 183bis et suivants du Code des taxes assimilées au timbre, pour les sommes réparties à titre de participations bénéficiaires relativement :

- aux assurances sur la vie individuelles et aux assurances de groupe en ce compris les assurances dirigeant d'entreprises, conclues avec une entreprise d'assurance ;
- aux obligations conclues avec un organisme de pension ;
- la continuation individuelle d'un régime de pension, et
- les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance.

La taxe annuelle est perçue sur les participations bénéficiaires réparties par les entreprises d'assurance et les organismes de pension.

Le Conseil d'État stipule que la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires qui est levée sur les contrats d'assurance dirigeants d'entreprise forme une double imposition. Selon lui, il faudrait insérer dans le Code des taxes assimilées au timbre, une exonération pour les contrats d'assurance dirigeants d'entreprise.

Le Gouvernement stipule qu'il ne s'agit pas d'une double imposition. La double imposition juridique suppose en effet l'existence de trois conditions: le même assujetti est imposé plusieurs fois pour la même matière ou le même objet avec le même impôt.

En l'espèce, aucune de ces trois conditions n'est remplie: les impôts sont de natures différentes (taxes assimilées au timbre, d'une part et impôt des sociétés, d'autre part); la base im-

vennootschapsbelasting); de heffingsgrondslag is verschillend (enerzijds de totale som die jaarlijks ten titel van winstdeelneming door de verzekeraar wordt verdeeld voor het geheel van de desbetreffende contracten en anderzijds de winstdeelneming die individueel aan de begunstigde van het contract wordt uitbetaald) en de belastingschuldigen zijn eveneens verschillend (de verzekeraar enerzijds en de begunstigde anderzijds). Zelfs het tijdstip van de belastingheffing is verschillend (enerzijds jaarlijks en anderzijds op het moment van de werkelijke betaling).

Voor zoveel als nodig kan nog vermeld worden dat er geen discriminatie is op het vlak van de begunstigde: voor wat betreft de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen wordt er geen onderscheid gemaakt naargelang de begunstigde een rechtspersoon of een fysieke persoon is. Er wordt enkel een vrijstelling verleend (art. 183quinquies WZGT) indien het enerzijds gaat om spaarverzekeringscontracten of anderzijds om verzekeringscontracten waarvoor de verzekeringnemer geen vrijstelling, vermindering of aftrek inzake inkomstenbelastingen (krachtens bepalingen van toepassing vóór het aanslagjaar 1993) of geen belastingverminderingen inzake inkomstenbelastingen (artikelen 145¹, 2°, 3° of 5° en 145¹⁷, 1° of 2° WIB 92) heeft genoten.

Nr. 85 VAN DE REGERING

Art. 79-35

Een artikel 79-35 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-35. — In artikel 183sexies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988, worden tussen de woorden «verenigingen» en «verzekeringsondernemingen» de woorden «, pensioeninstellingen» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Het betreft een louter technisch amendement dat ertoe strekt om de pensioeninstellingen op te nemen onder de rechtspersonen die de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen moeten kwijten.

Nr. 86 VAN DE REGERING

Art. 79-36

Een artikel 79-36 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-36. — In artikel 183undecies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988 en gewijzigd bij de wetten van 22 december 1989 en 22 juli 1993, worden de woorden «De Belgische verze-

posable est différente (somme globale répartie chaque année à titre de participation bénéficiaire par l'assureur pour l'ensemble des contrats concernés d'une part et participation bénéficiaire payée individuellement au bénéficiaire du contrat d'autre part) et même les redevables sont distincts (l'assureur d'une part et le bénéficiaire d'autre part). Le moment de l'imposition est aussi différent (annuel d'une part et au moment du paiement réel d'autre part).

Au besoin, on peut mentionner qu'il n'existe aucune discrimination au niveau du bénéficiaire: en ce qui concerne la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires, aucune distinction n'est faite selon que le bénéficiaire est une personne morale ou physique. Une exemption est seulement prévue (art. 183quinquies CTAT) quand il s'agit d'une part des contrats d'assurance-épargne ou d'autre part des contrats d'assurance pour lesquels le preneur d'assurance n'a pas bénéficié d'une exonération, réduction ou déduction en matière d'impôts sur les revenus (en vertu de dispositions applicables antérieurement à l'exercice d'imposition 1993) ou des réductions d'impôt (articles 145¹, 2°, 3° ou 5° et 145¹⁷, 1° ou 2° CIR 92).

N° 85 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-35

Insérer un article 79-35 libellé comme suit :

«Art. 79-35. — Dans l'article 183sexies du même Code, inséré par la loi du 7 décembre 1988, les mots «, organismes de pension» doivent être insérés entre le mot «sociétés» et les mots «ou entreprises d'assurances»..».

JUSTIFICATION

Cela concerne un amendement purement technique qui a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui doivent acquitter la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires.

N° 86 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-36

Insérer un article 79-36 libellé comme suit :

«Art. 79-36. — Dans l'article 183undecies du même Code, inséré par la loi du 7 décembre 1988 et modifié par les lois du 22 décembre 1989 et 22 juillet 1993, les mots «Les assureurs belges et les représentants en

keraars en vertegenwoordigers in België» vervangen door de woorden «De Belgische verzekeraars en pensioeninstellingen, alsmede de vertegenwoordigers in België».».

VERANTWOORDING

Het huidige artikel 183^{undecies} van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen bevat de verplichting tot het overleggen van bepaalde boeken en documenten, welke bij niet naleving gesanctioneerd wordt door een boete. Dit louter technisch amendement strekt ertoe om de pensioeninstellingen op te nemen onder de rechtspersonen die gehouden zijn tot deze verplichting tegenover de inzake de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen bevoegde administratie.

Nr. 87 VAN DE REGERING

Art. 79-37

Een artikel 79-37 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-37. — De voorwaarden voor de toepassing van het verminderd tarief van 4,40 % gesteld in artikel 175¹, § 2, 4°, en § 3, zijn pas van toepassing op de toezeggingen en plannen die bestaan op de datum van inwerkingtreding van artikel 79-28 zodra een termijn van 5 jaar te rekenen vanaf die datum verstrekken is.».

VERANTWOORDING

Dit artikel bepaalt enerzijds dat aan de werkgevers, verzekeringsondernemingen en pensioeninstellingen een overgangsperiode van vijf jaar wordt toegestaan om de nu reeds binnen de onderneming bestaande toezeggingen aan te passen aan de vereisten die door artikel 175¹, § 2, 4°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden gesteld om op die collectieve toezeggingen het verlaagd tarief van 4,40 % toe te passen. Bij ontstentenis van aanpassing binnen deze termijn van vijf jaar wordt het tarief van 9,25 % toegepast op deze toezeggingen vanaf de eerste premievervaldag of premiebetaling die volgt op het verstrijken van deze periode van vijf jaar.

Anderzijds wordt aan de werkgevers, verzekeringsondernemingen en pensioeninstellingen een overgangsperiode van vijf jaar toegestaan om de nu reeds binnen de onderneming bestaande plannen met of zonder premiebudget gedifferentieerd te beheren en de collectieve plannen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk te maken voor alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan. Het verbod van medische acceptatie voor de toezeggingen overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten geldt voor collectieve plannen zonder premiebudget met meer dan tien aangesloten personeelsleden. Voor de collectieve plannen met premiebudget moet er een standaard dekking voor de aangeboden risico's arbeidsongeschiktheid, overlijden en me-

Belgique» sont remplacés par les mots «Les assureurs et organismes de pension belges ainsi que les représentants en Belgique»..».

JUSTIFICATION

L'actuel article 183^{undecies} du Code des taxes assimilées au timbre comprend l'obligation de produire certains livres et documents, laquelle est sanctionnée d'une amende en cas de non-respect. Cet amendement purement technique a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui sont tenues à cette obligation en matière de taxe annuelle sur les participations bénéficiaires envers l'administration compétente.

N° 87 DU GOUVERNEMENT

Art. 79-37

Insérer un article 79-37 rédigé comme suit :

«Art. 79-37. — Les conditions auxquelles l'article 175¹, § 2, 4° et § 3, subordonne l'application du taux réduit de 4,40 % ne sont applicables aux engagements et plans existants à la date de l'entrée en vigueur de l'article 79-28 qu'à l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de cette date.».

JUSTIFICATION

Cet article détermine d'une part qu'il est accordé aux employeurs, entreprises d'assurance et organismes de pension de prévoyance une période transitoire de cinq ans en vue d'adapter les engagements qui existent déjà dans l'entreprise aux conditions fixées par l'article 175¹, § 2, 4° et § 3 du Code des taxes assimilées au timbre, afin d'appliquer à ces engagements le tarif réduit de 4,40 %. A défaut d'adaptation durant ce délai de cinq ans, le tarif de 9,25 % est d'application à ces engagements à partir de la première échéance de prime ou paiement de prime qui suit l'expiration de cette période de cinq ans.

D'autre part, il est accordé aux employeurs, entreprises d'assurance et organismes de pension une période transitoire de cinq ans pour gérer les plans avec ou sans budget prime qui existent déjà dans l'entreprise d'une manière différenciée et pour rendre les plans collectifs accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou à une catégorie. L'interdiction d'acceptation médicale pour les engagements par décès, incapacité de travail et frais médicaux, vaut pour les plans collectifs sans budget prime avec plus de dix membres du personnel liés. Pour les plans collectifs avec budget de prime il faut être prévu une couverture standard pour les risques incapacité de travail, décès et frais médicaux offerts pour lequel vaut

dische kosten worden ingevoerd waarvoor het verbod van medische acceptatie geldt. Bij ontstentenis van aanpassing binnen deze termijn van vijf jaar wordt het tarief van 9,25 % toegepast op deze toezeggingen vanaf de eerste premievervaldag of premiebetaling die volgt op het verstrijken van deze periode van vijf jaar.

De minister van Financiën,

Didier REYNDERS

l'interdiction d'acceptation médicale. A défaut d'adaptation durant ce délai de cinq ans, le tarif de 9,25 % est d'application à ces engagements à partir de la première échéance de prime ou payement de prime qui suit l'expiration de cette période de cinq ans.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDERS

AMENDEMENTEN VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 69 tot 78

In Titel III, Hoofdstuk IV Wijzigingen aan de fiscale wetgeving, dat de artikelen 69 tot 78 bevat, intrekken.

VERANTWOORDING

De fiscale bepalingen die nu in het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen voorkomen, worden geïntegreerd in een Titel IIIbis met als opschrift «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving.».

Nr. ... VAN DE REGERING

Titel IIIbis

Tussen Titel III en IV een Titel IIIbis invoegen met als opschrift «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving.».

VERANTWOORDING

De nieuwe Titel IIIbis bevat een reeks artikelen die, overeenkomstig de beslissing van de Ministerraad van 30 juni 2000 ertoe strekken de fiscale wetgeving aan te passen aan het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen (kortweg het wetsontwerp AP). Die artikelen zijn met hun verantwoording opgenomen in afzonderlijke amendementen. Hierna volgt een algemene commentaar op het geheel van de fiscale bepalingen.

Het ontwerp is ingedeeld in twee hoofdstukken die de wijzigingen regelen die noodzakelijk zijn in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) en in het Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) teneinde de sociale regels uit het wetsontwerp AP om te zetten in de belastingwetgeving.

Het wetsontwerp AP regelt de organisatie van de aanvullende pensioenen van werknemers. Voor een meer gedetailleerde toelichting bij de doelstellingen van het wetsontwerp AP wordt verwezen naar de voorgaande parlementaire documenten terzake (Kamer, Parl. St.. zitting 2000-2001, Doc 50 001340/1).

Het genoemde wetsontwerp AP maakt een onderscheid tussen «gewone» en «sociale» pensioentoezeggingen.

De sociale pensioentoezeggingen moeten aan een aantal aanvullende voorwaarden voldoen.

Eén van die voorwaarden is de verplichting om een solidariteitstoezegging op te nemen in de pensioentoezegging.

Wat die solidariteitstoezegging precies kan inhouden, wordt in een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgelegd. Inzonderheid kan het gaan om de volgende vormen van solidariteit :

AMENDEMENTS SOUMIS AU CONSEIL D'ÉTAT

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 69 à 78

Dans le Titre III, rapporter le chapitre IV Modifications à la législation fiscale contenant les articles 69 à 78.

JUSTIFICATION

Les dispositions fiscales reprises actuellement dans le projet de loi relative aux pensions complémentaires sont intégrées dans un titre IIIbis intitulé «Modifications à la législation fiscale.».

N° ... DU GOUVERNEMENT

Titre IIIbis

Insérer entre les Titres III et IV un Titre IIIbis intitulé «Modifications à la législation fiscale.».

JUSTIFICATION

Le nouveau Titre IIIbis contient une série d'articles qui, conformément à la décision du Conseil des Ministres du 30 juin 2000, visent à adapter la législation fiscale au projet de loi relative aux pensions complémentaires (en abrégé le projet de loi PC). Ces articles sont repris dans des amendements séparés avec leur justification. Ci-après suit le commentaire général de l'ensemble des dispositions fiscales.

Le projet est divisé en deux chapitres qui règlent les modifications qui doivent être apportées dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) et dans le Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) afin de transposer les règles sociales du projet de loi PC dans la législation fiscale.

Le projet de loi PC règle l'organisation des pensions complémentaires des travailleurs. Pour une explication plus détaillée des objectifs du projet de loi PC, il est renvoyé aux documents parlementaires précédents (Chambre, Doc. Parl. session 2000-2001, Doc 50 001340/1).

Le projet de loi PC précité opère une distinction entre «les engagements ordinaires» de pension et «les engagements sociaux» de pension.

Les engagements sociaux de pension doivent remplir un certain nombre de conditions supplémentaires.

Une de ces conditions est l'obligation de prendre un engagement de solidarité dans l'engagement de pension.

En ce qui concerne cet engagement de solidarité, il y a lieu de préciser qu'il sera fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. Il peut s'agir en particulier des formes suivantes de solidarité :

– financiering van de opbouw van de pensioentoezegging gedurende bepaalde periodes van inactiviteit zoals werkloosheid of loopbaanonderbreking of bij faillissement van de werkgever ;

– vergoeding van inkomstenverlies in bepaalde gevallen zoals permanente arbeidsongeschiktheid, overlijden tijdens de loopbaan of ernstige ziekte ;

– de verhoging van de lopende uitkeringen.

Om deze sociale pensioentoezeggingen aan te moedigen, worden zij vrijgesteld van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten.

In het kader van diezelfde sociale pensioentoezeggingen is het, volgens de Memorie van toelichting bij het wetsontwerp AP, «de bedoeling (door middel van fiscale stimuli) de ontwikkeling van de solidariteit te bevorderen» en «maakt het luik solidariteit integraal deel uit van het plan zodat de voordelige fiscale behandeling ook voor dit luik geldt».

Daarom gelden voor de bijdragen die gebeuren in het kader van het luik «solidariteit» van de sociale pensioentoezeggingen, op fiscaal vlak dezelfde regels als diegene die van toepassing zijn op de bijdragen die gebeuren in het kader van het luik «aanvullend pensioen».

De uitkeringen die gebeuren ingevolge de uitvoering van de solidariteitstoezegging worden evenwel onderworpen aan het belastingstelsel dat overeenstemt met de kwalificatie die overeenkomstig de bepalingen van het WIB 92 aan die inkosten moet worden gegeven.

Voor alle duidelijkheid wordt erop gewezen dat het voornoemd standpunt enkel van toepassing is op de solidariteitstoezeggingen die zullen worden opgenomen in het koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteitsprestaties dat in uitvoering van het wetsontwerp AP wordt genomen.

Wanneer de draagwijdte van dat koninklijk besluit in de toekomst zou worden uitgebreid, spreekt het voor zich dat de fiscale gevolgen van elke uitbreiding moeten worden onderzocht.

In voorkomend geval moet dus telkens het belastingstelsel worden vastgesteld dat van toepassing zal zijn zowel op de bijdragen als op de uitkeringen die verband houden met de «nieuwe» solidariteitsprestaties.

Wanneer ingevolge die evaluatie standpunten worden ingenomen die afwijken van het gemeen recht, zal desgevallend de belastingwetgeving terzake moeten worden aangepast.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt reeds duidelijk dat het wetsontwerp AP belangrijke gevolgen heeft voor de bepalingen van het WIB 92 die zowel de aftrekbaarheid als beroepskosten van de werkgeversbijdragen als de toepassing van de belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen betreffen.

Uiteraard heeft dit alles ook gevolgen voor de artikelen uit het WIB 92 die het belastingstelsel van de beoogde aanvullende pensioenen regelen.

Ook worden een aantal specifieke bepalingen die verband houden met de aanvullende pensioenen voor bedrijfsleiders aangepast.

Verder wordt nog een specifiek fiscaal stelsel voorzien voor de bijdragen, premies en de uitkeringen inzake de volgende toeleggingen of verzekeringen in het voordeel van de werknemers en de bedrijfsleiders :

– le financement de la constitution d'un engagement de pension durant certaines périodes d'inactivité comme le chômage ou l'interruption de carrière ou en cas de faillite de l'employeur ;

– la compensation d'une perte de revenus dans certains cas comme l'incapacité permanente de travail, le décès en cours de carrière ou la maladie grave ;

– la majoration des allocations en cours.

Afin d'encourager les engagements sociaux de pension, ceux-ci sont exonérés de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance.

Dans le cadre de ces engagements sociaux de pension, suivant l'exposé des motifs du projet de loi PC, «l'intention est de promouvoir (par des incitants fiscaux) le développement de la solidarité» et «le volet solidarité fait partie intégrante du plan de telle sorte que le traitement fiscal avantageux s'y applique également».

C'est pourquoi, les règles applicables pour les cotisations versées dans le cadre du volet «solidarité» des engagements sociaux de pension sont les mêmes sur le plan fiscal que celles qui s'appliquent aux cotisations versées dans le cadre du volet «pensions complémentaires».

Les allocations octroyées afin d'exécuter l'engagement de solidarité sont toutefois soumises au régime fiscal qui correspond à la qualification qui doit être donnée à ces revenus conformément aux dispositions du CIR 92.

Pour plus de clarté, il est précisé que la position évoquée ci-dessus s'applique uniquement aux engagements de solidarité qui seront repris dans l'arrêté royal fixant les prestations de solidarité, arrêté pris en exécution du projet de loi PC.

Si la portée de cet arrêté royal était élargie dans le futur, il va de soi que les conséquences fiscales d'un tel élargissement devraient être examinées.

Le cas échéant, il y a lieu de fixer chaque fois le régime fiscal qui sera applicable tant aux cotisations qu'aux allocations qui ont trait aux «nouvelles» prestations de solidarité.

Lorsque, suite à cette évaluation, les positions qui sont prises dérogent au droit commun, la législation fiscale en cette matière doit faire l'objet d'une adaptation.

Il ressort clairement de ce qui précède que le projet de loi PC a des conséquences importantes sur les dispositions du CIR 92 qui concernent tant la déductibilité à titre de frais professionnels des cotisations patronales que l'application de la réduction d'impôt pour les cotisations personnelles.

Tout ceci a indéniablement des conséquences sur les articles du CIR 92 qui règlent le régime fiscal des pensions complémentaires précitées.

Un certain nombre de dispositions spécifiques qui ont trait aux pensions complémentaires pour les dirigeants d'entreprise ont également été adaptées.

En outre, un régime fiscal spécifique est encore prévu pour les cotisations, primes et allocations relatives aux engagements ou assurances suivants conclus au profit des travailleurs et des dirigeants d'entreprise :

- bepaalde toeleggingen die medische kosten vergoeden ;
- bepaalde toeleggingen «afhankelijkheid» ;
- bepaalde toeleggingen «ernstige aandoening» ;
- bepaalde persoonsverzekeringen of gelijkaardige toeleggingen.

De in de vorige leden bedoelde pensioenen, bijdragen, premies of uitkeringen kunnen zowel in het kader van een collectieve als in het kader van een individuele toelegging gebeuren.

Wanneer die bijdragen, premies of uitkeringen gebeuren in het kader van een individuele toelegging dan geldt voor de in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers en voor de bedrijfsleiders die niet op een in artikel 195, § 1, tweede lid, bedoelde regelmatige basis bezoldigingen ontvangen, een bijkomende voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op het hiervoor beoogde stelsel.

Wat de in het vorige lid bedoelde bedrijfsleiders betreft wordt in de verdere tekst van de verantwoording gemakshalve steeds over «niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» gesproken.

In een dergelijk geval wordt het specifiek fiscaal stelsel slechts toegepast wanneer in de onderneming voor de werknemers of genoemde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan een collectieve toelegging bestaat die voor elk van hen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat het nieuwe stelsel dat wordt ingevoerd inzake de hiervoor genoemde toelegging «medische kosten» niets wijzigt aan het stelsel van de sociale voordelen (huidig artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92) dat momenteel bestaat voor de hulp die werknemers en bedrijfsleiders of hun rechtverkrijgenden ontvangen bij uitzonderlijke omstandigheden zoals bijvoorbeeld heelkundige bewerking, zware ziekte, enz.

Bijdragen, premies en uitkeringen die voorvloeien uit een verzekeringspolis van het type «gezondheidszorgen» of «opneming in ziekenhuis» die slechts tussenkomsten in uitzonderlijke gevallen dekt, vallen evenwel niet langer onder de toepassing van het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92.

Dergelijke voordelen vallen voortaan onder de toepassing van het artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 (in ontwerp), voor zover zij althans voorvloeien uit vanaf de inwerkingtreding van de wet AP gesloten toeleggingen,

Persoonsverzekeringen zijn met name de verzekeringen waarbij de verzekeringsprestatie of de premie afhankelijk is van een onzeker voorval dat iemands leven, fysische integriteit of gezinstoestand aantast (Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, artikel 1).

Onder «persoonsverzekeringen» kunnen onder meer worden verstaan :

- de levensverzekering ;
- de verzekering lichamelijke ongevallen ;
- de ziekteverzekeringen ;
- de verzekeringsformules die dekking voorzien voor kostenverwekkende gebeurtenissen die de gezinstoestand wijzigen zoals geboorte en huwelijk.

De persoonsverzekering staat tegenover de schadeverzekering, waar de verzekeringsprestatie afhankelijk is van een onzeker voorval dat schade veroorzaakt aan iemands vermogen (M. FONTAINE, Verzekeringsrecht, Brussel, Larcier 1999, blz. 292 en 293, nr. 688 en 690).

- certains engagements qui remboursent des frais médicaux ;
- certains engagements «dépendance» ;
- certains engagements «affection grave» ;
- certaines assurances de personnes ou engagements similaires.

Les pensions, cotisations, primes ou allocations visées aux alinéas précédents peuvent intervenir tant dans le cadre d'un engagement collectif que dans le cadre d'un engagement individuel.

Lorsque ces cotisations, primes ou allocations interviennent dans le cadre d'un engagement individuel, il existe, pour les travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92 et pour les dirigeants d'entreprises qui ne reçoivent pas des rémunérations sur une base régulière visée à l'article 195, § 1er, alinéa 2, une condition supplémentaire pour pouvoir prétendre au régime visé ci-dessus.

Lorsqu'il s'agit de dirigeants d'entreprises visés à l'alinéa précédent, il est fait mention dans les justifications ultérieures des «dirigeants d'entreprise» qui ne sont pas rémunérés régulièrement.

Dans un tel cas, le régime fiscal spécifique s'applique uniquement lorsqu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire à tous les travailleurs ou les dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Enfin, il faut encore préciser que le nouveau régime qui est introduit en matière d'engagement «frais médicaux» précité ne modifie en rien le régime des avantages sociaux (actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92) qui existe actuellement pour l'aide que reçoivent les travailleurs et dirigeants d'entreprise ou leurs ayants droit en des circonstances exceptionnelles telles que par exemple une intervention chirurgicale, une maladie grave, etc.

Les cotisations, primes et allocations qui résultent d'une police d'assurance de type «soins de santé» ou «admission à l'hôpital» couvrant seulement des interventions dans des cas exceptionnels ne tombent toutefois plus sous le champ d'application de l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92.

Désormais, de tels avantages tombent sous le champ d'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 (en projet), pour autant qu'ils résultent d'engagements conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Les assurances de personnes sont les assurances dont la prestation ou la prime dépend d'un événement incertain qui affecte la vie, l'intégrité physique ou la situation familiale d'une personne (Loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, article 1er).

Par «assurances de personnes», il faut entendre, entre autres, les assurances suivantes :

- l'assurance-vie ;
- l'assurance contre les accidents corporels ;
- les assurances contre la maladie ;
- les formules d'assurance qui prévoient la couverture d'événements générant des frais qui modifient la situation familiale comme une naissance ou un mariage.

L'assurance de personnes s'oppose à l'assurance dommage où la prestation est fonction d'un événement incertain qui occasionne des dommages au patrimoine d'une personne (M. FONTAINE, Verzekeringsrecht, Bruxelles, Larcier 1999, p. 292 et 293, n° 688 et 690).

Hierna volgt een schematisch overzicht van de wijzigingen op het vlak van de inkomstenbelasting die in detail worden besproken in de verschillende amendementen. De verwijzingen naar de artikelen van het WIB 92 duiden op de regels na inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen.

I. AANVULLENDE PENSIOENEN (= 2^e pijler)

A. uitbetaalde aanvullende pensioenen (in rente of kapitaal)

a) bij de werknemer :

1. die uitbetaalde pensioenen zijn in beginsel belastbaar (artikel 34, WIB 92) ;

2. er is eventueel een vrijstelling (artikel 39 en 40, WIB 92) ;

3. er is in vele gevallen een afzonderlijke taxatie (artikel 171, WIB 92) ;

4. er bestaat een bijzondere regel voor het opnemen van voorschotten voor het bouwen, enz. van een woning in België, namelijk de fictieve omzetting van het opgenomen kapitaal in een rente (artikel 169, WIB 92) ;

5. er is een specifieke regel voor de gevallen van overdracht van reserves van het ene contract naar het andere of van een interne opbouw naar externe opbouw om te beletten dat die overdracht als een uitkering wordt beschouwd (artikel 364ter en 515septies, WIB 92) ;

6. na ontvangst van het kapitaal kan dit kapitaal worden omgezet in een rente. Om duidelijk te zijn, wordt vastgelegd dat in dit geval de rente geen beroepsinkomen is (artikel 17 en 20, WIB 92).

b) bij de werkgever :

De rechtstreekse betaling van een aanvullend pensioen na de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, blijft zoals voorheen onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 52 en 60, WIB 92.

Opgelet : bedrijfsleiders

Wat de bedrijfsleiders betreft, zijn de fiscale regels inzake de taxatie van de uitbetaalde aanvullende pensioenen gesteund op deze voor de werknemers, met dien verstande dat voor de bedrijfsleiders die zelfstandig zijn en een mandaat hebben :

– de pensioentoezeggingen die binnen de onderneming zijn gefinancierd, worden bedoeld in artikel 195, § 1, WIB 92 dat verwijst naar de artikelen 52, 59 en 60, WIB 92 ;

– de huidige regel inzake de bedrijfsleidersverzekering (verzekering afgesloten door de onderneming op het hoofd van de bedrijfsleider ten gunste van de onderneming) behouden blijft (artikel 195, § 2, WIB 92) ;

Een specifieke overgangsregel wordt overigens vastgelegd voor de omzetting van bedrijfsleidersverzekeringen in aanvullende pensioentoezeggingen (artikel 515sexies, WIB 92) .

B. bijdragen tot vorming van de aanvullende pensioenen

a) werkgeversbijdragen/bijdragen voor een bedrijfsleider :

– zijn slechts belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van een individuele toezegging worden toege-

Ci-après suit un aperçu schématique des modifications sur le plan des impôts sur les revenus qui sont analysées en détail dans les différents amendements. Les renvois aux articles du CIR 92 font allusion aux règles applicables après l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions.

I. PENSIONS COMPLEMENTAIRES (= 2^e pilier)

A. pensions complémentaires payées (en rente ou capital)

a) dans le chef du travailleur :

1. les pensions payées sont en principe imposables (article 34, CIR 92) ;

2. il y a cependant une exonération (articles 39 et 40, CIR 92) ;

3. il y a dans de nombreux cas une taxation distincte (article 171, CIR 92) ;

4. il existe une règle spéciale pour l'octroi d'avances pour la construction, etc. d'une habitation en Belgique, c'est-à-dire la conversion fictive d'un capital emprunté en une rente (article 169, CIR 92) ;

5. il y a une règle spécifique pour les cas de transfert de réserves d'un contrat déterminé à un autre ou d'une construction interne à une construction externe pour empêcher que ce transfert ne soit considéré comme une pension (articles 364ter et 515septies, CIR 92) ;

6. après réception d'un capital, ce dernier peut être converti en une rente. Pour être clair, il est stipulé que dans ce cas la rente n'est pas un revenu professionnel (articles 17 et 20, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur :

Le paiement direct d'une pension complémentaire, après l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, reste comme auparavant soumis aux dispositions des articles 52 et 60, CIR 92.

Attention : dirigeants d'entreprise

En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise, les règles fiscales s'appuient, en matière de taxation des pensions complémentaires payées, sur celles des travailleurs, étant entendu, qu'en ce qui concerne les dirigeants d'entreprise qui sont des mandataires indépendants :

– les engagements de pension financés au sein de l'entreprise sont visés par l'article 195, § 1er, CIR 92 qui renvoie aux articles 52, 59 et 60, CIR 92 ;

– la règle actuelle en matière d'assurance dirigeants d'entreprise (assurance conclue par l'entreprise sur la tête du dirigeant d'entreprise en faveur de l'entreprise) est maintenue (article 195, § 2, CIR 92) ;

Par ailleurs, une règle transitoire spécifique est stipulée pour la conversion des assurances dirigeants d'entreprise en engagements de pensions complémentaires (article 515sexies, CIR 92).

B. cotisations constitutives de pensions complémentaires

a) les cotisations patronales/les cotisations pour un dirigeant d'entreprise :

– constituent uniquement des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées dans le cadre d'un

kend aan in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezagging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

– zijn geen belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van collectieve of individuele toezaggingen worden toegekend aan bedrijfsleiders die overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92, regelmatig bezoldigingen ontvangen;

– zijn aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen naar aanleiding van het pensioen tot 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldigingen. In geval van individuele toezaggingen aan werknemers die geen bedrijfsleider zijn, komen de bijdragen of premies slechts voor een aftrek als beroepskost in aanmerking in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar niet overschrijden ;

– bevatten de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezagging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP ;

b) werknemersbijdragen / bijdragen door een bedrijfsleider :

Die bijdragen, met inbegrip van de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezagging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP, geven recht op een belastingvermindering waarbij rekening moet worden gehouden met de begrenzing tot 80 pct. Evenwel mogen de persoonlijke bijdragen die betrekking hebben op de individuele voortzetting door een werknemer van een pensioentoezagging als bedoeld in artikel 33, wet AP, niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de vooroemde wet (artikelen 145¹ en 145³, WIB 92).

II. INKOMENSVERVANGENDE TOEZEGGINGEN

A. uitbetaalde vergoedingen

a) bij de werknemer / bedrijfsleider :

Deze vergoedingen zijn belastbaar (artikel 31, WIB 92 / artikel 32, WIB 92).

b) bij de werkgever :

De betalingen zijn beroepskosten voor de werkgever krachtens de algemene regel van de aftrekbaarheid van beroepskosten.

Sommen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de (gewezen) werkgever worden uitgekeerd aan (gewezen) personeelsleden, zijn evenwel geen aftrekbare beroepskosten (art. 53, 21°).

B. bijdragen tot vorming van inkomenstervangende uitkeringen

De werkgeversbijdragen zijn :

engagement individuel à des travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92, sauf s'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– ne sont pas des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées dans le cadre d'engagements collectifs ou individuels à des dirigeants d'entreprise qui perçoivent régulièrement des rémunérations conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 ;

– sont déductibles suivant la règle relative à la limite de 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale des prestations légales et extra-légales à l'occasion de la mise à la pension. En cas d'engagements individuels envers les travailleurs qui ne sont pas des dirigeants d'entreprise, les cotisations ou primes ne sont prises en considération à titre de frais professionnels déductible que dans la mesure où elles ne dépassent pas un montant maximum de 1.525 EUR par an ;

– comprennent les cotisations et primes conformément à un engagement de solidarité tel que visé aux articles 10 et 11 de la loi PC ;

b) les cotisations des travailleurs / des dirigeants d'entreprise :

Ces cotisations, en ce comprises les cotisations et primes conformément à un engagement de solidarité tel que visé aux articles 10 et 11 de la loi PC, donnent droit à une réduction d'impôt dans laquelle il faut tenir compte de la limite de 80 p.c. Cependant, les cotisations personnelles qui se rapportent à la continuation individuelle par un travailleur d'un engagement de pension visé à l'article 33 de la loi PC, ne peuvent excéder 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit en proportion des jours d'adhésion, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précitée (articles 145¹ et 145³, CIR 92).

II. ENGAGEMENT COUVRANT UNE PERTE DE REVENUS

A. indemnités payées

a) dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise :

Ces indemnités sont imposables (article 31, CIR 92 / article 32, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur :

Les paiements constituent des frais professionnels pour l'employeur en vertu de la règle générale de la déductibilité des frais professionnels.

Les sommes qui ont la nature d'une indemnité en réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et qui sont directement attribuées par l'(ancien) employeur aux (anciens) membres du personnel ne sont toutefois pas des frais professionnels déductibles (art. 53, 21°).

B. cotisations constitutives de prestations en remplacement d'allocations

Les cotisations patronales :

– slechts belastbare voordelen van alle aard wanneer zij worden toegekend aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders en aan in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers in het kader van een individuele toezegging, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

– aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wetelijke en extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid tot 100 pct. van de normale bruto-jaarbezoldigingen (artikel 52, 59 en 195, WIB 92).

De werknemersbijdragen / bijdragen van bedrijfsleiders

– zijn in principe overeenkomstig de bepalingen van artikel 52, 10°, WIB 92 aftrekbaar als beroepskost wanneer zij gebeuren in het kader van door de belastingplichtige gesloten contracten tegen ziekte en van het type «gewaarborgd inkomen» en in de mate waarin ze worden gestort om de belastingplichtige te verzekeren tegen een verlies van beroepsinkomsten veroorzaakt door een ziekte, een ongeval of de invaliditeit die er het gevolg van is ;

– moeten worden afgezonderd uit de solidariteitstoezegging om het deel te bepalen dat aanleiding kan geven tot de in artikel 145¹, 1°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering.

III. TOEZEGGINGEN MEDISCHE KOSTEN, AFHANKELIJKHEID, ERNSTIGE AANDOENING, ANDERE PERSOONSVERZEKERINGEN

A. Uitkeringen

De uitkeringen zijn niet belastbaar bij de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) en niet aftrekbaar bij de werkgever / onderneming (artikel 53 en 195, WIB 92).

Rechtstreeks door de werkgever/onderneming betaalde uitkeringen worden evenwel bij voortduur aangemerkt als belastbare voordelen van alle aard, behoudens wanneer zij als een in artikel 38, 11°, bedoeld sociaal voordeel kunnen worden aangemerkt (zie verantwoording bij het amendement dat het artikel 38 wijzigt).

B. Bijdragen tot vorming van de uitkeringen

De werkgeversbijdragen zijn :

– geen belastbare voordelen van alle aard voor de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) ;

– werkgeversbijdragen die verband houden met individuele toezeggingen aan in artikel, 30, 1°, bedoelde werknemers en aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders, zijn slechts vrijgesteld als voordeel van alle aard wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor die werknemers of bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan;

– niet aftrekbaar (artikel 53 en 195, WIB 92) voor zover zij althans niet als een voordeel van alle aard worden aangemerkt (zie vorig streepje).

– sont uniquement des avantages de toute nature imposables lorsqu'elles sont attribuées à des dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement et, dans le cadre d'un engagement individuel, à des travailleurs visés à l'article 30, 1er, CIR 92 sauf s'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire aux travailleurs ou une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– sont déductibles suivant la règle relative à la limite à 100 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale des prestations légales et extra-légales en cas d'incapacité de travail (articles 52, 59 et 195, CIR 92).

Les cotisations des travailleurs / des dirigeants d'entreprise :

– sont en principe déductibles, conformément aux dispositions de l'article 52, 10°, CIR 92, à titre de frais professionnels lorsqu'elles se déroulent dans le cadre de contrats conclus par le travailleur contre la maladie et du type «revenu garanti» et dans la mesure où ces cotisations sont versées dans le but d'assurer le contribuable contre une perte de revenus professionnels occasionnée par une maladie, un accident ou l'invalidité qui en résulte ;

– doivent être séparées de l'engagement de solidarité pour déterminer la partie qui peut donner lieu à la réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 1°, CIR 92.

III. ENGAGEMENTS FRAIS MEDICAUX, DEPENDANCE, AFFECTIONS GRAVES, AUTRES ASSURANCES DE PERSONNES

A. Prestations

Les prestations ne sont pas imposables dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) et ne sont pas déductibles dans le chef de l'employeur / entreprise (articles 53 et 195, CIR 92).

Les prestations payées directement par l'employeur/entreprise sont toutefois de manière permanente considérées comme des avantages de toute nature imposables, sauf si elles peuvent être considérées comme un avantage social visé à l'article 38, 11° (voir justification de l'amendement qui modifie l'article 38).

B. Cotisations constitutives de prestations

Les cotisations patronales :

– ne constituent pas des avantages de toute nature imposables pour le travailleur / le dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) ;

– les cotisations patronales relatives aux engagements individuels attribués aux travailleurs visés à l'article 30, 1° et aux dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement sont exonérées comme avantage de toute nature uniquement lorsqu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire à tous ces travailleurs ou dirigeants d'entreprise ou une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– ne sont pas déductibles (articles 53 et 195, CIR 92) pour autant qu'elles ne soient pas considérées comme un avantage de toute nature (voir tiret précédent).

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-1

In Titel IIIbis, in een Hoofdstuk I «Wijzigingen in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992» een artikel 79-1 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-1.- In artikel 17, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 22 december 1998, wordt het 4° aangevuld met de volgende bepaling :

«De lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen of premies als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, zijn geen pensioenen.».».

VERANTWOORDING

De wet AP voorziet in de mogelijkheid om, wanneer de prestatie uitgekeerd wordt als een kapitaal, de omvorming van dat kapitaal in een rente te vragen (zie artikel 28 van het wetsontwerp AP).

In de praktijk zal zulks gebeuren door afstand te doen van het kapitaal. Een dergelijke verrichting valt onder de toepassing van de bestaande artikelen 17, § 1, 4° en 20, WIB 92.

Om te vermijden dat eerst de kapitalen en vervolgens de lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van datzelfde kapitaal, als pensioenen worden belast, wordt een nieuwe bepaling in artikel 17, § 1, 4°, WIB 92 ingevoegd die uitdrukkelijk stelt dat die renten geen pensioenen zijn.

Aangezien een analoge situatie zich kan voordoen met betrekking tot de lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen als vermeld in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°, WIB 92 die betrekking hebben op individuele levensverzekeringen, worden ook die lijfrenten in de nieuwe bepaling opgenomen.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-2

Een artikel 79-2 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-2.- In artikel 20 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden «vermelde lijfrenten» en «zijn aangelegd», de woorden «of tijdelijke renten» ingevoegd.»

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt er enkel toe om een vergetelheid recht te zetten die in de huidige tekst was geslopen ter gelegenheid van de coördinatie van het WIB 92.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-1

Dans le titre IIIbis, chapitre Ier, «Modifications au Code des impôts sur les revenus 1992», insérer un article 79-1 libellé comme suit :

«Art. 79-1.- Dans l'article 17, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, remplacé par la loi du 22 décembre 1998, le 4° est complété par la disposition suivante :

«Les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, formé au moyen de cotisations ou primes visées à l'article 34, § 1er, 2°, ne constituent pas des pensions.».».

JUSTIFICATION

Lorsque la prestation est exprimée en capital, la loi PC prévoit la possibilité, de demander la transformation de ce capital en rente (voir article 28 du projet de loi PC).

Dans la pratique, cela donnera lieu à la cession du capital. Une telle opération tombe dans le champ d'application des articles 17, § 1er, 4° et 20, CIR 92 (actuels).

Pour éviter que d'abord les capitaux et puis les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, soient imposés comme des pensions, une nouvelle disposition est insérée à l'article 17, § 1er, 4°, CIR 92 qui stipule que ces rentes ne constituent pas des pensions.

Puisqu'une situation analogue peut se présenter en ce qui concerne les rentes viagères constituées moyennant versement à capital abandonné formé par des cotisations visées aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, CIR 92 relatifs aux assurances-vie individuelles, ces rentes viagères sont également reprises dans la nouvelle disposition.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-2

Insérer un article 79-2 libellé comme suit :

«Art. 79-2.- Dans l'article 20 du même Code, les mots «ou temporaires» sont insérés entre les mots «rentes viagères» et les mots «visées à».

JUSTIFICATION

Cet amendement tend à rectifier le texte actuel de l'article 20 suite à un oubli consécutif à la coordination du CIR 92.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-3

Een artikel 79-3 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-3.- In artikel 31, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, wordt een 4°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

«4°bis de in 4° bedoelde vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies voor een toezegging die een inkomensverlies dekt, daarin begrepen de vergoedingen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, en de vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b ;».

VERANTWOORDING

De Regering heeft als principe gesteld dat er, voor een aantal toezeggingen, slechts een belastingheffing mag plaatsvinden ofwel aan het begin (verwerping van de aftrek van de betaalde bijdragen of –premies en bijgevolg vrijstelling van de uitkeringen) ofwel aan het einde (aftrek van de bijdragen of –premies en bijgevolg belastingheffing over de uitkeringen).

Dit amendement voegt in het artikel 31, tweede lid, WIB 92 een 4°bis in dat inzonderheid de vergoedingen verkregen tot geheel of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen omvat die voortkomen van :

- toezeggingen die geheel of gedeeltelijk een inkomensverlies dekken ;
- solidariteitstoezeggingen die moeten worden aangemerkt als vergoedingen tot geheel of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen ;
- toezeggingen gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, WIB 92.

In uitvoering van de genoemde beslissing heeft het voor de in het tweede en het derde streepje bedoelde vergoedingen geen enkel belang of zij al dan niet een daadwerkelijk verlies van inkomsten dekken.

In dezelfde gedachtegang worden de door de werkgever ten laste genomen bijdragen of –premies die in principe als een voordeel van alle aard kunnen worden aangemerkt, expliciet vrijgesteld in artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, WIB 92 door de verwijzing naar artikel 52, 3°, b, WIB 92.

Wanneer in het kader van een dergelijke toezegging een vergoeding wordt toegekend tot het gehele of gedeeltelijke herstel van een **bestendige** derving van bezoldigingen, dan wordt de belastbaarheid van die sommen als pensioen, geregeld door artikel 34, § 1, 2°, b, WIB 92. Die bepaling verduidelijkt dat pensioenen gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, WIB 92, daarin zijn begrepen. Dat artikel verwijst op zich naar artikel 52, 3°, b, WIB 92 inzake de aftrekbare werkgeversbijdragen en –premies.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-3

Insérer un article 79-3 libellé comme suit :

«Art. 79-3.- A l'article 31, alinéa 2, du même Code, il est inséré un 4°bis rédigé comme suit :

«4 bis les indemnités visées au 4° constituées au moyen des cotisations et primes pour un engagement qui couvre une perte de revenus, en ce compris les indemnités attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du .... relative aux pensions complémentaires et les indemnités constituées au moyen des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b ; «.»

JUSTIFICATION

Le Gouvernement a posé pour principe que, pour certains engagements, il ne peut y avoir imposition que, soit à l'entrée (rejet de la déduction des cotisations ou primes payées et par conséquent exonération des prestations), soit à la sortie (déduction des cotisations ou primes payées et par conséquent imposition des prestations).

Le présent amendement insère dans l'article 31, alinéa 2, CIR 92 un 4°bis qui comprend en particulier les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations qui résultent :

- d'engagements qui couvrent tout ou partie d'une perte de revenus ;
- d'engagements de solidarité qui doivent être considérés comme des indemnités attribuées en vue de la réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations ;
- d'engagements constitués au moyen de cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, CIR 92.

En exécution de la décision précitée, il est sans relevance que les indemnités visées aux 2ième et 3ème tirets couvrent ou non une perte réelle de revenus.

Dans le même ordre d'idées, les cotisations ou primes prises en charge par l'employeur qui en principe peuvent être prises en considération à titre d'avantage de toute nature, sont exonérées de manière explicite à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° par la référence qui y est faite à l'article 52, 3°, b, CIR 92.

Lorsque dans le cadre d'un tel engagement une indemnité est attribuée en vue de la réparation totale ou partielle d'une perte **permanente** de rémunérations, le caractère imposable de ces sommes au titre de pension(s) est réglé à l'article 34, § 1er, 2°, b, CIR 92. Cette disposition précise que les pensions constituées au moyen de cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16°, CIR 92 y sont reprises. Cet article se réfère à l'article 52, 3°, b, CIR 92 relatif aux cotisations et primes patronales déductibles.

Teneinde een grotere rechtszekerheid te bekomen is het bijgevolg eveneens aangewezen een vergelijkbare verwijzing op te nemen in artikel 31, tweede lid, WIB 92 zodanig dat er een duidelijke basis wordt ingevoerd om de vergoedingen te belasten die uit de genoemde toezaggingen voortspruiten en die het volledig of gedeeltelijk herstel van een **tijdelijke** derwing van bezoldigingen beogen.

In bijkomende orde zorgt de verwijzing in artikel 32, tweede lid, 2°, WIB 92 naar de voordelen, vergoedingen en bezoldigingen die gelijkaardig zijn aan die vermeld in artikel 31, tweede lid, 2° tot 5°, WIB 92, ervoor dat diezelfde bepaling ook van toepassing is op bedrijfsleiders.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-4

Een artikel 79-4 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-4.- Artikel 34, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992 en 17 mei 2000, wordt vervangen als volgt :

«2° kapitalen, afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten, pensioenen, aanvullende pensioenen en renten, die geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van :

a) persoonlijke bijdragen van aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden, of werkgeversbijdragen. Wat de in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleiders betreft die zijn tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst, moet de notie «werkgeversbijdragen» voor de toepassing van deze bepaling worden vervangen door de notie «bijdragen van de vennootschap» ;

b) bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, daarin begrepen de aanvullende pensioenen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de genoemde wet en de pensioenen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 16° en 17° ;

c) bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de onder b vermelde wet wanneer die bijdragen zijn gedaan in het kader van een individuele voortzetting van een pensioen-toezegging als bedoeld in artikel 33 van dezelfde wet ;

d) bijdragen als vermeld in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°.

Onder aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen wordt ver-

Afin d'assurer une plus grande sécurité juridique, il est par conséquent indiqué de faire une référence comparable à l'article 31, alinéa 2, CIR 92 de telle sorte que soit instaurée une base claire qui permette l'imposition des indemnités qui proviennent des engagements visés et qui visent la réparation totale ou partielle d'une perte **temporaire** de rémunérations.

A titre accessoire, la référence dans l'article 32, alinéa 2, 2°, CIR 92 aux avantages, indemnités et rémunérations qui sont identiques à ceux visés à l'article 31, alinéa 2, 2° à 5°, CIR 92, fait que cette même disposition est également applicable aux dirigeants d'entreprise.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-4

Insérer un article 79-4 libellé comme suit :

«Art. 79-4.- L'article 34, § 1er, 2°, du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992 et 17 mai 2000, est remplacé par la disposition suivante :

«2° les capitaux, valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie, pensions, pensions complémentaires et rentes, constitués en tout ou en partie au moyen de :

a) cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès, ou de cotisations patronales. En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, qui ne sont pas employés dans le cadre d'un contrat de travail, la notion «cotisations patronales» doit être remplacée, pour l'application de cette disposition, par la notion de «cotisations de la société» ;

b) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires, en ce compris les pensions complémentaires attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi précitée et les pensions constituées au moyen de cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° et 17° ;

c) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi reprise sous b, lorsque ces cotisations sont versées dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension visé à l'article 33 de la même loi ;

d) cotisations visées aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°.

Par pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires, il faut entendre

staan het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen.».

VERANTWOORDING

Artikel 23, § 1, WIB 92 somt de inkomsten op die als beroepsinkomsten worden aangemerkt. Daaronder bevinden zich de pensioenen, renten en als zodanig geldende toekenning. Artikel 34, WIB 92 geeft een verdere omschrijving van die categorie van beroepsinkomsten.

Artikel 34, WIB 92 wordt aangepast aan de bepalingen van het wetsontwerp AP.

In § 1 wordt een opsomming gegeven van de verschillende groepen van pensioenen, renten, enz.

De eerste groep wordt gevormd door de pensioenen die rechtstreeks of onrechtstreeks hun oorsprong vinden in enigerlei beroepswerkzaamheid. Aan deze bepaling wordt niets gewijzigd.

De tweede groep betreft de pensioenen, renten, enz. die het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige dering van winst, bezoldigingen of baten uitmaken. Aan deze bepaling wordt evenmin iets gewijzigd.

De huidige derde groep (artikel 34, § 1, 2°, WIB 92) betreft de pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten die zijn gevormd met persoonlijke of met werkgeversbijdragen.

Teneinde duidelijk te laten blijken dat de notie «afkoopwaarden» uitsluitend van toepassing is voor de levensverzekeringscontracten, wordt de structuur van de inleidende bepaling van artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 gewijzigd.

De oude redactie van deze bepaling gaf terzake aanleiding tot misverstanden.

De notie «renten» in dezelfde inleidende bepaling moet in de brede betekenis van het woord worden begrepen.

Dat betekent dat de renten zowel kunnen voorkomen uit levensverzekeringscontracten als uit andere vormen van pensioentoezeggingen.

Verder wordt deze groep aangevuld met al de uitkeringen die bij toepassing van het wetsontwerp AP als een aanvullend pensioen moeten worden aangemerkt. Daarin zijn bijgevolg zowel begrepen de uitkeringen die worden vereffend in het kader van de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen en die als een aanvullend pensioen moeten worden aangemerkt, alsook de uitkeringen die worden vereffend in het kader van een individuele voortzetting van de pensioentoezegging als bedoeld in dezelfde wet.

Worden hier eveneens bedoeld, de pensioenen die zijn gevormd met bijdragen en premies die overeenkomstig artikel 38, § 1, eerste lid, 16° en 17°, WIB 92, (in ontwerp) expliciet van personenbelasting worden vrijgesteld (zie terzake ook de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 wijzigt).

la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont octroyées sur la base de versements obligatoires déterminés dans un règlement de pension ou une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale.».

JUSTIFICATION

L'article 23, § 1er, CIR 92 énumère les revenus considérés comme revenus professionnels. Sous ce vocable se retrouvent les pensions, rentes et allocations en tenant lieu. L'article 34, CIR 92 donne une description détaillée de cette catégorie de revenus professionnels.

L'article 34, CIR 92 est adapté aux dispositions du projet de loi PC.

Le § 1er comporte une énumération des différents groupes de pensions, rentes, etc.

Le premier groupe est constitué de pensions qui trouvent directement ou indirectement leur origine dans quelque activité professionnelle. Cette disposition n'a pas fait l'objet de modification.

Le deuxième groupe concerne les pensions, rentes, etc... qui constituent la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de bénéfices, de rémunérations ou de profits. Cette disposition n'a pas non plus été modifiée.

L'actuel troisième groupe (article 34, § 1er, 2°, CIR 92) concerne les pensions, rentes, capitaux et valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie qui sont constitués au moyen de cotisations personnelles ou patronales.

En outre, la structure de la disposition liminaire de l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 est modifiée afin de clairement montrer que la notion de «valeurs de rachat» est d'application exclusivement pour les contrats d'assurance-vie.

L'ancienne rédaction de cette disposition prêtait à équivoque.

Dans la même disposition liminaire, la notion de «rentes» doit être comprise au sens large du mot.

Cela signifie que les rentes peuvent résulter tant de contrats d'assurance-vie que d'autres formes d'engagements de pension.

En outre, ce groupe est complété par toutes les prestations qui doivent être considérées comme une pension complémentaire en application du projet de loi PC. Y sont ainsi comprises les indemnités liquidées dans le cadre de l'exécution d'engagements de solidarité et qui doivent être considérées comme une pension complémentaire, ainsi que les indemnités liquidées dans le cadre d'une continuation à titre individuel de l'engagement de pension visé dans la même loi.

Sont également visées dans le présent article, les pensions constituées au moyen des cotisations et primes qui sont explicitement exonérées de l'impôt des personnes physiques conformément à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° et 17°, CIR 92 en projet (voir à ce sujet la justification de l'amendement modifiant l'article 38, CIR 92).

In artikel 34, § 1, 2°, a, WIB 92 (in ontwerp) dat gedeeltelijk de bestaande tekst overneemt, worden verder de vergoedingen bedoeld die voortkomen uit toezeggingen die reeds voor de inwerkingtreding van de wet AP bestonden en die ook na de inwerkingtreding van die wet doorlopen.

Hier wordt bijvoorbeeld gedacht aan onderhandse toezeggingen die zijn gedaan aan bedrijfsleiders en werknemers («gevormd met werkgeversbijdragen»). Daarom wordt uitdrukkelijk de gelijkstelling werknemer – bedrijfsleider geregeld.

Dezelfde bepaling is tevens van toepassing op sommen die na de inwerkingtreding van de wet AP, voortkomen van onderhandse pensioenbeloften.

Wanneer kapitalen worden uitgekeerd in het kader van dergelijke pensioenbeloften, dan komen die sommen in aanmerking voor een afzonderlijke taxatie.

Naargelang het geval zal ofwel het artikel 171, 1°, h of het artikel 171, 4°, f, WIB 92 (in ontwerp) van toepassing zijn.

De vierde groep betreft tenslotte de inkomsten uit het pensioensparen. De bepalingen die op deze groep betrekking hebben worden niet gewijzigd.

In een nieuw tweede lid bij artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 wordt tenslotte een definitie ingevoerd van wat als een aanvullend pensioen moet worden aangemerkt.

Deze definitie neemt de definitie over die is opgenomen in artikel 3, § 1, 1°, van het wetsontwerp AP.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-5

Een artikel 79-5 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-5.- Artikel 38, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 6 augustus 1993, 6 juli 1994 en 21 december 1994, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, bij de wetten van 8 augustus 1997, 8 juni 1998 en 7 april 1999, bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, bij de wetten van 22 mei 2001, 10 juli 2001, bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001 en bij de wet van 10 augustus 2001, wordt gewijzigd als volgt :

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt :

«16° voordelen die ten name van de werknemers voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b.

De in het vorige lid bedoelde voordelen die voortvloeien uit een individuele toezegging, komen slechts voor de vrijstelling in aanmerking wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is ;

Sont visées à l'article 34, § 1er, 2°, a, CIR 92 (en projet) qui reprend partiellement le texte existant, les indemnités qui résultent d'engagements qui existaient déjà avant l'entrée en vigueur de la loi PC et qui subsistent après l'entrée en vigueur de ladite loi.

On pense ici par exemple aux engagements sous seing-privé qui sont pris en faveur des dirigeants d'entreprise et des travailleurs («constitués au moyen des cotisations patronales»). C'est pourquoi l'assimilation travailleur – dirigeant d'entreprise est réglée explicitement.

La même disposition est également d'application sur des montants qui, après l'entrée en vigueur de la loi PC, résultent de promesses de pension sous seing privé.

Lorsque des capitaux sont attribués dans le cadre de telles promesses de pension, alors ces sommes entrent en considération pour une taxation distincte.

Suivant le cas, ou l'article 171, 1°, h ou l'article 171, 4°, f, CIR 92 (en projet) sont d'application.

Enfin, le quatrième groupe concerne les revenus provenant de l'épargne-pension. Les dispositions qui ont trait à ce groupe ne sont pas modifiées.

Une définition de ce qui doit être considéré comme une pension complémentaire est insérée dans un nouvel alinéa 2 à l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92.

Cette définition reprend la définition qui est donnée à l'article 3, § 1er, 1°, du projet de loi PC.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-5

Insérer un article 79-5 libellé comme suit :

«Art. 79-5.- L'article 38 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 6 août 1993, 6 juillet 1994 et 21 décembre 1994, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, par les lois des 8 août 1997, 8 juin 1998 et 7 avril 1999, par l'arrêté royal du 20 juillet 2000, par les lois des 22 mai 2001, 10 juillet 2001, par l'arrêté royal du 13 juillet 2001 et par la loi du 10 août 2001, est modifié comme suit :

1° l'alinéa 1er est complété comme suit :

«16° les avantages qui, dans le chef des travailleurs, résultent du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b.

Les avantages visés à l'alinéa précédent résultant d'un engagement individuel sont pris en considération pour l'exonération uniquement lorsqu'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci de manière uniforme et non discriminatoire ;

17° voordelen die ten name van de regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders voortvloeien uit de betaling, die op de onderneming rust, van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 195, § 1;

18° voordelen die, ten name van een persoon die in artikel 30 vermelde bezoldigingen ontvangt, voortvloeien uit het feit dat de schuldenaar van die bezoldigingen bijdragen of premies van de in § 2 vermelde collectieve of individuele toezaggingen ten laste heeft genomen. De uitkeringen die in uitvoering van dezelfde toezaggingen worden uitbetaald zijn eveneens vrijgesteld voor zover die toezaggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.» ;

2° hetzelfde artikel wordt aangevuld met een derde lid dat luidt als volgt :

«Het eerste lid, 18° is eveneens van toepassing wan-neer de werkgever of de vroegere werkgever de aldaar genoemde bijdragen en premies ten laste neemt ten gunste van werk nemers met loopbaanonderbreking of tijds krediet, werk nemers met brug pensioen, gepensio-neerde werk nemers of gewezen werk nemers die naar een andere werkgever zijn overgestapt. Wat de in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleiders betreft die zijn tewerk gesteld buiten een arbeidsovereenkomst, moet de notie «werkgever» voor de toepassing van dit lid worden vervangen door de notie «vennootschap» en de notie «werk nemer» door de notie «bedrijfsleider».» ;

3° hetzelfde artikel, waarvan de bestaande tekst, zo-als die wordt aangevuld door het 1° en 2°, § 1 zal vor-men, wordt aangevuld met een § 2 en 3 die luiden als volgt :

«§ 2. De in § 1, eerste lid, 18°, bedoelde collectieve of individuele toezaggingen zijn :

- toezaggingen die uitsluitend tot doel hebben medische kosten te vergoeden die verband houden met hos-pitalisatie, dagverpleging, ernstige aandoeningen en palliatieve thuiszorg van de werk nemer of bedrijfsleider en in voorkomend geval de inwonende gezinsleden ;*

- toezaggingen die uitsluitend tot doel hebben speci-fieke kosten te vergoeden, veroorzaakt door de afhan-kelijkheid van de werk nemer of bedrijfsleider ;*

- toezaggingen die uitsluitend voorzien in de uitke-ring van een rente ingeval de werk nemer of bedrijfslei-der het slachtoffer is van een ernstige aandoening ;*

- andere persoonsverzekeringen of gelijkaardige toe-zaggingen dan de hiervoor en in § 1, eerste lid, 16° en 17° vermelde toezaggingen, voor zover deze verzeke-ri ringen of toezaggingen gelijktijdig aan de volgende voor-waarden voldoen :*

17° les avantages qui, dans le chef des dirigeants d'en-treprise, rémunérés régulièrement résultent du paiement incomitant à l'entreprise de cotisations et primes visées à l'article 195, § 1er;

18° les avantages qui, dans le chef d'une personne qui perçoit des rémunérations visées à l'article 30, résultent du fait que le débiteur de ces rémunérations a pris en charge des cotisations ou primes afférentes à des engagements collectifs ou individuels énoncés au § 2. Sont également exonérées, les prestations effectuées en exécution des mêmes engagements pour autant que ces engagements n'ont pas pour but de couvrir une perte de revenus.» ;

2° le même article est complété par un alinéa 3, ré-digé comme suit :

«L'alinéa 1er, 18° est également applicable lorsque l'employeur ou l'ancien employeur prend en charge les cotisations et primes y citées au profit des travailleurs en interruption de carrière ou en crédit-temps, des tra-vailleurs pré pensionnés, des travailleurs pensionnés ou d'anciens travailleurs qui ont changé d'employeur. En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, qui ne sont pas employés dans le cadre d'un contrat de travail, la notion «d'employeur», doit être remplacée, pour l'application du présent alinéa par la notion de «société» et la notion de «travailleur» par celle de «dirigeant d'entreprise».» ;

3° le même article, dont le texte actuel, tel qu'il a été complété par le 1° et le 2°, formera le § 1er, est complété par les §§ 2 et 3, rédigés comme suit :

«§ 2. Les engagements collectifs ou individuels visés au § 1er, alinéa 1er, 18°, sont :

- les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser des frais médicaux relatifs à l'hospitalisa-tion, à la journée d'hospitalisation, aux affections graves et aux soins palliatifs à domicile du travailleur ou du diri-geant d'entreprise et le cas échéant de tous les mem-bres de la famille vivant sous le même toit ;*

- les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser les frais spécifiques provoqués par la dé-pendance du travailleur ou du dirigeant d'entreprise ;*

- les engagements qui prévoient exclusivement le ver-sement d'une rente dans le cas où le travailleur ou le diri-geant d'entreprise est la victime d'une affection grave ;*

- les autres assurances de personnes ou engage-ments similaires aux engagements ci-avant et ceux vi-sés au § 1er, alinéa 1er, 16° et 17°, pour autant que ces assurances ou engagements répondent simultanément aux conditions suivantes :*

a. de verzekeringscontracten of de toezeggingen kunnen worden beschouwd als een aanvulling van de voordelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid ;

b. de contracten en toezeggingen mogen uitsluitend voorzien in uitkeringen tijdens het dienstverband van de voornoemde personen. Periodes van schorsing van het dienstverband worden ook in aanmerking genomen.

Wat de in artikel 30, 1°, bedoelde werknemers en de bedrijfsleiders die niet regelmatig worden bezoldigd overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid, betreft, komt een in het vorige lid bedoelde individuele toezegging slechts voor de vrijstelling als voordeel van alle aard in aanmerking op voorwaarde dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de genoemde werknemers en bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

Voor de toepassing van § 1, eerste lid, 18°, hebben de volgende termen de hiernavolgende betekenis :

- hospitalisatie : elk medisch noodzakelijk verblijf van ten minste één nacht in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;
- dagverpleging : het medisch noodzakelijk verblijf zonder overnachting in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;
- ernstige aandoeningen : aandoeningen die als zodanig door de Minister van Sociale Zaken erkend zijn ;
- palliatieve thuiszorg : de behandeling thuis van terminale patiënten die gericht is op de fysische en psychische noden van de patiënt en bijdragen tot het bewaren van een zekere kwaliteit van het leven ;
- afhankelijkheid : de medisch vaststaande nood aan hulp voor het vervullen van gewone en instrumentele activiteiten van het dagelijkse leven.

§ 3. Wanneer de in § 1, eerste lid, 16° tot 18°, bedoelde voordelen en uitkeringen worden toegezegd in het kader van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen of in het kader van een plan met twee of meer toezeggingen, zijn de in § 1, eerste lid, 16° tot 18°, beoogde vrijstellingen slechts van toepassing voor zover die solidariteitstoezegging of dat plan door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde takken kan worden gewaarborgd zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.».

a. les contrats d'assurance ou les engagements peuvent être considérés comme un complément d'avantages attribués dans le cadre de la législation en matière de sécurité sociale ;

b. les contrats et engagements ne peuvent prévoir que des versements pendant le contrat de travail des personnes précitées. Des périodes de suspensions de contrat de travail sont également prises en considération.

En ce qui concerne les travailleurs visés à l'article 30, 1° et les dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, un engagement individuel visé à l'alinéa précédent n'est pris en considération pour l'exonération comme avantage de toute nature qu'à la condition qu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Pour l'application du § 1er, alinéa 1er, 18°, les termes suivants ont le sens défini ci-après :

- hospitalisation : tout séjour médicalement nécessaire d'au moins une nuit dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;
- journée d'hospitalisation : le séjour médicalement nécessaire sans nuitée dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;
- affections graves : les affections reconnues comme telles par le Ministre des Affaires sociales ;
- soins palliatifs à domicile : le traitement au domicile des patients en phase terminale orienté vers les besoins physiques et psychiques du patient et contribuant au maintien d'une certaine qualité de vie ;
- dépendance : le besoin médicalement établi d'aide pour accomplir les activités ordinaires et instrumentales de la vie quotidienne.

§ 3. Lorsque les avantages et allocations visés au § 1er, alinéa 1er, 16° à 18° font l'objet d'engagements dans le cadre d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires ou dans le cadre d'un plan avec deux ou plusieurs engagements, les exonérations visées au § 1er, alinéa 1er, 16° à 18°, ne sont applicables que pour autant que cet engagement de solidarité ou que ce plan soit géré de façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de sorte qu'à tout moment, pour chaque contribuable ou redevable, l'application d'un régime spécifique en matière d'impôt sur les revenus et de taxes assimilées au timbre peut être garanti tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.».

VERANTWOORDING

De wijziging van artikel 38, WIB 92 strekt ertoe, ten name van de rechthebbenden, de vrijstelling te verzekeren van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van de bijdragen en premies die door de onderneming ten laste worden genomen ter uitvoering van aanvullende pensioentoezeggingen (rust- en/of overlevingspensioen in geval van overlijden van de aangeslotene voor of na zijn pensioen) die zijn gesloten in het voordeel van de personeelsleden en de bedrijfsleiders.

Deze wijziging is verantwoord ingevolge de zorg om juridische zekerheid, alsmede door de evolutie van het wettelijk kader inzake aanvullende pensioenen.

Bovendien heeft de Regering beslist een aantal nieuwe voordelen in te voeren die geen aanleiding geven tot het beladen van een voordeel van alle aard bij de verkrijger van het voordeel. De kosten die daarmee verband houden vormen daarentegen geen beroepskosten bij de werkgever.

Het gaat hier meer specifiek om de door de werkgever of de gewezen werkgever van de verkrijger ten laste genomen bijdragen en premies, die verband houden met een aantal limitatief in de wet opgesomde verzekeringen en toeleggingen.

De uitkeringen die in uitvoering van dezelfde toeleggingen worden uitbetaald zijn eveneens vrijgesteld voor zover die toeleggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

Inzonderheid gaat het om de volgende verzekeringen of toeleggingen die in artikel 38, § 2, WIB 92 (nieuw) worden opgesomd :

1. de verzekering medische kosten die verband houden met hospitalisatie, dagverpleging, ernstige aandoeningen en palliatieve thuiszorg.

Onder «hospitalisatie» moet worden verstaan :

elk medisch noodzakelijk verblijf van ten minste één nacht in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien.

Onder «dagverpleging» moet worden verstaan :

het medisch noodzakelijk verblijf zonder overnachting in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien.

De noties hospitalisatie en dagverpleging omvatten tevens de terugbetaling van de ambulante kosten die verband houden met de desbetreffende aandoening en die worden gemaakt in een periode gaande van 6 maanden voor tot 6 maanden na de ingreep.

Ingeval van hospitalisatie loopt de eerste periode van 6 maanden tot op het moment waarop de patiënt in het ziekenhuis wordt opgenomen en vangt de tweede periode van 6 maanden aan na het ontslag van de patiënt uit het ziekenhuis.

Onder ernstige aandoeningen moet worden verstaan :

de aandoeningen die als zodanig door de Minister van Sociale Zaken erkend zijn.

Hierna volgt een lijst van aandoeningen die door de Minister van Sociale Zaken erkend zijn als ernstige aandoening : kanker, leukemie, tuberculose, multiple sclerose, ziekte van Parkinson, difterie, poliomylitis, cerebro-spinale meningitis, pokken, tyfus, tyfus- en paratyfuskoorts, encefalitis, miltvuur,

JUSTIFICATION

La modification de l'article 38, CIR 92 vise à assurer l'exonération, dans le chef des bénéficiaires, des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes prises en charge par l'entreprise en exécution d'engagements de pension complémentaire (pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite) qui sont conclus au profit des membres du personnel et des dirigeants d'entreprise.

Cette modification est justifiée par un souci de sécurité juridique, ainsi que par l'évolution du cadre légal en matière de pensions complémentaires.

De plus, le Gouvernement a décidé d'introduire un certain nombre de nouveaux avantages qui ne donnent pas lieu à l'imposition d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire de l'avantage. Par ailleurs, les frais qui s'y rapportent ne constituent pas des frais professionnels dans le chef de l'employeur.

Il s'agit plus spécifiquement des cotisations et primes prises en charge par l'employeur ou l'ancien employeur du bénéficiaire, qui ont trait à un nombre limité d'assurances et d'engagements et des prestations qui en découlent énumérés dans la loi.

Les prestations effectuées en exécution de ces mêmes engagements sont également exonérées pour autant que ces engagements n'ont pas pour but de couvrir une perte de revenus.

Il en est ainsi particulièrement pour les assurances ou engagements qui sont énumérés à l'article 38, § 2, CIR 92 (nouveau) :

1. l'assurance frais médicaux relatifs à l'hospitalisation, à la journée d'hospitalisation, aux affections graves et aux soins palliatifs.

Par «hospitalisation», il faut entendre :

tout séjour médicalement nécessaire d'au moins une nuit dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière

Par «journée d'hospitalisation», il faut entendre :

le séjour médicalement nécessaire sans nuitée dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière

Les notions d'hospitalisation et de journée d'hospitalisation comprennent aussi le remboursement des frais ambulatoires qui ont trait aux affections en question et qui sont exposés durant une période allant de 6 mois avant à 6 mois après l'intervention.

En cas d'hospitalisation, la première période de 6 mois s'étend jusqu'au moment où le patient est admis à l'hôpital et la deuxième période de 6 mois débute après la sortie du patient de l'hôpital.

Par affections graves, il faut entendre :

les affections reconnues comme telles par le Ministre des Affaires sociales.

Ci-après se retrouve une liste des affections reconnues comme affections graves par le Ministre des Affaires sociales : le cancer, la leucémie, la tuberculose, la sclérose en plaques, la maladie de Parkinson, la diphtérie, la poliomylélite, la méningite cérébro-spinale, la variole, la typhus, la fièvre ty-

tetanus, ziekte van Hodgkin, cholera, ziekte van Alzheimer, virale hepatitis, ziekte van Crohn, AIDS, malaria, ziekte van Pompe, ziekte van Creutzfeld-Jacob, mucoviscidose, diabetes, nierdialyse, progressieve spierdystrofie, enz.

De Minister van Sociale Zaken zal de belastingadministratie in kennis stellen van elke aanvulling of wijziging die aan die lijst moet worden aangebracht..

Onder palliatieve thuiszorg moet worden verstaan :

de behandeling thuis van terminale patiënten die gericht is op de fysische en psychische noden van de patiënt en bijdragen tot het bewaren van een zekere kwaliteit van het leven.

2. de contracten die uitsluitend specifieke kosten vergoeden, veroorzaakt door de afhankelijkheid van de verzekerde.

Die kosten bestaan uit de kosten veroorzaakt door de medisch vaststaande nood aan hulp voor het vervullen van gewone en instrumentele activiteiten van het dagelijkse leven.

Aangezien in de praktijk vele verzekeringscontracten van het type «medische kosten» en «afhankelijkheid» de beoogde kosten op een forfaitaire basis terugbetaLEN, eerder dan de werkelijke kosten te vergoeden, wordt voor de toepassing van deze bepaling niet vereist dat de hiervoor beoogde toezeggingen uitsluitend werkelijke kosten vergoeden.

Het spreekt evenwel voor zich dat deze forfaitaire terugbetalingen op een redelijk bedrag moeten worden vastgesteld en geen buitensporige vormen mogen aannemen.

3. de verzekeringscontracten die uitsluitend voorzien in de uitkering van een rente ingeval de verzekerde het slachtoffer is geworden van een ernstige aandoening.

Wat de notie «ernstige aandoeningen» betreft wordt verwezen naar de toelichting die hiervoor bij het punt 1 «verzekering medische kosten» is gegeven.

Dit type van contract moet ertoe strekken de grote financiële lasten die de behandeling van de bedoelde ernstige aandoeningen met zich brengen, enigszins te dekken.

4. de persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezeggingen die niet in de vorige leden of in het 16° of 17° van dit artikel zijn bedoeld en die kunnen worden beschouwd als een aanvulling van de voordelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid.

Wat de persoonsverzekeringen of andere gelijkaardige toezeggingen betreft, gaat het om andere toezeggingen dan diegene bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 16° en 17° (in ontwerp).

De aanvullende dekking arbeidsongeschiktheid wordt hier niet bedoeld aangezien die ressorteert onder artikel 38, § 1, eerste lid, 16° of 17°, naargelang het een werknemer of een bedrijfsleider betreft.

De bijdragen en premies voor een aanvullende dekking arbeidsongeschiktheid zijn overigens aftrekbaar als beroeps-kost bij toepassing van artikel 52, 3°, b en 195 en dit in tegenstelling tot de in artikel 38, § 1, eerste lid, 18° (in ontwerp) bedoelde bijdragen en premies die bij toepassing van artikel 53, 19° (in ontwerp) niet als beroeps-kost aftrekbaar zijn.

Deze verzekeringen of toezeggingen moeten gelijktijdig voldoen aan de in de wet opgesomde voorwaarden.

phoïde et paratyphoïde, l'encéphalite, le charbon, le téanos, la maladie de Hodgkin, le choléra, la maladie d'Alzheimer, l'hépatite virale, la maladie de Crohn, le SIDA, la malaria, la maladie de Pompe, la maladie de Creutzfeld-Jacob, la mucoviscidose, le diabète, la dialyse rénale, la myopathie, etc.

Le Ministre des Affaires sociales informera l'administration fiscale de chaque ajout ou modification à apporter à cette liste.

Par soins palliatifs, il faut entendre :

le traitement au domicile des patients en phase terminale orienté vers les besoins physiques et psychiques du patient et contribuant au maintien d'une certaine qualité de vie.

2. les contrats qui remboursent des frais spécifiques exclusivement occasionnés par la dépendance de l'assuré.

Les frais se composent des frais occasionnés par la nécessité médicalement établie d'une aide pour accomplir les activités ordinaires et instrumentales de la vie quotidienne.

Vu que dans la pratique beaucoup de contrat d'assurance du type «frais médicaux» et «dépendance» remboursent les frais visés sur une base forfaitaire, plutôt que d'indemniser les frais réels, il n'est pas exigé pour l'application de cette disposition que les engagements visés ci-dessus remboursent exclusivement les frais réels.

Il va de soi que ces remboursements forfaitaires doivent être fixés de manière raisonnable et que toute forme exagérée est proscrite.

3. les contrats d'assurance qui prévoient exclusivement le versement d'une rente dans le cas où l'assuré est victime d'une affection grave.

En ce qui concerne la notion «d'affections graves», il est renvoyé au commentaire donné au point 1 ci-dessus «assurance coûts médicaux».

Ce type de contrat doit mentionner quelles sont les lourdes charges financières visées qui sont couvertes dans le cadre du traitement d'affections graves.

4. les assurances de personnes ou les engagements similaires qui ne sont pas visés dans les alinéas précédents ou au 16° ou 17° du présent article et qui peuvent être considérés comme un complément aux avantages attribués dans le cadre de la législation concernant la sécurité sociale.

En ce qui concerne les assurances de personnes ou les autres engagements similaires, il s'agit d'autres engagements que ceux visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° et 17° (en projet).

La couverture complémentaire en cas d'incapacité de travail n'y est pas visée vu qu'elle ressortit à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° ou 17°, selon qu'il s'agit d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise.

Les cotisations et primes pour une couverture complémentaire en cas d'incapacité de travail sont du reste déductibles à titre de frais professionnels en application de l'article 52, 3°, b et 195 et ce par opposition avec les cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° (en projet) qui ne sont pas déductibles à titre de frais professionnels en application de l'article 53, 19° (en projet).

Ces assurances ou engagements doivent répondre en même temps aux conditions énumérées par la loi.

Wanneer de hiervoor bedoelde bijdragen, premies of uitkeringen gebeuren in het kader van een individuele toezegging dan is het bedoelde specifieke belastingstelsel er slechts op van toepassing, op voorwaarde dat in de onderneming een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de werknemers en niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

De notie «op eenzelfde wijze» moet worden begrepen als voor de toepassing van het huidige artikel 35, § 2, eerste lid, 1° KB/WIB 92.

Dat wil zeggen dat de collectieve toezeggingen ook slechts op een genoegzaam omschreven bijzondere categorie van het personeel/ de bedrijfsleiders van toepassing mag zijn.

Het spreekt evenwel voor zich dat de verhouding individue/collectieve toezegging in een dergelijk geval tevens binnen dezelfde categorie van het personeel of de bedrijfsleiders moet worden bekeken.

Enkel de premies van contracten die de werkgever ten gunste van werknemers of gewezen werknemers heeft gesloten, komen voor deze vrijstelling als voordeel van alle aard in aanmerking.

Dat betekent concreet dat de terugbetaling van premies die verband houden met door de werknemer, of gewezen werknemer individueel gesloten contracten, niet voor deze vrijstelling in aanmerking komen en bij voortduur als een belastbaar voordeel van alle aard moeten worden aangemerkt.

De uitkeringen die in het kader van de in artikel 38, § 1, 18°, WIB 92 (nieuw) bedoelde verzekерingscontracten of toezeggingen gebeuren zijn evenmin belastbaar voor zover die contracten of toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

Rechtstreekse uitkeringen door de werkgever van sommen die verband houden met de in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde kosten, worden hier niet bedoeld en vormen bij voortduur een voordeel van alle aard bij de verkrijger van het voordeel.

Bovendien wordt erop gewezen dat het nieuwe stelsel dat wordt ingevoerd inzake de hiervoor genoemde toezegging «medische kosten» niets wijzigt aan het stelsel van de sociale voordelen (huidig artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92) dat momenteel bestaat voor de hulp die werknemers en bedrijfsleiders of hun rechtverkrijgenden van de werkgever of de gewezen werkgever zelf ontvangen bij uitzonderlijke omstandigheden zoals bijvoorbeeld heelkundige bewerking, zware ziekte, enz.

Het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, is evenwel niet langer van toepassing op tussenkomsten die voortvloeien uit een verzekeringspolis van het type «gezondheidszorgen» of «opneming in ziekenhuis» die slechts tussenkomsten in uitzonderlijke gevallen dekt (zware ziekte, ongeval, heelkundige bewerking).

Voortaan vallen die situaties onder de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 18° (in ontwerp).

Verder wordt verduidelijkt dat hetzelfde belastingstelsel van toepassing is wanneer die voordelen worden toegekend aan werknemers die met loopbaanonderbreking zijn, aan brug gepensioneerde werknemers, aan gepensioneerde werknemers en aan gewezen werknemers die naar een andere werkgever zijn overgestapt.

Lorsque les cotisations, primes ou allocations visées précédemment interviennent dans le cadre d'un engagement individuel, le régime d'imposition spécifique visé ne s'appliquera qu'à la condition qu'existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non-discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement ou une catégorie spécifique de ceux-ci .

La notion «de manière uniforme» doit se comprendre comme pour l'application de l'actuel article 35, § 2, alinéa 1er, 1° AR/CIR 92.

Cela signifie que les engagements collectifs ne pourront s'appliquer qu'à une catégorie particulière suffisamment définie du personnel/des dirigeants d'entreprise.

Il va de soi que le rapport engagement individuel/collectif dans un tel cas doit être examiné au sein de la même catégorie de personnel ou de dirigeants d'entreprise.

Seules les primes des contrats que l'employeur a conclus au profit des travailleurs ou anciens travailleurs sont prises en considération pour l'exonération en tant qu'avantage de toute nature.

Cela signifie concrètement que les remboursements des primes afférentes à des contrats conclus à titre individuel par le travailleur ou par l'ancien travailleur, ne sont pas pris en considération pour cette exonération et doivent être considérés comme un avantage de toute nature imposable.

Les allocations octroyées dans le cadre de contrats d'assurance ou engagements visés à l'article 38, § 1er, 18°, CIR 92 (nouveau) ne sont pas non plus imposables pour autant que ces contrats ou engagements n'ont pas pour but de couvrir une perte de revenus.

Les sommes relatives aux frais visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 (en projet) qui sont allouées directement par l'employeur ne sont pas visées ici et sont considérées comme constitutives d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire de l'avantage.

Enfin, il faut encore préciser que le nouveau régime qui est introduit en matière d'engagement «frais médicaux» précité ne modifie en rien le régime des avantages sociaux (l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92) qui existe actuellement pour l'aide que reçoivent les travailleurs et les dirigeants d'entreprise ou leurs ayants droit en des circonstances exceptionnelles telles que par exemple une intervention chirurgicale, une maladie grave, etc.

L'actuel article 38, alinéa 1er, 11° n'est toutefois plus d'application pour les interventions qui résultent d'une police d'assurance de type «soins de santé» ou «admission à l'hôpital» couvrant seulement des interventions dans des cas exceptionnels (maladie grave, accident, intervention chirurgicale).

Dorénavant, ces situations tombent sous le champ d'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° (en projet).

En outre, il est précisé que le même régime d'imposition est applicable lorsque ces avantages sont attribués aux travailleurs en interruption de carrière, aux travailleurs prépensionnés, aux travailleurs pensionnés et aux anciens travailleurs qui ont changé d'employeur.

Om van de belastingvrijstelling als voordeel van alle aard bij toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92 (in ontwerp) te kunnen genieten wordt in de nieuwe § 3 nog een extra voorwaarde ingevoegd voor wat de solidariteits-toezeggingen betreft die zijn bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en voor de plannen die twee of meer toezeggingen bevatten.

In dit verband wordt een onderscheid gemaakt tussen toezeggingen, solidariteitstoezeggingen en plannen.

Een toezegging houdt verband met de waarborg tot het verstrekken van één enkele prestatie, bijvoorbeeld de uitkering van een aanvullend pensioen.

Een solidariteitstoezegging daarentegen bevat volgens de definitie die aan deze term in artikel 3, § 1, 17° van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen is gegeven, de toezegging van solidariteitsprestaties (meervoud)

Een solidariteitstoezegging kan dus verschillende prestaties waarborgen die elk een apart fiscaal leven leiden waardoor een gedifferentieerd beheer noodzakelijk is.

Dezelfde redenering geldt voor een plan dat ten minste twee prestaties waarborgt. Ook daar dringt een gedifferentieerd beheer zich op.

In het kader van een solidariteitstoezegging of een plan met twee of meer toezeggingen, kan de vrijstelling als voordeel van alle aard bijgevolg slechts worden verkregen wanneer de solidariteitstoezegging of het plan op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd.

Dat gedifferentieerd beheer impliceert een zodanige opvolging van de verschillende dekkingen, dat te allen tijde voor elke belastingplichtige de toepassing van het desbetreffende regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taken kan worden gewaarborgd zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

Het stelsel dat hiervoor uitgebreid is toegelicht, is tevens van toepassing op de bedrijfsleiders waarbij de notie «werkgever» moet worden vervangen door «vennootschap» en de notie «werknaemer» door «bedrijfsleider».

Collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust-en/of overlevingspensioen

Thans worden de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekeringen betaald in het kader van een collectieve regeling (groepsverzekering of pensioenfonds) afgetrokken door de ondernemingen overeenkomstig de artikelen 52, 3°, b, en 59, WIB 92.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, WIB 92, zijn dezelfde regels van overeenkomstige toepassing op de door de onderneming verschuldigde bijdragen ter uitvoering van een collectief pensioenreglement ten voordele van de bedrijfsleiders.

In de praktijk zijn deze werkgeversbijdragen en de bijdragen die de onderneming ten laste neemt in principe vrijgesteld als bezoldiging (voordeel van alle aard) ten name van de begunstigden (personeelsleden en bedrijfsleiders).

Gelet op het feit dat het wetsontwerp AP de bepalingen verbetert betreffende de verworven rechten en garanties van de aangeslotenen, leek het wenselijk, met het oog op de rechtszekerheid, om op uitdrukkelijke wijze te voorzien in de

Pour pouvoir bénéficier de l'exonération d'impôt comme avantage de toute nature en application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 (en projet), une condition supplémentaire est introduite dans le nouveau § 3 en ce qui concerne d'une part, les engagements de solidarité qui sont visés aux articles 10 et 11 de la loi du... relative aux pensions complémentaires et, d'autre part, les plans qui contiennent deux ou plusieurs engagements.

Dans ce cadre, une distinction est faite entre engagements, engagements de solidarité et plans.

Un engagement ne permet de garantir qu'une seule prestation, par exemple le versement d'une pension complémentaire.

Par contre, un engagement de solidarité contient, suivant la définition donnée à ce terme à l'article 3, § 1er, 17° de la loi du... relative aux pensions complémentaires, l'engagement de prestations de solidarité (pluriel).

Un engagement de solidarité peut donc garantir différentes prestations qui mènent chacune à une existence fiscale séparée par laquelle une gestion différenciée est nécessaire.

Le même raisonnement vaut pour un plan qui garantit au moins deux prestations. Là aussi une gestion différenciée s'impose.

Dans le cadre d'un engagement de solidarité ou d'un plan comportant deux ou plusieurs engagements, on ne peut bénéficier de l'exonération comme avantage de toute nature que lorsque l'engagement de solidarité ou le plan est géré de façon différenciée.

Cette gestion différenciée implique une succession de différentes couvertures de manière à ce que chaque fois et pour chaque contribuable l'application du régime en la matière puisse être garanti en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre, tant pour le traitement des cotisations ou primes que des prestations.

Le régime commenté ci-avant de manière détaillée est également applicable aux dirigeants d'entreprise pour lesquels la notion d'«employeur» doit être remplacée par celle de «société» et la notion de «travailleur» par celle de «dirigeant d'entreprise».

Engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie

Actuellement, les cotisations patronales d'assurance complémentaire payées dans le cadre d'un règlement collectif (assurance de groupe ou fonds de pension) sont déduites par les entreprises conformément aux articles 52, 3°, b, et 59, CIR 92.

Conformément aux dispositions de l'article 195, CIR 92, les mêmes règles s'appliquent mutatis mutandis aux cotisations dues par l'entreprise en exécution d'un règlement collectif de pension en faveur des dirigeants d'entreprise.

Dans la pratique, ces cotisations patronales et les cotisations incombant à l'entreprise sont en principe exonérées à titre de rémunération (avantage de toute nature) dans le chef des bénéficiaires (membres du personnel et dirigeants d'entreprise).

Compte tenu que le projet de loi PC améliore les dispositions relatives aux prestations acquises et aux garanties des affiliés, il est apparu souhaitable, dans un souci de sécurité juridique, de prévoir de manière expresse l'exonération des

vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen ter uitvoering van collectieve pensioentoezeggingen. Deze vrijstelling is uitdrukkelijk voorzien in artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, WIB 92, in ontwerp.

Omwillie van soortgelijke motieven inzake rechtszekerheid en voor meer duidelijkheid, is in deze vrijstelling eveneens voorzien ten gunste van alle bedrijfsleiders ongeacht of zij al of niet worden beoogd door het wetsontwerp AP (artikel 38, § 1, eerste lid, 17°, WIB 92, in ontwerp).

De nieuwe bepaling zal niet enkel van toepassing zijn op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen ter uitvoering van aanvullende collectieve pensioentoezeggingen toegekend vanaf de datum van inwerkingtreding van het wetsontwerp AP maar eveneens, louter ter bevestiging, op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen ter uitvoering van collectieve toezaggingen afgesloten voor deze datum.

De vrijstelling betreft de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, WIB 92 of die bij de onderneming rusten, krachtens collectieve toezaggingen in het voordeel van de bedrijfsleiders (artikel 195, WIB 92), hetgeen de persoonlijke bijdragen uitsluit (met name de door het personeelslid of bedrijfsleider verschuldigde individuele premies) die eventueel zouden gedragen worden door de onderneming ter ontlasting van de werknemer of van de bedrijfsleider.

Individuele aanvullende pensioentoezaggingen inzake rust en/of overlevingspensioen

Het tweede element welke de voorgestelde wijzigingen verantwoord is verbonden met de nieuwe wettelijke bepalingen die verband houden met de individuele pensioentoezaggingen.

De occasionele en niet systematische pensioentoezaggingen in het voordeel van een werknemer en/of zijn rechtverkrijgenden mogen niet langer het voorwerp uitmaken van een interne financiering (door het aanleggen van een interne voorziening, door het rechtstreeks betalen van kapitalen of door tussenkomst van een bedrijfsleiderverzekering ten name van de bedrijfsleiders die hun functies uitoefenen in het kader van een arbeidsovereenkomst).

Dezelfde verplichting tot externe financiering is eveneens van toepassing op de individuele pensioentoezaggingen gesloten in het voordeel van zelfstandige niet-gemandateerde bedrijfsleiders (artikel 32, eerste lid, 2°, WIB 92), als gevolg van de wijzigingen aangebracht aan artikel 2, § 3 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, door het wetsontwerp AP.

Dientengevolge zal de financiering van de individuele pensioentoezaggingen moeten worden toevertrouwd aan een voorzorginstelling (pensioenfonds) of aan een levensverzekeringsonderneming, zodat de betrokken werknemer of bedrijfsleider, ten definitieve titel, de rechtstreekse rechthebbende zal zijn van de pensioenovereenkomst.

In de huidige stand van zaken zijn de premies die worden gestort ter uitvoering van een aanvullend pensioenverzekeringscontract, gesloten in het onmiddellijke en definitieve voordeel van een werknemer of een bedrijfsleider belastbaar als voordeel van alle aard (typisch geval van een individuele levensverzekeringscontract, met aanduiding van die werknemer of bedrijfsleider als begünstigde).

avantages qui résultent du paiement de cotisations patronales en exécution d'engagements collectifs de pension. Cette exonération est expressément prévue par l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16°, CIR 92, en projet.

Pour des motifs analogues de sécurité juridique et pour une plus grande clarté, une telle exonération est également prévue en faveur de tous les dirigeants d'entreprise qu'ils soient ou non visés par le projet de loi PC (article 38, § 1er, alinéa 1er, 17°, CIR 92, en projet).

La nouvelle disposition s'appliquera non seulement aux avantages qui résultent du paiement de cotisations en exécution d'engagements collectifs de pension complémentaire octroyés à partir de l'entrée en vigueur du projet de loi PC mais aussi, à titre purement confirmatif, aux avantages qui résultent du paiement de cotisations en exécution d'engagements collectifs octroyés avant cette date.

L'exonération concerne les avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, CIR 92 ou incombant à l'entreprise, en vertu d'engagements collectifs en faveur de dirigeants d'entreprise (article 195, CIR 92), ce qui exclut les cotisations personnelles (c'est-à-dire les primes individuelles dues par le membre du personnel ou le dirigeant) qui seraient éventuellement supportées par l'entreprise à la décharge du travailleur ou du dirigeant d'entreprise.

Engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie

Le second élément justifiant les modifications proposées est lié aux nouvelles dispositions légales organisant les engagements individuels de pension.

En effet, les engagements de pension occasionnels et non systématiques au profit d'un travailleur et/ou de ses ayants droit ne peuvent plus faire l'objet d'un financement interne (par la constitution d'une provision interne, par le paiement de capitaux en direct, voire par le biais d'une assurance dirigeant d'entreprise dans le chef des dirigeants exerçant leurs fonctions dans le cadre d'un contrat de travail).

La même obligation de financement externe s'applique également en ce qui concerne les promesses individuelles de pension conclues en faveur des dirigeants d'entreprise indépendants non mandataires (article 32, alinéa 1er, 2°, CIR 92), à la suite des modifications apportées à l'article 2, § 3 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, par le projet de loi PC.

Il s'ensuit que le financement des engagements individuels de pension devra être confié à une institution de prévoyance (fonds de pension) ou à une entreprise d'assurance-vie, de sorte que le travailleur ou le dirigeant concerné sera, à titre définitif, le bénéficiaire direct de la convention de pension.

Or, dans la situation actuelle, les primes versées en exécution d'un contrat d'assurance de pension complémentaire au bénéfice immédiat et définitif d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise sont taxables comme avantages de toute nature (cas typique du contrat individuel d'assurance-vie, avec désignation de ce travailleur ou dirigeant comme bénéficiaire).

Om deze redenen, is voorzien in een uitdrukkelijke vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies door de onderneming ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen, als bedoeld in het wetsontwerp AP of georganiseerd in functie van de wijzigingen aangebracht door het vooroemde wetsontwerp aan de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Voor de werknemers en de niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders geldt de vrijstelling van het voordeel enkel wan-ner in de onderneming voor de werknemers of de genoemde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan een collectieve toezagging bestaat die voor hen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Sociale toezaggingen

Zoals in de memorie van toelichting wordt gezegd (parlementaire stukken, Kamer, doc 050 1340/1), legt het wetsontwerp AP een nieuw wettelijk kader vast inzake aanvullende pensioenstelsels (collectieve pensioentoezaggingen), door naast de «gewone» pensioentoezaggingen, een stelsel van «sociale» toezaggingen te creëren in dewelke het pensioenplan een luik «solidariteit» bevat dat verbonden is met het luik «rust- en/of overlevingspensioen». Het luik solidariteit is verbonden met de aanvullende pensioentoezagging, zodanig dat een identiek fiscaal regime erop moet worden toegepast, onder voorbehoud van datgene wat reeds in het algemene deel werd gezegd over de solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, WIB 92 – Stelsel van de werknemers

Artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wordt aangevuld met een 16° teneinde de vrijstelling te verzekeren van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies ten voordele van de werknemers in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging voor het vestigen van een aanvullend pensioen, en desgevallend (stelsel van «sociale» toezaggingen), de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP alsmede van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies ten voordele van de werknemers in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging die moet beschouwd worden als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte.

De in het vorige lid bedoelde voordelen die voortvloeien uit een individuele toezagging, komen slechts voor de vrijstelling in aanmerking wanneer in de onderneming ook een collectieve toezagging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 17°, WIB 92 – Stelsel van de zelfstandige bedrijfsleiders

Deze bepaling vult artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 aan teneinde te voorzien in de vrijstelling van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies door de onderneming, ten voordele van haar overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, WIB 92, regelmatig bezoldigde

Pour ces motifs, il est prévu une exonération expresse des avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes par l'entreprise en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire, visés par le projet de loi PC ou organisés en fonction des modifications apportées à la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances par ledit projet de loi.

L'exonération de l'avantage de toute nature, pour les travailleurs et les dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement, s'applique uniquement lorsqu'existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire à tous les travailleurs et dirigeants d'entreprise visés ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Engagements sociaux

Comme cela a été expliqué dans l'exposé des motifs (documents parlementaires, Chambre, doc 050 1340/1), le projet de loi PC confère un nouveau cadre légal aux régimes de pensions complémentaires (engagements collectifs de pension), en créant, à côté des engagements «ordinaires» de pension, un régime d'engagements «sociaux» dans lesquels le plan de pension comprend un volet «solidarité» associé au volet «pension de retraite et/ou de survie». Ce volet solidarité est lié à l'engagement de pension complémentaire de telle sorte qu'un régime fiscal identique doit y être appliquée, sous les réserves déjà exprimées dans les généralités concernant les prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 16°, CIR 92 – Régime des travailleurs

En conséquence, l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 est complété par un 16° afin d'assurer l'exonération des avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes patronales en faveur des travailleurs en exécution d'un engagement collectif ou individuel pour la constitution d'une pension complémentaire et, le cas échéant (régime d'engagements «sociaux»), l'exécution de prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC ainsi que des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes patronales en faveur des travailleurs en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle).

Les avantages visés à l'alinéa précédent qui résultent d'un engagement individuel sont pris en considération pour l'exonération uniquement lorsqu'existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 17°, CIR 92 – Régime des dirigeants d'entreprise indépendants

Cette disposition complète l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92 afin de prévoir l'exonération des avantages qui résultent du paiement de cotisations et de primes par l'entreprise, en faveur de ses dirigeants qui perçoivent régulièrement des rémunérations conformément aux dispositions de l'article 195,

bedrijfsleiders, ter uitvoering van een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezegging alsmede van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en premies ten voordele van de bedrijfsleiders in uitvoering van een collectieve of individuele toezagging die moet beschouwd worden als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte.

Bij gebrek aan periodieke en regelmatige bezoldigingen zoals bedoeld in artikel 195, § 1, WIB 92, die worden betaald aan de bedrijfsleider in wiens voordeel de toezaggingen vermeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 17°, WIB 92 in ontwerp zijn gesloten, impliceert hetgeen voorafgaat concreet dat de door de onderneming betaalde bijdragen en premies in uitvoering van deze toezaggingen ten name van de bedrijfsleider belastbaar zijn als voordelen van alle aard en, in principe, aftrekbaar zijn door de onderneming als bezoldigingen.

Aangezien titel II van het wetsontwerp AP uitsluitend van toepassing is op de personen verbonden door een arbeidsovereenkomst, met inbegrip van de bezoldigde bedrijfsleiders, ondergaan de zelfstandige bedrijfsleiders geen wijziging op sociaal vlak wat de organisatie en de uitvoering van collectieve aanvullende pensioenreglementen inzake een rust- en/of overlevingspensioen betreft.

Op fiscaal vlak, lijkt het evenwel noodzakelijk om de zelfstandige bedrijfsleiders en de bedrijfsleiders tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst op gelijke voet te plaatsen en om voor hen, zoals voor de werknemers vermeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, WIB 92 in ontwerp, in de vrijstelling als voordeel van alle aard te voorzien voor de bijdragen die in dit verband door de onderneming ten laste worden genomen.

Wat de individuele aanvullende pensioentoezaggingen betreft, bepaalt het wetsontwerp AP dat de aanvullende pensioentoezaggingen die worden toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 2°, WIB 92 (niet mandatarissen), het voorwerp zullen moeten uitmaken van een financiering buiten de onderneming zoals dit is vastgelegd voor de werknemers en bezoldigde bedrijfsleiders (uitsluiting van interne voorzieningen, uitkeringen van zogenoemde gratis pensioenen of bedrijfsleiderverzekeringen).

Derhalve is eveneens in een vrijstellingsregel voorzien voor bijdragen en premies betaald door de onderneming ter uitvoering van een individuele toezagging in het onmiddellijk en definitieve voordeel van bovenvermelde bedrijfsleiders.

Om redenen van coherentie wordt eenzelfde oplossing aangehouden ten gunste van de bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92 (mandatarissen van ondernemingen) die het statuut van zelfstandige hebben (personen als bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het KB nr. 38 van 27 juli 1967), niettegenstaande het feit dat een interne financiering van individuele pensioentoezaggingen (door het aanleggen van een interne voorziening, door het rechtstreeks betalen van kapitalen of door tussenkomst van een bedrijfsleiderverzekering) in hun hoofde toegestaan blijft.

Artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92

Artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wordt met een 18° aangevuld ingevolge de beslissing van de Regering om een aantal nieuwe voordelen in te voeren die van belasting worden

§ 1er, alinéa 2, CIR 92, en exécution d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire ainsi que des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes patronales en faveur des dirigeants d'entreprise en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle).

Ce qui précède implique concrètement qu'à défaut de rémunérations périodiques et régulières, au sens de l'article 195, § 1er, CIR 92, allouées au dirigeant d'entreprise au profit duquel les engagements visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 17°, CIR 92 en projet sont conclus, les cotisations et primes payées par l'entreprise en exécution de ces engagements sont taxables à titre d'avantages de toute nature dans le chef du dirigeant d'entreprise et, en principe, déductibles par l'entreprise à titre de rémunérations.

Le titre II du projet de loi PC s'appliquant exclusivement aux personnes liées par un contrat de travail, en ce compris les dirigeants d'entreprise salariés, les dirigeants d'entreprise indépendants ne subissent pas de modification sur le plan social en ce qui concerne l'organisation et l'exécution de règlements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie.

Sur le plan fiscal, il apparaît toutefois nécessaire de mettre les dirigeants d'entreprise indépendants sur le même pied que les dirigeants occupés en exécution d'un contrat de travail et de prévoir dans leur chef, comme pour les travailleurs mentionnés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16°, CIR 92 en projet, l'exonération à titre d'avantage de toute nature des cotisations prises en charge par l'entreprise dans ce cadre.

En ce qui concerne les engagements individuels de pension complémentaire, le projet de loi PC prévoit que les engagements de pension complémentaire octroyés à des dirigeants indépendants visés à l'article 32, alinéa 1er, 2°, CIR 92 (non mandataires) devront faire l'objet d'un financement externe à l'entreprise comme cela est prévu pour les travailleurs et dirigeants salariés (exclusion des provisions internes, allocations de pensions dites gratuites ou assurances dirigeant d'entreprise).

Dès lors, une mesure d'exonération des cotisations et primes payées par l'entreprise en exécution d'un engagement individuel au bénéfice immédiat et définitif des dirigeants susmentionnés est également prévue.

Par souci de cohérence, une solution identique est retenue implicitement en faveur des dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92 (mandataires d'entreprise) qui ont le statut d'indépendant (personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'AR n° 38 du 27 juillet 1967), nonobstant le fait qu'un financement interne des engagements individuels de pension (par la constitution d'une provision interne, par le paiement de capitaux en direct, voire par le biais d'une assurance dirigeant d'entreprise) reste permis dans leur chef.

Article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92

L'article 38, § 1, alinéa 1er, CIR 92 est complété par un 18° suite à la décision du Gouvernement d'introduire un certain nombre de nouveaux avantages qui sont exonérés d'impôt

vrijgesteld bij de verkrijger. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij dit amendement.

De bepaling die door dit amendement wordt ingevoerd, is van toepassing op de werknemers, op de gewezen werknemers, op de zelfstandige bedrijfsleiders, op de bedrijfsleiders die zijn tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst alsmede op de gewezen bedrijfsleiders.

Inwerkingtreding

Omwillie van de wisselwerking met de bepalingen van de Titels II en III van het wetsontwerp AP, zal de inwerkingtreding van deze bepaling worden bepaald door de Koning.

Aangezien de inwerkingtreding van het wetsontwerp AP nog niet definitief werd vastgesteld op het ogenblik dat dit amendement werd opgesteld, zal voor elke bepaling die wordt ingevoerd via amendement de inwerkingtreding moeten worden vastgesteld, rekening houdende met die welke van toepassing zal zijn op de daarbij horende bepaling van het voormalde wetsontwerp AP.

De nieuwe maatregelen die zijn vervat in het artikel 38, eerste lid, 16° en 17°, zoals die door dit amendement worden ingevoegd, zullen van toepassing zijn :

- op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen vanaf de inwerkingtreding van de wet AP voor de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen ;

- op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

- op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van een collectieve of individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

De nieuwe bepalingen die zijn opgenomen in het artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, WIB 92, zullen van toepassing zijn op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van de in § 2 (in ontwerp) van datzelfde artikel bedoelde collectieve of individuele toezeggingen die zijn gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

In dit opzicht past het bijgevolg te onderstrepen dat de fiscale bepalingen die thans van kracht zijn, van toepassing zullen blijven op de individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen en op de in het vorige lid bedoelde toezeggingen, gesloten voor de datum van inwerkingtreding van vooroemde wet, alsmede op hun toekomstige effecten.

Hetzelfde standpunt geldt voor de voordelen die voortvloeien uit individuele toezeggingen aan werknemers en niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders wanneer zij niet voldoen aan de voorwaarden voor de vrijstelling als voordeel van alle aard.

Zodoende blijven de premies betaald in uitvoering van individuele levensverzekeringscontracten, voor de inwerkingtreding van de wet AP gesloten in het voordeel van een werknemer of een bedrijfsleider, verder belastbaar als voordeel

dans le chef du bénéficiaire. Pour une explication plus détaillée, il est renvoyé à la justification générale du présent amendement.

La disposition instaurée par cet amendement s'applique aux travailleurs, aux anciens travailleurs, aux dirigeants d'entreprise indépendants, aux dirigeants d'entreprise occupés en exécution d'un contrat de travail ainsi qu'aux anciens dirigeants d'entreprise.

Entrée en vigueur

En raison des interactions avec les dispositions des Titres II et III du projet de loi PC, l'entrée en vigueur de la présente disposition sera réglée par le Roi.

L'entrée en vigueur du projet de loi PC n'étant pas déterminée définitivement au moment de l'élaboration du présent amendement, il conviendra de fixer l'entrée en vigueur de chaque disposition introduite par amendement en tenant compte de celle qui sera applicable à la disposition y afférente dudit projet de loi PC.

Les nouvelles dispositions contenues à l'article 38, alinéa 1er, 16° et 17°, telles qu'introduites par le présent amendement s'appliqueront :

- aux avantages qui résultent du paiement de cotisations à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie ;

- aux avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

- aux avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle) octroyé à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Les nouvelles dispositions reprises à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92 s'appliqueront aux avantages qui résultent du paiement de cotisations et primes en exécution d'engagements collectifs ou individuels visés au § 2 (en projet) du même article qui sont conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Il convient donc de souligner que les dispositions fiscales qui sont en vigueur actuellement resteront applicables aux engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie et aux engagements visés à l'alinéa précédent, conclus avant la date d'entrée en vigueur de la loi susnommée, ainsi qu'à leurs effets futurs.

La même position s'applique aux avantages résultant d'engagements individuels octroyés aux travailleurs et aux dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement lorsqu'ils ne satisfont pas aux conditions pour l'octroi de l'exonération comme avantage de toute nature.

Ainsi, les primes payées en exécution de contrats d'assurance-vie individuelle, conclus au profit d'un travailleur ou d'un dirigeant d'entreprise avant l'entrée en vigueur de la loi PC continueront à être taxées comme avantages de toute nature.

van alle aard. Het betreft inzonderheid alleenstaande gevallen voor dewelke de belastingheffing op de premies als voordeLEN van alle aard ten name van de werknemer of de bedrijfsleider, zou leiden tot de toepassing van het fiscaal regime met betrekking tot de derde pijler (aftrek van premies of belastingvermindering in de personenbelasting). Er kan derhalve niet worden overwogen de gevolgen van zulke toeZEGGINGEN te wijzigen zolang zij bij voortduur worden uitgevoerd.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-6

Een artikel 79-6 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-6.- In artikel 39 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 17 mei 2000 en 19 juli 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de aanhef van § 2 worden de woorden «aanvullende pensioenen,» ingevoegd tussen de woorden «Pensioenen,» en de woorden «renten, kapitalen,» ;

2° § 2, 2°, wordt vervangen als volgt:

«2° indien ze voortkomen uit een individueel levensverzekeringscontract dat is afgesloten ten gunste van de belastingplichtige of de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, en :

a) geen vrijstelling is toegepast overeenkomstig bepalingen die vóór het aanslagjaar 1993 van toepassing waren en de in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°, vermelde verminderingen niet zijn verleend ;

b) de vrijstelling krachtens artikel 15, eerste lid, van de wet van 13 juli 1959 is geweigerd ;

c) van de vrijstelling overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van de voormelde wet of overeenkomstig artikel 508 afstand is gedaan;

d) ze niet geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van werkgeversbijdragen noch van bijdragen die in aanmerking konden komen voor de toepassing van artikel 145¹, 1°;».».

VERANTWOORDING

Artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 wordt aangepast omwille van de verschuiving van sommigen individuele levensverzekeringscontracten van de derde naar de tweede pijler. Inzonderheid gaat het hier om de contracten die worden gesloten naar aanleiding van een individuele pensioentoezegging of naar aanleiding van de individuele voortzetting van een pensioentoezegging in uitvoering van artikel 33 van het wetsontwerp AP.

Il s'agit en l'espèce de cas isolés pour lesquels la taxation des primes à titre d'avantages de toute nature dans le chef du travailleur ou du dirigeant d'entreprise ont pu entraîner l'application du régime fiscal relatif au troisième pilier (déduction des primes ou réduction d'impôt à l'impôt des personnes physiques). Il n'est dès lors pas envisageable de modifier les conséquences de tels engagements aussi longtemps qu'ils continueront à être exécutés.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-6

Insérer un article 79-6 libellé comme suit :

«Art. 79-6.- A l'article 39 du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 17 mai 2000 et 19 juillet 2000, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans la phrase liminaire du § 2, les mots «pensions complémentaires,» sont insérés entre les mots «Les pensions,» et les mots «rentes, capitaux,» ;

2° le § 2, 2°, est remplacé par la disposition suivante :

«2° dans l'éventualité où ils résultent d'un contrat individuel d'assurance-vie conclu en faveur du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit et :

a) pour lesquels aucune exonération n'a été opérée en vertu de dispositions applicables antérieurement à l'exercice d'imposition 1993 et les réductions prévues aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, n'ont pas été accordées ;

b) pour lesquels l'exonération a été refusée en vertu de l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 13 juillet 1959 ;

c) pour lesquels il a été renoncé à cette exonération conformément à l'article 15, alinéa 2, de la loi précitée ou à l'article 508 ;

d) qu'ils ne sont pas constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations patronales ni de cotisations qui ont pu entrer en ligne de compte pour l'application de l'article 145¹, 1°;».».

JUSTIFICATION

L'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est adapté à cause du glissement de certains contrats individuels d'assurance-vie du troisième vers le deuxième pilier. C'est notamment le cas des contrats qui sont conclus à l'occasion d'un engagement individuel de pension ou de la continuation à titre individuel d'un engagement de pension en exécution de l'article 33 du projet de loi PC.

In die geest wordt de inleidende bepaling van artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 herschreven zodanig dat die bepaling voortaan alle levensverzekeringscontracten beoogt die zijn gesloten in het onmiddellijk, individueel en definitief voordeel van de belastingplichtige of van de persoon van wie hij rechtverkrijgende is.

Artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 wordt aangevuld met een d die er moet voor zorgen dat pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden die voortkomen van individuele levensverzekerings-contracten die worden afgesloten binnen de regels van het wetsontwerp AP en waarvoor, inzake de betaalde bijdragen, bijgevolg geen toepassing van artikel 145¹, 2°, WIB 92 kan worden gevraagd, niet in aanmerking komen voor vrijstelling van zodra artikel 145¹, 1°, WIB 92 kan worden toegepast. Concreet wil dit zeggen dat de pensioenen, enz. die voortkomen uit individuele contracten waarvoor, in het kader van de aanvullende pensioenregeling, persoonlijke bijdragen worden ingehouden op het loon van de werknemer, niet onder de vrijstellingssregel vallen.

Zo wordt vermeden dat, na de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen, bij de uitkering van de betreffende pensioenen, enz. betwistingen zouden ontstaan omtrent de belastbaarheid van die uitkeringen omwille van het feit dat zowel voldaan is aan de bepalingen van artikel 39, § 2, WIB 92, zoals dit nu bestaat, en artikel 145¹, 1°, WIB 92. Daarom moet de toepassing van artikel 39, § 2, 2°, WIB 92 explicet worden uitgesloten waar het pensioenen, enz. betreft die zijn gevormd met de in artikel 145¹, 1°, WIB 92 bedoelde bijdragen.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-7

Een artikel 79-7 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-7.- Artikel 40 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«Art. 40. Deelnemingen in de winst als bedoeld in de artikelen 183bis en 183quinquies van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig worden vereffend met de pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopwaarden die voortvloeien uit :

- ofwel levens-verzekeringscontracten ;
- ofwel aanvullende verzekeringen tegen ouderdom of vroege tijdsdode dood als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a ;
- ofwel aanvullende pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, b en c. »».

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de vrijstelling van winstdeelnemingen in de inkomstenbelastingen.

Dans cet état d'esprit, la disposition introductive de l'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est réécrite de telle sorte que cette disposition vise dorénavant tous les contrats d'assurance-vie conclus à l'avantage immédiat, individuel et définitif du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit.

L'article 39, § 2, 2°, CIR 92 est complété par un d qui doit faire en sorte que les pensions, pensions complémentaires, rentes, capitaux et valeurs de rachat résultant de contrats individuels d'assurance-vie conclus suivant les règles du projet de loi PC et pour lesquels, en matière des cotisations payées, l'application de l'article 145¹, 2°, CIR 92, ne peut donc pas être demandée, n'entrent pas en ligne pour l'exonération dès que l'article 145¹, 1°, CIR 92 peut être appliqué. Concrètement, cela signifie que les pensions, etc. résultant de contrats individuels pour lesquels, dans le cadre des règles concernant les pensions complémentaires, des cotisations personnelles ont été retenues sur la rémunération du travailleur, ne bénéficieront pas de la règle d'exonération.

Ainsi, on évitera qu'après l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions, des contestations ne naissent quant à l'impossibilité des versements de pensions, etc. concernées, dès lors qu'il est satisfait aux dispositions tant de l'article 39, § 2, CIR 92, tel qu'il existe actuellement, que de l'article 145¹, 1°, CIR 92. Pour cette raison, l'application de l'article 39, § 2, 2°, CIR 92 doit être explicitement exclue pour les pensions, etc. qui sont constituées au moyen de cotisations visées à l'article 145¹, 1°, CIR 92.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-7

Insérer un article 79-7 libellé comme suit :

«Art. 79-7.- L'article 40 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 40. Les participations aux bénéfices visées aux articles 183bis et 183quinquies du Code des taxes assimilées au timbre sont exonérées pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions, pensions complémentaires, rentes, capitaux ou valeurs de rachat résultant :

- soit de contrats d'assurance-vie ;
- soit d' assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a ;
- soit d'engagements de pension complémentaire visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, b et c. »».

JUSTIFICATION

Le présent article règle l'exonération des participations bénéficiaires de l'impôt sur les revenus.

De oorspronkelijke tekst van dit artikel was uitsluitend van toepassing op winstdeelnemingen die uit levensverzekeringscontracten voortvloeien.

Die bepaling wordt behouden en omvat al de winstdeelnemingen die uit levensverzekeringscontracten voortvloeien, ongeacht of het zuivere individueel gesloten levensverzekeringscontracten betreft die tot de derde pensioenpijler moeten worden gerekend, dan wel een individuele pensioentoezegging of de individuele voortzetting van een collectieve pensioentoezegging onder de vorm van een levensverzekeringscontract betreft, die voortaan tot de tweede pensioenpijler behoren.

De Regering heeft verder beslist ook de winstdeelnemingen vrij te stellen van inkomstenbelastingen wanneer zij voortkomen van een aanvullende verzekering tegen ouderdom of vroegtijdige dood als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a, WIB 92 (in ontwerp).

Daarnaast wordt de toepassing van het artikel uitgebreid tot de winstdeelnemingen die worden toegekend ingevolge de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen.

De beide aanvullingen zijn nodig gelet op het feit dat winstdeelnemingen niet enkel in het kader van een levensverzekering, maar ook bijvoorbeeld in het kader van een pensioenfonds kunnen worden uitgekeerd.

In dit artikel worden bijgevolg de winstdeelnemingen bedoeld die onderworpen zijn aan de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen als bedoeld in het artikel 183bis, WZGT alsmede de winstdeelnemingen die overeenkomstig de bepalingen van het artikel 183quinquies van datzelfde wetboek, uitdrukkelijk van die taks zijn vrijgesteld.

De jaarlijkse taks als bedoeld in het genoemd artikel 183bis, is van toepassing ongeacht of de winstdeelnemingen worden gevormd in het kader van een groepsverzekering dan wel van een pensioenfonds.

Bij toepassing van de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP moet de totale winst die in het kader van een «sociaal» pensioenstelsel wordt verwezenlijkt, onder de aangeslotenen worden verdeeld. Met «aangeslotenen» worden de werknemers bedoeld die behoren tot de categorie van het personeel waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd (zie de definities in artikel 3, § 1, van het wetsontwerp AP). Voor de uitvoering van deze verplichting wordt geen onderscheid gemaakt naargelang het aanvullend pensioen is gevormd in het kader van een groepsverzekering, dan wel in het kader van een pensioenfonds.

De aanpassingen aan het artikel 183bis, WZGT en aan het artikel 40, WIB 92 strekken ertoe dat onder meer die winstdeelnemingen eenzelfde fiscale behandeling krijgen. Tezelfdertijd wordt vermeden dat winstdeelnemingen die aan de taks op de winstdeelnemingen worden onderworpen in uitvoering van artikel 183bis, WZGT (zie hiervoor), nogmaals in de inkomstenbelastingen zouden worden belast.

Bovendien is het niet de bedoeling om de winstdeelnemingen die onder de toepassing van de in artikel 183quinquies, WZGT beoogde vrijstelling van de jaarlijkse taks vallen, belastbaar te stellen in de inkomstenbelastingen. Het gaat hier inzonderheid om winstdeelnemingen voortvloeiend uit spaarverzekeringscontracten die in het kader van het

Le texte original était exclusivement applicable aux participations bénéficiaires résultant de contrats d'assurance-vie.

Cette disposition est maintenue et contient toutes les participations bénéficiaires résultant de contrats d'assurance-vie, aussi bien les véritables contrats d'assurance-vie conclus à titre individuel qui doivent être rangés dans le troisième pilier, que les engagements individuels de pension ou la continuation individuelle d'engagements collectifs de pension sous la forme d'un contrat d'assurance-vie qui appartiennent dorénavant au deuxième pilier.

En outre, le Gouvernement a également décidé d'exonérer les participations bénéficiaires de l'impôt sur les revenus lorsqu'elles résultent d'une assurance complémentaire contre la vieillesse ou le décès prématuré visé à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a, CIR 92 (en projet).

En outre, l'application de l'article est étendue aux participations bénéficiaires attribuées suite à la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi du .... relative aux pensions complémentaires.

Les deux compléments sont nécessaires étant donné le fait que les participations bénéficiaires peuvent non seulement être constituées dans le cadre d'une assurance-vie, mais également par exemple dans le cadre d'un fonds de pension.

Sont par conséquent visées dans le présent article, les participations bénéficiaires soumises à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires visée à l'article 183bis, CTAT, ainsi que les participations bénéficiaires, qui sont explicitement exonérées de cette taxe conformément aux dispositions de l'article 183quinquies du même Code.

La taxe annuelle visée à l'article 183bis précité est applicable, que les participations bénéficiaires soient constituées dans le cadre d'une assurance de groupe ou dans le cadre d'un fonds de pension.

En application des articles 10 et 11 du projet de loi PC, l'ensemble des bénéfices réalisés dans le cadre d'un régime «social» de pension doit être réparti entre les affiliés. Par «affiliés», il faut entendre les travailleurs qui appartiennent à la catégorie du personnel pour laquelle l'organisateur a instauré un régime de pension (voir les définitions reprises à l'article 3, § 1er, du projet de loi PC). Pour l'exécution de cette obligation, il n'est pas fait de distinction selon que la pension complémentaire est constituée dans le cadre d'une assurance de groupe ou dans le cadre d'un fonds de pension.

Les adaptations apportées à l'article 183bis, CTAT et à l'article 40, CIR 92 visent à ce que ces participations bénéficiaires aient entre autres un même traitement fiscal. De cette manière, on évite que des participations bénéficiaires soumises à la taxe sur les participations bénéficiaires en application de l'article 183bis, CTAT (voir supra), soient à nouveau imposées dans le cadre de l'impôt sur les revenus.

De plus, l'intention n'est pas de rendre imposable à l'impôt sur les revenus les participations bénéficiaires qui tombent sous l'application de l'exonération de la taxe annuelle visée à l'article 183quinquies, CTAT. Il en est ainsi notamment pour les participations bénéficiaires qui résultent de contrats d'assurance-épargne conclu dans le cadre de l'épargne-pension

pensioensparen zijn gesloten en om winstdeelnemingen voortvloeiend uit levensverzekeringscontracten waarvoor de belastingplichtige geen fiscaal voordeel heeft verkregen.

Voor alle duidelijkheid en teneinde elk misverstand terzake uit te sluiten wordt in artikel 40, WIB 92 dan ook verwezen naar de winstdeelnemingen die voor de toepassing van de artikelen 183bis en 183quinquies, WZGT in aanmerking komen.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-8

Een artikel 79-8 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-8.- In artikel 52, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992, 30 maart 1994, 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 3°, a, wordt vervangen als volgt :

*«a) – wettelijk verschuldigde sociale lasten ;
– niet in b bedoelde contractueel verplichte bijdragen inzake sociale verzekering of voorzorg ;» ;*

2° het 3°, b, wordt vervangen als volgt :

*«b) werkgeversbijdragen en –premies, gestort ter uitvoering van :
– een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood voor het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of overlijden ;
– een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, met het oog op de vorming van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden ;
– een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen ;
– een collectieve of individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte ;»..».*

VERANTWOORDING

In artikel 52, 3°, WIB 92, moet, wat de extrawettelijke regelingen betreft, een onderscheid worden gemaakt tussen degene die zonder specifieke voorwaarden aftrekbaar zijn en diegene die onder bijzondere voorwaarden aftrekbaar zijn.

Daarom wordt in artikel 52, 3°, a, WIB 92 uitdrukkelijk gesproken van de andere dan in b vermelde extrawettelijke bij-

et pour les participations bénéficiaires qui résultent de contrats d'assurances-vie pour lesquels le contribuable n'a pas obtenu d'avantage fiscal.

Pour plus de clarté et afin d'éviter tout malentendu, référence est faite dans l'article 40, CIR 92 aux participations bénéficiaires qui entrent en considération pour l'application des articles 183bis et 183quinquies, CTAT.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-8

Insérer un article 79-8 libellé comme suit :

«Art. 79-8.- A l'article 52, du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992, 30 mars 1994, 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996 et par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° le 3°, a, est remplacé par la disposition suivante :

*«a) – en charges sociales également dues ;
– en cotisations d'assurances ou de prévoyance sociale non visées au b et dues en vertu d'obligations contractuelles ;» ;*

2° le 3°, b, est remplacé par la disposition suivante :

«b) en cotisations et primes patronales, versées en exécution :

– d'une assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital, en cas de vie ou en cas de décès ;

– d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès ;

– d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires ;

– d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle) ;»..».

JUSTIFICATION

A l'article 52, 3°, CIR 92, une distinction doit être faite, en ce qui concerne les régimes extra-légaux, entre ceux qui sont déductibles sans conditions spécifiques et ceux qui sont déductibles sous conditions particulières.

C'est pourquoi il est fait mention explicitement à l'article 52, 3°, a, CIR 92 des cotisations extra-légales autres que celles

dragen. Aan de in artikel 52, 3°, b, WIB 92 vermelde bijdragen zijn immers voorwaarden verbonden (zie artikel 59, WIB 92).

Artikel 52, 3°, b, eerste gedachtestreep herneemt de bestaande wettekst zodat uitdrukkelijk elke bijdrage en premie wordt bedoeld die de onderneming ten laste heeft genomen buiten de toepassingssfeer van het wetsontwerp AP waar-naar wordt verwezen in de tweede gedachtestreep (zie hierna).

Artikel 52, 3°, b, WIB 92 wordt overigens aangevuld ten-einde het aan te passen aan de terminologie van het wets-ontwerp AP. De door de onderneming ten laste genomen werkgeversbijdragen en -premies voor de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dat wetsontwerp AP worden uitdrukkelijk vermeld.

Te dien einde wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis in het wets-ontwerp AP invoegt en naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, luidens dewelke terzake enkel de solidariteitsprestaties die worden vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit dat in uitvoering van de wet van ... met dit doel is getroffen, in aanmerking worden genomen.

De werkgeversbijdragen en -premies, betreffende individuele pensioentoezeggingen, die rechtstreeks ten laste zullen worden genomen in het voordeel van een personeelslid zijn eveneens bedoeld door artikel 52, 3°, b, WIB 92.

De Regering heeft beslist artikel 52, 3°, b, WIB 92 aan te vullen met de werkgeversbijdragen of -premies voor collectieve of individuele toezeggingen die moeten worden be-schouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte.

Dergelijke bijdragen en premies zijn dus aftrekbaar binnen de voorwaarden en de begrenzing gesteld in artikel 59, WIB 92, zoals gewijzigd bij amendement.

Bovendien werd bevestigd dat, als gevolg van de toezeg-gingen in het kader van het wetsontwerp AP, alle bijdragen en premies bedoeld zijn, om het even op welke verzekerings-techniek een groepsverzekering is gesteund.

De bijdragen en premies bedoeld in de voorgaande leden zijn bovendien vrijgesteld als voordeel van alle aard overeen-komstig het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, rekening houdende met de bepalingen inzake de inwerkingtreding welke hierna worden besproken.

Inwerkingtreding

De nieuwe bepaling zal evenals het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult, van toepassing zijn :

- op de bijdragen betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet betreffende de aanvullende pensioenen voor de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/ of overlevingspensioen ;

- op de bijdragen en premies betaald ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/ of overlevingspensioen toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP evenals op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van een collectieve of individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke

visées au b. Les cotisations visées à l'article 52, 3°, b, sont en effet liées à des conditions (voir article 59, CIR 92).

L'article 52, 3°, b, 1er tiret reprend le texte légal actuel afin de viser expressément toute cotisation et prime prise en charge par l'entreprise en dehors du champ d'application du projet de loi PC auquel il est fait référence au 2ème tiret (cf. ci-dessous).

L'article 52, 3°, b, CIR 92 est par ailleurs complété en vue de l'adapter à la terminologie du projet de loi PC. Les cotisa-tions et primes patronales prises en charge par l'entreprise pour l'exécution de prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC y sont expressément men-tionnées.

A cet égard, il est renvoyé à la justification générale à l'amendement qui insère le Titre IIIbis dans le projet de loi PC et à la justification à l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92 qui précisent que seules les prestations de solidarité visées dans l'arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres pris à cette fin en exécution de la loi du ... entrent en considération à ce niveau.

Les cotisations et primes patronales, relatives à des engage-ments individuels de pension, qui seront directement pri-ses en charge au profit d'un membre du personnel sont éga-lement visées par l'article 52, 3°, b, CIR 92.

Le Gouvernement a décidé de compléter l'article 52, 3°, b, CIR 92 par les cotisations ou primes patronales d'engage-ments collectifs ou individuels qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle).

De telles cotisations et primes sont donc déductibles aux conditions et dans la limite prévues par l'article 59, CIR 92, tel qu'il est modifié par amendement.

Il est par ailleurs confirmé, à la suite des engagements formulés dans le cadre du projet de loi PC, que toutes les cotisations et primes sont visées, quelle que soit la technique d'assurance sur laquelle l'assurance de groupe est basée.

Les cotisations et primes visées aux alinéas précédents sont par ailleurs exonérées à titre d'avantages de toute nature en vertu de l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92, en tenant compte des dispositions relatives à l'entrée en vigueur qui sont commentées ci-après.

Entrée en vigueur

La nouvelle mesure s'appliquera, comme l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92 :

- aux cotisations payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi relative aux pensions complémentaires en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie ;

- aux cotisations et primes payées en exécution d'enga-gements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ainsi qu'aux cotisations et primes payées en exécution d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas

uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte en die vanaf dezelfde datum zijn toegekend.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-9

Een artikel 79-9 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-9.- Artikel 53 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 30 maart 1994, 7 april 1995 en 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 december 1996 en bij de wet van 22 december 1998, wordt aangevuld als volgt :

19° de in artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, bedoelde werkgeversbijdragen en –premies ;

20° in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar overschrijden, de in artikel 52, 3°, b, vermelde werkgeversbijdragen en –premies die zijn gestort in uitvoering van in artikel 6 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen bedoelde individuele aanvullende pensioentoezeggingen, gesloten in het voordeel van personen die in artikel 30, 1°, bedoelde bezoldigingen ontvangen ;

21° kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de (gewezen) werkgever worden uitgekeerd aan (gewezen) personeelsleden.».

VERANTWOORDING

Wat de invoeging van artikel 53, 19°, WIB 92 betreft, wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, § 1, eerste lid, WIB 92 wijzigt.

Verder heeft de Regering beslist dat de werkgeversbijdragen en –premies die verband houden met een individuele pensioentoezegging die is gesloten in het voordeel van een persoon die bezoldigingen ontvangt als bedoeld in artikel 30, 1°, WIB 92, slechts als een aftrekbaar beroepskost kunnen worden aangemerkt in de mate waarin zij het bedrag van 1.525 EUR per jaar niet overschrijden.

Bij een overschrijding van het bedrag van 1.525 EUR per jaar wordt de aftrek bijgevolg tot die maximumgrens beperkt. Het saldo is niet aftrekbaar.

Dit maximumbedrag geldt per werknemer en moet in voor-komend geval worden omgedeeld over de verschillende werkgevers die de werknemer gedurende eenzelfde jaar heeft gehad.

De aanvullende pensioenen die worden gevormd met het deel van de bijdragen die omwille van een overschrijding van het in het vorige lid vermelde maximumbedrag, niet als beroepskost werden afgetrokken, blijven niettemin belastbaar

de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle) et qui sont conclus à partir de cette même date.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-9

Insérer un article 79-9 libellé comme suit :

«Art. 79-9.- L'article 53 du même Code, modifié par les lois des 30 mars 1994, 7 avril 1995 et 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996 et par la loi du 22 décembre 1998, est complété comme suit :

19° les cotisations et primes patronales visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° ;

20° dans la mesure où elles excèdent un montant maximum de 1.525 EUR par an, les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, qui sont versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire visés à l'article 6 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, conclus au profit de personnes qui perçoivent des rémunérations visées à l'article 30, 1° ;

21° les capitaux qui ont la nature d'une indemnité en réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et qui sont alloués directement par l'(ancien) employeur aux (anciens) membres du personnel.».

JUSTIFICATION

En ce qui concerne l'insertion de l'article 53, 19°, CIR 92, il est renvoyé à la justification de l'amendement modifiant l'article 38, § 1er, alinéa 1er, CIR 92.

En outre, le Gouvernement a décidé que les cotisations et primes patronales qui ont trait à un engagement individuel de pension conclu au profit d'une personne qui perçoit des rémunérations visées à l'article 30, 1°, CIR 92 peuvent pas être prises en considération à titre de frais professionnels déductibles que dans la mesure où elles n'excèdent pas le montant de 1.525 EUR par an.

Lorsque le montant de 1.525 EUR par an est dépassé, la déduction est limitée à ce montant maximum. L'excédent n'est pas déductible.

Ce montant maximum est applicable par travailleur et doit, le cas échéant, être réparti entre les différents employeurs que le travailleur a eus durant la même année.

Les pensions complémentaires constituées au moyen d'une partie des cotisations qui, étant donné qu'elles excèdent le montant maximum visé à l'alinéa précédent, n'ont pas été déduites à titre de frais professionnels, restent toutefois im-

bij de verkrijger of zijn rechthebbende op basis van de bepalingen van artikel 34, § 1, 2°, b, WIB 92.

Tenslotte wordt in een 21° duidelijk gesteld dat de kapitalen die verband houden met de vorming in de schoot van de onderneming of de rechtstreekse uitbetaling door de werkgever, van kapitalen die naar aanleiding van een geval van arbeidsongeschiktheid worden uitgekeerd, niet als beroepskost kunnen worden afgetrokken.

Inwerkingtreding

– het artikel 53, 19°, WIB 92, in ontwerp, zal wat de betaling van bijdragen en premies in uitvoering van de beoogde toezeggingen en verzekeringen betreft, van toepassing zijn op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van dergelijke toezeggingen of contracten die zijn gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

– het artikel 53, 20°, WIB 92, in ontwerp, zal van toepassing zijn op de werkgeversbijdragen en premies gestort in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen die zijn toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP ;

– het artikel 53, 21°, WIB 92, in ontwerp, zal van toepassing zijn op de kapitalen die vanaf de inwerkingtreding van de wet AP rechtstreeks door de werkgever worden toegekend.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-10

Een artikel 79-10 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-10.- Artikel 59 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 december 1992 en 6 juli 1994, wordt vervangen als volgt :

«Werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, worden als beroepskosten aangemerkt op voorwaarde dat ze, ter uitvoering van de in dat artikel vermelde toezeggingen of verzekeringsovereenkomsten, definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling. Bovendien mogen de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale bruto jaarbezoldiging en worden ze berekend naar de normale duur van een beroepswerkzaamheid. Anderzijds mogen de wettelijke en aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan de normale bruto -jaarbezoldiging. Een indexering van de rente is toegelaten.

De in het eerste lid bedoelde begrenzingen worden enerzijds toegepast op de bijdragen en premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen en, anderzijds op de bijdragen

posables dans le chef du bénéficiaire ou de son ayant droit sur la base des dispositions de l'article 34, § 1er, 2°, b, CIR 92.

Enfin, il est clairement précisé dans un 21° que les capitaux relatifs à la constitution au sein de l'entreprise ou le paiement direct par l'employeur, de capitaux versés à l'occasion d'une incapacité de travail, ne peuvent pas être déduites comme frais professionnels.

Entrée en vigueur

– l'article 53, 19°, CIR 92, en projet s'appliquera, en ce qui concerne le paiement des cotisations et primes en exécution des engagements et assurances visés, aux cotisations et primes payés en exécution de tels engagements ou contrats conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

– l'article 53, 20°, CIR 92, en projet s'appliquera aux cotisations et primes patronales versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC ;

– l'article 53, 21°, CIR 92, en projet, s'appliquera aux capitaux qui sont directement attribués par l'employeur à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-10

Insérer un article 79-10 libellé comme suit :

«Art. 79-10.- L'article 59 du même Code, modifié par les lois des 28 décembre 1992 et 6 juillet 1994, est remplacé par la disposition suivante :

«Les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, sont considérées comme frais professionnels à condition qu'elles soient versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies en Belgique, en exécution d'engagements ou de contrats d'assurances visés à l'article précité. En outre, les prestations légales et extra-légales, en cas de retraite, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent pas dépasser 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et doivent tenir compte d'une durée normale d'activité professionnelle. D'autre part, les prestations légales et complémentaires en cas d'incapacité de travail, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent pas excéder la rémunération brute annuelle normale. Une indexation des rentes est permise.

La limite visée à l'alinéa 1er s'applique, d'une part, aux cotisations et primes relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pensions complémentaires et, d'autre part, aux cotisations et primes relatives aux en-

en premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte. Voor de berekening van die begrenzingen worden de in artikel 52, 3°, b, derde streepje, bedoelde bijdragen en premies, gestort ter uitvoering van een solidariteitstoezegging, naar gelang van hun aard, omgedeeld over elk van die categorieën.

Voor de werkgeversbijdragen en –premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen moet de begrenzing tot 80 pct. worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke pensioenen, van de op jaarbasis berekende extrawettelijke pensioenen en van de pensioenen die met persoonlijke bijdragen als bedoeld in artikel 145³ of met werkgeversbijdragen zijn gevormd of die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend. De uitkeringen op grond van pensioensparen en van andere individuele levensverzekeringscontracten dan die welke worden gesloten ter uitvoering van een individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, worden niet in aanmerking genomen. Voor de werkgeversbijdragen en –premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte, moet de begrenzing tot de normale bruto jaarbezoldiging worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, van de op jaarbasis berekende extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid en van de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid die met werkgeversbijdragen zijn gevormd of die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.

De werkgeversbijdragen worden alleen afgetrokken indien ze worden verantwoord door bewijsstukken die worden overgelegd in de vorm en binnen de termijn die de Koning bepaalt.

De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze waarop deze voorwaarden worden toegepast, inzonderheid inzake de voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de weder-samenstelling van een hypothecair krediet.».

VERANTWOORDING

Artikel 59, WIB 92 (in ontwerp) vermeldt de voorwaarden en de begrenzing inzake aftrek van de werkgeversbijdragen en -premies gestort ter uitvoering van een pensioenreglement, ter uitvoering van een aanvullende pensioenovereenkomst

gagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle). Pour le calcul de cette limite, les cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, troisième tiret, versées en exécution d'un engagement de solidarité sont réparties, suivant leur objet, entre chacune de ces catégories.

Pour les cotisations et primes patronales relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pensions complémentaires, la limite de 80 p.c. doit s'apprécier au regard de l'ensemble des pensions légales, des pensions extra-légales exprimées en rentes annuelles et des pensions constituées par des cotisations personnelles visées à l'article 145³ ou des cotisations patronales, ou attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle. Les prestations résultant de l'épargne-pension et de contrats individuels d'assurance-vie autres que ceux conclus en exécution d'un engagement individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, n'entrent pas en ligne de compte. Pour les cotisations et primes patronales relatives aux engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle), la limite à la rémunération brute annuelle normale doit s'apprécier au regard de l'ensemble des prestations légales en cas d'incapacité de travail, des prestations extra-légales en cas d'incapacité de travail exprimées en rentes annuelles et des prestations en cas d'incapacité de travail constituées par des cotisations patronales ou attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle.

Les cotisations patronales ne sont admises en déduction que pour autant que soient produits les éléments justificatifs dans les formes et délais déterminés par le Roi.

Le Roi détermine les conditions et modalités d'application de celles-ci notamment en ce qui concerne les avances sur prestations, les mises en gages des droits à la pension pour la garantie d'un emprunt et l'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire.».

JUSTIFICATION

L'article 59, CIR 92, (en projet) énonce les conditions et la limite de déduction des cotisations et primes patronales versées en exécution d'un règlement, en exécution d'une convention de pension complémentaire de retraite et/ou de survie.

inzake rust- en/of overlevingspensioen als bedoeld in artikel 52, 3°, b, WIB 92 of ter uitvoering van een toezegging die een vergoeding ingeval van arbeidsongeschiktheid toekent. Tot die toezeggingen in geval van arbeidsongeschiktheid kunnen worden gerekend :

- de toezegging gewaarborgd inkomen ;
- de toezegging (arbeids)ongevallen ;
- de toezegging lichamelijke ongevallen of invaliditeit voor zover de toezegging tot doel heeft een inkomensverlies te dekken.

Dit amendement past artikel 59, WIB 92, aan de terminologie van het wetsontwerp AP aan.

Aldus zijn de pensioeninstellingen geïdentificeerd overeenkomstig het wetsontwerp AP.

Daarnaast wordt door de verwijzing naar het artikel 52, 3°, b, WIB 92 onrechtstreeks melding gemaakt van de werkgeversbijdragen en -premies gestort ter uitvoering van solidariteits-toezeggingen als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het voormalde wetsontwerp AP. Deze bijdragen zullen dus eveneens aftrekbaar zijn onder de voorwaarden en binnen de begrenzing voorzien in artikel 59, WIB 92. Inzake deze toezeggingen en de vormen van solidariteit die zij kunnen dekken wordt verwezen naar de opmerkingen in de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis in het wetsontwerp AP invoegt.

De werkgeversbijdragen en -premies van aanvullende pensioentoezeggingen zullen aftrekbaar zijn op voorwaarde dat zij worden gestort in uitvoering van een pensioenreglement of een aanvullende pensioenvovereenkomst inzake een rust-en/of overlevingspensioen.

Het spreekt voor zich dat de reglementen en aanvullende pensioenvovereenkomsten de bepalingen inzake de aanvullende pensioenen die van openbare orde zijn, moeten naleven.

Deze voorwaarde zou in de praktijk geen moeilijkheden mogen veroorzaken gelet op het feit dat het wetsontwerp AP vanaf haar inwerkingtreding in de plaats zal komen van de wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen en dat de ondernemingen bovendien zullen beschikken over een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van artikel 63 van het voormalde wetsontwerp AP ten einde de formele aanpassing van de op die datum bestaande pensioenreglementen en overeenkomsten te voltooien.

Zodoende wordt een perfecte overgang verzekerd van het oude naar het nieuwe wettelijk regime inzake aanvullende pensioenen.

In dit opzicht wordt verduidelijkt dat eenvoudige en louter formele onaangepastheden binnen de hiertoe voorziene termijn niet automatisch de aftrekbaarheid van de gestorte bijdragen in vraag zullen stellen. Anders zou het zijn wanneer een onderneming een pensioenplan instelt en daarbij de grondbeginseisen van de nieuwe wetgeving zou miskennen.

Bovendien wordt verduidelijkt dat de begrenzing tot 80 pct. enkel geldt voor de werkgeversbijdragen en -premies die worden gestort voor de vorming van een aanvullend pensioen.

De werkgeversbijdragen en -premies die worden gestort voor de vorming van aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid kunnen ten belope van 100 pct. van de normale bruto jaarbezoldiging worden afgetrokken.

vie visées à l'article 52, 3°, b, CIR 92, ou en exécution d'un engagement qui attribue une indemnité en cas d'incapacité de travail. Parmi ces engagements, en cas d'incapacité de travail, peuvent se retrouver :

- l'engagement de revenu garanti ;
- l'engagement contre les accidents (du travail) ;
- l'engagement contre les accidents corporels ou l'invalidité pour autant que l'engagement ait pour but de couvrir une perte de revenus.

Le présent amendement adapte l'article 59, CIR 92, à la terminologie du projet de loi PC.

Ainsi, les organismes de pension sont identifiés conformément au projet de loi PC.

D'autre part, il est fait indirectement mention par un renvoi à l'article 52, 3°, b, CIR 92 aux cotisations et primes patronales versées en exécution d'engagements de solidarité visés aux articles 10 et 11 dudit projet de loi PC. Ces cotisations seront donc également déductibles aux conditions et dans la limite prévues à l'article 59, CIR 92. Il est renvoyé aux remarques figurant dans la justification générale à l'amendement qui insère le titre IIIbis au projet de loi PC concernant ces engagements et les formes de solidarité qu'ils peuvent couvrir.

Les cotisations et primes patronales d'engagements de pension complémentaire seront déductibles à la condition qu'elles soient versées en exécution d'un règlement de pension ou d'une convention de pension complémentaire de retraite et/ou de survie.

Il va de soi que les règlements et conventions de pension complémentaire doivent respecter les dispositions d'ordre public en matière de pensions complémentaires.

Cette obligation ne devrait pas soulever de difficultés dans la pratique compte tenu du fait que le projet de loi PC se substituera dès son entrée en vigueur à la loi du 6 avril 1995 relative aux régimes de pensions complémentaires et que les entreprises disposeront en outre d'un délai de 3 ans à compter de l'entrée en vigueur de l'article 63 du projet de loi PC précité pour achever l'adaptation formelle des règlements et conventions de pension existants à cette date.

De la sorte, une transition parfaite sera assurée entre l'ancien et le nouveau régime légal en matière de pensions complémentaires.

Il est précisé à cet égard que de simples inadaptations purement formelles ne devront pas automatiquement porter atteinte à la déductibilité des cotisations versées. Il en irait autrement si une entreprise constituait un plan de pension en méconnaissance des dispositions de fond organisant la nouvelle législation.

En outre, il est précisé que la limite de 80 p.c. s'applique uniquement aux cotisations et primes patronales versées pour la constitution d'une pension complémentaire.

Les cotisations et primes patronales versées pour la constitution de prestations complémentaires en cas d'incapacité de travail pourront être déduites à concurrence de 100 p.c. de la rémunération brute annuelle normale.

Verder wordt in het tweede lid gesteld dat de begrenzing afzonderlijk wordt toegepast op de premies die respectievelijk verband houden met het gedeelte aanvullend pensioen en met het deel dat inkomensverlies dekt in geval van arbeidsongeschiktheid.

Deze regel vindt zijn oorsprong in het feit dat de bijdragen die in het kader van het luik «solidariteit» worden gestort in de huidige stand van zaken zowel kunnen gebeuren met het oog op de uitkering van een aanvullend pensioen als met het oog op de uitkering van een vervangingsinkomen.

Het derde lid betreft de beoordeling van de begrenzing tot 80 pct. of tot 100 pct.

Deze beoordeling zal voortaan afzonderlijk gebeuren naargelang het pensioenen, dan wel toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte betreft.

Tot slot wordt in het vijfde lid de notie «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet» opgenomen.

Er wordt nog opgemerkt dat de wijzigingen aangebracht aan artikel 59, WIB 92, door dit amendement verscheidene aanpassingen zullen noodzakelijk zijn op het vlak van de uitvoeringsmaatregelen (artikelen 34 en 35 van het KB/WIB 92).

Gelet op de veelvuldige wijzigingen aan het artikel 59, WIB 92 is ervoor gekozen het volledig artikel te vervangen.

Inwerkingtreding

1) Artikel 59, eerste en tweede lid :

De bepalingen zullen op dezelfde wijze van toepassing zijn als de amendementen die de artikelen 38, § 1, eerste lid, 16° en 17°, en 52, 3°, b, WIB 92 wijzigen :

- op de bijdragen betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet AP wat de collectieve aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen betreft ;

- op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen, toegekend vanaf de inwerkingtreding van de wet AP, evenals op de bijdragen en premies betaald in uitvoering van toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte.

2) Artikel 59, derde lid :

De nieuwe bepaling zal van toepassing zijn op de werkgeversbijdragen en -premies gestort vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

De plus, dans le deuxième alinéa, il est proposé que la limite soit appliquée séparément sur les primes qui ont trait respectivement à la partie de la pension complémentaire et à la partie qui couvre la perte de revenus en cas d'incapacité de travail.

Cette règle trouve son origine dans le fait que les cotisations versées dans le cadre du volet «solidarité» ne peuvent servir, dans l'état actuel des choses qu'à attribuer une pension complémentaire ou à prévoir le paiement de revenus de remplacement.

L'alinéa 3 concerne l'appréciation de la limite de 80 p.c. ou de 100 p.c.

Dorénavant, cette appréciation se fera de manière distincte suivant que cela concerne des pensions ou des engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle).

Enfin, la notion d'«attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire» est reprise à l'alinéa 5.

Il est signalé que les modifications apportées à l'article 59, CIR 92, par le présent amendement nécessiteront diverses adaptations sur le plan des mesures d'exécution (articles 34 et 35 de l'AR/CIR 92).

Vu les nombreuses modifications apportées à l'article 59, le choix s'est porté sur une réécriture complète de l'article.

Entrée en vigueur

1) Article 59, alinéas 1er et 2 :

Les dispositions s'appliqueront comme pour les amendements modifiant les articles 38, § 1er, alinéa 1er, 16° et 17°, et 52, 3°, b, CIR 92 :

- aux cotisations payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC en ce qui concerne les engagements collectifs de pension complémentaire de retraite et/ou de survie ;

- aux cotisations et primes payées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC, ainsi qu'aux cotisations et primes payées en exécution d'engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle).

2) Article 59, alinéa 3 :

La nouvelle disposition s'appliquera aux cotisations et primes patronales versées à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-11

Een artikel 79-11 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-11.- In artikel 145¹ van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992 en gewijzigd bij de wetten van 17 november 1998, 25 januari 1999 en 17 mei 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 1° wordt vervangen als volgt :

«1° als in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die door de werkgever op de bezoldigingen zijn ingehouden ;» ;

2° het wordt aangevuld met het volgende lid :

«Wat de in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleiders betreft die zijn tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst, moet de notie «werkgever» voor de toepassing van het eerste lid, 1°, worden vervangen door de notie «vennootschap»...».

VERANTWOORDING

Artikel 145¹, 1°, WIB 92 omvat de persoonlijke bijdragen en premies van de werknemers in groepsverzekeringen en pensioenfondsen die door de werkgever op hun bezoldigingen worden ingehouden, alsmede door de verwijzing naar het artikel 34, § 1, 2°, WIB 92, de persoonlijke bijdragen die in voorkomend geval gebeuren in het kader van een individuele toezegging.

Inzonderheid worden de persoonlijke bijdragen en premies bedoeld die gebeuren in het kader van :

- een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden ;
- de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, b en c, WIB 92;
- een individuele aanvullende pensioentoezegging.

Het artikel wordt in feite aangevuld met de persoonlijke bijdragen en premies als bedoeld in het laatste streepje om het in overeenstemming te brengen met het wetsontwerp AP.

Solidariteitsprestaties

Wat de persoonlijke bijdragen en premies voor de solidariteitsprestaties betreft, wordt het voordeel van de belastingvermindering beperkt tot de bijdragen en premies die gebeuren voor de solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het wetsontwerp AP. Het betreft solidariteits-prestaties die worden gevormd in het kader van «sociale» pensioentoezeggingen.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-11

Insérer un article 79-11 libellé comme suit :

«Art. 79-11.- A l'article 145¹ du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992 et modifié par les lois des 17 novembre 1998, 25 janvier 1999 et 17 mai 2000, sont apportées les modifications suivantes :

1° le 1° est remplacé par la disposition suivante :

«1° à titre de cotisations et primes personnelles visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, à l'intervention de l'employeur, par voie de retenue sur les rémunérations ;» ;

2° il est complété par l'alinéa suivant :

«En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, qui sont occupés en dehors d'un contrat de travail, la notion d'»employeur» doit être remplacée par la notion de «société» pour l'application de l'alinéa 1er, 1°.».

JUSTIFICATION

L'article 145¹, 1°, CIR 92 contient les cotisations et primes personnelles des travailleurs retenues par l'employeur sur leurs rémunérations dans le cadre d'assurances de groupe et de fonds de pension , ainsi que par la référence à l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92, les cotisations personnelles qui adviennent le cas échéant dans le cadre d'un engagement individuel.

Parmi les cotisations et primes personnelles se retrouvent celles qui se situent dans le cadre :

- d'une assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès ;
- de la constitution d'une pension complémentaire visée à l'article 34, § 1er, 2°, b et c, CIR 92;
- d'un engagement de pension complémentaire à titre individuel.

L'article est en fait complété par les cotisations et primes personnelles visées dans le dernier tiret afin de le mettre en concordance avec le projet de loi PC.

Prestations de solidarité

En ce qui concerne les cotisations et primes personnelles pour les prestations de solidarité, l'avantage lié à la réduction d'impôt est limité aux cotisations et primes payées pour les prestations de solidarité visées aux articles 10 et 11 du projet de loi PC. Il s'agit des prestations de solidarité constituées dans le cadre des engagements «sociaux» de pension.

Deze solidariteitsprestaties worden strikt afgelijnd door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. In dit verband wordt ook verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis in het wetsontwerp AP invoegt en naar de verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult.

Individuele voortzetting

De individuele voortzetting van een pensioentoezegging wordt bij toepassing van artikel 33 van het wetsontwerp AP als een pensioen «tweede pijler» aangemerkt in de mate waarin de stortingen niet meer bedragen dan 1.500 EUR (zie artikel 145³, derde lid, WIB 92).

Het betreft hier een bedrag op jaarbasis dat in voorkomend geval moet worden verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in het wetsontwerp AP.

De bijdragen en premies die worden gedaan in het kader van een dergelijke individuele voortzetting en die het hiervoor bedoelde bedrag van 1.500 EUR zouden overschrijden, komen geenszins in aanmerking voor de in artikel 145¹, 2°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering.

Tenslotte wordt aan artikel 145¹, WIB 92 nog een tweede lid toegevoegd. Daarin wordt verduidelijkt dat de belastingvermindering met betrekking tot de persoonlijke bijdragen en premies ook van toepassing is op de bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, WIB 92, met dien verstande dat niet de werkgever maar wel de vennootschap die bijdragen en premies op hun bezoldigingen moet inhouden.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-12

Een artikel 79-12 invoegen dat luidt als volgt :

«Art.79-12.- In artikel 145³ van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden «gevestigde verzekeringsonderneming of instelling voor sociale voorzieningen» vervangen door de woorden «gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorginstelling» ;

2° tussen het tweede en het derde lid wordt het volgende lid ingevoegd :

«Wanneer de in artikel 145¹, 1° vermelde persoonlijke bijdragen en premies betrekking hebben op de individuele voortzetting van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, mogen de aldus gedane stortingen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de voornoemde wet.».

Ces prestations de solidarité sont strictement délimitées par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. En ce sens, il est renvoyé à la justification générale à l'amendement qui insère le Titre IIIbis dans le projet de loi PC et à la justification à l'amendement qui complète l'article 38, CIR 92.

Continuation à titre individuel

La continuation à titre individuel d'un engagement de pension est, en application de l'article 33 du projet de loi PC, considérée comme une pension «deuxième pilier» dans la mesure où les versements ne dépassent pas 1.500 EUR (voir l'article 145³, alinéa 3, CIR 92).

Il s'agit d'un montant calculé sur une base annuelle. Le cas échéant, ce montant doit être réduit en proportion des jours d'adhésion, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans le projet de loi PC.

Les cotisations et primes versées dans le cadre d'une telle continuation à titre individuel et qui dépasseraient le montant précité de 1.500 EUR n'entrent en aucun cas en considération pour la réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 2°, CIR 92.

Enfin, l'article 145¹, CIR 92 fait l'objet d'un ajout avec un alinéa 2. Avec cet alinéa, il est précisé que la réduction d'impôt liée aux cotisations et primes personnelles s'applique également aux dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, CIR 92, étant entendu que ce n'est pas l'employeur mais bien la société qui doit retenir ces cotisations et primes sur les rémunérations des dirigeants d'entreprise.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-12

Insérer un article 79-12 libellé comme suit :

«Art. 79-12.- A l'article 145³ du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992, sont apportées les modifications suivantes :

1° dans l'alinéa 1er, les mots «à une société d'assurance ou à un établissement de prévoyance sociale établis» sont remplacés par les mots «à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies» ;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

«Lorsque les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1° ont trait à la continuation à titre individuel d'un engagement de pension visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, les versements effectués ne peuvent pas dépasser 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit au prorata des jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précédée.».

3° het laatste lid wordt vervangen als volgt :

«*De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling, inzonderheid inzake de voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de wundersamenstelling van een hypothecair krediet.*».

VERANTWOORDING

Dit artikel wijzigt artikel 145³, WIB 92 op drie plaatsen :

1° in het eerste lid wordt het artikel in overeenstemming gebracht met de nieuwe terminologie op sociaal vlak. Een instelling voor sociale voorzieningen heet nu een voorzorginstelling ;

2° er wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het tweede en het derde lid waarin een begrenzing wordt vastgelegd voor het geval dat een werknemer door zijn nieuwe werkgever bij wie geen pensioentoezegging bestaat, persoonlijk bijdragen en premies laat inhouden met het oog op de voortzetting van een door de vorige werkgever afgesloten pensioentoezegging. Die inhoudingen mogen niet meer bedragen dan 1.500 EUR.

Verder wordt verduidelijkt dat het bedrag van 1.500 EUR een bedrag op jaarbasis is. Deze verduidelijking is aangewezen om elk misverstand dienaangaande uit te sluiten.

Bovendien wordt dat bedrag verminderd in verhouding tot het aantal dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in voornoemde wet. Zo wordt in voorkomend geval vermeden dat het totale bedrag van 1.500 EUR wordt gecumuleerd met stortingen in een plan.

Wanneer het bedrag van 1.500 EUR op jaarbasis, in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging zou worden overschreden, dan komt het deel dat de grens van 1.500 EUR overschrijdt, niet in aanmerking voor enigerlei belasting-vermindering.

Het aanvullend pensioen dat is gevormd met het deel van de bijdragen en premies dat de grens van 1.500 EUR overschrijdt, wordt daarentegen op dezelfde wijze belast als het aanvullend pensioen dat is gevormd met bijdragen en premies die niet meer bedragen dan 1.500 EUR.

Hetgeen voorafgaat onneemt de aangeslotene die uit een groepsverzekering treedt, niet het recht ten persoonlijke titel voort te gaan met de storting van premies, binnen de voorwaarden vastgelegd in het reglement van de verzekering, evenwel zonder dat die premies door zijn nieuwe werkgever worden ingehouden. Als de voorwaarden vermeld in artikel 145⁴, WIB 92 zijn vervuld, zullen die premies, binnen de in artikel 145⁶, WIB 92 bedoelde begrenzing, het voordeel verkrijgen van de belastingvermindering die is bepaald in artikel 145¹, 2°, WIB 92 en die is bestemd voor de individuele levensverzekeringen. De uitkeringen die voortvloeien uit die contracten, zullen aan de belasting of de taks op het langetermijnsparen worden onderworpen van zodra een in artikel 145¹, 2°, WIB 92 bepaalde belastingvermindering is verworven ;

3° het laatste lid wordt aangevuld met de notie «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wundersamenstelling van een hypothecaire krediet».

3° le dernier alinéa est remplacé comme suit :

«*Le Roi détermine les conditions et les modalités d'application de la présente disposition, notamment en ce qui concerne les avances sur prestation, les mises en gage des droits à la pension pour la garantie d'un emprunt et l'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire.*».

JUSTIFICATION

Cet article apporte trois modifications à l'article 145³, CIR 92 :

1° l'alinéa 1er de l'article est adapté afin de le mettre en concordance avec la nouvelle terminologie utilisée sur le plan social. Un établissement de prévoyance sociale devient une institution de prévoyance ;

2° il est inséré, entre les alinéas 2 et 3, un nouvel alinéa fixant une limite dans le cas où des cotisations et primes personnelles sont, à la demande du travailleur, retenues par son nouvel employeur chez lequel n'existe pas d'engagement de pension, en vue de la continuation d'un engagement de pension conclu par l'employeur précédent. Ces retenues ne peuvent excéder 1.500 EUR.

Par la suite, il est précisé que le montant de 1.500 EUR est un montant qui doit se comprendre annuellement. Cette clarification est nécessaire afin d'exclure tout malentendu sur le sujet.

En outre, ce montant est réduit en proportion du nombre de jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précitée. De cette manière, l'on empêche, le cas échéant, que le montant total de 1.500 EUR soit cumulé avec des versements dans un plan.

Lorsque, dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension, le montant de 1.500 EUR par an est dépassé, la quotité qui excède la limite de 1.500 EUR n'est pas prise en considération pour une quelconque réduction d'impôt.

La pension complémentaire constituée à l'aide de la partie des cotisations et primes qui excède la limite de 1.500 EUR est par contre taxée de la même manière que la pension complémentaire constituée à l'aide des cotisations et primes qui n'excèdent pas 1.500 EUR.

Ce qui précède n'enlève pas à l'affilié sorti d'une assurance de groupe le droit de continuer le versement des primes à titre personnel, dans les conditions prévues par le règlement de l'assurance, sans toutefois que ces primes soient retenues par son nouvel employeur. Si les conditions fixées à l'article 145⁴, CIR 92 sont remplies, ces primes bénéficieront, dans les limites définies par l'article 145⁶, CIR 92, de la réduction d'impôt prévue à l'article 145¹, 2°, CIR 92 qui est prévue pour les assurances vie individuelles. Les prestations résultant de ces contrats sont soumises à l'impôt ou à la taxe sur l'épargne à long terme dès lors qu'une réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 2°, CIR a été obtenue ;

3° le dernier alinéa est complété par la notion «d'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire».

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-13

Een artikel 79-13 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-13.- In artikel 146, 3°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 30 maart 1994, 21 december 1994 en 7 april 1999, worden de woorden «voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, eerste lid, 13°» vervangen door de woorden «voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, § 1 , eerste lid, 13°».».

VERANTWOORDING

Het betreft hier een verbetering van de verwijzing naar artikel 38, WIB 92.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-14

Een artikel 79-14 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-14.- Artikel 169, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992 en bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, wordt vervangen als volgt :

«*Hetzelfde omzettingsstelsel is van toepassing op de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de afkoopwaarde van een aanvullend pensioen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, waarop voorschotten op prestaties zijn opgenomen of dat heeft gedien voor het waarborgen of het weder samenstellen van hypothecaire kredieten, in zover die voorschotten verleend of die leningen gesloten zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, het verbeteren of het herstellen van de in België gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden.».*».

VERANTWOORDING

Artikel 27, § 2, van het wetsontwerp AP laat toe dat in welbepaalde omstandigheden voorschotten op prestaties worden opgenomen of dat pensioenrechten mogen dienen voor het waarborgen van een lening.

Terzake moet het gaan om onroerende goederen die gelezen zijn op het grondgebied van de Europese Unie en moeten de voorschotten worden verleend of de leningen gesloten om het onroerend goed te verwerven, te bouwen, te verbeteren, te herstellen of te verbouwen.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-13

Insérer un article 79-13 libellé comme suit :

«Art. 79-13.- A l'article 146, 3°, du même Code, modifié par les lois des 30 mars 1994, 21 décembre 1994 et 7 avril 1999, les mots «à concurrence du solde restant après application de l'article 38, alinéa 1er, 13°, sont remplacés par les mots «à concurrence du solde restant après application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 13°»..».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une rectification d'un renvoi à l'article 38, CIR 92.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-14

Insérer un article 79-14 libellé comme suit :

«Art. 79-14.- L'article 169, § 1er, alinéa 2, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992 et par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, est remplacé par la disposition suivante :

«*Le même régime de conversion est applicable à la première tranche de 50.000 EUR de capital ou de valeur de rachat d'une pension complémentaire visée à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, qui a fait l'objet d'avances sur prestations ou qui a servi à la garantie ou à la reconstitution d'emprunts hypothécaires, pour autant que ces avances aient été accordées ou ces emprunts contractés en vue de la construction, de l'acquisition, de la transformation, de l'amélioration ou de la réparation de la seule habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie du ménage.».*».

JUSTIFICATION

L'article 27, § 2, du projet de loi PC autorise que, dans des circonstances bien précises, des avances sur prestations soient octroyées ou que des droits de pension peuvent servir pour garantir un emprunt.

Il doit s'agir de biens immobiliers situés sur le territoire de l'Union Européenne et les avances doivent être accordées ou les emprunts doivent être contractés dans le but d'acquérir, de construire, d'améliorer, de réparer ou de restaurer un bien immobilier.

Artikel 169, § 1, tweede lid, WIB 92 wordt aan die bepaling aangepast in die zin dat de twee mogelijkheden van aangewending die momenteel niet in het WIB 92 zijn opgenomen, met name de verbetering en de herstelling, in het artikel worden ingevoegd.

In tegenstelling tot de sociale tekst waarin wordt gesproken over «op het grondgebied van de Europese Unie gelegen onroerende goederen», wordt in de fiscale tekst wel het begrip «in België gelegen enige woning» behouden.

In vergelijking met de sociale tekst vormt dit een beperking die moet worden gezien in het licht van het beleid dat de Regering voert om inzonderheid de gezinswoning te bevorde- len.

Wat het begrip «enige woning» betreft dat in de plaats komt van het begrip «eerste woning», wordt gewezen op de administratieve commentaar die stelt dat : «*Onder «eerste woning» moet worden verstaan de enige woning die belastingplichtige bezit en niet de eerste woning waarvan hij de eigendom verkrijgt.*» (nr. 169/7). Daarom wordt geoordeeld dat het de voorkeur verdient om de wettekst in overeenstemming te brengen met de administratieve praktijk. Dit heeft het voordeel dat in de artikelen die fiscale regels met betrekking tot de gezinswoning bevatten (de artikelen 145¹⁷ en 169, WIB 92) hetzelfde begrip wordt gebruikt.

Verder wordt het artikel ook aangepast aan de terminolo- gie van het wetsontwerp AP waarbij wordt opgemerkt dat ook de aanvullende pensioenen die in het kader van de uitvoering van solidariteitsprestaties als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dat wetsontwerp (sociale pensioenstelsels) worden uitgekeerd onder de toepassing van artikel 169, WIB 92 kun- nen vallen. Wat de solidariteitsprestaties betreft, worden hier dus uitsluitend de uitkeringen bedoeld die de aard van een aanvullend pensioen hebben.

Deze toelichting wordt gegeven teneinde elk misverstand terzake te vermijden aangezien in uitvoering van de bedoelde solidariteitsprestaties tevens vergoedingen kunnen worden uitgekeerd die op fiscaal vlak als een vervangingsinkomen moeten worden aangemerkt.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-15

Een artikel 79-15 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-15.- In artikel 171 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 28 december 1992, 24 december 1993, 30 maart 1994, 6 juli 1994 en 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 20 decem- ber 1996, bij de wetten van 25 januari 1999, 10 maart 1999, 4 mei 1999, 6 april 2000 en bij het koninklijk be- sluit van 20 juli 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 1°, d, wordt vervangen als volgt :

«d) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in

L'article 169, § 1er, alinéa 2, CIR 92 est adapté à la dispo- sition précitée de telle manière que les deux possibilités d'affection qui ne sont pas reprises actuellement dans le CIR 92, à savoir l'amélioration et la restauration, soient insérées dans l'article.

Par opposition au texte social où il est fait mention de «biens immobiliers situés sur le territoire de l'Union Européenne», le texte fiscal maintient la notion de «seule habitation située en Belgique».

Par comparaison avec le texte social, cette dernière notion constitue une restriction qui doit s'opérer à la lumière de la politique gouvernementale qui vise à favoriser en particulier l'habitation familiale.

En ce qui concerne la notion de «seule habitation» qui remplace la notion de «première habitation», il est référé au com- mentaire administratif qui stipule que : «*Par «première habitation», il faut entendre l'unique habitation possédée par le contribuable et non la première habitation acquise en propriété.*» (n° 169/7). C'est pourquoi on estime qu'il s'indique de mettre le texte légal en concordance avec la pratique ad- ministrative. Ceci présente l'avantage que les articles ayant trait à des règles fiscales relatives à la maison familiale (les articles 145¹⁷ et 169, CIR 92) utilisent la même notion.

En outre, le texte est adapté à la terminologie du projet de loi PC où il est fait remarquer que les pensions complémen- taires qui sont allouées dans le cadre de l'exécution des pres- tations de solidarité visées aux articles 10 et 11 de ce projet de loi (régimes sociaux de pension) peuvent entrer dans le champ d'application de l'article 169 CIR 92. En ce qui con- cerne les prestations de solidarité, on vise donc exclusi- vement les attributions qui ont la nature d'une pension complé- mентаire.

Cette explication est fournie afin d'éviter tout malentendu car en exécution des prestations de solidarité visées, il peut également y avoir des attributions d'indemnités qui doivent être considérées sur le plan fiscal comme des revenus de remplacement.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-15

Insérer un article 79-15 libellé comme suit :

«Art. 79-15.- A l'article 171 du même Code, modifié par les lois des 28 juillet 1992, 28 décembre 1992, 24 dé- cembre 1993, 30 mars 1994, 6 juillet 1994 et 20 dé- cembre 1995, par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, par les lois des 25 janvier 1999, 10 mars 1999, 4 mai 1999, 6 avril 2000 et par l'arrêté royal du 20 juillet 2000, sont apportées les modifications suivantes :

1° le 1°, d, est remplacé par la disposition suivante :

«d) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de coti-

artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ;» ;

2° het 1°, e, wordt opgeheven :

3° het 1° wordt aangevuld als volgt :

«h) in afwijking van artikel 171, 4°, f, de kapitalen geldend als pensioen wanneer die kapitalen door de werkgever of de onderneming worden toegekend zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd.

Het vorige lid is niet van toepassing op de in artikel 32, eerste lid, 1°, bedoelde bedrijfsleiders die het statuut van zelfstandige hebben en die bijgevolg zijn bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 ;»;

4° het 2°, b, wordt vervangen als volgt :

«b) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ; »;

5° het 2°, c, wordt opgeheven ;

6° het 2°, d) wordt vervangen als volgt:

«d) kapitalen die worden vereffend bij overlijden van de verzekerde en afkoopwaarden die worden vereffend in één der 5 jaren die aan het normaal verstrijken van het contract voorafgaan, en voor zover die kapitalen en afkoopwaarden worden uitgekeerd uit hoofde van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹, 2°, en tot het bedrag dat niet dient voor de weder-samenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening. Hierin zijn eveneens begrepen de kapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan een werknemer of aan een niet in artikel 195, § 1 bedoelde bedrijfsleider en die voortvloeien uit een individuele aanvullende pensioentoezegging wanneer :

– voor die werknemer gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan ;

– die bedrijfsleider gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is; »;

7° het 4°, f , wordt vervangen als volgt :

«f) niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden die zijn vermeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, wanneer die kapitalen of die afkoopwaarden aan de rechthebbende worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de per-

sations personnelles visées à l'article 145¹, 1° et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;» ;

2° le 1°, e, est abrogé ;

3° le 1° est complété par les dispositions suivantes :

«h) par dérogation à l'article 171, 4°, f, les capitaux tenant lieu de pensions lorsqu'ils sont attribués par l'employeur ou par l'entreprise sans avoir été constitués au moyen de versements préalables.

L'alinéa précédent n'est pas applicable aux dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont le statut de travailleurs indépendants et qui sont visés à l'article 3, § 1er, alinéa 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 ;»,

4° le 2°, b, est remplacé par la disposition suivante :

«b) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;» ;

5° le 2°, c, est abrogé ;

6° le 2°, d, est remplacé par la disposition suivante :

«d) les capitaux qui sont liquidés au décès de l'assuré et les valeurs de rachat qui sont liquidées au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat, et pour autant que ces capitaux et valeurs de rachat soient attribuées à raison de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹, 2°, et jusqu'au montant ne servant pas à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire. Sont également compris, les capitaux et valeurs de rachat qui sont attribués à un travailleur ou à un dirigeant d'entreprise non visé à l'article 195, 1°, et qui résultent d'un engagement individuel de pension complémentaire lorsque :

– pour ce travailleur, il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;

– ce dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;»;

7° le 4°, f, est remplacé par la disposition suivante :

«f) les capitaux et valeurs visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, non imposables conformément à l'article 169, § 1er, lorsque ces capitaux ou ces valeurs de rachat sont liquidés au bénéficiaire à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant

soon van wie hij de rechtverkrijgende is en in zover die kapitalen of afkoopwaarden niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°. Evenwel zijn in de hier bedoelde kapitalen en afkoopwaarden niet begrepen de kapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan een werknemer of aan een niet in artikel 195, § 1 bedoelde bedrijfsleider en die voortvloeien uit een individuele aanvullende pensioentoezegging wanneer :

– voor die werknemer gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan;

– die bedrijfsleider gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is; «;

8° het 4°, g, wordt opgeheven.».

VERANTWOORDING

Artikel 171, WIB 92 dat de afzonderlijke aanslagen regelt, wordt aangepast aan het wetsontwerp AP.

Bij de redactie van dit artikel is ervan uitgegaan dat het bestaande belastingregime zo veel mogelijk moet worden behouden.

Hierna volgt een overzicht van het belastingstelsel dat overeenkomstig de bepalingen van het nieuwe artikel 171, WIB 92 van toepassing is op de uitkeringen van aanvullende pensioenen, waarbij de enige verschillen met de huidige regeling te maken hebben met :

– het feit dat alle aanvullende pensioenen onder hetzelfde stelsel zullen vallen ;

– de vermindering van het aantal omstandigheden waarin aanvullende pensioenen kunnen worden vereffend.

Evenwel wordt opgemerkt dat de aanvullende pensioenen die worden uitgekeerd in uitvoering van een individuele aanvullende pensioentoezegging, worden beschouwd als uitkeringen uit individuele levensverzekeringscontracten en dus dezelfde fiscale regels als dergelijke uitkeringen volgen (zie artikel 171, 2°, d en 4°, f, WIB 92, zoals gewijzigd door het huidige amendement), indien ze worden uitgekeerd aan:

– een werknemer voor wie gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan;

– een bedrijfsleider die gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is.

I. Met werkgeversbijdragen gevormde aanvullende pensioenen

I.a. Aanvullende pensioenen belastbaar tegen het progressieve tarief

Aanvullende pensioenen die met werkgeversbijdragen zijn gevormd en die worden vereffend in omstandigheden die niet tot de «gunstige» omstandigheden kunnen worden gerekend, zijn steeds progressief belastbaar.

droit et pour autant que ces capitaux ou valeurs de rachat ne soient pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°. Ne sont toutefois pas compris dans les capitaux et valeurs de rachat visés ici, les capitaux et valeurs de rachat qui sont attribués à un travailleur ou à un dirigeant d'entreprise non visé à l'article 195, § 1er, et qui résultent d'un engagement individuel de pension complémentaire lorsque :

– pour ce travailleur, il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;

– ce dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;»;

8° le 4°, g, est abrogé.».

JUSTIFICATION

L'article 171, CIR 92 qui fixe les impositions distinctes, est adapté en fonction du projet de loi PC.

Le présent article a été rédigé en partant du principe que le régime d'imposition existant devait autant que possible être maintenu.

Ci-après figure un aperçu du régime fiscal qui s'applique, conformément aux dispositions du nouvel article 171, CIR 92, aux versements de pensions complémentaires, et pour lequel les seules différences avec le régime actuel ont trait :

– au fait que toutes les pensions complémentaires subiront le même régime ;

– à la diminution du nombre de circonstances dans lesquelles ces pensions complémentaires pourront être liquidées.

A noter toutefois que les pensions complémentaires liquidées en exécution d'un engagement individuel de pension complémentaire sont considérées comme des attributions de contrats d'assurance-vie individuelle et suivent par conséquent les règles fiscales applicables à ces attributions (voir article 171, 2°, d, et 4°, f, CIR 92, tel que modifié par le présent amendement), lorsqu'elles sont liquidées à :

– un travailleur pour lequel il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée d'engagement individuel de pension complémentaire ;

– un dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire.

I. Pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations patronales

I.a. Pensions complémentaires imposables au taux progressif

Les pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations patronales et liquidées dans des circonstances qui ne peuvent pas être considérées comme «favorables» sont toujours imposables au taux progressif.

Dit belastingstelsel stamt overeen met het huidige belastingstelsel behalve wat het aantal «gunstige omstandigheden» betreft, dat wordt verminderd ingevolge de nieuwe wet op de aanvullende pensioenen.

I.b. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 16,5 pct. (artikel 171, 4°, f, WIB 92)

Het 4°, f, wordt vervangen door een nieuwe tekst die ertoe strekt de kapitalen en afkoopwaarden van de pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, a tot c, WIB 92 (zoals het is gewijzigd door de huidige amendementen) en die met werkgeversbijdragen zijn gevormd, aan een voordeilig belastingregime te onderwerpen wanneer zij naar aanleiding van bepaalde omstandigheden worden uitgekeerd.

Deze bepaling betekent concreet dat kapitalen en afkoopwaarden van pensioentoezeggingen die met werkgeversbijdragen zijn gevormd en die worden uitgekeerd vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van de pensionering van de rechthebbende, of nog naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie de belastingplichtige de rechtverkrijgende is, in aanmerking komen voor een afzonderlijke belastingheffing tegen een aanslagvoet van 16,5 pct.

De beperking van het aantal omstandigheden waarin deze afzonderlijk aanslag kan worden toegepast, is een rechtstreeks gevolg van de bepalingen die terzake door artikel 27, § 1, van het wetsontwerp AP zijn ingevoerd.

Door ook de omstandigheid «overlijden» in dit artikel op te nemen gaat de fiscale tekst zelfs verder dan de sociale tekst die deze mogelijkheid niet expliciet bevat.

Het in deze bepaling geschatste belastingstelsel is tevens van toepassing op de pensioenkapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan bedrijfsleiders voor zover die kapitalen en afkoopwaarden overeenkomstig de bepalingen van het artikel 34, WIB 92 althans als een pensioen kunnen worden aangemerkt in hoofde van de bedrijfsleider.

II. Met persoonlijke bijdragen gevormde aanvullende pensioenen

II.a. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 33 pct. (artikel 171, 1°, d, WIB 92)

Aanvullende pensioenen die met persoonlijke bijdragen zijn gevormd en die worden vereffend in omstandigheden die niet tot de «gunstige» omstandigheden kunnen worden gerekend, komen in aanmerking voor de afzonderlijke taxatie tegen het aanslagtarief van 33 pct.

Dit belastingstelsel is eveneens geënt op het huidige stelsel.

II.b. Aanvullende pensioenen afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 10 pct. (artikel 171, 2°, b, WIB 92)

In dezelfde gedachtegang komen de kapitalen en afkoopwaarden van pensioentoezeggingen die zijn gevormd met persoonlijke bijdragen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 171, 2°, b, WIB 92, in aanmerking voor een afzonderlijke taxatie tegen een aanslagvoet van 10 pct. wanneer zij in de «gunstige» omstandigheden worden uitgekeerd.

III. Individuele voortzetting

Artikel 171, 1°, d en 2°, b, WIB 92 omvat ook het totale bedrag van de kapitalen of de afkoopwaarden voortvloeiend

Ce régime fiscal est en conformité avec le régime fiscal actuel, à l'exception du nombre de «circonstances favorables» qui est en diminution suite à la nouvelle loi sur les pensions complémentaires.

I.b Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 16,5 p.c. (article 171, 4°, f, CIR 92)

Le 4°, f, est remplacé par un nouveau texte qui a pour but de soumettre à un régime fiscal avantageux les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension visés à l'article article 34, § 1, 2°, a tot c, CIR 92 et qui sont constitués au moyen de cotisations patronales, lorsqu'ils sont attribués à l'occasion de certaines circonstances.

Cette disposition signifie de manière concrète que les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension constitués au moyen de cotisations patronales et qui sont alloués à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion de la mise à la retraite du bénéficiaire, ou encore à l'occasion du décès de la personne dont le contribuable est l'ayant droit, entrent en considération pour une taxation distincte au taux de 16,5 p.c.

La limitation du nombre de circonstances dans lesquelles cette taxation distincte peut être appliquée est une conséquence directe des dispositions qui sont introduites par l'article 27, § 1er, du projet de loi PC.

Même si le texte social ne retient pas explicitement cette possibilité, le texte fiscal reprend dans cet article la circonsistance «décès».

Le régime d'imposition visé dans cette disposition est également applicable aux capitaux de pension et aux valeurs de rachat attribués aux dirigeants d'entreprise pour autant que ces capitaux et valeurs de rachats puissent être considérés comme une pension dans le chef du dirigeant d'entreprise conformément avec les dispositions de l'article 34, CIR 92.

II. Pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations personnelles

II.a. Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 33 p.c. (article 171, 1°, d, CIR 92)

Les pensions complémentaires constituées au moyen de cotisations personnelles et liquidées dans des circonstances qui ne peuvent être considérées comme «favorables», entrent en considération pour la taxation distincte au taux de 33 p.c.

Ce régime fiscal est également basé sur le régime actuel.

II.b. Pensions complémentaires imposables distinctement au taux de 10 p.c. (article 171, 2°, b, CIR 92)

Dans le même ordre d'idées, les capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension constitués au moyen de cotisations personnelles conformément aux dispositions de l'article 171, 2°, b, CIR 92, entrent en considération pour une taxation distincte au taux de 10 p.c. lorsqu'ils sont attribués dans les circonstances «favorables» visées ci-dessus.

III. Continuation à titre individuel

L'article 171, 1°, d et 2°, b, CIR 92 comprend également le montant total des capitaux de valeurs de rachat qui provien-

uit de individuele voortzetting van een pensioentoezegging.

Dat betekent dat in voorkomend geval de sommen die zijn gevormd met bijdragen die het in artikel 145³, WIB 92 bedoelde bedrag van 1.500 EUR overschrijden en waarvoor geen belastingvermindering is verkregen, dit belastingstelsel zullen ondergaan.

IV. Solidariteitsprestaties

Wat de uitkeringen in het kader van solidariteitsprestaties betreft, wordt verwezen naar de algemene verantwoording bij het amendement dat de Titel IIIbis invoegt in het wetsontwerp AP.

V. Gratis kapitalen

Artikel 171, 1°, WIB 92 wordt met een littera h en een littera i aangevuld.

Deze bepalingen strekken ertoe de zogenaamd gratis pensioenkapitalen voortaan afzonderlijk te belasten tegen het tarief van 33 pct.

Artikel 171, 1°, h (in ontwerp).

Het betreft hier inzonderheid de éénmalige vergoedingen in kapitaal, geldend als pensioen, die door de werkgever worden betaald of toegekend zonder dat voorafgaande stortingen gebeurden.

In een tweede lid wordt verduidelijkt dat deze bepaling geen toepassing vindt op de in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92 bedoelde bedrijfsleiders (met mandaat) die het statuut van zelfstandige hebben.

Dit onderscheid tussen de bedrijfsleiders vloeit voort uit de bepalingen van het artikel 66, b, vijfde streepje van het sociale luik van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en houdt in dat gratis kapitalen die aan de genoemde categorie van bedrijfsleiders worden betaald of toegekend, niet afzonderlijk worden belast tegen het tarief van 33 pct. maar in voorkomend geval in aanmerking kunnen komen voor een afzonderlijke belastingheffing tegen het tarief van 16,5 pct. bij toepassing van het artikel 171, 4°, f, WIB 92 (in ontwerp).

De aanvulling van het artikel 171, 1°, WIB 92 heeft in feite tot doel de kapitalen die in strijd met de bepalingen van de wet AP worden betaald of toegekend, afzonderlijk te belasten.

Dergelijke gratis pensioenkapitalen blijven bij de werkgever/vennootschap evenwel aftrekbaar als beroepskost voor zover zij in uitvoering van een contractuele verbintenis worden toegekend.

Anderzijds is de vorming van voorzieningen voor risico's en kosten met het oog op de uitvoering van contractuele verplichtingen inzake aanvullende pensioenen die in strijd zijn met de bepalingen van openbare orde van de wet AP, niet mogelijk. Op fiscaal vlak kan een dergelijke voorziening gevormd met het oog op de uitvoering van een contractuele pensioentoezegging in het voordeel van een bedrijfsleider die niet het statuut heeft van een zelfstandige en mandataris, dan ook niet worden vrijgesteld van belastingen.

nent de la continuation à titre individuel d'un engagement de pension.

Cela signifie que, le cas échéant, les montants constitués au moyen des cotisations qui dépassent le montant de 1.500 EUR visé à l'article 145³, CIR 92 et pour lesquels aucune réduction d'impôt n'est octroyée, ont le même régime d'imposition.

IV. Prestations de solidarité

En ce qui concerne les attributions dans le cadre des prestations de solidarité, il est renvoyé à la justification générale de l'amendement insérant le Titre IIIbis dans le projet de loi PC.

V. Capitaux gratuits

L'article 171, 1°, CIR 92 est complété par un littera h et un littera i.

Les présentes dispositions visent à imposer dorénavant les capitaux de pension gratuits au taux distinct de 33 p.c.

Article 171, 1°, h (en projet).

Il s'agit plus particulièrement des allocations en capital, tenant lieu de pension payées ou attribuées en une fois par l'employeur sans avoir fait l'objet de versements préalables.

L'alinéa 2 précise que cette disposition n'est pas applicable aux dirigeants d'entreprise (avec mandat) visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92, qui ont le statut de travailleurs indépendants.

Cette distinction entre dirigeants d'entreprise résulte des dispositions de l'article 66, b, 5ème tiret, du volet social de la loi PC et implique que les capitaux gratuits payés ou attribués à la catégorie de dirigeants d'entreprise précitée, ne sont pas imposés aux taux distinct de 33 p.c., mais peuvent, le cas échéant, être pris en considération pour une imposition distincte au taux de 16,5 p.c. en application de l'article 171, 4°, f, CIR 92 (en projet).

L'ajout à l'article 171, 1°, CIR 92 a en fait pour but d'imposer distinctement les capitaux payés ou attribués en contradiction avec les dispositions de la loi PC.

De tels capitaux de pension gratuits restent toutefois des frais professionnels déductibles dans le chef de l'employeur/ de la société pour autant qu'ils soient versés en exécution d'une obligation contractuelle.

En revanche, la constitution de provisions pour risques et charges en vue de faire face à des obligations contractuelles de pension extra-légale en contradiction avec les dispositions d'ordre public de la loi PC n'est pas possible. Sur le plan fiscal, une telle provision constituée en vue de couvrir un engagement contractuel de pension conclu au profit d'un travailleur ou d'un dirigeant qui n'a pas le statut de mandataire indépendant ne pourrait donc être admise en exonération d'impôt.

Controlemaatregelen

Voor de in artikel 171, 1°, h, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde gratis kapitalen moet de belastingadministratie een systeem van uitwisseling van inlichtingen met de Controledienst voor de verzekeringen (CDV) opzetten.

Aangezien het hier kapitalen betreft die in strijd met de bepalingen van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen worden toegekend, zal de CDV een geldboete toepassen die 35 pct. bedraagt van het betreffende kapitaal.

De CDV moet evenwel door de belastingdienst worden ingelicht over de betaling van dergelijke gratis pensioenkapitalen.

Inwerkingtreding

Artikel 171, 1°, h, WIB 92 zal van toepassing zijn op de beoogde gratis kapitalen die voortvloeien uit toezeggingen die worden toegekend vanaf de datum van de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen.

VI. Overgangsbepaling

Wat de toepassing van artikel 171, WIB 92 betreft, wordt nog een overgangsbepaling ingevoerd in artikel 515quater, WIB 92. In dat verband wordt verwezen naar de verantwoording bij het amendement dat dit artikel invoegt.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-16

Een artikel 79-16 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-16.- Artikel 195, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door artikel 22 het koninklijk besluit van 20 december 1996, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«§ 2. Behalve indien de contracten enkel voorzien in voordelen bij overlijden, zijn premies van levensverzekeringen betreffende contracten die in het voordeel van de vennootschap zijn gesloten, gelijkgesteld met bijdragen als bedoeld in § 1, tweede lid, en slechts aftrekbaar, onder de voorwaarden en binnen de grenzen als bepaald in deze titel, indien deze contracten werden gesloten op het hoofd van een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, en tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst.

Om het aftrekbare deel van de premies te bepalen komen uitsluitend de in § 1, tweede lid, omschreven bezoldigingen in aanmerking.».

Mesures de contrôle

En ce qui concerne les capitaux gratuits visés à l'article 171, 1°, h, WIB 92 (en projet), l'administration fiscale doit mettre sur pied un système d'échange de renseignements avec l'Office de contrôle des assurances (OCA).

Etant donné qu'il s'agit ici des capitaux attribués en contradiction avec les dispositions de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, l'OCA appliquera une amende s'élevant à 35 p.c. du capital concerné.

L'OCA doit toutefois être informé par le service de taxation du payement de tels capitaux de pension gratuits.

Entrée en vigueur

L'article 171, 1°, h, CIR 92 sera applicable aux capitaux gratuits visés qui découlent d'engagements qui sont attribués à partir de la date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires.

VI. Disposition transitoire

En ce qui concerne l'application de l'article 171, CIR 92, une disposition transitoire est introduite à l'article 515quater, CIR 92. A ce sujet, il est renvoyé à la justification de l'amendement insérant cet article.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-16

Insérer un article 79-16 libellé comme suit :

«Art. 79-16.- L'article 195, § 2, du même Code, modifié par l'article 22 de l'arrêté royal du 20 décembre 1996, est remplacé par la disposition suivante :

«§ 2. Sauf si les contrats prévoient uniquement des avantages en cas de décès, les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de la société sont assimilées aux cotisations visées au § 1er, alinéa 2, et ne sont déductibles aux conditions et dans la limite prévues à ce titre, que si ces contrats ont été conclus sur la tête d'un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er, 1°, et occupé en dehors d'un contrat de travail.

Les rémunérations définies au § 1er, alinéa 2, sont seules prises en considération pour la détermination de la partie déductible des primes.».

VERANTWOORDING

Er wordt aan herinnerd (zie de verantwoording van de amendementen die artikel 38, WIB 92 wijzigen), dat het wetsontwerp AP voortaan verplicht tot de externe financiering van individuele pensioentoezeggingen, met uitsluiting van die welke zijn gesloten in het voordeel van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1^e, WIB 92 (mandatarissen van ondernemingen) die het statuut van zelfstandige hebben (personen als bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het KB nr. 38 van 27 juli 1967).

Om deze redenen wordt artikel 195, § 2, WIB 92 gewijzigd teneinde de mogelijkheid te beperken een bedrijfsleider-verzekering te sluiten die in voordelen bij leven voorziet, op het hoofd van enkel de zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen.

Rekening houdende met de verplichting inzake externe financiering ingesteld bij het wetsontwerp AP in het voordeel van andere bedrijfsleiders, past het dus te bepalen dat de premies voor bedrijfsleider-verzekeringen die niet zijn gesloten op het hoofd van een zelfstandig bedrijfsleider mandataris niet meer aftrekbaar zijn.

Dat betekent dat de levensverzekeringspremies inzake contracten die in het voordeel van de onderneming werden gesloten op het hoofd van bedrijfsleiders die geen zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen zijn, of op het hoofd van niet-bedrijfsleiders, niet langer aftrekbaar zijn.

Twee uitzonderingen blijven evenwel bestaan, naast het geval van de zelfstandige bedrijfsleider mandataris :

- de premies betaald ter uitvoering van contracten die uitsluitend voorzien in voordelen bij overlijden (artikel 195, § 2, WIB 92, dat op dat vlak niet werd gewijzigd, voorziet thans in de aftrek van deze premies zonder toepassing van de voorwaarden bepaald in artikel 195, § 1, WIB 92) ;

- de premies betaald ter uitvoering van bedrijfsleider-verzekeringencontracten gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van de wet AP.

Deze laatste uitzondering zal, enerzijds, worden ingesteld door middel van de inwerkingtreding die door de Koning zal worden vastgesteld. Hierin zal worden vastgelegd dat de nieuwe bepaling van toepassing zal zijn op premies betaald ter uitvoering van bedrijfsleiderverzekeringencontracten die zullen worden gesloten vanaf de datum die samenvalt met de datum van inwerkingtreding van de bepalingen ter zake van de wet AP. Anderzijds zal deze uitzondering voor de contracten die vóór deze datum zijn gesloten worden ingesteld door een overgangsbepaling (overgangsbepaling = artikel 515quinquies, WIB 92, ingevoegd door een ander amendement).

Op deze manier zullen de ondernemingen vrij kunnen beschikken om bedrijfsleiderverzekeringencontracten te ondertekenen die in voorkomend geval bestemd zijn, ofwel om een individuele pensioentoezegging te financieren, in het voordeel van een zelfstandig bedrijfsleider mandataris, die overeenkomstig de wetgeving op de controle van de verzekeringen nog steeds en blijvend intern gefinancierd mag worden, ofwel om de ondernemingsrisico's die verbonden zijn aan het overlijden van een van haar leden te verzekeren.

In alle andere gevallen zal de aftrek van de premies van een bedrijfsleiderverzekering geen toepassing meer kunnen vinden, bij gebrek aan enig nut van dit type van contract (ten

JUSTIFICATION

Pour rappel (voir la justification des amendements modifiant l'article 38, CIR 92), le projet de loi PC impose désormais le financement externe des engagements individuels de pension, à l'exception de ceux qui sont conclus en faveur des dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1e, 1°, CIR 92 (mandataires d'entreprise) qui ont le statut d'indépendant (personnes visées à l'article 3, § 1e, alinéa 4 de l'AR n° 38 du 27 juillet 1967).

Pour ces motifs, l'article 195, § 2, CIR 92 est modifié afin de limiter la possibilité de conclure un contrat d'assurance dirigeant d'entreprise, prévoyant des avantages en cas de vie, sur la tête des seuls dirigeants mandataires indépendants.

Compte tenu de l'obligation de financement externe prévue par le projet de loi PC en faveur des autres dirigeants, il convient donc de prévoir que les primes de contrats d'assurance-dirigeant qui ne sont pas conclus sur la tête d'un dirigeant mandataire indépendant ne sont plus déductibles.

Cela implique que les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de la société sur la tête de dirigeants qui ne sont pas des mandataires indépendants, ou sur la tête de non-dirigeants ne sont plus déductibles.

Deux exceptions subsistent toutefois, outre le cas des dirigeants mandataires indépendants :

- les primes payées en exécution de contrats qui prévoient uniquement des avantages en cas de décès (article 195, § 2, CIR 92, qui est inchangé sur ce plan, prévoit actuellement la déduction de ces primes sans application des conditions prévues à l'article 195, § 1e, CIR 92) ;

- les primes payées en exécution de contrats d'assurance-dirigeant conclus avant la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Cette dernière exception sera organisée, d'une part, par le biais de la disposition d'entrée en vigueur qui sera fixée par le Roi en précisant que la nouvelle disposition s'appliquera aux primes payées en exécution de contrats d'assurance-dirigeant qui seront conclus à partir d'une date concomitante à l'entrée en vigueur des dispositions en question de la loi PC et, d'autre part, par une disposition transitoire en ce qui concerne les contrats conclus avant cette date (disposition transitoire = article 515quinquies, CIR 92, introduit par un autre amendement).

De cette façon, les entreprises auront toute latitude de souscrire des contrats d'assurance-dirigeant destinés soit à financer, le cas échéant, un engagement individuel de pension, au profit d'un dirigeant mandataire indépendant, encore et toujours autorisé par voie de financement interne par la législation relative au contrôle des assurances, soit à assurer les risques de l'entreprise qui sont liés au décès d'un de ses membres.

Dans tous les autres cas, la déduction des primes d'assurance-vie d'un dirigeant d'entreprise ne trouvera plus à s'appliquer, à défaut d'une quelconque utilité de ce type de con-

name van de zelfstandige bedrijfsleider - mandatarissen zelf, heeft de bedrijfsleiderverzekering overigens ook nog slechts een zeer ondergeschikt belang aangezien aan de ondernemingen de mogelijkheid wordt gegeven een individueel levensverzekeringscontract te onderschrijven in het persoonlijk voordeel van deze bedrijfsleiders, met een correlatieve vrijstelling van de premies ter name van de genieters – zie het amendement dat artikel 38, WIB 92 aanvult).

Het past in dit verband nog eens te onderstrepen dat de maatregelen bepaald in artikel 195, § 2, WIB 92 de op het vlak van de levensverzekeringen van bedrijfsleider, de aangetrachte wijzigingen aan de financieringswijze van de individuele pensioentoezeggingen door het wetsontwerp AP, prees weergeven.

De werknemers en de bedrijfsleiders (daaronder begrepen die welke zijn bedoeld door de uitzondering inzake de verplichting van externe financiering) kunnen evenwel genieten van soepele maatregelen inzake externe financiering van individuele pensioentoezeggingen die hen zijn toegekend, zodanig dat de draagwijdte van de uitzondering waarin uitdrukkelijk op fiscaal vlak werd voorzien voor zelfstandige bedrijfsleiders die een mandaat hebben, ondergeschikt is.

Inwerkingtreding

De nieuwe bepaling zal van toepassing zijn op de premies betaald vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

Overgangsmaatregelen zijn voorzien voor de levensverzekeringscontracten gesloten voor de inwerkingtreding van de wet AP (artikel 515quinquies, WIB 92, ingevoegd door een ander amendement), alsmede voor de verrichtingen inzake de omzetting van bedrijfsleiderverzekeringen in individuele levensverzekeringscontracten die behoren tot de tweede pijler (artikel 515sexies, ingevoegd door een ander amendement).

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-17

Een artikel 79-17 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-17.- In artikel 205, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen door het koninklijk besluit van 20 december 1996, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 2° wordt vervangen als volgt :

«2° de in artikel 53, 6° tot 11°, 14° en 19° tot 21 vermelde kosten ;» ;

2° het 5° wordt vervangen als volgt :

«5° de bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, en de ermee gelijkgestelde premies van bepaalde levensverzekeringen, voor zover die bijdragen en premies niet voldoen aan de voorwaarden en de grenzen gesteld in de artikelen 59 en 195, alsmede de pensioenen, aanvullende pensioenen, renten en als zodanig

trat (dans le chef même des dirigeants mandataires indépendants, l'assurance dirigeant d'entreprise ne revêt du reste plus qu'un intérêt très secondaire dans la mesure où la possibilité est donnée aux entreprises de souscrire un contrat d'assurance-vie individuelle au profit personnel de ces dirigeants avec exonération corrélative des primes dans le chef des bénéficiaires - voir amendement complétant l'article 38, CIR 92).

Il convient encore une fois de souligner à ce sujet le fait que les mesures prévues à l'article 195, § 2, CIR 92 reflètent exactement sur le plan des assurances-vie dirigeant d'entreprise, les modifications apportées au mode de financement des engagements individuels de pension par le projet de loi PC.

Les travailleurs et les dirigeants d'entreprise (y compris ceux qui sont visés par l'exception à l'obligation de financement externe) peuvent toutefois bénéficier de mesures souples de financement externe des engagements individuels de pension qui leur sont octroyés, de sorte que la portée de l'exception prévue expressément sur le plan fiscal pour les dirigeants mandataires indépendants est secondaire.

Entrée en vigueur

La nouvelle disposition s'appliquera aux primes payées à partir de la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Des mesures transitoires sont prévues pour les contrats d'assurance-vie conclus avant l'entrée en vigueur de la loi PC (article 515quinquies, CIR 92, introduit par un autre amendement), ainsi que pour les opérations de transformation de contrats d'assurance dirigeant d'entreprise en contrats d'assurance-vie individuelle appartenant au deuxième pilier (article 515sexies, introduit par un autre amendement).

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-17

Insérer un article 79-17 libellé comme suit :

«Art 79-17.- A l'article 205, § 2, du même Code, remplacé par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, sont apportées les modifications suivantes :

1° le 2° est remplacé par la disposition suivante :

«2° des frais visés à l'article 53, 6° à 11°, 14° et 19° à 21° ;» ;

2° le 5° est remplacé par la disposition suivante :

«5° des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, et les primes y assimilées de certaines assurances-vie, dans la mesure où ces cotisations et primes ne satisfont pas aux conditions et limites fixées par les articles 59 et 195, ainsi que des pensions, pensions complémentaires, rentes et autres allocations en tenant

geldende toelagen voor zover die sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in artikel 60 ;»..».

VERANTWOORDING

Artikel 205, § 2, WIB 92 formuleert een regel inzake de beperking van de aftrek bedoeld in artikel 202, WIB 92 (definitief belaste inkomsten) door met name de bijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood te beogen voor zover deze sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in de artikelen 59 en 195, WIB 92 (artikel 205, § 2, 5°, WIB 92).

Deze bepaling moet worden aangepast om rekening te houden met de wijzigingen aan artikel 52, 3°, b, WIB 92 die in andere amendementen zijn opgenomen.

Het begrip levensverzekeringspremies gelijkgesteld met werkgeversbijdragen en -premies, gestort ter uitvoering van een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezegging inzake rust- en/of overlevingspensioen, moet voortaan in aanmerking worden genomen rekening houdende met de wijzigingen die bij amendement zijn aangebracht aan artikel 195, § 2, WIB 92.

Bij de berekening van de in artikel 205, § 2, WIB 92 bedoelde aftrekbeperking, moet tevens rekening worden gehouden met de in het artikel 53, 19° tot 21°, WIB 92 (in ontwerp) bedoelde kosten die niet als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt.

Inwerkingtreding

De bepaling zal van toepassing zijn vanaf het eerste aanslagjaar waarvoor de wijzigingen die deze amendementen hebben aangebracht aan de artikelen 53, 59 en 195, WIB 92 toepassing zullen vinden op de bijdragen en premies, die in die bepalingen zijn beoogd.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-18

Een artikel 79-18 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-18.- Artikel 223, 2°, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

«2° de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 20°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en de in artikel 53, 21°, bedoelde kapitalen ;»..».

lieu dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par l'article 60 ;»..».

JUSTIFICATION

L'article 205, § 2, CIR 92 énonce une règle de limitation de la déduction prévue à l'article 202, CIR 92 (revenus définitivement taxés) en visant notamment les cotisations d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématué, dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par les articles 59 et 195, CIR 92 (article 205, § 2, 5°, CIR 92).

Cette disposition doit être adaptée pour tenir compte des modifications à l'article 52, 3°, b, CIR 92 reprises dans un autre amendement.

La notion de primes d'assurance-vie assimilées aux cotisations et primes patronales, versées en exécution d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, doit désormais être envisagée en tenant compte des modifications apportées par amendement à l'article 195, § 2, CIR 92.

Pour calculer la limite de la déduction visée à l'article 205, § 2, CIR 92, il faut tenir compte des frais visés à l'article 53, 19° à 21°, CIR 92 (en projet) qui ne sont pas considérés comme des frais professionnels déductibles.

Entrée en vigueur

La disposition s'appliquera à partir du premier exercice d'imposition pour lequel les modifications apportées aux articles 53, 59 et 195, CIR 92 par les présents amendements trouveront à s'appliquer aux cotisations et primes, visées par ces dispositions.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-18

Insérer un article 79-18 libellé comme suit :

«Art. 79-18.- L'article 223, 2°, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«2° des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 20°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, des pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et des capitaux visés à l'article 53, 21° ;»..».

VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Zie de verantwoording bij het amendement dat artikel 234, WIB 92 wijzigt.	Voir justification de l'amendement modifiant l'article 234, CIR 92.
Nr. ... VAN DE REGERING	N° ... DU GOUVERNEMENT
Art. 79-19	Art. 79-19
Een artikel 79-19 invoegen dat luidt als volgt :	Insérer un article 79-19 libellé comme suit :
«Art. 79-19.- Artikel 234, 3°, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen : «3° op de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 20°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, op de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en op de in artikel 53, 21°, bedoelde kapitalen ;»..».	«Art. 79-19.- L'article 234, 3°, du même Code est remplacé par la disposition suivante : «3° sur les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 20°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, sur les pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et sur les capitaux visés à l'article 53, 21°;»..».
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Het begrip werkgeversbijdragen en -premies is aangepast in de artikelen 223, 2° en 234, 3°, WIB 92 als gevolg van wijzigingen die in artikel 52, 3°, b, WIB 92 werden aangebracht. De twee grenzen die thans in artikel 59 van hetzelfde Wetboek zijn opgenomen, worden beoogd.	La notion de cotisations et primes patronales est adaptée dans les articles 223, 2° et 234, 3°, CIR 92, suite aux modifications apportées à l'article 52, 3°, b, CIR 92. Les deux limites qui sont désormais prévues à l'article 59 du même Code sont visées.
Bovendien worden de artikelen 223, 2° en 234, 3°, WIB 92 aangevuld teneinde tevens de werkgeversbijdragen en -premies te beogen die worden betaald in uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust en/of overlevingspensioen in de mate waarin zij de grens voorzien in artikel 53, 20°, WIB 92 overschrijden.	Les articles 223, 2° et 234, 3°, CIR 92 sont en outre complétés afin de viser également les cotisations et primes patronales payées en exécution d'engagements individuels de pensions complémentaires de retraite et/ou de survie dans la mesure où elles dépassent la limite prévue par l'article 53, 20°, CIR 92.
Diezelfde bepalingen worden aangevuld teneinde de sommen te vatten die verband houden met de rechtstreekse uitbetaling, door de werkgever, van kapitalen die naar aanleiding van een geval van arbeidsongeschiktheid worden uitgekeerd en die zijn bedoeld in artikel 53, 21°, WIB 92.	Ces mêmes dispositions sont complétées afin de repérer les sommes relatives au paiement direct, par l'employeur, des capitaux attribués à l'occasion d'une incapacité de travail et qui sont visés à l'article 53, 21°, CIR 92.
Inwerkingtreding	Entrée en vigueur
De bepaling zal van toepassing zijn vanaf het eerste aanslagjaar waarvoor de wijzigingen die deze amendementen hebben aangebracht aan de artikelen 52, 53, en 59, WIB 92 toepassing zullen vinden, op de bijdragen en premies die in die bepalingen zijn beoogd.	La disposition s'appliquera à partir du premier exercice d'imposition pour lequel les modifications apportées aux articles 52, 53 et 59, CIR 92 par les présents amendements trouveront à s'appliquer aux cotisations et primes, visées par ces dispositions.
Nr. ... VAN DE REGERING	N° ... DU GOUVERNEMENT
Art. 79-20	Art. 79-20
Een artikel 79-20 invoegen dat luidt als volgt :	Insérer un article 79-20 libellé comme suit :

«Art. 79-20.- Artikel 364ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«Art. 364ter. Wanneer kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door in artikel 145¹, 1°, vermelde persoonlijke bijdragen of door werkgeversbijdragen, door de voorzorgsinstelling of de verzekeringsonderneming waarbij ze zijn gevestigd, ten bate van de begünstigde of van zijn rechtverkrijgenden worden overgedragen naar een soortgelijke pensioentoezegging, wordt deze verrichting niet als een betaling of toekenning aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begünstigde geschiedt, onvermindert het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begünstigde.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.».

VERANTWOORDING

Zie de memorie van toelichting bij artikel 71 van het wetsontwerp AP (parlementaire documenten, Kamer, 1340/1, blz. 84).

Het artikel wordt hier volledig hernoemd omdat de terminologie ervan beter in overeenstemming met de wet AP is gebracht «(pensioentoezegging» i.p.v. «overeenkomst of reglement»).

Tevens wordt nog verduidelijkt dat de overdracht slechts mag gebeuren naar «soortgelijke pensioentoezeggingen».

Die notie impliceert dat de overdrachten steeds moeten gebeuren naar toezaggingen die zich in de tweede pensioenpijler situeren. Overdrachten van toezaggingen uit de tweede naar contracten uit de derde pijler vallen bijgevolg niet onder de toepassing van dit artikel.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-21

Een artikel 79-21 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-21.- In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515quater ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515quater. § 1. Wat de pensioentoezaggingen betreft, ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 27, § 1, eerste lid, van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen of die voortvloeien uit de verlenging van een vóór die datum gesloten collectieve arbeidsovereenkomst en de pensioentoezaggingen als bedoeld in § 2 van het genoemde artikel 27, zijn, in afwijking van de artikelen 130 tot 168, afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende

«Art. 79-20.- L'article 364ter du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 364ter. Lorsque les capitaux ou les valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ou de cotisations patronales, sont transférés, par l'institution de prévoyance ou l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ils ont été constitués, au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, dans un engagement de pension similaire, cette opération n'est pas considérée comme un paiement ou une attribution, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieures par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.».

JUSTIFICATION

Voir l'exposé des motifs concernant l'article 71 du projet de loi PC (documents parlementaires, Chambre, 1340/1, page 84).

L'article est repris ici dans son intégralité mais la terminologie est adaptée pour une meilleure concordance avec la loi PC («engagement de pension» au lieu de «convention ou règlement»).

Il est encore précisé que seul le transfert peut avoir lieu vers «des engagements de pension similaire».

Cette notion implique que les transferts doivent toujours avoir lieu vers des engagements qui se situent dans le deuxième pilier. Des transferts d'engagements du deuxième pilier vers des contrats du troisième pilier ne tombent pas par conséquent sous l'application du présent article.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-21

Insérer un article 79-21 libellé comme suit :

«Art. 79-21.- Il est inséré dans le même Code un article 515quater rédigé comme suit :

«Art. 515quater. § 1er. En ce qui concerne les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclue avant la date d'entrée en vigueur de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires ou qui résultent de la prolongation d'une convention collective de travail conclue avant cette date et les engagements de pension visés au § 2 de l'article 27 précité et par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distinctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres

belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de vermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3°;

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij met persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3°;

3° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct. : niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, in zover die kapitalen of afkoopwaarden niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, en wanneer die kapitalen of die afkoopwaarden tot uiterlijk 31 december 2009 aan de rechthebbende worden uitgekeerd :

1. wat de kapitalen en afkoopwaarden van een verzekeringscontract betreft :

- bij het normale verstrijken van het contract ;*
- bij het overlijden van de verzekerde ;*
- naar aanleiding van de pensionering of brugpensionering van de verzekerde ;*
- in een der 5 jaren vóór het normaal verstrijken van het contract ;*
- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet ;*

2. wat de andere kapitalen en afkoopwaarden betreft :

- ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan ;*
- naar aanleiding van zijn brugpensionering ;*
- naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is ;*
- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet.*

Het vorige lid is tevens van toepassing op de niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden van aanvullende pensioentoezeggingen die vóór de inwerkingtreding van het artikel 27, § 1, eerste lid, van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen zijn gesloten ten gunste van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, die bezoldigingen hebben genoten waarop de wetgeving betreffende de

revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables :

1° au taux de 33 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

2° au taux de 10 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

3° au taux de 16,5 p.c. : les capitaux et valeurs visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c., non imposables conformément à l'article 169, § 1er dans la mesure où ces capitaux ou valeurs de rachat ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et lorsque ces capitaux ou ces valeurs de rachat sont attribués au bénéficiaire jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009 :

1. en ce qui concerne les capitaux et valeurs de rachat d'un contrat d'assurance :

- à l'expiration normale du contrat ;*
- au décès de l'assuré ;*
- à l'occasion de la mise à la retraite ou à la prépension de l'assuré ;*
- au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat ;*
- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué ;*

2. en ce qui concerne les autres capitaux et valeurs de rachat :

- au plus tôt à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date ;*
- à l'occasion de sa mise à la prépension ;*
- à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit ;*
- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué.*

L'alinéa précédent est également applicable aux capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension complémentaire non imposables conformément à l'article 169, § 1er, qui ont été contractés avant l'entrée en vigueur de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires en faveur de dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont bénéficié de rémunérations en raison desquelles

sociale zekerheid van de zelfstandigen is toegepast en die daardoor niet onder het toepassingsgebied van de genoemde wet vallen.

§ 2. Voor de pensioentoezeggingen ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioen-reglement of een pensioenovereenkomst gesloten gedurende zes maanden na publicatie van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, worden in artikel 171, 4°, f, de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is» vervangen door de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of, tot uiterlijk 31 december 2009, vanaf de leeftijd van 58 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is.».

VERANTWOORDING

Aangezien artikel 61 van het wetsontwerp AP twee overgangsbepalingen invoert wat de toepassing van het artikel 27, § 1, eerste lid, van dezelfde wet betreft, worden gelijkaardige overgangsbepalingen ingevoerd wat de toepassing van artikel 171, WIB 92 betreft.

Bij de redactie van de eerste overgangsbepaling (artikel 515quater, §1, WIB 92) is er rekening mee gehouden dat de bestaande aanvullende pensioentoezeggingen zich vanaf de datum van de inwerkingtreding van het sociale luik van de wet AP moeten richten naar de voorwaarden van die wet.

De bepaling heeft tot gevolg dat tot uiterlijk 31 december 2009 de «oude» omstandigheden van toepassing blijven waarin een aanvullend pensioen kan worden vereffend en waarbij het in aanmerking kan komen voor een afzonderlijke taxatie.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat die overgangsbepaling tevens van toepassing is op de zelfstandige bedrijfsleiders die een mandaat uitoefenen en die buiten het toepassingsgebied van de nieuwe wet op de aanvullende pensioenen vallen.

Deze gelijke behandeling van die categorie van bedrijfsleiders is verantwoord temeer daar zij ook voor de toepassing van de artikelen 38 en 195, WIB 92 worden gelijkgesteld met de andere categorieën van bedrijfsleiders.

Het wetsontwerp AP bepaalt in een tweede overgangsregel dat voor de nieuwe contracten die gedurende zes maanden na publicatie van de wet in het Belgisch Staatsblad zijn afgesloten, de leeftijdsgrondslag vanaf dewelke een uitkering van kapitalen of afkoopwaarden kan gebeuren, wordt vastgelegd op 58 jaar tot 31 december 2009.

In artikel 515quater, § 2, WIB 92 wordt daarom een gelijkaardige overgangsregel ingebouwd die er voor zorgt dat in die gevallen tot 31 december 2009 de uitkeringen vanaf 58 jaar toch afzonderlijk belastbaar zijn.

la législation en matière de sécurité sociale des travailleurs indépendants est appliquée et qui ne tombent pas de ce fait dans le champ d'application de ladite loi.

§ 2. Dans l'article 171, 4°, f, les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit» sont remplacés par les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou, jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009, à partir de l'âge de 58 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit», pour les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclue pendant les six mois qui suivent la publication de la loi du ... relative aux pensions complémentaires.».

JUSTIFICATION

Vu que l'article 61 du projet de loi PC introduit deux dispositions transitoires en ce qui concerne l'application de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, de la même loi, des dispositions transitoires similaires sont introduites en ce qui concerne l'application de l'article 171, CIR 92.

Lors de la rédaction de la première disposition transitoire (article 515quater, § 1er, CIR 92), il a été tenu compte du fait que les engagements de pension complémentaire existants doivent se conformer à partir de la date d'entrée en vigueur du volet social de la loi PC, aux conditions de ladite loi.

La disposition a pour conséquence que les «anciennes» circonstances dans lesquelles une pension complémentaire peut être liquidée et peut entrer en considération pour une taxation distincte, restent d'application jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009.

Enfin, il est précisé que cette disposition transitoire s'applique également aux dirigeants d'entreprise indépendants qui exercent un mandat et qui n'entrent pas dans le champ d'application de la nouvelle loi sur les pensions complémentaires.

Ce traitement identique octroyé à cette catégorie de dirigeants d'entreprise est justifié par le fait que pour l'application des articles 38 et 195, CIR 92 ces dirigeants sont traités de la même manière que les autres catégories de dirigeants d'entreprise.

Le projet de loi PC prévoit dans une deuxième disposition transitoire que la limite d'âge à partir de laquelle une attribution de capitaux ou de valeurs de rachat peut se faire, est fixée à 58 ans, jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009, pour les nouveaux contrats conclus pendant les six mois qui suivent la publication de la loi au Moniteur belge.

A l'article 515quater, § 2, CIR 92, est insérée une disposition transitoire similaire qui prévoit que dans ces cas, les attributions à partir de l'âge de 58 ans restent imposables distinctement jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-22

Een artikel 79-22 invoegen dat luidt als volgt :

Art. 79-22.- In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515quinquies ingevoegd dat luidt als volgt :

«Art. 515quinquies. De artikelen 52, 3°, b, en 195, § 2, zoals ze bestonden vóórdat ze door de artikelen 79-8 en 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen werden gewijzigd, blijven van toepassing op de levensverzekeringspremies met betrekking tot contracten die werden gesloten vóór ... [datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen] in het voordeel van de vennootschap op het hoofd van de bedrijfsleiders.».

VERANTWOORDING

Deze bepaling strekt ertoe het behoud van de huidige bepalingen te waarborgen ter gelegenheid van de uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rusten/of overlevingspensioen toegekend vóór de inwerkingtreding van de wet AP.

De overgangsbepaling is van toepassing op premies betaald ter uitvoering van levensverzekeringscontracten gesloten in het voordeel van de vennootschap op het hoofd van bedrijfsleiders, andere dan zelfstandige mandatarissen, vóór de datum van inwerkingtreding van de wet AP.

Voor de bedrijfsleiderverzekeringscontracten gesloten vóór de inwerkingtreding van de wet AP, zullen de bestaande regels van toepassing blijven tot op het einde van het contract.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-23

Een artikel 79-23 invoegen dat luidt als volgt :

Art. 79-23.- In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515sexies ingevoegd, dat luidt als volgt :

«Art. 515sexies. In geval van overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gevormd door middel van levensverzekeringspremies als bedoeld in artikel 195, § 2, die worden gelijkgesteld met bijdragen als bedoeld in artikel 195, § 1, tweede lid, zoals ze bestonden vooral eer ze door artikel 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen werden gewijzigd, die wordt verricht door de verzekeringsonderneming bij dewelke deze kapitalen of afkoopwaarden werden gevormd, ten einde deze te bestemmen voor de uitvoering van een aanvullende pensioentoezegging inzake rust- en/of overlevingspensioen, uitsluitend in het voordeel van een

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-22

Insérer un article 79-22 libellé comme suit :

Art. 79-22.- Il est inséré dans le même Code un article 515quinquies rédigé comme suit :

«Art. 515quinquies. Les articles 52, 3°, b, et 195, § 2, tels qu'ils existaient avant leur modification par les articles 79-8 et 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, restent applicables aux primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus avant le ... [date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires] au profit de la société sur la tête de dirigeants d'entreprise.».

JUSTIFICATION

Cette mesure vise à assurer le maintien des dispositions actuelles à l'occasion de l'exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés avant l'entrée en vigueur de la loi PC.

La disposition transitoire s'applique aux primes payées en exécution de contrats d'assurance-vie conclus au profit de la société sur la tête de dirigeants d'entreprise, autres que les mandataires indépendants, avant la date d'entrée en vigueur de la loi PC.

Pour les contrats d'assurance dirigeant conclus avant l'entrée en vigueur de la loi PC, les règles actuelles continueront à s'appliquer jusqu'au terme du contrat.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-23

Insérer un article 79-23 libellé comme suit :

Art. 79-23.- Il est inséré dans le même Code un article 515sexies rédigé comme suit :

«Art. 515sexies. En cas de transfert des capitaux ou des valeurs de rachat constitués au moyen de primes d'assurance-vie visées à l'article 195, § 2, qui sont assimilées aux cotisations visées à l'article 195, § 1er, alinéa 2, telles que ces dispositions existaient avant leur modification par l'article 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, qui est effectué par l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ces capitaux ou valeurs de rachat ont été constitués, en vue d'affecter ceux-ci à l'exécution d'un engagement de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, au profit exclusif du dirigeant d'entreprise, sur la tête duquel le contrat a été

bedrijfsleider op wiens hoofd een contract werd gesloten, is artikel 38, § 1, eerste lid, 16° ou 17°, van toepassing op de sommen die naar aanleiding van zulk een verrichting zijn overgedragen, in zover is voldaan aan de volgende voorwaarden :

– *de overdracht vindt plaats binnen een termijn van 3 jaar welke aanvangt vanaf ...[de datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen];*

– *de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in artikel 195 werden nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht ;*

– *en de aanvullende pensioentoezegging, onderschreven door de vennootschap in het voordeel van de betrokken bedrijfsleider, wordt ten laatste op het ogenblik van overdracht van de kapitalen of afkoopwaarden aangepast.*

Voor de toepassing van het vorige lid, wordt met een overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gelijkgesteld, de toewijzing van de hoedanigheid van begunstigde van het contract van bedrijfsleiderverzekering uitsluitend in het voordeel van de verzekerde bedrijfsleider.

Bovendien wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de bedrijfsleider geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de bedrijfsleider.

Het vorige lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.».

VERANTWOORDING

Deze bepaling maakt het mogelijk de fiscale neutraliteit van de omzetting van een levensverzekeringscontract gesloten in het voordeel van de vennootschap op het hoofd van één van haar bedrijfsleiders (bedrijfsleiderverzekering als bedoeld in artikel 195, § 2, WIB 92, in zijn huidige vorm) in een individueel levensverzekeringscontract in het voordeel van de bedrijfsleider te waarborgen ten name van de bedrijfsleiders, voor zover de verrichting plaatsvindt onder de voorwaarden en binnen de begrenzing als bedoeld in artikel 195, WIB 92 binnen de drie jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet AP.

De termijn van drie jaar stemt overigens overeen met die welke is welke voorzien in artikel 63 van het wetsontwerp AP teneinde de overeenstemming van de op het ogenblik van de inwerkingtreding bestaande pensioenreglementen en –overeenkomsten met de bepalingen van voormelde wet te waarborgen.

Na deze datum die wordt vastgesteld als redelijke vervaldatum, zullen de keuzes die worden verricht inzake de financieringswijze van de individuele aanvullende pensioentoezeggingen, niet meer het voorwerp kunnen uitmaken van een wijziging.

conclu, l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° ou 17°, s'applique aux sommes transférées à l'occasion d'une telle opération, pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

– *le transfert est effectué dans un délai de 3 ans prenant cours à partir du ... [la date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires] ;*

– *les conditions et la limite fixées par l'article 195 ont été respectées jusqu'au moment du transfert ;*

– *et la promesse de pension complémentaire souscrite par la société en faveur du dirigeant d'entreprise concerné est adaptée au plus tard au moment du transfert des capitaux ou valeurs de rachat.*

Est assimilée à un transfert des capitaux ou des valeurs de rachat pour l'application de l'alinéa précédent, l'attribution du bénéfice du contrat d'assurance dirigeant d'entreprise au profit exclusif du dirigeant d'entreprise assuré.

En outre, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du dirigeant d'entreprise, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au dirigeant d'entreprise.

L'alinéa précédent n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.».

JUSTIFICATION

Cette disposition permet d'assurer la neutralité fiscale, dans le chef des dirigeants d'entreprise, de la transformation d'un contrat d'assurance-vie conclu au profit de la société sur la tête d'un de ses dirigeants (assurance dirigeant d'entreprise visée à l'article 195, § 2, CIR 92, tel qu'il existe actuellement) en un contrat d'assurance-vie individuelle au profit de ce dirigeant pour autant que l'opération soit effectuée dans le respect des conditions et de la limite visées à l'article 195, CIR 92, dans les trois ans à compter de l'entrée en vigueur des dispositions de la loi PC.

Le délai de trois ans correspond par ailleurs à celui qui est prévu par l'article 63 du projet de loi PC en vue d'assurer la mise en conformité des règlements et conventions de pension existants au moment de l'entrée en vigueur, avec les dispositions de ladite loi.

Au-delà de cette date fixée comme un terme raisonnable, les choix opérés quant au mode de financement des engagements individuels de pension complémentaire ne pourront plus faire l'objet de modification.

De aldus aangeboden vrijheid van handelen is daarenboven ondergeschikt aan de voorwaarde dat de bestaande pensioentoezeggingen bij deze gelegenheid worden aangepast.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-24

Een artikel 79-24 invoegen dat luidt als volgt :

Art. 79-24.- In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 515septies ingevoegd, dat luidt als volgt :

«Art. 515septies.- Wanneer kapitalen of afkoopwaarden die, voor de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, in de schoot van de onderneming gevormd zijn ten bate van de begunstigde of van zijn rechtverkrijgenden, worden overgedragen naar een voorzorgsinstelling of een verzekeringsonderneming, dan wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begunstigde geschiedt, onvermindert het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.

Op de sommen die bij die gelegenheid worden overgedragen, worden bovendien de bepalingen van artikel 38, § 1, eerste lid, 16° en 17°, toegepast voor zover de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in de artikelen 59 en 195 zijn nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht.».

VERANTWOORDING

Dit artikel moet vermijden dat pensioenkapitalen die vóór de invoering van de wet AP in de onderneming zijn gevormd en die ingevolge een externalisering van dergelijke pensioentoezeggingen overeenkomstig de wet AP, op het ogenblik van hun overdracht zouden worden belast.

Wat de vanaf de inwerkingtreding van de wet AP gesloten pensioentoezeggingen met werknemers betreft, legt diezelfde wet de verplichting op deze pensioentoezeggingen buiten de onderneming te vormen.

Die verplichting geldt evenwel niet voor de zelfstandige bedrijfsleiders mandatarissen.

De wet AP bevat evenmin een verplichting om de tot op het moment van inwerkingtreding van de wet AP intern gevormde pensioentoezeggingen over te dragen aan een pensioeninstelling buiten de onderneming. Deze verplichting wordt niet opgelegd aangezien zij bij sommige ondernemingen voor cash flow problemen zou kunnen zorgen.

La latitude offerte est en outre subordonnée à la condition que les engagements de pension existants soient adaptés à cette occasion.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-24

Insérer un atricle 79-24 libellé comme suit :

Art. 79-24.- Il est inséré dans le même Code un article 515septies rédigé comme suit :

«Art. 515septies.- Lorsque des capitaux ou des valeurs de rachat constitués, avant l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, au sein de l'entreprise au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, sont transférés à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

En outre, les dispositions de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° et 17°, sont applicables aux sommes transférées à cette occasion, pour autant que les conditions et la limite visée aux articles 59 et 195 aient été respectées jusqu'au moment du transfert.».

JUSTIFICATION

Le présent article permet d'éviter que les capitaux de pension constitués au sein de l'entreprise avant l'instauration de la loi PC et qui, par suite d'une externalisation de tels engagements de pension similaires conformément à la loi PC, ne soient taxés au moment de leur transfert.

En ce qui concerne les engagements de pension conclus avec des travailleurs à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC, cette même loi rend obligatoire l'externalisation de ces engagements de pension.

Cette obligation ne vaut cependant pas pour les dirigeants d'entreprise mandataires indépendants.

La loi PC ne contient pas non plus d'obligation de transférer à un organisme de pension externe à l'entreprise des engagements de pension constitués en interne jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la loi PC. Cette obligation n'est pas imposée compte tenu de ce qu'elle pourrait créer dans certaines entreprises des problèmes de cash flow.

Niettegenstaande het ontbreken van elke verplichting om de intern gevormde toezaggingen vanaf de inwerkingtreding van de wet AP over te dragen naar een externe pensioeninstelling, bestaat steeds de kans dat sommige bedrijven toch voor een dergelijke overdracht kiezen.

Voor die gevallen voert dit artikel een belastinguitstel in.

Tenslotte wordt nog verduidelijkt dat in de mate dat een reeds voor de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, bestaande interne pensioentoezagging niet wordt verhoogd, de begrenzing waarvan sprake in artikel 53, 20°, WIB 92 (in ontwerp), niet van toepassing is, noch op de hiervoor bedoelde overdracht, noch op de verdere premiebetalingen voor de financiering van die toezagging.

Het in het vorige lid uiteengezette standpunt vloeit voort uit de inwerkingtreding van het genoemde artikel 53, 20°, WIB 92 (zie verantwoording bij het amendement dat het artikel 53, WIB 92 aanvult).

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-25

In Titel IIIbis, in een Hoofdstuk II «Wijzigingen in het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen», Afdeling 1 «Jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten», een artikel 79-25 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-25.- Artikel 174 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, vervangen bij de wet van 13 augustus 1947 en gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«Art. 174. Worden met de verzekeringen gelijkgesteld, de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming evenals elke verbindenis aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezagging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen.».

VERANTWOORDING

Dit artikel strekt ertoe de verbintenissen aangegaan door de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezagging bedoeld in deze wet te integreren in artikel 174 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen teneinde deze, zoals de verzekeringscontracten, te onderwerpen aan de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten. De term «pensioenfondsen» wordt vervangen door het begrip «pensioeninstellingen» waaronder wordt begrepen de instellingen die worden bedoeld in artikel 2, § 1 en § 3 van de wet van 9 juli 1975 op de controle van de verzekeringsondernemingen, belast met de uitvoering van de pensioentoezagging. De voorzorginstellingen (voorheen gebruikte benaming «pensioenfondsen») worden vermeld in artikel 2, § 3, 6°, van die wet.

Malgré l'absence d'obligation de transférer les engagements constitués en interne à partir de l'entrée en vigueur de la loi PC vers un organisme de pension externe, il est possible que certaines entreprises choisissent pareil transfert.

Pour ces cas, le présent article introduit un report de taxation.

Enfin, il est précisé que dans la mesure où un engagement de pension interne existant déjà avant l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires n'est pas majoré, la limite dont il est question à l'article 53, 20°, CIR 92 (en projet) ne s'applique ni au report cité ci-dessus, ni aux paiements de primes ultérieures pour le financement de cet engagement.

Le point de vue exposé à l'alinéa précédent résulte de l'entrée en vigueur de l'article 53, 20°, WIB 92 précité (voir justifications de l'amendement qui complète l'article 53, CIR 92).

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-25

Dans le Titre IIIbis, dans un Chapitre II «Modifications au Code des taxes assimilées au timbre», Section 1er «Taxe annuelle sur les contrats d'assurance», insérer un article 79-25 libellé comme suit :

«Art. 79-25.- L'article 174 du Code des taxes assimilées au timbre, remplacé par la loi du 13 août 1947 et modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 174. Sont assimilés aux assurances, les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une compagnie d'assurance ainsi que tout engagement contracté par les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires.».

JUSTIFICATION

Cet article propose d'intégrer les engagements contractés par les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visés par la présente loi dans l'article 174 du Code des taxes assimilées au timbre afin de les assujettir à la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, au même titre que ceux-ci. Le terme «fonds de pension» est remplacé par la notion d'«organisme de pension» lesquels comprennent les organismes visés à l'article 2, § 1 et § 3 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, chargé de l'exécution de l'engagement de pension. Les institutions de prévoyance (anciennement «fonds de pensions») sont mentionnées à l'article 2, § 3, 6°, de cette loi.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-26

Een artikel 79-26 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-26.- Artikel 175^l van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij de wet van 13 augustus 1947 en gewijzigd bij de wetten van 27 juli 1953, 14 februari 1961 en 27 december 1965, het koninklijk besluit nummer 13 van 18 april 1967, de wetten van 22 december 1977, 8 augustus 1980 en 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

§ 1. Het tarief van de taks bedraagt 9,25 %.

§ 2. Het tarief van de taks wordt verminderd tot 4,40 % ten aanzien van :

1° de levensverzekeringen ;

2° de overlijdensverzekeringen ;

3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming ;

4° de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte, indien ze worden uitgevoerd door de pensioeninstellingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1 en § 3 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan ;

5° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de pensioeninstellingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1 en § 3 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen ;

6° de individuele voortzetting van pensioen-toezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen.

§ 3. Elke toezegging begrepen in de plannen die worden uitgevoerd door de pensioeninstellingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1 en § 3 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, wordt onderworpen aan het tarief dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 en § 2, indien :

– het collectief plan en de eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden, op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan, en

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-26

Insérer un article 79-26 libellé comme suit :

«Art. 79-26.- L'article 175^l du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par la loi du 13 août 1947 et modifié par les lois du 27 juillet 1953, 14 février 1961 et 27 décembre 1965, l'arrêté royal n° 13 du 18 avril 1967, les lois du 22 décembre 1977, 8 août 1980 et 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

§ 1. Le taux de la taxe est fixé à 9,25 %.

§ 2. Le taux de la taxe est réduit à 4,40 % à l'égard :

1° des assurances sur la vie ;

2° des assurances en cas de décès ;

3° des contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance ;

4° les engagements collectifs qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail par suite d'un accident (du travail) ou d'une maladie (professionnelle) lorsqu'ils sont exécutés par les organismes de pension tels que visés à l'article 2, § 1 et § 3 de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurances, et lorsque ces engagements collectifs sont accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire à tous les adhérents, étant entendu tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière ;

5° les engagements de pension exécutés par les organismes de pension tels que visés à l'article 2, § 1 et § 3 de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurances ;

6° la continuation à titre individuel des engagements de pension tels que visée à l'article 33 de la loi du...relative aux pensions complémentaires ;

§ 3. Chaque engagement compris dans les plans qui sont exécutés par les organismes de pension tels que visés à l'article 2, § 1 et § 3 de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurances, est assujetti au tarif qui est d'application à cet engagement particulier conformément au § 1 et § 2, à condition :

– que le plan collectif et les éventuelles possibilités de choix alternatives et individuelles existant dans le plan soient accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire à tous les adhérents, étant entendu tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière, et

– de eventuele toezegging bij overlijden van de aangeslotene, de eventuele toezegging bij arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene en de eventuele toezegging medische kosten van de aangeslotene, kan onderschreven worden zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek indien meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten, en

– dat plan door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

In geval van een collectief plan waarbij voor alle aangeslotenen in een globaal premiebudget wordt voorzien en iedere aangeslotene zelf vrij de aanwending van dit premiebudget mag invullen en ventileren over de verschillende in het plan aangeboden toezeggingen, geldt het voormelde verbod van uitsluiting op basis van een medisch onderzoek enkel voor de standaard dekkingsinzake de toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschikheid of medische kosten van de aangeslotene. Deze standaard dekkings dienen te worden omschreven in het reglement en moeten bij gebrek aan of in afwachting van een andere keuze van de aangeslotene worden toegepast.

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, minimale standaard dekkingen opleggen.

§ 4. Bij niet-naleving van één van de in § 3 vermelde voorwaarden wordt op alle toezeggingen begrepen in een in § 3 bedoeld plan, het in § 1 bepaalde tarief toegepast.».

VERANTWOORDING

§ 1 van dit artikel stelt het basistarief van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten vast : het bedraagt 9,25 % en wordt onder meer toegepast op de schadeverzekeringen. De schadeverzekeringen worden door artikel 1, littera G, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst gedefinieerd als de verzekeringen waarbij de verzekeringsprestatie afhankelijk is van een onzeker voorval dat schade veroorzaakt aan iemands vermogen. De schadeverzekeringen worden binnen het kader van dezelfde wet onderverdeeld in zaakverzekeringen, aansprakelijkheidsverzekeringen en rechtsbijstand-verzekeringen. Als voorbeelden kunnen worden aangehaald : de brandverzekeringen, de motorrijtuigenverzekeringen en de verzekeringen die de beroeps-aansprakelijkheid dekken. De hospitalisatie-verzekeringen en de verzekeringen medische kosten worden voor de toepassing van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten aangemerkt als schade-verzekeringen : «De dekking medische en farmaceutische kosten, die het voorwerp uitmaken van bij-komende dekkings in sommige ongevallen-verzekeringen, of van specifieke polissen, zoals de hospitalisatieverzekering, behoort eveneens tot de kostenverzekeringen. Ook hier wordt

– l'éventuel engagement par décès de l'adhérent, l'éventuel engagement d'incapacité de travail de l'adhérent et l'éventuel engagement frais médicaux de l'adhérent peut être souscrit sans exclusion sur base d'un examen médical lorsque plus de dix personnes sont adhérentes à ce plan collectif, et

– que ce plan soit géré par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de façon différenciée de sorte qu'à tout moment pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées aux timbres puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.

Dans le cas d'un plan collectif pour lequel pour tous les adhérents un budget de prime global est prévu, chaque adhérent étant lui-même libre de compléter l'utilisation de ce budget de prime et de ventiler selon les différents engagements offerts dans le plan, l'interdiction d'exclusion sur base d'un examen médical vaut seulement pour les couvertures standard en matière d'engagements par décès, d'incapacité de travail ou frais médicaux de l'adhérent. Ces couvertures standard doivent être souscrites dans le règlement et doivent être d'application par défaut ou dans l'attente d'un autre choix de l'adhérent.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, imposer des couvertures standard minimales.

§ 4. Si une des conditions visées au § 3 n'est pas respectée le tarif prévu au § 1er est appliqué à tous les engagements compris dans un plan mentionné dans le § 3.».

JUSTIFICATION

§ 1 détermine le tarif de base de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance : il est fixé à 9,25 % et est entre autres d'application pour les assurances de dommages. Les assurances de dommages sont définies par l'article 1, G de la loi du 25 juin 1992 comme celles dans lesquelles la prestation d'assurance dépend d'un événement incertain qui cause un dommage au patrimoine d'une personne. Les assurances de dommages furent dans le cadre de la même loi subdivisées en assurances de choses, assurances de responsabilité et en assurances de protection juridique. A titre d'exemples, citons : les assurances contre l'incendie, l'assurance des véhicules automoteurs et les assurances qui couvrent la responsabilité professionnelle. Les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux sont pour l'application de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance considérées comme assurances de choses : «La couverture des frais médicaux et pharmaceutiques, objet de garanties annexes à certaines assurances contre les accidents, ou de polices spécifiques, comme l'assurance hospitalisation, relève également des assurances de frais. Ici encore, c'est le patrimoine de l'assuré qui est protégé. La spécificité de cette couverture était déga-

het vermogen van de verzekerde beschermd. De eigen aard van deze dekking was sedert lang benadrukt in de besprekingen die onderstreepten dat zij behoorde tot de schadeverzekeringen, zelfs zo zij gehecht was aan een sommenverzekering.» (FONTAINE, M., *Verzekerings-recht*, Brussel, 1999, Larcier, p. 287, nr. 676). De schadeverzekeringen, met inbegrip van de hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen medische kosten, kunnen dus niet genieten van het verlaagd tarief van de taks zoals voorzien door § 2 en § 3 van dit artikel.

§ 2 bepaalt dat een aantal contracten, toezeggingen en plannen aan het tarief van 4,40 % worden onderworpen. Het betreft :

1° de levensverzekeringen : bedoeld worden onder meer de collectieve verzekeringen «leven» die worden aangegaan in het kader van de beroepswerkzaamheid. De eigenlijke bedrijfsleiderverzekering (de zogenaamde key men insurance), zijnde de (individuele) verzekering die onderschreven wordt door een vennootschap in haar eigen voordeel en op het hoofd van de bedrijfsleider, om zich te verzekeren tegen de financiële gevolgen van het wegvalen door overlijden of pensionering van deze bedrijfsleider, wordt eveneens onderworpen aan het verlaagd tarief van 4,40 %. De «key men» verzekeringen die eveneens in andere voordeelen voor de onderneming voorzien, zoals bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid of ontslag van de bedrijfsleider, worden belast aan het tarief van 9,25 % ;

2° alle verzekeringen waarbij het overlijden van de verzekerde persoon de prestatie van de verzekeraar veroorzaakt. Er worden geen voorwaarden opgelegd inzake de hoedanigheid van de begunstigde van de verzekeringsprestatie, zodat de wil van de verzekeringnemer niet gehinderd wordt door fiscale overwegingen. Zo zal bijvoorbeeld bij een overlijdensverzekering de aanwijzing van de samenwonende (niet-gehuwde) partner als begunstigde niet anders beoordeeld worden dan de begunstiging van de gehuwde partner.

3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming behoeven geen verdere commentaar ;

4° bepaalde collectieve toezeggingen. De Regering heeft beslist om het verlaagd tarief van 4,40 % toe te passen op bepaalde collectieve toezeggingen die een onderneming doet aan haar personeel of hun rechthebbenden, op voorwaarde dat deze toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor het geheel van werknemers, regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

Het begrip «toezegging» omvat de notie «verzekering» in de zin van de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst en de gelijkaardige verbintenissen met de voorzorginstellingen.

Een «collectieve toezegging» houdt in dat slechts één risico wordt gewaarborgd, in deze arbeidsongeschiktheid, doch dat dit risico wordt aangeboden aan alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan.

De term «arbeidsongeschiktheid» verwijst naar de diverse sociale wetgevingen die uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid voorzien (zoals bijvoorbeeld de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen).

gée depuis longtemps dans les exposés qui soulignaient son appartenance aux assurances de dommages, même adjointe à une assurance de sommes» (FONTAINE, M. ; Droit des assurances, Bruxelles, 1999, Larcier, p. 335, n° 676). Les assurances de dommages, en ce compris les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux, ne peuvent donc pas bénéficier du tarif réduit de la taxe tel que prévu aux § 2 et § 3 de cet article.

§ 2 détermine qu'un certain nombre de contrats, d'engagements et plans sont assujettis au tarif de 4,40 %. Cela concerne :

1° les assurances sur la vie : sont visées entre autres les assurances collectives «vie» qui sont contractées dans le cadre de la sphère professionnelle. La véritable assurance dirigeant d'entreprise (appelée key men insurance), étant l'assurance (individuelle) qui est souscrite par une société à son profit et sur la tête du dirigeant, afin de s'assurer contre les conséquences financières de la perte de ce dirigeant par décès ou pension, est également assujettie au tarif réduit de 4,40 %. Les assurances «key men» qui prévoient également d'autres avantages pour l'entreprise comme par exemple l'incapacité de travail, la démission ou le licenciement du dirigeant sont assujetties au tarif de 9,25 %.

2° toutes les assurances pour lesquelles le décès de la personne assurée entraîne la prestation de l'assureur. Il n'est imposé aucune condition quant à la qualité du bénéficiaire de la prestation d'assurance de sorte que la volonté du preneur d'assurance n'est pas entravée par des considérations fiscales. Ainsi par exemple, dans le cadre d'une assurance décès, l'indication du partenaire cohabitant (non marié) en tant que bénéficiaire ne sera pas considérée autrement que la désignation du partenaire marié ;

3° les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurances ne nécessitent aucun commentaire supplémentaire ;

4° Certains engagements collectifs. Le Gouvernement a décidé d'appliquer le tarif réduit de 4,40 % aux certains engagements collectifs qu'une entreprise fait à son personnel ou à leurs ayants droit, à condition que ces engagements soient accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire à l'ensemble des travailleurs, dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou d'une catégorie particulière de ceux-ci.

La notion «engagement» comprend la notion «assurance» dans le sens de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre et les engagements similaires avec les institutions de prévoyance.

Un «engagement collectif» implique que seulement un risque est garanti, dans ce cas l'incapacité de travail, mais que ce risque est offert à l'ensemble des travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou d'une catégorie particulière.

Le terme «incapacité de travail» renvoie aux diverses législations sociales qui prévoient des indemnités d'incapacités de travail (comme par exemple la loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins et indemnités et la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail).

Door het gebruik van de notie «arbeidsongeschiktheid», in plaats van de notie «invaliditeit», wordt tegemoet gekomen aan de beslissing van de regering om enkel die types van invaliditeit te aanvaarden voor zover zij tot doel hebben om een inkomensverlies uit arbeid op te vangen. Het doel van de toegezegging moet blijken uit de bewoordingen van de overeenkomst.

In praktijk gaat het om de vandaag regelmatig voorkomende polissen van het type gewaarborgd inkomen, invaliditeit, li-chamelijke ongevallen en aanvulling arbeidsongevallen, die tot doel hebben een inkomensverlies op te vangen bij invaliditeit.

De tekst van de wet duidt formeel aan dat de aanvullende uitkeringen betrekking kunnen hebben op alle mogelijke oorzaken van arbeidsongeschiktheid, namelijk een (arbeids)ongeval of een (beroeps)ziekte.

Aldus wordt een grotere coherentie beoogt tussen de sociale en de fiscale wetgeving wat tevens een vereenvoudiging inhoudt van het globale wettelijke kader waaraan de aanvullende toegezeggingen onderworpen zijn.

De woorden «die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen» zijn ontleend aan artikel 2, derde lid, van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.

Artikel 2, derde lid, van deze wet vormt het criterium op basis waarvan de premies en de bijdragen krachtens de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, vrijgesteld zijn van socialezekerheidsbijdragen.

Op basis hiervan wordt de nodige rechtszekerheid geschapen voor toegezeggingen die strikt genomen geen aanvulling zijn op de sociale zekerheid of de wetgeving inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten, maar wel «als zodanig kunnen worden beschouwd». Zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van de toegezegging bij arbeidsongevallen tot ongevallen in de privé-sfeer, de waarborgen premievrijstelling of premie-teruggave bij invaliditeit en de uitkeringen tijdens de eerste maand van arbeidsongeschiktheid.

Voor het begrip «onderneming» wordt teruggegrepen naar de definitie die in het sociaal recht gewoonlijk wordt gebruikt en die terug te vinden is in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Dit artikel bepaalt wanneer een ondernemingsraad moet worden ingericht en definieert een «onderneming» als «de technische bedrijfseenheid, bepaald op grond van economische en sociale criteria ; in geval van twijfel primeren de sociale criteria». Het aanknopingspunt «onderneming» dringt zich op, en niet de verwijzing naar het begrip werkgever of onderneming in vennootschapsrechtelijke zin, vermits het sociaal overleg in principe per technische bedrijfseenheid wordt georganiseerd en hier de CAO's inzake arbeidsvoorraarden, met inbegrip van extra-legale voordelen, worden gesloten.

Voor de toepassing van de taks mag het begrip «onderneming» beperkt worden tot een exploitatiezetel die bijvoorbeeld van een plaatselijke ondernemingsraad afhangt.

Met de zinsnede «op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen» wordt bedoeld dat alle werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders

En ce qui concerne l'utilisation de la notion «d' incapacité de travail», au lieu de la notion «d'invalidité», la décision du gouvernement a été rencontrée afin de n'accepter que ces types d'invalidité pour autant qu'elles aient pour but de compenser une perte de revenus du travail. Le but de l'engagement doit ressortir des termes mêmes du contrat.

En pratique, il s'agit des polices courantes du type revenus garantis, invalidité, accidents corporels et complément d'accidents du travail, qui ont pour but de compenser une perte de revenus suite à invalidité.

Le texte de la loi indique formellement que les indemnités complémentaires peuvent avoir rapport avec toutes les causes possibles d'incapacité à savoir un accident du travail ou une maladie (professionnelle).

De cette façon, une plus grande cohérence est recherchée entre les législations sociale et fiscale ce qui implique également une simplification du cadre légal global auquel les engagements complémentaires sont assujettis.

Les mots «qui doivent être considérés comme un complément des indemnités légales» sont empruntés à l'article 2, alinéa 3 de la loi du 12 avril 1965 sur la protection de la rémunération des travailleurs.

L'article 2, alinéa 3 de cette loi détermine le critère sur la base duquel les primes et les cotisations en vertu de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, sont exemptées des cotisations de sécurité sociale.

Sur base de cela, la sécurité juridique nécessaire est assurée pour des engagements qui strictement parlant ne sont aucun complément à la sécurité sociale ou à la législation relative aux accidents du travail et aux maladies professionnelles, mais bien «peuvent être considérés comme tel». Comme par exemple l'extension de l'engagement des accidents du travail jusqu'aux accidents de la sphère privée, les garanties exemption de prime ou remboursement de prime suite à invalidité et les indemnités durant le premier mois de l'incapacité de travail.

Pour la notion «d'entreprise», il est renvoyé à la définition qui est simplement utilisée en droit social et qui est à retrouver à l'article 14 de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie.

Cet article, qui détermine quand un conseil d'entreprise doit être institué, définit «une entreprise» comme «l'unité technique d'exploitation, définie à partir des critères économiques et sociaux ; en cas de doute les critères sociaux priment». Le critère de rattachement «entreprise» s'impose et non le renvoi vers la notion d'employeur ou d'entreprise au sens de droit des sociétés, vu que la concertation sociale est organisée en principe par unité technique d'exploitation et que sont conclues ici les CCT en matière de conditions de travail, en ce compris les avantages extra-légaux.

Pour l'application de la taxe la notion «entreprise» peut être limitée à un siège d'exploitation relevant par exemple d'un conseil d'entreprise local.

Par la proposition «d'une manière uniforme et non discriminatoire pour tous les adhérents», on signifie que tous les travailleurs et dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement

toegang moeten hebben tot deze collectieve toezeggingen en dat er noch tussen de werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders, noch tussen werknemers, noch tussen regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders een ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt. De toezegging moet deel uitmaken van een reglement dat uniform wordt toegepast voor alle werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders en waarbij aansluiting verplicht is voor de werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders die zijn aangeworven of aangesteld na de invoering van de toezegging. Evenwel kunnen de aansluitingsvoorraarden bijvoorbeeld afhankelijk worden gesteld van de leeftijd, de beroeps categorie of van de in de onderneming gepresteerde dienstjaren. Er wordt niet vereist dat het bedrag van de toekenning voor iedereen gelijk zou zijn : het is voldoende dat dit bedrag evenredig is met de bezoldigingen van de aangeslotenen, maar het is wel vereist dat die evenredigheid dezelfde is voor alle aangeslotenen.

Met «regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» worden die bedrijfsleiders bedoeld die bezoldigingen ontvangen die regelmatig en ten minste om de maand worden betaald of toegekend vóór het einde van het belastbare tijdperk waarin de ertoe aanleiding gevende bezoldigde werkzaamheden zijn verricht en mits zij door de vennootschap op de resultaten van dat tijdperk worden aangerekend (artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92).

Collectieve toezeggingen kunnen ook enkel toegankelijk zijn voor een bijzondere personeelscategorie of een categorie van regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders die genoegzaam omschreven zijn in de wet of in een collectieve arbeidsovereenkomst, of waarvan bewezen is dat zij in de onderneming een homogene groep uitmaken gelet op de aard van hun beroepswerkzaamheden.

Elke individuele toezegging arbeidsongeschiktheid wordt belast aan het tarief van 9,25 %.

De toezeggingen bedoeld in § 2, 4°, genieten enkel van het verlaagd tarief van 4,40 % indien zij aan de hoger vermelde voorwaarden voldoen en indien zij in de vorm van afzonderlijke collectieve toezeggingen worden aangeboden wanneer binnen de onderneming nog andere collectieve toezeggingen zouden bestaan. Indien zij worden aangeboden in het kader van een plan dat verscheidene toezeggingen omvat dan dienen de in § 3 bedoelde voorwaarden te worden nageleefd.

5° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de instellingen bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3 van de wet van 9 juli 1975, zijnde in hoofdzaak de levensverzekeringsondernemingen en de voorzorgs-instellingen. Met pensioentoezeggingen worden zowel de collectieve pensioentoezeggingen (of pensioen-stelsels) als de individuele pensioentoezeggingen bedoeld, en dit zowel voor werknemers als bedrijfsleiders ;

6° de individuele voortzetting van pensioen-toezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, vermits deze individuele voortzetting beschouwd moet worden als een aanvullend pensioen van de «tweede pijler». Bijgevolg geniet deze vorm van «individueel» aanvullend pensioen niet van de vrijstelling voor individuele levensverzekeringscontracten bepaald in artikel 176², eerste lid, 4°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

douvent pouvoir adhérer à ces engagements collectifs et qu'il ne peut être fait de différences illicites entre les travailleurs et les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ni parmi les travailleurs ni parmi les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement. L'engagement doit faire partie d'un règlement qui est appliqué de façon uniforme pour tous les travailleurs et dirigeants et pour lequel une adhésion est obligatoire pour les travailleurs et les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement qui ont été embauchés ou engagés après l'instauration de l'engagement. Cependant les conditions d'adhésion peuvent par exemple dépendre de l'âge, de la catégorie professionnelle ou des années de service prestées dans l'entreprise. Il n'est pas requis que le montant des allocations soit identique pour tous : il suffit que ce montant soit proportionnel à la rémunération des adhérents, mais il est bien requis que cette proportionnalité soit identique pour tous les adhérents.

«Dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement» vise les dirigeants d'entreprise qui reçoivent des rémunérations qui sont allouées ou attribuées régulièrement et au moins une fois par mois avant la fin de la période imposable au cours de laquelle l'activité rémunérée a été exercée et à condition que ces rémunérations soient imputées par la société sur les résultats de cette période (article 195, § 1, alinéa 2, CIR 92).

Engagements collectifs peuvent être seulement accessibles à une catégorie particulière du personnel ou à une catégorie de dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement, suffisamment définies par la loi ou par une convention collective du travail, ou pour autant qu'il soit établi qu'elle constitue un groupe homogène au sein de l'entreprise eu égard à la nature spéciale des activités.

Chaque engagement individuel incapacité de travail est assujetti au tarif de 9,25 %.

Les engagements visés au § 2, 4°, bénéficient seulement du tarif réduit de 4,40 % s'ils répondent aux conditions énumérées plus haut et s'ils sont offerts dans la forme d'assurances collectives isolées lorsqu'il existerait dans l'entreprise d'autres engagements collectifs. S'ils sont offerts dans le cadre d'un plan contenant divers engagements, alors les conditions visées au § 3 doivent être respectées.

5° les engagements de pension exécutés par les organismes visés à l'article 2, § 1 ou 3 de la loi du 9 juillet 1975, étant en majeure partie les entreprises d'assurances sur la vie et les institutions de prévoyance. Par engagements de pension, on vise tout autant les engagements de pension collectifs (ou régimes de pension) que les engagements de pension individuels, et cela autant pour les travailleurs que pour les dirigeants d'entreprises ;

6° la continuation à titre individuel des engagements de pension visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, vu que cette continuation individuelle doit être considérée comme une pension complémentaire du «deuxième pilier». Par conséquent, cette forme de pension complémentaire «individuelle» ne bénéficie pas de l'exemption prévue à l'article 176², alinéa 1, 4°, du Code des taxes assimilées au timbre, pour les assurances sur la vie individuelles.

Het voorwerp van § 3 zijn de plannen welke meer dan één toezegging aanbieden die door een onderneming worden ingevoerd ten voordele van de personeelsleden of van de regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders.

Met collectief plan wordt bedoeld dat ten minste twee toezeggingen aan alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan, worden aangeboden. Een individueel plan biedt ten minste twee toezeggingen aan één personeelslid aan.

Dergelijke plannen worden in principe onderworpen aan het basistarief van 9,25 %, dus ook de toezeggingen arbeidsongeschiktheid, leven en overlijden, die worden bedoeld in § 2 van dit artikel, en die deel uitmaken van een dergelijk plan.

Het tarief van 4,40 % wordt op bedoelde toezeggingen evenwel toegepast indien dat collectief plan en de hier in eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, het collectief of individueel plan door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling gedifferentieerd wordt beheerd en er voor welbepaalde toezeggingen geen uitsluiting op grond van een medisch onderzoek is als er meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten.

Voor de begrippen «toezegging», «onderneming», «op eenzelfde niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen», «regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders» en «bijzondere categorie van het personeel» wordt verwezen naar de toelichting bij § 2, 4°.

De verzekeringsondernemingen en de voorzorgsinstellingen worden bovendien verplicht deze plannen gedifferentieerd te beheren.

Gedifferentieerd beheer impliceert onder meer dat alle stortingen, contractreserves en uitkeringen verbonden aan de toezeggingen die door het plan worden aangeboden en waarvoor een ander fiscaal regime geldt, gedurende de volledige duurtijd van het plan van elkaar worden onderscheiden.

Aangezien voor elke in dat plan begrepen toezegging een specifiek tarief wordt voorzien door artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde takken en er inzake inkomenstbelastingen een specifiek regime wordt opgelegd, is een gedifferentieerd beheer noodzakelijk.

Een bijkomende voorwaarde wordt opgelegd indien er meer dan tien personen aangesloten zijn bij het collectief plan : in dat geval mogen de eventuele toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten van het personeelslid, geen aanleiding geven tot uitsluiting van dit plan op grond van een medisch onderzoek.

Deze voorwaarde sluit aan bij hetgeen wordt opgelegd inzake de aansluiting bij een pensioenstelsel door artikel 13 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen. De verzekeraar mag in deze gevallen wel een medisch onderzoek opleggen (vragenlijsten, ...) maar deze mogen enkel dienen om eventueel een bijpremie te vragen die rekening houdt met het resultaat van het medisch onderzoek.

De keuze tussen de takken 21 of 23 kan niet afhankelijk worden gesteld van het ondergaan van een medisch onderzoek vermits dit geen verhoogd risico voor de verzekeraar vormt.

Het voorlaatste lid van § 3 betreft de collectieve plannen waarbij wordt voorzien in een voorzorgsregeling voor alle aangeslotenen met een zekere flexibiliteit vermits aan iedere aangeslotene, binnen de perken van ondermeer het premie-

L'objet du § 3 sont les plans qui offrent plus d'un engagement et qui sont introduits par une entreprise au profit des membres du personnel ou des dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement.

Plan collectif vise qu'au moins deux engagements sont offerts à tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou une catégorie particulière du personnel. Un plan individuel offre au moins deux engagements à un membre du personnel.

Semblables plans sont en principe assujettis au tarif de base de 9,25 %, donc aussi les engagements d'incapacité de travail, vie et décès, qui sont visés au § 2 de cet article, et qui font partie d'un semblable plan.

Le tarif de 4,40 % est cependant d'application aux engagements visés à condition que ce plan collectif et les possibilités alternatives de choix individuels éventuellement prévues soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire pour tous les adhérents, que le plan collectif ou individuel soit géré d'une façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance et que pour certains engagements bien déterminés il n'y ait pas d'exclusion basée sur un examen médical s'il y a plus de dix personnes qui ont contracté ce plan collectif.

Pour les notions «engagement», «entreprise», «accessible d'une manière uniforme et non discriminatoire pour tous les adhérents», «dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement» et «une catégorie particulière du personnel» il est renvoyé aux développements du § 2, 4°.

Les entreprises d'assurance et les institutions de prévoyance sont en outre tenues de gérer ces plans de manière différenciée.

Gestion différenciée implique entre autres que tous les versements, réserves contractuelles et indemnités liées aux engagements qui sont offerts par le plan et pour lesquelles un autre régime fiscal est fixé, sont distincts les uns des autres pendant toute la durée du plan.

Puisque pour chaque engagement compris dans ce plan un tarif spécifique est prévu par l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre et qu'en matière d'impôts sur les revenus un régime spécifique est imposé, une gestion différenciée est nécessaire.

Une condition supplémentaire est imposée lorsqu'il y a plus de dix personnes liées par le plan collectif : dans ce cas les engagements éventuels par décès, incapacité de travail ou frais médicaux du membre du personnel ne peuvent donner lieu à exclusion du plan sur base d'un examen médical.

Cette condition est reliée à ce qui est imposé en matière d'adhésion à un régime de pension par l'article 13 de la loi relative aux pensions complémentaires. L'assureur peut dans ces cas effectivement imposer un examen médical (listes de questions...) mais celles-ci ne peuvent servir qu'à demander éventuellement une surprime, qui tient compte du résultat de l'examen médical.

Le choix entre les branches 21 ou 23 ne peut dépendre d'un examen médical vu que cela ne constitue pas un risque élevé pour l'assureur.

L'avant dernier alinéa du § 3 concerne les plans collectifs prévus pour tous les adhérents dans un arrangement de prévoyance avec une certaine flexibilité par ce qu'il est offert à chaque adhérent, la possibilité à l'intérieur des limites du bud-

budget, de in het reglement opgestelde limieten en de risico-profielen van de verzekeraar, de mogelijkheid geboden wordt om te kiezen voor welke van de in het plan aangeboden risico's hij verzekerd wil zijn en voor welke dekking.

Het verbod van medische acceptatie geldt bij dergelijke collectieve plannen enkel voor de standaard dekkings inzake de toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten van de aangeslotene.

In de collectieve plannen met premiebudget die een toezegging bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten aanbieden, moet voor dat bepaald risico in een zinvolle standaard dekking worden voorzien. Deze standaard dekkings mogen familie- of loongekoppeld zijn.

De notie «zinvol» moet geïnterpreteerd worden vanuit de redelijke behoeften van de aangeslotene en rekening gehouden met zijn premiebudget. Onder «zinvol» wordt onder meer verstaan dat deze dekkings kunnen beschouwd worden als een aanvulling op de sociale zekerheid. Indien deze standaard dekking niet zinvol is en het doel van die standaard dekking de ontwikkeling van medische acceptatie is, wordt het gehele plan aan het tarief van 9,25 % belast. Bovendien kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, minimale standaard dekkings opleggen indien er in praktijk misbruiken ontstaan.

Het sociaal-economisch voordeel van deze standaard dekkings is dat het een welbepaalde verzekерingscombinatie betreft zonder medische acceptatie. Het laat de werkgevers en de verzekeraars toe om aan alle werknemers of alle regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan dekkings inzake overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten aan te bieden zonder dat medisch onderzoek aanleiding kan geven tot uitsluiting. De aansluiting wordt bijgevolg niet afhankelijk gesteld van het resultaat van het geneeskundig onderzoek. Ook de personen met een minder goede algemene gezondheidstoestand, voor wie een dergelijk medisch onderzoek negatief zou kunnen uitvallen, kunnen bijgevolg genieten van de door het plan aangeboden risico's en standaard dekkings, evenwel mits een door de werkgever te dragen betaling van een bijpremie.

Indien de aangeslotene evenwel individueel kiest voor een hogere dekking dan de standaard dekking en indien de aangeslotene bij de aansluiting gekozen heeft voor een lagere dekking dan de standaard dekking doch later zijn dekking wil verhogen tot het bedrag van de dekking voorzien in het «standaard luik», is medische acceptatie toegelaten voor die verhoogde dekking.

§ 3 bepaalt dat op elke toezegging van een plan dat voldoet aan al de in die paragraaf gestelde voorwaarden het tarief wordt toegepast dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 of § 2.

Een voorbeeld kan dit beter illustreren :

een collectief plan met globaal premiebudget bevat de toezeggingen overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten. Dit plan voldoet aan alle voorwaarden die opgelegd worden door § 3. Bijgevolg is het tarief zoals bepaald door § 1 en § 2 van toepassing.

– overlijden : 4,40 %, zijnde het onvoorwaardelijk verlaagd tarief van artikel 175¹, § 2, 2° ;

get prime, à l'intérieur des limites fixées dans le règlement et les profils de risques de l'assureur, de choisir parmi les risques offertes par le plan, celle pour laquelle il veut être assuré ainsi que la couverture.

L'interdiction d'exclusion sur base d'un examen médical vaut pour de tels plans collectifs uniquement pour les couvertures standard en matière d'engagements par décès, d'incapacité de travail ou frais médicaux de l'adhérent.

Les plans collectifs avec budget de prime qui offrent un engagement décès, incapacité de travail ou frais médicaux, doivent contenir pour ce risque un couverture standard sensé. Ces couvertures standard peuvent être couplées à la famille ou au salaire.

La notion «sensé» doit être interprétée partant des besoins raisonnables de l'adhérent en tenant compte avec son budget de prime. Par «sensé» on peut entre autres les couvertures qui peuvent être considérés comme un complément à la sécurité social. Quand ce couverture standard n'est pas sensé et le but de ce couverture standard est l'évasion de l'acceptation médicale, tout le plan est assujetti au tarif de 9,25 %. En plus, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, imposer des couvertures standard minimales quand il surgissent des abus en pratique.

L'avantage socio-économique de ces couvertures standard est que cela concerne une combinaison d'assurances bien déterminée sans acceptation médicale. Cela laisse aux employeurs et assureurs la possibilité d'offrir à tous les travailleurs ou aux dirigeants régulièrement rémunérés ou à une catégorie particulière de ceux-ci des couvertures en matière de décès, d'incapacité de travail ou de frais médicaux sans que l'examen médical ne puisse donner lieu à exclusion. L'adhésion n'est par conséquent pas dépendante du résultat de l'examen médical. Même les personnes ayant un état de santé général moins bon, pour qui un semblable examen médical risquerait d'être négatif peuvent par conséquent également bénéficier des risques et couvertures standard offerts par le plan mais à condition que l'employeur supporte le paiement d'une surprime.

Si l'adhérent cependant choisit individuellement une couverture supérieure à la couverture standard et si l'adhérent par son adhésion a fait le choix d'une couverture plus large que la couverture standard mais que plus tard il désire étendre sa couverture jusqu'au montant prévu au «volet standard», l'exclusion sur base d'un examen médical est permise.

§ 3 dispose que à chaque engagement d'un plan qui satisfait à toutes les conditions fixées à ce paragraphe, le tarif appliqué est celui qui s'applique à cet engagement déterminé conformément au § 1 et 2.

Un exemple peut mieux illustrer cela :

Un plan collectif avec un budget global de prime contient les engagements par décès, incapacité de travail et frais médicaux. Ce plan satisfait à toutes les conditions qui sont imposées par le § 3. Par conséquent, le tarif tel que fixé aux § 1 et 3 est d'application.

– décès : 4,40 % étant le tarif réduit inconditionnel contenu à l'article 175¹, § 2, 2° ;

– arbeidsongeschiktheid : 4,40 %, zijnde het voorwaardelijk verlaagd tarief van artikel 175¹, § 2, 4°, indien de toezegging het herstel van inkomensverlies beoogt, het plan op een niet-discriminerende wijze toegankelijk is en gedifferentieerd beheerd wordt;

– medische kosten : 9,25 %, zijnde het basistarief vermeld in § 1.

Overeenkomstig § 4 worden, bij niet-naleving van één van de in § 3 bepaalde voorwaarden, al de in het plan opgenomen dekkingen onderworpen aan het basistarief van 9,25 %.

Schadeverzekeringen, met uitzondering van de toezegging medische kosten, kunnen nooit deel uitmaken van de in § 3 bedoelde plannen.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-27

Een artikel 79-27 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-27.- In artikel 176², eerste lid, van het Wetboek der met het Zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij het koninklijk besluit nr. 63 van 28 november 1939 en gewijzigd bij de wetten van 17 juli 1963, 24 december 1963, 28 december 1983, 7 december 1988, 28 december 1992, 5 juli 1998 en 4 maart 1999, wordt tussen 4° en 5° volgend 4°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

«4°bis elke verbintenis aangegaan, zowel door de pensioeninstellingen als door de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, in het kader van de pensioenstelsels die voldoen aan de voorwaarden bepaald in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, voor zover die verbintenissen door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferentieerde wijze worden beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen ;».

VERANTWOORDING

Artikel 176² van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen stelt bepaalde verzekerings-contracten vrij van de jaarlijkse taks.

De 4°bis voert een nieuwe vrijstelling in. De betalingen gedaan aan de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging in uitvoering van hun respectieve verbintenissen, worden vrijgesteld van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten, indien het pensioenstelsel voldoet aan de in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van de wet gestelde voorwaarden en de hieraan verbonden solidariteitstoezegging beantwoordt aan de in titel II, hoofdstuk IX van deze wet ge-

– incapacité de travail : 4,40 % étant le tarif réduit conditionnel contenu à l'article 175¹, § 2, 4°, si l'engagement couvre la réparation d'une perte de revenus, si le plan est accessible d'une manière non discriminatoire et géré d'une façon différenciée ;

– frais médicaux : 9,25 % étant le tarif de base contenu au § 1.

Conformément au § 4, en cas de non-respect d'une des conditions définies dans § 4, toutes les couvertures prises dans le plan sont soumises au tarif de base de 9,25 %.

Les assurances dommages, à l'exception des engagements frais médicaux, ne peuvent jamais faire partie des plans visés au § 3.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-27

Insérer un article 79-27 libellé comme suit :

«Art. 79-27.- Dans l'article 176², alinéa premier du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par l'arrêté royal n° 63 du 28 novembre 1939 et modifié par les lois du 17 juillet 1963, 24 décembre 1963, 28 décembre 1983, 7 décembre 1988, 28 décembre 1992, 5 juillet 1998 et 4 mars 1999, il est inséré entre les 4° et 5° un 4°bis rédigé comme suit :

«4°bis tout engagement contracté, tant par les organismes de pension que par les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité, dans le cadre des régimes de pension qui répondent aux conditions établies au titre II, chapitre II, section 2, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires, pour autant que ces engagements soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de façon différenciée de sorte que à tout moment, pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations ;».

JUSTIFICATION

L'article 176² du même Code exempte certains contrats d'assurance de la taxe annuelle.

Le 4°bis insère une nouvelle exemption. Les paiements effectués aux organismes de pension et aux personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité en exécution de leurs obligations respectives sont exemptés de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, si le régime de pension répond aux conditions établies au titre II, chapitre II, section 2 de la présente loi et si l'engagement de solidarité qui y est lié répond aux conditions établies au titre II, chapitre IX de la présente loi. Cela concerne uniquement les engage-

stelde voorwaarden. Het betreft enkel de solidariteits-toezeggingen die worden vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteits-prestaties dat in uitvoering van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen wordt getroffen. Indien in het kader van de solidariteitstoezeggingen nog bijkomende voordelen worden toegekend, die niet worden vermeld in hoger bedoeld koninklijk besluit, moet, voor wat betreft deze bijkomende voordelen, artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden toegepast voor de bepaling van het toepasselijke tarief van de taks.

De vrijstelling van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten voor zowel de pensioentoezegging als alle verbitenissen begrepen in de solidariteitstoezegging, welke toezaggingen samen een sociaal pensioenstelsel vormen, geldt op voorwaarde dat de verschillende risico's die worden aangeboden door het sociale pensioenstelsel, door de verzekeringsonderneming of de voorzorginstelling op een gedifferentieerde wijze worden beheerd.

Volgens de definitie van artikel 3, § 1, 17° van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen bevat een solidariteitstoezegging de toezagging van solidariteits-prestaties door een inrichter aan de werknemers en/of hun rechthebbenden. Een solidariteitstoezegging kan dus verschillende risico's bevatten die, indien de voorwaarden die door de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen aan de inrichting van sociale pensioenstelsels worden gesteld niet worden nageleefd of indien nog andere toezaggingen dan deze vermeld in het in Ministerraad overlegd koninklijk besluit tot vaststelling van de solidariteitsprestaties worden aangeboden, elk een apart fiscaal regime dienen te ondergaan, overeenkomstig artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen. Een gedifferentieerd beheer is dan ook noodzakelijk.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-28

Een artikel 79-28 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-28.- Artikel 177, 1°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«1° door de genootschappen, kassen, verenigingen of verzekeringsondernemingen, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen, alsmede door alle andere verzekeraars, wanneer ze in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijhuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben ;».

VERANTWOORDING

Dit artikel vervangt artikel 177, 1°, van hetzelfde Wetboek zodat de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in

ments de solidarité qui sont mentionnés dans l'arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres fixant les prestations de solidarité prises en exécution de la loi du.... relative aux pensions complémentaires. Si dans le cadre des engagements de solidarité, des avantages complémentaires, qui ne sont pas mentionnés dans l'arrêté royal précité, sont encore attribués, il faut alors pour ce qui concerne ces avantages complémentaires, appliquer l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre pour la détermination du tarif de la taxe applicable.

L'exemption de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance tant pour l'engagement de pension que pour toutes les obligations comprises dans l'engagement de solidarité, lesquels engagements forment ensemble un régime de pension social, vaut à condition que les différents risques qui sont offerts par le régime social de pension soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'organisme de prévoyance d'une manière différenciée.

Selon la définition de l'article 3, § 1, 17° de la loi du... relative aux pensions complémentaires, un engagement de solidarité contient l'engagement de prestations de solidarité par un établissement aux travailleurs et/ou leurs ayants droit. Un engagement de solidarité peut donc comprendre différents risques qui, si les conditions fixées par la loi du ... relative aux pensions complémentaires pour l'établissement de régimes de pension sociaux ne sont pas respectées ou si d'autres engagements que ceux mentionnés à l'arrêté royal délibéré en conseil des ministres fixant les prestations de solidarité liées aux plans de pension complémentaires sociaux sont offerts, doivent suivre chacun un régime fiscal propre, conformément à l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre. Une gestion différenciée est donc nécessaire.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-28

Insérer un article 79-28 libellé comme suit :

«Art. 79-28.- L'article 177, 1°, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé comme suit :

«1° par les associations, caisses, sociétés ou entreprises d'assurances, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité dans le cadre des régimes de pension établies dans la loi du .... relative aux pensions complémentaires, ainsi que par tous autres assureurs lorsqu'ils ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations ;».

JUSTIFICATION

Cet article remplace l'article 177, 1°, du même Code de sorte que les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité vi-

deze wet, in principe gehouden zijn tot de betaling van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten. Gelet op de vrijstelling vervat in artikel 176², eerste lid, 4^{°bis}, van hetzelfde Wetboek heeft dit artikel onder meer betrekking op de verbindenissen aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, welke niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in deze wet om te genieten van de vrijstelling. Ook hier werd het begrip «pensioenfondsen» vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen».

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-29

Een artikel 79-29 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-29.- Artikel 178, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«De genootschappen, verenigingen, de pensioen-in-stellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen alsmede alle overige beroepsverzekeraars, in het vorig artikel vermeld, mogen eerst hun verrichtingen aanvangen wanneer zij, vooraf, een beroepsaangifte hebben neergelegd op het daartoe aangewezen kantoor van registratie. Hetzelfde geldt voor de makelaars en alle andere personen die tussentreden bij het sluiten van verzekeringen met vreemde verzekeraars die de onder het tweede lid hierna voorziene aansprakelijke vertegenwoordiger niet hebben.»..».

VERANTWOORDING

Dit artikel vervangt artikel 178, eerste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen zodat ook hier het begrip «pensioenfondsen» wordt vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen» en de rechtspersonen die in het kader van deze wet belast worden met de uitvoering van de solidariteitstoezegging gehouden zijn tot het neerleggen van een beroepsaangifte alvorens zij hun verrichtingen mogen aanvangen.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-30

Een artikel 79-30 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-30.- In artikel 179¹, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «175¹, eerste lid» vervangen door de woorden «175¹, §1»..».

sés dans la présente loi, sont en principe tenus au paiement de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance. Etant donné l'exemption prévue à l'article 176², alinéa 1er, 4^{° bis} dudit Code, cet article concerne notamment les engagements contractés par les organismes de pension et les personnes morales qui sont chargés de l'exécution des engagements de solidarité qui ne remplissent pas les conditions établies par la présente loi pour bénéficier de l'exemption. Ici également, la notion de «fonds de pension» est remplacée par la notion plus large d'«organisme de pension».

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-29

Insérer un article 79-29 libellé comme suit :

«Art. 79-29.- L'article 178, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 28 décembre 1992, est remplacé comme suit :

«Les associations, sociétés, organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ..... relative aux pensions complémentaires, et tous autres assureurs professionnels désignés à l'article précédent ne peuvent commencer leurs opérations s'ils n'ont, au préalable, déposé une déclaration de profession au bureau de l'enregistrement désigné à cette fin. Il en est de même des courtiers et de toutes autres personnes qui s'interposent pour la conclusion d'assurances avec des assureurs étrangers n'ayant pas le représentant responsable prévu à l'alinéa 2.»..».

JUSTIFICATION

Cet article remplace l'article 178, alinéa 1er, du Code de sorte qu'ici aussi la notion de «fonds de pension» est remplacée par la notion plus large d'«organisme de pension» et que les personnes morales qui dans le cadre de la présente loi sont chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité soient tenues au dépôt d'une déclaration de profession préalablement au commencement de leurs opérations.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-30

Insérer un article 79-30 libellé comme suit :

«Art. 79-30.- Dans l'article 179¹, alinéa 2, du même Code, les mots «175¹, alinéa 1er» sont remplacés par les mots «175¹, §1»..».

VERANTWOORDING

De door amendement 79-26 aangebrachte onderverdeling in paragrafen van artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen leidt tot aanpassing van artikel 179¹ aangezien in dit artikel nog verwezen wordt naar het eerste lid van artikel 175¹. Het eerste lid van artikel 175¹ wordt nu §1.

Deze bepaling betreft het voorschot op de jaarlijkse taks verschuldigd in de maand januari dat uiterlijk betaalbaar is op 15 december van het voorafgaande jaar. Dit voorschot wordt enkel voorzien voor de aan de tarieven van 9,25 % of 1,40% verschuldigde taks.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-31

Een artikel 79-31 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-31.- Artikel 183, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 maart 1965 en 28 december 1992, wordt vervangen als volgt :

«De Belgische verzekeraars, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen alsmede de vertegenwoordigers, in België, van de vreemde verzekeraars, alsmede de makelaars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verificateur hebben.».

VERANTWOORDING

Dit artikel onderwerpt de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in deze wet aan dezelfde verplichtingen als de andere verzekeraars. Ook hier werd het begrip «pensioenfondsen» vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen».

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-32

In Titel IIIbis, Hoofdstuk II, in een Afdeling 2 «Jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen», een artikel 79-32 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-32.- Artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988, wordt vervangen als volgt :

JUSTIFICATION

La division en paragraphes apportée par l'amendement 79-26 à l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre, entame l'adaptation de l'article 179¹ vu que dans cet article il est encore référé à l'alinéa 1 de l'article 175¹. Alinéa 1 de l'article 175¹ devient dès maintenant § 1.

Cette disposition concerne l'acompte sur la taxe annuelle due au mois de janvier qui est payable au plus tard le 15 du mois de décembre qui précède. Cet acompte n'est prévu que pour la taxe due aux taux de 9,25 % ou 1,40 %.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-31

Insérer un article 79-31 libellé comme suit :

«Art. 79-31.- L'article 183, alinéa 1er, du même Code, modifié par les lois du 22 mars 1965 et 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante :

«Les assureurs belges, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ..... relative aux pensions complémentaires, de même que les représentants en Belgique des assureurs étrangers et les courtiers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.».

JUSTIFICATION

Cet article soumet les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visées dans la présente loi aux mêmes obligations que les autres assureurs. Ici également, la notion de «fonds de pension» est remplacée par celle plus large d'«organisme de pension».

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-32

Dans le Titre IIIbis, Chapitre II, dans une Section 2 «Taxe annuelle sur les participations bénéficiaires», insérer un article 79-32 libellé comme suit :

«Art. 79-32.- L'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre , inséré par la loi du 7 décembre 1988, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 183bis. De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op levensverzekeringen, op contracten van lijfrente of tijdelijke renten, of op aanvullende pensioenen die op een andere wijze worden opgebouwd dan door middel van een levensverzekering, gesloten met een beroepsverzekeraar of een pensioeninstelling, die in België zijn hoofdinrichting, een agentschap, een bijhuis, een vertegenwoordiger of om het even welke zetel van verrichtingen heeft, zijn onderworpen aan een jaarlijkse taks.».

VERANTWOORDING

Dit artikel houdt de toepassing in van de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen, zoals ingesteld door de artikelen 183bis en volgende van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, op de sommen die worden verdeeld als winstdeelneming met betrekking tot :

- individuele levensverzekeringen en groeps-verzekeringen met inbegrip van de bedrijfsleider- verzekeringen aangaan bij een verzekeringsonderneming ;
- verbintenissen aangegaan bij een pensioeninstelling ;
- de individuele voortzetting van een pensioenstelsel en
- contracten van lijfrente of tijdelijke renten die worden gesloten met een verzekeringsonderneming.

De jaarlijkse taks wordt geheven op de winstdeelnemingen die door verzekeringsondernemingen en pensioeninstellingen worden verdeeld.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-33

Een artikel 79-33 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-33.- In artikel 183sexies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988, worden tussen de woorden «verenigingen» en «of verzekeringsondernemingen» de woorden, «pensioeninstellingen» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Het betreft een louter technisch amendement dat er toe strekt om de pensioeninstellingen op te nemen onder de rechtspersonen die de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen moeten kwijten.

«Art. 183bis. Sont assujetties à une taxe annuelle, les sommes réparties à titre de participation bénéficiaire afférente aux contrats d'assurance-vie, aux contrats de rentes viagères ou temporaires, ou aux pensions complémentaires constituées autrement que par une assurance-vie, conclus avec un professionnel de l'assurance ou un organisme de pension, qui a en Belgique son principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.».

JUSTIFICATION

Cet article contient l'assujettissement à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires, comme stipulée aux articles 183bis et suivants du Code des taxes assimilées au timbre, pour les sommes réparties à titre de participations bénéficiaires relativement :

- aux assurances sur la vie individuelles et aux assurances de groupe en ce compris les assurances dirigeant d'entreprises, conclues avec une entreprise d'assurance ;
- aux obligations conclues avec un organisme de pension ;
- la continuation individuelle d'un régime de pension, et
- les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance.

La taxe annuelle est perçue sur les participations bénéficiaires réparties par les entreprises d'assurance et les organismes de pension.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-33

Insérer un article 79-33 libellé comme suit :

«Art. 79-33.- Dans l'article 183sexies du même Code, inséré par la loi du 7 décembre 1988, les mots «, organismes de pension» doivent être insérés entre le mot «sociétés» et les mots «ou entreprises d'assurances».».

JUSTIFICATION

Cela concerne un amendement purement technique qui a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui doivent acquitter la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-34

Een artikel 79-34 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-34.- In artikel 183undecies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 december 1988 en gewijzigd bij de wetten van 22 december 1989 en 22 juli 1993, worden de woorden «De Belgische verzekeraars en vertegenwoordigers in België» vervangen door de woorden «De Belgische verzekeraars en pensioeninstellingen, alsmede de vertegenwoordigers in België» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Het huidige artikel 183undecies van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen bevat de verplichting tot het overleggen van bepaalde boeken en documenten, welke bij niet naleving gesanctioneerd wordt door een boete. Dit louter technisch amendement strekt ertoe om de pensioeninstellingen op te nemen onder de rechtspersonen die gehouden zijn tot deze verplichting tegenover de inzake de jaarlijkse taks op de winstdeelhemingen bevoegde administratie.

Nr. ... VAN DE REGERING

Art. 79-35

Een artikel 79-35 invoegen dat luidt als volgt :

«Art. 79-35.- De werkgevers, verzekerings-ondernehmen en voorzorgsinstellingen beschikken over een termijn van vijf jaar vanaf de datum waarop artikel 79-26 van deze wet in werking treedt :

– om de bestaande toezeggingen waarvan sprake in § 2, 4° van het door dat artikel gewijzigde artikel 175¹, op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk te maken voor alle aangeslotenen ;

– om de bestaande plannen waarvan sprake in § 3 van het door dat artikel gewijzigde artikel 175¹, gedifferentieerd te beheren, de bestaande collectieve plannen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk te maken voor alle aangeslotenen, en, indien de onderneming meer dan tien personeelsleden heeft, de eventuele toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten van de aangeslotene zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek aan te bieden, en

– om in de bestaande plannen met premiebudget waarvan sprake in § 3 van het door dat artikel gewijzigde artikel 175¹, een standaard dekking in te voeren voor de toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschikt-

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-34

Insérer un article 79-34 libellé comme suit :

«Art. 79-34.- Dans l'article 183undecies du même Code, inséré par la loi du 7 décembre 1988 et modifié par les lois du 22 décembre 1989 et 22 juillet 1993, les mots «Les assureurs belges et les représentants en Belgique» sont remplacés par les mots «Les assureurs et organismes de pension belges ainsi que les représentants en Belgique».».

JUSTIFICATION

L'actuel article 183undecies du Code des taxes assimilées au timbre comprend l'obligation de produire certains livres et documents, laquelle est sanctionnée d'une amende en cas de non-respect. Cet amendement purement technique a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui sont tenues à cette obligation en matière de taxe annuelle sur les participations bénéficiaires envers l'administration compétente.

N° ... DU GOUVERNEMENT

Art. 79-35

Insérer un article 79-35 rédigé comme suit :

«Art. 79-35.- Les employeurs, les entreprises d'assurances et les institutions de prévoyance disposent d'un délai de cinq ans à partir de la date à laquelle l'article 79-26 de la présente loi entrera en vigueur :

– pour rendre accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire les engagements existants dont il est question au § 2, 4° de l'article 175¹ modifié par cet article, pour tous les adhérents ;

– pour gérer les plans existants dont il est question au § 3 de l'article 175¹, modifié par cet article, d'une manière différenciée, pour rendre les plans collectifs existants accessible d'une manière uniforme et non discriminatoire pour tous les adhérents, et d'offrir les engagements éventuels par décès, incapacité de travail ou frais médicaux de l'adhérent sans exclusion sur base d'un examen médical lorsque l'entreprise à plus de dix membres du personnel, et

– pour insérer aux plans existants avec budget de prime existants dont il est question au § 3 de l'article 175¹, modifié par cet article, une couverture standard pour les engagements par décès, d'incapacité de travail

heid en medische kosten van de aangeslotene, zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek.».

VERANTWOORDING

Dit artikel bepaalt enerzijds dat aan de werkgevers, verzekeringsondernemingen en voorzorgsinstellingen een overgangsperiode van vijf jaar wordt toegestaan om de nu reeds binnen de onderneming bestaande toezeggingen aan te passen aan de vereisten die door artikel 175¹, § 2, 4°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden gesteld om op die collectieve toezeggingen het verlaagd tarief van 4,40 % toe te passen. Bij ontstentenis van aanpassing binnen deze termijn van vijf jaar wordt het tarief van 9,25 % toegepast op deze toezeggingen vanaf de eerste premievervaldag of premiebetaling die volgt op het verstrijken van deze periode van vijf jaar.

Anderzijds wordt aan de werkgevers, verzekeringsondernemingen en voorzorgsinstellingen een overgangsperiode van vijf jaar toegestaan om de nu reeds binnen de onderneming bestaande plannen met of zonder premiebudget gedifferentieerd te beheren en de collectieve plannen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk te maken voor alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan. Het verbod van medische acceptatie voor de toezeggingen overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten geldt voor collectieve plannen zonder premiebudget met meer dan tien aangesloten personeelsleden. Voor de collectieve plannen met premiebudget moet er een standaard dekking voor de aangeboden risico's arbeidsongeschiktheid, overlijden en medische kosten worden ingevoerd waarvoor het verbod van medische acceptatie geldt. Bij ontstentenis van aanpassing binnen deze termijn van vijf jaar wordt het tarief van 9,25 % toegepast op deze toezeggingen vanaf de eerste premievervaldag of premiebetaling die volgt op het verstrijken van deze periode van vijf jaar.

De minister van Financiën,

Didier REYNDERS

ou frais médicaux de l'adhérent, sans exclusion sur base d'un examen médical.».

JUSTIFICATION

Cet article détermine d'une part qu'il est accordé aux employeurs, entreprises d'assurance et institutions de prévoyance une période transitoire de cinq ans en vue d'adapter les engagements qui existent déjà dans l'entreprise aux conditions fixées par l'article 175¹, § 2, 4° et § 3 du Code des taxes assimilées au timbre, afin d'appliquer à ces engagements le tarif réduit de 4,40 %. A défaut d'adaptation durant ce délai de cinq ans, le tarif de 9,25 % est d'application à ces engagements à partir de la première échéance de prime ou paiement de prime qui suit l'expiration de cette période de cinq ans.

D'autre part, il est accordé aux employeurs, entreprises d'assurance et institutions de prévoyance une période transitoire de cinq ans pour gérer les plans avec ou sans budget prime qui existent déjà dans l'entreprise d'une manière différenciée et pour rendre les plans collectifs accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire à tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement ou à une catégorie. L'interdiction d'acceptation médicale pour les engagements par décès, incapacité de travail et frais médicaux, vaut pour les plans collectifs sans budget prime avec plus de dix membres du personnel liées. Pour les plans collectifs avec budget de prime il faut être prévu un couverture standard pour les risques incapacité de travail, décès et frais médicaux offerts pour lequel vaut l'interdiction d'acceptation médicale. A défaut d'adaptation durant ce délai de cinq ans, le tarif de 9,25 % est d'application à ces engagements à partir de la première échéance de prime ou paiement de prime qui suit l'expiration de cette période de cinq ans.

Le ministre des Finances,

Didier REYNDERS

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR.34.114/2**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 12 september 2002 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «betreffende de aanvullende pensioenen», heeft op 23 oktober 2002 het volgende advies gegeven :

Opschrift

Eén van de ontwerp-amendementen van de regering voegt in het ontwerp van wet betreffende de aanvullende pensioenen (AP) een titel IIIbis in, luidende : «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving».

In werkelijkheid hebben die wijzigingen niet alleen betrekking op de aanvullingen op de rust- of overlevingspensioenen, maar ook op de bovenwettelijke voordelen in geval van ziekte en invaliditeit.

Het opschrift van het ontwerp behoort bijgevolg als volgt te worden aangevuld :

«Wet betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid».

De amendementen betreffen enerzijds de inkomstenbelastingen, en anderzijds de met het zegel gelijkgestelde taksen.

Hoofdstuk I - Inkomstenbelastingen

Artikel 79-1 (artikel 17, § 1, van het WIB)

Volgens artikel 17, § 1, van het WIB worden onder roerende goederen en kapitalen onder meer verstaan :

«4° inkomsten die begrepen zijn in lijfrenten of tijdelijke renten die geen pensioenen zijn en na 1 januari 1962 onder bezwarende titel zijn aangelegd ten laste van enige rechts-persoon of onderneming».

In het ontwerp wordt voorgesteld de volgende bepaling eraan toe te voegen : «De lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen of premies als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, zijn geen pensioenen».

In het ontwerp wordt het geval bedoeld waarin bijvoorbeeld de werknemer een kapitaal van een aanvullend pensioen ontvangt waarop bij wijze van beroepsinkomsten de onderscheiden belastingregeling voorgeschreven in artikel 171 van het WIB toepasselijk is, en het geïnde kapitaal na aftrek van de sociale en fiscale lasten bij contract bestemd voor het aanleggen van een lijfrente. Het spreekt vanzelf dat die lijfrente geen inkomen vormt dat een tweede maal als beroepsinkomsten kan worden belast en dat ze valt binnen de wer-

**AVIS DU CONSEIL D'ETAT
N° 34.114/2**

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 12 septembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi «relative aux pensions complémentaires», a donné le 23 octobre 2002 l'avis suivant :

Intitulé

L'un des projets d'amendements du Gouvernement introduit dans le projet de loi relative aux pensions complémentaires (P.C.) un titre IIIbis : «Modifications à la législation fiscale».

En réalité, ces modifications ne concernent pas seulement les compléments de pension de retraite ou de survie, mais en outre les avantages extra-légaux en cas de maladie et d'invalidité.

Il y aurait lieu, dès lors, de compléter l'intitulé du projet comme suit :

«Loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale.».

Les amendements concernent, d'une part, les impôts sur les revenus et, d'autre part, les taxes assimilées au timbre.

Chapitre Ier. - Impôts sur les revenus

Article 79-1 (article 17, § 1er, du CIR)

L'article 17, § 1er, du CIR range parmi les capitaux et biens mobiliers :

«4° les revenus compris dans les rentes viagères ou temporaires qui ne constituent pas des pensions et qui, après le 1er janvier 1962, sont constituées à titre onéreux à charge de personnes morales ou d'entreprises quelconques.».

Le projet propose de préciser que «les rentes viagères constituées moyennant versement à capital abandonné (il faut lire, d'après le texte néerlandais, «moyennant abandon d'un capital») formé au moyen de cotisations ou primes visées à l'article 34, § 1er, 2°, ne constituent pas des pensions».

Le projet vise l'hypothèse où, par exemple, le travailleur perçoit un capital de pension complémentaire, soumis, à titre de revenu professionnel, à la taxation distincte prévue à l'article 171 du CIR, et affecte par contrat le capital perçu, après déduction des charges sociales et fiscales, à la constitution d'une rente viagère. Il est bien évident que cette rente viagère ne constitue pas un revenu taxable une seconde fois au titre de revenu professionnel, et qu'elle entre dans le champ d'application de l'article 17, § 1er, 4°. La précision que le pro-

kingssfeer van artikel 17, § 1, 4°. De precisering die het ontwerp tot doel heeft aan te brengen in die bepaling, is dus overbodig.

Artikel 79-3 (artikel 31 van het WIB)

1. Volgens artikel 31, tweede lid, van het WIB worden onder bezoldigingen onder meer verstaan :

«4° vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen».

In het ontwerp wordt voorgesteld de volgende bepaling eraan toe te voegen :

«4°bis. de in 4° bedoelde vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies voor een toezegging die een inkomensverlies dekt, daarin begrepen de vergoedingen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en de vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b;».

Deze laatste bepaling, zoals ze bij het ontwerp wordt gewijzigd, betreft werkgeversbijdragen die moeten voorzien in een aanvulling op het wettelijke rust- en overlevingspensioen, of in een aanvulling op de wettelijke vergoedingen bij een arbeidsongeval of een beroepsziekte.

Aangezien 4°bis alleen de vergoedingen betreft die zijn verkregen tot herstel van een tijdelijke derving van inkomsten, lijkt de verwijzing naar artikel 52, 3°, b, slechts te slaan op een gedeelte van het bepaalde in het laatste streepje van het ontworpen artikel 52, 3°, b, te weten de collectieve of individuele werkgeverstoezegging om een aanvulling op de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of beroepsziekte uit te keren. Een zodanige verwijzing naar een bepaling in haar geheel, terwijl slechts een gedeelte ervan daarop betrekking heeft, beantwoordt op verre na niet aan de strekking van dat amendement, die er naar luid van de verantwoording in bestaat een duidelijke basis in te voeren op het gebied van de toezeggingen die het herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen beogen (blz. 12, laatste lid).

Wat de grond van de zaak betreft, is het niet duidelijk waarom een nieuw 4°bis, onderscheiden van 4°, moet worden ingevoegd.

Artikel 31, tweede lid, 4°, geldt nu reeds zowel voor de krachtens het gemene recht van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid verschuldigde vergoedingen in geval van een tijdelijke derving van inkomsten, als voor de vergoedingen verschuldigd krachtens de sociale wetgeving of krachtens een verzekерings-overeenkomst, of nog voor de krachtens collectieve overeenkomsten door de werkgever verschuldigde vergoedingen.

Indien men de tekst explicieter wil redigeren, behoort 4° als volgt te worden gesteld :

jet propose d'ajouter à cette disposition est donc superflue.

Article 79-3 (article 31 du CIR)

1. Aux termes de l'article 31, alinéa 2, du CIR, les rémunérations comprennent notamment :

«4° les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations.».

Le projet fait suivre cette disposition de la disposition suivante :

«4°bis. les indemnités visées au 4° constituées au moyen de cotisations et primes pour un engagement qui couvre une perte de revenus, en ce compris les indemnités attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et les indemnités constituées au moyen des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b.».

Cette dernière disposition, telle qu'elle est modifiée par le projet, vise des cotisations patronales en vue d'assurer un complément à la pension légale de retraite et de survie ou un complément aux indemnités légales en cas d'accident du travail ou de maladie professionnelle.

Comme le 4°bis ne concerne que les indemnités obtenues en réparation d'une perte temporaire de revenus, le renvoi à l'article 52, 3°, b, ne paraît viser qu'une partie du dernier tiret du littera b de l'article 52, 3°, en projet, à savoir l'engagement patronal, collectif ou individuel, de verser un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail à la suite d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle. Un tel renvoi à toute une disposition, alors que seule une partie de celle-ci est concernée, est loin de répondre au but de cet amendement, qui est, d'après la justification, d'instaurer une base claire en matière d'engagements qui visent la réparation d'une perte temporaire de rémunérations (p. 12, dernier alinéa).

Plus fondamentalement, on ne comprend pas pourquoi un nouveau 4°bis, distinct du 4°, est nécessaire.

L'article 31, alinéa 2, 4°, s'applique déjà, non seulement aux indemnités pour perte temporaire de revenus dues en vertu du droit commun de la responsabilité civile, mais aussi aux indemnités dues en vertu de la législation sociale ou d'un contrat d'assurance, ou encore aux indemnités dues par l'employeur en vertu de conventions collectives.

Si l'on veut rendre le texte plus explicite, il conviendrait de modifier la rédaction du 4° dans le sens suivant :

«4° de vergoedingen die tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van inkomsten verkregen zijn, ofwel krachtens de sociale wetgeving of een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut, ofwel krachtens de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, ofwel krachtens een verzekeringsovereenkomst die voorziet in een vergoeding in geval van beroepsongeschiktheid wegens ziekte of invaliditeit, ofwel krachtens een solidariteitstoezegging».

Die tekst zou worden aangevuld met een extra lid, dat dan komt na onderdeel 5° van de huidige tekst en dat een begripsomschrijving van de solidariteitstoezegging zou geven.

2. In de verantwoording van de ontworpen bepaling wordt uitgegaan van het principe dat op het stuk van de vergoedingen wegens tijdelijke derving van inkomsten de belastbaarheid van de vergoedingen gewettsigd is zodra de bijdragen of premies afgetrokken of belastingvrij gemaakt zijn (blz. 11), en wordt daaruit afgeleid dat zodra de premies van een verzekeringsovereenkomst die tijdelijke arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of invaliditeit dekt, afgetrokken worden krachtens artikel 52, 3°, b, van het WIB, de door de verzekeringsmaatschappij uitgekeerde vergoedingen belastbaar zijn, ook indien ze dienen ter vergoeding van een fysiologische invaliditeit zonder effectief inkomensverlies (blz. 12).

Dat standpunt lijkt te zijn verworpen bij arrest nr. 120/2001 d.d. 10 oktober 2001 van het Arbitragehof, dat betrekking had op artikel 34, § 1, 1°, van het WIB, dat niet wordt gewijzigd door het ontwerp (zie hierna, in verband met artikel 794).

Artikel 79-4 (artikel 34, § 1, van het WIB)

1. Volgens artikel 23, § 1, van het WIB vallen onder de beroepsinkomsten :

«5° pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen.».

Deze termen worden gedefinieerd in artikel 34, § 1, van het WIB.

Het ontwerp vervangt onderdeel 2° van die bepaling ten einde het aan te vullen op basis van het wetsontwerp AP.

Op twee punten is de ontworpen bepaling vatbaar voor kritiek :

a) In het ontworpen punt a worden volgens de verantwoording onder meer de pensioentoezeggingen gedaan door een vennootschap ten gunste van een bedrijfsleider bedoeld. In dat geval wordt het pensioenkapitaal niet gevormd door bijdragen van de vennootschap, in tegenstelling tot wat de tekst doet uitschijnen. De vennootschap betaalt eventueel - maar niet noodzakelijk - de premies van een verzekering voor bedrijfsleiders die ze ten gunste van zichzelf heeft gesloten, ten einde te voorzien in de financiering van de toezegging die ze ten aanzien van de bedrijfsleider is aangegaan. Bij de huidige stand van het ontwerp kan het kapitaal dat de vennootschap heeft toegezegd, in zoverre het niet is gevormd bij wege van bijdragen, bijgevolg alleen krachtens onderdeel 1° van de huidige tekst (pensioenen, en als zodanig geldende toelagen die verband houden met een beroepsactiviteit) als beroepsinkomsten beschouwd worden.

«4° les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de revenus, soit en vertu de la législation sociale ou d'un statut légal ou réglementaire analogue, soit en vertu d'une responsabilité civile, soit en vertu d'un contrat d'assurance prévoyant une indemnité en cas d'incapacité de travail pour cause de maladie ou d'invalidité, soit en vertu d'un engagement de solidarité.».

Ce texte serait complété par un alinéa supplémentaire, à la suite du 5° du texte actuel, qui contiendrait la définition de l'engagement de solidarité.

2. La justification de la disposition en projet part du principe qu'en matière d'indemnités pour perte temporaire de revenus, l'imposition des indemnités est justifiée du moment que les cotisations ou primes ont été déduites ou immuniées (p. 11) et en déduit que du moment que les primes d'un contrat d'assurance couvrant l'incapacité temporaire de travail résultant de la maladie ou de l'invalidité sont déduites en vertu de l'article 52, 3°, b, du CIR, les indemnités payées par la compagnie sont imposables, même si elles compensent une invalidité physiologique sans perte effective de revenus (p. 12).

Cette thèse paraît condamnée par larrêt de la Cour d'arbitrage n° 120/2001 du 10 octobre 2001 relatif à l'article 34, § 1er, 1°, du CIR, non modifié par le projet (voir infra, à propos de l'article 79-4).

Article 79-4 (article 34, § 1er, du CIR)

1. L'article 23, § 1er, du CIR range parmi les revenus professionnels

«5° les pensions, rentes et allocations en tenant lieu.».

Celles-ci sont définies à l'article 34, § 1er, du CIR.

Le projet remplace le 2° de cette disposition en vue de la compléter en fonction du projet de loi P.C.

La disposition en projet encourt une double critique :

a) Dans le littéra a en projet, on entend viser notamment, d'après la justification, les engagements de pension pris par une société en faveur d'un dirigeant d'entreprise. En pareille hypothèse, contrairement à ce que le texte suppose, le capital-pension n'est pas constitué par des cotisations de la société. La société paye éventuellement - mais pas nécessairement - les primes d'une assurance-dirigeant d'entreprise souscrite à son propre profit, en vue d'assurer le financement de l'engagement qu'elle a pris vis-à-vis du dirigeant. Dans l'état actuel du projet, à défaut d'être constitué par des cotisations, le capital faisant l'objet d'un engagement de la société ne peut, par conséquent, être considéré comme un revenu professionnel qu'en vertu du 1° du texte actuel (pensions et allocations en tenant lieu qui se rattachent à une activité professionnelle).

In punt a van de ontworpen tekst moet derhalve de zin met betrekking tot de bedrijfsleiders worden geschrapt en moet dat geval uitdrukkelijk worden opgenomen in een onderscheiden bepaling (zie de hierna voorgestelde tekst onder punt b, 5°).

Dezelfde opmerking geldt voor het ontworpen artikel 38, 17° (artikel 795).

b) De ontworpen bepaling geeft een begripsomschrijving van de pensioenen en als zodanig geldende toelagen die belastbare inkomsten zijn vergeleken met de bijdragen of premies die gediend hebben om ze te vormen; daardoor moet worden verwezen naar andere bepalingen van het Wetboek, waarvan sommige op hun beurt naar nog andere artikelen verwijzen : zo verwijst het ontworpen punt b naar (het ontworpen) artikel 38, § 1, eerste lid, 16°, dat zijnerzijds verwijst naar (het ontworpen) artikel 52, 3°, b. Die vorm van wetgevings-techniek moet worden gemeden.

De analytische werkwijze die gevuld wordt in het ontwerp houdt het risico in dat in sommige gevallen niet wordt voorzien : zo verwijst het ontworpen punt c naar «een individuele voortzetting van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33» van het ontwerp. Dat artikel betreft echter alleen de werknemers, doch niet de bedrijfsleiders, die wel bedoeld worden in het ontworpen artikel 145¹, 1° (artikel 7911).

Het zou verkiezelijk zijn de ontworpen paragraaf 1, 2°, te vervangen door eventueel de volgende tekst :

«2° de rust- en overlevingspensioenen toegekend krach- tens een wettelijke of statutaire socialezekerheidsregeling;

3° de aanvullende pensioenen;

4° de kapitalen, afkoopwaarden en renten van contrac- ten van aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroeg- tijlige dood;

5° de pensioenen of als zodanig geldende toelagen ver- schuldigd bij de pensionering of bij vroegtijdige dood, krach- tens een contractuele toezaegging door een onderneming te- genover een lid van haar personeel of door een vennootschap tegenover een van haar bedrijfsleiders» ⁽¹⁾.

Indien dat voorstel wordt aangenomen, wordt onderdeel 3° van de huidige tekst onderdeel 6°.

De begripsbepaling van de aanvullende pensioenen zou worden opgenomen in een nieuwe paragraaf 2 van dat arti- kel, waarin zou worden gepreciseerd dat dat begrip ook de voordelen voortvloeiend uit een solidariteitstoezaegging om- vat. Het zou verkiezelijk zijn niet te verwijzen naar de wet-AP, maar veleer de definitie over te nemen die ervan gegeven wordt in artikel 3, § 1.

De paragrafen 2 en 3 van de huidige tekst, die het pensioen- sparen betreffen, zouden dan een nieuwe paragraaf 3 vor- men.

⁽¹⁾ Wat dat geval betreft, zie het ontworpen artikel 171, 1°, h (artikel 79-15).

Il y a donc lieu de supprimer, dans le littera a du texte en projet, la phrase relative aux dirigeants d'entreprise et de prévoir explicitement cette hypothèse dans une disposition dis- tincte (voir le texte proposé infra, sub b, 5°).

La même observation vaut pour l'article 38, 17°, en projet (article 79-5).

b) La disposition en projet définit les pensions et allocations en tenant lieu qui constituent des revenus imposables par rapport aux cotisations ou primes qui ont servi à les constituer, ce qui nécessite le renvoi à d'autres dispositions du Code, qui parfois renvoient elles-mêmes à d'autres articles encore : ainsi le littera b en projet renvoie à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 16° (en projet), qui renvoie lui-même à l'article 52, 3°, b (en projet). Cette technique législative est à éviter.

La méthode analytique suivie par le projet comporte le ris- que d'omettre certains cas : ainsi le littera c en projet se ré- fère à «la continuation à titre individuel d'un engagement de pension visé à l'article 33» du projet. Or, cet article ne con- cerne que les travailleurs et non les dirigeants d'entreprise, cependant visés à l'article 145¹, 1°, en projet (article 79-11).

Il serait préférable de remplacer le paragraphe 1er, 2°, en projet, par un texte qui pourrait être, en substance, le suivant :

«2° les pensions de retraite et de survie allouées en vertu d'un régime légal ou statutaire de sécurité sociale;

3° les pensions complémentaires;

4° les capitaux, valeurs de rachat et rentes de contrats d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré;

5° les pensions ou allocations en tenant lieu dues lors de la retraite ou du décès prématuré, en vertu d'un engagement contractuel, par une entreprise envers un membre de son personnel ou par une société envers un de ses dirigeants d'entreprise.» ⁽¹⁾.

Si cette suggestion est suivie, le 3° du texte actuel devien- drait le 6°.

La définition des pensions complémentaires serait reprise dans un nouveau paragraphe 2 de l'article, qui préciserait que cette notion englobe les avantages résultant d'un engage- ment de solidarité. Il serait préférable de ne pas se référer à la loi P.C., mais de reproduire la définition donnée à l'article 3, § 1er, de celle-ci.

Les paragraphes 2 et 3 du texte actuel, relatifs à l'épar- gne-pension, formeraient alors un nouveau paragraphe 3.

⁽¹⁾ Sur ce cas, voir l'article 171, 1°, h, en projet (article 79-15).

Indien de steller van het ontwerp het daarmee eens is, moet hij zich ervan vergewissen dat de hier voorgestelde tekst wel voorziet in alle gevallen bedoeld in het ontworpen onderdeel 2° en dat de werkingssfeer ervan niet wordt uitgebreid.

2. Naar aanleiding van de wijziging van artikel 34 van het WIB rijst de vraag of paragraaf 1, 1°, niet herzien dient te worden, rekening houdend met arrest nr. 120/2001 d.d. 10 oktober 2001 van het Arbitragehof.

Die bepaling regelt onder meer de vergoedingen in het kader van een verzekering tegen lichamelijke ongevallen (onder voorbehoud van de vrijstelling voorgescreven bij artikel 38, § 1, eerste lid, 8°, van het WIB in geval van een individuele verzekering) en de vergoedingen die krachtens een verzekeringsovereenkomst verkregen zijn bij arbeidsongeschiktheid wegens ziekte en invaliditeit (een verzekering waarvan de premies krachtens artikel 52, 10°, van het WIB fiscaal aftrekbaar zijn als beroepskosten).

In verband met een natuurlijk persoon aan wie een vergoeding wegens fysiologische invaliditeit zonder verlies van inkomsten was uitgekeerd krachtens een individueel gesloten verzekeringsovereenkomst en die de premies niet als beroepskosten fiscaal had afgetrokken, heeft het Arbitragehof in het voornoemde arrest beschouwd dat artikel 34, § 1, 1°, in strijd is met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel

«... doordat het de vergoedingen uitgekeerd door een verzekерingsmaatschappij tot herstel van een fysiologische en/of economische invaliditeit belastbaar stelt, zonder dat er voor het slachtoffer een inkomstenderving is, en terwijl de premies verbonden aan het verzekeringscontract door de begunstigde van de vergoeding niet als beroepskosten werden afgetrokken».

In de motieven van dat arrest verklaart het Hof niet in te zien

«... wat zou kunnen verantwoorden dat de schadeloosstelling die wordt uitgekeerd ter uitvoering van een verzekeringscontract dat de fysiologische en/of economische invaliditeit dekt, aan de belasting wordt onderworpen, terwijl zij geen vervangingsinkomen vormt. Een dergelijke belasting heeft tot gevolg dat een discriminatie wordt teweeggebracht tussen de slachtoffers van een ongeval, naargelang zij worden vergoed ter uitvoering van de wetsbepalingen betreffende de arbeidsongevallen, als gevolg van een vordering van gemeen recht inzake aansprakelijkheid, of ter uitvoering van een verzekeringscontract»⁽²⁾.

Wil men voorkomen dat een vorm van discriminatie wordt gehandhaafd die door het Arbitragehof als strijdig met het gelijkheidsbeginsel wordt beschouwd, moet de werkingssfeer van artikel 39, § 1, van het WIB, gewijzigd bij de wet van 19 juli 2000, aldus worden uitgebreid dat de erin vervatte voorschriften toepasselijk worden verklaard op de vergoedingen in het kader van een vrije verzekering tegen blijvende arbeidsongeschiktheid, althans wanneer de premies van die verzekering niet fiscaal zijn afgetrokken als beroepskosten.

⁽²⁾ Overweging B.5.3.

Si l'auteur du projet entre dans cette voie, il lui appartiendra de s'assurer que le texte ici proposé couvre bien toutes les hypothèses visées dans le 2° en projet et n'en étend pas le champ d'application.

2. A l'occasion de la modification de l'article 34 du CIR, il convient de se demander si le paragraphe 1er, 1°, ne doit pas être revu pour tenir compte de l'arrêt de la Cour d'arbitrage n° 120/2001 du 10 octobre 2001.

Cette disposition régit notamment les indemnités d'assurance contre les accidents corporels (sous réserve de l'exonération prévue à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 8°, du CIR lorsqu'il s'agit d'une assurance individuelle) et les indemnités obtenues, en vertu d'un contrat d'assurance, en cas d'incapacité de travail pour cause de maladie et d'invalidité (assurance dont les primes sont déductibles à titre de frais professionnels en vertu de l'article 52, 10°, du CIR).

A propos du cas d'une personne physique qui avait bénéficié d'une indemnité pour invalidité physiologique sans perte de revenus en vertu d'un contrat d'assurance souscrit individuellement et qui n'avait pas déduit les primes à titre de frais professionnels, la Cour d'arbitrage a considéré, dans l'arrêt précité, que l'article 34, § 1er, 1°, viole le principe constitutionnel d'égalité

«... en ce qu'il rend imposables les indemnités versées par une compagnie d'assurance en réparation d'une invalidité physiologique et/ou économique, sans qu'il y ait perte de revenus dans le chef de la victime, et alors que les primes liées au contrat d'assurance n'ont pas été déduites par le bénéficiaire de l'indemnité au titre de charge professionnelle.».

Dans les motifs de cet arrêt, la Cour déclare ne pas apercevoir

«... ce qui pourrait justifier que l'indemnisation versée en exécution d'un contrat d'assurance qui couvre l'invalidité physiologique et/ou économique soit soumise à l'impôt, alors qu'elle ne constitue pas un revenu de remplacement. Pareille imposition a pour effet de créer une discrimination entre les victimes d'un accident, selon qu'elles sont indemnisées en exécution des dispositions législatives relatives aux accidents du travail, à la suite d'un accident de droit commun de la responsabilité, ou en exécution d'un contrat d'assurance.»⁽²⁾.

Pour éviter de maintenir une discrimination jugée contraire au principe d'égalité par la Cour d'arbitrage, il faudrait étendre le champ d'application de l'article 39, § 1er, du CIR, modifié par la loi du 19 juillet 2000, de manière à rendre les règles qu'il édicte applicables aux indemnités d'assurance libre pour incapacité permanente, du moins lorsque les primes de cette assurance n'ont pas été déduites au titre de frais professionnels.

⁽²⁾ Considérant B.5.3.

Uit de motivering van het arrest van het Arbitragehof kan niet met zekerheid worden opgemaakt of het Hof zich in dezelfde zin zou hebben uitgesproken ingeval degene die de verzekering gesloten heeft de premies als beroepskosten fiscaal had afgetrokken met toepassing van artikel 52, 10°, van het WIB.

Artikel 79-5 (artikel 38 van het WIB)

Ontworpen artikel 38, § 1

Artikel 79-5 van het ontwerp vult artikel 38 van het WIB aan, dat de vrijgestelde inkomsten betreft.

Dat artikel van het ontwerp voegt in het eerste lid van dat artikel 38, dat het eerste lid van paragraaf 1 wordt, drie nieuwe gevallen van vrijstelling toe van voordelen die door de werkgever toegekend worden aan werknemers, of door een vennootschap aan bedrijfsleiders; die drie gevallen worden gereeld in de nieuwe punten 16°, 17° en 18°.

Onderdeel 16° betreft de werknemers, onderdeel 17° de bedrijfsleiders en onderdeel 18° deze beide categorieën van bezoldigden.

§ 1, eerste lid, 16°

Om wetgevingstechnische redenen mag een opsomming niet worden onderbroken door een zin. Die opmerking geldt eveneens voor onderdeel 18°.

Het zou beter zijn paragraaf 1, eerste lid, 16°, als volgt te stellen :

«16° voordelen die voor de werknemers voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, op voorwaarde, wanneer het een individuele toezegging betreft, dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;».

De Raad van State heeft evenwel vragen bij de verantwoording van die voorwaarde op het stuk van de verzekering tegen arbeidsongevallen of beroepsziekten (geval bedoeld in het ontworpen artikel 52, 3°, b, laatste streepje), terwijl dat vereiste niet wordt voorgeschreven in de niet-fiscale bepalingen van het wetsontwerp. Voorts wordt dat vereiste niet gesteld wat de bedrijfsleiders betreft.

§ 1, eerste lid, 17°

Het zou beter zijn die bepaling als volgt te stellen :

«17° de voordelen die voor de bedrijfsleiders voortvloeien uit de op de vennootschap rustende betaling van bijdragen en premies die krachtens artikel 195, § 1, tweede lid, van de bedrijfsresultaten mogen worden afgetrokken;».

La motivation de l'arrêt de la Cour d'arbitrage ne permet pas de déterminer avec certitude si la Cour se serait prononcée dans le même sens au cas où le souscripteur de l'assurance aurait déduit les primes à titre de frais professionnels par application de l'article 52, 10°, du CIR.

Article 79-5 (article 38 du CIR)

Article 38, § 1er, en projet

L'article 79-5 du projet complète l'article 38 du CIR, relatif aux revenus exonérés.

Il ajoute à l'alinéa 1er de cet article, qui est repris dans un paragraphe 1er, trois nouveaux cas d'exonération d'avantages accordés par un employeur à des travailleurs ou par une société à des dirigeants d'entreprise, cas qui font l'objet des nouveaux 16°, 17° et 18°.

Le 16° concerne les travailleurs, le 17°, les dirigeants d'entreprise et le 18°, ces deux catégories de bénéficiaires de rémunérations.

§ 1er, alinéa 1er, 16°

Au point de vue légitique, il ne faut pas couper une énumération par une phrase. Cette observation vaut aussi pour le 18°.

Le paragraphe 1er, alinéa 1er, 16°, serait mieux rédigé comme suit :

«16° les avantages résultant pour les travailleurs, du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, à condition, lorsqu'il s'agit d'un engagement individuel, qu'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci de manière uniforme et non discriminatoire;».

Le Conseil d'Etat s'interroge cependant sur la justification de cette condition en matière d'assurance accident du travail ou maladie professionnelle (cas visé à l'article 52, 3°, b, dernier tiret, en projet), alors que cette exigence n'est pas prévue par les dispositions non fiscales du projet de loi. Par ailleurs, cette exigence n'est pas requise en ce qui concerne les dirigeants d'entreprise.

§ 1er, alinéa 1er, 17°

Cette disposition serait mieux rédigée comme suit :

«17° les avantages résultant, pour les dirigeants d'entreprise, du paiement incomptant à la société de cotisations et primes déductibles des résultats de celle-ci en vertu de l'article 195, § 1er, alinéa 2;».

In de verantwoording van het amendement wordt verkeerdelyk beschouwd dat indien aan de bedrijfsleiders geen periodieke en regelmatige bezoldigingen in de zin van artikel 195, § 1, tweede lid, worden toegekend, de vennootschap de desbetreffende bijdragen nietemin fiscaal kan aftrekken als bezoldiging (blz. 28); uit die wetsbepaling blijkt duidelijk het tegendeel.

§ 1, eerste lid, 18°

Het zou beter zijn deze bepaling als volgt te stellen :

«18° de voordelen die voor de bezoldigden als bedoeld in artikel 30 voortvloeien uit het te zijnen laste nemen, door de persoon die de bezoldigingen verschuldigd is, van de bijdragen of premies betreffende collectieve of individuele toezeggingen als bedoeld in paragraaf 2, en de uitkeringen gedaan ter uitvoering van die toezeggingen, voorzover die toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te vergoeden».

§ 1, derde lid

Dit lid moet worden ingevoegd in paragraaf 2 van de ontworpen tekst, omdat het, net als paragraaf 2, verband houdt met paragraaf 1, eerste lid, 18°.

Het zou beter zijn dit lid als volgt te stellen :

«De vrijstelling waarin paragraaf 1, eerste lid, 18°, voorziet, is eveneens toepasselijk op de bijdragen en premies die door de werkgever of de vennootschap ten laste worden genomen ten gunste van werknemers of bedrijfsleiders met loopbaanonderbreking of tijdscrediet, met brugpensioen of gepensioneerd of werknemers die naar een andere werkgever of naar een andere vennootschap zijn overgestapt.».

Ontworpen artikel 38, § 2

De streepjes moeten worden vervangen door een onderverdeling in de vorm van 1°, 2°, ... Deze opmerking geldt voor het ontwerp in zijn geheel.

Eerste lid

In de verantwoording van het amendement moet, wat het derde streepje betreft, worden uitgelegd waarom de toezegging uitsluitend voorziet in de uitkering van een rente, veeleer dan van een kapitaal, in geval van een ernstige aandoening.

De Franse tekst van het laatste streepje verschilt van de Nederlandse tekst ervan. In de Franse tekst is immers sprake van

«... de overige personenverzekeringen of toezeggingen van dezelfde aard als de toezeggingen hierboven en die genoemd in paragraaf 1, eerste lid, 16° en 17°, ...» (vertaling).

Het is de Nederlandse versie die overeenstemt met de bedoeling verwoord in de verantwoording van het amendement (blz. 21, punt 4). De Franse tekst moet dus worden aangepast.

C'est par erreur que la justification de l'amendement considère qu'en l'absence de rémunérations périodiques et régulières au sens de l'article 195, § 1er, alinéa 2, allouées aux dirigeants, les cotisations dont il s'agit sont néanmoins déductibles par la société à titre de rémunération (p. 28) : le contraire ressort clairement de cette disposition légale.

§ 1er, alinéa 1er, 18°

Cette disposition serait mieux rédigée comme suit :

«18° les avantages résultant, pour les bénéficiaires de rémunérations visées à l'article 30, de la prise en charge par le débiteur de ces rémunérations, des cotisations ou primes relatives à des engagements collectifs ou individuels visés au paragraphe 2 et les prestations effectuées en exécution de ces engagements pour autant que ceux-ci n'aient pas pour but d'indemniser une perte de revenus.».

§ 1er, alinéa 3

Cet alinéa devrait être inséré dans le paragraphe 2 du texte en projet, car, comme le paragraphe 2, il est relatif au paragraphe 1er, alinéa 1er, 18°.

Il serait mieux rédigé comme suit :

«L'exemption prévue au paragraphe 1er, alinéa 1er, 18°, est également applicable aux cotisations et primes prises en charge par l'employeur ou la société au profit de travailleurs ou dirigeants d'entreprise en interruption de carrière ou en crédit-temps, pré pensionnés, pensionnés ou qui ont changé d'employeur ou de société.».

Article 38, § 2, en projet

Il y a lieu de remplacer les tirets par une numérotation en 1°, 2°, ... La même observation vaut pour l'ensemble du projet.

Alinéa 1er

En ce qui concerne le 3e tiret, la justification de l'amendement devrait expliquer pourquoi l'engagement doit prévoir exclusivement le versement d'une rente en cas d'affection grave, plutôt que d'un capital.

En ce qui concerne le dernier tiret, le texte français diffère du texte néerlandais qui vise (traduction) :

«... les assurances de personnes ou engagements similaires autres que les engagements visés ci-dessus et au § 1er, alinéa 1er, 16° et 17° ...».

C'est la version néerlandaise qui correspond à l'intention indiquée dans la justification de l'amendement (p. 21, point 4). Le texte français doit donc être rectifié.

Het is de Raad van State niet duidelijk waarom in punt b onder het vierde streepje de contracten en toezeggingen uitsluitend mogen voorzien in uitkeringen tijdens de duur van de arbeidsovereenkomst, terwijl volgens de ontworpen paragraaf 1, derde lid, de toezegging kan worden uitgebreid tot gewezen werknemers, ook al zijn ze naar een andere werkgever overgestapt. Die klaarblijkelijke contradictie moet ofwel worden weggewerkt, ofwel verklaard worden in de verantwoording van het amendement.

Tweede lid

Het zou beter zijn de ontworpen paragraaf 2, tweede lid, als volgt te stellen :

«Wat de werknemers en de bedrijfsleiders betreft, wordt het voordeel voortvloeiend uit individuele toezeggingen bedoeld in het vorige lid alleen vrijgesteld indien in de onderneming een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de vooroemde werknemers en bedrijfsleiders of voor een specifieke categorie ervan».

Blijkbaar is het feit dat in de ontworpen tekst de regeling zich beperkt tot de bedrijfsleiders «die niet regelmatig worden bezoldigd overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid, betreft», aan een vergissing te wijten (vergelijk met paragraaf 1, eerste lid, 17°).

Artikel 79-6 (artikel 39, § 2, van het WIB)

De ontworpen paragraaf 2, 2°, zou beter als volgt worden gesteld :

«2° indien ze zijn toegekend krachtens een individueel levensverzekeringscontract dat is gesloten door de belastingplichtige, door de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is of door een derde ten gunste van de belastingplichtige of diens rechtverkrijgenden, op voorwaarde :

a) voor de contracten gesloten door de belastingplichtige of door de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, dat geen enkele premievrijstelling is toegepast en de belastingverminderingen vermeld in de artikelen 145¹, 2° en 145¹⁷, niet zijn verleend;

b) voor de contracten gesloten door een derde ten gunste van de belastingplichtige of diens rechtverkrijgenden, dat de vermelde voordelen niet geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van werkgeversbijdragen of bijdragen die recht geven op de belastingvermindering vermeld in artikel 145¹, 1°.»

Laatstgenoemde voorwaarde lijkt immers alleen van toepassing te zijn in het geval dat een individueel levensverzekeringscontract is gesloten door de werkgever (of door de vennootschap wanneer het gaat om een bedrijfsleider), terwijl de overige voorwaarden in de ontworpen bepaling betrekking hebben op de gevallen waarin het individuele levensverzekeringscontract is gesloten door de belastingplichtige of door de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is.

En ce qui concerne le b du 4e tiret, le Conseil d'Etat n'aperçoit pas pourquoi les contrats et engagements ne peuvent prévoir que des versements pendant la durée du contrat de travail, alors que l'alinéa 3 du paragraphe 1er en projet permet d'étendre l'engagement à d'anciens travailleurs, même s'ils ont changé d'employeur. Cette appa-rente contradiction devrait être, soit éliminée, soit expliquée dans la justification de l'amendement.

Alinéa 2

L'alinéa 2 du paragraphe 2 en projet serait mieux rédigé comme suit :

«En ce qui concerne les travailleurs et les dirigeants d'entreprise, l'avan-tage résultant d'engagements individuels visés à l'alinéa précédent n'est exonéré que s'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière uniforme et non discriminatoire aux travailleurs et aux dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.».

Il semble que, dans le texte en projet, la limitation aux dirigeants d'entre-prise «qui ne sont pas rémunérés régulièrement conformément aux dispositions de l'arti-cle 195, § 1er, alinéa 2° résulte d'une erreur (comparer avec le paragraphe 1er, alinéa 1er, 17°).

Article 79-6 (article 39, § 2, du CIR)

Le paragraphe 2, 2°, en projet serait mieux rédigé comme suit :

«2° lorsqu'ils sont alloués en vertu d'un contrat individuel d'assurance-vie conclu par le contribuable, par la personne dont celui-ci est l'ayant-droit ou par un tiers en faveur du contribuable ou de ses ayants-droit, à condition :

a) en ce qui concerne les contrats conclus par le contribuable ou par la personne dont celui-ci est l'ayant-droit, qu'aucune exonération des primes n'ait été appliquée et que les réductions d'impôt prévues aux articles 145¹, 2° et 145¹⁷, 1° n'aient pas été accordées;

b) en ce qui concerne les contrats conclus par un tiers en faveur du contribuable ou de ses ayants-droit, que les avantages prévus n'aient pas été constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations patronales ou de cotisations donnant droit à la réduction d'impôt prévue à l'article 145¹, 1°.».

Cette dernière condition paraît ne s'appliquer, en effet, qu'au cas d'un contrat d'assurance-vie individuelle conclu par l'employeur (ou par la société s'il s'agit d'un dirigeant d'entre-prise), tandis que les autres conditions du texte en projet concernent les cas où le contrat d'assurance-vie individuelle est conclu par le contribuable ou par la personne dont celui-ci est l'ayant-droit.

De voorwaarde die aan de vrijstelling is verbonden wanneer het contract door de werkgever of door de vennootschap is gesloten, is van dien aard dat het de Raad van State niet duidelijk is in welk geval de vrijstelling nog van toepassing is. In de verantwoording van het amendement zou daaromtrent uitleg moeten worden verschafft.

Artikel 79-7 (artikel 40 van het WIB)

Deelnemingen in de winst die verbonden is aan levensverzekeringscontracten zijn krachtens artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (onder voorbehoud van de vrijstellingen vermeld in artikel 183quinquies) onderworpen aan een met het zegel gelijkgestelde taks.

Artikel 40 van het WIB moet voorkomen dat die deelnemingen in de winst bovendien onderworpen worden aan de inkomenstbelasting.

Artikel 79-7 van het ontwerp heeft tot doel de werkingsfeer van die bepaling van het WIB te verruimen.

De vraag rijst of de zelfs aldus gewijzigde bepaling alle gevallen van dubbele belasting voorkomt: de vrijstelling lijkt niet toepasselijk op de aanvullende verzekeringen die voorzorginstellingen met zelfstandigen sluiten.

Bovendien lijkt het begrip «levensverzekeringscontract», dat in de huidige tekst voorkomt, ook te slaan op de «aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a», zodat het de Raad van State niet duidelijk is wat het nut van het tweede streepje is.

Hoe dan ook zou het verkieslijker zijn dat de ontworpen bepaling wordt geredigeerd op basis van de huidige tekst :

«Deelnemingen in de winst ter zake van (...) zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig met de uit die contracten of toeziendingen voortvloeiende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopwaarden worden vereffend.

Onder deelnemingen in de winst worden de deelnemingen verstaan omschreven in artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, zelfs als die krachtens artikel 183quinquies vrijgesteld zijn van de taks.».

Artikel 79-8 (artikel 52 van het WIB)

De redactie van de punten a) en b) van artikel 52, 3°, is overgenomen uit de redactie van onderdeel 3° van de huidige tekst van artikel 52.

Die redactie zou beter als volgt worden gewijzigd :

«3° de bezoldigingen van de personeelsleden en de volgende ermee verband houdende kosten :

La condition à laquelle l'exonération est subordonnée dans le cas où le contrat est conclu par l'employeur ou par la société est telle que le Conseil d'Etat n'aperçoit pas dans quel cas l'exonération s'applique encore. La justification de l'amendement devrait contenir une explication à cet égard.

Article 79-7 (article 40 du CIR)

Les participations aux bénéfices attachées à des contrats d'assurance-vie sont soumises à une taxe assimilée au timbre en vertu de l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre (sous réserve des exemptions prévues à l'article 183quinquies).

L'article 40 du CIR a pour objet d'éviter que ces participations aux bénéfices soient, en outre, soumises à un impôt sur les revenus.

L'article 79-7 du projet tend à étendre le champ d'application de cette disposition du CIR.

On peut se demander si, même ainsi modifié, le texte prévient tous les cas de double imposition : l'exonération ne paraît pas applicable aux assurances complémentaires conclues par des institutions de prévoyance avec des indépendants.

Par ailleurs, la notion de «contrats d'assurance-vie», qui figure dans le texte actuel, paraît englober les «assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a», de sorte que le Conseil d'Etat n'aperçoit pas l'utilité du second tiret.

Quoi qu'il en soit, il serait préférable de rédiger le texte en projet en s'inspirant du texte actuel :

«Les participations aux bénéfices attachées à (1/4) sont exonérées, pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions, rentes, capitaux ou valeurs de rachat desdits contrats ou engagements.

Par participations aux bénéfices, on entend celles définies à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre, même si elles sont exemptées de la taxe en vertu de l'article 183quinquies.».

Article 79-8 (article 52 du CIR)

La rédaction des litteras a et b de l'article 52, 3°, est héritée de la rédaction du 3° du texte actuel de l'article 52.

Elle gagnerait à être modifiée comme suit :

«3° les rémunérations des membres du personnel et les frais connexes suivants :

- a) de wettelijk verschuldigde sociale lasten;
- b) de werkgeversbijdragen en -premies gestort ter uitvoering van (... voorts zoals in het ontwerp);
- c) de bijdragen inzake sociale verzekering of voorzorg die in punt b) hierboven niet worden genoemd en die verschuldigd zijn krachtens contractuele verplichtingen.»

Onder het laatste streepje van het ontworpen punt b) moeten ofwel de haakjes, ofwel de daartussen vermelde woorden vervallen.

Artikel 79-9 (artikel 53 van het WIB)

Artikel 53, 20°

In het ontworpen artikel 53, 20°, wordt de aftrek van de werkgeversbijdragen en -premies die zijn gestort ter uitvoering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen ten gunste van werknemers beperkt tot een bedrag van 1.525 euro per jaar.

In de verantwoording van het amendement wordt in dat verband alleen vermeld dat de Regering dat zo beslist heeft (blz. 38). Om die belangrijke hervorming te verantwoorden, zouden echter de redenen van die beslissing moeten worden vermeld.

Doordat de ontworpen bepaling de toepassing van de nieuwe regel tot de werknemers beperkt, met uitsluiting van de bedrijfsleiders, lijkt ze niet in overeenstemming met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel.

Artikel 53, 21°

Bij de ontworpen bepaling wordt in artikel 53 van het WIB een onderdeel 21° ingevoegd dat bepaalt dat de werkgever de vergoedingen die hij aan zijn personeelsleden uitkeert tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid niet kan aftrekken als beroepskosten.

In de verantwoording van het amendement wordt die nieuwe regel nergens uitgelegd.

Die nieuwe regel lijkt tot een dubbele belasting te kunnen leiden, aangezien de vergoedingen in kwestie krachtens artikel 34, § 1, 1°bis, zouden kunnen worden belast bij de beginstigde ervan.

Wat de vorm betreft, moeten de haakjes vervallen : er moet worden verwezen naar de werkgever of gewezen werkgever en naar de personeelsleden of gewezen personeelsleden.

Artikel 79-10 (artikel 59 van het WIB)

Het ontworpen artikel 59 van het WIB bevat de voorwaarden en beperkingen voor de aftrek van de in artikel 52, 3°, b, bedoelde werkgeversbijdragen en -premies als beroepskosten.

- a) les charges sociales légalement dues;
- b) les cotisations et primes patronales versées en exécution (... la suite comme au projet);
- c) les cotisations d'assurance ou de prévoyance sociale non visées au b) et dues en vertu d'obligations contractuelles.».

Dans le dernier tiret du littera b en projet, il faut supprimer soit les parenthèses, soit les mots qui y figurent.

Article 79-9 (article 53 du CIR)

Article 53, 20°

L'article 53, 20°, en projet, limite la déduction des cotisations et primes patronales versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire en faveur de travailleurs à un montant de 1.525 euros par an.

La justification de l'amendement se borne à indiquer, à cet égard, que telle est la décision du Gouvernement (p. 38). Ce sont les motifs de cette décision qu'il faudrait indiquer pour justifier cette importante réforme.

En limitant l'application de la nouvelle règle aux travailleurs, à l'exclusion des dirigeants d'entreprise, le texte en projet ne paraît pas conforme au principe constitutionnel d'égalité.

Article 53, 21°

Le texte en projet ajoute à l'article 53 du CIR un 21° qui exclut la déduction à titre de frais professionnels de l'employeur de l'indemnité qu'il verse à un membre de son personnel à titre de réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail.

La justification de l'amendement ne contient aucune explication de cette règle nouvelle.

Celle-ci paraît de nature à créer une double imposition, puisque les indemnités en question pourraient être taxées chez le bénéficiaire en vertu de l'article 34, § 1er, 1°bis.

Au point de vue de la forme, les parenthèses doivent être supprimées : il faut viser l'employeur ou l'ancien employeur et les membres ou anciens membres du personnel.

Article 79-10 (article 59 du CIR)

L'article 59 du CIR en projet énonce les conditions et limites de la déduction à titre de frais professionnels des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b.

De bepaling zou duidelijker zijn, als ze als volgt was gesteld :

«§ 1. De werkgeversbijdragen en -premies bedoeld in artikel 52, 3°, b, kunnen slechts als beroepskosten worden afgetrokken onder de volgende voorwaarden en binnen de volgende perken :

1° ze moeten definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorginstelling⁽³⁾;

2° de wettelijke en bovenwettelijke uitkeringen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan 80 % van de laatste normale brutojaarbezoldiging en moeten worden berekend op basis van de normale duur van een beroepswerkzaamheid;

3° de wettelijke en aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan de normale brutojaarbezoldiging;

4° de werkgever moet de bewijsstukken overleggen in de vorm en binnen de termijnen die de Koning bepaalt.

§ 2. Een indexering van de renten genoemd in § 1, 2° en 3°, is toegestaan.

§ 3. De begrenzing genoemd in § 1, 3°, wordt enerzijds toegepast (... voorts zoals in het ontworpen tweede lid, waarin ofwel de haakjes, ofwel de woorddelen «arbeids» en «beroeps» moeten vervallen).

§ 4. Voor de werkgeversbijdragen en -premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen, moet de begrenzing tot 80 %, genoemd in § 1, 2°, worden beoordeeld (... voorts zoals in het ontworpen derde lid, waarbij ofwel de haakjes, ofwel de daartussen geplaatste woorddelen moeten vervallen).

§ 5. De Koning bepaalt wat onder «normale brutojaarbezoldiging», «laatste normale brutojaarbezoldiging» en «normale duur van een beroepswerkzaamheid» in de zin van § 1, 2° en 3°, moet worden verstaan.

Hij bepaalt de perken waarbinnen voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in § 1, 1°, wordt geëist.».

De woorden «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet» moeten ook gebruikt worden in het ontworpen artikel 145³, laatste lid (artikel 79-12 van het ontwerp).

⁽³⁾ De woorden «ter uitvoering van de in dat artikel vermelde toezeggingen of verzekeringsovereenkomsten» zijn overbodig. In verband met die eerste voorwaarde, zie verderop, de opmerking over artikel 79-12 (artikel 145³ van het WIB).

Le texte serait plus clair s'il était formulé de la manière suivante :

«§ 1er. Les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, ne sont déductibles à titre de frais professionnels qu'aux conditions et dans les limites suivantes :

1° il faut qu'elles soient versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies en Belgique⁽³⁾;

2° les prestations légales et extra-légales en cas de retraite, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent dépasser 80 % de la dernière rémunération brute annuelle normale et doivent tenir compte d'une durée normale d'activité professionnelle;

3° les prestations légales et complémentaires en cas d'incapacité de travail, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent excéder la rémunération brute annuelle normale;

4° l'employeur doit produire les éléments justificatifs dans les formes et les délais déterminés par le Roi.

§ 2. Une indexation des rentes visées au § 1er, 2° et 3°, est permise.

§ 3. La limite visée au § 1er, 3°, s'applique, d'une part (... la suite comme à l'alinéa 2 en projet, dans laquelle il y a lieu de supprimer soit les parenthèses, soit les termes «du travail» et «professionnelle»).

§ 4. En ce qui concerne les cotisations et primes patronales relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pension complémentaire, la limite de 80 % visée au § 1er, 2°, doit s'apprécier (... la suite comme à l'alinéa 3, en projet, en supprimant soit les parenthèses, soit les termes qui y figurent).

§ 5. Le Roi définit ce qu'il faut entendre par «rémunération brute annuelle normale», «dernière rémunération brute annuelle normale» et «durée normale d'activité professionnelle» au sens du § 1er, 2° et 3°.

Il détermine les limites dans lesquelles des avances sur prestations, la mise en gage des droits à la pension pour sûreté d'un emprunt et l'affectation de la valeur de rachat à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne font pas obstacle au caractère définitif du versement des cotisations et primes requis par le § 1er, 1°.».

Les termes «affectation de la valeur de rachat à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire» doivent également être utilisés au dernier alinéa de l'article 145³ en projet (article 79-12 du projet).

⁽³⁾ Les termes «en exécution d'engagements ou de contrats d'assurance visés à l'article précité» sont superflus. Sur cette première condition, voir infra, l'observation formulée au sujet de l'article 79-12 (article 145³ du CIR).

Artikel 79-11 (artikel 145¹ van het WIB)

In dit advies wordt een andere redactie voor artikel 34, § 1, voorgesteld. Als die wordt aanvaard, zou het beter zijn de ontworpen tekst als volgt te stellen :

«1° als in artikel 34, § 1, 3° en 4°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die betaald worden door de werkgever via inhouding op de bezoldigingen van de werknemer of door de vennootschap via inhouding op de bezoldigingen van de bedrijfsleider met wie geen arbeidsovereenkomst is gesloten.».

Artikel 79-12 (artikel 145³ van het WIB)

1. Net zoals artikel 59 van het WIB bepaalt dat werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood als beroepskosten kunnen worden afgetrokken op voorwaarde dat die bijdragen worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of instelling voor sociale voorzieningen, zo verbindt artikel 145³ van het WIB dezelfde voorwaarde aan de belastingvermindering betreffende de persoonlijke bijdragen voor zulke verzekeringen.

In de bepalingen van de ontworpen artikelen 59 en 145³ wordt die voorwaarde behouden.

Wat artikel 59 van het WIB betreft, heeft het Hof van Justitie in arrest Bachmann van 28 januari 1992⁽⁴⁾ geoordeeld dat die voorwaarde niet strijdig is met het communautaire recht wegens het directe verband dat in de Belgische wetgeving wordt gelegd tussen de mogelijkheid om bijdragen af te trekken en het belastbare karakter van de bedragen die door de verzekeraars zijn gestort: de voorwaarde gesteld in artikel 59 zou dus als noodzakelijk kunnen worden beschouwd voor de coherentie van het Belgische belastingstelsel.

Die verantwoording lijkt evenwel niet op te gaan voor artikel 145³. Bij groepsverzekeringen zijn de pensioenen of de daarmee gelijkgestelde kapitalen immers belastbaar, zelfs als de premies geen aanleiding hebben gegeven tot een werkelijke belastingvermindering⁽⁵⁾. Aangezien die voorwaarde niet kan worden gewettigd door de coherentie van het belastingstelsel, is ze echter zeker strijdig met het communautaire recht⁽⁶⁾.

In een mededeling van 19 april 2001 betreffende de opheffing van fiscale barrières voor grensoverschrijdende bedrijfspensioenregelingen (COM(2001)214) heeft de Europese Commissie daarenboven onderstreept dat nationale regels die de aftrekbaarheid van bijdragen voor aanvullende pensioenen (of belastingverminderingen) afhankelijk stellen van de voorwaarde dat die bijdragen aan een op het nationale grondgebied gevestigde pensioeninstelling worden betaald, in strijd zijn met de bepalingen van het Verdrag van Rome.

⁽⁴⁾ J.D.F., 1992, blz. 343, met bespreking door M. Dassesse, blz. 321.

⁽⁵⁾ Antwoord van de Minister van Financiën op parlementaire vraag nr. 70 van 30 april 1992, Bull. Bel., 1992, blz. 3.423.

⁽⁶⁾ Zie arrest van het Hof van Justitie nr. C-136/00 van 3 oktober 2002 in de zaak Danner.

Article 79-11 (article 145¹ du CIR)

Si la rédaction de l'article 34, § 1er, proposée, dans le présent avis est admise, le texte en projet serait mieux rédigé comme suit :

«1° à titre de cotisations et primes personnelles visées à l'article 34, § 1er, 3e et 4e, payées à l'intervention de l'employeur par voie de retenue sur les rémunérations du travailleur, ou à l'intervention de la société par voie de retenue sur les rémunérations du dirigeant d'entreprise qui n'est pas dans les liens d'un contrat de travail.».

Article 79-12 (article 145³ du CIR)

1. De même que l'article 59 du CIR subordonne la déduction à titre de frais professionnels des cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré à la condition que ces cotisations soient versées à une société d'assurance ou à un établissement de prévoyance sociale établis en Belgique, de même l'article 145³ du CIR subordonne la réduction d'impôt relative aux cotisations personnelles de telles assurances à cette condition.

Les dispositions des articles 59 et 145³ en projet maintiennent cette condition.

En ce qui concerne l'article 59 du CIR, la Cour de justice a considéré, dans l'arrêt Bachmann du 28 janvier 1992⁽⁴⁾, que cette condition n'était pas contraire au droit communautaire en raison du lien direct que la législation belge crée entre la faculté de déduire des cotisations et le caractère imposable des sommes versées par les assureurs : la condition édictée par l'article 59 pouvait donc être considérée comme nécessaire pour assurer la cohérence du système fiscal belge.

Cependant, il ne semble pas que cette justification puisse être retenue en ce qui concerne l'article 145³. En effet, en matière d'assurance de groupe, les pensions ou capitaux en tenant lieu sont imposables même si les primes n'ont pas donné lieu à une réduction effective d'impôt⁽⁵⁾. Or, à défaut de pouvoir être justifiée par la cohérence du régime fiscal, cette condition est certainement contraire au droit communautaire⁽⁶⁾.

Par ailleurs, par une communication du 19 avril 2001 relative à l'élimination des entraves fiscales à la fourniture transfrontalière des retraites professionnelles (COM (2001) 214), la Commission européenne a souligné que les règles nationales qui subordonnent la déductibilité des cotisations de pension complémentaire (ou les réductions d'impôt) à la condition que ces cotisations soient versées à un organisme de pension établi sur le territoire national sont contraires aux dispositions du Traité de Rome.

⁽⁴⁾ J.D.F., 1992, p. 343, avec l'étude M. Dassesse, p. 321.

⁽⁵⁾ Réponse du Ministre des Finances à la question parlementaire n° 70 du 30 avril 1992, B.C. 1992, p. 3.279.

⁽⁶⁾ Voir arrêt de la Cour de justice n° C-136/00 du 3 octobre 2002 en cause Danner.

Wat in het bijzonder werknemers betreft die door hun werkgever op tijdelijke basis naar een andere lidstaat zijn gedetacheerd en die bijdragen moeten blijven betalen aan de pensioeninstelling van hun werkgever onder een regeling die fiscaal erkend is in hun land van herkomst, mag het gastland de fiscale aftrek van de aan de buitenlandse regeling gestorte bijdragen niet weigeren.

Het ontworpen artikel 145³ moet dus zodanig worden gewijzigd dat het in overeenstemming is met die vereiste van het communautaire recht.

De steller van het ontwerp heeft trouwens aan die vereiste gedacht in verband met de sociale wetgeving: artikel 80 van het ontwerp van wet AP bepaalt dat titel II, betreffende de aanvullende pensioenen, niet van toepassing is op de pensioentoezeggingen betreffende de in België gedetacheerde werknemers in de zin van de bepalingen van titel II van de verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen. Op die manier wordt het ontwerp in overeenstemming gebracht met richtlijn 98/49/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de bescherming van de rechten op aanvullend pensioen van gedetacheerde werknemers, waarbij deze werknemers het recht wordt gewaarborgd om de regeling te behouden die ze in hun land van herkomst genoten.

2. Voorts moet de ontworpen bepaling worden aangepast aan de wijzigingen die worden aangebracht in het ontworpen artikel 59 waarnaar wordt verwezen.

Wat de beperking tot 1.500 euro per jaar betreft, wordt verwezen naar de opmerking over artikel 53, 20°.

Artikel 79-14 (artikel 169 van het WIB)

Volgens artikel 27, § 2, van het ontwerp van wet AP

«(mogen) voorschotten op prestaties en inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening (...) slechts worden toegestaan om de aangeslotene in staat te stellen op het grondgebied van de Europese Unie onroerende goederen die belastbare inkomsten opbrengen te verwerven, te bouwen, te verbeteren, te herstellen of te verbouwen. (...).».

Zoals in de verantwoording van het amendement wordt onderstreept, is de bepaling die wordt ingevoegd in artikel 169, tweede lid, van het WIB restrictiever: de gunstige belastingregeling beperkt zich tot de gevallen waarin de voorschotten op prestaties of de leningen toegekend zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, ... «van de in België gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden».

Volgens de verantwoording van het amendement is die beperking bedoeld om inzonderheid de gezinswoning te voorzien.

En ce qui concerne particulièrement les travailleurs détachés temporairement par leur employeur dans un autre Etat membre et qui sont tenus de continuer à cotiser auprès de l'organisme de pension de leur employeur à un régime ayant reçu l'agrément fiscal dans leur pays de l'origine, l'Etat membre d'accueil ne peut refuser d'accorder la déduction fiscale des cotisations versées au régime étranger.

Il conviendrait donc que l'article 145³ en projet soit adapté pour le rendre conforme à cette exigence du droit communautaire.

Cette exigence n'a d'ailleurs pas échappé à l'auteur du projet en ce qui concerne la législation sociale : l'article 80 du projet de loi P.C. prévoit que le titre II, relatif aux pensions complémentaires, ne s'applique pas aux engagements de pension concernant les travailleurs détachés en Belgique au sens des dispositions du titre II du règlement (CEE) n° 1408/71 du Conseil du 14 juin 1971 relatif à l'application des régimes de sécurité sociale aux travailleurs salariés et à leur famille qui se déplacent à l'intérieur de la Communauté. En cela, le projet se conforme à la directive 98/49/CE du Conseil du 29 juin 1998 relative à la sauvegarde des droits à pension complémentaire des travailleurs détachés, qui garantit à ceux-ci le droit de rester affiliés au régime dont ils jouissaient dans leur pays d'origine.

2. Pour le surplus, le texte de la disposition en projet doit être adapté en fonction des modifications apportées à l'article 59 en projet auquel il se réfère.

En ce qui concerne la limite de 1.500 euros par an, il est renvoyé à l'observation formulée à propos de l'article 53, 20°.

Article 79-14 (article 169 du CIR)

Selon l'article 27, § 2, du projet de loi P.C.,

«§ 2. Les avances sur prestations et les mises en gage de droits de pension consenties pour garantir un prêt ne peuvent être admises que pour permettre à l'affilié d'acquérir, de construire, d'améliorer, de réparer ou de transformer des biens immobiliers situés sur le territoire de l'Union européenne et productifs de revenus imposables ...».

Comme le souligne la justification de l'amendement, la disposition introduite dans l'alinéa 2 de l'article 169 du CIR est plus restrictive : le régime fiscal favorable se limite aux cas où les avances sur prestations ou les prêts ont été accordés en vue de la construction, de l'acquisition, de la transformation ¼ «de la seule habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie du ménage».

Selon la justification de l'amendement, cette restriction tend à favoriser en particulier l'habitation familiale.

In die verantwoording wordt niet uitgelegd waarom gezinswoningen van niet-ingezeten werknemers die in België tewerkgesteld zijn, worden uitgesloten.

Artikel 79-15 (artikel 171 van het WIB)

1. Opmerkingen over het hele artikel 171 van het WIB.

In het ontwerp worden aan artikel 171 van het WIB, dat al zeer ingewikkeld is, nog bepalingen toegevoegd die de lezing ervan nog moeilijker maken.

Artikel 171, dat via opeenvolgende wetten tot stand kwam, vermeldt in onderdeel 1° de gevallen waarin een belastingvoet van 33 % geldt, in onderdeel 2° de gevallen waarin een belastingvoet van 10 % geldt, in onderdeel 3° de gevallen waarin een belastingvoet van 25 % geldt, in onderdeel 3°bis de gevallen waarin een belastingvoet van 20 % geldt, in onderdeel 3°ter de gevallen waarin een belastingvoet van 15,20 of 25 % geldt, in onderdeel 5° een gemiddelde aanslagvoet en in onderdeel 6° een andere gemiddelde aanslagvoet. Die aanslagvoeten hebben betrekking op ongelijksoortige inkomsten.

Die erg lange opsomming wordt geacht één zin te vormen die bovendien nog wordt onderbroken door andere zinnen.

Het ontwerp zou een gelegenheid zijn om het hele artikel te herschrijven en er een coherent en begrijpelijk geheel van te maken.

In die optiek wordt voorgesteld om de tekst in paragrafen in te delen en de inkomsten die in aanmerking komen voor een verlaagde aanslagvoet te behandelen per categorie, naargelang van de aard van de inkomsten.

Paragraaf 1 zou als volgt moeten worden gesteld :

«§ 1. In afwijking van de artikelen 130 tot 168 zijn de in dit artikel genoemde inkomsten afzonderlijk belastbaar tegen de aanslagvoeten bepaald in de §§ 2 tot 6, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de bovenvermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten.».

De volgende paragrafen zouden dan handelen over de verschillende inkomstencategorieën :

«§ 2. Dividenden en vergoedingen voor ontbrekende coupon.» (Onder dat opschrift zouden de onderdelen 3°, 3°bis en 3°ter van de huidige tekst worden overgenomen).

«§ 3. Meerwaarden en vergoedingen die zijn verkregen als compensatie voor een werkvermindering.» (Onder die rubriek zouden de onderdelen 1°, c, en 4°, a en b, worden gegroepeerd).

«§ 4. Diverse inkomsten.» (Onder die rubriek zouden de onderdelen 1°, a en b, en 4°, c, d en e, worden gegroepeerd).

Cette justification n'explique pas que soient exclues les habitations familiales des travailleurs non-résidents occupés en Belgique.

Article 79-15 (article 171 du CIR)

1. Observations sur l'ensemble de l'article 171 du CIR

Le projet ajoute à l'article 171 du CIR, qui constitue déjà un dédale, des dispositions supplémentaires qui en rendront la lecture encore plus malaisée.

Formé par apports de lois successives, l'article 171 vise, au 1°, les cas d'application du taux de 33 %, au 2°, les cas d'application du taux de 10 %, au 3°, les cas d'application du taux de 25 %, au 3°bis, les cas d'application du taux de 20 %, au 3°ter, les cas d'application d'un taux de 15,20 ou de 25 %, au 5°, un taux moyen, au 6°, un autre taux moyen. Ces taux concernent des revenus hétéroclites.

Cette très longue énumération est censée former une seule phrase, entrecoupée, de surcroît, d'autres phrases.

Le projet serait l'occasion de remanier l'ensemble de l'article de manière à le rendre cohérent et accessible.

A cette fin, il est proposé de diviser le texte en paragraphes et de traiter les revenus bénéficiant de taux réduits par catégorie, selon leur nature.

Le paragraphe 1er serait rédigé comme suit :

«§ 1er. Par dérogation aux articles 130 à 168, les revenus visés dans le présent article sont imposables distinctement, aux taux indiqués aux §§ 2 à 6, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables.».

Les paragraphes suivants seraient consacrés aux différentes catégories de revenus :

«§ 2. Dividendes et indemnités pour coupon manquant.» (Sous ce titre seraient repris les 3°, 3°bis et 3°ter du texte actuel).

«§ 3. Plus-values et indemnités obtenues en compensation d'une réduction d'activité.» (Sous cette rubrique seraient regroupés le 1°, c, et le 4°, a et b).

«§ 4. Revenus divers.» (Sous cette rubrique seraient regroupés le 1°, a et b, et le 4°, c, d et e).

«§ 5. Kapitalen en afkoopwaarden van levensverzekeringen, pensioensparen.» (Onder die rubriek zouden de bepalingen worden gegroepeerd over de materie die wordt behandeld in het hier onderzochte ontwerp).

«§ 6. Beroepsinkomsten die belastbaar zijn tegen een gemiddelde aanslagvoet.» (Onder die rubriek zouden de onderdelen 5° en 6° van het artikel komen).

2. Opmerkingen over de ontworpen bepalingen waarbij artikel 171 van het WIB wordt gewijzigd.

In de hierna volgende opmerkingen wordt gewerkt op basis van de huidige structuur van artikel 171, 1°, maar in de veronderstelling dat de hierboven voorgestelde wijzigingen van het ontworpen artikel 34 worden aangenomen.

Artikel 171, 1°

1. Artikel 171, 1°, h, zou als volgt kunnen worden vereenvoudigd, gesteld dat het ontworpen artikel 34 overeenkomstig dit advies wordt gewijzigd :

«h) de kapitalen die inkomsten vormen als bedoeld in artikel 34, § 1, 5°, tenzij ze worden toegekend aan bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, die het statuut van zelfstandige hebben en onder artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen vallen.».

Er hoeft niet te worden vermeld dat die bepaling afwijkt van artikel 171, 4°, f, want die bepaling heeft alleen betrekking op de kapitalen die gevormd worden door bijdragen of premies.

2. In het geval van bedrijfsleiders die een opdracht als bestuurder of zaakvoerder van een vennootschap uitoefenen en tegelijk een arbeidsovereenkomst hebben, is het mogelijk dat die overeenkomst afloopt wanneer ze bijvoorbeeld de leeftijd van zestig jaar hebben bereikt, dat de vennootschap hen op dat ogenblik het hen beloofde pensioenkapitaal uitkeert, maar dat de betrokkenen een opdracht als bezoldigd bestuurder of zaakvoerder blijven uitoefenen. De vraag rijst of het attractiebeginsel voor de ambten van bestuurder of zaakvoerder, dat impliciet wordt gehuldigd in artikel 32, eerste lid, van het WIB, sinds de wijziging ervan bij de wet van 4 mei 1999, geen beletsel dreigt te vormen voor de toepassing van de afzonderlijke belasting tegen een aanslagvoet van 16,5 %.

De Minister van Financiën heeft in een antwoord op een parlementaire vraag aangegeven dat die vraag negatief moet worden beantwoord wanneer aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan ⁽⁷⁾. Het zou wenselijk zijn dat die precisering wordt vermeld in de tekst van artikel 32 van het WIB, wat bovendien een gelegenheid zou zijn om rekening te houden met de gedeeltelijke nietigverklaring van die bepaling bij arrest van het Arbitragehof nr. 120/2001 van 10 oktober 2001 betreffende gratis uitgeoefende opdrachten als bestuurder of zaakvoerder.

⁽⁷⁾ Antwoord op vraag nr. 297, Bull. Vragen en Antwoorden, 2000-2001, nr. 48, blz. 5.646-5.648.

«§ 5. Capitaux et valeurs de rachat d'assurances-vie, épargne-pension.» (Sous cette rubrique seraient regroupées les dispositions intéressant la matière qui fait l'objet du projet ici examiné).

«§ 6. Revenus professionnels imposables à un taux moyen.» (Sous cette rubrique figureraient les 5° et 6° de l'article).

2. Observations sur les dispositions en projet qui modifient l'article 171 du CIR.

Dans les observations qui suivent, on s'en tiendra à la structure actuelle de l'article 171 , 1°, mais on supposera que les modifications de l'article 34 en projet proposées plus haut, sont adoptées.

Article 171, 1°

1. L'article 171, 1°, h, serait plus simplement rédigé comme suit, à supposer que l'article 34 en projet soit amendé conformément au présent avis.

«h) les capitaux constituant des revenus visés à l'article 34, § 1er, 5°, sauf s'ils sont attribués à des dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont le statut de travailleurs indépendants et sont régis par l'article 3, § 1er, alinéa 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants».

Il n'y a pas lieu d'indiquer que cette disposition déroge à l'article 171, 4°, f, car cette disposition ne vise que les capitaux constitués par des cotisations ou primes.

2. En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise qui exercent un mandat d'administrateur ou de gérant de société tout en étant dans les liens d'un contrat de travail, il arrive que ce contrat prenne fin lorsqu'ils atteignent, par exemple, l'âge de 60 ans, que la société leur verse à ce moment le capital-pension qu'elle leur a promis, mais qu'ils conservent un mandat d'administrateur ou de gérant rémunéré. La question se pose de savoir si le principe d'attraction des fonctions d'administrateur ou de gérant, consacré implicitement par l'article 32, alinéa 1er, du CIR, depuis sa modification par la loi du 4 mai 1999, ne risque pas de compromettre l'application de la taxation distincte au taux de 16,5 %.

Le Ministre des Finances a indiqué, dans une réponse à une question parlementaire, que cette question appelait une réponse négative lorsque certaines conditions sont réunies ⁽⁷⁾. Il serait souhaitable que cette précision soit apportée dans le texte de l'article 32 du CIR, ce qui serait par ailleurs l'occasion de tenir compte de l'annulation partielle de cette disposition par l'arrêt de la Cour d'arbitrage n° 120/2001 du 10 octobre 2001 en ce qui concerne les mandats d'administrateur ou de gérant exercés à titre gratuit.

⁽⁷⁾ Réponse à la question n° 297, Bull. Questions et réponses, 2000-2001, n° 48, pp. 5.646 à 5.648.

3. Aangezien artikel 171, 1°, e, in het ontwerp wordt opgeheven, dienen de punten f, g en h te worden vernummerd.

In de verantwoording van het amendement wordt bovendien gewag gemaakt van een punt i dat niet in de tekst voorkomt.

Artikel 171, 2°, d

Naar aanleiding van een vraag die de Raad van State heeft gesteld over artikel 515quater, merkt de gemachtigde van de minister op dat het ontwerp van amendementen een leemte bevat wat artikel 171, 2°, d, en 4°, f, betreft, namelijk :

«1° à l'article 171, 2°, d, CIR 92, il faut ajouter comme circonstance donnant droit à une taxation distincte l'expiration normale du contrat. Ceci est nécessaire pour les engagements individuels qui viennent d'être ajoutés dans le texte;

2° en ce qui concerne ces mêmes engagements individuels, il faut insérer, à l'article 171, 2°, d et 4°, f, CIR 92, les mots «visé à la loi du ... relative aux pensions complémentaires» entre les mots «d'un engagement individuel de pension complémentaire» et les mots «lorsque» :».

Gezien deze rechting zou het beter zijn het eerste deel van deze bepaling, waarin de huidige tekst wordt overgenomen, als volgt te stellen :

«d. kapitalen en afkoopwaarden van de levensverzekeringscontracten bedoeld in artikel 145¹, 2°, indien die kapitalen vereffend worden bij overlijden van de verzekerde of bij het normale verstrijken van het contract, of indien die afkoopwaarden vereffend worden in één van de 5 jaren die aan het normale verstrijken van het contract voorafgaan, voorzover die kapitalen en afkoopwaarden niet dienen voor de wedersamenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening.».

Het vervolg van punt d, dat bij het ontwerp aan de huidige regeling wordt toegevoegd, zou beter thuisoren in een nieuw afzonderlijk punt, aangezien het geen betrekking heeft op de levensverzekeringscontracten bedoeld in artikel 145¹, 2°, maar op de individuele aanvullende pensioentoezeggingen gedaan door de werkgever aan zijn werknemer of door de vennootschap aan een bedrijfsleider ervan. Er lijkt in dat geval geen sprake te kunnen zijn van afkoopwaarde. Geldt de aanslagvoet van 10 % in dat geval niet alleen voor de gevallen van overlijden en van het normale verstrijken van het contract ? Dat behoort verduidelijkt te worden.

Artikel 171, 4°, f

Indien de voorgestelde wijziging van artikel 34, § 1, wordt goedgekeurd, zou deze bepaling moeten verwijzen naar de kapitalen en afkoopwaarden die de inkomsten vormen bedoeld in artikel 34, § 1, 3° en 4°.

3. Etant donné que le projet abroge l'article 171, 1°, e, il conviendrait que l'énumération des litteras f, g, h, soit modifiée.

La justification de l'amendement fait par ailleurs état d'un littera i qui n'existe pas dans le texte.

Article 171, 2°, d

A la suite d'une question posée par le Conseil d'Etat au sujet de l'article 515quater, le délégué du ministre relève que le projet d'amendements comporte une lacune en ce qui concerne l'article 171, 2°, d, et 4°, f, à savoir :

«1° à l'article 171, 2°, d, CIR 92, il faut ajouter comme circonstance donnant droit à une taxation distincte l'expiration normale du contrat. Ceci est nécessaire pour les engagements individuels qui viennent d'être ajoutés dans le texte;

2° en ce qui concerne ces mêmes engagements individuels, il faut insérer, à l'article 171, 2°, d et 4°, f, CIR 92, les mots «visé à la loi du ... relative aux pensions complémentaires» entre les mots «d'un engagement individuel de pension complémentaire» et les mots «lorsque» :».

Compte tenu de cette rectification, la première partie de cette disposition, qui reproduit le texte actuel, serait mieux rédigée comme suit :

«d. les capitaux et valeurs de rachat des contrats d'assurance-vie visés à l'article 145¹, 2°, si ces capitaux sont liquidés au décès de l'assuré ou à l'expiration normale du contrat ou si ces valeurs de rachat sont liquidées au cours d'une des cinq années qui précédent l'expiration normale du contrat, dans la mesure où ces capitaux et valeurs de rachat ne servent pas à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire.».

La suite du littera d, ajoutée par le projet au texte actuel, trouverait mieux sa place dans un nouveau littera distinct, car elle ne concerne pas les contrats d'assurance-vie visés à l'article 145¹, 2°, mais les engagements individuels de pension complémentaire pris par l'employeur vis-à-vis d'un travailleur ou par la société vis-à-vis d'un dirigeant d'entreprise. En cette hypothèse, il ne semble pas qu'il puisse être question de valeur de rachat. Le taux de 10 % ne concerne-t-il, en cette hypothèse, que les cas de décès et de l'expiration normale du contrat ? Cela devrait être précisé.

Article 171, 4°, f

Si la modification proposée de l'article 34, § 1er, est adoptée, cette disposition devrait se référer aux capitaux et valeurs de rachat constituant des revenus visés à l'article 34, § 1er, 3° et 4°.

Rekening houdend met de opmerking die de gemachtigde van de minister heeft ingediend aangaande artikel 171, 2°, d, zou het beter zijn de tekst van punt 4°, f, als volgt te stellen :

«f. kapitalen en afkoopwaarden die inkomsten vormen zoals bedoeld in artikel 34, § 1, 3° en 4°, wanneer ze niet belastbaar zijn overeenkomstig artikel 169, § 1, en ze aan de begunstigde worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar, of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, met uitzondering van :

– kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°;

– kapitalen en afkoopwaarden toegekend aan een werknemer krachtens een individuele aanvullende pensioentoezegging, wanneer er gedurende de looptijd van de individueel aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat die beantwoordt aan de voorwaarden van de wet betreffende de aanvullende pensioenen ... ⁽⁸⁾ en kapitalen en afkoopwaarden die toegekend worden aan een bedrijfsleider die, gedurende de looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging, geen bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid.».

Het einde van de hier voorgestelde tekst, dat betrekking heeft op de bedrijfsleiders, moet gewijzigd worden indien het niet overeenstemt met de bedoeling van de steller van het ontwerp : wat dat betreft kan uit de tekst van het ontwerp niet met zekerheid worden opgemaakt of vereist is dat de bedrijfsleider tijdens de hele looptijd van de individuele aanvullende pensioentoezegging regelmatig bezoldigingen heeft ontvangen die beantwoorden aan de voorschriften van artikel 195, § 1, tweede lid, dan wel of het voldoende is dat hij gedurende één enkele belastbare periode zulke bezoldigingen heeft ontvangen.

Artikel 79-16 (artikel 195, § 2, van het WIB)

In de ontworpen paragraaf 2 van artikel 195 wordt uitgesloten dat de premies van bedrijfsleiderverzekeringen die, met schending van artikel 66 van het wetsontwerp AP, zijn aangegaan op het leven van een bedrijfsleider bedoeld in artikel 30, eerste lid, 2°, die onder een arbeidsovereenkomst valt, als beroepskosten worden afgetrokken.

Tenzij anders door de wet bepaald, zijn de kosten die zijn aangegaan met het oog op het verwerven of behouden van inkomsten, ook al geschiedt dat op basis van onwettige handelingen, aftrekbaar ⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Zie, wat het opschrift van die wet betreft, de eerder gemaakte opmerking.

⁽⁹⁾ Zie bijvoorbeeld, met betrekking tot het geval van schadevergoeding verschuldigd door een vennootschap wegens namaak, Casatie nr. 389 van 27 februari 1987.

Compte tenu de l'observation du délégué du ministre introduite à propos de l'article 171, 2°, d, le texte du 4°, f, serait mieux rédigé comme suit :

«f. les capitaux et valeurs de rachat constituant des revenus visés à l'article 34, § 1er, 3° et 4°, lorsqu'ils ne sont pas imposables conformément à l'article 169, § 1er, et qu'ils sont liquidés au bénéficiaire à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant-droit, à l'exclusion :

– des capitaux ou valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°;

– des capitaux et valeurs de rachat attribués en vertu d'un engagement individuel de pension complémentaire à un travailleur en l'absence d'engagement collectif de pension complémentaire dans l'entreprise pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire répondant aux conditions de la loi relative aux pensions complémentaires ... ⁽⁸⁾ et des capitaux et valeurs de rachat attribués à un dirigeant d'entreprise qui n'a pas reçu des rémunérations répondant aux conditions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire.».

La finale du texte ici proposé, concernant les dirigeants d'entreprise, doit être modifiée si elle ne correspond pas à l'intention de l'auteur du projet : à cet égard, le texte du projet ne permet pas de déterminer avec certitude s'il faut que le dirigeant ait reçu, pendant toute la durée de l'engagement individuel de pension, des rémunérations périodiques répondant aux prescriptions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, ou s'il suffit qu'il ait reçu de telles rémunérations pendant une seule période imposable.

Article 79-16 (article 195, § 2, du CIR)

Le paragraphe 2 en projet de l'article 195 refuse la déduction à titre de frais professionnels des primes des assurances-dirigeant qui seraient contractées, en infraction à l'article 66 du projet de loi P.C., sur la tête d'un dirigeant d'entreprise visé à l'article 30, alinéa 1er, 2°, qui serait dans les liens d'un contrat de travail.

Sauf dérogations légales, sont déductibles les frais engagés en vue d'acquérir ou de conserver les revenus, même s'ils résultent d'actes illicites ⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ En ce qui concerne l'intitulé de cette loi, voir l'observation formulée supra.

⁽⁹⁾ Voir par exemple, sur le cas de dommages et intérêts dus par une société pour contrefaçon, cassation 27 février 1987, Pas., I, 783.

Bovendien lijkt het onlogisch de aftrek van premies als beroepskosten af te wijzen terwijl het kapitaal krachtens artikel 60 of 52, 5°, van het WIB aftrekbaar blijft. De sanctie waarin artikel 195, § 2, voorziet komt trouwens bovenop de dubbele belasting op de prestaties van de begunstigde (ontworpen artikel 171, 1°, h).

Artikel 79-17 (artikel 205, § 2, van het WIB)

Wat het ontworpen onderdeel 5° betreft, wordt, voorzover het verwijst naar artikel 195, verwezen naar de opmerking gemaakt bij dat artikel.

Artikel 79-18 (artikel 223 van het WIB)

Artikel 223 van het WIB heeft betrekking op de publiek-rechtelijke rechtspersonen en op de privaatrechtelijke rechtspersonen die geen onderneming exploiteren of zich niet met verrichtingen van winstgevende aard bezighouden en die onderworpen zijn aan de rechtspersonenbelasting.

Die belasting is in beginsel beperkt tot de onroerende en de roerende voorheffing (artikel 225, eerste lid).

Krachtens artikel 225, tweede lid, 1°, moet op sommige uitgaven evenwel 39 % belasting worden betaald, wat de huidige aanslagvoet is van de vennootschapsbelasting. Die aanslagvoet zal echter verminderd worden wanneer het wetsontwerp houdende hervorming van de vennootschapsbelasting en ter bevordering van de investeringen wordt goedgekeurd, waarover de afdeling wetgeving van de Raad van State op 15 mei 2002 advies nr. 33.322/2 heeft uitgebracht. Rekening houdend met die mogelijkheid, moet in artikel 225, tweede lid, 1°, de aanslagvoet van 39 % vervangen worden door een verwijzing naar de aanslagvoet bepaald in artikel 215, eerste lid, van het WIB (zoals in artikel 247, 2°).

Artikel 79-20 (artikel 364ter van het WIB)

Wat het eerste lid van de ontworpen bepaling betreft, dient erop gewezen te worden dat de premies van bedrijfsleiderverzekeringen die betaald worden door een vennootschap ter financiering van een pensioenbelofte, gelijkgesteld worden met werkgeversbijdragen (WIB, artikel 195, § 2).

Wat het tweede lid betreft, ligt het communautaire recht een uitbreiding op van dit lid tot de in een andere lidstaat van de Europese Unie gevestigde voorzorgsinstellingen en verzekeringsondernemingen (zie mededeling van de Commissie COM (2001) 214, nr. 3.6, reeds genoemd naar aanleiding van het ontworpen artikel 145³).

Artikel 79-21 (artikel 515quater)

Op een vraag die de Raad van State aan de gemachtigde van de minister heeft gesteld, heeft deze het volgende geantwoord :

Par ailleurs, il paraît incohérent de rejeter la déduction des primes à titre de frais professionnels, alors que le capital reste déductible en vertu de l'article 60 ou 52, 5°, du CIR. La sanction prévue dans l'article 195, § 2, se cumule d'ailleurs avec le doublement de l'imposition des prestations chez le bénéficiaire (article 171, 1°, h, en projet).

Article 79-17 (article 205, § 2, du CIR)

En ce qui concerne le 5°, en projet, dans la mesure où il se réfère à l'article 195, il est renvoyé à l'observation formulée au sujet de cet article.

Article 79-18 (article 223 du CIR)

L'article 223 du CIR concerne les personnes morales de droit public et les personnes morales de droit privé qui ne se livrent pas à une exploitation ou à des opérations de caractère lucratif et qui sont soumises à l'impôt des personnes morales.

Cet impôt est en principe limité aux précomptes immobilier et mobilier (article 225, alinéa 1er).

Toutefois, en vertu de l'article 225, alinéa 2, 1°, certaines dépenses sont soumises à un impôt de 39 %, ce qui est le taux actuel de l'impôt des sociétés. Or, ce taux sera réduit en cas d'adoption du projet de loi visant à réformer l'impôt des sociétés et à promouvoir les investissements, qui a fait l'objet de l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat 33.322/2, donné le 15 mai 2002. En vue de cette éventualité, il y a lieu de remplacer, dans l'article 225, alinéa 2, 1°, le taux de 39 % par une référence au taux prévu par l'article 215, alinéa 1er, du CIR (comme dans l'article 247, 2°).

Article 79-20 (article 364ter du CIR)

En ce qui concerne l'alinéa 1er de la disposition en projet, il y a lieu d'y rappeler l'assimilation aux cotisations patronales des primes d'assurance-dirigeant payées par une société en vue de financer une promesse de pension (CIR, article 195, § 2).

En ce qui concerne l'alinéa 2, le droit communautaire impose de l'étendre aux institutions de prévoyance et aux entreprises d'assurance établies dans un autre Etat membre de l'Union européenne (voir communication de la Commission COM (2001) 214, n° 3.6, citée à propos de l'article 145³ en projet).

Article 79-21 (article 515quater)

A la suite d'une question posée par le Conseil d'Etat au délégué du ministre, celui-ci a répondu comme suit :

«1° le texte de l'article 515quater, CIR 92, inséré par l'article 79-21, renvoie à tort aux dispositions sociales comme le Conseil d'Etat le signale. En fait, cet article déroge aux règles de l'article 171, CIR 92, telles qu'elles sont modifiées par l'article 79-15. Dès lors, l'administration propose de corriger le texte qui figure dans le projet soumis par celui qui est joint en annexe;

2° en plus, il est constaté une anomalie dans la rédaction de l'entrée en vigueur de l'article 515quater, CIR 92. Le § 1er entrera en vigueur à la date fixée par le Roi, tandis que le § 2 s'applique aux engagements conclus pendant six mois à partir de la date de publication au Moniteur belge. Dans l'état actuel du dossier, on peut imaginer que ce délai de six mois se trouve totalement avant la date d'entrée en vigueur (p.ex. si date d'entrée en vigueur était le 1/1/2004 et publication au moniteur au mois de février) ou totalement après la date d'entrée en vigueur (p.ex. si date d'entrée en vigueur était le 1/1/2003 et publication au moniteur au mois de février) ou même à cheval sur cette date (publication au moniteur le 24/12/2002 et date d'entrée en vigueur le 1/1/2003).

Vu le fait que le but du § 2 est de déroger aux règles applicables aux engagements conclus à partir de l'entrée en vigueur, un délai de six mois qui se trouve totalement ou partiellement avant cette date d'entrée en vigueur n'a pas de sens. Pour remédier à ça, l'administration propose de fixer le délai autrement. L'annexe 1 précitée contient le texte proposé. Le cas échéant, l'administration sociale sera invitée de corriger l'article 61, § 2, loi PC dans le même sens.».

De gemachtigde van de minister heeft bijgevolg voorgesteld artikel 515quater als volgt te stellen :

«Art. 515quater. § 1. Wat de pensioentoezeggingen betreft, ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 7915 (...) ⁽¹⁰⁾ of die voortvloeien uit de verlenging van een vóór die datum gesloten collectieve arbeidsovereenkomst zijn, in afwijking van de artikelen 130 tot 168, afzonderlijk belastbaar, behalve wan- neer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de be- lasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de vermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

Het vorige lid is tevens van toepassing op de niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden van aanvullende pensioentoezeggingen die vóór de inwerkingtreding van het artikel 79-15 (...) ⁽¹¹⁾ zijn gesloten ten gunste van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, die bezoldigingen hebben genoten waarop de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de zelfstandigen is toegepast en die daardoor niet onder het toepassingsgebied van de genoemde wet vallen.

⁽¹⁰⁾ In de voorgestelde tekst wordt kennelijk verkeerdelijk naar de wet van ... verwezen.

⁽¹¹⁾ In de voorgestelde tekst wordt kennelijk verkeerdelijk naar de wet van ... verwezen.

«1° le texte de l'article 515quater, CIR 92, inséré par l'article 79-21, renvoie à tort aux dispositions sociales comme le Conseil d'Etat le signale. En fait, cet article déroge aux règles de l'article 171, CIR 92, telles qu'elles sont modifiées par l'article 79-15. Dès lors, l'administration propose de corriger le texte qui figure dans le projet soumis par celui qui est joint en annexe;

2° en plus, il est constaté une anomalie dans la rédaction de l'entrée en vigueur de l'article 515quater, CIR 92. Le § 1er entrera en vigueur à la date fixée par le Roi, tandis que le § 2 s'applique aux engagements conclus pendant six mois à partir de la date de publication au Moniteur belge. Dans l'état actuel du dossier, on peut imaginer que ce délai de six mois se trouve totalement avant la date d'entrée en vigueur (p.ex. si date d'entrée en vigueur était le 1/1/2004 et publication au moniteur au mois de février) ou totalement après la date d'entrée en vigueur (p.ex. si date d'entrée en vigueur était le 1/1/2003 et publication au moniteur au mois de février) ou même à cheval sur cette date (publication au moniteur le 24/12/2002 et date d'entrée en vigueur le 1/1/2003).

Vu le fait que le but du § 2 est de déroger aux règles applicables aux engagements conclus à partir de l'entrée en vigueur, un délai de six mois qui se trouve totalement ou partiellement avant cette date d'entrée en vigueur n'a pas de sens. Pour remédier à ça, l'administration propose de fixer le délai autrement. L'annexe 1 précitée contient le texte proposé. Le cas échéant, l'administration sociale sera invitée de corriger l'article 61, § 2, loi PC dans le même sens.».

En conséquence, le délégué du ministre a proposé de rédiger l'article 515quater comme suit :

«Art. 515quater. § 1er. En ce qui concerne les engage- ments de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pen- sion conclu avant la date d'entrée en vigueur de l'article 79- 15 (...) ⁽¹⁰⁾ ou qui résultent de la prolongation d'une conven- tion collective de travail conclue avant cette date et par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distin- ctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'ap- plication desdits articles à l'ensemble des revenus imposa- bles :

...

L'alinéa précédent est également applicable aux capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension complémen- taire non imposables conformément à l'article 169, § 1er, qui ont été contractés avant l'entrée en vigueur de l'article 79-15 (...) ⁽¹¹⁾, en faveur de dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont bénéficié de rémunérations en raison desquelles la législation en matière de sécurité sociale des travailleurs indépendants est appliquée et qui ne tombent pas de ce fait dans le champ d'application de ladite loi.

⁽¹⁰⁾ C'est à la suite d'une erreur manifeste que le texte proposé se réfère à la loi du ...

⁽¹¹⁾ C'est à la suite d'une erreur manifeste que le texte proposé se réfère à la loi du ...

§ 2. Voor de pensioentoezeggingen ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst gesloten gedurende een termijn die aanvangt de dag na de datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en afloopt zes maanden na de datum van de bekendmaking van dezelfde wet in het Belgisch Staatsblad zonder dat die termijn korter mag zijn dan zes maanden, worden in artikel 171, 4°, f, de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is» vervangen door de woorden «naar aanleiding van zijn pensionering of, tot uiterlijk 31 december 2009, vanaf de leeftijd van 58 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is.».

De Raad van State wijst erop dat een verwijzing naar een termijn van zes maanden die ofwel vanaf de bekendmaking van de wet ofwel vanaf de inwerkingtreding ervan een aanvang neemt weinig houvast biedt.

Gelijk ze is gesteld geeft de ontworpen regeling aanleiding tot rechtsonzekerheid en kan ze leiden tot ongelijke behandelingen die niet te wettigen vallen ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De Raad van State is dan ook van mening dat het verkeerselijk zou zijn één referentiepunt te nemen voor de aanvang van de termijn van zes maanden, namelijk de datum van inwerkingtreding. De tekst moet dienovereenkomstig worden herzien.

De redactie die wordt voorgesteld voor paragraaf 1 van artikel 171 van het WIB (artikel 79-15 van het ontwerp) zou bovendien nuttig kunnen zijn als basis voor de redactie van de ontworpen paragraaf 1, eerste lid.

Artikel 79-22 (artikel 515quinquies van het WIB)

Er is een discrepantie tussen de ontworpen regeling en de verantwoording van het amendement. Luidens die verantwoording is de overgangsbepaling van toepassing op de premies die betaald zijn vóór de datum van inwerkingtreding van de wet AP, ter uitvoering van levensverzekeringscontracten die gesloten zijn ten gunste van een vennootschap op het leven van bedrijfsleiders «andere dan zelfstandige mandatarissen». De bepaling moet worden aangepast aan de bedoeling weer-gegeven in de verantwoording.

Artikel 79-23 (artikel 515sexies van het WIB)

Het eerste lid van de ontworpen bepaling is bijzonder ingewikkeld geformuleerd.

Ten gronde vraagt de Raad van State zich af of de bepaling niet moet worden uitgebreid tot de kapitalen en de afkoopwaarden gevormd door middel van premies bedoeld in artikel 52, 3°, b, zo niet lijkt de ontworpen regeling een discriminatie in het leven te roepen tussen bedrijfsleiders die onder een arbeidsovereenkomst vallen en zelfstandige bedrijfsleiders.

§ 2. Dans l'article 171, 4°, f, les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit», sont remplacés par les mots «à l'occasion de sa mise à la retraite ou, jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009, à partir de l'âge de 58 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit», pour les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclu dans un délai qui prend cours le lendemain de la date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et qui se termine six mois après la date de publication de la même loi au Moniteur belge sans que ce délai ne puisse être inférieur à six mois.».

Le Conseil d'Etat relève qu'il est incohérent de se référer à un délai de six mois qui commence à courir, soit à dater de la publication de la loi, soit à dater de son entrée en vigueur.

Telle que formulé, le texte en projet est source d'insécurité juridique et est susceptible de créer des inégalités de traitement injustifiables au regard des articles 10 et 11 de la Constitution.

Le Conseil d'Etat estime qu'il serait, dès lors, préférable de se référer à un seul point de départ pour le délai de six mois, à savoir la date d'entrée en vigueur. Le texte doit être revu en conséquence.

Par ailleurs, la rédaction de l'alinéa 1er du paragraphe 1er, en projet, pourrait utilement s'inspirer de la rédaction proposée pour le paragraphe 1er de l'article 171 du CIR (article 79-15 du projet).

Article 79-22 (article 515quinquies du CIR)

Il y a une discordance entre le texte en projet et la justification de l'amendement. Selon celle-ci, cette disposition transitoire s'applique aux primes payées, avant la date d'entrée en vigueur de la loi P.C., en exécution de contrats d'assurance-vie conclus au profit de la société sur la tête de dirigeants d'entreprise «autres que les mandataires indépendants». Il convient d'adapter le texte à l'intention exprimée dans la justification.

Article 79-23 (article 515sexies du CIR)

L'alinéa 1er de la disposition en projet est rédigé de manière particulière-ment compliquée.

Quant au fond, le Conseil d'Etat se demande s'il n'y a pas lieu d'étendre la disposition aux capitaux et valeurs de rachat constitués au moyen de primes visées à l'article 52, 3°, b, faute de quoi le texte en projet paraît créer une discrimination entre les dirigeants d'entreprise dans les liens d'un contrat de travail et les dirigeants indépendants.

Artikel 79-24 (artikel 515*septies* van het WIB)

In het eerste lid dienen de woorden «of afkoopwaarden» te worden geschrapt. Ze veronderstellen dat het om een levensverzekering gaat, wat niet het geval is waarop de bepaling betrekking heeft.

Het tweede lid van de ontworpen bepaling zou uitgebreid moeten worden tot de in een andere lidstaat van de Unie gevestigde voorzorgsinstellingen en verzekeringsondernemingen (zie de opmerking gemaakt naar aanleiding van artikel 7920 van het ontwerp tot wijziging van artikel 364ter van het WIB).

Hoofdstuk II. - Met het zegel gelijkgestelde taksen

De artikelen 79-25 tot 79-35 wijzigen bepalingen van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) die betrekking hebben op de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten en de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen.

Artikel 79-26 (artikel 175¹ van het WZGT)Artikel 175¹, § 1

Luidens de verantwoording van het amendement betreffende die paragraaf geldt voor de hospitalisatieverzekeringen en de verzekeringen medische kosten een tarief van 9,25 % omdat het schadeverzekeringen zijn.

Die verantwoording lijkt niet echt afdoende.

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 22 februari 1991 houdende algemeen reglement betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen bepaalt het volgende :

«... De voor een [verzekerings]tak of groep van [verzekerings]takken bekomen toelating maakt het mogelijk risico's te dekken die deel uitmaken van een andere tak op voorwaarde dat het om bijkomende risico's gaat ten opzichte van een door de toelating gedekt hoofdrisico;

Wordt als bijkomend risico beschouwd, het risico dat gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoet :

gedekt zijn door dezelfde overeenkomst als een hoofdrisico of door een samenhangende overeenkomst, die slechts bestaat en uitwerking heeft voor zover de hoofdverzekeringsovereenkomst zelf bestaat en uitwerking heeft;

een waarschijnlijkheidswet volgen die in verband staat met het hoofdrisico of betrekking hebben op een persoon, een goed of een voorwerp verzekerd door de hoofdverzekering.».

Het is de Raad van State niet duidelijk hoe, in het geval waarbij een hospitalisatieverzekering aldus samenhangt met een plan voor aanvullend pensioen, te rechtvaardigen valt dat op het deel van de premie dat betrekking heeft op de hospitalisatieverzekering een ander tarief wordt toegepast. Het ontwerp lijkt wat dat betreft te breken met de huidige praktijk.

Article 79-24 (article 515*septies* du CIR)

Dans l'alinéa 1er, il y a lieu de supprimer les termes «ou des valeurs de rachat», qui supposent une assurance sur la vie, ce qui n'est pas l'hypothèse visée au texte.

L'alinéa 2 du texte en projet devrait être étendu aux institutions de pré-voyance et entreprises d'assurance établies dans un autre Etat membre de la Communauté (voir l'observation formulée à propos de l'article 79-20 du projet modifiant l'article 364ter du CIR).

Chapitre II. - Taxes assimilées au timbre

Les articles 79-25 à 79-35 modifient des dispositions du Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) relatives à la taxe annuelle sur les contrats d'assurance et à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires.

Article 79-26 (article 175¹ du CTAT)Article 175¹, § 1er

D'après la justification de l'amendement relative à ce paragraphe, les assurances hospitalisation et les assurances frais médicaux sont soumises au taux de 9,25 %, parce qu'elles constituent des assurances de choses.

Cette justification ne paraît pas vraiment pertinente.

D'après l'article 6 de l'arrêté royal du 22 février 1991 portant règlement général relatif au contrôle des compagnies d'assurance,

«... l'agrément obtenu pour une branche ou un groupe de branches d'assurances permet de garantir des risques compris dans une autre branche, à la condition qu'il s'agisse de risques accessoires par rapport au risque principal couvert par l'agrément.

Est considéré comme risque accessoire, le risque répondant simultanément aux conditions suivantes :

– être couvert par le même contrat qu'un risque principal ou par un contrat connexe qui n'a d'existence et d'effet que dans la mesure où le contrat d'assurance principal a lui-même existence et effet;

– répondre à une loi de survenance liée à celle du risque principal ou concerner une personne, un bien ou un objet assuré par l'assurance principale.».

Lorsqu'une assurance hospitalisation est ainsi connexe à un plan de pension complémentaire, le Conseil d'Etat n'apercçoit pas la justification de l'application d'un taux différent à la partie de la prime relative à l'assurance hospitalisation. Il semble que, sur ce point, le projet rompe avec la pratique actuelle.

Artikel 175¹, § 2

1. Paragraaf 2 zou als volgt moeten worden ingeleid :
 «§ 2. Dit tarief wordt verminderd tot 4,40 % wat betreft :».

2. De Raad van State begrijpt niet waarom in het ontwerp achtereenvolgens sprake is van de levensverzekeringen (1°) en de overlijdensverzekeringen (2°), die levensverzekeringen zijn. Indien in het ontwerp met laatstgenoemde verzekeringen, verzekeringen tegen lichamelijke ongevallen worden bedoeld, die onder meer het overlijden dekken, behoort zulks te worden gepreciseerd.

3. De Franse tekst van punt 4° is een slechte vertaling van de Nederlandse tekst. Het slot dient als volgt te worden gelezen : «à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci».

Wat de woorden tussen haakjes betreft, behoren die haakjes of de woorden tussen die haakjes te vervallen.

4. In hetzelfde punt 4° moeten de woorden «door de pensioeninstellingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1 en § 3 van de wet van 9 juli 1975» vervangen worden door de woorden «door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet». Deze opmerking geldt ook voor punt 5°. De redactie van paragraaf 3 moet wat dat betreft tevens worden herzien.

Er is immers geen reden om de toepassing van het verminderde tarief te beperken tot slechts een gedeelte van de instellingen die ongevallenverzekeringen of invaliditeitsverzekeringen beoefenen.

5. In hetzelfde punt 4° behoort de beperking van de toepassing van het verminderd tarief tot de collectieve toezeggingen, met uitsluiting van de individuele toezeggingen, ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel gewettigd te worden.

Artikel 175¹, § 3

1. De Franse versie van deze bepaling is gebrekkig en onduidelijk.

Onder het eerste streepje bijvoorbeeld wordt «zijnde alle werknemers» vertaald door : «étant entendu tous les travailleurs» in plaats van «étant tous les travailleurs», of beter nog «à savoir tous les travailleurs» (zoals in paragraaf 2, 4°).

Onder het tweede streepje wordt «toezegging bij overlijden» vertaald door «engagement par décès» (in plaats van «lors du décès»).

In het voorlaatste lid, laatste zin, wordt «bij gebrek aan een andere keuze» vertaald door : «par défaut d'un autre choix» (in plaats van : «à défaut d'un autre choix»).

Article 175¹, § 2

1. Le paragraphe 2 devrait être introduit comme suit :
 «§ 2. Ce taux est réduit à 4,40 % en ce qui concerne :».

2. Le Conseil d'Etat ne comprend pas que le projet vise successivement les assurances sur la vie (1°) et les assurances en cas de décès (2°), lesquelles sont des assurances sur la vie. Si le projet entend par là les assurances accidents corporels qui couvrent notamment le cas du décès, il convient d'autant que cela soit précisé.

3. Le 4° est une mauvaise traduction du texte néerlandais. La finale doit se lire : «à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci».

En ce qui concerne les termes entre parenthèses, il y a lieu de supprimer les parenthèses ou les termes qui y figurent.

4. Au même 4°, les mots «par les organismes de pension visés à l'article 2, §§ 1er et 3, de la loi du 9 juillet 1975» doivent être remplacés par les mots «par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi». Cette observation vaut également pour le 5°. La rédaction du paragraphe 3 doit également être revue à cet égard.

Il n'y a pas lieu, en effet, de limiter l'application du taux réduit à une partie seulement des organismes qui pratiquent l'assurance accident ou invalidité.

5. Au même 4°, il y a lieu de justifier, au point de vue du principe d'égalité, la limitation de l'application du taux réduit aux engagements collectifs à l'exclusion des engagements individuels.

Article 175¹, § 3

1. La version française de cette disposition est déficiente et difficilement compréhensible.

Par exemple, au premier tiret, on traduit «zijnde alle werknemers» par : «étant entendu tous les travailleurs» au lieu de «étant tous les travailleurs», ou mieux «à savoir tous les travailleurs» (comme dans le paragraphe 2, 4°).

Au deuxième tiret, on a traduit «toezegging bij overlijden» par «engagement par décès» (au lieu de : «lors du décès»).

A l'avant-dernier alinéa, dernière phrase, on a traduit «bij gebrek aan een andere keuze» par : «par défaut d'un autre choix» (au lieu de : «à défaut d'un autre choix»).

De Franse versie moet bijgevolg volledig worden herzien.

2. Ten gronde kan de verhoging van de taks van 4,40 % tot 9,25 % toegepast worden telkens wanneer een pensioenplan twee verschillende dekkings omvat, wat in de praktijk vaak voorkomt : de toezeggingen voor een aanvullend rustpensioen omvatten immers gewoonlijk een verzekering die de financiering van het rustpensioen dekt in geval van invaliditeit van de aangeslotene, en soms daarnaast nog andere zaken (ongeval, invaliditeitsrente, verzekering tegen ziekenhuiskosten).

Indien het pensioenplan niet alle voorwaarden naleeft die minutieus bij de ontworpen bepaling worden opgelegd, geldt voor de hele premie, met inbegrip van die betreffende de pensioentoezegging, het tarief van 9,25 %, wat een buitensporige sanctie lijkt.

3. Bij het laatste lid van paragraaf 3 wordt de Koning gemachtigd om bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, minimale standaarddekkingen op te leggen waaraan het collectief plan genoemd in het vorige lid moet voldoen opdat het het verminderde tarief van 4,40 % zou genieten.

Die overdracht van bevoegdheid inzake fiscale materies is in strijd met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet en onaanvaardbaar.

Artikel 79-32 (artikel 183bis van het WZGT)

Zoals onderstreept wordt in de verantwoording zal de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen inzonderheid van toepassing zijn op de bedrijfsleiderverzekeringen, dat wil zeggen verzekeringen die een vennootschap ten gunste van zichzelf heeft afgesloten op het leven van de bedrijfsleider om een individuele pensioentoezegging te financieren.

In dat geval komt de winstdeelneming ten goede aan de vennootschap en moet daarop vennootschapsbelasting worden betaald, zodat de toepassing van de met het zegel gelijkgestelde taks een dubbele belasting met zich meebrengt, wat voorkomen dient te worden (vergelijk met de opmerking gemaakt over het ontworpen artikel 40 van het WIB). Dat kan door een vrijstelling te verlenen van de taks op winstdeelnemingen.

Artikel 79-35 van het ontwerp

Zoals gesteld wordt in de verantwoording van het amendement, wordt bij artikel 79-35 van het ontwerp de werkgevers, de verzekeringsondernemingen en de voorzorgsinstellingen een termijn van vijf jaar toegekend om de toezeggingen die bestaan op de datum van inwerkingtreding van de wet zo aan te passen dat ze beantwoorden aan de voorwaarden gesteld in artikel 175¹, § 2, 4°, en § 3. Indien die toezeggingen niet binnen die termijn worden aangepast, worden ze bij de eerste premievervaldag na het verstrijken van die periode van vijf jaar tegen 9,25 % belast.

La version française doit, dès lors, être entièrement revue.

2. Quant au fond, la majoration de la taxe de 4,40 % à 9,25 % est susceptible de s'appliquer chaque fois qu'un plan de pension comporte deux garanties différentes, ce qui est fréquent dans la pratique : les engagements de pension complémentaire retraite comportent, en effet, habituellement une assurance couvrant le financement de la retraite en cas d'invalidité de l'affilié et parfois, en outre, d'autres garanties (accident, rente d'invalidité, assurance hospitalisation).

Si le plan de pension ne respecte pas toutes les conditions minutieusement requises par la disposition en projet, c'est toute la prime, y compris celle relative à l'engagement de pension, qui sera soumise au taux de 9,25 %, ce qui paraît une sanction disproportionnée.

3. Le dernier alinéa du paragraphe 3 confère au Roi le pouvoir d'imposer par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des couvertures standard minimales auxquelles doit répondre le plan collectif visé par l'alinéa précédent pour qu'il bénéficie du taux réduit de 4,40 %.

Cette délégation de pouvoir en matière fiscale est contraire aux articles 170 et 172 de la Constitution et n'est pas admissible.

Article 79-32 (article 183bis du CTAT)

Comme le souligne la justification, la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires s'appliquera notamment à l'assurance-dirigeant d'entreprise, qui est une assurance souscrite par la société à son propre profit sur la tête du dirigeant pour financer un engagement individuel de pension.

Dans cette hypothèse, la participation bénéficiaire revient à la société et est imposable à l'impôt des sociétés, de sorte que l'application de la taxe assimilée au timbre entraîne une double imposition qui devrait être évitée (comparer avec l'observation relative à l'article 40 du CIR en projet). Ce résultat pourrait être atteint par une exonération de la taxe sur les participations bénéficiaires.

Article 79-35 du projet

Comme l'indique la justification de l'amendement, l'article 79-35 du projet accorde aux employeurs, entreprises d'assurance et institutions de prévoyance un délai de cinq ans pour adapter les engagements existants à la date d'entrée en vigueur de la loi, de telle manière qu'ils répondent aux conditions fixées à l'article 175¹, § 2, 4°, et § 3. A défaut d'adaptation dans ce délai, ces engagements seront soumis au taux de 9,25 % à partir de la première échéance de prime qui suit l'expiration de cette période de cinq ans.

Eenzelfde termijn wordt toegekend aan dezelfde personen, met dezelfde sanctie, om de bestaande plannen genoemd in artikel 175¹, § 3, te beheren op een wijze zoals vastgesteld in die bepaling.

In de bepaling wordt evenwel geen sanctie vastgesteld.

Ze moet bijgevolg als volgt worden gesteld :

«De voorwaarden voor de toepassing van het verminderd tarief van 4,40 % gesteld in artikel 175¹, § 2, 4°, en § 3, zijn pas van toepassing op de toeleggingen en plannen die bestaan op de datum van inwerkingtreding van artikel 7926 zodra een termijn van 5 jaar te rekenen vanaf die datum verstrekken is.».

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. KREINS, kamervoorzitter,

J. JAUMOTTE,

Mevrouw

M. BAGUET, staatsraden,

De heer

J. KIRKPATRICK, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

B. VIGNERON, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. P. BROUWERS, referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

B. VIGNERON Y. KREINS

Le même délai est donné aux mêmes personnes, avec la même sanction, pour gérer les plans existants visés à l'article 175¹, § 3, de la manière prescrite par cette disposition.

Toutefois, la sanction n'est pas exprimée dans le texte.

Cette disposition devrait, dès lors, être rédigée comme suit :

«Les conditions auxquelles l'article 175¹, § 2, 4°, et § 3, subordonne l'application du taux réduit de 4,40 % ne sont applicables aux engagements et plans existants à la date de l'entrée en vigueur de l'article 79-26 qu'à l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de cette date.».(Footnotes)

La chambre était composée de

Messieurs

Y. KREINS, président de chambre,

J. JAUMOTTE,

Madame

M. BAGUET, conseillers d'Etat,

Monsieur

J. KIRKPATRICK, assesseur de la section de législation,

Madame

B. VIGNERON, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. P. BROUWERS, référendaire.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON Y. KREINS

BASISTEKST**Artikel 17 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992**

§ 1. Inkomsten uit roerende goederen en kapitalen zijn alle opbrengsten van roerend vermogen aangewend uit welken hoofde ook, namelijk :

1° dividenden ;

2° interest ;

3° inkomsten van verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen ;

4° inkomsten die begrepen zijn in lijfrenten of tijdelijke renten die geen pensioenen zijn en na 1 januari 1962 onder bezwarende titel zijn aangelegd ten laste van enige rechtspersoon of onderneming.

§ 2. Wanneer het bedrag van de inkomsten in vreemde valuta is bepaald, wordt het in euro omgezet naar de wisselkoers bij de betaling of de toekenning van die inkomsten.

Artikel 20 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Wanneer in artikel 17, § 1, 4°, vermelde lijfrenten zijn aangelegd tegen storting met afstand van het kapitaal, wordt het belastbare bedrag ervan beperkt tot 3 pct. van dat kapitaal ; betreft het renten die voortvloeien uit de overdracht van de eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van onroerende goederen, dan wordt de waarde van het kapitaal bepaald zoals op het stuk van registratierechten.

Artikel 31 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Bezoldigingen van werknemers zijn alle beloningen die voor de werknemer de opbrengst zijn van arbeid in dienst van een werkgever.

Daartoe behoren inzonderheid :

(...)

BASISTEKST AANGEPAST**Artikel 17 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992**

§ 1. Inkomsten uit roerende goederen en kapitalen zijn alle opbrengsten van roerend vermogen aangewend uit welken hoofde ook, namelijk :

1° dividenden ;

2° interest ;

3° inkomsten van verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen ;

4° inkomsten die begrepen zijn in lijfrenten of tijdelijke renten die geen pensioenen zijn en na 1 januari 1962 onder bezwarende titel zijn aangelegd ten laste van enige rechtspersoon of onderneming. *De lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen of premies als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, zijn geen pensioenen* ¹.

§ 2. Wanneer het bedrag van de inkomsten in vreemde valuta is bepaald, wordt het in euro omgezet naar de wisselkoers bij de betaling of de toekenning van die inkomsten.

Artikel 20 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Wanneer in artikel 17, § 1, 4°, vermelde lijfrenten of tijdelijke renten ² zijn aangelegd tegen storting met afstand van het kapitaal, wordt het belastbare bedrag ervan beperkt tot 3 pct. van dat kapitaal ; betreft het renten die voortvloeien uit de overdracht van de eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van onroerende goederen, dan wordt de waarde van het kapitaal bepaald zoals op het stuk van registratierechten.

Artikel 31 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Bezoldigingen van werknemers zijn alle beloningen die voor de werknemer de opbrengst zijn van arbeid in dienst van een werkgever.

Daartoe behoren inzonderheid :

(...)

¹ Zie artikel 79-1 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-2 van het ontwerp.

TEXTE DE BASE**Article 17 du Code des impôts sur les revenus 1992**

§ 1er. Les revenus des capitaux et biens mobiliers sont tous les produits d'avoirs mobiliers engagés à quelque titre que ce soit, à savoir :

1° les dividendes ;

2° les intérêts ;

3° les revenus de la location, de l'affermage, de l'usage et de la concession de biens mobiliers ;

4° les revenus compris dans des rentes viagères ou temporaires qui ne constituent pas des pensions et qui, après le 1er janvier 1962, sont constituées à titre onéreux à charge de personnes morales ou d'entreprises quelconques.

§ 2. Lorsque le montant des revenus est libellé en monnaie étrangère, il est converti en euro au cours du change au moment du paiement ou de l'attribution de ces revenus.

Article 20 du Code des impôts sur les revenus 1992

Lorsque les rentes viagères visées à l'article 17, § 1er, 4°, sont constituées moyennant versement à capital abandonné, le montant imposable de celles-ci est limité à 3 p.c. de ce capital ; lorsqu'il s'agit de rentes résultant de la translation de la propriété, de la nue-propriété ou de l'usufruit de biens immobiliers, la valeur du capital est fixée comme en matière de droits d'enregistrement.

Article 31 du Code des impôts sur les revenus 1992

Les rémunérations des travailleurs sont toutes rétributions qui constituent, pour le travailleur, le produit du travail au service d'un employeur.

Elles comprennent notamment :

(...)

TEXTE DE BASE ADAPTE**Article 17 du Code des impôts sur les revenus 1992**

§ 1er. Les revenus des capitaux et biens mobiliers sont tous les produits d'avoirs mobiliers engagés à quelque titre que ce soit, à savoir :

1° les dividendes ;

2° les intérêts ;

3° les revenus de la location, de l'affermage, de l'usage et de la concession de biens mobiliers ;

4° les revenus compris dans des rentes viagères ou temporaires qui ne constituent pas des pensions et qui, après le 1er janvier 1962, sont constituées à titre onéreux à charge de personnes morales ou d'entreprises quelconques. *Les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, formé au moyen de cotisations ou primes visées à l'article 34, § 1er, 2°, ne constituent pas des pensions.*¹

§ 2. Lorsque le montant des revenus est libellé en monnaie étrangère, il est converti en euro au cours du change au moment du paiement ou de l'attribution de ces revenus.

Article 20 du Code des impôts sur les revenus 1992

Lorsque les rentes viagères ou temporaires² visées à l'article 17, § 1er, 4°, sont constituées moyennant versement à capital abandonné, le montant imposable de celles-ci est limité à 3 p.c. de ce capital ; lorsqu'il s'agit de rentes résultant de la translation de la propriété, de la nue-propriété ou de l'usufruit de biens immobiliers, la valeur du capital est fixée comme en matière de droits d'enregistrement.

Article 31 du Code des impôts sur les revenus 1992

Les rémunérations des travailleurs sont toutes rétributions qui constituent, pour le travailleur, le produit du travail au service d'un employeur.

Elles comprennent notamment :

(...)

¹ Article 79-1 du projet.

² Article 79-2 du projet.

4° vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen ;

(...)

Artikel 34 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen omvatten, ongeacht de schuldenaar, de verkrijger of de benaming ervan en de wijze waarop ze worden vastgesteld en toegekend :

1° pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op een beroeps-werkzaamheid ;

1°bis. pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige derving van winst, bezoldigingen of baten uitmaken ;

2° pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten die geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van persoonlijke bijdragen van aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood als vermeld in artikel 145¹, 1°, of door middel van bijdragen als vermeld in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°, of door middel van werkgeversbijdragen ;

4° vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen, daarin begrepen de vergoedingen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voor-delen inzake sociale zekerheid, en de vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, vierde streepje; ¹

(...)

Artikel 34 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen omvatten, ongeacht de schuldenaar, de verkrijger of de benaming ervan en de wijze waarop ze worden vastgesteld en toegekend :

1° pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op een beroeps-werkzaamheid ;

1°bis. pensioenen en lijfrenten of tijdelijke renten, alsmede als zodanig geldende toelagen, die het gehele of gedeeltelijke herstel van een bestendige derving van winst, bezoldigingen of baten uitmaken ;

2° kapitalen, afkoopwaarden van levensverzekerings-contracten, pensioenen, aanvullende pensioenen en renten, die geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van : ²

a) persoonlijke bijdragen van aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden, of werkgeversbijdragen. Wat de in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleiders betreft die zijn tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst, moet de notie "werkgeversbijdragen" voor de toepassing van deze bepaling worden vervangen door de notie "bijdragen van de onderneming"; ²

b) bijdragen en premies voor de vorming van een aan-vullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betref-fende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke

¹ Zie artikel 79-3 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-4 van het ontwerp.

4° les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations ;

(...)

Article 34 du Code des impôts sur les revenus 1992

§ 1er. Les pensions, rentes et allocations en tenant lieu comprennent, quels qu'en soient le débiteur, le bénéficiaire, la qualification et les modalités de détermination et d'octroi :

1° les pensions et les rentes viagères ou temporaires, ainsi que les allocations en tenant lieu, qui se rattachent directement ou indirectement à une activité professionnelle ;

1°bis les pensions et les rentes viagères ou temporaires, ainsi que les allocations en tenant lieu, qui constituent la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de bénéfices, de rémunérations ou de profits ;

2° les pensions, rentes, capitaux ou valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématûr visées à l'article 145¹, 1°, ou au moyen de cotisations visées aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, ou de cotisations patronales ;

4° les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations, en ce compris les indemnités attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du .... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certaines avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, et les indemnités constituées au moyen des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, 4ème tiret ;¹

(...)

Article 34 du Code des impôts sur les revenus 1992

§ 1er. Les pensions, rentes et allocations en tenant lieu comprennent, quels qu'en soient le débiteur, le bénéficiaire, la qualification et les modalités de détermination et d'octroi :

1° les pensions et les rentes viagères ou temporaires, ainsi que les allocations en tenant lieu, qui se rattachent directement ou indirectement à une activité professionnelle ;

1°bis les pensions et les rentes viagères ou temporaires, ainsi que les allocations en tenant lieu, qui constituent la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de bénéfices, de rémunérations ou de profits ;

2° les capitaux, valeurs de rachat de contrats d'assurance-vie, pensions, pensions complémentaires et rentes, constitués en tout ou en partie au moyen de :²

a) cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématûr en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès, ou de cotisations patronales. En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, qui ne sont pas employés dans le cadre d'un contrat de travail, la notion de "cotisations patronales" doit être remplacée, pour l'application de cette disposition, par la notion de "cotisations de l'entreprise" ;²

b) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en

¹ Article 79-3 du projet.

² Article 79-4 du projet.

*voordelen inzake sociale zekerheid, daarin begrepen de aanvullende pensioenen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de genoemde wet en de pensioenen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°;*¹

*c) bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen als bedoeld in de onder b vermelde wet wanneer die bijdragen zijn gedaan in het kader van een individuele voortzetting van een pensioen-toezegging als bedoeld in artikel 33 van dezelfde wet;*¹

*d) bijdragen als vermeld in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°.*¹

*Onder aanvullend pensioen als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid wordt verstaan het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen;*¹

*2°bis aanvullende pensioenen voor zelfstandigen als bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4 van de programlawet van 24 december 2002;*¹

3° inkomsten uit pensioensparen ingevolge artikel 145⁸.

3° inkomsten uit pensioensparen ingevolge artikel 145⁸.

(...)

Artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Vrijgesteld zijn :

(...)

16° voordelen die ten name van de verkrijger voortvloeien uit de rechtstreekse betaling door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering van bijdragen of premies aan een pensioeninstelling voor overeenkomsten in uitvoering van de regeling van so-

Artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. ² Vrijgesteld zijn :

(...)

16° voordelen die ten name van de verkrijger voortvloeien uit de rechtstreekse betaling door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering van bijdragen of premies aan een pensioeninstelling voor overeenkomsten in uitvoering van de regeling van so-

matière de sécurité sociale, en ce compris les pensions complémentaires attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi précitée et les pensions constituées au moyen de cotisations et primes visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19° ;²

c) cotisations et primes en vue de la constitution d'une pension complémentaire visée dans la loi reprise sous b, lorsque ces cotisations sont versées dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension visé à l'article 33 de la même loi ;¹

d) cotisations visées aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°.¹

Par pension complémentaire visée dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, il faut entendre la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la mise à la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont octroyées sur la base de versements obligatoires déterminés dans un règlement de pension ou une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale ;¹

2^obis les pensions complémentaires des indépendants visées dans le titre II, chapitre Ier, section 4 de la loi-programme du 24 décembre 2002;¹

3° les revenus de l'épargne-pension constituée conformément à l'article 145⁸.

(...)

Article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992

Sont exonérées :

(...)

16° les avantages résultant dans le chef du bénéficiaire du paiement direct par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité de cotisations ou de primes à un organisme de pension pour des contrats en exécution du régime d'avantages sociaux prévu à l'article 54

Article 38 du Code des impôts sur les revenus 1992

§ 1er.² Sont exonérées :

(...)

16° les avantages résultant dans le chef du bénéficiaire du paiement direct par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité de cotisations ou de primes à un organisme de pension pour des contrats en exécution du régime d'avantages sociaux prévu à l'article 54

ciale voordelen voorzien in artikel 54 van de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

17° in zover zij niet meer bedragen dan 1.250,00 EUR per aanbod, de tussenkomsten van de werkgever ten beloop van maximum 60 % van de aankoopsprijs (exclusief BTW) die door de werknemers wordt betaald voor de aankoop van een geheel van pc, randapparatuur en printer, internetaansluiting en internetabonnement, alsook de voor de bedrijfsvoering dienstige software in het kader van een door de werkgever georganiseerd plan, zonder dat die werkgever op enig ogenblik zelf eigenaar van de voormelde elementen mag zijn.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad de voorwaarden waaraan die vrijstelling moet voldoen.

ciale voordelen voorzien in artikel 54 van de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

17° in zover zij niet meer bedragen dan 1.250,00 EUR per aanbod, de tussenkomsten van de werkgever ten beloop van maximum 60 % van de aankoopsprijs (exclusief BTW) die door de werknemers wordt betaald voor de aankoop van een geheel van pc, randapparatuur en printer, internetaansluiting en internetabonnement, alsook de voor de bedrijfsvoering dienstige software in het kader van een door de werkgever georganiseerd plan, zonder dat die werkgever op enig ogenblik zelf eigenaar van de voormelde elementen mag zijn.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad de voorwaarden waaraan die vrijstelling moet voldoen.

18° de voordelen die voor de werknemers die in artikel 30, 1°, bedoelde bezoldigingen verkrijgen voortvloeien uit de betaling van werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, op voorwaarde, wanneer het een individuele toezegging betreft, dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is ;¹

19° de voordelen die voor de bedrijfsleiders die in artikel 30, 2°, bedoelde bezoldigingen verkrijgen, voortvloeien uit de op de onderneming rustende betaling van bijdragen en premies die krachtens artikel 195, § 1, tweede lid, van de bedrijfsresultaten mogen worden afgetrokken;¹

20° de voordelen die voor de verkrijgers van bezoldigingen als bedoeld in artikel 30, 1° en 2° voortvloeien uit het ten laste nemen, door de persoon die de bezoldigingen verschuldigd is, van de bijdragen of premies betreffende collectieve of individuele toezeggingen als bedoeld in § 2, en de uitkeringen gedaan ter uitvoering van die toezeggingen, voorzover die toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te vergoeden.¹

De vrijstelling zoals bedoeld in het eerste lid, 9°, kan voor dezelfde verplaatsing of voor een deel hiervan niet worden gecumuleerd met de vrijstelling zoals bedoeld in het eerste lid, 14°.

De vrijstelling zoals bedoeld in het eerste lid, 9°, kan voor dezelfde verplaatsing of voor een deel hiervan niet worden gecumuleerd met de vrijstelling zoals bedoeld in het eerste lid, 14°.

¹ Zie artikel 79-4 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-5 van het ontwerp.

de la loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités;

17° dans la mesure où elles ne dépassent pas 1.250,00 EUR l'offre, les interventions de l'employeur à concurrence de maximum 60 % du prix d'achat (hors T.V.A.) payé par les travailleurs pour l'achat d'une configuration complète de pc, de périphériques et d'une imprimante, la connexion internet et l'abonnement à internet, ainsi que le logiciel au service de l'activité professionnelle dans le cadre d'un plan organisé par l'employeur, sans que cet employeur ne puisse à aucun moment être lui-même propriétaire des éléments susmentionnés.

Le Roi détermine par un arrêté délibéré en Conseil des Ministres les conditions auxquelles cette exonération est subordonnée.

de la loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités;

17° dans la mesure où elles ne dépassent pas 1.250,00 EUR l'offre, les interventions de l'employeur à concurrence de maximum 60 % du prix d'achat (hors T.V.A.) payé par les travailleurs pour l'achat d'une configuration complète de pc, de périphériques et d'une imprimante, la connexion internet et l'abonnement à internet, ainsi que le logiciel au service de l'activité professionnelle dans le cadre d'un plan organisé par l'employeur, sans que cet employeur ne puisse à aucun moment être lui-même propriétaire des éléments susmentionnés.

Le Roi détermine par un arrêté délibéré en Conseil des Ministres les conditions auxquelles cette exonération est subordonnée.

18° les avantages résultant pour les travailleurs qui recueillent des rémunérations visées à l'article 30, 1°, du paiement de cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, à condition, lorsqu'il s'agit d'un engagement individuel, qu'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci de manière identique et non discriminatoire; ¹

19° les avantages résultant, pour les dirigeants d'entreprise qui recueillent des rémunérations visées à l'article 30, 2°, du paiement incomptant à l'entreprise de cotisations et primes déductibles des résultats de celle-ci en vertu de l'article 195, § 1er, alinéa 2 ; ¹

20° les avantages résultant, pour les bénéficiaires de rémunérations visées à l'article 30, 1° et 2° de la prise en charge par le débiteur de ces rémunérations, des cotisations ou primes relatives à des engagements collectifs ou individuels visés au § 2 et les prestations effectuées en exécution de ces engagements pour autant que ceux-ci n'aient pas pour but d'indemniser une perte de revenus.”; ¹

L'exonération visées à l'alinéa 1er, 9°, ne peut être cumulée pour le même déplacement ou partie de celui-ci avec celle visée à l'alinéa 1er, 14°.

L'exonération visées à l'alinéa 1er, 9°, ne peut être cumulée pour le même déplacement ou partie de celui-ci avec celle visée à l'alinéa 1er, 14°.

¹ Article 79-4 du projet.

² Article 79-5 du projet.

§ 2. De vrijstelling waarin § 1, eerste lid, 20°, voorziet, is eveneens toepasselijk op de bijdragen en premies die door de werkgever of de onderneming ten laste worden genomen ten gunste van werknemers of bedrijfsleiders met loopbaanonderbreking of tijdskrediet, met brugpensioen of gepensioneerd of werknemers of bedrijfsleiders die naar een andere werkgever of naar een andere onderneming zijn overgestapt. ¹

De in § 1, eerste lid, 20°, bedoelde collectieve of individuele toezeggingen zijn : ¹

1° toezeggingen die uitsluitend tot doel hebben medische kosten te vergoeden die verband houden met hospitalisatie, dagverpleging, ernstige aandoeningen en palliatieve thuiszorg van de werknemer of bedrijfsleider en in voorkomend geval de inwonende gezinsleden ; ¹

2° toezeggingen die uitsluitend tot doel hebben specifieke kosten te vergoeden, veroorzaakt door de afhangelijkheid van de werknemer of bedrijfsleider ; ¹

3° toezeggingen die uitsluitend voorzien in de uitkering van een rente ingeval de werknemer of bedrijfsleider het slachtoffer is van een ernstige aandoening ; ¹

4° andere persoonsverzekeringen of gelijkaardige toezeggingen dan die welke hiervoor en in § 1, eerste lid, 18° en 19° zijn bedoeld, voor zover deze verzekeringen of toezeggingen gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen : ¹

a. de verzekeringscontracten of de toezeggingen kunnen worden beschouwd als een aanvulling van de voordeelen toegekend in het kader van de wetgeving inzake de sociale zekerheid ; ¹

b. de contracten en toezeggingen mogen uitsluitend voorzien in uitkeringen tijdens het dienstverband van de voornoemde personen. Periodes van schorsing van het dienstverband worden ook in aanmerking genomen. ¹

Voor de in artikel 30, 1°, bedoelde werknemers en de in 30, 2° bedoelde bedrijfsleiders die overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid niet regelmatig worden bezoldigd, komt een in het vorige lid bedoelde individuele toezegging slechts voor de vrijstelling als voordeel van alle aard in aanmerking op voorwaarde dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de genoemde werknemers en bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan. ¹

¹ Zie artikel 79-5 van het ontwerp.

§ 2. L'exemption prévue au § 1er, alinéa 1er, 20°, est également applicable aux cotisations et primes prises en charge par l'employeur ou l'entreprise au profit de travailleurs ou dirigeants d'entreprise en interruption de carrière ou en crédit-temps, pré pensionnés, pensionnés ou travailleurs ou dirigeants d'entreprise qui ont changé d'employeur ou d'entreprise.¹

*Les engagements collectifs ou individuels visés au § 1er, alinéa 1er, 20°, sont :*¹

1° les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser des frais médicaux relatifs à l'hospitalisation, à la journée d'hospitalisation, aux affections graves et aux soins palliatifs à domicile du travailleur ou du dirigeant d'entreprise et le cas échéant de tous les membres de la famille vivant sous le même toit ;¹

2° les engagements qui ont exclusivement pour but de rembourser les frais spécifiques provoqués par la dépendance du travailleur ou du dirigeant d'entreprise ;¹

3° les engagements qui prévoient exclusivement le versement d'une rente dans le cas où le travailleur ou le dirigeant d'entreprise est la victime d'une affection grave ;¹

4° les assurances de personnes ou engagements similaires autres que les engagements visés ci-dessus et au § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, pour autant que ces assurances ou engagements répondent simultanément aux conditions suivantes :¹

a. les contrats d'assurance ou les engagements peuvent être considérés comme un complément d'avantages attribués dans le cadre de la législation en matière de sécurité sociale ;¹

b. les contrats et engagements ne peuvent prévoir que des versements pendant le contrat de travail des personnes précitées. Des périodes de suspensions de contrat de travail sont également prises en considération.¹

En ce qui concerne les travailleurs visés à l'article 30, 1° et les dirigeants d'entreprise visés à l'article 30, 2° qui ne sont pas rémunérés régulièrement conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, un engagement individuel visé à l'alinéa précédent n'est pris en considération pour l'exonération comme avantage de toute nature qu'à la condition qu'il existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise précités ou à une catégorie spécifique de ceux-ci.¹

¹ Article 79-5 du projet.

Voor de toepassing van § 1, eerste lid, 20°, hebben de volgende termen de hiernavolgende betekenis :¹

- hospitalisatie : elk medisch noodzakelijk verblijf van ten minste één nacht in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;¹

- dagverpleging : het medisch noodzakelijk verblijf zonder overnachting in een instelling die wettelijk als ziekenhuisinstelling wordt aangezien ;¹

- ernstige aandoeningen : aandoeningen die als zodanig door de Minister van Sociale Zaken erkend zijn ;¹

- palliatieve thuiszorg : de behandeling thuis van terminale patiënten die gericht is op de fysische en psychische noden van de patiënt en bijdragen tot het bewaren van een zekere kwaliteit van het leven ;¹

- afhankelijkheid : de medisch vaststaande nood aan hulp voor het vervullen van gewone en instrumentele activiteiten van het dagelijkse leven.¹

*§ 3. Wanneer de in § 1, eerste lid, 18° tot 20°, bedoelde voordelen en uitkeringen worden toegezegd in het kader van een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid of in het kader van een plan met twee of meer toezeggingen, zijn de in § 1, eerste lid, 18° tot 20°, beoogde vrijstellingen slechts van toepassing voor zover die solidariteitstoezegging of dat plan door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belasschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taken kan worden gewaarborgd zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.*¹

Artikel 39 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. Pensioenen, renten, kapitalen, spaartegoeden en afkoopwaarden zijn vrijgesteld :

Artikel 39 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. Pensioenen, *aanvullende pensioenen*,² renten, kapitalen, spaartegoeden en afkoopwaarden zijn vrijgesteld :

¹ Zie artikel 79-5 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-6 van het ontwerp.

*Pour l'application du § 1er, alinéa 1er, 20°, les termes suivants ont le sens défini ci-après :*¹

*- hospitalisation : tout séjour médicalement nécessaire d'au moins une nuit dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;*¹

*- journée d'hospitalisation : le séjour médicalement nécessaire sans nuitée dans une institution légalement considérée comme une institution hospitalière ;*¹

*- affections graves : les affections reconnues comme telles par le Ministre des Affaires sociales ;*¹

*- soins palliatifs à domicile : le traitement au domicile des patients en phase terminale orienté vers les besoins physiques et psychiques du patient et contribuant au maintien d'une certaine qualité de vie ;*¹

*- dépendance : le besoin médicalement établi d'aide pour accomplir les activités ordinaires et instrumentales de la vie quotidienne.*¹

*§ 3. Lorsque les avantages et allocations visés au § 1er, alinéa 1er, 18° à 20° font l'objet d'engagements dans le cadre d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ou dans le cadre d'un plan avec deux ou plusieurs engagements, les exonérations visées au § 1er, alinéa 1er, 18° à 20°, ne sont applicables que pour autant que cet engagement de solidarité ou que ce plan soit géré de façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de sorte qu'à tout moment, pour chaque contribuable ou redevable, l'application d'un régime spécifique en matière d'impôt sur les revenus et de taxes assimilées au timbre peut être garanti tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.*¹

Article 39 du Code des impôts sur les revenus 1992

(...)

§ 2. Les pensions, rentes, capitaux, épargnes et valeurs de rachat sont exonérés :

Article 39 du Code des impôts sur les revenus 1992

(...)

§ 2. Les pensions, pensions complémentaires,² rentes, capitaux, épargnes et valeurs de rachat sont exonérés :

¹ Article 79-5 du projet.

² Article 79-6 du projet.

1° indien en in zover zij zijn gevormd volgens de techniek van de aan de levensverzekering eigen individuele kapitalisatie en door bijdragen gestort vóór 1 januari 1950 :

2° indien de belastingplichtige of de persoon wiens rechtverkrijgende hij is het levensverzekeringscontract individueel heeft gesloten en :

a) geen vrijstelling is toegepast overeenkomstig bepalingen die vóór het aanslagjaar 1993 van toepassing waren en de in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°, vermelde verminderingen niet zijn verleend ;

b) de vrijstelling krachtens artikel 15, eerste lid, van de wet van 13 juli 1959 is geweigerd ;

c) van de vrijstelling overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van de voormalde wet of overeenkomstig artikel 508 afstand is gedaan ;

d) ze niet geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van bijdragen die in aanmerking konden komen als beroepskosten overeenkomstig artikel 52, 7°bis;

(...)

Artikel 40 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Deelnemingen in de winst ter zake van levensverzekeringscontracten zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig met de uit die contracten voortvloeiende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopwaarden worden vereffend.

1° indien en in zover zij zijn gevormd volgens de techniek van de aan de levensverzekering eigen individuele kapitalisatie en door bijdragen gestort vóór 1 januari 1950 :

2° indien ze voortkomen uit een individueel levensverzekeringscontract dat is afgesloten ten gunste van de belastingplichtige of de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, en : ²

a) geen vrijstelling is toegepast overeenkomstig bepalingen die vóór het aanslagjaar 1993 van toepassing waren en de in de artikelen 145¹, 2°, en 145¹⁷, 1°, vermelde verminderingen niet zijn verleend; ²

b) de vrijstelling krachtens artikel 15, eerste lid, van de wet van 13 juli 1959 is geweigerd; ¹

c) van de vrijstelling overeenkomstig artikel 15, tweede lid, van de voormalde wet of overeenkomstig artikel 508 afstand is gedaan; ¹

d) ze niet geheel of gedeeltelijk zijn gevormd door middel van werkgeversbijdragen noch van bijdragen die in aanmerking konden komen voor de toepassing van artikel 145¹, 1°, noch van bijdragen die in aanmerking konden komen als beroepskosten overeenkomstig artikel 52, 7°bis; ¹

(...)

Artikel 40 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ²

Deelnemingen in de winst ter zake van levensverzekeringscontracten, aanvullende pensioentoezeggingen of van aanvullende pensioenovereenkomsten zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig met de uit die contracten, toeleggingen of overeenkomsten, voortvloeiende pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopvoorraarden worden vereffend.

Onder deelnemingen in de winst worden de deelnemingen verstaan omschreven in artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, zelfs als die krachtens artikel 183quinquies vrijgesteld zijn van de taks.

¹ Zie artikel 79-5 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-6 van het ontwerp.

1° dans l'éventualité et dans la mesure où ils sont constitués suivant la technique de la capitalisation individuelle propre à l'assurance-vie et où ils se rapportent à des cotisations versées avant le 1er janvier 1950 ;

2° dans l'éventualité où ils résultent de contrats d'assurance-vie que le contribuable ou la personne dont celui-ci est l'ayant droit a conclus individuellement et pour lesquels :

a) aucune exonération n'a été opérée en vertu de dispositions applicables antérieurement à l'exercice d'imposition 1993 et les réductions prévues aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, n'ont pas été accordées ;

b) l'exonération a été refusée en vertu de l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 13 juillet 1959 ;

c) il a été renoncé à cette exonération conformément à l'article 15, alinéa 2, de la loi précitée ou à l'article 508 ;

d) qu'ils ne sont pas constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations qui pouvaient être prises en compte comme frais professionnels conformément à l'article 52, 7^{°bis};

(...)

Article 40 du Code des impôts sur les revenus 1992

Les participations aux bénéfices attachées à des contrats d'assurance-vie sont exonérées, pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions, rentes, capitaux ou valeurs de rachat desdits contrats.

1° dans l'éventualité et dans la mesure où ils sont constitués suivant la technique de la capitalisation individuelle propre à l'assurance-vie et où ils se rapportent à des cotisations versées avant le 1er janvier 1950 ;

2° dans l'éventualité où ils résultent d'un contrat individuel d'assurance-vie conclu en faveur du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit et : ²

a) pour lesquels aucune exonération n'a été opérée en vertu de dispositions applicables antérieurement à l'exercice d'imposition 1993 et les réductions prévues aux articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, n'ont pas été accordées ; ²

b) pour lesquels l'exonération a été refusée en vertu de l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 13 juillet 1959 ; ²

c) pour lesquels il a été renoncé à cette exonération conformément à l'article 15, alinéa 2, de la loi précitée ou à l'article 508 ; ²

d) qu'ils ne sont pas constitués en tout ou en partie au moyen de cotisations patronales ni de cotisations qui ont pu entrer en ligne de compte pour l'application de l'article 145¹, 1°, ni de cotisations qui ont pu entrer en ligne de compte à titre de frais professionnels conformément à l'article 52, 7^{°bis} ; ²

(...)

Article 40 du Code des impôts sur les revenus 1992 ¹

Les participations aux bénéfices attachées à des contrats d'assurance-vie, d'engagements de pension complémentaire ou de conventions de pension complémentaire, sont exonérées pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions résultant de ces contrats ou engagements, pensions complémentaires, rentes, capitaux ou valeurs de rachat.

Par participations aux bénéfices, on entend celles définies à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre, même si elles sont exemptées de la taxe en vertu de l'article 183quinquies.

¹ Article 79-5 du projet.

² Article 79-6 du projet.

Artikel 52 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Onder voorbehoud van het bepaalde in de artikelen 53 tot 66bis worden inzonderheid als beroepskosten aangemerkt :

(...)

3° de bezoldigingen van de personeelsleden, met inbegrip van de ermee verband houdende kosten bestaande uit :

a) wettelijk verschuldigde sociale lasten en contractueel verplichte bijdragen inzake sociale verzekering of voorzorg ;

b) werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood voor het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of overlijden ;

(...)

Artikel 52 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Onder voorbehoud van het bepaalde in de artikelen 53 tot 66bis worden inzonderheid als beroepskosten aangemerkt :

(...)

3° *de bezoldigingen van de personeelsleden en de volgende ermee verband houdende kosten :*³

a) *de wettelijk verschuldigde sociale lasten ;*³

b) *werkgeversbijdragen en –premies, gestort ter uitvoering van :*³

- *een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood voor het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of overlijden ;*¹

- *een collectieve of individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, met het oog op de vorming van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden ;*¹

- *een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid ;*¹

- *een collectieve of individuele toezagging die moet worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte ;*¹

c) *de bijdragen inzake sociale verzekering of voorzorg die in b) hierboven niet worden genoemd en die verschuldigd zijn krachtens contractuele verplichtingen;*¹

(...)

¹ Zie artikel 79-6 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-7 van het ontwerp.

³ Zie artikel 79-8 van het ontwerp.

**Article 52 du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Sous réserve des dispositions des articles 53 à 66, constituent notamment des frais professionnels :

(...)

3° les rémunérations des membres du personnel, y compris les frais connexes consistant :

a) en charges sociales légalement dues et en cotisations d'assurances ou de prévoyance sociale dues en vertu d'obligations contractuelles ;

b) en cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital, en cas de vie ou en cas de décès ;

(...)

**Article 52 du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Sous réserve des dispositions des articles 53 à 66, constituent notamment des frais professionnels :

(...)

3° *les rémunérations des membres du personnel et les frais connexes suivants :*²

a) *les charges sociales légalement dues ;*³

b) *en cotisations et primes patronales, versées en exécution :*³

- *d'une assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital, en cas de vie ou en cas de décès ;*²

- *d'un engagement collectif ou individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès ;*²

- *d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ;*²

- *d'un engagement collectif ou individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie ;*²

c) *les cotisations d'assurance ou de prévoyance sociale non visés au b) et dues en vertu d'obligations contractuelles;*²

(...)

¹ Article 79-6 du projet.

² Article 79-7 du projet.

³ Article 79-8 du projet.

Artikel 53 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Als beroepskosten worden niet aangemerkt :
 (...)

Artikel 53 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Als beroepskosten worden niet aangemerkt :
 (...)

21° de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, bedoelde werkgeversbijdragen en –premies ;¹

22° in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar overschrijden, de in artikel 52, 3°, b, vermelde werkgeversbijdragen en –premies die zijn gestort in uitvoering van in artikel 6 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid bedoelde individuele aanvullende pensioentoezeggingen, gesloten in het voordeel van personen die in artikel 30, 1°, bedoelde bezoldigingen ontvangen ;²

*23° kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de werkgever of de gewezen werkgever worden uitgekeerd aan personeelsleden of gewezen personeelsleden.*²

Artikel 59 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood worden als beroepskosten aangemerkt op voorwaarde dat ze definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of instelling voor sociale voorzieningen en dat de wettelijke en extra-wettelijke toekenning naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldiging en worden berekend naar de normale duur van een beroepswerkzaamheid. Een indexering van de rente is toegelaten.

De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling, inzonderheid wat de voorzichten op contracten en de inpandgevingen van contracten betreft.

Artikel 59 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹

§ 1. De werkgeversbijdragen en –premies bedoeld in artikel 52, 3°, b, kunnen slechts als beroepskosten worden afgetrokken onder de volgende voorwaarden en binnen de volgende perken :

1° ze moeten definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorginstelling ;

¹ Zie artikel 79-9 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-10 van het ontwerp.

Article 53 du Code des impôts sur les revenus 1992

Ne constituent pas des frais professionnels :

(...)

Article 53 du Code des impôts sur les revenus 1992

Ne constituent pas des frais professionnels :

(...)

21° les cotisations et primes patronales visées à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20° ;¹

22° dans la mesure où elles excèdent un montant maximum de 1.525 EUR par an, les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, qui sont versées en exécution d'engagements individuels de pension complémentaire visés à l'article 6 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, conclus au profit de personnes qui perçoivent des rémunérations visées à l'article 30, 1° ;¹

23° les capitaux qui ont la nature d'une indemnité en réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et qui sont alloués directement par l'employeur ou l'ancien employeur aux membres ou anciens membres du personnel.¹

Article 59 du Code des impôts sur les revenus 1992

Les cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré, sont considérées comme frais professionnels à condition qu'elles soient versées à titre définitif à une société d'assurance ou à un établissement de prévoyance sociale établis en Belgique et que les prestations en cas de retraite tant légales qu'extra-légales, exprimées en rentes annuelles, ne dépassent pas 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et tiennent compte d'une durée normale d'activité professionnelle. Une indexation des rentes est permise.

Le Roi détermine les conditions et modalités d'application de la présente disposition, notamment en ce qui concerne les avances sur contrats et les mises en gage de contrats.

Article 59 du Code des impôts sur les revenus 1992²

§ 1er. Les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, ne sont déductibles à titre de frais professionnels qu'aux conditions et dans les limites suivantes :

1° il faut qu'elles soient versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies en Belgique ;

¹ Article 79-9 du projet.

² Article 79-10 du projet.

De beperking tot 80 pct. moet worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke pensioenen, van de op jaarbasis berekende extra-wettelijke pensioenen en van de pensioenen die met werkgevers- of persoonlijke bijdragen als bedoeld in artikel 52, 7°bis of in artikel 145³ zijn gevormd of die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend. De uitkeringen op grond van individuele levensverzekeringscontracten en van pensioensparen worden niet in aanmerking genomen.

De werkgeversbijdragen worden alleen afgetrokken indien ze worden verantwoord door bewijsstukken die worden overgelegd in de vorm en binnen de termijn die de Koning bepaalt.

2° de wettelijke en bovenwettelijke uitkeringen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale brutojaarbezoldiging en moeten worden berekend op basis van de normale duur van een beroeps-werkzaamheid;

3° de wettelijke en aanvullende uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, uitgedrukt in jaarlijkse renten, mogen niet meer bedragen dan de normale brutojaarbezoldiging;

4° de werkgever moet de bewijsstukken overleggen in de vorm en binnen de termijnen die de Koning bepaalt.

§ 2. Een indexering van de renten genoemd in § 1, 2° en 3°, is toegestaan.

§ 3. De begrenzingen genoemd in § 1, 2° en 3°, worden enerzijds toegepast op de bijdragen en premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen en, anderzijds op de bijdragen en premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel door beroepsziekte of ziekte. Voor de berekening van die begrenzingen worden de in artikel 52, 3°, b, derde streepje, bedoelde bijdragen en premies, gestort ter uitvoering van een solidariteitstoezegging, naar gelang van hun aard, omgedeeld over elk van die categorieën.

§ 4. Voor de werkgeversbijdragen en –premies die verband houden met aanvullende verzekeringen tegen ouderdom en vroegtijdige dood en met aanvullende pensioentoezeggingen, moet de begrenzing tot 80 pct., genoemd in § 1, 2°, worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke pensioenen en van de op jaarbasis berekende extrawettelijke pensioenen. De uitkeringen op grond van pensioensparen en van andere individuele levensverzekeringscontracten dan die welke worden gesloten ter uitvoering van een individuele aanvullende pensioentoezegging inzake een rust- en/of overlevingspensioen, worden niet in aanmerking genomen

¹ Zie artikel 79-10 van het ontwerp.

La limite de 80 p.c. doit s'apprécier au regard de l'ensemble des pensions légales, des pensions extra-légales exprimées en rentes annuelles et des pensions constituées par des cotisations patronales et personnelles visées à l'article 52, 7e bis, ou à l'article 145³ ou attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle. Les prestations résultant de contrats individuels d'assurance-vie et de l'épargne-pension n'entrent pas en ligne de compte.

Les cotisations patronales ne sont admises en déduction qu'autant que soient produits les éléments justificatifs dans les formes et délais déterminés par le Roi.

2° les prestations légales et extra-légales en cas de retraite, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent dépasser 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et doivent tenir compte d'une durée normale d'activité professionnelle ;

3° les prestations légales et complémentaires en cas d'incapacité de travail, exprimées en rentes annuelles, ne peuvent excéder la rémunération brute annuelle normale ;

4° l'employeur doit produire les éléments justificatifs dans les formes et les délais déterminés par le Roi.

§ 2. Une indexation des rentes visées au § 1er, 2° et 3° est permise.

§ 3. Les limites visées au § 1er, 2° et 3°, s'appliquent, d'une part aux cotisations et primes relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pensions complémentaires et, d'autre part, aux cotisations et primes relatives aux engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie. Pour le calcul de ces limites, les cotisations et primes visées à l'article 52, 3e, b, troisième tiret, versées en exécution d'un engagement de solidarité sont réparties, suivant leur objet, entre chacune de ces catégories.

§ 4. En ce qui concerne les cotisations et primes patronales relatives aux assurances complémentaires contre la vieillesse et le décès prématuré et aux engagements de pension complémentaire, la limite de 80 p.c. visée au § 1er, 2°, doit s'apprécier au regard de l'ensemble des pensions légales et des pensions extra-légales exprimées en rentes annuelles. Les prestations résultant de l'épargne-pension et de contrats individuels d'assurance-vie autres que ceux conclus en exécution d'un engagement individuel de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, n'entrent pas en ligne de compte.

¹ Article 79-10 du projet.

De extrawettelijke pensioenen omvatten inzonderheid de pensioenen:

- die met persoonlijke bijdragen als bedoeld in artikel 52, 7°bis of in artikel 145³ zijn gevormd;
- die met werkgeversbijdragen zijn gevormd;
- die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.

Voor de werkgeversbijdragen en -premies die verband houden met toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel door beroepsziekte of ziekte, moet de begrenzing tot de normale bruto jaarbezoldiging worden beoordeeld ten opzichte van het totale bedrag van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid en van de op jaarbasis berekende extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid.

De extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid omvatten inzonderheid:

- de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid die met werkgeversbijdragen zijn gevormd;
- de uitkeringen die door de werkgever ter uitvoering van een contractuele verplichting zijn toegekend.

§ 5. De Koning bepaalt wat onder "normale brutojaarbezoldiging", "laatste normale brutojaarbezoldiging" en "normale duur van een beroepswerkzaamheid" in de zin van § 1, 2° en 3°, moet worden verstaan.

Hij bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling en de modaliteiten volgens de welke voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de weder-samenstelling van een hypothecair krediet geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in § 1, 1°, wordt geëist.

Artikel 145¹ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Binnen de grenzen en onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 145² tot 145¹⁶ wordt een belastingvermindering verleend die wordt berekend op de volgende uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald :

Artikel 145¹ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Binnen de grenzen en onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 145² tot 145¹⁶ wordt een belastingvermindering verleend die wordt berekend op de volgende uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald :

Les pensions extra-légales comprennent notamment les pensions :

- constituées au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 52, 7°bis ou à l'article 145³ ;

- constituées au moyen de cotisations patronales ;

- attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle.

Pour les cotisations et primes patronales relatives aux engagements qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou bien d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, la limite à la rémunération brute annuelle normale doit s'apprécier au regard de l'ensemble des prestations légales en cas d'incapacité de travail et des prestations extra-légales en cas d'incapacité de travail exprimées en rentes annuelles.

Les prestations extra-légales en cas d'incapacité de travail comprennent notamment :

- les prestations en cas d'incapacité de travail constituées au moyen de cotisations patronales ;

- les prestations attribuées par l'employeur en exécution d'une obligation contractuelle.

§ 5. Le Roi définit ce qu'il faut entendre par "rémunération brute annuelle normale", "dernière rémunération brute annuelle normale" et "durée normale d'activité professionnelle" au sens du § 1er, 2° et 3°.

Il détermine les conditions et le mode d'application de la présente disposition, ainsi que les modalités suivant lesquelles des avances sur prestations, la mise en gage des droits à la pension pour sûreté d'un emprunt et l'affection de la valeur de rachat à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne font pas obstacle au caractère définitif du versement des cotisations et primes requis par le § 1er, 1°.

Article 145¹ du Code des impôts sur les revenus 1992

Dans les limites et aux conditions prévues aux articles 145² à 145¹⁶, il est accordé une réduction d'impôt calculée sur les dépenses suivantes qui ont été effectivement payées pendant la période imposable :

Article 145¹ du Code des impôts sur les revenus 1992

Dans les limites et aux conditions prévues aux articles 145² à 145¹⁶, il est accordé une réduction d'impôt calculée sur les dépenses suivantes qui ont été effectivement payées pendant la période imposable :

1° als persoonlijke bijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood met het oog op het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden en die door de werkgever op de bezoldigingen zijn ingehouden ;

(...)

B.- Persoonlijke bijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood

Artikel 145³ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

De in artikel 145¹, 1°, vermelde persoonlijke bijdragen komen voor vermindering in aanmerking op voorwaarde dat ze definitief zijn gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of instelling voor sociale voorzieningen en dat de wettelijke en extra-wettelijke toekenningen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldiging en worden berekend naar de normale duur van een beroepswerkzaamheid. Een indexering van de rente is toegelaten.

De grens van 80 pct. wordt overeenkomstig artikel 59, derde lid, beoordeeld.

De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling, inzonderheid wat de voorschotten op contracten en de inpandgevingen van contracten betreft.

1° als in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die worden betaald door de werkgever via inhouding op de bezoldigingen van de werknemer of door de onderneming via inhouding op de bezoldigingen van de bedrijfsleider met wie geen arbeidsovereenkomst is gesloten; ¹

(...)

B. Persoonlijke bijdragen en premies betaald door de werkgever of de onderneming ²

Artikel 145³ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

De in artikel 145¹, 1°, vermelde *persoonlijke bijdragen en premies*² komen voor vermindering in aanmerking op voorwaarde dat ze definitief zijn gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling² en dat de wettelijke en extra-wettelijke toekenningen naar aanleiding van de pensionering, uitgedrukt in jaarlijkse renten, niet meer bedragen dan 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldiging en worden berekend naar de normale duur van een beroepswerkzaamheid. Een indexering van de rente is toegelaten.

De grens van 80 pct. wordt overeenkomstig artikel 59, § 4², beoordeeld.

Wanneer de in artikel 145¹, 1° vermelde persoonlijke bijdragen en premies betrekking hebben op de individuele voortzetting van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid, mogen de aldus gedane stortingen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de vooroemde wet.¹

De Koning bepaalt de voorwaarden en de wijze van toepassing van deze bepaling en de modaliteiten volgens dewelke voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en de toewijzing van de afkoopwaarde aan de weder-samenstelling van een hypothecair krediet geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in het eerste lid wordt geëist.¹

¹ Zie artikel 79-11 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-12 van het ontwerp.

³ Zie artikel 79-13 van het ontwerp.

1° à titre de cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré en vue de la constitution d'une rente ou d'un capital en cas de vie ou en cas de décès, à l'intervention de l'employeur, par voie de retenue sur les rémunérations ;

(...)

B. Cotisations personnelles d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré

**Article 145³ du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Les cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, sont prises en considération pour la réduction à condition qu'elles soient versées à titre définitif à une société d'assurance ou à un établissement de prévoyance sociale établis en Belgique et que les prestations en cas de retraite tant légales qu'extra-légales, exprimées en rentes annuelles, ne dépassent pas 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et tiennent compte d'une durée normale d'activité professionnelle. Une indexation des rentes est permise.

La limite de 80 p.c. s'apprécie conformément à l'article 59, alinéa 3.

Le Roi détermine les conditions et modalités d'application de la présente disposition, notamment en ce qui concerne les avances sur contrats et les mises en gage de contrats.

1° à titre de cotisations et primes personnelles visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c , payées à l'intervention de l'employeur par voie de retenue sur les rémunérations du travailleur, ou à l'intervention de l'entreprise par voie de retenue sur les rémunérations du dirigeant d'entreprise qui n'est pas dans les liens d'un contrat de travail; ¹

(...)

B. Cotisations et primes personnelles payées à l'intervention de l'employeur ou de l'entreprise²

**Article 145³ du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Les cotisations et primes personnelles¹ visées à l'article 145¹, 1°, sont prises en considération pour la réduction à condition qu'elles soient versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies¹ en Belgique et que les prestations en cas de retraite tant légales qu'extra-légales, exprimées en rentes annuelles, ne dépassent pas 80 p.c. de la dernière rémunération brute annuelle normale et tiennent compte d'une durée normale d'activité professionnelle. Une indexation des rentes est permise.

La limite de 80 p.c. s'apprécie conformément à l'*article 59, § 4¹*.

Lorsque les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ont trait à la continuation à titre individuel d'un engagement de pension visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, les versements effectués ne peuvent pas dépasser 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit au prorata des jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé dans la loi précitée.¹

Le Roi détermine les conditions et le mode d'application de la présente disposition, ainsi que les modalités suivant lesquelles les avances sur prestations, les mises en gage des droits à la pension pour la garantie d'un emprunt et l'attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne constituent pas un obstacle pour le versement définitif des cotisations et primes exigée à l'alinéa 1er.¹

¹ Article 79-11 du projet.

² Article 79-12 du projet.

³ Article 79-13 du projet.

Artikel 146 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Voor de toepassing van deze onderafdeling gelden de volgende begripsomschrijvingen :

(...)

3° werkloosheidssuitkeringen : wettelijke en extra-wettelijke uitkeringen van alle aard verkregen als volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen ten gevolge van volledige of gedeeltelijke onvrijwillige werkloosheid, alsmede het inkomen verkregen voor prestaties geleverd in het kader van een PWA-arbeidsovereenkomst, voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, eerste lid, 13° ;

(...)

Artikel 169 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Kapitalen die worden vereffend bij het normaal verstrijken van het contract of bij het overlijden van de verzekerde en afkoopwaarden die worden vereffend in een der vijf jaren die aan het normaal verstrijken van het contract voorafgaan, en voor zover die kapitalen en afkoopwaarden worden uitgekeerd uit hoofde ofwel van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹, 2°, en tot het bedrag dat dient voor de weder-samenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening, ofwel van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹⁷, 1°, of van aanvullende pensioenen overeenkomstig artikel 52bis van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, zoals het van kracht was voordat het door artikel 70 van de programmawet van 24 december 2002, werd vervangen, of van aanvullende pensioenen als bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4, van de programmawet van 24 december 2002, alsmede kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot geheel of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van beroepsinkomsten, worden voor de vaststelling van de belastbare grondslag slechts in aanmerking genomen tot het bedrag van de lijfrente die zou voortvloeien uit de omzetting van die kapitalen en afkoopwaarden volgens door de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit vastgestelde coëfficiënten die niet meer dan 5 pct. mogen bedragen.

Artikel 146 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Voor de toepassing van deze onderafdeling gelden de volgende begripsomschrijvingen :

(...)

3° werkloosheidssuitkeringen : wettelijke en extra-wettelijke uitkeringen van alle aard verkregen als volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen ten gevolge van volledige of gedeeltelijke onvrijwillige werkloosheid, alsmede het inkomen verkregen voor prestaties geleverd in het kader van een PWA-arbeidsovereenkomst, voor het saldo dat overblijft na toepassing van artikel 38, § 1 , eerste lid, 13° ² ;

(...)

Artikel 169 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Kapitalen die worden vereffend bij het normaal verstrijken van het contract of bij het overlijden van de verzekerde en afkoopwaarden die worden vereffend in een der vijf jaren die aan het normaal verstrijken van het contract voorafgaan, en voor zover die kapitalen en afkoopwaarden worden uitgekeerd uit hoofde ofwel van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹, 2°, en tot het bedrag dat dient voor de weder-samenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening, ofwel van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹⁷, 1°, of van aanvullende pensioenen overeenkomstig artikel 52bis van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, zoals het van kracht was voordat het door artikel 70 van de programmawet van 24 december 2002, werd vervangen, of van aanvullende pensioenen als bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4, van de programmawet van 24 december 2002, alsmede kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot geheel of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van beroepsinkomsten, worden voor de vaststelling van de belastbare grondslag slechts in aanmerking genomen tot het bedrag van de lijfrente die zou voortvloeien uit de omzetting van die kapitalen en afkoopwaarden volgens door de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit vastgestelde coëfficiënten die niet meer dan 5 pct. mogen bedragen.

¹ Zie artikel 79-12 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-13 van het ontwerp.

Article 146 du Code des impôts sur les revenus 1992

Pour l'application de la présente sous-section, on entend par :

(...)

3° allocations de chômage : les allocations légales et extra-légales de toute nature, obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations résultant d'un chômage involontaire complet ou partiel, ainsi que le revenu obtenu pour des prestations fournies dans le cadre d'un contrat de travail ALE, à concurrence du solde restant après application de l'article 38, alinéa 1er, 13° ;

(...)

Article 169 du Code des impôts sur les revenus 1992

§ 1er. Les capitaux liquidés à l'expiration normale du contrat ou au décès de l'assuré et les valeurs de rachat liquidées au cours d'une des cinq années qui précèdent l'expiration normale du contrat et pour autant que ces capitaux et valeurs de rachat soient alloués à raison, soit de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹, 2°, et jusqu'au montant servant à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire, soit de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹⁷, 1°, soit de pensions complémentaires conformément à l'article 52bis de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants tel qu'il était en vigueur avant d'être remplacé par l'article 70 de la loi-programme du 24 décembre 2002, soit de pensions complémentaires visées au titre II, chapitre Ier, section 4, de la loi-programme du 24 décembre 2002, ainsi que les allocations en capital qui ont le caractère d'indemnité constituant la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus professionnels, n'interviennent, pour la détermination de la base imposable, qu'à concurrence de la rente viagère qui résulterait de la conversion de ces capitaux et valeurs de rachat suivant des coefficients, déterminés par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, qui ne peuvent dépasser 5 p.c.

Article 146 du Code des impôts sur les revenus 1992

Pour l'application de la présente sous-section, on entend par :

(...)

3° allocations de chômage : les allocations légales et extra-légales de toute nature, obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations résultant d'un chômage involontaire complet ou partiel, ainsi que le revenu obtenu pour des prestations fournies dans le cadre d'un contrat de travail ALE, à concurrence du solde restant après application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 13°² ;

(...)

Article 169 du Code des impôts sur les revenus 1992

§ 1er. Les capitaux liquidés à l'expiration normale du contrat ou au décès de l'assuré et les valeurs de rachat liquidées au cours d'une des cinq années qui précèdent l'expiration normale du contrat et pour autant que ces capitaux et valeurs de rachat soient alloués à raison, soit de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹, 2°, et jusqu'au montant servant à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire, soit de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹⁷, 1°, soit de pensions complémentaires conformément à l'article 52bis de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants tel qu'il était en vigueur avant d'être remplacé par l'article 70 de la loi-programme du 24 décembre 2002, soit de pensions complémentaires visées au titre II, chapitre Ier, section 4, de la loi-programme du 24 décembre 2002, ainsi que les allocations en capital qui ont le caractère d'indemnité constituant la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus professionnels, n'interviennent, pour la détermination de la base imposable, qu'à concurrence de la rente viagère qui résulterait de la conversion de ces capitaux et valeurs de rachat suivant des coefficients, déterminés par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, qui ne peuvent dépasser 5 p.c.

¹ Article 79-12 du projet.

² Article 79-13 du projet.

Hetzelfde omzettingsstelsel is van toepassing op de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de afkoopwaarde van levensverzekeringscontracten in de zin van de artikelen 52, 3°, b en 145¹, 1°, waarop voorschotten zijn opgenomen of die als waarborg van een hypothecaire lening hebben gediend, voor zover die voorschotten verleend of die leningen gesloten zijn voor het bouwen, het verwerven of het verbouwen van een in België gelegen eerste woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden en indien, bij leven van de verzekerde, de voorschotten op contracten of de vestiging van de hypothek ten minste tien jaar vóór het verstrijken van het contract hebben plaatsgevonden.

(...)

Artikel 171 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

In afwijking van de artikelen 130 tot 168, zijn afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de evenvermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct. :

(...)

d) afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten vermeld in 2°, b, indien anders dan in 4°, f, vereffend ;

e) kapitalen als vermeld in 2°, c, indien anders dan in 4°, g, vereffend ;

f) afkoopwaarden als vermeld in 2°, d, indien anders vereffend ;

(...)

Hetzelfde omzettingsstelsel is van toepassing op de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de afkoopwaarde van een aanvullend pensioen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, waarop voorschotten op prestaties zijn opgenomen of dat heeft gediend voor het waarborgen van een lening of het weder samenstellen van een hypothecaire krediet, in zover die voorschotten verleend of die leningen gesloten zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, het verbeteren of het herstellen van de in België gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden.¹

(...)

Artikel 171 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

In afwijking van de artikelen 130 tot 168, zijn afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de evenvermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct. :

(...)

d) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ;¹

e) ...¹

f) afkoopwaarden als vermeld in 2°, d, indien anders vereffend ;

(...)

h) de in 4°, g, bedoelde kapitalen geldend als pensioen wanneer die kapitalen in omstandigheden als bedoeld in 4°, g, door de werkgever of de onderneming worden uitgekeerd aan een andere begünstigde dan degene die is bedoeld in 4°, g, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;¹

¹ Zie artikel 79-14 van het ontwerp.

Le même régime de conversion est applicable à la première tranche de 50.000 EUR de capital ou de valeur de rachat de contrats d'assurance-vie au sens des articles 52, 3°, b et 145¹, 1°, qui ont fait l'objet d'avances sur contrats ou qui sont affectés à la garantie d'emprunts hypothécaires pour autant que ces avances aient été accordées ou ces emprunts contractés en vue de la construction, de l'acquisition ou de la transformation d'une première habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie de son ménage, et pour autant qu'en cas de vie de l'assuré, les avances sur contrats ou les constitutions d'hypothèques aient eu lieu au moins dix ans avant l'expiration du contrat.

(...)

Article 171 du Code des impôts sur les revenus 1992

Par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distinctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables :

1° au taux de 33 p.c. :

(...)

d) les valeurs de rachat des contrats d'assurances-vie visés au 2°, b, lorsqu'elles sont liquidées d'une autre manière qu'au 4°, f ;

e) les capitaux visés au 2°, c, lorsqu'ils sont liquidés d'une autre manière qu'au 4°, g ;

f) les valeurs de rachat visées au 2°, d, lorsqu'elles sont liquidées d'une autre manière ;

g) l'épargne, les capitaux et les valeurs de rachat visés au 2°, e, lorsqu'ils sont liquidés d'une autre manière ;

*Le même régime de conversion est applicable à la première tranche de 50.000 EUR de capital ou de valeur de rachat d'une pension complémentaire visée à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, qui a fait l'objet d'avances sur prestations ou qui a servi à la garantie ou à la reconstitution d'emprunts hypothécaires, pour autant que ces avances aient été accordées ou ces emprunts contractés en vue de la construction, de l'acquisition, de la transformation, de l'amélioration ou de la réparation de la seule habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie du ménage.*¹

(...)

Article 171 du Code des impôts sur les revenus 1992

Par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distinctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables :

1° au taux de 33 p.c. :

(...)

d) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1° et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;¹

e) ...¹;

f) les valeurs de rachat visées au 2°, d, lorsqu'elles sont liquidées d'une autre manière ;

g) l'épargne, les capitaux et les valeurs de rachat visés au 2°, e, lorsqu'ils sont liquidés d'une autre manière ;

*h) les capitaux visés au 4°, g, tenant lieu de pensions lorsqu'ils sont attribués dans les circonstances visées au 4°, g, par l'employeur ou par l'entreprise à un autre bénéficiaire que celui visé au 4°, g, sans avoir été constitués au moyen de versements préalables;*¹

¹ Article 79-14 du projet.

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct. :

(...)

b) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zoverre dat zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd ;

c) kapitalen als vermeld in 4°, g, in zoverre dat zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd ;

d) kapitalen die worden vereffend bij overlijden van de verzekerde en afkoopwaarden die worden vereffend in één der 5 jaren die aan het normaal verstrijken van het contract voorafgaan, en voor zover die kapitalen en afkoopwaarden worden uitgekeerd uit hoofde van levensverzekeringscontracten als vermeld in artikel 145¹, 2°, en tot het bedrag dat niet dient voor de wadersamenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening ;

(...)

4° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct. :

(...)

f) niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen van levensverzekeringscontracten die worden vereffend bij het normale verstrijken van het contract of bij het overlijden van de verzekerde, alsmede de afkoopwaarden van die contracten wanneer zij vereffend worden, naar aanleiding van de pensionering of brugpensionering van de verzekerde, in een der 5 jaren vóór het normaal verstrijken van het contract of op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waar-

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct. :

(...)

b) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f ; ¹

c) ... ¹

d) *kapitalen en afkoopwaarden van de levensverzekeringscontracten bedoeld in artikel 145¹, 2°, indien die kapitalen worden vereffend bij overlijden van de verzekerde of bij het normale verstrijken van het contract, of indien die afkoopwaarden worden vereffend in één van de 5 jaren die aan het normale verstrijken van het contract voorafgaan, voor zover die kapitalen en afkoopwaarden niet dienen voor de wadersamenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening. Hierin zijn eveneens begrepen de kapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan een werknemer of aan een niet in artikel 195, § 1 bedoelde bedrijfsleider en die voortvloeien uit een individuele aanvullende pensioentoezegging wanneer :*¹

- voor die werknemer gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan ;¹

- die bedrijfsleider gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is ;¹

(...)

4° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct. :

(...)

f) *kapitalen en afkoopwaarden die inkomsten vormen zoals bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, wanneer ze niet belastbaar zijn overeenkomstig artikel 169, § 1, en ze aan de begunstigde worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar, of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, met uitzondering van :*¹

¹ Zie artikel 79-14 van het ontwerp.

¹ Zie artikel 79-15 van het ontwerp.

2° au taux de 10 p.c. :

(...)

b) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1° ;

c) les capitaux visés au 4°, g, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1° ;

d) les capitaux qui sont liquidés au décès de l'assuré et les valeurs de rachat qui sont liquidées au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat, et pour autant que ces capitaux et valeurs de rachat soient attribués à raison de contrats d'assurance-vie au sens de l'article 145¹, 2°, et jusqu'au montant ne servant pas à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire ;

2° au taux de 10 p.c. :

(...)

b) les capitaux et valeurs de rachat visés au 4°, f, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 4°, f ;¹

c) ...¹;

d) les capitaux et valeurs de rachat des contrats d'assurance-vie visés à l'article 145¹, 2°, si ces capitaux sont liquidés au décès de l'assuré ou à l'expiration normale du contrat ou si ces valeurs de rachat sont liquidées au cours d'une des cinq années qui précèdent l'expiration normale du contrat, dans la mesure où ces capitaux et valeurs de rachat ne servent pas à la reconstitution ou à la garantie d'un emprunt hypothécaire. Sont également compris, les capitaux et valeurs de rachat qui sont attribués à un travailleur ou à un dirigeant d'entreprise non visé à l'article 195, § 1er, et qui résultent d'un engagement individuel de pension complémentaire lorsque :¹

- pour ce travailleur, il n'existe pas ou il n'a pas existé dans l'entreprise d'engagement collectif de pension complémentaire pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;¹

- ce dirigeant d'entreprise n'a pas été rémunéré régulièrement durant aucune période imposable pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire ;¹

4° au taux de 16,5 p.c. :

(...)

f) les capitaux résultant de contrats d'assurances-vie non imposés conformément à l'article 169, § 1er, lorsqu'ils sont liquidés à l'expiration normale du contrat ou au décès de l'assuré, ainsi que les valeurs de rachat de ces contrats lorsqu'elles sont liquidées soit à l'occasion de la mise à la retraite ou de la prépension de l'assuré, soit au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat, soit à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a

4° au taux de 16,5 p.c. :

(...)

f) les capitaux et valeurs de rachat constituant des revenus visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, lorsqu'ils ne sont pas imposables conformément à l'article 169, § 1er, et qu'ils sont liquidés au bénéficiaire à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit, à l'exclusion :¹

¹ Article 79-14 du projet.

² Article 79-15 du projet.

van het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet en in zoverre die kapitalen en afkoopwaarden door werkgeversbijdragen als vermeld in artikel 52, 3°, b, zijn gevormd ;

g) andere kapitalen geldend als renten of pensioenen, wanneer zij aan de rechthebbende worden uitgekeerd ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan, naar aanleiding van zijn brug-pensionering, naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is of op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroeps-werkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet en voor zover die kapitalen niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1° ;

(...)

Artikel 195, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. Behalve indien de overeenkomsten enkel voorzien in voordelen bij overlijden, worden premies van levensverzekeringen betreffende overeenkomsten die in het voordeel van de vennootschap op het hoofd van bedrijfsleiders zijn gesloten, met de in § 1, tweede lid, vermelde bijdragen gelijkgesteld.

Om het aftrekbare deel van de premies te bepalen, komen uitsluitend de in § 1, tweede lid, omschreven bezoldigingen in aanmerking.

- kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°;

- kapitalen en afkoopwaarden die krachtens een individuele aanvullende pensioentoezegging, als bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid, worden toegekend ofwel aan een werknemer als bedoeld in artikel 31 wanneer er gedurende de looptijd van die individueel aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat die beantwoordt aan de voorwaarden van de voornoemde wet, ofwel aan een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32 die, gedurende de looptijd van die genoemde individuele aanvullende pensioentoezegging, geen bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid;

g) kapitalen geldend als pensioenen wanneer die kapitalen door de onderneming worden uitgekeerd aan de in artikel 32, eerste lid, 1°, bedoelde bedrijfsleider die het statuut van zelfstandige heeft en die is bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;

(...)

Artikel 195, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. Behalve indien de overeenkomsten enkel voorzien in voordelen bij overlijden, worden premies van levensverzekeringen betreffende overeenkomsten die in het voordeel van de onderneming zijn gesloten, met de in § 1, tweede lid, vermelde bijdragen gelijkgesteld en zijn zij slechts aftrekbaar, onder de voorwaarden en binnen de grenzen als bepaald in deze titel, indien deze overeenkomsten werden gesloten op het hoofd van een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, en tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst.

Om het aftrekbare deel van de premies te bepalen komen uitsluitend de in § 1, tweede lid, omschreven bezoldigingen in aanmerking.

¹ Zie artikel 79-15 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-16 van het ontwerp.

été constitué et dans la mesure où ces capitaux et valeurs de rachat sont constitués au moyen de cotisations patronales visées à l'article 52, 3°, b ;

- des capitaux ou valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1° ; ¹

- des capitaux et valeurs de rachat attribués, en vertu d'un engagement individuel de pension complémentaire visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, soit à un travailleur visé à l'article 31 en l'absence d'engagement collectif de pension complémentaire dans l'entreprise pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire répondant aux conditions de la loi précitée, soit à un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32 qui n'a pas reçu de rémunérations répondant aux conditions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, pendant la durée de l'engagement individuel de pension complémentaire; ¹

g) les autres capitaux tenant lieu de rentes ou pensions lorsqu'ils sont liquidés au bénéficiaire au plus tôt, soit à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date, soit à l'occasion de sa mise à la prépension, soit à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant cause, soit à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué et dans la mesure où ces capitaux ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1° ;

(...)

Article 195, § 2, du Code des impôts sur les revenus 1992

(...)

§ 2. Sauf si les contrats prévoient uniquement des avantages en cas de décès, les primes d'assurances-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de la société sur la tête des dirigeants d'entreprise, sont assimilées aux cotisations visées au § 1er, alinéa 2.

Les rémunérations définies au § 1er, alinéa 2, sont seules prises en considération pour la détermination de la partie déductible des primes.

g) les capitaux tenant lieu de pensions lorsqu'ils sont alloués par l'entreprise à un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er, 1° qui a le statut d'indépendant et qui est visé à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967, au plus tôt à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit, sans avoir été constitués au moyen de versements préalables; ¹

(...)

Article 195, § 2, du Code des impôts sur les revenus 1992

(...)

§ 2. Sauf si les contrats prévoient uniquement des avantages en cas de décès, les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de l'entreprise sont assimilées aux cotisations visées au § 1er, alinéa 2, et ne sont déductibles aux conditions et dans la limite prévues à ce titre, que si ces contrats ont été conclus sur la tête d'un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er, 1°, et occupé en dehors d'un contrat de travail. ²

Les rémunérations définies au § 1er, alinéa 2, sont seules prises en considération pour la détermination de la partie déductible des primes. ¹

¹ Article 79-15 du projet.

² Article 79-16 du projet.

Artikel 205, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. De aftrek ingevolge artikel 202 wordt beperkt tot het bedrag van de winst van het belastbare tijdperk dat overblijft na toepassing van artikel 199, verminderd met:

(...)

2° de in artikel 53, 6° tot 11° en 14°, vermelde kosten;

(...)

5° de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood en de ermee gelijkgestelde premies van bepaalde levensverzekeringen, in zoverre die bijdragen en premies niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in de artikelen 59 en 195, alsmede de pensioenen, renten of als zodanig geldende toelagen voor zover die sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in artikel 60;

(...)

Artikel 223 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

De rechtspersonen vermeld in artikel 220, 2° en 3°, zijn eveneens belastbaar ter zake van :

1° kosten als vermeld in de artikelen 57 en 195, § 1, eerste lid, die niet worden verantwoord door individuele fiches en een samenvattende opgave ;

2° de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood en de pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen, respectievelijk vermeld in artikel 52, 3°, b en 5°, in zover ze niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 59 ;

3° de vergoedingen toegekend voor ontbrekende coupon als vermeld in artikel 18, eerste lid, 3°.

Artikel 205, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

§ 2. De aftrek ingevolge artikel 202 wordt beperkt tot het bedrag van de winst van het belastbare tijdperk dat overblijft na toepassing van artikel 199, verminderd met:

(...)

2° de in artikel 53, 6° tot 11°, 14° en 21° tot 23° vermelde kosten ;¹

(...)

5° de bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, en de ermee gelijkgestelde premies van bepaalde levensverzekeringen, voor zover die bijdragen en premies niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in de artikelen 59 en 195, alsmede de pensioenen, aanvullende pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen voor zover die sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in artikel 60 ;¹

(...)

Artikel 223 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

De rechtspersonen vermeld in artikel 220, 2° en 3°, zijn eveneens belastbaar ter zake van :

1° kosten als vermeld in de artikelen 57 en 195, § 1, eerste lid, die niet worden verantwoord door individuele fiches en een samenvattende opgave ;

2° de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 22°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en de in artikel 53, 23°, bedoelde kapitalen ;²

3° de vergoedingen toegekend voor ontbrekende coupon als vermeld in artikel 18, eerste lid, 3°.

¹ Zie artikel 79-17 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-18 van het ontwerp.

**Article 205, § 2, du Code des impôts
sur les revenus 1992**

(...)

§ 2. La déduction prévue à l'article 202 est limitée au montant des bénéfices de la période imposable, tel qu'il subsiste après application de l'article 199, diminué :

1° des libéralités non déductibles à titre de frais professionnels, à l'exception des libéralités déduites des bénéfices en application des articles 199 et 200 ;

2° des frais visés à l'article 53, 6° à 11° et 14° ;

(...)

5° des cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré et les primes y assimilées de certaines assurance-vie, dans la mesure où ces cotisations et primes ne satisfont pas aux conditions et limite fixées par les articles 59 et 195, ainsi que les pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par l'article 60 ;

(...)

**Article 223 du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Les personnes morales visées à l'article 220, 2° et 3°, sont également imposables à raison :

1° des dépenses visées aux articles 57 et 195, § 1er, alinéa 1er, qui ne sont pas justifiées par des fiches individuelles et un relevé récapitulatif ;

2° des cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré et des pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu, visées respectivement l'article 52, 3°, b, et 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions prévues à l'article 59 ;

3° des indemnités pour coupon manquant visées à l'article 18, alinéa 1er, 3°.

**Article 205, § 2, du Code des impôts
sur les revenus 1992**

(...)

§ 2. La déduction prévue à l'article 202 est limitée au montant des bénéfices de la période imposable, tel qu'il subsiste après application de l'article 199, diminué :

1° des libéralités non déductibles à titre de frais professionnels, à l'exception des libéralités déduites des bénéfices en application des articles 199 et 200 ;

2° des frais visés à l'article 53, 6° à 11°, 14° et 21° à 23° ; ²

(...)

5° des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, et les primes y assimilées de certaines assurances-vie, dans la mesure où ces cotisations et primes ne satisfont pas aux conditions et limites fixées par les articles 59 et 195, ainsi que des pensions, pensions complémentaires, rentes et autres allocations en tenant lieu dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par l'article 60 ; ²

(...)

**Article 223 du Code des impôts
sur les revenus 1992**

Les personnes morales visées à l'article 220, 2° et 3°, sont également imposables à raison :

1° des dépenses visées aux articles 57 et 195, § 1er, alinéa 1er, qui ne sont pas justifiées par des fiches individuelles et un relevé récapitulatif ;

2° des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 22°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, des pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et des capitaux visés à l'article 53, 23° ; ³

3° des indemnités pour coupon manquant visées à l'article 18, alinéa 1er, 3°.

¹ Article 79-16 du projet.

² Article 79-17 du projet.

³ Article 79-18 du projet.

Artikel 225 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

De belasting wordt berekend :

(...)

5° tegen het tarief van 39 pct. op in artikel 223, 2° en 3°, vermelde bijdragen, pensioenen, renten, toelagen en vergoedingen ;

(...)

Artikel 234 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Voor belastingplichtigen vermeld in artikel 227, 3°, wordt de belasting gevestigd :

(...)

3° op de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood, de pensioenen, renten of als zodanig geldende toelagen als vermeld in artikel 52, 3°, b, en 5°, in zover die niet voldoen aan het bepaalde in artikel 59 ;

(...)

Artikel 364ter van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Wanneer kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door werkgeversbijdragen, door in artikel 52, 7°bis, vermelde bijdragen of door persoonlijke bijdragen vermeld in artikel 145¹, 1°, door het pensioenfonds of het verzekeringsonderneming waarbij ze zijn gevestigd, ten bate van de begunstigde of van zijn rechtverkrijgenden worden overgedragen naar een ander pensioenfonds of verzekeringsonderneming, wordt deze verrichting niet als een betaling of toekenning aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begunstigde geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door laatstbedoelde fondsen of ondernemingen aan de begunstigde.

Artikel 225 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(...)

De belasting wordt berekend :

(...)

5° tegen het tarief vermeld in artikel 215, eerste lid,¹ op in artikel 223, 2° en 3°, vermelde bijdragen, pensioenen, renten, toelagen en vergoedingen ;

(...)

Artikel 234 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Voor belastingplichtigen vermeld in artikel 227, 3°, wordt de belasting gevestigd :

(...)

3° op de werkgeversbijdragen en -premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 22°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, op de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en op de in artikel 53, 23°, bedoelde kapitalen ;²

(...)

Artikel 364ter van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992³

Wanneer kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door in artikel 52, 7°bis of in artikel 145¹, 1°, vermelde persoonlijke bijdragen, door werkgeversbijdragen of door bijdragen van de onderneming, door de voorzorgsinstelling of de verzekeringsonderneming waarbij ze zijn gevestigd, ten bate van de begunstigde of van zijn rechtverkrijgenden worden overgedragen naar een soortgelijke pensioentoezegging of pensioenovereenkomst, wordt deze verrichting niet als een betaling of toekenning aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begunstigde geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

¹ Zie artikel 79-19 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-20 van het ontwerp.

³ Zie artikel 79-21 van het ontwerp.

Article 225, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992

L'impôt est calculé :

(...)

5° au taux de 39 p.c. sur les cotisations, pensions, rentes, allocations et indemnités visées à l'article 223, 2° et 3°;

(...)

Article 234 du Code des impôts sur les revenus 1992

En ce qui concerne les contribuables visés à l'article 227, 3°, l'impôt est établi :

(...)

3° sur les cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse ou le décès prématuré, les pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 3°, b, et 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions prévues par l'article 59 ;

(...)

Article 364ter du Code des impôts sur les revenus 1992

Lorsque les capitaux ou les valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations patronales, de cotisations visées à l'article 52, 7°bis, ou de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, sont transférés, par le fonds de pension ou l'organisme d'assurance auprès duquel ils ont été constitués, au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, à un autre fonds de pension ou organisme d'assurance, cette opération n'est pas considérée comme un paiement ou une attribution, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par ces fonds ou organismes au bénéficiaire.

Article 225, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992

L'impôt est calculé :

(...)

5° au taux visé à l'article 215, alinéa 1er, ¹ sur les cotisations, pensions, rentes, allocations et indemnités visées à l'article 223, 2° et 3°;

(...)

Article 234 du Code des impôts sur les revenus 1992

En ce qui concerne les contribuables visés à l'article 227, 3°, l'impôt est établi :

(...)

3° sur les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 22°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, sur les pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et sur les capitaux visés à l'article 53, 23°; ²

(...)

Article 364ter du Code des impôts sur les revenus 1992 ³

Lorsque les capitaux ou les valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 52, 7°bis ou à l'article 145¹, 1°, de cotisations patronales, ou de cotisations de l'entreprise, sont transférés, par l'institution de prévoyance ou l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ils ont été constitués, au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, dans un engagement de pension ou une convention de pension similaire, cette opération n'est pas considérée comme un paiement ou une attribution, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

¹ Article 79-19 du projet.

² Article 79-20 du projet.

³ Article 79-21 du projet.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigd pensioenfonds of verzekeringsonderneming.

Artikel 515quater van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

...

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.

Artikel 515quater van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹

§ 1. Wat de pensioentoezeggingen betreft, ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid of die voortvloeien uit de verlenging van een vóór die datum gesloten collectieve arbeidsovereenkomst zijn, in afwijking van de artikelen 130 tot 168, afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de vermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten :

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3° ;

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct. : kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 3°, in zover zij met persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 3° ;

3° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct. : niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, in zover die kapitalen of afkoopwaarden niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹, 1°, en wanneer die kapitalen of die afkoopwaarden tot uiterlijk 31 december 2009 aan de rechthebbende worden uitgekeerd :

- 1. wat de kapitalen en afkoopwaarden van een verzekeringscontract betreft :*
  - bij het normale verstrijken van het contract ;*
  - bij het overlijden van de verzekerde ;*
  - naar aanleiding van de pensionering of brugpensionering van de verzekerde ;*

¹ Zie artikel 79-21 van het ontwerp.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à un fonds de pension ou à un organisme d'assurance établi à l'étranger.

Article 515quater du Code des impôts sur les revenus 1992

...

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

Article 515quater du Code des impôts sur les revenus 1992¹

§ 1er. En ce qui concerne les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclue avant la date d'entrée en vigueur de l'article 79-15 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ou qui résultent de la prolongation d'une convention collective de travail conclue avant cette date et par dérogation aux articles 130 à 168, sont imposables distinctement, sauf si l'impôt ainsi calculé, majoré de l'impôt afférent aux autres revenus, est supérieur à celui que donnerait l'application desdits articles à l'ensemble des revenus imposables :

1° au taux de 33 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et qu'ils ne sont pas liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

2° au taux de 10 p.c. : les capitaux et valeurs de rachat visés au 3°, dans la mesure où ils sont constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et liquidés dans les circonstances visées au 3° ;

3° au taux de 16,5 p.c. : les capitaux et valeurs visés à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c., non imposables conformément à l'article 169, § 1er dans la mesure où ces capitaux ou valeurs de rachat ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, 1°, et lorsque ces capitaux ou ces valeurs de rachat sont attribués au bénéficiaire jusqu'au plus tard le 31 décembre 2009 :

1. en ce qui concerne les capitaux et valeurs de rachat d'un contrat d'assurance :
- à l'expiration normale du contrat ;
- au décès de l'assuré ;
- à l'occasion de la mise à la retraite ou à la prépension de l'assuré ;

¹ Article 79-22 du projet.

- in een der 5 jaren vóór het normaal verstrijken van het contract ;

- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet ;

2. wat de andere kapitalen en afkoopwaarden betreft :

- ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan ;

- naar aanleiding van zijn brugpensionering ;

- naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is ;

- op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet.

Het vorige lid is tevens van toepassing op de niet volgens artikel 169, § 1, belastbare kapitalen en afkoopwaarden van aanvullende pensioentoezeggingen die vóór de inwerkingtreding van het artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid zijn gesloten ten gunste van bedrijfsleiders als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, die bezoldigingen hebben genoten waarop de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de zelfstandigen is toegepast en die daar door niet onder het toepassingsgebied van de genoemde wet vallen.

§ 2. Voor de pensioentoezeggingen ingesteld door een collectieve arbeidsovereenkomst, een pensioen-reglement of een pensioenovereenkomst gesloten gedurende zes maanden vanaf de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, worden in artikel 171, 4°, f, de woorden "naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar of naar aanleiding van het overlij den van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is" vervangen door de woorden "naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 58 jaar of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is".

- au cours d'une des 5 années qui précèdent l'expiration normale du contrat ;

- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué ;

2. en ce qui concerne les autres capitaux et valeurs de rachat :

- au plus tôt à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date ;

- à l'occasion de sa mise à la prépension ;

- à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit ;

- à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué.

L'alinéa précédent est également applicable aux capitaux et valeurs de rachat d'engagements de pension complémentaire non imposables conformément à l'article 169, § 1er, qui ont été contractés avant l'entrée en vigueur de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires en faveur de dirigeants d'entreprise visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, qui ont bénéficié de rémunérations en raison desquelles la législation en matière de sécurité sociale des travailleurs indépendants est appliquée et qui ne tombent pas de ce fait dans le champ d'application de ladite loi.

§ 2. Dans l'article 171, 4°, f, les mots "à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 60 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit" sont remplacés par les mots "à l'occasion de sa mise à la retraite ou à partir de l'âge de 58 ans ou à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant droit", pour les engagements de pension instaurés par une convention collective de travail, un règlement de pension ou une convention de pension conclu pendant les six mois qui suivent la date de publication dans le Moniteur Belge de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale.

Artikel 515quinquies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

...

Artikel 515quinquies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹

De artikelen 52, 3°, b, en 195, § 2, zoals ze bestonden vóórdat ze door de artikelen 79-8 en 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid werden gewijzigd, blijven van toepassing op de levensverzekeringspremies met betrekking tot contracten die werden gesloten vóór ... [datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid] in het voordeel van de onderneming op het hoofd van de bedrijfsleiders.

Artikel 515sexies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

...

Artikel 515sexies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹

In geval van overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gevormd door middel van levensverzekeringspremies als bedoeld in artikel 195, § 2, die worden gelijkgesteld met bijdragen als bedoeld in artikel 195, § 1, tweede lid, zoals ze bestonden vooraleer ze door artikel 79-16 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid werden gewijzigd, die wordt verricht door de verzekeringsonderneming bij dewelke deze kapitalen of afkoopwaarden werden gevormd, teneinde deze te bestemmen voor de uitvoering van een aanvullende pensioentoezegging inzake rust- en/of overlevingspensioen, uitsluitend in het voordeel van een bedrijfsleider op wiens hoofd een contract werd gesloten, is artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, van toepassing op de sommen die naar aanleiding van zulk een verrichting zijn overgedragen, in zover is voldaan aan de volgende voorwaarden :

- de overdracht vindt plaats binnen een termijn van 3 jaar welke aanvangt vanaf ...[de datum van inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid];

- de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in artikel 195 werden nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht ;

¹ Zie artikel 79-22 van het ontwerp.

**Article 515quinquies du Code des impôts
sur les revenus 1992**

...

**Article 515quinquies du Code des impôts
sur les revenus 1992**¹

Les articles 52, 3°, b, et 195, § 2, tels qu'ils existaient avant leur modification par les articles 79-8 et 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, restent applicables aux primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus avant le ... [date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale] au profit de l'entreprise sur la tête de dirigeants d'entreprise.

**Article 515sexies du Code des impôts
sur les revenus 1992**

...

**Article 515sexies du Code des impôts
sur les revenus 1992**¹

En cas de transfert des capitaux ou des valeurs de rachat constitués au moyen de primes d'assurance-vie visées à l'article 195, § 2, qui sont assimilées aux cotisations visées à l'article 195, § 1er, alinéa 2, tels qu'ils existaient avant d'être modifiés par l'article 79-16 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, qui est effectué par l'entreprise d'assurance auprès de laquelle ces capitaux ou valeurs de rachat ont été constitués, en vue d'affecter ceux-ci à l'exécution d'un engagement de pension complémentaire de retraite et/ou de survie, au profit exclusif du dirigeant d'entreprise, sur la tête duquel le contrat a été conclu, l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 19°, s'applique aux sommes transférées à l'occasion d'une telle opération, pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

- le transfert est effectué dans un délai de 3 ans prenant cours à partir du ... [date d'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale] ;

- les conditions et la limite fixées par l'article 195 ont été respectées jusqu'au moment du transfert ;

¹ Article 79-23 du projet.

- en de aanvullende pensioentoezegging, onderschreven door de onderneming in het voordeel van de betrokken bedrijfsleider, wordt ten laatste op het ogenblik van overdracht van de kapitalen of afkoopwaarden aangepast.

Voor de toepassing van het vorige lid, wordt met een overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gelijkgesteld, de toewijzing van de hoedanigheid van begunstigde van het contract van bedrijfsleiderverzekering uitsluitend in het voordeel van de verzekerde bedrijfsleider.

Bovendien wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de bedrijfsleider geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de bedrijfsleider.

Het vorige lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming

Artikel 515*septies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Artikel 515*septies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹

Wanneer kapitalen die, voor de inwerkingtreding van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid, in de schoot van de onderneming gevormd zijn ten bate van de begunstigde of van zijn rechtverkrijgenden, worden overgedragen naar een voorzorgsinstelling of een verzekeringsonderneming, dan wordt die verrichting niet als de betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de begunstigde geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Het eerste lid is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal naar een in het buitenland gevestigde voorzorgsinstelling of verzekeringsonderneming.

Op de sommen die bij die gelegenheid worden overgedragen, worden bovendien de bepalingen van artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, toegepast voor zover de voorwaarden van en de begrenzing gesteld in de artikelen 59 en 195 zijn nageleefd tot op het ogenblik van de overdracht.

¹ Zie artikel 79-23 van het ontwerp.

- et la promesse de pension complémentaire souscrite par l'entreprise en faveur du dirigeant d'entreprise concerné est adaptée au plus tard au moment du transfert des capitaux ou valeurs de rachat.

Est assimilée à un transfert des capitaux ou des valeurs de rachat pour l'application de l'alinéa précédent, l'attribution du bénéfice du contrat d'assurance dirigeant d'entreprise au profit exclusif du dirigeant d'entreprise assuré.

En outre, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du dirigeant d'entreprise, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au dirigeant d'entreprise.

L'alinéa précédent n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

Article 515septies du Code des impôts sur les revenus 1992

Article 515septies du Code des impôts sur les revenus 1992¹

Lorsque des capitaux constitués, avant l'entrée en vigueur de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale au sein de l'entreprise au profit du bénéficiaire ou de ses ayants droit, sont transférés à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance, cette opération n'est pas considérée comme le paiement ou l'attribution d'une pension, même si ce transfert est effectué à la demande du bénéficiaire, sans préjudice du droit de percevoir l'impôt lors du paiement ou de l'attribution ultérieurs par les institutions ou entreprises au bénéficiaire.

L'alinéa 1er n'est pas applicable au transfert du capital à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

En outre, les dispositions de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18e et 19e, sont applicables aux sommes transférées à cette occasion, pour autant que les conditions et la limite visée aux articles 59 et 195 aient été respectées jusqu'au moment du transfert.

¹ Article 79-24 du projet.

Artikel 515^{octies} van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Artikel 515^{octies} van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992²

Artikel 171, 4°, g, zoals het bestond vooraleer het werd gewijzigd door artikel 79-15 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, blijft van toepassing op de in artikel 171, 1°, h bedoelde kapitalen geldend als pensioenen wanneer die kapitalen worden uitgekeerd in uitvoering van een contractuele verbintenis die is gesloten voor de inwerkingtreding van de genoemde wet.

Artikel 174 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Worden met de verzekeringen gelijkgesteld, de contracten van lijfrente of tijdelijke renten, gesloten met een verzekeraarsmaatschappij of ieder ander beroepsorgaan inzake levensverzekering, evenals elke verbintenis aangegaan door de pensioenfondsen.

Artikel 174 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen³

Worden met de verzekeringen gelijkgesteld, de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeraarsonderneming evenals elke verbintenis aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteits-toezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

Artikel 175¹ van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De taks bedraagt 9,25 pct.

Dit percentage wordt tot 4,40 pct. verminderd ten aanzien van de levensverzekeringen en de contracten of verbintenissen vermeld in artikel 174.

Artikel 175¹ van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen¹

§ 1. Het tarief van de taks bedraagt 9,25 %.

§ 2. Dit tarief wordt verminderd tot 4,40 % wat betreft :

1° de verzekeringen in geval van leven ;

2° de verzekeringen in geval van overlijden ;

3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeraarsonderneming ;

4° de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte, indien ze worden uitgevoerd door de verzekeraarsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeraarsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of re-

¹ Zie artikel 79-25 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-26 van het ontwerp.

³ Zie artikel 79-27 van het ontwerp.

¹ Zie artikel 79-28 van het ontwerp.

Article 515octies du Code des impôts sur les revenus 1992

Article 515octies du Code des impôts sur les revenus 1992²

L'article 171, 4°, g, tel qu'il existait avant d'être modifié par l'article 79-15 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale, reste applicable aux capitaux visés à l'article 171, 1°, h, à titre de pensions lorsque ces capitaux sont alloués en exécution d'une obligation contractuelle conclue avant l'entrée en vigueur de la loi précitée.

Article 174 du Code des taxes assimilées au timbre

Sont assimilés aux assurances, les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une compagnie d'assurance ou tout autre professionnel d'assurance sur la vie, ainsi que tout engagement contracté par les fonds de pensions.

Article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre

La taxe est fixée à 9,25 p.c.

Ce taux est réduit à 4,40 p.c. pour les assurances sur la vie et les contrats ou engagements visés à l'article 174.

Article 174 du Code des taxes assimilées au timbre³

Sont assimilés aux assurances, les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une compagnie d'assurance ainsi que tout engagement contracté par les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale.

Article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre¹

§ 1. Le taux de la taxe est fixé à 9,25 %.

§ 2. Ce taux est réduit à 4,40 % en ce qui concerne :

1° les assurances en cas de vie ;

2° les assurances en cas de décès ;

3° des contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance ;

4° les engagements collectifs qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, lorsqu'ils sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, et lorsque ces engagements collectifs sont accessibles d'une manière identique et

¹ Article 79-25 du projet.

² Article 79-26 du projet.

³ Article 79-27 du projet.

¹ Article 79-28 du projet.

gelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan ;

5° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet ;

6° de individuele voortzetting van pensioen-toezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

§ 3. Elke toezegging begrepen in de plannen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, wordt onderworpen aan het tarief dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 en § 2, indien :

- het collectief plan en de eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden, op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan, en

- de eventuele toezegging bij overlijden van de aangeslotene, de eventuele toezegging bij arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene en de eventuele toezegging medische kosten van de aangeslotene, kan onderschreven worden zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek indien meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten, en

- dat plan door de verzekeringsonderneming of pensioeninstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

In geval van een collectief plan waarbij voor alle aangeslotenen in een globaal premiebudget wordt voorzien en iedere aangeslotene zelf vrij de aanwending van dit premiebudget mag invullen en ventileren over de ver-

non discriminatoire à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci ;

5° les engagements de pension exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi ;

6° la continuation à titre individuel des engagements de pension telle que visée à l'article 33 de la loi du...relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale ;

§ 3. Chaque engagement compris dans les plans qui sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, est assujetti au tarif qui est d'application à cet engagement particulier conformément au § 1er et § 2, à condition :

- que le plan collectif et les éventuelles possibilités de choix alternatives et individuelles existant dans le plan soient accessibles d'une manière uniforme et non discriminatoire à tous les adhérents, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière, et*

- l'éventuel engagement lors du décès de l'adhérent, l'éventuel engagement d'incapacité de travail de l'adhérent et l'éventuel engagement frais médicaux de l'adhérent peut être souscrit sans exclusion sur base d'un examen médical lorsque plus de dix personnes sont adhérentes à ce plan collectif, et*

- que ce plan soit géré par l'entreprise d'assurance ou l'organisme de pension de façon différenciée de sorte qu'à tout moment pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.*

Dans le cas d'un plan collectif pour un budget de prime global est prévu lequel pour tous les adhérents, chacun de ceux-ci étant libre de compléter lui-même l'utilisation de ce budget de prime et de ventiler selon les différents

schillende in het plan aangeboden dekkingen, moet er een standaard toezegging voorzien worden. In afwachting van een keuze of indien de aangeslotene geen keuze maakt wordt de standaard toezegging voor deze aangeslotene toegepast. Voor elke dekking wordt ook een standaard dekking voorzien. Het verbod van uitsluiting op grond van een medisch onderzoek geldt zowel voor deze standaard dekking als de standaard toezeggingen; de standaard dekkingen en de standaard toezegging moeten in het reglement worden omschreven en een betekenisvolle inhoud hebben.

§ 4. Bij niet-naleving van één van de in § 3 vermelde voorwaarden wordt op alle toezeggingen begrepen in een in § 3 bedoeld plan, het in § 1 bepaalde tarief toegepast.

Artikel 176² van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Zijn alleen van de taks vrijgesteld :

(...)

4° de levensverzekeringscontracten niet zijnde die vermeld onder 1°, en de contracten van lijfrente en tijdelijke renten vermeld in artikel 174, die individueel worden aangegaan ;

Artikel 176² van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Zijn alleen van de taks vrijgesteld :

(...)

4° de levensverzekeringscontracten niet zijnde die vermeld onder 1°, en de contracten van lijfrente en tijdelijke renten vermeld in artikel 174, die individueel worden aangegaan ;

4°bis elke verbintenis aangegaan, zowel door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, als door de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, in het kader van de pensioenstelsels die voldoen aan de voorwaarden bepaald in titel II, hoofdstuk II, afdeling 2 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, voor zover die verbintenissen door de verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling op een gedifferentieerde wijze worden beheerd zodat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belasschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen ;¹

¹ Zie artikel 79-29 van het ontwerp.

couvertures offerts dans le plan, un engagement standard doit être prévu. A défaut ou dans l'attente d'un choix de l'adhérent l'engagement standard est d'application pour cet adhérent. Une couverture standard est prévue pour chaque couverture. L'interdiction d'exclusion sur base d'un examen médical s'applique aussi bien à cette couverture standard qu'aux engagements standard; les couvertures standard et l'engagement standard doivent être précisé dans le règlement et avoir un contenu significatif.

§ 4. Si une des conditions visées au § 3 n'est pas respectée le tarif prévu au § 1er est appliqué à tous les engagements compris dans un plan mentionné dans le § 3.

Article 176² du Code des taxes assimilées au timbre

Sont seuls exemptés de la taxe :

(...)

4° les contrats d'assurance sur la vie, autres que ceux visés au 1°, et les contrats de rentes viagères ou temporaires visés à l'article 174, conclus à titre individuel ;

Article 176² du Code des taxes assimilées au timbre

Sont seuls exemptés de la taxe :

(...)

4° les contrats d'assurance sur la vie, autres que ceux visés au 1°, et les contrats de rentes viagères ou temporaires visés à l'article 174, conclus à titre individuel ;

4bis tout engagement contracté, tant par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, que par les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité, dans le cadre des régimes de pension qui répondent aux conditions établies au titre II, chapitre II, section 2, de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, pour autant que ces engagements soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de façon différenciée de sorte que à tout moment, pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations ;¹

¹ Article 79-29 du projet.

5° de verzekeringen aangegaan ter uitvoering van de reglementering betreffende het rust- of overlevingspensioen, met uitzondering van die met betrekking tot de buitenwettelijke voordelen ;

(...)

Artikel 177 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De jaarlijkse taks op de verzekeringsovereenkomsten wordt gekweten :

1° door de genootschappen, kassen, verenigingen of verzekeringsondernemingen, pensioenfondsen en alle andere verzekeraars, wanneer ze in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben ;

(...)

Artikel 178 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De genootschappen, verenigingen, pensioenfondsen en alle overige beroepsverzekeraars, in het vorig artikel vermeld, mogen eerst hun verrichtingen aanvangen wanneer zij, vooraf, een beroepsaangifte hebben neergelegd op het daartoe aangewezen kantoor van registratie. Hetzelfde geldt voor de makelaars en alle andere personen die tussentreden bij het sluiten van verzekeringen met vreemde verzekeraars die de onder het 2e lid hierna voorziene aansprakelijke vertegenwoordiger niet hebben.

(...)

5° de verzekeringen aangegaan ter uitvoering van de reglementering betreffende het rust- of overlevingspensioen, met uitzondering van die met betrekking tot de buitenwettelijke voordelen ;

(...)

Artikel 177 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De jaarlijkse taks op de verzekeringsovereenkomsten wordt gekweten :

1° door de genootschappen, kassen, verenigingen of verzekeringsondernemingen, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, alsmede door alle andere verzekeraars, wanneer ze in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben ;²

(...)

Artikel 178 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

*De genootschappen, verenigingen, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid alsmede alle overige beroepsverzekeraars, in het vorig artikel vermeld, mogen eerst hun verrichtingen aanvangen wanneer zij, vooraf, een beroepsaangifte hebben neergelegd op het daartoe aangewezen kantoor van registratie. Hetzelfde geldt voor de makelaars en alle andere personen die tussentreden bij het sluiten van verzekeringen met vreemde verzekeraars die de onder het tweede lid hierna voorziene aansprakelijke vertegenwoordiger niet hebben.*¹

(...)

¹ Zie artikel 79-29 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-30 van het ontwerp.

5° les assurances contractées en exécution de la réglementation relative à la pension de retraite et de survie, à l'exception de celles relatives aux avantages extra-légaux ;

(...)

Article 177 du Code des taxes assimilées au timbre

La taxe annuelle sur les contrats d'assurance est acquittée :

1° par les associations, caisses, sociétés ou entreprises d'assurances, fonds de pensions et tous autres assureurs lorsqu'ils ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations ;

(...)

Article 178 du Code des taxes assimilées au timbre

Les associations, sociétés, fonds de pensions et tous autres assureurs professionnels désignés à l'article précédent ne peuvent commencer leurs opérations s'ils n'ont, au préalable, déposé une déclaration de profession au bureau de l'enregistrement désigné à cette fin. Il en est de même des courtiers et de toutes autres personnes qui s'interposent pour la conclusion d'assurances avec des assureurs étrangers n'ayant pas le représentant responsable prévu au 2° alinéa ci-après.

(...)

5° les assurances contractées en exécution de la réglementation relative à la pension de retraite et de survie, à l'exception de celles relatives aux avantages extra-légaux ;

(...)

Article 177 du Code des taxes assimilées au timbre

La taxe annuelle sur les contrats d'assurance est acquittée :

1° par les associations, caisses, sociétés ou entreprises d'assurances, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité dans le cadre des régimes de pension établies dans la loi du .... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, ainsi que par tous autres assureurs lorsqu'ils ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations ;¹

(...)

Article 178 du Code des taxes assimilées au timbre

Les associations, sociétés, organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, et tous autres assureurs professionnels désignés à l'article précédent ne peuvent commencer leurs opérations s'ils n'ont, au préalable, déposé une déclaration de profession au bureau de l'enregistrement désigné à cette fin. Il en est de même des courtiers et de toutes autres personnes qui s'interposent pour la conclusion d'assurances avec des assureurs étrangers n'ayant pas le représentant responsable prévu à l'alinéa 2. ²

(...)

¹ Article 79-30 du projet.

² Article 79-31 du projet.

Artikel 179¹ van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Wat de in artikel 177, 1° en 2°, bedoelde belasting-schuldigen betreft, is de jaarlijkse taks betaalbaar uiterlijk op de laatste werkdag van de maand welke volgt op die waarin een premie, bijdrage of contributie is vervallen.

Een voorschot op de jaarlijkse taks verschuldigd in de maand januari, volgens de tarieven bepaald in de artikelen 175¹, eerste lid en 175², is betaalbaar uiterlijk op de 15de van de maand december die voorafgaat; dat voorschot is gelijk aan het bedrag van de jaarlijkse taks, verschuldigd volgens de voornoemde tarieven en betaald in november van het lopende jaar.

(...)

Artikel 183 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De Belgische verzekeraars, pensioenfondsen en de vertegenwoordigers, in België, van de vreemde verzekeraars, alsmede de makelaars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verifyateur hebben.

(...)

Artikel 183bis van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op verzekeringen en contracten bedoeld in artikel 175¹, tweede lid, gesloten met een beroepsverzekeraar die in België zijn hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of om 't even welke zetel van verrichtingen heeft, zijn onderworpen aan een jaarlijkse taks.

Artikel 179¹ van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

Wat de in artikel 177, 1° en 2°, bedoelde belasting-schuldigen betreft, is de jaarlijkse taks betaalbaar uiterlijk op de laatste werkdag van de maand welke volgt op die waarin een premie, bijdrage of contributie is vervallen.

Een voorschot op de jaarlijkse taks verschuldigd in de maand januari, volgens de tarieven bepaald in de artikelen 175¹, § 1² en 175², is betaalbaar uiterlijk op de 15de van de maand december die voorafgaat ; dat voorschot is gelijk aan het bedrag van de jaarlijkse taks, verschuldigd volgens de voornoemde tarieven en betaald in november van het lopende jaar.

(...)

Artikel 183 van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen

*De Belgische verzekeraars, de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voor-delen inzake sociale zekerheid alsmede de vertegenwoordigers in België van de vreemde verzekeraars, alsmede de makelaars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verifyateur hebben.*³

(...)

Artikel 183bis van Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen¹

De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op levensverzekeringen, op contracten van lijfrente of tijdelijke renten, of op aanvullende pensioenen die op een andere wijze worden opgebouwd dan door middel van een levensverzekering, gesloten met een beroepsverzekeraar of een pensioeninstelling, die in België zijn hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of om het even welke zetel van verrichtingen heeft, zijn onderworpen aan een jaarlijkse taks.

¹ Zie artikel 79-32 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-33 van het ontwerp.

³ Zie artikel 79-34 van het ontwerp.

Article 179¹ du Code des taxes assimilées au timbre

En ce qui concerne les redevables désignés à l'article 177, 1° et 2°, la taxe annuelle est payable au plus tard le dernier jour ouvrable du mois suivant celui au cours duquel une prime, une cotisation ou une contribution est venue à échéance.

Un acompte sur la taxe annuelle due au mois de janvier, aux taux fixés aux articles 175¹, alinéa 1er et 175², est payable au plus tard le 15 du mois de décembre qui précède; cet acompte est égal au montant de la taxe annuelle due aux taux précités et payée en novembre de l'année courante.

(...)

Article 183 du Code des taxes assimilées au timbre

Les assureurs belges, les fonds de pensions et les représentants en Belgique des assureurs étrangers ainsi que les courtiers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.

(...)

Article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre

Sont assujetties à une taxe annuelle, les sommes réparties à titre de participation bénéficiaire afférente aux assurances et contrats visés à l'article 175 - 1, alinéa 2, conclus avec un professionnel de l'assurance qui a en Belgique son principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.

Article 179¹ du Code des taxes assimilées au timbre

En ce qui concerne les redevables désignés à l'article 177, 1° et 2°, la taxe annuelle est payable au plus tard le dernier jour ouvrable du mois suivant celui au cours duquel une prime, une cotisation ou une contribution est venue à échéance.

Un acompte sur la taxe annuelle due au mois de janvier, aux taux fixés aux articles 175¹, § 1er et 175², est payable au plus tard le 15 du mois de décembre qui précède; cet acompte est égal au montant de la taxe annuelle due aux taux précités et payée en novembre de l'année courante.

(...)

Article 183 du Code des taxes assimilées au timbre²

Les assureurs belges, les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé dans la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, de même que les représentants en Belgique des assureurs étrangers et les courtiers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.

(...)

Article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre³

Sont assujetties à une taxe annuelle, les sommes réparties à titre de participation bénéficiaire afférente aux contrats d'assurance-vie, aux contrats de rentes viagères ou temporaires, ou aux pensions complémentaires constituées autrement que par une assurance-vie, conclus avec un professionnel de l'assurance ou un organisme de pension, qui a en Belgique son principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.

¹ Article 79-32 du projet.

² Article 79-33 du projet.

³ Article 79-34 du projet.

**Artikel 183~~sexies~~ van Wetboek der
met het zegel gelijkgestelde taksen**

De jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen wordt gekweten door de genootschappen, kassen, verenigingen of verzekeringsondernemingen en alle andere verzekeraars, die in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben.

**Artikel 183~~undecies~~ van Wetboek der
met het zegel gelijkgestelde taksen**

De Belgische verzekeraars en vertegenwoordigers in België van de vreemde verzekeraars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verificateur hebben.

Elke weigering van mededeling wordt met een boete van 10.000 tot 100.000 frank gestraft.

**Artikel 183~~sexies~~ van Wetboek der
met het zegel gelijkgestelde taksen**

De jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen wordt gekweten door de genootschappen, kassen, verenigingen, *pensioeninstellingen*¹ of verzekeringsondernemingen en alle andere verzekeraars, die in België hun hoofdinrichting, een agentschap, een bijnuis, een vertegenwoordiger of enige zetel voor hun verrichtingen hebben.

**Artikel 183~~undecies~~ van Wetboek der
met het zegel gelijkgestelde taksen**

De Belgische verzekeraars en pensioeninstellingen, alsmede de vertegenwoordigers in België² van de vreemde verzekeraars zijn gehouden hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken, zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verificateur hebben.

Elke weigering van mededeling wordt met een boete van 10.000 tot 100.000 frank gestraft.

¹ Zie artikel 79-35 van het ontwerp.

² Zie artikel 79-36 van het ontwerp.

Article 183^{sexies} du Code des taxes assimilées au timbre

La taxe annuelle sur les participations bénéficiaires est acquittée par les associations, caisses, sociétés ou entreprises d'assurances et tous autres assureurs qui ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.

Article 183^{undecies} du Code des taxes assimilées au timbre

Les assureurs belges et les représentants en Belgique des assureurs étrangers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.

Tout refus de communication est puni d'une amende de 10.000 à 100.000 francs.

Article 183^{sexies} du Code des taxes assimilées au timbre

La taxe annuelle sur les participations bénéficiaires est acquittée par les associations, caisses, sociétés, *organismes de pension*¹ ou entreprises d'assurances et tous autres assureurs qui ont en Belgique leur principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.

Article 183^{undecies} du Code des taxes assimilées au timbre

*Les assureurs et organismes de pension belges ainsi que les représentants en Belgique*² des assureurs étrangers sont tenus de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.

Tout refus de communication est puni d'une amende de 10.000 à 100.000 francs.

¹ Article 79-35 du projet.

² Article 79-36 du projet.